

Hws-Postilla

Pad er

Skijr og Ein

föld vtlegging, yfer þaug Evangelia, sem fraa Adventu Sunnudege, til Fyrsta Sunnudags eptir Paaska, plaga ad fram setjast i Söfnudenum.

Fyrre Parturen

Boodum og Gudhræddum mönnum her i Lande til Gagns og goodrar fremnustu samsettur & vtlagdur

Af

H. Gisla Thorlakssyne

S. H. S.

[: prentunar stad og ár, stä aplanrið).]

Guðhræddum og Frómum Le-
sara/ Óskast Náð z Friður af Gude
fyrer Jesum Christum.

HVAD mykeð að Póst-
ulanū Paale hafe þott
þar vm varða/ z a þui
liggia/ að Guðs Orð
skyllde Hreint z klart
Kieñast og Predikast j
ǫllum Stǫðum/ Það ma sia allvijðá af
hans Pistlum sem haū hefur skrifað/
og fyrer H. Anda Aðstoð z Verkan
epter sig láteð. Þegar haū afhendte
sijnum Trwlinda Lærefueine Timo-
theo Sofnuðeū j Epheso / þa tekur
haū so til Orða og seiger. 2. Tim.4.
So vitna eg nu fyrer Gude
og DROttne Jesu Christo.
Sa sem að koma skal til að
Dæma Lifendur og Dauda/
mz siñe Aug...ing/og med sij-
nu

nu Rijke. Predika þu Ord ed/halltu ad/ huort þad skiel ur j haglegañ Tijma edur o haglegañ/Straþþa/Ogna og Aminñ/med allre þolenmæde og Kieñingu.

Um sig sialþañ talar hñ so j fyrra Sendebriefe til Corinth. 9. Capi.

Eg er skylldugur til ad Predika Evangeliũ/ og vei sie mi er eþ eg kad ecke Predika.

Item Amiñer hañ alvarlega þa j Co lossen. Pistlenum sem hañ heþur þe im Tilskrifad 3 Cap. Seigiande.

Lated Ord Christus Rijk uglega byggia a medal ydar/ j allre Vitsku/ Læred og Aminned ydur sialþer. J huerju

ſijnuin Ordum hañ kieñer oſſ og þyr er Sioner ſetur/ ad þar ſie eingeñ Hlut ur til j allre Veroolldu/ſem Mañunum ſie ſo þarþlegur ꝛ Naudſynlegur/Ein kum þeim ſem vilia ſtunda epter Him‐nariſke og eilijfþre Velferd/ſo ſem ſa/ Ad heyra Jduglega/ Leſa Læra ꝛ jd‐ka Guds H. Ord/huort ad er Krapt ur Guds/til Saaluhialpar ollum þeim ſem þui trua/ epter þui ſem Poſtuleñ vottar. Rom. 1. Cap.

Eñ huad ſtodar þad/ þo Mad‐ur leſe opt og oſtalldan Guds Ord ef hañ heyrer ecke þar jafnframt mz ſkyra og rietta Vtleggiug Ordañ/ſo hañ kuñe ad ſkilia þad hañ leſ? Sañ lega ecktert. Hier vid kañadeſt Vi lldar menne Drottingarcñar af Mor‐lande/Vm huorn ſkrifad ſtendur j Gi orninga. B. Poſt. 8. Cap. Þui þa Philippus adſpurde hañ(þar hñ var ad leſa Eſaia Spamans Bok)huort hñ ſkilde nockud þ hñ Læſe/ þa ſuara de hañ þar ſo til oc ſagde. Hvornen

Kann eg þad ad skilia/ [illegible]
nockur Leidriette mig. So er
þa ecke Heyrn edur Lestur Ordaña/ sem
j Guds Orde standa/ añad til ad reik
na/ eñ so sem Hliomande Malmur ed
ur Huellande Bialla j vorum Eyrū/
nema þar kome til skyr og einfolld Vt
legging/ z riettur Skilningr/ sem Sal
er vorar kuñe ad vppfrœda z vnderkwa
til Saluhialpareñar/ þar fyrer seig.
so Postuleñ Jacob. 1. Cap.

Vered giørendur Ordsins/ eñ
eige alleinasta Heyrendur/ hu
ar med þier sialfa ydur a Ta
lar dragid/ Þui ef einhuør er
Ordsins tilheyrare/ eñ ei giør
are/ Sa er lijkur þeim Mañe
sem sijna Lijkamlega Asionu
j Speigle skodar. Þui epter

þad

þad hn̄ hefur ſkodad ſig/ jafn ſkiott geingur han̄ j burt þad-an/ og gleimer huørnen hn̄s yf erlitur var. En̄ huør hn̄ j gie gnū ſkodar hid algiørda Løg-mꝏl Frelſiſins/og ſtadnæmeſt þar jn̄e/og er ecke forgleyman legur Heyrare/helldur giører þar epter/Sa ſame mun hial legur vera j ſijnu Verke.

Eg hefe j Trauſte Guds/ꝛ j Naf ne mı̄ns Endurlauſnara Jeſu Chri-ſti af H. Anda Nꝏd/med mier tilkall adre/Teked mier fyrer Hendur a nock rum vmlidnum ꝏrum/ad ſkrifa ꝛ ſam ſetia Einfallda Vtlegging/yfer þau Gudſpioll ſem ꝏrlega plaga ad kien̄-aſt og Predikaſt j Kyrkiu Søfnuden-um/ ein̄ Sun̄udag epter an̄an̄/ ꝛ þar

 vppa

ippa lejed eina og adra Postillatores/ sialfum mier til Idkunar og gods Grundvølls/ j Christelegre Trw vorre/ Med þui mier hefr virdst z j sañre Raun eirneñ reynt/ ad allt sem j vorum Trwargreinum/ og Hofud Articulis framsett verdur/ kuñe heim ad þerast/ til sierhuørs Gudspialls/og þess Vtleggingar/sie þad añars mz godre Skynseme og Athugaseme giort. Og þo eg hefde j fyrstu ætlad þessa mijna lijtels verda Idiu/hia sialfum mier ad geyma/og ecke fyrer añara Sioner koma lata/ Þa hafa þar þo vered marger goder Viner og Gudhrædder Meñ/ s hafa Oskad z bedet/ ad eg villde þad eg hefe j þessu Efne saman tefed/lata a Þryck vtganga/og koma j bland Fatæks Almuga/hier j Lande/ef verda mætte fyrer H. Anda Adstod/ ad einhuørier kyñe þar gott af ad hafa/ leggiande þar til einar og adrar Ordsaker/Eiñiñ þa/ad hier sieu nu ønguar Postillur z snart epter i Landenu/ z

aura ſyoſt fra Almuganu ſem myaſt
kuñe i Nwſum Maña/ þa þeir ecke
kuña ſialfer til Kyrkiu ſiñ ad komaſt/
añad huort fyrer Illvidrum a Vetrar
Dag/ edur ødrum Torfærū til Lands
og Vats a Vor og Hauſt. Þar m
þyker og mørgū ſu litla Poſtilla Þan
grafū(ſem wt hefur geinged) nockud
ſtutt/huør ecke jñe helldur vtan lyted
Agrip aþ Lærdomum þeim einþolld
uſtu/yþer ſierhuørt Evangelium.

Þui hefe eg i Naþne Guds z i Tra
uſte myns Chriſtelega z nаduga Yfer
uallds/þ vogad z ad mi teked/ad lata
nockr Predikan a Prent wt ganga/yf
er ſierhuørn Gudſpialls Texta/ſem ſia
ma. En med þui ad Efnaleyſe og
bagleg Tilfæring a einu og ødru/ſem
Pryckerienu vid vykur wr ødrum Lon
dum/ hindrar mig þar þra/ ad koma
þeſſu myſnu aſettu Verke leingra ꝛ
am/ad ſo komnu/ eñ ad Suñudeigenū
i Sio vikna foſtu. Þa er ſu myn Von
til allra godra Maña ad þeir mune

þad a betra veg fyrer mier virda. Lop
ande ad hin° adrer tueir Partarner sm
epter eru/sem er fra Suñudeigenum j
Stovikna Fostu/ þa Evangelium er
vm Skyrnena Christi/og til Trinitat
is Suñudags/ Og so pridie þadan/
og til Aduentu Suñudags wtgange/
næst Hialp og Tilstyrk DROttins/
þad þyrsta verda kañ. Eñ sie so ad
nockrum meige þykia ad þessar Predi
kaner sie añadhuort oflangar/edur og
so ofstuttar/þa vil eg þad giarnan Le
idrietta/j epterfylgiande Predikuñi.
Eñ Gud er miñ Vottur/ J huors
Nafne og Trauste eg læt þetta mitt
litels verda Erfide wtganga/ad eg gi
ore þad ecke j þa Meiniñg/ad leita mi
er þar wti Fanytrar Lofdyrdar/ þui
þad er huorke þess vert. Þar med er þ
og so a mote Guds Orde/ epter þui
sem þar stendur i Psalm. 115. EJ
oss Drottiñ/Ei oss/helldur þiñ
nu Nafni teþ þu Dyrdena.
Helldur

Helldur er su mijn aluarleg Epterlan-
gan og innsta Hiartans Osk z Beidne/
ad pad sem Gud sialfur hefur lated hi
er innsett verda j þessa Bok/epter N. Ar
da Innblæstre/þ. mætte godum z Ein
følldum Hiortum til Gagns og gódra
Nota koma/fyrer Lijf z Sal/So sem
pad er og so ab einfølldu og godu H
arta/af mier frambodeb til eins og sier
huørs Betrunar/Vidvørunar/og Ch
ristelegs og gods Framferdis. Emm
þess Oska eg giarnan/ad eingen villdi
þetta so fyrer mier vpptaka/ad eg læte
þessar Predikaner vtganga/vnder þui
skyne/ad Soknarbørn skule ecke sækia
eins epter sem adur sijn" Soknarkyr
kiur/og heyra godar og Gudrækelegar
Kienningar sinna Kiennefedra/Þui þ er
langt fra/ad pad sie minn Asetningur/
helldur hitt/ad Guds Ord mætte sem
Rijkuglegast byggia a medal vor/Þui
vil eg eirn og sierhuorn þar vm Amin-
tann hafa/ad afrækia ecke Guds Hus
ad Naudsynialausu/edr sijna Soknar

)(6 Kyrkiu

kyrkiu/ þui ecke hefe eg þetta samak-
rteked edur Þryckia læted/ til þess at
eirn edur añar skyllde liggia jnne a
Kodda sijnum og Nægende/ Þa hann
med Hiwum sijnum og Bornum/ kan
til Kyrkiuñar ad koma/ helldur þar
sem Løgleg Forføll baña/ so þeir ku
ña þar ecke til ad koma/ad þeir læte
þa lesa þessar Predikaner fyrer sier/ j
Hwsum sijnum.

Ecke er helldur ovïst/ ad einhuør
ier meige fiñast/sem þetta mitt Erf
ide/ad litlu virda/ Laste þad og Lÿte/
Huørs eg þo i ønguañ mæta gief til
neirnra godra ꝛ Gudhræddra Maña/
helldur til Gudlausra og Athugalau
sra Dreingia/sem lijted edur eckert læ
ta sier vera vmhugad/ vm sijn Sælu
hialpar Efne. Þui huad er nu tijd
ara ad heyra/ eñ ein og øñur Lastmæ
le/sem marger huørier tilleggia sijnum
Naunga/ Eirna mest þeim sem nock
ud gott giøra og adhafast/ huort þad
er helld[illegible]dleake edur Veralldlea

te Stiett/ Enn þessa akta eg ad önguo/ ef nockrer verda meiga/ huors eg vil þo ecke til gieta.

Lærefaderenn Lutherus Skrifar suo j Formaala sijnum einum / sem hann hefur giört yfer þa Smalkaldisku Articula og seiger. Opt kiemur mier til Hugar/ ad minnast a þann froma Gerson/ huor ed efade med sialfum sier / huort hann skyllde Skrifa nockud gott/ og laata þad wtganga edur ei. Þui (seigir hann) Skrife Menn eckert/ þa verda margar Saaler þar fyrer forsomadar/ sem annars kynne ad verda Hialplegar. Enn sie suo ad Madur Skrife/ ed ur laate nockud gott epter sig liggia/ þa er Andskotenn eige seirna til Reidu med Banvænar Tungur / fullar af Baktale og Lastmælum/ med huorium hann giete Forhindrad þad sem gott er/ So þad kome sem fæstum til Gagns og Godra Nota. Enn sa er heirrar ... þad Gud og

þeir ſin aþ Guds Anda Endurnæringu
ne taka mig/og þad Guds Ord ſem j
þyſſa Bok er jnfært/j ſitt Forſuar fyrer
ollum Monnum/ſem þui vilia nidra/ed
ur j nockurn mata Alaſta. So þel eg
nu þa og Gief þetta imit Erfide/Fy
rſt z [illegible] ſt Almattugum Gude. Þar
næſt godum og Fromum Jnbyggiurū
þeſſa Lands/ſem elſka af Hiarta DR
ottin Gud ſin/af Klockuð z Audmiukū
Hiarta Oſkande/ad Gud vilie j Jeſu
Nafne giefa/ad þad ſem j þeſſa Book
hefur rettelega wt af DRottins Orde
jnſett verid/mætte færa Hundradfallð
an Avoxt/j allra þra Hiortū ſ þ
heyra leſed/til eilijfs Lijfs.
Amen Amen.

Skrifad a Hoolum i
Hiallta dal D[illegible]
20 Aprilis.

Gijſle Thorlaks Son

Þennan Ingáng edur Formaala má
brwka fyrer framan sierhvørja þessa Pré-
-dikun, þá lesin verdur i nafne h. Þrenningar.

Hia Matth. 18 Cap. seiger sjalfur
Endurlausnarinn vor JESUS so:
Hvar sem tveir edur þrír eru sam-
-ankomner í mynu nafne, þar eil
eg vera midt á milleum þeirra. Þetta
sitt fyrerheit vill Gud ecki ennu breg-
-da vid off, þó vær séum ekki marger
hier saman komnir, helldur vel og
trúlega enda. Skáum þarfyrer
vel til og bidjum Gud, ad vier meigum
svo haga off og hegda, ad vier styg-
-gum ekke þennan Giestenn. Og
komum off sidan allt gott tillegg-
-jast. Hierum skulum vær nú bidja
Gud af hjarta med þeirri bæn, sem
hann hefr off sjalfur kient,
hvarfyrer hvör med ödrum lesi
og af hjarta seigi:
Fader vor etc.

In Opus Homileticum
VIRI REVERENDISSIMI Dn.
Gislai Thorlacij Episcopi Hol-
ensis Vigilantissimi
Hexasticon.

Mentibus alma piis divina semi-
-na verbi
Sistuntur, Thyles incola disce
libens
Disce libens, Cape, sancta tuos et
transfer in usus
Dogmata, sic Christi Numine
tutus eris.
(Ut) anima patrias tendant ali-
menta per oras
(Semina) suscipiat talia cor-
-dis ager.

Debiti honoris ergo
posuit
Sigfusius Egillius

Í Jesu Nafne, Amen.

Fyrsta Sunnu-Dag i Adventu, Guds spialled Matth. 21 Cap.

málverk
sama sem í Domenicalibus
1658 og 1670.

Á þann Tijma. Og þá er þeir tóku ad nálgast Jerusalem, og komu til Bethphage vid fiallid Oliveti, útsendi Jesus tvo sína Lærisveina, og sagde til þeirra: Fari þid í þad kauptún, sem gagnvart ydur

er, og strax munud þid finna Ösnu
bundna og Folann hjá henni, leysid
hana og leidid til min. Og ef einhvör
segir nockud til ydar, þá segid, þad
Herrann hafi þeirra þörf, og jafn-
snart mun hann láta þau laus. En þad
skedi þad uppfylltest hvad sagt er fyr-
er Spámanninn, er so segir: Seged
Dótturenne Zion, Sjá þinn Kongur
Kemur til þín hógvær, sitjandi á
Ösnu og á fola Klyfbærrar Ösnu.
En Lærisveinarner geingu íburt, og
gjördu so sem Jesus baud þeim, og leiddu
med sier Ösnuna og folann, og lögdu
sín Klædi yfir þaug, og settu hann þar
uppá, en margt fólk breiddi sín
Klædi á veginn, og adrir hjuggu
Kvistu af trjánum og dreifdu þeim á veginn.
En þad fólkid sem fyrir þeim gekk og eptir-
fylgde kalladi og sagde: Hosianna
Syne Davids, blessadur sie sá sem kom-
ur í Nafne DROTTins, Hosianna í
hæstum hædum.

þessi

ÞEsse Dagur, sem er sa fyrste Sunnu-
-dagur i Adventu, má med riettu kall-
-ast nyárs dagur, edur upphaf nyrrar
tydar, þvi nu upplyfium ver af nád Guds, ad
nyu vort Kirkiu ár, og hvörsie vier tökum
upphaf aptur, á venjulegum ársins Gud-
-spjalls textum og Evangelio, hvor ald-
-rei verda nóglega yfervegud og utlögd.
Þad er Sólarennar art og edli, ad
þo hun gange under á hvörju kvölde
þá upprennur hun þo samt aptur, ad
morgni dags, og utbreidir sina geisla
um Veröldina, og lyser henni. So er þad
og svo, þegar Gudspjöllin, sem þeir heilögu
Kirkiunnar Forverarar hafa tilsettad pre-
-dikast skulle i söfnudenum, á hvörjum Sunnu-
-dage, eru utleid og endud, þá er tekid upp-
-hafid á þeim aptur á þessum Advent tima
og er þa so sem þau upprenni þannig nyu, sem
önnur skiær Sol, þvi ad Evangelium
er sú riétta Sólin, og þad fagra ljósid,
sem upplyser og ljómar þa forblindudu

verolld

Veröllld og ljóss hana á þann rietta
Sáluhialpar veg. Soolen þegar
hún rennur upp, snemma á morgnana,
þá so sem fagna og glediast allar skep-
-nur, og ganga þá út til ad forlyfta og
skemta sier, í Sólargeislanum og
Vermanum, so skulum vær og so, á
þessum degi, og iafnan endrar nær, þá
Guds ord verdur kient, ganga út og
hlýda því gaumgiæfilega, so vær get-
-um forlystad oss í þeim huggunum,
sem í því eru faldar og fólgnar, og ad
vær mættum það gióla giört, þá viljum
vær víkja til Textans, og er það kiennt,
sem vér viljum eftir veiga ad þessu sinni.
1. Það fyrra er um Innreid Drottens
vors Jesu Christi í borgena Jerusalem
2. En það annad, hvörnen hún var tekid af
Folkinu, og hvad vær af því hvörium sjálfum
skulum læra. Gud hjálpi oss hier til
med sínum góda anda, í Jesu nafni
Amen.
Og þegar þeir nálgudust Je-
rúsalem

rusalem/og komu til Betphä
ge vid Fialled Oliveti.

Fyrst er oss athugande vm huoria Gudspiallamadurinn tale hier j þessum Texta/sem er vm Jesum Endurlausn ara vorn/huor ed med sijnum Lærefuei num/ferdadest nu þa sijdustu Reisuna vpp til Jerusalem/til ad lijda Kuøl sijna/og Endurleysa Mannkynid.

Betphage var eitt lijted Þorpkorn/ huort ed stood skamt yfer fra Jerusal em vnder Vidsmiors vidar Fiallenu/z j þessu Þorpenu høfdu Prestarner og Kiennemennerner sitt Adsetur/þeim stun dum sem þeir þienthu ecke j Musterenu Jerusalem. Þetta litla Þorp Bet phage/ wtleggia Lærefedurner ad þijd est so myked sem Fykiur edur Fykna hws/ Þar fyrer/þegar Herran Chri stur kiemur til Betphage vid Jerusal em/þa audsyner hann sig þar med ad v[...] a komenn vpp a þa Reysuna/a huorre hann villde til bua oss þann Kryptu[...] afta

og dyrmætasta Syknaña Plaastur sijns blessada Bloods/ sem wtdrÿfur Syndt og Dlyfian Syndareñar og græder øll vor Andarmein. Peñañ Plaisturinn tilbio hañ oss strax j Grasgardenum/ þa hañ sueittest Blodugum Sueita. Nu tilbio oss hñ og so j Nwdstrykingi ñe siñe/Þyrnekryninguñe/og Krossfest inguñe/og lÿka vel epter þad hañ vaj negldur a Krossiñ/ þegar Blood z Va tn rañ wt af hans blessudu Sijdu. Huar fiñum vær nu þuilÿkañ Lækne sem Jesum? Natturleger Læknism isstarar þeir gieta nockurneigiñ a me añ þeir lifa/tilbwed Smyrsl og Læk isdoma/þo ecke nema þa sem þiena ti ad lækna wtvortis Mein og Krankdo me. Eñ Jesus epter sitt signada Ani saat/giefur oss og tilbyr þa heylsusam Saalar Lækningena/sem er sitt dyrma ta Blod/vm huört Johañes so talar Ad þad hreinse oss af øllum vorun Syndum.

Kalled er nu efi a huørt hier ver

minnst/var þad sama/en quørs Herran Christur wtgieck/þa hann vppbyriade sijna Pijnu. Þetta Fiall er enn nu j Dag miøg vijdfrægt/Fyrst vegna þess ad hann reid hiedann jnn j Jerusalem a eirnre Wijnu/ so sem annar Kongur og volldugur Herra. Þar epter var hann fra þessu Fiallenu wtleiddur til sinnar pijnu/Og ad sijdustu stie hn̄ af þssu Fiallenu vpp til Himins/mz mykellre dyrd og situr til Fødursins hægre Handar. Lærefaderinn Augustinus giefur þessu Fialle fiogur merkeleg Nøfn/ z kallar þad fyrst Oliu fiall/Þar næst Matar edur Fædu fiall/J þridia lage Liossins fiall/Og j fiorda lage Læknis fiall.

Oliu Fiall kalladest þad/þt þar mætte pressa nægelegt Oleum wt af Vidsmiørs Trianum/Þar vxu z so Fijkiur z Alldine sem brwkud voru til Matar. Eirnnin Bomull z Grøs þau sem þienu til Lækninga/ Og nær sem Soolin gieck vpp a Morgnana / þa skeyn hun a þessu Fialle miøg fagurt/ eins

a Kuslldiñ bar þangad Byrtu af Lios unum sem j Mlusterenu voru vppsett z Eucykt/og þui matte þad maklega kall ast Liossins Fiall. Nu lijka sem þad ad þær Jurter og Avexter sem a þessu Fiallenu vxu/ voru hentugar bæde til ad lækna margslags Kuilla/so vel sem til þess ad næra Meñ og fæda(sem eg strax sagde) So er og so Pijnañ vors Herra Jesu Christi/ vnder huoria hñ atte nu ad ganga þa hann Jñreid j Jerusalem/øllum oss sem a hñ truum ein kroptug Sælar næring og miukur Læknisdomur vors Sorgsulla og ang ræda Hiarta. Þar med er hun eirn eñ eitt fagurt Lios/ huort oss lyser til eilijfs Lijfs.

Frameigis stendur so j Textanum/ ad þegar Jesus var komiñ til Betpha ge. Þa hafe hañ wtsent tuo sijna Læresueina. Huort þa? Til þess Kauptuns sem þar var skamt fra. Nu ort munde þetta Kauptunid vera? Marcus/Gudspiallamadur skrifar

þry

þryckelega 11. Cap. Ad þad hafe vered Bethania/ Þetta var þad sama Stadarkorn j huøriu Jesus hafdi ad ur vppuakid Lazarū af Dauda. Joh. 11. Huors Erendis sender hañ þa til þessa Kauptunsins? Ad þeir sæke þangad eina Øsnu/ Þui so seiger hañ til Læresueinañá/ **Og strax munud þid fiña Ausnu būdna og Fola hia heñe/leysed hana og leydid til miin.** Hier kañ einhuør ad spyria/ huad Herranum hafe geingid þar til/ ad hañ villde so auduirdelega jñrijda j Borgena Jerusalem a eirnre Øsnu/ huor ad þo er ein forackanleg asta Skiepna a medal añara Dyra. Fyrst villde hañ rijda a eirnre Øsnu/ so ad hañ þar med j Liose liete/ad hañ være sa riette fyrerheitne Messias/ vm huørn Zachar. hafde spaad/ ad hañ med þessum hætte skyllde jñrijda/ og ad hañ synde Sydingum þ/ ad sitt Rijke

være

være ecke Veralldlegt/ helldur andlegt Rijke/ so sem hañ sialpur jætar fyrer Pilato seigiande/ Mitt Rijke er ecke af þessum Heime. Þar næst ad hañ hi- er med audsynde sijna storu audmykt z Lijtelæte/ sem hañ hefur fram yfer alla Veralldlega Konga og Herra/ huorier ecke læta sier añad lynda/ eñ ad þeim sie añadhuort eked a Gullbwnū Vog- num / edur setter vppa þa Hesta/ sem prydder eru med Silke / Perlum z od- rum kostulegum Þingum. Og skulum vier læra þad hier af Dæme vors En durlausnara Jesu/ ad vera ecke Metn adarsamer/ edur hofmooduger/ þott oss gange vel j Verolldunñe/ epter þui sem hañ kieñer oss sialfur/ seigiande/ Læred af mier/ þui eg em hooguær/ og af Hi arta lijtelætur.

Enn frammveigis seiger Textenn. Og ef einhuor seiger nockud til ydar/ þa seiged ad Herrañ

hafe þeirra þorp/og iafnįna-
rt mun hañ lata þau laus.
So sem þad ad Herrañ Christur bevis
sade sig ad vera sañañ Mañ med siñe
audvirdelegre iñreid į Borgena Jeru-
salem/ So audsyner hñ hier ꝛ so į þssu
Ordum/ sig ad vera sañañ Gud/ sem
alla hlute veit/og fyrer huorium eckert
er dulit/ huørke a Himne nie a Jørdu.
Og eru þad fierdeilislega fiorar Bevis
singar sem hañ hier til brukar.
Su hin fyrsta er/ad þo hañ sie fiar-
lægur ꝛ langt į burt/þa sier hañ samt
huar Asnañ stendur bundeñ og Foliñ
hia heñe į Kauptunenu til Bethani-
am. So sa hañ og eirneñ Natanael
em sitiande vnder Fykiu Trienu / Og
visse/þo hñ være fiarlægur fra Betha
nia ad Lazarus var andadur. Joh. 11.
2 Oñur Bevijsingeñ er þesse/ad hañ
se[illegible] Læresueinunum fyrer allt huad
[illegible]mune/adur eñ þeir verdaſt af stad/
[illegible]d þeir skule leysa Asnuña og Fol

aũ og leid a þau til ſijn.
3 Su þridia er/ ad han̄ lætur Gieds mune Eigandans Øſnuñar hneygiaſt ſo/ ad ſtrax ſem han̄ heyrer Ord Lære ſueinaña/ ad Herran̄ haſe þrra þorf/ þa lætur han̄ bæde Øſnuna og Folan̄ laus mótmælalauſt.
4 Fiorda Beuiſſingin̄ er ſu/ ad h̄n̄ kall ar ſig hier ſialfur Herra/ þad er Drott in̄ Allsheriar/ ſo ſem Spamadurin̄ Eſaias vm han̄ vottar. So ſiaum vier þa a ollu þeſſu/ ad vier eigum ecke alleinaſta þan̄ Endurlauſnara/ ſem ad er ſañur Madur/ helldur og eirnen̄ ſañur Gud/ huør ad er bleſſadur vm Allder. Rom. 9.
Hier vt af viliũ vier taka oſſ þitta til Lærdoms/ ſem er/ ad giera þeim Volu dy og Fatæku til Gooda / af þui ſem Gud heſur einum og ſierhuørium læn ad/ þuiad lijka ſo ſem þ/ ad þo Chriſtur, være fatækur og auduirdelegur fyrer Heimenum/ ſamt ſem mædur þegar narmadur Øſnuñar z Folans

þad/ad Herrañ hafe þeirra þørf/ þa
lætur hañ þau laus og slepper þeim
vid Læresueinana. So eigum vær z so
ad giøra so opt s̃ vor samchristeñ Na
unge þarf nockurs vid/sokum siñar Fa
tæktar og bidur j Guds Nafne/ vm
Mat/ Dryck/ edur añad þad sem hañ
vm naudsyniar/ þa eigum vær ad læta
oss koma þad j hug/ ad Herrañ hafe
þess þørf/ z midla þeim af voru Goze
huør epter siñe formegañ j Guds Naf
ne/vitande þad fyrer vïst/ad DROtt
iñ mune þad rïkuglega aptur endurgi
allda/þui huad hellst sem þeim voludu
er j hans Nafne til gooda giørt/ þad
reiknar hañ sialfum sier giørt vera/
huar vm hañ so talar hia Matth.25.
Huad þier giøred einum af þessum mï
num minstu Brædrum j mïnu Nafne/
þad giøred þier mier.

Þar næst lærum vier þad hier/ af
dæme þessara tueggia Læresueina Herr
ans Christi sem hañ sende til Betha-
niam / ad giøra fwslega og vilkuglega

 þad

þ sem ad Herrañ oss bÿdur og befalar i sijnu H. Orde/ hafande fyrer oss Dæme Forfødursins Abrahams/ huør ed epter Befalngu DROTTins Vmskar allt sitt Heimelis Folk. Gen. 17. Og þa hañ fieck Bepalning ad offra sialfs sijns eigeñ syne Isaach/ þa stod hñ þar ecke vid/ edr vilde i nockurn mata vndañ draga. Gen. 22 Þesse hlydne Forþødursins þocknadest Gude so vel/ ad hañ blessade ecke einungis hñ/ hell dur og so hans Nidia. So vill z DROTTiñ eñ nu i Dag blessa alla þa sem hlyduger eru hans Orde og Bodordum/ og giora epter þui af fremsta Megne z Matte.

Nu vilium vier heyra og læra huør Huggun oss stendur af Iñreid þessare Herrans Christi i Borgena Jerusalem/ þad wtuijsa oss þesse Textans ord.

Seiged Dotturenne Syon/ Sia/ þiñ Kongur kiemur til

hüñ

þijn hoguær/ſitiande a Auſnu og a Fola Kliþbærrar Auſnu. J þui gamla Teſtamentenu ſkilldeſt fyrer Dotturena Syon z Jeruſalem/ Gydinga Folk. Eñ i þui nyia Teſtamentenu/ ſkilſt hun fyrer chriſtelegañ Soſnud hier a Jordu/ ſo ſem ſia z lra da ma af 49 Cap. Eſaiæ. So er þa ecke Herrañ Chriſtur alleinaſta Kongur þeirra i Jeruſalem Borg/ og ecke ſkemur hñ einungis til þra/ helldr er hñ og eirneñ Kongur vor allra/ bæde Gydinga og Heidingia/ þui ſo vottar Gud ſpiallamadurinn Lucas i Poſtulaña Giorn. 10. Ad þar ſie eckert Mañgreinar Alit hia Gude. Þeſſe vor Kongur kiemur eñ nu a þeſſum Dogum hingad til vor/ ecke ſijdur eñ hañ kom til Jeruſalem Borgarmaña.

Huørneñ kiemur hañ þa? 1 Fyrſt kiemur hañ til vor i Ordenu ſijnu/ og ſijnum Naadar Fyrerheitum/ med huørium hñ huggar vorar hrelldar Sam

A viſſ viſk-

viskur z blijdur øllum til sijn/ seigiande/ Komid til mijn aller sem Erfidid og Þunga erud þiader eg vil endurnæra ydur. Matth. 11. Onguañ tekur hañ hier vndañ/helldur seiger hañ ad aller skule koma til sijn/ so vel hiner stærstu Storbrota Meñ og Slæpa meñ/ sem hiner sem miña hafa syndgad.

Þar næst kiemr Þsse vor Kongur til vor/ j þeim heilogu Sacramentis. Fyrst Skijrnareñar/ j huørre vær fyrer hans Nad z H. Anda Krapt verdū Endurfædder og sueríum hm̄ sem riett er Þegnar sijnum Konge Trw z Hollustu. Þar næst j Alltarissins Sacramente/ j huøriu hñ Endurnyar vid oss sijna Elsku sem hañ hefur til vor/ og fyrergiefur oss allar vorar Synder/ huar vppa hañ giefur oss til eirnrar stad festu z Insiglis sitt Holld ad eta/z sitt Blod ad drecka vnd' Braude z vijne.

3 J þridia lage kiemur þesse Kongur til vor/ecke reidur edur ognarlegur/ helldur blijdur og hoguær/Ja/so blijd-

ur kiemur hañ/ ad hañ lætur ønguañ
þañ syniande aptur j burt fara sem til
hans kiemur med audmykt og jdrande
Hiarta. Sæmum til huad hogværle-
ga hñ took a mote Mariu Magdale-
nu/ Ræningianum a Krossenum/ og
Hoorkonuñe/vm huoria skrifad stendr/
hia Joh. 8. Þar fyrer miñ Broder z
Syster/stertu bersyndugur so sñ Mag
dalena/ edur Illuirkis madur/ so sem
Ræningeñ/edur Lauslætur/so sem var
Hoorkonañ/þa siæ þu til/þu snwer þi
er sem snarast til Herrans Christum/
a medañ Nadartijmeñ er so sem þess-
ar Persónur giørdu/og mun hañ hog-
værlega z blijdlega taka þig j sætt vid
sig aptur/og fyrergiefa þier/þessar og
allar þijnar Synder.

Añar Parturiñ/ Er þar vm
huørneñ ad Jerusalems Borgarar hä-
fe feked a mote Christo þa hañ jñreid
i Stadiñ. Gudspiallamaadureñ seiger
margt Folk hafe breydt sijn Klæde a

Veigen. Pad var gömul Siduenia hia Israels Folke/ ad þegar nockur var kiörinn edur Smurdur til Kongs/ þa breidde Folkid sijn Klæde nidur a Strætenn vnder Fætur Kongsins/ so sem giört var Jehu. 2. Ko. B. 9 Nuar med pad villde audsyna sijna vndergiefne og audmiuka Þienustu/ sem og eirnenn Æru og Virding sem pad være sijnum Konge skylldugt/ þessare Siduenu hielldu Jerusalems Borgarar j jnnreid Christi/ jatande þar med hann ad vera þann rietta Kongenn/ huorn sialfur Gud hafde smurt med Glededennar Oleo/ so sem David seiger Psalm. 45. Enn adrer hiuggu Kuistu af Tria num / seiger Gudspiallemadurinn / og dreyfdu þeim a Veiginn.
Þetta var og so gömul Siduenia ford um tijdis/ ad þegar Folked hiellt Gle de Natijder sijnar/ annad huört fyrer Sigurvinning nockra/ sem pad hafde vnned

vn̄ed/edur fyrer Frelse/sem þad hafde feinged/ Þa breidde þad til Prydis og Fagnadarmerkis Blomgada Kuiste/ mdur a Veigin̄. Eins er þui og suo varid fyrer þessu Folke/ strax sem þad fornemur Herrans Christi nalægd og Tilkomu/ hoggur þad Kuistuna af Trianum/ huar med þad jatar Jesum ad vera þan̄ dyrdlega Sigurvin̄aran̄/ s̄ nid: skyllde briota verk Diofulsins.

En̄ þad Folk sem fyrer þeim gieck og epterfylgde/ kallade og sagde/ Hosian̄a Syne Davids/ Blessadur sie sa sem kiemur j Nafne DROTtins.

Med þessum sijnum Lofsaung lætur Folked j liose/ sijna jnnre Hiartans Glede/ sem þad hefur af Christi Tilkomu/ og þackar Gude þar fyrer/ ad þ hafe mætt fra ad sia þen̄an̄ Fagnadar tijma/ og bidia ad han̄ vilie framar efla z styrkia Rijke Messia/ z hn̄s Velld

ſs Stool. Nier vt ap ſkulum vier taka
oſſ þad til Lærdoms og Aminingar/ ſem
er/ ad læra ad breyta epter loplegu dæ-
me þeſſa Folkſins og ganga vt a mo-
te vorum Endurlauſnara med Glede
og Fagnade/ og ſo ſem þad Folked ap
klædde ſig af ſijnum Fotum til ad brey
da þau a Veigen fyrer Herran Chriſ
tum/ ſo eigum vær og ſo ad giora/ ef vi-
er vilium taka riettelega a mote Jeſu
Endurlauſnara vorum. Vær eigum
ad færa oſſ af vorum Synda lørfum/
þad er/ Vær eigum ad Afklæda oſſ A
gyrnd/ Drambſeme og ſaurugum Til
hneygingum øllum/ huøriar j moote
Sælune ſtrijda. 1. Pet. 2. Og kaſta
þeim vnder Fætur Herrans Chriſti/ ſo
þær ølldungis nidur þryckiſt.

Þar næſt ſkulum vier bæde vnger og
gamler læta hlioma og af oſſ heyra/
þad gledelega Hoſianna/ og læta Lop
DROttins æfijd vera j vorum Mun-
ne/ og oſka af Hiarta Luckn og fram-
gangs Guds Rijke/ og bidia ad hann

vilie

vilie pliott koma og taka oss med sier
jñ j þa Himnesku Jerusalem. Þangad
ad komast/ og þar ad vera med øllum
utuoldum Einglum og Mønnum vm
alla Eilijfd/ veite oss Gud j Nafne siñ
ns Sonar Jesu Christi/ Amen.

Añañ Suñudag j Aduentu.

Evangelium/ Luc. 21. Cap.

JEsus sagde til siña Lærisueiñ
na. Þar munu skie Teikn
a Soolu/ Tungle og Stiør
num/ og a Jørdu Kualning
þioda og Auruinlan/ Sior
og Bylgiur munu hlioda/ og Meñ munu
þyrer Hrædslu saker vppþorna/ og ep ept
er bijdingu þeirra Hluta sem ad koma skulu
lu yper allañ Heimiñ. Þuiad Kraptar
Himnañna munu hrærast. Og þa munu
þeir sia Mañsins Son komañda j Skyo
unum/ med Makt og mykilli Vellde/ Eñ
nær þetta tekur ad skie/ þa lijtid vpp og
vppheped ydar Høfud/ ep þui ad ydar

Endurlausn tekur ad nalægast. Og hañ
sagde þeim þessa Epterlyking. Skode
þier Fykiutried/ og øll oñur Trie/ nær
þeirra Alldin tekur wt ad sprynga/þa vit
id ad Sumarid er þa nalægt. So og
lijka nær þier siaed þetta skie/ þa vited
ad Guds Rijke er nalægt. Sañlega se
ige eg ydur/ ad þesse Kynslod mun ecke
forganga/þangad til ad allt þetta skier.
Himen og Jord forganga/ eñ mijn Ord
forganga eige.

NOstuliñ Johañes framsetur
mutiñisstæd Ord vnder Personu
Herrans Christi j Openbering
ar bokiñe 1. Cap. þar hñ seiger/ Eg
er A og O. Vpphaf og Ender/ Sa
sim er og var/og sa sem koma mun.

Af þessum Ordum kuñum vær ad
rada/ þad Tilkoma Christi er med
þriggia handa slags mote. Su fyrsta
Tilkoman hans er vmlideñ sem er þes
se/ad hañ took vppa sig vort Holld/ og
fæddist hingad j þeñañ Heim/ sañur
Mad

Madur/ ad Syndeñe vndañ fekiñe. Vm þessa Tilkomuna Herrans Chr. isti j Holldid/ tala Gudspiallameñern- er wtþryckelega/ sem og eirniñ Postul- iñ Páll j Pistlenum til Gal. 3. Seig iande/ Þegar Vppþylling tijmans var komiñ/ sende Gud siñ Son þaddañ af Kuiñuñe. Auñur Tilkoman vors Herra Jesu Christi er nærverande/ med huorre hñ kiemur til vor Dagle- ga j sijnu Orde og þeim heilogu Sac- ramentis. Vm þessa Tilkomuna tal- ar so Gudspiallamadureñ Matth. 28. seigiande/ Siaed/ Eg er hia ydur allt til Veralldareñar enda/ Og i Open- beringar Bokeñe stendur/ Sia/eg stend fyrer Dyrum og klappa vppa/ Ef noc kur heyrer mijna Rodd og lijkur vpp/ Til hans vil eg jñganga og Kuolld verd med honum snæda og hañ med mier. Su þridia Tilkomañ ha- ns er epter/þa hañ mun koma j Sky um Himens til ad dæma Lifendur og Dauda. Vm þessa Tilkomuna Herr

 ans

ans Christi/ verdur talad i þessa Da-
gs Evangelio. Og er þad þrent sem vi
er skulum oss fyrer Nendur taka hid
stuttlegasta yfer ad fara ad þessu siñe.
1 Fyrst skulum vær' heyra / huad
hrædeleg og ognarleg ad Tilkomañ Herr
ans Christi mune verda øllum vantrwud
um og Ogudlegum Mønum.
2 Þar næst/ huad Gledeleg hun mune
þar þuert a moote verda øllum Trwud-
um og Gudhræddum.
3 Og j þridia læge skulum vier læra
þad/huorniñ vier eigum riettelega ad til-
reida oss og bwa til þess sijdasta Dags. Ni
er til styrke oss Gud j Jesu Nafne.

Vær lesum i Exodi Bokar 7. Cap
Ad mædur eñ þad ad Israels Folk wt
gieck af Egyptalande/ þa hafe Gud
latid morg hrædelig Teikn vndañ ga
nga/ siñ voru þsse/ ad Vatned snerist i
Blod/ og Drottiñ sendi Poddur/ Lys &
allshattada Orma sem spilltu og gi
ørdu skada allskonar Avexte/ þar med
Drepsott og suartar Illsku blodrur/ &
morg

mørg øñur Teikn. Eins vill Gud ꝛ
ſo lꝛta Teikn' og Stormerke koma á
þañ ſijdaſta Dag/ mꝺ eñ þad hñ frel
ſar þa hina goodu og Gudhræddu og
wtleider þa wr þeſſum Eymdañadal
i þad fyrerheitna Landed og þa ſælu
Dyrd ſem øllum Guds Børnum er
tilreidd og bwẽñ. Þeſſe Teiknen ſei-
ger Gudſpiallamadureñ ad verda mu-
ne/ ſum a Himentunglunum vpp yfer
oſs/ ſum a medal vor ſialfra og ſum a
Jørduñe og Sionum nidur vnder oſſ.
A Himnum vppe yfer oſſ munu þaug
Teikn ſkie/ ad Sooleñ og Tungled mu
nu miſſa ſijna Birtu/ og Stiornurnar
hrapa aþ Himne. Þeſſe Teikneñ aud
ſyna ſig Daglega og eru ordeñ ſo ſem
Almeñeleg nu a vorum Døgum/ þui-
ad huørſu opt ber þad vid ad Sool og
Tungl Formyrkuaſt ꝛ miſſa ſijna Bi
rtu. Siaum vier ecke nalegt ad ſeigia/
a huøriu Kuøllde ad Stiørnurnar ſo
ſem hrapa og ꝑalla nidur af Himnen-
um/ huad allt ad aminer oſſ þar vm/

 ad

ad ſa ſijdaſte Dagur ſie fyrer Dyrum/ z ſo ſem komeñ yþer alla Verølldena. Þeſse Teikñiñ þau ſyna ſig ecke ad ei ns a þeim Natturlega Himnenum/ helldur z eirniñ a þeim andlega. Christur er ſu rietta z ſaña Riettlætis Soleñ af huørre ad Soþnuduriñ tekur ſijna Byrtu og fegurd/ ſo ſem Tungled tekur ſitt Lios af Sooluñe. Eñ hu ad opt verdur byrgt pyrer þeſſa Riettlætis Soolena a þeſſum ſijduſtu Døgum/med raungum Kieñingum z Villu lærdomum/ huørier meir og meir fær aſt j voxt j ymſum Londum. Stiornurnar a þeſſum andlega Himnenum/ eru Predikarar og Læreþedur Saþnadarens/ huørier opt og tijdum falla fra þeirre riettu Trw og ſoñum Lærdome og hrapa ſo nidur j Villu z vantrw Openb. 8. Aþ þeſſum øllū Teiknum ſem Gudſpiallamaduriñ ſeiger ad ſkie mune bæde a Himnum og a Jørduñe/Sionum og Moñunum/þa verda þeir hinu Ogudlegu ſem þuerudarſam

leaa

sega fram̄ para j sijnum Syndum/ so sem stadlauser/ huiad Samuiska peirra bydur peim ad pa mune ecke vera langt epter/ huar af peir bera eirn sca rañ kuīda fyrer peim sijdasta Deige hid jñra j sijnu Hiarta.

Þar næst stendur þeim Ogudlegu Ogn og Hrædsla af þeirre Dyrdlegu Tilkomu Mañsins Sonar/ þui þeir munu sia hañ komanda j Skyunum/ ecke med audvirdelegum edur lijtilmotlegum hætte/ so sem fyrre þa hañ kom og jñreid j Jerusalem/ helldur m₃ Magt og myklu Vellde/ Ja/ hañ kiemur þa ecke þess Erendis/ ad lata dæma sig/ helldur ad hañ dæme adra. Þeir Ogudlegu vita z so vel/ ad þesse Dom areñ er Alvitur/ og mune sia allt þad jlla sem þeir hafa adhafst. Þeir vita og þad/ ad hañ er Almættugur og j øllum Stodum nalægur og mune þ͛ss vegna ecke gieta vmflued hans Hendur/ Þetta allt eykur þeim Ogudlegu ofurmæta mykeñ Kuīda fyrer þeim

ſydaſta Deige.
J þridia lage hrædaſt þeir Ogud-
legu fyrer þeim hrædelega Ellde/ j hu
ørium Verølldiñ øll mun vppbreña.
Þui ef ad Vatns ploded ē kom yper al
la Verølldena ſkielpde þa ſem a þeim
Døgū lifdu/ huad myklu framar mun
þa þad mykla Mæl a ſiſdaſta Deige/
ſkielfa þa enu Ogudlegu. Þeim ſem
j Flødenu pyrerføruſt / gafſt tijme og
ſtund til ad jdraſt ſiña Synda z jllra
Athafna a medañ Floodid var ſmam
ſaman ad vaxa. Eñ a þeim ſiſdaſta
Deige/ mun þeim Ogudlegu eingeñ tij-
me giefaſt til Jdranar. Nu ef ad
Himen og Jørd hliota ad ſlya pyrer
Auglite þeſſ Riettlæta Domarans/
ſo ſem þar ſtendur j Openberingar bok
eñe 20. Cap. Huørium Gud er þo ec
ke Reidur v egna þeſſ ad þau hafe Sy
ndgad ſo ſm̄ Mañeſkiañ/ Huørneñ mu
nu þa hiner Ogudlegu fæ ſtadeſt ſem
hapa drygt Synd a Synd ofan alla
ſijna Æfe.

J Fyr

J fiorda lage eykur þeim Ogudlegu þad ecke allitla hrædslu og Kuijda fyr er þeim sijdasta Deige/ad allar þeirra vondar Athafner/onytiu Ord og jller Þankar sem þeir hafa hapt munu op enberer ꝛ j Liose lætner verda.

Nier þuert a mote þa mun sa sijdaste Dagur verda þeim godu og Gudhræd du eirn Fagnadar dagur og Glededag ur. Fyrst vegna þess ad hañ kallast þeirra Frelsis edur Endurlausnar dag ur/þuiad so sem þad/ad þeir sem Hertekner eru og fangner hia Tyrkium ed ur ødrum Omilldum Þiodum/ verda Hiartanlega fegner og glader þar af/ þa þeir heyra ad þar er komeñ eirn sijñ þa a ad leysa j burtu fra þeim Þræl dome sem þeir eru j/og þo ad þeir hey re Skot ꝛ Breste/þa eru þeir þo þess gladare og fegnare j sijnu Hiarta/ap þui þeir eiga Von a þui ad verda lauser. So fagna og eirneñ þeir Gud hræddu og glediast Hiartanlega þar af þa þeirra Endurlausnare kiemur

 i Sky

j Skyum-Himens til ad giøra Enda ding a þessare vondu Verølldu/z øllū þeirra Eymdum.

Þar næst þa hafa þeir Gudhrædd du enguañ kuśda edur Hrædslu/so sem þeir hinu Ogudlegu af þeim Teiknum sem fyrer þañ sijdasta Dag fram̄ koma/þuiad þau eru þeim so sem añad Teikn z merke þar vppa/ad þra Endurlausn tekur þa til ad nalægast. Þe ir kuśda ecke ad helldur nie skielfast fyrer Tilkomu þessa Domarans/ þui hñ er þeirra nakuæmaste/Ja/Elskuleg aste og Trwlindaste Attmadur/ Jæ/ hñ er þeirra Holldlegur Broder / og hafa þeir ecke añars af hønū ad væntta/enn Brodurlegrar Elsku og Trwfeste.

J þridia læge er Christi Tilkoma øllum Gudhræddum Huggunarsamleg/vegna þeirrar Dyrdar og Hætygnar/ j huorre hñ mun koma j Skyum Himens. Þuiad so sem Jsraels Folk formerkie z visse þar af/ad þad ætte ad

ad taka sig vpp og ferdast til þess fyrer
heitna Landsins/ þa DROTTinn vpp
hoof sig og liet sig sia j Skyenu/ So
meiga þeir og vissselega vita/ad þeir
eiga ad suipta Tiolldum/ z ferdast jnn
j þad fyrerheitna Fødur Lãded/ þegar
Drottinn Jesus (sa ē vpp for til Him
na i Skyenu) j Skyenu aptur kiemur
og lætur sig sia.

J fiorda læge þa er þad og næsta
gledelegt og Huggunarsamlegt fyrer
øll Guds Børn/ad þau þurfa ecke ad
vttast nie kuijda ꝼ̄ þuī stranga Guds
Riettlætis Doome/ þuiad allar þeirra
Synder eru nidur kastadar og sockt ar
i Hafsins diwp/so sem Spamadurenn
Micheas seiger 7. Cap. Ja/su Hand
skriptenn sem þeim var motstædleg er wt
sliett og afmad Col. 2.

J fimta og sijdasta læge/þa er Til
komann Herrans Christi til Doomsins
miøg Huggunarsamleg/ vegna þeirrar
føgru Epterlijkingar/ē hn̄ framsetur
hier wt af Sumrenu og Fykiutrienu/
B viij ad so

ad so sem Menn glediast þar vid/ þa þeir sia Viijsurenn koma a Alldentrien/þess vegna ad þad er Teikn þar til ad sa Lijstelege z vnadarsamleigé hyre z varme Sumar tijme fer þa j Hönd/a Huorium Menn verda vidskila vid þann harda/kallda z Ohyra Vetrar tijma. So skulum vier gledia oss vid oll þesse vndanfarande Teikn/ vegna þess þau eru Vndanfare þess Gledelega og inndæla tijma epterkemanda Lijfs/þa vier verdum vidskila vid þessa Oblijdu z Motlætissomu tijma / enn hofum oss ad vænta eins vnadarsamlegs og Gledelegs Sumars.

Nu vilium vier læra þad wt af þessu Gudspiallel huornenn vær eigum riettelega ad bua oss til þess sijdasta Dags.

Fyrst eigum vær ad fordast allt Ohoof j Mat z Dryck/huor ad er Root z Efne til alls hins jlla/Þui huorninn kunna þeir riettelega Gud ad elska z liggia j sijfelldu Ohoofi z Ofdryckiu. Heyrum huad sa vijsi Salomon seiger i

Ords

i Ordskuida Bokeñe 20 Cap. Vijn giorer Lauslæta Meñ og sterkur Dryckur galda/ huor þar heþur Lisling til/verdur allðrei Vitur. Lærfum oss þar þ vera Hiartanlega leydt/ad elska allt Ohoþ j Mat og Dryck/þui þad hindrar oss fra þui ad fa z ødlast þa eilijfu sælu. Vær eigum og so ad fordast Agyrnd þui so seiger Postulen Pall i Cor. 6. Ad eingen Agiarn sem ad er Skwrgoda Dyrkare/ skule Arbleyfd hafa i Ryke Christi z Guds. Huor var Ord sok þar til ad þeir sem bodner voru til Brwdkaupsins/ villdu ecke koma? So sem Lucas Gudspiallamadz vottar 14. Ca. Eckert añad eñ su liota Agyrnd/ þui so seiger sialfur Endurlausnareñ vor hia Matth. 6. Cap. Huar hel ast þiñ Fiesiodz er/ þar er z eirneñ þitt Hiarta.

J añañ mata þa eiguin vier Æ og alla tijma/ad vera vakande. Fyrst veg na þess ad vær vitum huorke þa stund nie þañ tijma a huorium DROT

E tiñ

tiñ kiemur til Doomsins. Ecke er hier
bytrerboden Natturlegur Suefn/ hus
rs Meñ meiga ecke ꝼan vera/ helldur a
miñer Herrañ Christur oss þar vm/
ad vær skulum lata vor Hiortu jaꝼnañ
vera vakande j Bæna akallenu/ so sim
vier syngium j Psalmenum vorum.
Þo Augun take Suefn til sijn/ samt
lat vor Hiortu vaka til þijn. Vær
eigum og eirneñ vakande ad vera þess
vegna/ ad þad er vijst og obrygdanlegt
ad DROTTiñ vill hallda Doom
a þeim siijdasta Deige/ huar vm bæde
Enoch/David og þeir heiløgu Spaa-
meñ hafa spaad/ ad aller vær eigum ad
koma fram fyrer Doomstol Guds/ so
einum og sierhuorium verde Endur-
golldeð epter þui sem hañ heꝼur til ver
kad/ huort þad er helldur gott edur jllt.
2. Cor. 5.

J þridia lage eigum vier jaꝼnañ
ad vera stadꝼaster j eirnre Breñande
og aluarlegre Bæn til Guds/ so vær
mættum vera verduger ad vmꝼlya allt
þeitta

Þetta sem epterkomande er/og ad stañ da so frame fyrer Mañsins Syne. Enn huad a þa ad koma oss þar til Ad vier bidium vaflættanlega. Fyrst þad ad vier giefum þar med vmflwed þad vonda. Avarleg Bæn og Gudhrædsla Noa giørde þad/ ad Gud frelsade hñ/ og vardueitte so Nadarsamlega j Vats floodenu/ þar þo allt Hold hlaut ad fyrerfarast og afmæd ad verda. Eins lijka so frelsade Gud þañ gooda og Gudhrædda Loth/wt af Sodoma/ þar aller hiner sem þar jñe voru vrdu ad Tortynast med Ellde og Brenñesteine. So j sama mata verda aller þeir eñ nu j Dag Sæluholpner sem akalla Nafned DROTTins/ so sem Spamadureñ Joel ad Orde kiemst. 2. Cap.

Vær eigum og eirneñ jduglega ad wthella vorum Bænum fyrer Gude/ vppa þad ad vær meigum med Glede gietad framkomed fyrer vorn Endurlausnara Jesum Christum a þeim

C iij siþ-

ſijdaſta Deige. Vaked og bidied ſtend ur hier/ ſo þier ſkæed ſtaded fyrer Mañ ſins Syne. Þad er vijſt ad aller Meñ j Heimenum mune koma fram̃ fyrer Doomſtol Guds/ ſuo ſem Pall ſeiger Rom. 14. Eñ þar mun þo verda oſeiganlegur Miſmunur a þeſſare Kom uñe/ þuiad ſumer munu koma til þeſs ad heyra þeñan hrædelega Vrſkurd/ fared fra mier bøluader j eilijfañ Elld Matth. 25. Eñ adrer munu koma til þeſs ad ſæa ad ſia Chriſtum ſo ſem hañ er/ ꝛ ad heyra þeſſe gledelegu Ord diñ af hans Muñe. Kome þier bleſ ſud Børn mijns Fødurs og eigneſt þad Rijke ſem ydur er fyrerbuid j fra Vpp hafe Veralldareñar. Þar fyrer læt um oſſ jduglega bidia Gud vm Nad ſijna og Myſkunſeme og vm fyrergief ning allra vorra Synda/ ſo vier mæt um vm ſijder verda eilijflega Sæluho lpner. Huad hid ſama oſſ veite ꝛ giefi Gud Fader j Nafne ſijns ſonar Jeſu Chriſti/ AMEN.

Þridia

Þridia Sunudag j Advento.

Euangelium/ Matth. 11. Cap.

NN þa ed Johañes heyrde j Bondunum Verkeñ Christi/ sende hañ vt tuo af sijnum Læresueinum/og liet seigia hønum/ Ertu sa sem koma skal/eda eigum vier ad vænta eins añars? Jesus suarade og sagde til þeirra/ Fared aptur og kuñgiored Johañe huad þier siaed og heyred/ Blynder sa Syn/ Hallter ganga/Lijkþraer hreinsast/Daufer heyra/Dauder vpprijsa og Fatækum verda Gudspiollen bodud/ꝛ sæll er sa sem ecke Hneyxlar sig a mier. Eñ ad þm̃ j burt geiñ gnū/ hof Jesus ad seigia til Folksins af Johañe. Huad foru þier vt a Eydemorku ad sia? Reyr hañ sem af Vinde er skiekeñ? Eda huad forud þier ad sia? Mañ Miukklæddañ? Siaed ad þeir sem miuk añ. Klædnad bera/ eru j Kongaña Husum. Eda huad fooru þier ad sia? Eirn Spamañ? Eg seige ydur fyrer sañ/ þañ meire er eñ nockur Spamañ/ Þuiad þesse

er ſa/aþ hvorinm ſkrifad er/Sia þu eg ſende min̄ Eingel fyrer þin̄e Augſyn/ ſa er þin̄ Veg ſkal tilreida fyrer þier.

HJer leſum i 2. Konganna Book 2. Cap. Ad epter þad ſa grode Guds Madur Elias var Upp numen̄ til Himens/þa hafe Spaman̄ an̄a Børn geinged a moote Eliſeo og tilbeded fram̄e fyrer honum/ſo ſeigia nde. Sia/ hier eru fim̄tiger hrauſtra Man̄a a medal þin̄a Þienara/ Læt þa leyta epter þinum Herra/ſkie mæ ad DROTTins Ande hafe tekid hn̄ z fleygt honum uppa eitthuert Fiall. Nu þo ad Eliſeus viſſe vel z være þar um ofrodur/ ad Elias var viſſulega uppnumen̄ til Himens/ſamt ſem ædur ſo ed hn̄ kurt tæke þſſa ranga meining f a þ n̄/þa lætur hn̄ þeſſa Boon þm̄ i ſie og ſeiger/ Læted þa fara af ſtad. Mотlijka Dæme verdur oſſ fyrer Sion er ſett i þeſſa Dags Euangelio/ þui ad epter þad ad ſa riette og ſan̄e Heim

ſins

sins Messias var føddur j Holldenu/ pa þotte þ ollum otzuanlegt ad Jesus af Nazareth skyllde vera sa hiñ same Messias og Heimsins Lausnare sem byrerheiteñ var. Þar fyrer sender nu Johañes wr Fangelsenu (sem Herodes hafde læted hñ j setia) tuo sijna Lære-sueina til Herrans Christum/ vppa þ ad þeir mætte sia hñs Dasemdar verk sem hañ giørde/ og læra ad þeckia þar af/ ad Christur være sa sañe Messias af huørium þeir skylldu Vitni bera og Predika æfijd þar epter. Og hefur þetta Evangelium tuo fierdeilis Parta jm̃ ad hallda / a huøria vier vilium hid stuttlegasta miñast ad þessu siñe.

1 Sa fyrre er vm Sendeførena Johañis til Christum.

2 Añar vm Andsuar Christi/ sem hñ gi eþur Sendemoñum Johañis.

Fyrst er oss hier athugandi/ huør sa sie sm̃ Sendefør þessa hafe vppbyriad. Ecke var þad David Kongur/ huør ad sende sijna Þienara til Hanon ad hug-

ga hañ epter sijns Fødurs Dauda. 2. Sam. 10. Ecke Achas huor ed sende sijna Meñ til Kongs þeirra Assiriorum og bad hñ vm Styrk. 2, Ko.B. 16. Nelldur var pad Johañes Skijrare/ huorium sialfur Christur ber pad Vitne hia Matth. 11. Ad par sie ein geñ ædre af Kuiñuñe fæddur eñ Johañes. Nuadan sender hñ pa þessa sijna tuo Læresueina? Hñ send' pa wr fangelsenu edur Myrkua stofuñe sem hañ var j settur/ ecke fyrer pañ skulld / ad hñ hefde vñid nockurn Glæp/ edur O dæda verk/ helldur vegna þess/ ad hañ hafde straffad Herodem z sagt hoñu ad ecke være leyfelegt ad hñ tæke sijns Brooдurs Kuiñu/ huers vegna hñ var vm sijder Hals hoggueñ og Afløfzadur.

Nier af lærum vier huort ad sie Kaup og Laun allra Trulindra DROtt ins Þienara/ sem fyrer wtan allt Mañ greinar ælit seigia sijnum Tilheyrend um til þeirra Synda og ævijta pa par

fyrer

fyrer/ sīm er ad þeir verda þyrer Reidi og Ogiede þeirra. so sīm Spaamadurinn Amos seiger 5. Cap. Þeir seiger hañ/ eru reider vid þañ sem straþþar þa j Por tunum/ z hallda þyrer Suiuirding þañ sem heilmæmt kieñer. Siaum huorniñ þad gieck Mosi þegar hañ kuñgiorde Pharaoni þad DROTTiñ haþde hønum befalad/ seiger hañ ecke so til hans? Far þra mier Moses/og varast ad koma hier epter þyrer mijn Augu/ þuiad a huørium þm Deigi sem þu kiemur j Augsyn mier skalltu deyia/ Exodi. 10. C. Huørniñ gieck þad til fyrer Elia/epter þad hañ hafde drep id þa Baals Presta/sende ecke Jessa bel til hūs med Bodskap/ z liet seigia hønum. Guderner giøre mier þad og þad eþ eg giøre ecke a Morgun þeñañ Tijma þijna Saal lijka sem eina aþ þeirra Saal um 1 Kon. B. 19. Var ecke Jeremia Spaamañe kastad j eina Vatelausa Gryþiu/ s ecke vᵉ añad j eñ Leyr. Jer. 38. Naut ecke Ezechiel Spaamadr ad

vera a medal Þyrna og Nøggorma. Ezech. 2. Eg vil ecke tala vm allt huad Postularner mattu lijda j þui nya Testamentenu/fyrer þad þeir søg du sijnum Tilheyrendum beyskan Sañ leik opt og tijdum. Nu þo ad Guds Ords Þienarar fieu so Areytter og of sockter fyrer þad ad þeir fram̃ fylgia trulega sijnu Embætte/ad þeir meiga hroopa vpp med Jeremia og seigia. Eg er Daglega ad Nadungu orden̄. Þa skulu þeir þo samt vera hughrauster/og ecke kuijda fyrer neinum Nætti nie Naskasemdum/ helldur skulu þeir epter Rade Postulans predika orded/ hallda ad j tijma og otijma 2 Tim. 4. Verande minnuger þess sem Endurlausnaren̄ seiger hia Matth. 5. Sæler erud þier þegar Men̄erner hallmæla ydur/og tala j giegn ydur alla Vondsku fyrer mijnar Saker/þo liugande/ þagne þier og vered glader/þuiad ydar verdkaup er nooglegt a Himnum.

J ødru lage er þad hier athugande/ huoria

huøria Johañes hafe sendt til Christ
um/sem er/tuo sijna Læresueina/Þesser
tuein Lærefuemar/huørier sumer mei-
na ad verid hafe Carpus og Silla/vo
ru j þeirre somu Villu z rangre Mein
ingu sem Gydingar voru/vm þad Jard
neska Rijke Herrans Christi / z stei tu
sig a hñs Fatækt. Eñ hielldu aptur
a moot myked aff sijnū Skolameistara
Johañe/ z meintu kañskie ad hñ være
sa fyrerheitne Messias. Eñ so ad
Johañes giæte komed þeim fra þessare
siñe meiningu/þa sender hñ þa til Chr
istum. Huar af aller Prestar og Pre-
dikarar eiga ad taka sier þad til Lær-
doms/ad læta sier jafnnañ vera mykid
vmhugad vm sijna Tilheyrendur og
Soknar Born og vaka yffer þeirra
Sælum/so sem þeir er þar eiga Reikn
ingskap fyrer ad giora Heb. 13. Hier
til a þeim ad koma fyrst og fremst Ski
pan og Bijfalning H. Anda/huør ed
so seiger fyrer Muñ Postulans Pals
1 Tim. 4. Giorid verk Gudspiall-

 egs

legs Predikunar Embættis og fram kuæmid ydar Kallan trulega. Med huad mykelli Kostgiæfne z Hiartans astundan/ ad þad wtualda Guds Verk fære Postuleñ Pall hafe viliad vppfr æda alla siïna Tilheyrendur j þim saña Sæluhialplega Lærdome/ þad ma ræ-da aþ Ordum hans allusida/ A medal annara vottar hann so j Pistlenum til Philippenses 1. Cap. Og seiger/ Gud er miñ Vottur huørsu mig forlei nger af Hiartans Gruñe j Christo Je su epter ydur øllum/ og þess sama bid eg þad ydar Kiærleike audgist æ meir z meir j allre Vidurkieñingu z allre Re ynslu/ so ad þier meiged reyna huad be st er/ vppa þ ad þier sieud skiïrer z æn Hneyxlunar/ allt vppa þañ Dag Ch risti.

J aňañ Mæta þa eiga og so al-ler Veralldlegrar Stiettar meñ/ ad læra þad hier/ ad hafa tilbærelega vm hyggiu þyrer siïnum vndergiefnum og kieña þeim þad sem þeim er Naudsyn

legt

legt til þess ad gieta þært eitt gott og Christelegt Lijferne/en̄ hafa þa aptur af þui ollu sem jllt er. Þeir eiga og so ad hafa þa Hiartanlega kiæra og bidia þeim gods af DROTTNe/ so sem ad giorde Moses Guds Madur/þa hañ ætte nu ad skilia vid Jsraels Folk z sofna j burt/þa bad hann Gud so fyrer Folkenu og sagde. DROTTinn sem ert Gud Andaña alls Holldds/ set nu eirn Mañ yfer þeñañ Almuga/sem kañ ad ganga ut og jnn fyrer honum. Num. 27. J sama mata þegar Josua ætte vid ad skilia/kallade hañ saman all añ Lyden̄/og aminte þa seigiande. Vered hughrauster/ so ad þier hallded og giored allt þad sem skrifad stendur j Mose Logmals Book. Josu. 23. Cap. Huad hugarlatlega aminte Dauid sijna Vndersata/ seigiande so til þeirra/Halldid z vppspyried oll DROTtins ydars Guds Bodord/so ad þid megid eignast þ Goda Landed/og lata þ Bornum ydrum til Erfdar æfenlega.

Aſſa Kongur gaf þa Bifalning wt/ ad huor ſa ſim̃ ecke villdi leita DR-OTTins Iſraels Guds ſkyllde miſſa Lijfid/bædi meire hlutar ꝛ minne/Meñ ꝛ Kuiñur. 2 Cron. B 15.

J þridia lage þa hafa aller goder ꝛ Gudhrædder Forelldrar ſier ꝛ ſo Lærdom hier af ad taka ſ er/ad þeir ſkulu vita/ ad þ er ecke nog ad vera vakiñ ꝛ ſofeñ þar yfer/ad ſanka Aud ꝛ Rijkdome til ſamans fyrer ſijn Børn/hellldur eiga þeir myklu framar ad vera koſtgiæfner þar til/ ad kieña þeim ad vera Gudhræddum og aſtundunarſøm um ad heyra og læra Ord DROTTins/epter þui ſim̃ ſialfur Gud byd-ur og ſkipar wtþryckelega. Deute. 32 Seigiande/Legged vppa Hiartad øll Ord ſem eg Vitna j Dag fyrer ydur/ſo ad þier biodeð ydar Børnum ad þau hallde og giøre allt huad hier ſeigeſt j þeſſu Logmaale. Tobias þa hñ fornam ad ſijn Dauda ſtund tok ad nalgaſt/þa aminte hñ ſiñ Son m; þeſſum Hiartnæmum

Ordum

Ordum og ſagde. Haf Gud fyrer Aug
um þier og j Hiarta alla þyna Lyfda
ga og fordaſt þu ad þu ſiert nockurn
tyma ſamþyckur nockre Synd. Tob.4.
Hugleidum huad Hiartanlega glader
z Fagnadarfuller ad aller goder z Ch
riſteleger Forelldrar mune verda ſyd
ar meir s̃ hafa ſo vppalid z tucktad
ſyn Børn j ſøñum Guds Otta/ ad þe
ir ра ad vera med þeim epter Lyfid j
þeirre eilyfu Dyrd og Glede hia Gude
og øllum vtuøldum Einglum z Mo
ñum. Þar þyrer ætte huør z eirn Fad
er og Mooder j ſynu Hwſe ad ſtunda
þad æ og alla tyma aþ fremſta Meg
ne og Mætte/ ad kieña ecke alleinaſta
ſynum Børnum/ helldur og ſo øllum
ſynum Hiwum og Heimelis Folke Gu
ds Ord/ og hallda þeim til ad ſyngia
Gude Loþ z akalla hñs heilaga Nafn.
Framar meir vilium vier heyra huø
rs Erendis ad Johañes ſender þeſſa
ſyna Læreſueina til Herrans Chriſtũ/
ſem er ad þeir ſpyrie hañ ad/ huort hñ
C vij ſie

sie sa sim koma skal/edur skule þeir vænt ta eins aňars. Ecke lætur Johaňes adspyria Herraň Christum hier vm þess vegna/ad haň visse ecke vel/ad hň var sa Fyrerheitne Messias og Heim sins Frelsare/Þui huørneň skyllde Jo haňes ecke þeckia Jesum nu/ þar haň þeckte haň ædur eň hň var fæddur aþ Modurlijfe. Luc. 1. Þar ad auke haþ de haň og so heyrt þaň Vitnisburd ꝫ sa Himneske Fadereň hafde giefid hon um vid Aana Jordaň seigiande/Þesse er miň elskulegur Sonur j huøriuin inier vel þocknast. Helldur sender hň Lærefueina sijna til hans vppa þad/ad aller þeir sem heyrdu hans Jatning skylldu þar epter vita fyrer vijst ad hň være sa riette Messias.

Hier af lærum vier þad/ Ad lyka so sem Johaňes sende þssa tuo Lærefueina til Christum þegar haň sat Fiotradur j Slotenu Macherot/ecke þess Erendis ad bidia haň ad frelsa sig vt þadann/ helldur ad spyria haň ad/huort hann

være

være ecke ſa ſem koma ſkyllde. So eig̃um vær og ſo ad giora / þa vier erum ſtadder j nockurskonar Þreingingum Kroſſe edur Motgange/ þa ſkulum vær jafnañ giæta þeſſ ad ſenda til Jeſũm Endurlauſnara vors/eins ꝫ Johañes/tuo vora Læreſueina. Eñ hvorier eiga þeir ad vera? Þad ſkulu vera Saal vor og Lijfz/ og læta ſpyria hañ ad/huort hañ ſie ecke ſa ſem kõmeñ er j Heimeñ til þeſſ ad giora Synduga Meñ Saaluholpna? Huort hñ ſie ecke þad Lambed Guds ſem burt hefur teked Heimſins Synder? Huort hañ være ecke ſa ſem ſagt hefur ad hañ vill ſde ecke wtſlöckua Lijtilogãnda Hor/ edur ſundur briota brakadañ Reyr ꝫ So mun hañ viſſelega ſuara oſſ ſo ſem hañ ſuarade Johañis Læreſueinum/ og þeirre Blodfallsſiuku Kuinnuñe/ Vertu Hughrauſtur Sonur/ Vertu hughrauſt Dötter/þijnar Synder eru þier fyrergiefnar/og ſo ſem þar ſtendur hia Spamañenum. Eg er med

þier

þier j Neydeñe/ Eg vil þier þadañ wtryckia og þig vegsamlegañ giøra. Vær skulum og so hafa hier aþ þessa Huggun sem er/ Ad þott Lærisueinar þesser Johañis være stadder j storre Tvyvarlleyke vm Herrañ Christum/ þa samt sem aduir wtskwþar hañ þm ecke nie viisar þeim Reiduglega j burt fra sier/ hellduir Leidriettet þa Giæsku samlega og leider a riettañ Veg. Ei ns vill z'eirneñ þsse vor blessade Emanuel Jesus Christus þolenmodlega lij da og vmbera vorn Veykleika/ þegar vier lætum oss segiast/ þuit hañ er sa hiñ same ſ þui Heþt heited ad hñ vilie ønguañ þañ sem til hans kiemur wte lykiá.

Nu epterfylger med einu Orde ad miñast þar a/ huort suar ad Jesus gi ęþur þessum tueimur sem Johañes hef ur til hans sendt/ sem er þetta/ ad hñ seiger/ ad þeir skule fara aptur og kuñ giøra Johañi huad þeir siae og heyre/ Ad Blinder fæe Syn/ Hallter gan ge/ Lijk

ge/Lijkþraaer hreinseſt/Dauþer heyre Dauder vpprijse.

Nier med kienner Herrañ Christur Johañis Lærefueinum/ huar af þeir skule þeckia sig ad vera þañ Fyrerheit na Messiam eñ önguañ añañ/ sem er af þeim Daseindar verkum sem hñ giö rer. Og er þad so sem Christur villde so sagt hafa. Þier goder Meñ Læresue inar Johañis/hafe þier ecke lesid þad sem Spamadureñ Esaias seiger. 35. Cap. Otteſt ecke/ſiaed ydar Gud kie mur ad hialpa ydur/ þa munu Aug u þeirra blindu vpplukaſt/ og Eyru þra Dauþu opnaſt. Lüked nu ydar Augu vpp og ſiaed þau Daseindar verk sem eg giøre/og raaded þar aþ/huørt eg er ecke ſa sem Esaias hefur vm ſpaad/ þuiad þau Verk sem eg giøre i mijns Fodurs Nafne/ þau bera Vitne vm mig Joh. 10. Lær þu þar fyrer hier aþ/miñ Broder og Syſter/ſo opt sem þu þeinker vm Christi Daſemdar verk edur heyrer vm þau talad / ad þeckia

D iij hñ

hañ fyrer þiñ Frelsara og Naudhial
para eñ onguañ añañ.

Þar næst suarar Christur Johañis
Læresueinum til sinnar Spurningar
og seiger ad Fatækum verde Eudspiol
liñ bodud/sem villde hañ so seigia/ Ydur
mun vel kuñugur Spadomur Esa
iæ Spamans 61 Cap. sem so er hlio
dande. Ande Drottins er yfer mier/ þar
pyrer hefur Drotteñ Smurt mig/ hann
hefur sendt mig ad Predika Voludum.
Giætid nu ad og hlausted til/med hu
ad mykelle Astundan og kostgiæfne
eg Predika ollum Syndugum kuittan
og Syndaña Fyrergiefning/ og vited
þar af ad eg e sa hiñ same epter hu-
orium þier leyted.

Nier af skulum vier hafa oss þetta
til Huggunar/ ad med þui ad Christ-
ur er sa riette Messias/ þa meigum
vær visselega og oefader hafa oss ad
vænta alls þess Goda af honum sem
fyrer hefur vered Spad j þui Gamla
Testamentenu/ad hañ skyllde giora.

Þar

Þar þyrer ſie ſo ad vor eigen̄ Samuiſka ſturle oſſ/ Logmaled aklage oſſ/ Dioffullen og Daudeñ ſkielfe oſſ/ Þa plyum til þeſſa vors Endurlauſnara/ han̄ mun viſſelega lata oſſ vm ſijder meiga yberviña ꝛ Sigrenum hallda. Nuar til Gud Fader veite oſſ ollum ſijna Naad /ı Nafne vors DROttins Jeſu Chriſti/ A M E N.

Fiorda Suñudag j Aduentu.

Evangelium Joh. 1 Cap.

Þeim Tijma. Gydingar ſen du aþ Jeruſalem Preſta og Leuita/ad þeir ſkylldu ſpyria han̄ ad/Nuør ert þu? Og han̄ medkiendeſt/ og neitade þui ecke. Og han̄ medkiendeſt/ſeigiande. Eige em eg Chriſtur. Og þeir ſpurdu hn̄ eñ þa ad/Nuad þa? Ert þu Elias? Han̄ ſagde/ Ei em eg. Ert þu þa Spamadur? Og han̄ ſuarade/nei/ ecke. Þa ſogdu þeir vid han̄. Nuer ert þu þa?

So ad vier meigum Andsuar giefa þeim er oss vtsendu. Huad seiger þu af sialfum þier? Hann sagde. Eg em hropande Rödd j Eydemørku / Greide þier Gotu DROTTins / so sem sagde Esaias Spamadur. Og þeir sem vt voru sender voru af Phariseis. Og þeir spurdu hann ad og sogdu til hans. Þui skijrer þu þa / fyrst þu ert ecke Christur / eige Elias og eige Spamadur? Johannes suarade þeim og sagde. Eg skijre j Vatne / Enn sa stood j midid hia ydur / huorn þier þeckid eige. Hann er sa sem epter mig mun koma / huør ed var fyrer mig / huers Skoo-þueinge eg em ei verdugur vpp ad leysa. Þetta skiede j Bethabara / hinumeigenn Jordanar / þar sem Johannes skijrde.

J Genesis Bokar 41. Cap. Lesum vær vm Kong Pharaonem / þegar hann villde vpphefia Joseph z setia hann Herra yfer Egyptaland / þa hafde hann sendt eirn af siinum yppurstu Þienurum vndann honum og latid vthropa / ad hann være Landsins Fader og

settur

settur yper allt Egyptaland. Eins skiede pad z so/ þegar Gud Drottin villde lata sin eingieten elskulega Son bædast hingad j þennan Heim / þa sende hn vndan hm þan dyrdlega Gu ds Man Johañem Skijrara/ huor ed vitna skyllde vm hañ/ þad hañ være Gud og Herra yfer ollum Hlutum/ og ad Fadeꝛen hefde giefid honum allt j Hendur. Matth. 11.

Þar næst so sem þad ad Morgun‑stiarnan vpprenur jafnan vndan Sool ūne a huorium Morgne/ Huar af þe‑ir Latinsku kalla hana Phosphorum/ þad er þa Stiornu sem bodar Dag‑sins edur Soolarennar Byrtu. Eins lijka gieck Johañes so sem ein fogur Morgunstiarna vndan þeirre skiæru Riettlætis Soolunne Herranum Chri‑sto/ tilreidande Veigen fyrer honum/ og kieñande þad hañ være sa riette Safnadarens Brwdgume/ so s Da‑vid kallar hn j sijnum 19. Psal. Þar hañ seiger ad hañ wtgange sem añar

D iiij Brwd

Brwdgume af sijnu Herberge og gled ie sig sem ein Hetia ad hlaupa Veigiñ.
J þridia lage so sem þad/ ad Sum- ar Fuglarner a Vortijmanum taka str ax þegar snemendis a Morgnana/ fa gurlega ad kuaka og syngia/ huar med þeir i liosi læta/ ad Sooliñ sie þa so ä vpprunninn/ Eins bodade og kuñgiorde Johañes/ med siñe hroopande Roddu i Eydemorkuñe/ Herrans Christi na- lægd og Tilkomu fyrer ollum sijnum Tilheyrendum. Nu so sem þad være ein stor Auirding þ eirn/ ef hann tæke Þienara eins ypparlegs Herra fram fyrer sialfañ Hwsbondañ og veitte hø num þa Æru/ sm hañ ætte med riettu hans Herra ad veita / eda ef nockur være so bernskur ad hñ meinte ad Mor gunstiarnañ være sialf Sooleñ/ Item Ef ein Jomfru þeckte ecke Vin Brud gumans fra sijnu eigen Brwdguma. Eins voru þeir þorblindudu Gyding ar heimsker/ ad þeir þecktu ecke Joh añem odruuijs eñ þeir meintu hañ ad

þeta

vera þañ fyrerheitna Messiam/ eñ ecke Christum. Eñ a mote þessare þeirra fulskre Meiningu setur Johañes Skijrare sig aluarlega j þessa Dags Evangelio/og vottar openberlega fyrer øllum/ þad hañ sie ecke Messias/ helldur alleinasta hũs Fyrerreñari edur Þienare.

Hier vm skulum vier heyra nockud bleira talad/ sem vera skal vm Sendeborena sem Gydingar byria til Johañem/ ꝛc huor in hñ andsuare aptur þessũ þrra Sendemoñum/med þm Lærdomum/Nuggunũ og Aminingum/sem hier ab kuña hid stutklegasta ad Dragast. Gud hialpe oss hier til med siñe Naad j Jesu Nafne/ Amen.

Fyrst er oss hier athugande/ huorier þessa Sendeborena vppbyria. Ecke voru þad Fatæker Vnkomu litler Almpydu Meñ/ helldr þeir Yppurstu Nobdingiar og hellstu af Gydingum sm voru j Raadenu til Jerusalem. Eñ Ord sokeñ til þessar Sendefarareñar/ var hin sierlegasta þesse/ ad þeir þottust

D v merk

merkia bæde af Tijmaleingdeñe/ og Spadomaña þyrersøgn/ad komeñ være sa Tijme a huorium þeir mættu være nta epter Tilkomu Messiæ. Og med þui ad Johañes var øllum velkiendur bæde vegna siña Kieñinga og Gudlegs Lijfernis sem hñ førde i Negdan z allre vmgeingne / þa verda þeir aller a eitt sꝛatter þar vm/ ad Johañes mune Tuijllaust sa sanne Fyrer heitne Messias vera/sem Heilagur Ande haf de þyrer Muñ Spamañaña fyrer spad ad koma skylde. Huad eru þetta þa fyrer Meñ sem Rꝛds Herrarner senda wt a mote Johañe. Ecke voldu þeir til þessarar Ferdar Heimska edur Olærda Meñ/þui bæde voru þeir fra myklum Moñum sender/þar med z so var Personañ sem þeir attu til ad fara/ z Ereñded sem þeir attu ad wtrieka ypparlegt og mykels vert. Gudspiallamadureñ seiger ad til þessarar Sendefarar hafe tekner verid Prestar og Leuitar/huorer ad voru næst þeim hell
stu

sku j storum Virdingū og hædsta Gilk de. Þar næst seiger Gudspiallamadur eñ fra Erendenu sialfu/ huørt þad hafe vered/ sem er/ ad þeir spyrde Johañ em ad huør hañ være. Eñ huør tu mun hann þa suara þeim aptur ?

Og hañ medkiendest/ stendr hier og neitade þui ecke/ Og hann medkiendest seigiande. Ecke er eg Christus. Þetta a so ad skiliast einfalldlega/ ad Johañes medkiendest þad ad sonnu/ ad hañ sie einn Madur sendur af Gude til ad Predika Evangelium/ og bera Vitnisburd af Liosenu. Joh. 1 Eñ þad hañ sie Christus/ edur þad sañа Lios sem vpplijser alla Meñ/ þui neytar hañ openberlega fyrer ollum seigiande/ Ecke er eg Christus.

Oñur Spurning Prestaña z Leuitaña er þesse/ ad þeir spyria Johañem ad huørt hañ sie þa ecke Elias. Syd-

ſngarner voru j þeirre Meiningu/ ad Elias Theſbiter ſa ſ til Himens var vppnumeñ / Elldlegum Vagne/mun de viſſilega einhuorn tijma aptr til þra koma/ z med þui ad Johañes hiellt ſig og kiende a Eydemorku/var Vandlæ tingaſamur og j allre ſiñe. Hegdan ſo ſem Elias Thesbiter var/þa hugdu þeir hañ aptur komeñ vera. Eñ Johañes neitar þui ad hañ ſie ſa Elias ſem þeir meine. Eñ hiñ añañ Eliam/ vm huorn Chriſtur talar ſialfur hia Matth. 11. neitar hñ ſig ecke ad vera.

Hin þridia Spurning þeſſara Sende Maña er þeſſe/ ad þeir ſeigia til hñs Ertu þa Spamadur? Eñ ollu þſſu neit^r Johñes/ z ſeiger/ Nei ecke. Þegar þeir nu heyra huoriu hañ ſuar ar þeim j heilar þriar reiſur/ þyckiaſt þeir vid og ſnua ſier vppa hina Sijdu na/og vilia ſo ſem hræda hañ med þui Andſuare ſem hañ hliote ad gieþa

bæde

bæde ſier og ſijnum Herrum/ og ſpyrꝛ⸗
ta Prooſtuglega og Dygurbarklega/ hu
ad fyrer eirn hafi ſie þa? Quad hann
kuñe ad hallda og ſeigia vm ſialfañ
ſig? Og þui hafi hafe þa vppbyriad
eina nya Ceremoniu? Þui hn̄ hafe te
kid ſig burt fra Muſterenu i Jeruſalem
z Kieñidomenum þar/ þyrſt huorke ſie
hañ Meſſias/ ecke Elias z ecke Spaa
madur/ og er þetta ſtutt og einfølld
Vtlegging ſialfra Textans Orda/ J
þeim fyrra Partinum vm Spurning
ar þeirra ſem Gydingarner wtſendu til
Johañem.

Nu viltum vier taka oſſ hier wt ap
nockud til Lærdoms. Fyrſt ſkū vier læ
ra þ af Dæmi Johañis ad fordaſt og
flyia alla Villumeñ z Kiettara/ og ta⸗
ka oſſ fra þeim ſo ſem Johañes tok ſig
fra þeim heimſku og Forvilltu Kieñi
mønum og Kyrkiuherrum i Jeruſal⸗
em. Vær ſkulum og ſo flyia og fordaſt
allañ Ogudlegañ Selſkap/og ecke hā
fa Møk edꝛ Samtok vid Pioofa/Ræn

ingia/ Toframen/ Hoordoms mest og adra þuilyka vppa þad/ ad vier gaung um ecke a Veige þeirra Syndugu/ nie situm j Sæti Spottaraña. Nøfum oss helldur j burt med Abraham wr þui Afgudaiande VR/ og med Loth vt af þri skoorsyndugu Sodoma/ My Johañe Gudspiallamañi/ wr Badinu fra Cherinto/ Med Christo fra Suijna el skurunum j Gergesena Landi/ og høtum Hoop og Selskap þra Ogudligu.

J añañ mata skulum vær þad hier af læra/ ad vera alltijd til reidu/ annadhuort skijrt Ja/ edur Nei ad seigia til þss sm vier verdum adspurder j Trwar brogdum vorum/ ad medkieña Christum fyrer øllum okuñoner/ og lata þa Vidurkieñing vora vera Grunduallada j Guds Ordi so sm Johañes kieñir hier med sijnu Dæmi/ sm og eirniñ Postuliñ Petur 1 Pet. 3. Seigiandi/ Verid jafnlega reidubuner Andsuar ad giefa huorium Mañe þm sm skials krefia/ af þrie von sm j ydur er.

J þriid/

J þridia lagi skulum vær varast ad vera Of ærugnyruger og gyrnast meiri Metord/ Vegsemd og Virdingar enn Gud hefur einum og sierhuorium ætlad/ og høfum fyrer öss þetta Dæmi Johañis/ huør ed ecke villdi medtaka nie þeckiast þañ Ærutitil sim Gydingar budu hm̄ til/ ꝫ er ad kallast Messias. Fylgiũ ꝛ eirniñ epter þm̄ hollu Rad dũ sim̄ Syrach giefur oss. 7. C. þar hañ seiger. Þreing þier ecke iñj Embætte fyrer Gude/ og stunda ecke epter Vall de hia Konginum.

Epter fylger mz einu Ordi ad minnast a huort Andsuar Johannes giefr þessum Gydinganna Sendimoñum.

Fyrst Andsuarar hañ þm̄ a þennan hatt og seiger. Eg er hroopande Rødd j Eydemorku/ greide þier Gøtu DROTtins/ so sem sagde Esaias Spamadur.

Þad er sim̄ hann villdi so seigia/ Þier

fauſſer og heimſker Gydingar þid meī
mid mig ad vera Meſſiam þad þyrer
heitna Kuiñuñar Sæde/ eda Eliam
ſem vppnumeñ var/edur ad þridia koſ
ke eirn Spamann. Eñ þier þared
villt/eg er eckert af ollu þeſſu/ Eñ ſy
rſt yckur er ſo mykel Fyſn a þui/ ad vi
ta huad eg er ꝥ eirn/ þa vil eg lata
þad vppſkart fyrer yckur/Eg er hrop-
ande Rodd/ Eg er eirn Predikare ſen
dur af Gude til ad ſtraffa yckur og ſei-
gia yckur til Syndaña/þui þid þurfid
þeſs vel vid/Eg er hañ ſem giørde þē
ſsa ſtrañgu Logmals Predikun til yd
ar/ſeigiande/ Þier Nodru kyn/ huor
kiende ydur ad ſlya fyrer tilkomande
Reide? Giored Auexte þa ſm̄ Idran
en wkkrefur. Eg amiñe ydur eñ nu
ad þier greided Gøtu DROttins/þad
er/ef þier vilied ad DROTTIñ ſkule
til ydar koma/þa giørid ꝫdur Veigeñ
ſlieckañ ſem hañ a vm ad ganga og lā
ked af ydar Drambſeme z Stolltheit
um ſem þier hafed hingad til haft/þui
Dramb

Drambſama ſetur han̄ af Stole/enn̄ vpphefur Lijtelaata.

Nier wt aþ eiga aller Kien̄emen̄ og Guds Ords Þienarar ſier Aminning ad taka/ad med þui þeir eiga ad vera Rødd þeſſ hropanda Euangelij og Ords Jeſu Chriſti/epter Dæme og vottan Johan̄s/þa eiga þeir ad vera Sniallt talande/en̄ ecke muſkrande edur Hliodlauſer Hundar/ ſ Spamadurin̄ Eſaias ad orde kiemſt. 56. Helldr vpp hefia ſijna Rauſt ſo ſ adra Baſunu. Eſ. 58. Fyrer huim̄ eiga þr. þa þſſa ſijna Rauſt ad vpphefia? Eda til hura eiga þeir hellſt ad kalla? Til allra þra ſ andlega eru dauþer. Vær vitum̄ ad þe ſar Men̄ hropa hatt/þa eiga þeir an̄ ad huort vid Daufan̄ Man̄/edur Sofande/edur vid þan̄ ſem ſ einhuørium Nauada er ſtaddur/ ſo han̄ kan̄ þeſs vegna ecke ad heyra. Eda og ſo ſ ſijd aſta lage vid þan̄ ſem langt er ſ burtu fra. Eins er þui og varid ſ þeſſum Syndum ſpillta Heime. Munu þar

ecke marger þeir sem eru so sem adrer Daufer Eytur ormar og tilhyrgia sijn Eyru fyrer Guds Orde/ so sem David talar Psalm. 58. Marger þinast þe ir sem sofa j Vggaleyse og athugaley se/ vm huoria Postulen talar Rom. 13 Þeir eru og so ecke fær sem so eru ær der af hroope og Sualle þessa Heims ad þeir heyra ecke Raust þeirra/ sem þeim bioda nalegt Daglega til þess innkla Brwdkaups. Luc. 14. Ja hu ad stor hopur er þeirra Ogudlegu sem langt eru fiarlæger/ vilia alldrei edur sialldan koma til Kyrkiu ad hlyda Gu ds Orde/ edr syna a sier christelegt Jd runar merke/ edur þo þad eige ad hei- ta einusi~e edur tuisuar a Are/ þa eru þeir þo Suijnum verre/ vellta sier j sa ma Saur/ so þeirra Gudrækne er ecke anad en Nræsne a huorre Gud hefur Andstygd. Til þessara og anara þui lijkra eiga Kiennemenerner ad hropa z seigia þeim til Syndana/ Straffa þa Ogna og aminna af Guds Orde/ med

med allre Þolenmæde. Timoth. 4.
Ad sijdustu koma Phariseárn᷑ fram eñ vppa nytt mz eina Spurning z seigia.
Þui Skijrer þu þa/ þyrst þu ert ecke Messias/ ecke Elias/ og ecke Spámadur/ Huar til hñ suar᷑ þm mz fañ Ordū a þeñañ hátt.
Eg skijre j Vatne/ eñ hñ stod j mided hiá ydur huørn þier þecktud ecke/ hañ er sa sem eptt er mig mun koma/ huør ed var þyrer mig/ huørs Skoþueingē eg er ei verdugur vpp ad leysa.
Nier kieñer Johañes þeim sem til hans voru sender/ huad stor z mykell mis munur sie a mille Christum og sijn/ þui þar hañ seigest Skijra j Vatne/ þa medkieñer hañ sig ecke ad vera vtañ Þienara Skijrnareñar/ Eñ Christum jatar hann ad vera þann riettá

Skyrnar Herrans/ þui hann sie sa sem skyre hid ynra med heilogum Anda og Elldi/ Hn er sa sem epter mig mũ koma/ huor ed var fyrer mig/ seiger Jo hannes. Nuar med hn̄ j liosi lætr E ud domin̄ Herrans Christi/ epter huorium han̄ hafe vered fyrer sig j fra allre Eilijfd/ Enn kome po epter sig epter Holldtekninguñe z Kienneimañlegu Embætte. Huors Skopueinge eg er ei verdugur vpp ad leysa/ sem han̄ villde so seigia. Þier spurdud mig adur ad/ huort eg være ecke Christur/ enn suo langt er fra þui ad eg sie hann/ ad eg er ecke verdugur þess ad eg med ollum mÿnum Heilagleika meige falla honum til Fota/ edur þioona honum j hinu minsta/ auk helldur ad eg sie honum samjafnande so sem þier haped giort.

Lærum nu hier af aller þeir sem Stollter þykiast j Heimenum og Metna sig annadhuort af Vijsdome Frodleika/ Aud edur Rijkedæme/ edur odrũ

Gaþum

Sa sum sem DROTTin hefur þeim
lienad/ ad vera Lytelꝍter og audmyk ia
sig vnder Vollduga Guds Hond/ seigi
ande med hinum Heilaga David af
Psalm. 115. Ei oss DRottin/ Ei oss/
helldur gief þijnu Nafne Dyrdena.
Johañes var ad sonu eirn vpplystur
Madur/ Ja hañ var sa/ huorium sial
pur Herrañ hafde Vitne bored/ ad hñ
være sa meste sem af Kuinnu være Fꝍ
ddur/ samt sem adur drambar hañ sig
ecke hier af/ helldur Lytelꝍckar hann
sig fyrer sijnum Herra/ og seigest ecke
verdugur ad leysa hans Skobꝍnd/ Nu
ad myklu framar eiga þeir þa s̄ min-
na hafa af Gude þeiged/ Lytelꝍtesins
og Audmyktareñar Dygd ad stunda/
hafande jafnan fier j festu Miñe Pos
tulans Ord/ þar hañ seiger 1 Cor. 4.
Huad hefur þu Madur ad þu hafer þ
ecke medteked/ eñ hafer þu þad med-
teked/ huar fyrer hrosar þu þier?
Dioful leñ þa hann af Drambseme
siñe og Offstopa/ villde vera jafn Gu

 de/ þa

be/þa pieck̄ han̄ þad j Laun/ad DRO-DTin̄ kastade honum j burt fra sier vm alla Eilijfd/so hann hefur ongua von til Frelsunar framar meir. Giæt um þar fyrer ad oss so framt sem ad vær viltum ecke ad Gud take fra oss Myskun sijna/ z forduskum þa Andstyggelegu Synd Drambsemena/med þui og so/hun hefur so jllan̄ Upphafsman̄ z er Dispulen̄/huør ad er Root alls jlls og Fader Lygennar/ so sem Postulenn nefner hann. DROTTin̄ hialpe oss hier til j Nafne sijns elskulega Sonar Jesu Christi/ Huørium med Fodurnum og heilogum Anda sie Lof z Dyrd ad eilijfu/
AMEN.

Af Fædingar
Drottens Endurlausnarans
vors Jesu Christi/ Evangeli
um Luc. 2. Cap.

Og

SA Gode og hatt vpplyste Guds Madur David/ Þegar hann j Anda sier pyrer þessa Blessudu og Dyrdlegu Fædingar Hialld Endurlausnarans vors Herrans Jesu Christi/ Huor oss er enn nu fyrer DROTTinlega Nad ad Hondum kominn/ Þa tekur hann so til Orda Psalm. 118 og seiger. Þetta er sa Dagur s DROttinn hefur giørt. Latum oss Fagna og glediast a honum. Sannarlega er þad skyllda vor/ og margfallldleg skylda ad vier hid jñra j voru Hiarta jñelega fognum z glediumst/ so opt sem Miñing Endurlausnarans Fædingar verdur hallden j Christneñe vor a med al. Þesse Dagur heiter og ma med riettu kallast Dagur mykels Fagnadar/ sem þar stendur j 4 Kongaña Bok 7 Cap. Þui þetta er sa Dagurinn a huorium sa Stigen er vppreistur a mille Himens og Jardar/ huorn Forfaderiñ Jacob sa j einum Draume. Gen. 28. Fyrer vtan huorn Stiga

 ad

ad omøgulegt hefde vered nockre Mañ
legre Skiepnu ad komast j Himeninn
til lifanda Guds. Fagnadar Dagur
er pad/ pui nu hefur Sonur Guds vit
ost til ad taka vppa sig vort Hold og
Blod/ og lykiast oss ad øllu Syndeñe
vndañ tekeñe/ so sem Postuleñ seiger/
Ja hañ hefur samteingt Nattúru vo-
ra Mannaña vid sijna Guddomlega
Nattúru/ so ad vorre Nattúru stendur
puilijk Blessan af þessare Samteing-
ingu/ ad þar hun var ádur þegna Sy
ndareñar/ Spott/ Hrak/ og so sem Fot
skør þeirra Heluijsku Ara/ Þar er hun
nu aptur a mot so dyrmæt orden ad all
er heilager Einglar tilbidia hana nu
a Himnum j Herrans Christi Perso-
nu. Gledeleg og Huggunarsamleg
Vmskipte eru þetta. Spámadurinn
Esaias vottar j sijnum 40 Cap. Ad
Gud hafe giefed Mañskiepnuñe tuo-
fallt fyrer allar heñar Synder. Nu
ad mun þetta vera þa? Ecke er pad
tuøfolld Hegnd/ so sem vær hofdum for
skulld

ſkulldad/helldur myklu framar er þad tuøfolld Nad. Quad heyre eg hier/ he ꝑur Manſkiepnan vegna Chriſti Hol
ldganar og Fædingar feinged tuøfall‑
da Nad fyrer allar ſijnar Synder? O Herra Gud/ huad ſætur og fagnadar ſæll Kaupſkapur er þta. Tuøfallt v^n Illſkugrand Syndarenar vorr^n. Fyrſt var þad ad Manſkiepnan hafde ſnu‑
ed ſier fra Gude Skapara ſijnum/ þad anad var ad hun hafde adhylliſt Dio
fulen ſem var Skaparans Ovinur. Enn onguu ſijdur þa hefur þo Gud Fa der giefed oſſ þ þeſſa tuøfallda Synd arenar Illſku/ tuofallda Bleſſan/ þui han hefur med Fædingu ſijns Eilifu‑
lega Sonar/ burt tekid alla Boluan fra vorre Nattturu og giefed oſſ apt‑
ur allſkonar Bleſsan/ ſo þeſse Chriſ‑
ti Fædingar dagur er riett ſankallad ur Dagur þeſs mykla Fagnadar/ og verdugt er þ ad vær tokum vnder med David og ſeigium. Þetta er ſa Dag urin ſem DRottin hefur giort.

E vj Þetta

Þetta er og so Dagur mykils Frelſ ſs/ huiad j Dag(ſeiger Eingellin vid Hirdarana)er ydur Frelſaren fæddur. Ja huørſu Einglarner hafe gladſt j Fædinguñe Herrans Jeſu Chriſti/ þ heyrũ vier wtþryckelega j þeſſu Gudſpialle. Þeir Predika fyrer Hirdurum um/ Þeir ſyngia med myklum Fagnade wt af þeſſu Nadar verkenu/ ad Sonur Guds ſie j Mañlegu Hollde fæddur/ ſo ad þeir heiløgu Andar hafa alldrei a nockre Tijd ſo Hiartanlega kiæter og glader verid ſem nu. Ad Einglarner hafe opt og tijdum merkelega predikad og framflutt Erende ſijns Herra/ leſum vier vijda j heilagre Ritningu. Eñ þad ad þeir hafe þann Himneſka Lofſaunginn ſüngeð a Jordu ſie/meina eg ad ecke mune opt fiñaſt/ fyrre eñ a þeſſare Dyrdlegu Fædingar Tijd Herrans Chriſti. Ef ad Einglarner hallda nu þeſſa Tijd mz þuilijkum Hiartans Fagnade/huørier þo ecke hafa Hlutdeilld j þeſſu Velgiørn inge

inge Christi Fædingar/þui ecke hefur Guds Sonur vppa sig teked Einglanna Natturu/ helldur vora Mañañа/ so sem Postuleñ vottar. Þui skylldum vær þa ecke myklu framar hallda þessa Nattyd med Hiartans Glede z Fagnade. Og so vier mættum þess helldur hier til vppuekiast/ þa viliu̅ vier vt af þessu heilaga Evangelio yferuega tuær Smagreiner.

1 Su fyrre skal vera vm sialfa Fædingar Historiuna vors DRottens Jesu Christi.

2 Hin oñur vm Predikun Einglaña m̄ einu Orde. Gud veite oss hier til Styrk og Adstod heilags Anda/ j þess blessada og Nyfædda Jesu Nafne/ Amen.

J Vpphafe Textans stendur suo/ Pad Bod gieck vt fra Keysaranum Augusto. Þesse Augustus Keysare huors hier verdur getid/ var einn Megtugur Herra og stiornade sinum Vnderſatu̅ farsællega/ Þui

E vij   ad

ad skrifad er ad a hans Døgum hafe ecke alleinasta verid Fridur j hans Lon dum og Rijkium/ helldur og so vm al la Verolldena. So villde nu vor End urlausnare Fædast hingad j þenañ Ne im/a þeim tijma sem Fridur og Sam þycke var vm allañ Heimiñ/ eñ ecke a Ofridar tijma/ so ad hñ audsynde þar med sig ad vera þañ riettа Fridar høf dingiañ/vm huorn Spamadurinñ Esa ias hefur suo Spad 11. Cap. Ad hañ munde fædast þegar þuilijkur Fri dur være a Jørduñe/ sem ecke være ad eins a millum Mañañа/helldur og eir neñ a millum Fienadarins og Kuiken dañа/ þuiad hañ seiger ad Ulfarner mune byggia þa hia Lombunum/ og Pardus Dyrenn mune liggia þa hia Hofrunum/og þad meira er/ad hñ seig er ad eitt Sueinbarn/mune þa reka til samans bæde Kalfa og vng León j ein um Hoop.

Eñ huada Bod var þad þa s Keys-

areñ

áreñ liet wtganga? þad/Ad allur
Heimuriñ skyllde Skattskrifa
ast. Nuorneñ ad þessare Skattskrifft
hafe vared og hattad vered/ þar vm
skrifa þeir Lærdu so/ Ad þegar August
tus Keysare hafde þyrer nockrum ar
um tekid vid Einualldꝫ Herradæme yf
er þui Romuerska Rijke/ þa hafe hañ
wtualed af sijnu Hofe og Hird 26.
trulinda Meñ/ og sendt þa vt vm oll
kringum liggiande Lønd og Hierød til
ad skrifa vpp bæde Mañfiolda ꝫ Rijki
dæme allra þeirra sem voru vnder hñs
Stiornarvellde/ so hañ mætte þar af
vijs verda huorsu rijkt hans Rijke væ
re bæde af Folke og Peningum/ huad
sem vppa kyñe ad koma/og kyñe ad set
ia sijdañ Skatt vppa Almwgañ og
Landsins Jñbyggendur þa hañ villde
og Þorf giordest.

Og þesse Skattskrifft
seiger Gudspiallamadureñ Ad Fy-
 rst

ꝛſt haffe haffeſt. Þad er/ ad hun̄ haffe alldrei fyrre verid j þui Romuer-ſka Rijke/ en̄ á þeim Døgum/ þegar

Cyrenius var Landsdomare j Syria.

Þegar nu ad þet tta Keyſarans Bod og Mandat er ſuo wtgeingid ſem̄ ſagt er. Sie/ þa eru al ler þui ſtrax heyruger z hlijdug' mıire Yffuar ſin̄ min̄e/ Kallar ſem Kuiñur/ þui Gudſpiallamadureñ ſeiger/ Ad

þeir haffe ffared aller ad lata Skattſkriffa ſig.

Og med þeſſū Hoopnum ferdaſt nu Joſeph z Maria heiman wr Galilea Lande/ huar þau voru ad Stadalldre z vpp til Bet hlehem Borgar/þui huør z eirn atte ad ſkriffaſt jn̄ j Skattbokena an̄adhu ort j þeim̄ Stad ſem han̄ var fæddur J/ edur og ſo þar ſem hans Ætt men̄ voru fleſter/en̄ ecke an̄arſtadar.

Framueigis ſtendr ſo i Gudſpiallenu.

Og

Og þad skiede þa þau voru þar/ad sa tijme vppfylltest a huorium hun skyllde fæda.

J þessare Grein Textans eru øll Ord iñ so sem Gulluæg/ so þad er ad heyra og merkia ad heilagur Ande hafe lagt sierlega Alud til þess ad vppteikna þetta Dasemdar verk Fædingareñar Christi Guds og Mariu/ þui hier er Leyndardomur j huøriu Orde. Fyrsta Ordid er/ Og þad skiede. Heilagre Rit ningu er itmøg tamt ad brwka þetta Ord og seigia/ þad skiede/ Eñ hellst vm þa hlute sem sialfur Gud giører/ og eru hiner hellstu a medal Guds Da semdar verka. Til dæmis ad takast þegar talad verdur vm Skøpun allra Hluta/ þa kiemst H. Ande so ad Orde og seiger Gen. 1. Verde Lios/ og þad skiede/ þar vard Lios/ Jtem j Psalm. 33. stendur/ DROTTiñ sagde og þ skiede so. þegar nockrar sierlegar Op-

 enber

enberingar vitruduſt Spamoñunuñ
aþ DROTTne/ þa ſeiger Ritningiñ
ad Ord DROttins hafe ſkied til þeſs
og þeſs/ ſo ſem leſa ma hia Naggeum
1 Cap. og viſdar añarſtadar. So er
þetta nu þa eitt Dyrmætt og verdugt
Ord/ ſem Gudſpiallamaduriñ byriar
med Fædingar Hiſtoriuna Herrans Je
ſu Chriſti ſeigiande/ Pad ſkiede. Enn
huad ſkiede þa? Pad ad Mey Maria
fæddi j Bethlehem a Gydinga Lande
Endurlauſnarañ alls Mañlegs kyns/
Jeſum Chriſtum Gud og Mañ. DR
Ottiñ hafde heited þui fyrer laungu/
ad þad ſkyllde ſkie/ eñ nu Lokſins ſkiede
þ. Nu kañ ſkie einhuør meige adſpyr
ia/ Ma eg þa trwa þui og reida mig
þar vppa/ ad þad ſie viſſulega ſkied/
huør ſeiger mier þad? Par til ſuara
eg þier/ Pad ſeiger þier Sañleiks An
de Guds ſem talad hefur fyrer Gud-
ſpiallamañiñ Lucam/ ad þad hafe ſkied
j Bethlehem a 42 Are Auguſti Keyſ
ara/ þegar Skattſkrifliñ hoofſt fyrſt
vpp j Rom. Nier

Hier af skulum vier taka oss eina obis anlega Trwarstyrking vm þa Hofud grein j vorū Catechismo/s et þesse/ad Christür sie fæddur af Mariu Meyu oss til Saluhialpar. Þessu vilia nu Gydingar ecke trua j nockurn mata ad Messias sie eñ nu fæddur/helldur vo na þeir eñ nu j Dag epter hans Fæd ingu/Þessum Efanum kiemur Dioft ulleñ og so opt og ofialldañ j Kiorkiu þe irra sem christner kallast/eñ Ande Gu ds tekur þar oll Tuimæle af og seiger Ja vid/ad þad sie skied. Dæme nu al ler Christner Menn/huort riettara sie ad trua Dioflenum og þeim forhertu Gydingum/sem neita þui ad Christur sie fæddur/ edur Guds Sannleiks An da sem vottar ad þad sie skied. Eg ve it vissulega ad aller vær jafnuin ꝛ med kiennum/ ad Guds Anda sie hier vm man alls eʒa truande/enn ecke Dioflen um edur odrum Villumonnum.

Og Þad skiede þa þau voru þar/sei ger Textenn/ Þetta Ordkorned / Þa

hefur og so meining j sier/þui þad syn er oss þa Blessum sem þau bæde Joseph z Maria feingu þegar þau voru j Bethlehem / j hlydne vid Keysarans Bod z Befalning. Keysarinn hafde lata tid þad Bod wtganga ad huør og einn skyllde lata skrifa sig jnn i Skattbookena j þeirre Borg sem huør var fædd ur/edur Ætt hans ætte he ma/so sem eg adan sagde/Þessu hlyda Joseph z Maria/En huad þa þau j adra Nond? Þad/ad þa þau duelia þar j þess are Hlydne og Undergiefne vid sitt Yfferualld/þa fa þau þuilijka Blessan ad Maria verdur þa Mooder Guds/En Joseph giørest þa Fosturfader Guds Sonar/ Ecke er þetta lijtel Virding veitt þeim sem Yfferualldenu Hlydne syna. Þar fyrer huør sem vill med Forelldrunum Herrans Christi sier Blessunar leita hia Gude/ Sa giøre þess fiorda Bodordsins/ og veite sijnu Yferuallde Hlydne/ Ja/ lijka vel þo þad þyke þungt z hardt sem Yferuall did

did vppa leggur/ þa ber þo samt ad veita þui Hlydne/ epter dæme Josephs og Mariu/ þau høþdu eitt heydid Yþeruallld/ samt hlyddu þau þui/ z giørdu epter þess Befalningu. Huad mykiu fram' ber oss þa ad hlyda voru christe legu Yþeruallde s Gud heft oss giefid?

Framueigis stendur so j Textanū/ Sa tijme vppfyllteft ad hun skyllde fæda. Einfølld wtlegging þessara Orda er þesse / ad þegar þaug bæde Joseph og Maria voru komeñ wr Nazareth til Bethlehem/ þa var lidid fra þeim tijma er Eingilleñ hafde bodad henne Gietnad Jesu Christi/ nyu Manuder edur þrijr Aluter Arsins/ so sem ein Moder plagar edlelega ad ganga med sitt Fostur/ þra Gietnadar tijman um/ og til Fædingar tijma Fosturfins/ hvar aþ vier meigum sia og merkia/ ad Maria hafe þædt aþ sier riettañ og Nattursegañ Mañ/ oss ad øllu lijkañ ad vndañ tekeñe Syndeñe.

Eñ med þui ad Diøfulleñ visse

Fiñ vel

vel ad øll Magt vorrar Sælar velþer þar la þar a/ eþ ad Sonur Guds skyll- de fædast sañur Madur/ þuiad heþde hañ ecke sañur Madur fædst/ þa heþ de þad vered wte vm vort Endurlausn ar verk. Þar fyrer hefur hann vppvæst sijna Þienara ætijd ad þeir segde þar a mote / ad Jesus hefde ecke riett Manndoms Natturu vppa sig tekid. Þui sumer kiendu ad hann hefde ad ei ns synst j Manslijke/ En sumer ad hñ heþde eirn Himneskañ Lijkama med sier þært af Himnum ofann/ enn hef de eckert Hold af Jomfru Mariu vp pa sig tekid. En Guds Ande fyrer Muñ Gudspiallamañsins Lucæ setur hier fram þriu Argumenta og Beuijs ingar a mote þessu Kiettarum z Villu moñum/ med huorium hañ beuijsar/ z stadþester ad Guds Sonur hafe sann arlega Madur orded/ og sañur Mariu Sonur verid.

Su fyrsta Beuijsingeñ er/ ad Ma- ria hafe eins langañ tijma geingid mz

sitt

sitt Fostur/ sem adrær natturlegar Ko
nur/og ad hun hafe huørke fyrre nie
seirna fædt þennañ siñ Son/eñ riettur
Tÿme var tilkomeñ.

Sa oñur Beuissingeñ er/ad hñ kall
ast hier Sonur Mariu. Og hun fæd
de siñ Son/ seiger Texteñ/ Þa kallast
hañ z so Nolld hia Johañem 1 Cap.
og Sonur Dauids z Dauids Sæde.

Þad þridia Argumentid/ ad þettar
Barnid sem nu er fædt sie sañarlegur
Madur/eru Reyfarner sem hañ var j
vafdur/þuiad Ande hefur huørke No-
lld nie Bein/ seiger Endurlausnarenn
sialfur Luc. 24. Og kañ þui huørke
med Klæzum ad vmbindast edur Reys
um ad vefiast.

Þar fyrer skulum vier hafa oss þet-
ta til Huggunar /ad lijka sem þad ad
Jesus er sañarlega Son z Mariu Mey
ar/so er hañ og eirneñ vor sañarlegur
Broder og Arnadar Madur epter þui
sem vær z eirneñ syngium j Psalmenū
vorum seigiande. Þad er oss gagn og

 glede

Glede ſtor/ Guds Son er ordenn Broder vor.

Nu kañ ſkie ad einhuor meige ſuo huxa og peinkia/ þo Nundradſiñum ſie Jeſus riettur z ſañur Mariu Sonur/ þa mæ þo vera langt frañkomid Skylldugleika ockar/ hañ er fæddur af ætt Gydinga/ eñ eg af Heidingium/ Eñ huad vm þad? þo vær tokū ecke fyrre til ad telia Att vora vid Jeſum vorn Endurlauſnara/ eñ hia Noa/ þa koma vær þar þo ſaman/ þuiad viſſelega er bæde Chriſtur z vær af Noa komner. Nu þo ad Skylldugleike ſa ſie langt frañkomeñ/ þa er þo Jeſus vor ſo Attfrodur/ad hañ kañ ad telia Att ſijna til ockar/ Eñ ſo ſem hañ er ættfrodr/ſo er hñ z ſo ættrækiñ/ad hñ elſkar eins alla ſijna Attmeñ/ huørt þeir eru honum nækomnare edur ſiær. Til Dæmis ad taka/ ef þu lætur eitn Dropa af goodu og ſterku Balſame/ ofan j eitt Kier z er fullt af Vatne/ þa wtdreifeſt ſa krapte Balſamſins ſtrax

vm

vm allt Vatnid/ so þar verdur ecke ei-
nn Drope tekeñ siidan af þui/sem ecke
bæde smacke og luckte af Balsamenu
og þess Krapte/huort sem þu villt hell
dur taka þañ Dropa wt yst vid Bar
meñ og Laggernar a Kierinu/ edur efst
ofana þar sem hañ kom fyrst j þad.
Eins er og so varid Skyllduglei̇ka vo
rum vid Jesum/ Ecke erum vær siidur
Brædur Jesu sem nu lifum a þessum
Tiimum og leingra synustum vera fra-
amkomner j ættena vid hañ/ helldur eñ
þeir Jacobus og Johañes vm huoria
heiløg Ritning vottar/ ad þeir hafe
vered Systur syner Mariu Guds Mo
dr/eñ Systrungar vid sialfañ Herrañ
vorn Jesum Christũ/og ecke eigũ vær
siidur Erfdarriett epter þeñann vorn
Nyfædda Brodur eñ þeir.

Vilier þu nu hafa Vitnisburd Rit-
ningareñar hier vppa/ þa athuga þ
sem þar stendur hia Marcum Gudspia
llamañe 3. Cap. Þegar Gydingar
søgdu Christo/ þar sem hann var ad

 kienna

kiena jñe j einu Hwſe/ad Moder hñs
og Brædur ſtæde wte þyrer Dyruñum
og ſpyrde epter hønum/ þa ſuarade hñ
þeim og ſagde/ Ad aller være þeir ſiñ
er Brædur og Syſtur ſem giordu Gu-
ds Villa/ſem hañ villde ſo ſeigia/ ad
Broderne ſitt og ætfarrækt/n æde ecke
ſijdur til þeirra ſiñ þiæ ſtæde/ helldur
eñ til hiña ſem nærre være/ þui allra
þeirra Holld og Blod være hañ eins/
og alla elſkade hañ þa eins/ſo framt ſ
þeir villdu a ſig trua. Item ſeiger
Poſtuleñ Pall j Piſtlenum til Gal. 3
ad þar ſie huorke Gydingur nie Gríſkr.

O Herra Gud kome til/ huad Hiart-
anlega ſæler erum vær nu/ſem eigum
þuilijkañ elſkulegañ Brodur? Af Br
odur elſkuñe mattu Jacobs Syner ſei
gia þegar þeir komu til ſijns Broþurs
Joſephs j Egypta lande/ Eñ ſo ſem
þeſſe vor Broder er ædre eñ Joſeph
ſo er og hans Elſka vid oſſ langtum
meire og ſtærre. Bleſſud ſie nu þar fyr
er ſu Nott og ſu Stund/a huorre oſs
fædeſt

fæddest soddan Broder.

Vijkium nu aptur til Textans og heyrum huad hann seiger. Og hun fædde sinn Frumgieten Son/ stendur hier. Þad má vel seigia ad Jomfru María hafe fædt sinn Son þegar hun fædde Jesum Gud og Mann/ þuiad fyrst fædde hun hann án Sottar og Harmkuæla/ Þa fædde hun og so hier sinn Gud/ sinn Skapara/ sinn Endurlausnara. Huilijkann Son ad alldrei hefur nockur Kuennpersona fædt i fra Upphafe Heimsins/ og alldrei mun fæda allt til Veralldarennar Enda.

Þad má og riett seigiast ad hun háfe fædt sinn Son vnder þa Grein ad hun kunne hann önguum Manne ad Faderne kienna/ enn var þo samt hans sanna Moder/ þui hann var gieten af H. i sögum Anda i hennar Lijfe/ og af hennar forklarudu Blode/ so sem vær og e... enn jatum i vorre Truarjatning.

Þessu næst skulum vær athuga ...

ad Gudspiallamadurin̄ nefner Jesum hier Frumgieten̄ Son Mariu. Epter þessum Riette var han̄ riettkomen til ad vera Kongur epter Guds Lögū/ En̄ þenan Riettin̄ giefur hn̄ fra sier og fædest so sem eirn Fyrerlytlegur Þræll/ en̄ giefur oss þenan̄ Kongdomen̄ sin̄ til eilijfra Nota. Ecke giørde Joseph so vid Brædur sijna/ þo godur være/ Ecke for han̄ ofan af sijnum Tignarstole þeirra vegna/ og sette þa vpp aptur/ þui er þetta Brodurs þeled Jesu Endurlausnara vors einstakt.

Og hun vafde han̄ j Reyfum og lagde han̄ nidur j Jøtuna/ þui faug þeingu eckert Rwm j Giesta herbergenu.

Þad mætte synast stort Hirduleyse fyrer Joseph og Mariu/ ad þau skylldu ecke hafa vered sier wt vm an̄ad Herberge fyrer sig og Barnid Jesum/ enn þetta kallda Nesthws og jlla lucktande Fios

de Fios. Enn Gudspiallamadurenn ap sakar þau hier vm ꝫ seiger/ad þau hafe ei feingid neitt annad Rwm j Giesta herbergenu/ Þar voru ecke nema tueir harder koster fyrer hende/ Annar sa ad su signada Mey ꝫ Moder Maria skyll de fæda sitt Barn a Strætum w'e/ed ur ad læta fyrerberast i þessū otierlega Kofa/ þar Hestar og Naut stodu jnne.

O Herra Gud kome til/ huad furdanleg er elska su sem Jesus vor hefur a oss. Modurelskan vid sitt Barn er vyst stoor/og henne er jafnan vidbrugdid. Enn Jesu Elska til vor hun geingur yper alla elsku/og skal þad vera so sagt ap þm fyrra Partenū Gudspiallsins.

Nu epterfylger ad minnast a Einganna Predikun til Hirdaranna vm huoria Gudspiallamadurenn suo talar.

Og Fiarhirdarar voru þar j sama Bygdarlage vm Grandana

F vij

bana vid Fiarhwsen sem geim du og vøktu yfer Hiørd sinne vm Nottena. Þo ad Fædingen Endurlausnarans vors være j fyrstun ne miøg Fatækleg og Lijtelmotleg fyr er Heimenum/ þa samt sem adur verd ur: hun skom̃u þar epter miøg Dyrd leg og ypparleg/ þui strax þa Christur er fæddur/ þa kiemur eirn skynande Engell af Himnũ ofan til ad boda Hird urunum/ ad nu sie sa fyrerheitne Messias j Heimen boren. Þad hier stendur vm Hirdarana / ad þeir hafe vakad yfer Hiardene vm Nottena/ er ad sønnu miøg Loflegt/ þui þeim þiker ecke nog ad giæta hennar allan Dagen/ hell dur vackta þeir hana og so a Nætur tijmanum/ og huxa ecke vppa neitt annad/ en hun fare vel/ ecke setia þeir sig vnder Dryckiubord/ ad drecka sig druckna/ so sem marger giora heilum Nottum j giegn og gleyma þar med sijnu Embætte

Embætte. Ecke eru þeir vppe til þess ad spila og dansa af huøriu Verølld eñ hefur mesta Lyst og Glaum/ helld ur eru þeir vakner og sofner wt yþer Hiordeñe. Til þessara allra sem so trulega giøra sitt Kall og Embætte/ vilia Einglarner koma so sem þeir ko mu til Hirdarañа/ so kom Eingillenn fordum til Gedeons þa hañ var vakan de ad erþida/og þreskia sitt Korn/so sm̄ lesa ma j Domarana Bok. 6 Cap. Eins lijka kom Eingelleñ Gabriel til Zachariam/ þa hñ var ad offra z giø ra sijna Bæn j Musterenu. Luc 1 C.

Og sia þu ad Eingell DR Ottins stod hia þeim og Gu ds Byrte liomade j kringum þa/og þeir vrdu Ottaslegner.

Þar Gudspiallamaduriñ gietur hier DROTTins Eingels/ þa vill hañ þar med audsyna/ ad ecke sie þad eirn sliettur z riettur Madur/ huørs Fæd-

inz han̄ bodar/helldur sañur Gud og
sañur Madur/huorium bæde Einglar
og Men̄ og allar skapadar Skiepnur
være vndergiefnar. Þar med og suo
var þar eingen̄ af Mønum a Jørdu
til/sem kun̄e ad vtskyra þessa ovmræde
lega Elsku Guds til Mañana/og þui
vard þad eirn Himneskur Sendebode
ad giøra. Nu kan̄skie einhuør mei-
ge spyria/ Huad kom til þess ad Gud
Fader liet ecke helldur openberast ød-
rum Fædingar Bodskap sijns Eingiet
ins Sonar fyrr en̄ Hirdurunum/ sem
voru Lijtelmotleger og einskis jacktan
de fyrer Heimenum? Fyrst gieck þad
Gude til ad Hirdarar þesser voru goder
Gudhræddir og einfallder men̄/en̄ hest
de þeir ødruuijs vered a sig komner/þa
hefde Eingell DROTTins ecke til
þeirra komid mz þeñan̄ Fagnadar bod-
skap/epter þui sem þar stendur Psalm.
34. Einglar DROTTins fylkia
sier j kringum þa sem han̄ ottast.

Þar næst med þui Fædingin̄ Herr-
ans

ans Jesu var hin allra audmiukleg-
asta og audvirdelegasta fyrer Verolld
eñe/þa villde Gud lata hana fyrst bod
ast þeim audvirdeligustu Moñum/sem
voru Hirdararner. J þridia lage ver
dur hañ þeim bodadur þess vegna fra
mar ødrum/ad hañ sem hier ſædest er
sa riette Salnaña Hirder sem vill ley
sa sitt Folk wr myrkrunum og Daud-
ans skugga. Hier kiemur þ fram sem
Postulen seiger Post. Giørn. 10 Cap.
Nu reine eg j Sañleika ad ecke er Mañ
greinar mit hia Gude z c.
Hier af hofum vier þa Huggun/
sem þatæker z Lytelmotleger erum holl
dner fyrer Heimenum/ad ef vier ottuñst
um Gud/og asetium oss stadfastlega ad
lifa meinlaust og Christelega/þa vill
DROTTiñ vilda oss langtum meir
og framar/ eñ þa Volldugu sem ana
fram epter Munne og Maga/z huxa
ecke annad enn vm sinn Mamon og
Rijkedæme/so sem voru sumer af þeim
Bethlehems Borgar Hofdingium.
G Og

Og Eingellen̄ sagde til þeira/ Hirde þier ecke ad hrædast/ Siaed/ Eg boda ydur mykenn Fognud þan̄ er skier øllu Folke. Þegar Hirdararner sia Eingellen̄ til sijn koma/ þa fellur þeim̄ Man̄leg ur Breyskleike vppa/ þui Gudspiallamadurenn seiger/ ad þeir hafe orded mióg óttáslegner. Enn Eingellen̄ tekur strax ad mæla fyrer og hughreyster þa seigiande/ Hyrde þeir ecke ad hrædast/ J huørium sijnum Ordum hann vill so sem ávijsa þeim og øllum oss/ ad fyrer Fæding þess Nyfædda Konungsins sie þad allt bætt og betrad/ sem vær j Falle vorra fyrstu Forelldra misstum j Paradijs/ þa Adam sagde Gen. 3. Eg heyrde þijna Rødd j Alldengardinum/ og eg hræddest.

Eg boda ydur seiger hann/ mykenn Fognud. Þrjár eru hinar fierlegustu Ordsaker/ huar fyrer Eingellen̄ kallar

Fog

Føgnud þessañ myklen. Fyrst vegna þess sem Hann kuelkest af/ sem er ad vier verdum forlijkader vid Gud. Þar næst þess vegna/ad hañ er languaran legur og varer ecke alleinasta vm eitt Ar tuo, eda þriu so sem Mañana Jardnesk Glede plagar ad vera/ helldur vm alla Eilijfd. J þridia lage er þesse Gleden stoor og mykel/ vegna þess ad hũ heyrer ecke fram einum til/ helld ur ollum þeim sem med Truñe taka vid honum. J fiorda og sijdasta lage er hañ mykell sokum þess/ hañ nhrær er allra Christeña Maña Saaluhjalp og Velferd. Marger Meñ hafa opt og tijdum þeinged myken og glede legañ Bodskap/ ecke sijst a þeim fyrre Tijmunum/ huar vm Ritningeñ talar allundar. Gledelegur Bodskapur var þad vorum fyrstu Forelldrum Adam z Evu þa þau feingu þad Huggunar fulla Fyrerheit vm Kuinuñar Sæde ad þad skyllde fundurmerja Høggorms sins Hofud. Gledeleg Tijdende voru

Noa þad/þa hañ heyrde þad ad hañ ætte ad frelsast frä Vatsflodenu. Storañ Fognud hefr Abraham mætt hafa/þa Gud gäf honum þad Fyrerheit ad hans Sæde skyllde margfallda ast so sem Stiornur Himens. Eñ þesse Fognuduren ahrærer ecke vtan nockra Meñ/ Eñ hiñ sem Eingell Guds bodar Hirdutunum hier/ahrærer ecke alleinasta þeirra Sälühialp/ helldur og so allra Maña j Heimenu.

Þui j Dag er ydur Frelsareñ fæddur sem ad er Christur Drottins j Borgeñe Dauids seiger Eingelleñ. Þad var eirn stor z hrædelegur Hrigdar dagur/ huørn Diofulleñ hafde til byed z bruggad Mañ skiepnuñe/ þegar huñ tapade og miste Guds eigenlega Mynd og lyking/ suo Kraptar bæde Lyfs og Sälar vrdu so vanmegna ad huñ hlaut ad deya. Eñ hier þuert a mote høfum vær eirn myk

eirn

eñ Glededag þeinged/ huorn eilijfur
Gud hefur tilbued øllum Christnum
Moñum a Jørdu/ þui nu er Endur-
lausnareñ alls Mañkynsins komeñ til
ad frelsa oss fra þeim eilijfa Dauda.
Nu er sa þyrerheitne Messias fæddr/
ecke Gude Fødur/ecke sialfum sier/ecke
Einglunum/ecke Dioflenum/ecke hell
dur Skynlausum Skiepnum/ helldur
oss/ Ydur er Frelsareñ fæddur/ seiger
Eingelleñ/þad er mier og þier/Ja ad
soñu ollu Folke er hañ fæddur.

**Og hafed þad til merkis/þi-
er munud fiña Barned j Re-
yfū vafed og lagt j Jøtuna.**

Þegar Eingelleñ hefur skyrt Hirdur
unum fra fædingūñe Herrans Christi/
og so þeir efe j onguañ mata þessa
hañs sogu ad þad sie allt vyst og satt
sem hañ hafe þeim kuñgiort/þa giefr
ur hañ þeim þetta Teikn og seiger/
ad þeir skule fara til Bethlehem og

þar skule þeir finna Barned. Enn suo þeir hneyxlest sijdur a þessi Fatækt/ þa seiger hann þeim pyrer þrain tiett fra þui/ sem er/ ad þad sie Reyfum vafed ⁊ lagt j Jøtuna. Hier kann einhuor ad spyria/ huad Himna fødurnum hafe genged til þess ad lata Fædingena sijns einasta Hiartans Sonar/ vera so audvirdelega pyrer Heimenum. Þar til suara eg / Gude lijkade so/ ad hann skyllde j Fatækt fædast/ vppa þad ad hann giørde alla þa rijka sem a hans Nafn trwa/ epter þui sem vier syngium j Psalmenum. Fatækur kom j Heimenn hier/ hans Mi:skun so ad feingium vier/ og a Himnum vrdum audugev/ Englum heiløgum samlijker. Vijst ma þad furdanlegt þikia pyrer Heimenum og Veralldarennar Børnum/ ad hann sem er so rijkur ad hann a alla Hlute/ giørest so Fatækur vorra vegna/ ad hann fædest j kolldu og jllaluckande Asna hwse. Furdanlegt er þad/ ad hann sem er Kongur allra Konga er vafenn

j stitt

i slitnum Klæðum/og so Bandstum/ad
þeir rýku hefdu ecke vilad kan skie þur
ka Sko sýna a þm. Þessa Fatæktena
liidur hañ/ so hañ wtueige oss eilyst
Herradæme a Himnū. Þessu hrosar
Postulen Pall 2 Cor. 8. Seigiande/
Þier vited Nad DRDTTins vors
Jesu/ad þo hañ være Rijkur/giordest
hañ þo Fatækur ydar vegna/ vppa þ
þier yrdud fyrer hans fatækt auduger.
Lofadur sie nu þar þ Gud Himneske
Fader þ Sending z giof sijns Sonar
i Holldeð. Lofadr sie Endurlausnare
vor Jesus Christus fyrer sijna blessudu
Fæding. Lofadur sie heilagur Ande
sem hefur fært oss af Himnum ofann
þennann blessada Fædingar bodskav Je
su/ og Innsiglar hann ein nu i Ord
fyrer Ordid i vorum Hiortum. Hæst
lofud og vegsomud sie su Hæleyta
Guddomsins Þrenning nu hie
dan i fra z ad eilijfu/ Amē.

A Jola Dageñ/Evangelium
Johañ. 1. Capitula.

Ð Vpphafe var Ord. Og þad Ord var hia Gude/ og Gud var þad Ord/ þad sama var j Vpphafe hia Gude. Aller Hluter eru fyrer þad giør der/og an þess er eckert giørt huad giørt er. J þui var Lijfed/ og Lijfed var Lios Mañañ. Og Liosed lyser j Myrkrunum og Myrkuren hafa þad ecke hondlad. Þar var eirn Madur af Gude sendur/ sa hiet Johañes. Hañ kom til Vitnis burdar/ad hañ bære Vitnisburd af Lios enu/ so ad aller skylldu fyrer hañ trua. Eige var hañ þad Lios/helldur ad hann bære Vitnisburd af Liosenu. Þad var satt Lios/ huort ed lyser øllum Moñum sem koma j þeñan Heim. Þad var j Heimenum/og Heimureñ var fyrer þad giør dur/og Heimureñ þeckte þad eige. Hañ kom til sinar Eignar/ og hans sialfer mi tóku hañ eige/Eñ so marger sem hañ med tóku/þa gaf hañ þeim Magt Guds Bør

num

num ad verda / þeim sem a hans Nafn trwa. Eige þeim sem af Blodenu / eda þeim sem af Holldsins villo / eda af Mañs sins Vilia / Helldur þeim sem af Gude eru fædder. Og Orded vard Hollð / og bygde med oss / og vier saum þess Dyrd, Dyrd so sem Eingietens Sonar af Fødurnum / fullan Nadar og Sañleika.

HOTT furdanleg sie Hondlun Guds vid allar þær þriar Skiepnur sijnar sem hann hefur gefed Vit og Skyn / sem er vid Einglana Dioflana og oss aumar Manneskiur / þa er þo Vidhondlan DROTTins vors / allra furdaleguft vid oss Meñena. Furdanleg er Riettlætis Reide Guds a Dioflunum / huorium hañ hefur til bwed eilijfar og oendanlegar Helvijtis Kualer ann allrar vægdar. Enn ef vær athugum huorsu hrædelega su Skiepna (sem var þo so dyrmæt j fyrstu skøpud) af Hreckuisse siñe forbrent sig vid sinn Skapara og vid þad hæ

 leit-

(

leyfa Guds Tignar vellde/ þa furdar
oss ecke so myked þar vppa/ þo ja riett
þerduge Gud hepne hrædelega z grim̄-
lega þess Otiettar og obærelega opack
lætis sem Dioflarner virtust hønum
ad syna/og endurgiallde þeirre ohlyd-
ugu Skiepnu/med eilijfum og oendan̄
legum Kuølum/huad og eirnen̄ wtþei
mter hans stranga Riettlæte. Furd
anleg er su Blijda/sem DROTTIN
syner sijnum wtuølldum Englum sem
stoduger hafa staded j sin̄e Stiett/og
j allre skylldu sijns Embættis/ þar ed
han̄ prijder þa med hinum skiærasta
Dyrdarlioma/ j huørium Guddoms
Dyrdarlioma þeir lietu sig sia af Hird
urunum. Luc. 2. Og han̄ lætur þa
alltijd sia sitt blijda z Fødurlega Aug
lit. Matth. 18 Cap. Huar aþ þeir ha
fa alla sijna Vaun og Epterlæte/so
þr eru nu so støduger ordner j þui god
a/ad þeir kun̄a alldrei vpphiedan̄ fra
Gude ad falla. Þesse elska Guds til
Englan̄a er þurdanleg. En̄ þo med
þui

þui vier Meñerner sem erum jller/kuñ um ad elska þa sem oss elska/ & ad giera hlyðnum Bornum vorum godar Giafer/ þui skyllde oss þa ecke þikia þ̄ natturlegt þott ad Gud sem eckert añ ad er eñ eilijfur Gode og eilijf Ast og Kiærleike/ hañ endurgiallde Einglum sijnum þeim Trwlyndu Þienurum mz eilijfum Dyrdarlaunum. Eñ þad ad GUDIs elskar oss Meñena ꝫ hañ þo hofudum/ad vier hlyddum me ir og framar Guds Doin Dioñenū/ eñ honum sætasta Skapara vorū m. Ja/ad hann elskade oss so ad fyrra bragde/þegar vier vorum eñ hans D viner/ad hañ gaf wt fyrer oss siñ Em gieteñ Son j Eymder/ Fyrerlitning Kuol og Dauda/ so vier Meñerner siñ a hañ villdum trwa/skyld um ecke fyr erfaraſt nie glataſt ad eilijfu. Þetta Verk Guds Fodurs Dom ædelegrar Nadar og Myskunar vid oss Syndug ar Mañeskiur er so stort/Ja/so furdan legt og Dasamlegt/ ad sialfer Eing-

Svj lar

ſarner dadſt þar ad/ og þad Elſkuverk gietur eingeñ fullkomlega yferveiged/ vigtad edur grundad/vtañ Gud ſialfur ſem þad giørde. Hier meigum vær hropa vpp med Eſaia og ſeigia/ Huør hefur nockurn tijma heyrt ſoddañ? Ed ur huør hefur nockurn tijma añad þui lijkt ſied. Og med Dauid/ Huad er Madureñ þeſſ DROTTIñ ad þu vitier hans/ Edur Mañſins Barn ad þu virder þad þuilijks? Þui er ſo hætt ad fyrer oſſ Moñunum/ ad þeſſ meira ſem einum verdur veitt/ og þeſſ meira ſem hñ er virdtur/ ſierdeilis af ſier ædra og ypparlegra Mañe/ edur Hofdingia/ þeſſ vandþarnara er honum ad hegda ſier og breyta vid ſlijñ Veytara/ og ad þacka honum/ virda og aſañaſt ſkata/ hañs Kruſeme og Velgiørningar. Eñ huar kañ ædre og ſtærre vel giørning: ad þiñaſt eñ ſa/ ad ſa eilijfe og Himneſke Fadereñ liet ſinn Hiartans Eingieteñ Son Mañlegu Hollde Klædaſt/ z fædaſt oſſ Syndugum Moñum

um til Endurlausnar. Eg veit ad huørt og eitt Guds Barn mune vidur kieña og j Hiarta sijnu afañast lata/ ad eingeñ Giøß og eingenn Steinkur sie meire enn þesse/ og so vier mættum þetta þess giør yferuegá/ þa vilum vier þetta Heilaga Euangelium yþer fara j tueimur smægreinum.

1. Huor hin þyrre skal hlioda vm Guddomeñ Herrans Christi.
2. Hin oñur vm hans Mañdoms kenningu/ Ord epter Ord sem Texteñ hliodar. Hier til virdest oss ad hialpa vor nyþædde og blessade Sælar Brwdgume Jesus/ so þetta vort Verk meige verda honum til Dyrdar/ enn oss til vnderuijsunar/ j vorum Saluhialpar efnum.

J Vpphafe var Ord. stendur hier fyrst j Textanum. Vm huørt Vpphaf og huada Ord talar hier hiñ H. Johañes? Hañ talar vm Vpphaf Sköpunar allra Hluta/ so sem hañ segde. Allra fyrst þa Gud

tok til ad skapa Himenn og Jord/ og
allt sem þar er jñe/ Huad var þaa Þa
var ORDed seiger Johañes. Giætū
hier ad/ ecke seiger hñ/ Þa vard ORD/
helldur þad var. Aller skapader Hlut
er vrdu j Upphafe/ Eñ ORDed þia
var eñ vard ecke j Upphafe. Huada
ORD er þetta þa s̄ þo var j Uppha-
fe/ adur eñ Himeñ og Jord skapadest?
Ecke var þad Manna Ord/ og ecke
Eingla Ord/ þuiad Textiñ vottar ad
þad Orded hafe bæde skapad Meñ z
Eingla. ALLer Hluter seigir Johañes
Eru fyrer þad Ord skapader/
og an þess er eckert skapad
sem skapad er. Hafe þad nu skap-
ad Meñ og Eingla/ þa er þ auglioss
ad þ kañ huorke ad vera Manna nie
Eingla Ord/ Guds ORD verdr þ þa
ad vera/ þuiad eingeñ var j Upphafe
hema Gud alleina sia. Eñ ecke var þ
þuilijkt Guds Ord/ so s̄ þ er s̄ vier hey-
rum

kum leseð eður talað/þui það byriadest ecke fyrre en þegar Skaparen tok til að tala til Skiepnunnar. Nuada Orð er þ þar? Það er Personulegt ORD/ Ja su onnur Persona Guddomsins/ sem fædst hefur af Natturu Fodursins þeir rar forstu Personu j Guddomenum vm alla eilijfð. Þetta hid sama Guddoms ORDed kallast odru Nafne j Ritningunne Guds Sonur.

Sa Villumadur Arius kiende so/ að þo að Sonur Guds eður ORDed/ so sem Johannes kallar hann/ hefðe ver ed aður en Heimuren skapadest/ þa hef de hann þo ecke verið Guðe eilijfum Fodr jafn eilijfur. Nuar a mote vær skulū setta þ sem þar stendur i Pistlenum til Hebr. 1 Cap. Að ORDed sem Johannes hier vm talar/ eður Sonur Guds sie Liome Fodursins Dyrdar. Nefðe nu nockur tijme Eilijfðarennar sa ved rið ꝫ Faderen hefðe verið en Sonuren ei/ þa hefðe Faderen so leinge verið an Lioma sinnar Dyrdar/ eður riettara að

 seig

ſeigia þa hefde hañ ſo leinge ecke vered Gud/ þui ſo leinge ſ Gud hefr verid/ þa hefur Liome hans Dyrdar alldrei ku⸗ ñad vid hañ ad ſkiliaſt. So er þa þet ta ORDid edur Sonur Guds/ ſamei⸗ liſſur Fodurnum/ og þeſſ vegna ſann⸗ ur eilijfur Gud med hønum. Quad og Johannes vill beuijſad hafa med þeſſ um fyrſtu Gudſpialls Ordum ſijnum/ þar hann ſo ſeiger. I. UPP hafe var Ord/ Og þad Ord var hia Gude/og Gud var þad ORD. Med þeſſu Orda Tilteke þar hañ ſeiger ad ORDed hafe vered hia Gude/þa adgreiner hñ Perſonu Son arens fra Perſonu Guds Fodurs og H. Anda. Epter Veruñe er hñ eirn Gud med Fodurnum/og þeim verduga goda H. Anda/. Eñ epter Perſonuñe er hann huorke Gud Fader nie Gud heilagur Ande/ ſo ſem og ſo hinn H. Athanaſius vottar j ſinne Trwarjat⸗ ningu þar hann ſeiger/ Ad onnur ſie

Þeī

Persona Fødursins/Onnur Sonarens
Og onnur Heilagr Anda. Enn allar
þær þriar Personur erü einn Gud.

Vi af þessu Nafnenu sein Guds
Syne voium Endurlausnara verdur
hier giefed/ sem er/ ad hann kallast
ORD. Þar aþ stendur oss ein Niark
anleg Huggun sem er þesse.

Fyrst/ Ad inz þui ad Endurlausnar
eñ vor er og heiter ORD/ þa er hann
vort Forsuar og helldur vo.u Suare
vorra vegna. Nuar liggur þeim Sok
udu og Maalstomu meira á enn ad fa
þann Forsuars mann fyrer sig sem vel
er Maale faren og Ord sijn og Eren
de kann vel fram ad flytia. Enn hu-
ör skal þuilijkur finnast/ ef þ er ecke
Sonur Guds/ sem vegna sinar Lærdrar
Tungu og kroptugs Ordfæris kallast
ORD. Þetta er eitt Almattugt Ord
z hefur þui Sigur i ollu þui sem þ vill
fram fylgia/Hañ hefur Sigur i sijnu
Forsuare fyrer Gude Fodur og Heilag
um Anda/þui so sem hañ er eitt Gud

N med

med þeim/ so hafa þeir og sama Vilia
sem hann/ þar fyrer huoria hann forsua
rar/ þeir eru og so fyrer Gude fullkom
lega forsuarader. Nuar lœ oss aum
um Syndurum meira a/ enn ad fa
þann Forsuars mann sem oss kynne fyrt
er Gude ad af saka. Enn fyrst vær
hofum nu Jesum þad eilijfa ORDed
fyrer Forsuars mann/ huor vill oss þa
aklaga? Ecke duger Diofullenn þar
til huorsu feigenn sem hann villde/ þui
þetta ORDed/ Guds Sonur þa hann
vmgteckst hier a Jordunne/ þaggade hn
so nidur med einu Orde/ ad hn þorde
eckert framar ad tala. Hann stappade
so vpp Munn Mannanna sem toludu a
mote honum/ ad þeir gatu ecke suarad
honum einu Orde. Þetta Blessada
ORDed forsuarar oss og eirnenn a mo
te þessum tueimur særu Aklogurunum
sem eru/ Logmalsins Boluan & Sam
uiskann/ og giefur ollum angradum og
Sorgfullum Samuiskum/ huar sem
þær eru og huoriar sem þær eru þessa
dyrmæt

ødrmætu Huggunar grein og ſeiger/
Vertu hughrauſtur miñ Sonur/ miñ
Dotter/ þier eru þijnar Synder fyrer
giefnar. Er þetta ecke eitt Bleſſad z
gledelegt Ord øllum kromdum og ſun
dur knoſudum Samuiſkum? Alldrei
er þetta bleſſada ORDed Idiulauſt/
ſo þad ſie ecke oſſ til goda ad giøra.
Þetta Himneſka ORDed ſtendur jafn
añ frame þ ſijnu Himneſka Fødr z bidr
þ oſſ/ ſo vier ſkullum ecke j Klær Diøful
ſins. Huørneñ meinar þu ad ockur inu
nde hafa geinged ad forſuara ockur fy
rer Gude og hans ſtranga Riettlæte/
hefdū vid ecke feinged ſlijkan Tulk z
Talsmañ? Ecke odru vijs eñ ſo ſem
Iob vottar/ ad ef Madureñ vill þor-
ſuara ſig fyrer Gude/ þa kañ hñ ecke
ad ſuara einu Orde a mote Þuſund.
Siaum nu eñ frameigis til/ huør
Not og Goda vier høfum af þeſſu
ORDenu. Kroptuglega talade þad
fyrſt j Vpphafe Skøpunareñar/ þeg
ar þad ſkapade alla Hlute med einu

Orde og ſagde. "Verde Lios/ og þar varo Lios. Gen. 1. Satlega og vnun arſamlega talaꝛ þad og ſo a Dog= um ſyꝛis Hollds/ þegar hañ vingꝛeti ſt hier med oſſ a Jordune/ huors vegna Dauid ſeiger/ Ad Nꝛad⸗ ñ hꝛ þꝛ w⸗ſtot cd af hans Vorum. Eñ a þeim ſijd aſta Deige mun þetta bleſſada ORD ed kroptuglega tala/ þegar þad mun med ſine Rauſt vppueckia alla þa ſem j Grofunum ſofa/ og med þeſſu einu Orde/ Komed/ fraſkilia w⸗uold Born ſijn fra Selſkap þeirra Fordæmdu/ og med þeſsu einaſta Orde/ Fared fra mi er/ nidurþryckia aſamt med Dioplenū ollum Ogudlegum j nedſta Heluītis Afgrunn/ huar ed vera mun Op z Ta nnagnyſtran. Þa aptur j eilijfu Lijfe mun þetta ORDed verda gledelegū Ordum vid oſs talande/ þegar þ mun fullkomlega wtleggia fyrer oſs olla Leyndardoma Guds/ ſo ed þa Niute ſem vier j þeſsu Lijfe ſiaum ſo ſem fyꝛ er Speigel og j eirnꝛe Rꝛadgatu/ mu

nun

num vær þar fullkomlega bæde sia og
skilia. Mykel Vnun mun oß þa verda
ad heyra til þeßa ORDsins j eilyfu
Lyfe. Oß þiker stor Vnun ad heyra
til þess Mañs sem gott Mælfære hef
ur/ einkanlega þegar hañ talar vm þ
sem oß er giedþeckt ad heyra. Huad
meine þier þa Guds Born ad vnunar
samt mune vera j eilyfu Lyfe ad hey
ra til þess eilyfa ORDsins / þa þad
talar med þeirre Lærdu Tunguñe vm
Gud sem oß er þa elskulegastur/ Vm
Leyndardomana sem oß er þa mest fy
sne a ad skilia/ Vm Sæluhialp vora
vm huoria vær þokiunst alldrei heyra
ofmargt/og vm Endurlausnena vora
að huorre vier munum æ meir og meir
dædst. Vnder þeirre Rædu þess eilyfa
ORDsins mun oß huorke syþia/ nie
laagt þikia. Vnder þeirre Rædu mu-
num vier ecke vita huad af Tyma Ei
lyfdarenar verdur. Æ huilyk Sæla/
huilyk Vnun mun þad verda/ ad hey
ra þetta ORDed talande ad eilyfu/

 j Gud

j Guddomenum dyrmætt/ j Mañdomen um æstudlegt/ Þegar þetta ORDed talar nu so ꝼyrer oss/ þa munum vær hid fyrsta læra ad tala þau ovmræde- legu Orden/ huør S. Paall seigest he yrt hafa/ þa hañ var rycktur vpp j hiñ þridia Himeñ/Ja/þa munum vær læra ad tala eitt dyrmætt Tungumaal Ja/Tungum Englaña/og þess dyr- mætara Tungumaale eñ Tũgur Eng laña nu eru/ð Eilijfdeñ er leingre eñ ſa tijme ꝼra þui Einglarner voru ſkap. ader og til þessa Dags. Vier vitum ad þess leingur sem eirn er hia einum Ordsnillum Mælsku mañe/ þess nær kiemst hañ hans Ordfære. Nu verdum vier hia ORDenu eilijflega j Himna rijke/ofeigianlega Mælsnille Lofgiord arenar/og Packlætesins munum vier þar þa læra.

Ofs til eñ meire Nuggunar/ þetta ORD Sonur Guds sem teingdest vor re aumu Nattturu/þad velldur þui mz ſijne ꝼagurlegre Medalgaungu/ og af

bötum

bøtun hia Fodurnum/ ad þo Bænernar ꝫ Loþgiørdernar vorar/ Ja allt þad sem vier eigum gott ad tala vm Gud og vid Gud/ þad sie so oskilianlegt a mz añ vier hier lifum/ so sem añad Barna hial edur Fugla kuak/ þa wtleggur þetta blessada ORDed þ þo so mer kelega vorra vegna/ ad þ verdur ein kr optug og þægeleg Ræda fyrer Gude. Loþadur sie nu Gud sem gaf oss þañ Endurlausnara/ sem ecke alleinasta var Holld/ so hañ kyñe ad lijda fyrer oss/ helldur og eirneñ ORD sem kyñe ad tala/ bidia og allt a betra veg ad pæra fyrer oss.

Oss til Aminingar/ þa vitum ad þet ta Himneska ORDed sem er Sonur Guds/ hefur lated epter hia oss sitt H. Ord/ sem er so. til ad reikna sem Geyslar wt af Soluñe. Þetta Ordid sitt vill hañ ad vær skulum heyra/ eñ ecke forsma/ þui so seiger hañ vm þie þara þessa Ordsins hia Luc. 10. Huør hañ foracktar ydur/ sa poracktar mig.

Enn huad er ad forackta Jesum? Pad er ecke annad enn ad hlaupa vijsurrande j sijna Saaluhialpar Glotun. Eisk- um pui alltijd Guds Ord/ pui pad vijs ar oss Veigenn til þess HERrans sem vær eigum æpeulega ad sia/ pad er til Guds Son^r vors Endurlausnara om huorn Johannes hier talar.

Vær skulum og so taka oss hier af þa Vijsuorun sem er ad varast og fordast ad læta þetta blessada ORDed sem ad er Guds Son vorn Endurlausnara/ heyra jll edur suiuirdelig Ord af vorum Munne/ huad Gud næde ad oss er ofsamt med Blote/ suiuirdelegum Munnsoþnude/ Formælingum Nydyrd, um og odru puilijku. Odruuijs Ord þocknast pui ORDenu sem var j Upp hafe/ so sem ad eru Lofgiørdar Ord/ Bænar ord/ Þackletis ord og Vinsleit- is ord vid Naunganń/ puilijk Ord mu- nu tolud verda j Himnarijke annars He ims/ pui lærum þ og jdkum hier j Hei me sem vær eigum ad kunna annars Hei ms

ms/sagde eirn af þeim heilogu Lære-fedrum. Illur Muñsøfnudur/ Hǫd/ Byrle og Bolf verdr nog i Heluiite. Lærium þa læra þ Tungumal sem þier ætila þangad ad fara. En Gud bevare oss þr fra i Jesu Nafne/ Am. Þessar eru nu Hugganer/ Amiñingar og Vidvaraner þar wt af/ ad Endur lausnaren vor Jesus Christus kallast ORD epter sijnum Guddome.

Þegar Johañes er bwen ad bevijsa framan til i Textanũ/ mz morgũ vig-tugũ Rokũ og Bevijsingũ ORDed þ eilyfa ad vera sañann eilijfan Gud, mz Fodurnũ og H. Anda/ þa fer hñ leing ra afram z syner oss/ huornen ad Gud hafe lated þetta Verulega ORDed/ verda oss Moñunũ openberad/ seigiãde

Þar var eirn Madur af Gude sendur/ hañ hiet Johañes/ Hñ kom til Vitnisburdar ad hañ bære Vitne af Liosenu/ ad

aller skylldu þyrer hañ triwa/ ecke var hañ þad Lios/ helldur ad hañ bære Vitnisburd aþ Liosenu. Nier siaum vier nu Elsku Guds Födurs vid oss/ þar hañ vill ecke ad vier skulum fara j Myrkleyse/ edur ad vier skulum vt af deya/ so sem skynlausar Skiepnur/ huðriat aþ Gude eckert vita/ helldur hefur hñ ætijd j fra vpphafe sendt oss bæde Spamenena/ Læreþedurnar/ Postulana/ ꝛ Doctores/ til ad vnderuijsa oss þañ riett ta Saaluhialplega Lærdóm. A medal huorra var Johañes Skijrare vm huorn hñ vottar sialþur hia Matth. 11. Ad hañ sie ædre öllum Spamöñum sem fyrer hañ hafe vered/ og ad hañ sie meire öllum þeim sem aþ Kuiñuñe eru fædder. Eñ samt sem ædur þa var huorke Johañes nie nockur añar Læreþader þad rietta og saña Lios so sem Textenn seiger hier/ helldur voru þeir

aþ

aþ H. Anda upplyster/ so þeir giøre kient riettañ Saluhialpar Lærdom aþ Herranum Jesu Christo.

Pad var j Heimenum og Heimureñ var þyrer þad giørdur og Heimureñ þeckte þad ecke/ hañ kom til siñar Eignar/ og hans sialþer medtoku hñ ecke/ Eñ so marger sem hañ medtoku/ þa gaþ hañ þeim Magt Guds Børnum ad verda/ þeim sem a hans Naþn trwa/ þeim sem ecke aþ Blodenu/ nie aþ Holldsins villd edur Mañsins vilia/ helldur þeim sem aþ Gude eru borner.

Marga Velgiorninga Endurlausnarans vors hefur Johañes hingad til

 upp

vppfaled/ eñ ecke er þetta hiñ minste sem hañ kiemur nu frañ med/ og seig- er/ad þetta Nÿmneska ORDed ha:e giefid oss magt Guds Bornũ ad verda.
Jardneske Keysarar og Kongar ha fa Magt til ad Promovera og vpphef ia sijna Þienara þ̃ þm̃ hafa lenge vel ⁊ trulega þienad/ bæde til Furstalegr^a Tignar/ so og til Greyfa og Jarla. Eins kuña Nalærder Meñ j Academunum og Hæsskolunum ad giora su- ma til Doctora/ suma til Meystara/ suma kuña þeir ⁊ so vegna godra Men ta og Lærdoms ad stofa til mÿkellrar Æru og Tignar. Eñ Guds Born ad giora/ þad kañ eingeñ vtañ alleina vor DROTTIñ Jesus Christus. Nuoria mun hañ þa hellst giora ad Guds Bornũ ? Ecke þa sem af Blo denu eru/ seiger Textiñ. Þad er/ ecke verda þeir aller Guds Born sem añ ad huort eru komner af heilogũ Moñ um/ edur og so af Kongalegu ⁊ Keysar alegu Blode / edur af Rÿkismoñum/
edur

edur Hoꝼdingiñ þessarar Veralldar.

Ne þeir sem af Holldsins villo, skeed dur framvegis/ það er sem hañ segde/ Ecke verda þeir ad Guds Børnū sem stola vppa sijn eigeñ Gooverk og verd ugleika/ edur og so þeir sem þyktast j øllum Punctū z Portū hafa fullnæg tu giort Guds Løgmaale.

Þa þridiu nefner Johañes hier eñ og seiger/ Ecke þeim sem af Mañsins villd/ það er þeir sem þyktast hafa mø rg ypparleg og viðfræg Ureysteverk vñed/ fyrer huør þeir meina sig ad ve ra øllum odrū æðre/ Helldur seiger Gud spiallamadurēñ/ Þeim sie giefeñ Magt Guds Børnū ad verda sem af Gude eru borner/ það eru þeir alleinasta vm huoria Johañes talar. 3 Cap. Ad nema so sie ad nockur Endurfæðest af Vatne z Anda. Eñ huør kañ so ad Endurfædast? Ad sönnu eingeñ vtañ sa sem vppbyrtiar eitt nytt Lijferne/ læ tur af illu og lærer gott ad giora/ Jat sa siñ elskar Endurlausnara siñ Jesū/

af ollu Hiarta/og trwer þui ad hann mune pyrer hans Blod ødlast Synd- aña Fyrergiefning/Riettlæted og þad eilijfa Lijf. Koſtgiæfum þetta ſo vær meigum og ſo na og ødlaſt þa Tign z. Tru/ad heita og kallaſt Guds Børn/ og ſkal þad ſo vera ſagt vm þañ fyrra Parteñ.

Og ORDed vard Holld/ ſeiger hiñ ſæle Johañes Gudſpialla- madur/Þad er/Guds Sonur ſu oñnur Guddoinſins Perſona vard Madur. Strax j vpphafi Gudſpiallſins heyrd um vier ad Johañes ſagde ad j Vpp hafe hefde ORded verid/Eñ nu ſeig- er hañ aptur/ ad þetta ſama ORD- ed hafe orded Holld/huar med hañ vill beviſa/ ad ſu oñnur Guddomſins Per- ſona/hafe a viſſu tijma ſamteingt ſijn um Guddome Mañdomiñ ſiñ/epter þui ſem þar ſtendur ſkrifad j Piſtlenum til Gal. 4. Eñ þa vppfylling tijmans var komeñ/wtſende Gud ſiñ Son fæd

ânn af Kuiñune. Johañes Postule gat þess og eirneñ Madur j Textanum/ ad Guds Son hefde ecke alleinasta ver ed þra eilyfu mz Fodurnum/og mz hó num skapad allar Skiepnur / helldur þa miñest hñ og so þar a/ ad hñ hafe komed til sinnar Eignar/þ er/til Mañ skiepnuñar/huoria hañ hafde sier he⸗ llst til eignar kosid. Eñ huorneñ þe irre Tilkomu til Mañaña hafe hatt ad verid/ þ seiger hañ j þessu Ordu. Og ORDed vard Holld/ þad er ad skilia/ad Sonur Guds hafe samteingt sijnum Guddome vorn Mañdom og far ðst so af Meyuñe sañur Gud/og sañr Madur j eirnre Personu. Ecke kom hañ nu j Tijmans vppfyllingu til vor j lijkingu Mañlegs Holldz/so sem hñ kom fordū Daga til Forfedraña j gam la Testamentenu/ helldur kom Soñ Guds nu so ad hañ var ordeñ sannur Madur/ecke so ordeñ sañur Madur ad hann hefde þar þyrer tapad sijnū Gud dome/ Helldur kom hañ til vor sañur

Gud z sañur Madr j eitnre Personu.
Og ORDed vard Hollð. Þetta er
þurda yfer alla þurdu/ ad það eilyfa
ORDed Fodursins/ sa Dyrdarlicme
Fodursins/ su eilyfa Dyrdarmynd Fod
urins/ su õñur Persóna Guddomsins/
skyllde verda Madur/ Ja/ eitt auñuk
Madur/ Daudlegum Eyndū hladeñ.
Það hefde vered nog Lytelæte þyrer
Eingieteñ Guds Son/ þo hañ hefde
ordeð Madur/ Ja/ þvilykur Madur
sem hefde verid Odaudlegur/ og ecke kie
nt til neinnra Kuala edur til neinnra O-
hægenda mañlegs Veykleika. En þ
skiede ecke/ ORDed vard ecke þuilykt
ur Madur/ helldur vard ORDed Ho-
llð/ þ er Daudlegt Madur fallur Eym
da og allra þeirra Motlætinga sem ei
num Daudlegum Mañe kuña til ad
falla/ so sem ell Lyfs Historia Chrys
ti liosleaga vitnar. Þegar Ritning
genn vill auñkia um Eyndog Daud
leqleika Mañsins/ þa kallar hun hñ
Hollð/ so sem Dæme þar til ma lesa
hia

hia Esai. 40 Cap. Allt Holld er Hey/ þ er/ Aller Men eru skamvinner þorna vpp og deya j burt/ Item j vörumm Bördpsalme stendur so 136. Ad DRottinn giefe öllu Hollde Fædu/ þad er/ öllum Hungrudu Mönnum. So sia um vier nu hier j huörre meiningu ad S. Johannes hafe helldur sagt ad ORD Ded hafe orded Holld enn ecke Madur.
Nu mætte einhuör so þeinkia z seigia/ Er mier þ þa gagn edur stör Huggun ad Endurlausnare minn er orden Holld/ þ er/ aumur og Eymdum hladen Madur/ huorenn ma so aumur Daudlegur og foracktanlegur Madur frelsa Saal mijna fra Reide þess Dyrdar fulla og Odaudlega Guds. Enn gieþ um oss til Frids / vær skulum vita ad Endurlausnare vor varo ecke so Holld/ þ er aumur og Daudlegur Madur/ ad hann sie ecke og so eilijfft ORD/ þ er sannur Gud/ þui hefde hn ad e.as vered ORD/ þ er Guds Almattugur Sonur/ enn ecke Holld/ þ er/ Veykur/
J aumur

autnnur og Daudlegur Madur/ þa hef
de hann ecke kunad ad lijda Kualer og
Dauda ꝑ oss/ En hefde han ecke lided
Kualer og Dauda ꝑyrer oss/ þa heꝑde
vor Endurlausn ad eilijfu hloted ad bij
da og alldrei framkuæmast. Þar fyrer
þ sem Guds Syne var ómøgulegt j
sine Guddoms Nátturu/ þ er ad lijda
Kualer og Dauda/ þ var honu͂ møgu
legt j sine veyku og Daudlegu Mann
doms Nátturu/ So sem og eirnen͂ þar
puert a mote/ þ sem honu͂ var j sin͂e ve
ykte Man͂doms Nátturu omøgulegt/
þ er ad gieta wtstaded Guds bren͂ande
Reide/ þ var honum epter sijnu͂ Gud-
dome møgulegt/ so hlutu nu bædar
Náttururnar bæde su Guddomlega og
Man͂domlega ad ad ꝑylgiast ef End-
urlausnar verkid skyllde ꝑramkuæmast.
Hier aꝑ kun͂u vier klárlega ad skynia
og skilia/ huad stort Guds Millde verk
þ var ad ORDed vard Holld. Myk
ell er sa Leyndardomur Gudrækne͂
ar seiger S. Páll/ ad Gud er openber
adur

ádur j Holldenu. Sańlega þo þeim Ogudlegu finneſt hier lyſted til/ þa fimſt þeim Gudrækнu ſamt þar miog myked til/ſo ſem til an̄ars Dyrdlegs Leyndardoms/ ſo ſem þ og eirnenn j Sańleika er.

Og bygde med oſſ ſeiger Poſtulen̄/ þetta er ſa fyrſte Avoxtur Chriſti Holldganar/ad Sonur Guds Eingiet en̄ bygde mz oſſ z hia oſſ j voru Hollde/ þviad ſtraum til hefde þ nyfædda Barnkorned Jeſus ſtrax verid Vppnumid fra oſſ til Himna epter ſyna Fæding /þa hefde oſſ Fædingen̄ han̄s lytid ſtodad. En̄ vor Emanuel Gud og Madur giefur ſynū H. Einglū aptur Ordlof ad fara til Himna/epter þ þeir hofdu ſunged og Predikad wt af han̄s Fædingu. En̄ ſialfur liggur han̄ epter j Jotune/og bygde med oſſ j heil þriatyu Ar og halft hid þ orda ad auke/ þangad til han̄ hafde fullkomnad og endad allt vort Endurlauſnar verk. Enn huad margt og myked jllt hafde

þad blessada Lambed Guds ad lijda á medan hañ bygde a medal vor j Holld ęnu. DROTTiñ Gud kome til.
Fyrst leid hañ Fyrerlitning j Fæding uñe siñe/ þar hañ fæddest j kolldu Asna og Nauta hwse/og hafde ecke ann ad ad liggia a/eñ styrdt Hey z Halm j Stallenum. Þar næst wilegd og Flotta j Egyptaland vndañ Opsokn Herodis Kongs/ þa sijdañ Erfide og Omak j ollum sijnu blessada Vppvext/þui þad er meining Lærefedrañna ad hañ hafe allt fra þui hañ var sextañ Vetra/z ſñ til þrytugs/nært sig a Timbursmijdis Handverke/ einz og hans Fósturfader Joseph. Eñ þegar hañ kom til sijns Predikunar Embættis/ þa leid hañ Foss og Bryxle Phariseañna og Skriptlærdra/sem stundu sogdu hañ hefde Diofful/eñ stundum villdu gryta hañ. Almuga folked villde og so opt og tijdu ecke lia honum Hws/ þa hañ kom mæddur og lweñ til þeirra. Eñ hvad skulum vær seigia þar

vm/ huørſu mykla Pijnu og Kualer
hañ vard ad lijda a Kroſſenum allt þa
ngad til hañ gaf vpp Andañ. Þeſſa
Mæduſama hiabwdena leid ecke End
urlauſnareñ vor alleinaſta Þolenmod
lega ꝼra Vpphaſe og til Enda/ helld
ur var þ og ſo hans Vnun og Epter
læte ad bwa hia oſſ Mañanna Born
um. Prou. 8. O Elſka/ O Giæſka/
O huad heitt er þetta þitt Aſtarþel
Herra Jeſu. J Geneſis Bokar 29.
Cap. Er þad ſkrifad vm Jacob/ ad
hm̃ hafe ecke þott þau ſio Viſtar ær
ſijn ſem hañ þiente Laban fyrer Rach
el meir eñ eirn Dagur/ ſo miog hafe
hann elſkad hana. Eñ meire Aſt er
hier a ferdum. Langtum verra Vidvæ
re ætte Jeſus vor hier a medan hann
bygde a medal vor j Holldenu/enn Ja
cob ætte hia Laban. Leingur vnde hñ
og ſo vid ad þiena ꝼorer oſſ eñ Jacob
fyrer Lea. Jacob talde epter Viſt ſijñ
na og Veru hia Laban/ Enn þ giører
ecke Endurlauſnareñ vor/ þui alldrei tal

J iij de hann

de hañ epter/ huerſu myked ſllt ſem
hann ætte ad lijda hier vorra vegna.
Enn ſiaũ nu til huort Gagn og Nit
ſeme vær hofũ þar af/ad Herrañ Chr
iſtur bygde mz oſſ j Holldenu heil þria
tijger og hálþt ſiorda ar. Hañ wtve
gade oſſ þar mz Viſt og Veru a Him
nũ/ ſo vier ſkaũ nu ad bwa hia Gude/
hans H. Englũ og ollum wtvolldum
æþeinlega. Olijk mun þa verda ſu. Ad
bwd ſem Chriſtus hafde hier og vær
munũ faa þar/ecke verdur þar hrækt j
Andlit vort ſo ſem Chriſto var giort
hier. Ecke verdũ vær þar bundner
hrackter og hriader ſpottader og gabb-
ader edur og ſo deydder/ſo ſem Chriſt-
us hier/ þa hñ bio mz oſſ j ſijnu Holl
de/helldur faaũ vier þar allskonar hæ
gd og nægd. Þui þar er Lios an Myr
kra/Glede an Sorgar/Jaa/ þar mun
Endurlauſnareñ vor/ ecke alleinaſta
bwa mz oſſ/edur hia oſſ/helldur z eirn
ig j oſſ.
Framveiges ſtendur ſo j Textanũ.
Og

Og vier ſaum hans Dyrd.

Þo ad H. Jeſus hn̄ være audvirdelegur fyrer Heimenum a medan̄ hn̄ vmgteckſt hier/ þa ſamt ſem ſadur vottar Johan̄es ad alliŋ̄d hafe Geyſlar Guddomſins mætt ſiaſt j hans vmgeingne Ordum og Verkum. Vier ſeiger Johan̄es. Poſtularner og Læreſueinarner hans ſem vmgeingunſt m̃ hon̄/ ſaum hn̄s Dyrd/ Ecke þuilijka Dyrd/ ſem þeir heilogu Patriarchar Spaman̄ ⁊ Pꝛ̄ſt ar vottar hofdu/ helldꝛ þuilijka Dyrd/ ſ̄ alleinaſta ſomer eingietnū Guds Syni. Hugleidū nu og giæt um ad þeſſū Vel giorninge Guds Sonar/ ſem hier j þeſ ſū Ordum er jn̄e bunden̄/ ſem er þeſſe/ ad þo ad Sonur Guds hefde bygt m̃ oſſ j Holldenu/ og hefde alldrei ſiaſted ſia hia ſier neinar Meniar ſin̄ar Gud domlegrar Tignar og Dyrdar/ huor munde þa ecke hafa hneyxlaſt a hon um? Eda huorier mundu þa hafa viljad trwa þui ad hn̄ være Guds So

nur? Sañlega eingeñ/Eñ hefde eing eñ a hañ trwad/ þa heþde ecke hans Saluhialplega Euangelium til vor komed/eñ lofadt sie Gud/þ skiede ecke.

Vær sáum hans Dyrd/Dyrd so sem Eingietens Guds Sonar/seiger hiñ S. Johañes. Nær sau þeir þa þessa Dyrdena Endurlausnarans vors Jesu Christi? Ecke alleinasta a Fiallenu Tabor, þa hañ Forklaradest þar fyrer þeim/ og hans Asiana skeyn sem Sol/helldur og eirneñ þa hañ giorde Kraptauerk/Lækn ade bæde siuka/sem Olæknanleger voru af Moñunum/Vppuakte Dauda og allra hellst þegar hañ reys sialfur fra Daudum a þridia Deige.

Ecke heþr Johañe lysted þott koma til þessarar Dyrdareñar Endurlausnarans vors/ og þui kuñtekur hann þet sa Orded/ DYRD/DYRD so sem Eingietens Guds Sonar, Þad er sem hann segde/Þad var sodan ein Dyrd

sem

sem alldrei verdur fullskyrd og alldrei
noglega vmtalad/þad var ecke Manz-
leg Dyrd. Ecke Einglana Dyrd sem
vier saum/seiger Johañes/helldur Dy
rd Eingietens Guds Sonar. Þessa er
ecke gagnlaus Dyrd. Margur Þien
are þienar einum Dyrdlegum Herra
eñ onguañ Part ab þeirre siñe Dyrd
giebur Herrañ Þienaranum/Eñ ecke
er þui hier so vared. Nægeleg Not gie
fur Endurlausnare vor oss/ af sinne
Dyrd. Ja vier hofum alla vora Næg
tu i þeirre Dyrdeñe so sem David vo
ar i 17 Psalm. Þar af mun eg sadd
ur verda DROTTIñ/þegar þijn Dy
rd openberast.

Eñ framueiges stendr hr i Textanū

Fullur Naadar og Sañleika/

Á marga nakuæma Velgiorninga
Herrans Christi vid oss hefur Johañ
es minst i þssu ollu heilaga Euange-
lio/Eñ þañ hiñ besta framseiur hañ
nu i Nidurlægenu/þar hñ seiger/Á

hañ hafe verid fullur Nꝍdar og Sañ leika/ Nuar lꝍ off aumum Syndugū Moñum meir a/ eñ þar ad vor Endurlausnare være fullur Nꝍdar. Vær vorum fuller Synda og Ohreinleika/ og þurftū þui þañ Endurlausnara sīm være fullur Nꝍdar/ Vÿst mꝍtte Ner kañ Christus kallast fullur Nꝍdar/ þuiad Nꝍdeñ flaut vt af hañs Bless udu Augum jafnañ/ þegar hañ leit Myskunaraugum til þeirra Naudstød du. Nꝍdeñ flaut vt af hñs Niarta so opt sīm hañ kiende j Brioste vm þa Vesolu og aumu sem til hans komu. Nꝍdeñ flaut vt af hans signudu Non dum/ þa hañ Lꝍknade allskonar Siuk doma z Mein. Eins af hñs blessudu Fotum/ þegar hañ gieck vm kring og grꝍdde alla þa sem af Dioflenum voru vnder þryckter. So vottast þad hier sem Johañes seiger j þessum sama Capit. Af hans fylling høfum vier aller þeiged Nꝍd fyrer Nꝍd.

Nier af høfum vier þa Nuggun/ ad

eß

ef Diøfulleſt ſeiger vid oſs ad vier ſieñ fuller af Syndum/ og omøgulegt ſie þ ad vier kuñum ad verda Sæluholp ner/ þa ſuorum hõnũ ſo aptur/ ad vær eigum þañ Endurlauſnara/ ſem ſie fu llur Nꝛdar/ og hañ ſie nu komenn j þennan Heim Synduga Menn Sælu holpna ad giora/ a medal huørra vær ſieũ hiner hellſtu.

Þegar Poſtulenn er bwenn ad ſeigia ad Endurlauſnaren vor ſie fullur Nꝛdar/ þa endar hañ med þui/ ad hñ ſeiger lỹka/ hann ſie fullur Sañleika. Siaũ nu til huørt oſſ vantar nockud hia vorũ Hiartans Endurlauſnara/ hañ er fullur Nꝛdar/ og giefur oſſ þa ſømu Nꝛdena j ſỹnũ Fyrerheitum. Enn øll hans Nꝛdar Fyrerheit eru full af Sannleika. Hiartanlegt Fyrerheit er þad/ þegar Endurlauſnarenn ſeigeſt ecke vera komenn ad kalla Riettlꝛta/ helldur Synduga til Jdranar. Gledelegt er og ſo þ Fyrerheit/ þar hañ ſeiger/ ad þo vorar Synder

ſieu raudar ſem Blod/ þa vilie hañ gi⸗
ra þær huitar ſem Snio/ og þo þær
ſieu raudar ſem Ros/ þa vilie hann
giora þær huitar ſem Vll. Æ Loꝩ
ædur ſie liſande Gud/ ſem audſyner oſs
aumū Jardar Modkū þuilijka ſæta
Næd/ ad hann heꝩur giefed oſs þui
lijk Nædar Fyrerheit/ og lætur þau all
drei ad eiliſſu oſs bregdaſt/ epter þui ſẽ
hū hefur ſialfur ſagt/ ad þo Himen z
Jørd forgange/ þa ſkule ſijn Ord þo
alldrei forganga.

Þegar Jeſus ſnere Vatne j Vijn j
Cana Galileæ/ þa ſagde hañ/ helled
nu af. Sama ſeige eg til allra þeirra
ſem þetta heyra edur leſa. Helled nu
aꝩ Nædar bruñenum vorū/ Herranū
Jeſu Chriſto/ og auſe nu huor vpp ſo
mykla Næd ſem hañ vill i Skiolur z
Ylmt ſiñar Trwar/ hañ er eins full⸗
ur epter ſem ædur og þuerrar alldrei/
Full var Maria Nædar/ Fullur var
og ſo Stephanus Nædar/ eñ onguñ
gæru þau neitt meddeillt af ſiñe Næd/
eins

eins z Jesus Endurlausnare vor. Fyr er þessa og alla adra sijna Nææd og Myskunseme sem hañ oss audsynt hefr ur og audsyner Daglega Dags/ og á huorre stundu/ Vilium vier hönum med Fødurnū og þeim góda H. Anda óaflaatanlega Lof syngia og þacker giøra hier stundlega j Nææadarrijke/ eñ sijdar eilijflega j hans Dyrdar Rijke.
Til huørs ad koma oss hialpe Gud j þessa sama sijns sæta Sonar Jesu Christi Nafne/ Am.

A Aññañ Dag Jola/ Evangelium Matth. 23. Cap.

A Þeim tijma. Sagde Jesus til Gydinga Folksins/ z Hofdingia Kieñemañaña. Sia ed/ Eg sende til ydar Spaamen/ Spekinga/ og Skriftlærda/ og nockra af þeim munud þier Aflijfa z Kross festa/ og suma munud þier Hwdstrykia j Samkundu Hwsum ydar/ og af

añare Borg j adra munud þier þa Vpþ=
sækia/ so ad yfer ydur kome allt Rettlatt
Blod/ sem á Jordena vthellt er/ j fra
Blode Abels Riettlata/ allt til Blods
Zachariæ Sonar Barachia/ huørn þier
fraþud a millum Musteris og Alltaris.
Sannlega seige eg ydur/ad allt þetta mun
koma yfer þessa Kynslod. Jerusalem/Je=
rusalem/ þu sem Aflijfar Spameñena/
og grytter þa sem til þijn eru sender/Huør
su opt hef eg viliad samañ safna Son=
um þijnum/ lijka sem ad Hænañ safnar
Vngum sijnum vnder Vængie sier/ ꝫ þier
hafed ecke viliad? Siaed/ ydar Hws
skal ydur j eyde læted verda. Þuiad eg
seige ydur/ad þier munud eige sia mig/
vpp fra þessu þangad til þier seiged/bless=
adur sie sa sem kiemur j Nafne Drottins.

HEir hinu Gomlu/þa þeir villdu
Vppmála mynd þess blessada
og nyfædda Kongsins vors DR=
OTTins Jesu Christi/þa giordu þe
ir þ a þeñañ hatt. Fyrst maaludu þe
ir hañ so / ad þeir lietu hañ hallda j
þeirra

þeirre vinstre Hende a einu Hnöttöttu Eple/ vpp wr huoriu giort var Kross mark edur Krossmynd. Enn þa hægre Hendena hans mæludu þeir med tuei mur Fingrum j Lözaft kreptum/ enn premur wtriettum. Med þessu sijnu Malverke villdu þeir godu og Gudhrædda gomlu Menn auijsa oss sijnum Epterkomendum/ huorneñ hattad være Rijkenu Herrans Christi/sem er/ad þ være eitt Krossburdar Rijke/ þui þar þe ir mæludu Herrann vorn/ino einu Ep le og Krossmarke j sinne vinstre Hende/ þa villdu þeir þar mz merkiast z skiliast lata/ ad þo hann hefde mz sinne særre Kuol og Pijnu/og þeim forsmanarlega Krossins Dauda / leyst þessa Bondskufullu Verolld fra eilijfum Dauda/ huor j sinne Mynd og Lijking er eins til ad reikna sem eitt hnöttott Egg edur Eple/ þa hefde hann þo ecke einsamall vnder okadur vered alls konar Armædu og Motlætingū/ helldur hafe aller hans Elskendur z Epter

erbreyskendur hloted ad bera nockud aß
þessare Byrdeñe med hønum.
Nu so sein þ ad vier heyrdū j Giær
a Jola Nottēñe talad vm þa storu
Glede sem aller vær er a Jesum truwū
og hann elskū/høpū af hn̄s Signudu
Fæðingu/so hapa þeir gødu z gømlu
Christneñar Lærefedz viliad lata þar
þuert a møte kieñast og Predikast j
Dag vt aß Krossburde og Motlætin-
gū þeim/ sem aller þeir meiga vidbw-
ast. sem Jesum elska/og hans blessudu
Fædingu fagna/ þui ef vier vilium rij-
kia med hønū/ þa hliotum vier ad bera
Krossen epter hønum. Vær vil-
ium j tueimur Smagreinum yferþara
Gudspialled.
1 Og er hin þyrre vm Spamañanna
Sending og þeirra vtdriþ.
2 Hin onnur vm Epterlijkingena Chri
sti vm Hæruna. Sa Himneske nyfæd
de Kongureñ hialpe oss hier til þyrer
sijns blessada Naþns saker/ Amen.

J

I Vpphafe Gudspiallsins stendur so/ SIAed. Þegar Ande Guds j H. Ritningu hefur nockurt sierlegt Efne fyrer Hende/ sem hañ vill ad vier skul um vel merkia og j minne festa/ þa pla gar hañ ad taka so til Ords og seigia/ SIAED. Huad er þ þa sm̃ hñ seig er/ vær skulum̃ sia til edur athuga hier so vandlega? Þetta ad hañ seigest hã fa sendt Spámeñ/ Spekinga og Skriptlærda/ Til huõrra þa? Til sijns Folks Gydingalyds/ huõrn hñ hafde sier deilis wtvaled fyrer sitt eiged Folk og Eign. Huar til sender hañ þa? Til þss ad boda Sátt vid Gud/ epter þui s̃ þar stendur/ Vier erum Sendebodar j Christi stad/ látid forlijka ydr vid Gud.

Jardnesker Kongar seida sijna Suet na wt opt og tijdum/ til þess ad boda Nabwum̃ sijnum Frid. Eñ ecke giõr er þad Kongur Dyrdareñar/ hañ sender Fridar bod/ Lætur boda Evangelij Bodskap ollum þeim sem hõnum vilja taka. Sama giõrer hañ eiñ nu j

K Dag

Dag vid ofs/ſeiger hañ ecke ſo til ſiñã Lærefueina ad ſkilnade þa hañ ſtie til Himna. Fared wt vm allañ Heimeñ. z ct. Nu Lop ſie Gude/þa er og þeſſe Fridarbodſkapureñ til vor komeñ. Gud giæfe ad vær mættum betur vid honñ taka eñ Gydingar/og þad ofs til tíjm anlegrar Bleſſunar og eilyfra Sal. arnota.

Nu er ad ſiá huorneñ þeir Gyding ar a Fyrre dögũum haƀa mæcked Gu. ds Födurs og hans Sonar Jeſu Chri ſti ƀramboðna Rad/og til ſijn ſenda Spamẽñ/Spekinga og Skriptlærda/ þad ſeiger ofs Endurlauſnareñ vor ï þeſſu ſama Gudſpialle/ ſem er/ AD

nockra aƀ þeim minu þeir Aƀ lijƀa/og Kroſsƀeſta/og ſuma Hwdſtrykia/og wr eirnre Bo rg ï adra oƀſækia. Mun þetta ecke ſo haƀa til geingeð? Klagar ecke hiñ H. Stephanus (huors minning ï

Dag

Dag halldeñ verdur)so yfer þeim?
þier Nardsuirader / og Dvmsforner j
Hiørtum og Eyrum/þier standed jafn
añ j inote H. Anda/so sm̃ Fedur ydar.
Huørn Spámañaña haþa ydar Fedr
ei opsockt/og þa j Hel sleiged/ sem bo
budu tilkomu hins Riettlátta. Saina
klagar Jeremias. 25 Cap. Huørneñ
foru þeir med Eliam sem þo Predik-
ade þyrer þeim i heil 20 Ar. Er ecke
skripad vm hañ/ ad hañ hafe vered vt
lægur giordur/so sm̃ eirn Oþridsamur
madur. Eliseus Predikade n[illegible] j 70
Ar hiá þeim/samt forsmádu þeir hañ
med Brygsle/og kolludu hann Skalla.
Esaias j 80 Aar þar til hañ var sun
dur sagadur med Triesøg af Manasse
Konge. Jeremias Predikade j 40.
Ar/og var i Hel grytfur. Þetta voru
nu Gamla Testamentisins Spámeñ
og marger adrer. Nu ef vær vil
lum sia til Daga þess Nya Testame-
ntisins/ þa þiñum vier ad Guds vt
sendarar og Kieñemeñ haþa ecke helld

 vts

ur vered hlutlauser ap opsøknu z Mot
latingum Veralldarcnar. Medkiener
ecke Postulen Pall sialfur/sig ad hafa
komid j margar Rauner og Lyfs hæt
tur/þ þ Evangelium Jesu Christi/s
han Predikade. 2 Cor. 11 Prisuarsin
um seigest han hafa verid Nwdstrykt
ur/ einusinne grytt ur/etrnen j Fangelse
halldenn vppa Lyf og Dauda. Mot
lijka skiede Petrum og hina adra Post
ulana. Ein huar af kom pettaʒ Aþ
pui ad Eydingar meintu ad peir mun
du ei[...]en Giolld fa par fyrer/huørn
en sein peir hondludu illa og Ogud
lega vid Guds Kienemen z Vpsendara.
Par fyrer pa seiger nu Herrann
Christur peim fyrer j pessu Euangel
io/huørt Straff ad yfer pa skule koma
fyrer pessa orelega Hondlun vid sijna
Pienara.

Fyrst er pad han seiger/ ad yfer pui
sijka Guds Ords/ og hans Pienara
forackterdur skule koma allt Riettlatt
Blod. Pegar Pilatus sat a Domstol
num

num og mætte ad dæma Christum til Dauda/ epter Gydingaña vilid z beid ne/ Tok hañ Vatn og þuode Hendur sijnar/segiande/Saklaus er eg ; Blo de þss hins Riettlæta/siae þier þ. Eñ huørneñ toku Gydingar þessare Pila ti Amiñingu/ ecke ødruvijs eñ med for hertu Hiarta/ segiande/ Hañs Blod kome yfer oss og Born vor. O hui lijk Blindne/O furdanleg forherdsla/ Siae þier nu til/huar ad þr eru kom- ner og þeirra Nidiar/ er ecke þeirra Oss Vppþylld? Huorier eru nu so j allre Verølldeñe hatader af øllū Þio dum sem Judar? Huorier so forackta der sem þeir? So þo þeir verde i Nel slegner/ þa kiemur eingeñ Hefnd ept er þa allutsda/ so þeir meiga maklega vidkannast / ad þetta fyrerspæda Gu ds Straff sie þm yfer Hals gingeð. Herrañ seiger ecke ad eins ad þ Blod sem þeir sialfer hafa wthellt/skule ko ma yfer þa/helldur og eirneñ allt þad Riettlæt Blod/ sem þeirra Forfedur

hafa wthellt j fra Blode Abels sem Cain myrdte/ og til Blods Zacariæ Sonar Barachia. O Herra Gud/ huilijk Blodskylld er þetta? Þar kiem ur þ fraīn/ sem þar stendur/ Eg vil hefna Ranglætis Fedraña a Sonunumi j þridiu og fiordu Ættkuijsl þeirra sem mig hata.

Aññad Straffed sem hañ seiger ad Sygingalyd skule vppa koma fyrer Forachtun þeirra/ sem þeim eru j Guds stad sender til ad kieña og Predika/ þa er þetta/ ad hañ seiger. YDAR Hws skal ydur j eyde læted verda. Hier talar nu Gud ecke allein asta/ vm Eydelegging Bygda z Bæia/ Eigna og Odula/ sem vær hofum ad Erfdum teked/ helldur er þ meira nockud sem Ande Guds vill hier fyrer merkiast lata/ Huad er þ. þa? þad er. so sem Esaias Spamadur seiger 5. Cap. Su andlega Eydelegging þeg ar Gud burttekur Gardeñ sijns Vijngards

gards. Þad er/þegar hañ þyrer Prior
ſku vora og Bondſku tekur fra oſſ þau
H. Sacramenta/ þa H. Guds Ords
Kieñing. Lǽtum oſſ þa ecke bijda ept
er þuilijku Hefndar ſtraþþe/ helldur
bidium Gud ad hallda vid magt hia
oſſ þui hreina og klǽra Evangelij Li
oſe/og godum Kieñeþedrū. Miſvirdum
þa ei helldur ſem af Gude eru ſetter oſs
til Uppfrǽdingar/ og forǿcktum þa
ecke j neinu/þui ſo ſeiger DROTT
iñ. Huør hañ þoracktar ydur(þad er/
mijna Þienara huørſu audvirdeleger ã
þeir eru)ſa foracktar mig. Og j ødrū
ſtad. Huør hañ ſnerter ydur/ſa ſnert-
er Siaalldur mijns Auga. Þetta er
nu Begabrieþ ſem Gud giefur Þienur
um ſijnum/ þa hañ ſender þa wt til
ad Kieña og Predika/þui vill hañ og
ſo ad þ ſkule hallded verda. Eñ huor
ier ſem hier a mote giora/z meyda þa
med Ordum eda Verkum ſem Herrañ
ſo wtſender/ Ordſakalauſt. Þeir ha-
fa ſier af Gude ſama Strafs ad vǽn-
 ta ſiḡ

sa sem Sydingar.

Þridia Straffed ÿfer Guds Ords Forackktara mun koma/ Eirnen þa sin ecke medtaka Þienara hans j hans Nafne vel og virduglega/ er þetta/ ad han seiger. Þier munud ecke sia mig. O Herra Gud/ Hvad er þad ad missa Sion a Herranum Jesu? Þad er ecke annad en ad vera eilijflega wtelucktur fra eilijfre Sælu / sem wt vvoldum er fyrerbwen/ þui þar verdur Jesus/ og aller þeir sem þangad komast fa han ad sia. Þad er ecke annad en ad vera wtelucktur fra þui Bords halldi/ sem Gud hefur tilreidt þeim sin eiga/ ad sitia til Bords mz Abraham/ Jsaac og Jacob. Þad er ad ganga a mis allrar þeirrar Blijdu og Vinattu sem Gud hefur tilreidt og tilbwed/ vll um sijnum heilogu og Vtvoldum. Nu ar fra Gud vardveite oss j Jesu Nafne. Og er þett a so vm han fyrra Parten stuttlega.

Marg

Margt er þ sem oss audsyner z vtmerlar þa storu og Miartgronu Elsku Herrans Jesu Christi/ sem hañ hefur til vor Syndugra Mañа. Eñ sierdeil is verdur oss þyrer Sioner settur hũs Kiærleike/ i þeirre Epterliijkingu sem i þessa Dags Evangelio skrifud stend ur/ i huorre hañ jafnar sier samañ vid Hænuna/ eñ oss vid Vngana.

Viliū vier þui yferuega heñar Dyg der/ sem hun hefur til siña Vnga/ z bera þær samañ vid Elsku þa sem vor Nyþædde Endurlausnare hefur til allra vor.

Fyrst er Kostgiæfne su sem Hænañ heþur til sinna Vnga/ ecke alleinasta i þui ad klekia þeim wt/ helldur og einneñ i þui ad verma þa epter þad þeir eru wtklakter/ miøg furdanleg og Lofsverd/ Þar hun fastar þyrer þa a med añ þeir eru vnger/ opt og tijdum heilū Døgum/ Og þo hun skioteſt stundum oþan wr Hreidrenu fra þeim/ þa helldur hun samt ollū þm̃ Molum z Dgn-

um sem Hun þiður fyrer þa/ huar aþ Hun verdur vm sijder so Aþlúana/ ad Hun giefur valla bored edur hræert sial sa sig. Eins var þui og so vared þ þeirre Himneſku Hæruñe Herranum Jesu Christo. Margt og myked jllt þolde hañ vorra vegna/þa hañ villde Endurleysa oss wr Klom og Kuerkum Dioþulsins. Munde hañ ecke vorra vegna lijda Hungur j Eydemorkuñe? j 40 Daga og 40 Nætur. Matt. 4. Vard hañ ecke ad bidia þa Samuerſku Kuiñuna vm kalldañ Vatsdryck ad gieþa sier/þa hañ eitt siñ kom mæd dur af sinne Reysu? Joh. 4. Med þessum sijnum særa Þorsta og Hordu Hungre/sem og ollum odrum Þusund morgum Pianingum sem hañ vorra vegna leid/wtuegade hañ oss og færde eirn eilijfañ Suala dryck/ og æfenlegt Bordhalld a Himnum/huar fyrer ho. ñu sie eilijft Lof og Æra.

Þar næst so sem Hænañ plockar sig og reyter af sier Fidred/ vppa þad ad Vng

Vnguuñ ſke verda þſſ heitara z varm
ara af þeim Jl ſem hun af ſier giefur/
So giørde og ſo vor Endurlauſnare/
hañ Lijtelæckade ſig ſialfañ j ſiñe Fæd
ingu/og tok vppa ſig Mynd eins Þio
ns. Phil. 2. Ja/Hañ vard Hollð z
bygde med oſſ ſo ſem Johañes ſeiger j
1 Cap. Vppa þ ad vær þindum þeſs
betur til þeirrar Elldheitu Elſku og
Aſtar varma ſem hañ hafde til vor.

A medañ Hænañ heþur ecke Vngad
Eggiunum wt/ þa liggur hun jafn-
lega a þeim og yfergieþur þau ecke/allt
þangad til ad Vngarner hafa feing-
ed Lijf. Eins lijka yfergiefur alldrei
Jeſus Endurlauſnare vor oſſ/ ſem a
hañ trwum/allt þangad til hañ heþur
oſſ og jñleider i þad eilijfa Lijfed/ wr
Myrkre og Þreingſlum þeſſarar Ver
alldar/huar vier munum alldrei vid hſſ
ſkilia.

J þridia lage er þ Hænuñar Edle/
ad þo ad vnder hana ſieu logd añara
Fugla Egg/þa elſkar hun þau z V[illegible]

gar þeim wt eins z sialfrar siñar Egg
jum. Siaum hier til huorneñ vier er
um a oss komner/ vær erum aumar Sk
iepnur og so sem Postuleñ seiger/ Eph
2. Vær erum framande og fyrer vt-
añ Borgar riett Israels. Eñ hugg
um oss samt þar vid/ ad Christur hefr
ecke alleinasta teked vnder sitt Vængia
skiol Gydinga/ helldur og eirneñ Heid
ingia. Rom. 3.

Nu viljum vier eñ framar sia og
heyra huoriar Dygder Hænañ hefur
j framē vid siña Vngakindur. Hun
leitar allstadar epter Fædu handa þm/
og strax hun fiñur nockud/ þa kallar
hun a þa med siñu kuake/ og giefur
þeim þad. Eins hurar Endurlausn
areñ vor Jesus oss fyrer Braude Dag
lega Dags/ z sedur oss auægianlega/
og þad giorer hañ med þreñu mote.

Fyrst fæder hañ oss Lykamlega/ þui
ad hañ Koronar Ared med siñe God-
gyrne. So sem David seiger Psa. 65
Og hans Fotspor driupa af Feyte.
Og

Og þo ad hañ straffe oss stundum vëg na vorra Synda med dyrre tijd/ þa lætur hañ oss þo ecke wt af deyia/ helld ur giefur oss j Hormungunë Brauded og j Angistene Vatned. Esa. 30.

Þar næst fæder hañ oss andlega mz sijnu H. Orde. O huad mörg Korn siñar Náðar og Myskunar lætur hañ öss framboreñ verda fyrer Nond Kie-stemañañá (so seiñ þa Næñañ ber sijn um Vngum öll þau Korn j sijnu Ne-fe sem hun kañ ad ñña) so þegar vær erum j nockurs konar Næska z Mot gang/ sie/ strax þa lætur hañ bera fr-añ fyrer oss þetta Huggunarkorned/ Eg yfergaf þig a litlu Augabragde/ Eñ med mykeille Myskun vil eg aptur saman safna þier. Esai. 54. Þet ta Korned lætur hañ og so frambera fyrer alla þa sem bera Angur z Trega fyrer sijnar Synder/ og seiger so hia Esa. 44. Eg afmae so sem añ ad Sky þijnar Misgiorder/ og þijnar Synder sem Þoku/ snu þier til mijn/

 þui

þui eg vil frelsa þig. Þeim hinū Fød urlausu og Modurlausu/edur þeim s munadarlauser eru/hafa añad huørt mist siṅna Ecktakuiñu edur adra Ast vinc/ gieþur hñ þetta agiæta Huggun arkorned hiá Spamañenum David 68 Psalm. Ad hañ kallar sig Fødur þeirra Fødurlausu/z Forsuar Eckna ña. Þeim sem liggia fyrer Daudan um/z standur nockur Ogn af honum/ þeim sender hañ þessa Huggun/ Eg ferger hañ life/og þier munud eirnenn lifa. Joh. 14.

J þridia lage føder hañ oss j Sacramentenu a siṅnu Hollde z blessudu Blode. 1 Cor. 11. Huørt ad er sú Lijff kroptuga Sælarfædañ/sem þær vel z kroptuglega nærer. So sem vær syngium j Psalmenum voruin. Ep þu trur af huga hreinū/z jafnar mz Muñe þijnum. etc.

Þar næst og j añañ máta forsuar ar og vardveiter Nærañ Vngana frá øllu þui s þeim kañ til skada ad vera/ so ep

ſo ef Regn/Stormar edur Illvidre kil
ka ad koma/ edur ef hun ſier og for-
merker/Falka edur Smyrla ad pluged
ſem ſœkia epter ad granda þeim og
drepa þa/ſie/þa ſafnar hun þeim ſtrax
vnder ſijna Vænge/og hlijfer þeim.
Eins ſkyler Herrañ Chriſtur ollum
ſijnū Bornum/ og vardueiter þau vnd
er ſijnum bleſſudu Vængium/fyrer þm
Helvijſka Miluo/Dioplenum/og alls
konar Hœſkaſemdū. Enn vær ſkulū
vita ad þeſſer Vængerner hans/ med
huorium hañ ſkyler oſſ/eru med tueñū
mote. Sa fyrre er Myſkunar Væng
ur hans/og vnder honū meiga aller þe
ir ſier ſkiols og hœlis leita/ſem þiñdex
eru vnder Byrde og þunga Syndañax
Pſal. 57. So mun Stormur Guds
Grimdar reide ecke ſnerta þa / þui Jeſ
us er Forlijkuneñ/ecke alleinaſta fyrer
vorar/helldur pyrer allar Veralldareñ
ar Synder. 1. Joh. 2.
Annar Vængureñ hans er eirn Mag
tar Vængur/ vnder þeſſum Vængnū

ſijnum vill hañ vardveita oſs og geijma fyrer þeim Neluñſka Gripfugle Ol øplenum/ og þeim Nelvñſku Smyrlū/ ſem erú hans wiſendarar og Arar. Vnder peñañ Magtar Væugeñ plwde ſa gode Guds Madur David fordum/ þar hañ hropar vpp og ſeiger j Pſal. 17. Vnder Skugga Vængia þi ſia vardveittu mig DROTTiñ. Vnder þeſsum Vængium ſkylde Gud Ezechia Konge/ og øllum hans þienurū á móte Grúnd og Ade Señacheribs Kongſins af Aſſyria/ ſo ſem leſa ma 2 Kong. Bok 37.

Nu epterfylger ad minnaſt á þa þridiu Dygd Nænunnar til ſinna Vnga / huor inne er falenn j þolenmæde heñar og vmlijdunarſeme vid þa. Nænu Vngarner erú veyker z óſtyrkuar Skiepnur/af ſier ſialfum til þennañ þeirra Breſt og Breyſkleika vmlijdur Nænañ þo þolenmodlega. Eins lijka vmber ſu bleſsada Nænañ Herrañ Jeſus Chriſtus allañ vorñ

veyk

þeykleika/ þui honum sialfum er best
kuñugt vm vor Epne/ z veit ad vier er
um ecke añad/ eñ Dupt og Aska/ þar
fyrer vill hañ og so enda þad vid oss/
sem hañ hefur heyted/ hia Spamañe
num David Psalm. 145. Sem er ad
stidia oss/ þa vier røsum/ og ad reysa
oss a Fætur aptur/ þa vier erum nid-
urslegner.

Þar næst/ þegar Hanañ sier/ad Vn
garn* ætla añadhuort ad verda epter/
edur villast j burt fra sier/ þa bijdur hū
epter þeim og kallar a þa med sijnu ku
ake/ og liñer ei fyrre eñ þeir eru aller
aptur komner. Giætum nu ad huad
opt hefur su Himneska Hænañ hrop-
ad til vor j sijnu Orde/og so sem vñur
ástudleg Moder boded oss til sijn a all
ar Lunderf seigiande. Komed til mijn
aller/ Ja/ allar Endemerkur Jardar
eñar. Matt. 11. Esai. 45. Eñ Gud
nade/vær erum þess heimskare z verre
og vilium ecke hlyda þessu Tilbode
vors liufa Endurlausnara. Nu hu

hvörsu Iller þverbrotner og later sem vier eruum/til þess ad koma þa hañ kallar/ þa høndlar hañ þo af Nád siñe og ovmrædelegre Myskun/ þess betur vid oss/ so þa hañ sier ad vier tregium vid/edur seinkum oss ad koma/ þa bijdur hann epter oss. Ja hañ bijdur epter Idran vorre/ þui hañ vill ecke Dauda þess Synduga. Þar fyrer eru þeir aller sæler/ sem snua sier til hans a medañ Nádartijmeñ er/ þui hann mun þa ecke fra sier reka. Joh. 6. Eñ Vei þeim epter hvørium DROTTIñ bijdur forgiefens/ og forsmaa Rijkdom hans Godgirndar/ Þolenmæde og Langlundar gieds/ og safna so sialfum sier Reide vppa Reidennar Dag. Rom. 2.

I sijdasta máta venur Herrañ Vngana epter sier/ strax sem þeir taka til ad skalþast/ og þeim ver Fidrid/ og kieñer þeim ad fliuga. Eins giører og so Herrañ Christur vid oss. Hañ kieñer oss j sijnu heilaga Orde/hvørn-

enn

eñ vær eigum ad forsma þessa Jardi neska Hlute/ og lata oss þa af Hiarta leida vera/ eñ stunda epter þui: hinu Hi mneska. Amiñer hañ oss ecke so hia Matth. 6. Cap. Seigiande/ Safnid ydur ecke Fiarsiood a Jordu/ huar Molur og Ryd etur þa/ og huar Þiof ar meiga epter grafa og stela/ helldur saþned ydur Fiarsiod a Himnum/ þar huorke Molur ne Ryd grandar/ og huar Þiofar þa ei stoled ne eptergra fed. Sa Himneske Faderen̄ sem oss hefur so heitt elskad j sijnum Syne Jesu Christo/ ad hañ gaf oss hann til Endurlausnar/ hañ verke bæde þetta og allt añad gott med oss/ sem honum ma vera til Dyrdar/ eñ oss til eilijfra Sælarnota/ Honum sie Lof med Syn enum og Heilogum Anda/ nu hied añ j fra og ad eilijfu/
AMEN.

A þridia Dag Jola/ Prediikun wt af Loþsaung Engl[a]na. Luc II.

Dyrd sie Gude j Vphæ dũ/ Fridur a Jordu/ og Mõnum Godur Vilie.

Ja Matth. Gudspiallamañe. 17 seiger Endurlausnareñ vor Jesus so/ ad eingeñ sie godur nema Gud eirn. Þad meiga saña allar Skiepnur/ og einkañlega þo Mañeskiañ. Ja! allar skapadar Skiepnur meiga þad saña/ þuiad so stendur skrifad j Genesis Bok. 1 Cap. Ad Gud hafe sied allt þad hñ hafde giort/ og sia/ þad var allt harla gott. Eñ huadañ koma þa þesse Giædeñ? Eda haf de nockud Skiepnann þaug af sialfre sier? Langt fiærre. Huadañ þa? Nun hafde þau þeiged af Skapara sijnũ og Gude. Sañast þad þa ecke hier

sem

sem Endurlausnaren vor seiger/ Ad eingen sie godur vtan Gud eirn. Þui ad han er ecke ad eins j sialþum sier þau riettu og sønnu Giæden/ helldur wtdeyler han og so/ og skipter a medal allra Skiepna nockurs konar Geyslu/ og Lioma sinar Giæsku og Millde. Til dæmis ad taka/ Eg vil spyria ad. Quar er Liome Stiarnana a Daginn/ þegar Solenn skijn sem fegurst a Himnenum/ mun han þa nockud siaste Nei/ vijst ecke/ helldur er þa þeirra Byrte sem eckert ad reikna/ þui Stiornurnar allar hafa þeiged sitt Lios af Solune. Eins eru Giæde Skiepnunar ecke par ad reikna hia Giædum Guds. Og siaū vær þa ad þ er satt s Mattheus Gudspiallamadr seiger/ Ad eingen sie godur nema Gud eirn. Nu þo ad allar Skiepnur hafe nockurs konar Giæde þeiged af Gude/ þa hefur þo Manskiepnan þeiged þa mestu Godsemd af sijnū Herra ꝛ Skapara/ þuiad hun var ecke alleinasta skopud Dyrdarleg,

arlegre/eñ allar adrar Skiepnur j Heimenum/þar hun var ſkøpud epter Guds eigen Mynd og Lijking/helldur þegar Mañſkiepnañ var fallen fra ſijnū Skapara/ſie þa giørde Gude hene ſo myked til goda ad hn̄ liet ſin̄ eingieten̄ Son taka Mañdom/z lijda j þm̄ ſama Mañdome Pijnu og Dauda vorra vegna/ſo vier yrdū frelſter fra þm̄ eilijfa Dauda/ ſm̄ yfer oſſ hieck vegna Falls vorra fyrſtu Forelldra j Paradijs.

Nier vm høfum vier heyrt talad a Jola nottena og a Jola Dagen̄. Eñ ad þeſſu ſinne vilium vær yferuega eina framar j þremur Smagreinum/þann fagra og lijflega Einglaña Lofſaung ſem þeir ſungu þeſſum nyfædda Kongenum/ ſegiande. Dyrd ſie Gude j Upphædum/Fridur a Jordu/og Mønnū godur vilie. Gud virdeſt eñ nu ſm̄ hn̄ er vanur/ad vera j Verke med oſſ/ſo þeſſe vor Jola

meige.

meige vera hønum til Dyrdar/enn oss til Salargagns og goda.

Fyrst er oss merkiande/ ad Einglarn er minnast i þessū sijnū Lofsaung/ a þrefalldañ Avoxt Je:u Fædingar. Sem er/fyrst a DYRDena sem Gude ber. Þar næst a FRJDeñ og godañ VJLJA/ sem Meñerner haþa til Abata af þssare somu Endurlausn arans Fædingu. DYRD sie Gude/so sem Einglarner segde/ Þad er riettele gt og verdugt/ ad aller Riett trwader Menn og wtvalder dyrke z prijse Gud j hæsta Nafnsæte hans Giæsku z Mijsk unar/sem nu framkom i Holldgan og hingadburde Heimsins Endurlausnara/ Þuiad saññarlega erum vier slijkrar Nadar onguañeigeñ verduger/ hoþū og ecke helldur hana verdskulldad/þui ber oss med Einglunum ad gieþa einū z søñum Gude Dyrdena hier fyrer/ og seigium med David af Psal. 115. Ecke oss DROTTIñ/ecke oss/ helldz gief þijnu Nafne Dyrden. fyrer þijna

C iiij Nad

Næd z Sañleika. Postulen̄ Paall be
þalar oß/ad huør skule hafa sier ann
añ ı Virdingu ædra. Item Byþalar
oß Postulen 1. Pet. 2. Ad vær skulum
ottast Gud enn heidra Kongen̄. Vm
þessa Heidran erum vær ı sinn Mæta
skylduger/ Enn vm Heidran fyrer En
durlausnar verked/erum vær øngre ska
padre Skiepnu skylduger/ vtan allei-
nasta Gude einum sem byr ı Næd-
unum.

Nu vilium vier taka oß wt af þeim
fyrstu Lofgiordar ordum Englan̄a/
þeñan̄ Lærdom. Fyrst hu^r fyrer hellst
vær eigum ad þacka DROTTNe
vorum og færa honum Dyrdena/ sem
er fyrer Sending sijns elskulega Son
ar ı Hollded/ og fyrer alla þa Endur
lausn sem hn̄ oß med honum sendt z
giefed hefur. Þad er Vane vor
Mañaña/ad þegar vier komum wt/og
siaum blijdt og gott Vedur/med Sol
skine/ Þa seigium vær. Æ/ Gude sie
Lof/ Nu er Guds Dyrd vte/ Nu er Ni
arkan

arkanlega Goff Bedur. Riettuñst er
þad ad sonu/ þo vær giepu Gude Dy
rdena pyrer þeñañ Velgiorning. Eñ
langtum riettvijsara er þad ad vier gie
fum Gude Dyrdena/ pyrer Riettlætis
Soolena vora/ Jesum Christum sem
oss Daglega mz sier pærer hyrañ Dag
Nimnesks Fridar og sattar vid Gud/
þar fyrer ber oss pyrst ad packa/og lca
ta oss þad ei gleymast/ huorneñ sem
Vidrar a huorium Deige/og huadan
sem adblæs. Postuleñ Paall seiger so.
Ad huad hellst sem vær giorum mz
Ord og Verk þa skulum vier giora þ
j Napne DROTTins vors Jesu
Christi/og packa Gude fyrer hñ. Ja
sañarlega er þad skylldugt ad vier þo
ckum Gude pyrer Son siñ Jesum/þui
margur þackar minna Velgiorn-
ing. Jaa/ j einu Orde ad seigia/
Eg helld vier høfum gleymt Ch
ristenndome vorum / a huorium þe-
im Deige sem vær þo ckum ecke Gude
Fødur fyrer Jesum/og syngium hon-
 um

þim ecke þar med Dyrd j hædstum Hæ dum. Alldrei verdur Gude suo fagur Saungur Sungenn a Jordu sem þesse/ þa vier so syngium og seigium. Neidur ste Gude Himnum a/ og hædst Lof fyrer Raad sijna/ ad hiedan af oss alldrei maa/ Ogn nie Kuol neckr pijna/ a Jordu hofum nu feinged Frid/ Fo durnum þocknast Mañkynid/ nu hlaut oll Neipt ad duijna. Lærum af Einglunum/ so vier kuelijstum ecke af Dioflunum/ huorier ecke syngia Gude þeñañ Lofsaũg/ þeir stela Dyrdeñe fra Gude/ eñ þad vill ecke luckast/ sijna Dyrd vill DROTTeñ hafa. Þegar ad Christur hreinsade þa tiju Lijkþraa Meñ/ og þar kom eingeñ aptur ad giefa Gude Dyrdena/ vtañ eirn sem var Samuerskur/ þa saknade hañ strax hiña og spyr ad/ huar eru hiner niju? Luc. 17. Lætum oss nu þssara Visse ad varnade verda ꝛ giefum Gu de Dyrdena fyrer sending sijns Sonar Jesu j þeñañ Heim/ þui þad meigum

vær

vær vita fyrer vyst/ ad Gud mune bæ de hafa tolu a þeim sem þad giøra/ so vel sem a hinum er þad forsoma/ Eñ Gud giæfe þar fyndest eingeñ a medal vor sem þad forsomade.

ANNar Partur Lofsaungsins Eing laña/ er so hliodande/ FRIDur ꜳ IØRdu. Hier boda nu Einglarner ølluꝫ Mañlegu Kyne a Jørdune Frid og Sætt vid Gud/ huad kuña þeir Nimæẞku Aðar Gledelegra ad boda og kuñgiøra oss enn þeñan Frid? Ad Fridureñ sie sa allra dyrmætaste z besti hlutur sem verda kañ/ þ̄ sña og vidurkieña þeir aller sm̄ fyrer Oþride ver da. Eñ þesse Fridur er ecke eirn tijm anlegur Fridur/ sem Meñ hafa eptir Strijd og Orlog/ helldur er þad eirn eilijfur œ varande Fridur.

Adur enn Christur kom j Heimeñ og tok vppa sig vort Holld/ var eingeñ Fridur hia oss Mønunum/ helldur my klu framar Ofridur/ og stort sundur þycke. Þar var Ofridur vpp yfer

oss/ þui vær hofdum ſtygdt z modgad Gud Almattugañ/med vorum ſuivir⸗ delegum Syndum/og pᴀlt fra oſſ hñs H. Eingla ſem hañ hapde ſkapad oſſ til fylgiara og Backtara a øllum vorum Vegum og Stigum. Þar var Ofridur midt a medal vor/ þuiad Samviſkuñar Ormur gnagade oſs ſiſ felldlega. Þar var Ofridur nidur vn der oſſ/ Þuiad Heluñte wtþande ſitt Gyn a mote oſſ/ og vier bundner med Andſkotans Hleckium. Eñ allur þeſ ſe Ofridur er nu burt pra oſs tekenn/ þui nu er Fridarhøfdingeñ vor Jeſus fæddur/ ſo høfum vær þa feinged og ødlaſt fyrer Fridarhøfdingiañ vorn/ Frid hia Gude Fødur / ſem vpp yfer oſs er/ og erum komner aptur j. Vin⸗ ſkap vid hans H. Eingla. Vær høþ um feinged Frid vor a medal/ þui nu eru øll Sꜳr vorrar Samuiſku heil ord eñ/og Syndernar eru oſs fyrergiepnar vegna Chriſti. Vær høpum z fein ged Frid nidur vnder oſs/þui Dioful⸗

eñ

eñ sem oss opsockte Nott og Dag / er
yfer vñeñ. Neiuñte sem stod oped pyrer
oss er nidurbroted/ z lagt vnder vorar
Fætur. Daudeñ er vppsuelgdꝛ j Sigꝛ/
so vær meigum nu glader seigia med
Postulanum Pæle. 1. Cor. 15. Daude
huar er piñ Broddur/Neluñte/huar er
piñ Sigur? Lofadur vere Gud sem oss
hefur Sigureñ og Friden giefed. Vpi
er øllum pessum möursøgdum Velgiø
rningum gledtast og pagna Einglar-
ner med oss og syngia og seigia. FRid
ur á IÖrdu. Peir votta og so med
pésum Ordum/ad Jesus sie sa sanne
Fridarhøfdingeñ/ vm huørn Esaias
talar 9. Cap. Og ad hønum bere
pad Nafn med riettu/ pui hañ hafe
pañ Friden a Jørdena med siñe Fæd-
ingu med sier haft/ sem so er dyrmætur
ad hañ geingur yfer allañ skilning.
Pañ Frid sem Verøllden kañ ecke ad
giefa/pañ sama hefur vor Endurlausñ
nare oz Fridarhøfdinge oss fært/ og
pui kallast hañ vor Fridur j Pistleñu

til Eph. 2. Cap. Huor ed sætt og frid þægt hefur nu þ s vppe á Himnum er/ vid þad sem er á Jördunne. enn huors z fyrer vtan huorn ad þat er eingenn riet telegur Fridur. Col. 3.

Huad lijtt ad Gud var madur t:l frids vid Mannkyned/ þad matte sia a Fialle- enu Synai/ þeg^r hann liet sig þ^r sia i Eil dr sinnar hrædelegrar Grimdar reide/ z heyra til sijn i þim ógnarlegu Skrugg um og Reidarþrumum. Exod. 19. Þa sa ecke fridarlega wt á Jördunne/ Þá þögdu Einglarner yfer þessu Ver se sijns Lofsaungs a medann. Enn str- ax sem Ein urlausnarenn er fæddur/ þa heyra þeir vpp sijn Hlod/ og syngia vid fagrann Tón: Fridur a Jördu. Ecke liet helldur fridarlega a millum Eingla z Manna/ þeg^a Cherubim rak Adam og Evu wt af Paradijs/ z var- nade þeim i^m gaungu þangad aptur med einu leyftrande Suerde. Ecke su ngu Einglarner þa Frid a Jördu. Enn nu i Fædinguñe Herrans Jesu Christi

ristí/syngia þeir og boda ollu Mañleгu kynt Frid.
Vilier þu nu vita huørneñ þad kiemur til/ ad vier skulum hafa oss sodd-añ Fridar ad vænta/ þo ad Sonur Gu ds yrde Madur/ Þar til suara eg so/. Ad þad kiemur so til/ ad vnder eins og Guds Sonur Jklæddest voru Holldе/ þa tok hañ vppa sig allañ þañ Ofrid sem ædur a oss la so sem Esaias vott ar 53. C. Hegningeñ lœ a hønum/ so vier hefdum Frideñ. Sia þu strax sem hañ fædest j Verolldena / þa hafa og wtskwfa hønum Borgarar j Betlehem. Skømu þar epter Ofsæker Herodes hañ/ so hañ verdur ad flyia j Egyptaland. Sem hañ kiemur til nockurs Alldurs/ hefur hañ ønguann frid fyrer Phariseis og Skriptlærdum. Dio fulleñ sialfur astryder hañ mz sær um Freistingum j Eydemørku. Mat ur og Dryckur sem voru hans eigenn Skiepnur/ yfergafu hañ opt/ so hann vard ad lijda Hungur og Þorsta.

 Sia

Sia þu huad hardlega Daudenn stryd er vid hann j Grasgardenum/ Sia þu huorsu reiduglegann Gud tимde sig hønum a Krossenum. Med þuilyku O prid sem hann bæde a sine Salu z all ra helgasta Hollde leid/þa keypte þessi vor Broder oss apiur j Fridenn af sijnum Födr/vm huørn ad Einglarner syngia hier. Enn þier til enn meire Huggunar seigia Einglarner ecke/ad þesse Fridurenn sie langt j burtu/ so oss verde bagt ad na hønum/ helldur seigia þeir ad hann sie hier hia oss/ j oss/ og med oss a Jördunne. FRidur a Jördu/seigia Einglarner. Þess vegna þursa ønguer þui vid ad bregda/ad þe sse Fridur sie roisoktur/ fyrst hann er a Jordena komen. O þu margfallde Fridur. O þu Dyrmæte Fridur. O þu Oendanlege Fridur. Kom þu oss Blessadur a Jørdena/med vorum Her ra Jesu Christo/ og skilstu nu alldrei vid oss/hiedan j fra/og ad eilijfu.

Med þui nu ad Gud Himneskur Fader

hefur

hefur giefed oss Frid a Jördenä/ sem̃ oss mest vm vardar/ þa hofum þau he illa Rad Postulans/ og holldum Frid vid huorn Man̄ so myked sem oss er mögulegt: A Jordune kast vel Frid ür/ en̄ langtum fulltomlegre Fridur fæst i Himnenum/ þui þar er sa Frid ur sem ei tekur enda vm alla eilijfd. En̄ i Heluijte er einge Frid ür: Gud forde oss þeim Opnid i Jesu Nafne.

NV vil eg min̄ast a þan̄ þridia Parten̄ Lofsaungsins Einglan̄a sem̃ so hliodar: OG MONNum Godur VIlie: Med þessum sijnum seinu=stu Lofsaungs Ordum/ auglijsa Einglarner oss ad þesse Fridur en̄ sem Guds Sonur hefur oss med sin̄e Fædingu fært, sie eirn Hiartgroen̄ skijr z Fölskalaus Fridur. Þegar Men̄erner giöra Sætt z Frid sijn a mille/ þa plagar þad so til ad ganga/ ad þo ad huörug ur giöre ödrum Mein/ epter þad þeir eru sætter/ þa er þar þo eptast nær so sem nockur Kijgur epter/ einkum i Sie

M   þe Fij

de þeſſ ſem þrꝛkiſt hafa orded fyrer Oꝛ
riettenum/ ſo han elſkar ei þan ſem hn̄
hefur Smttena vidgiort/ ſo heitt ſem
at ra ſijna goda Vine. En̄ þeſſe Fr
idur ſem Gud hefur vid oſſ giort/ ſeigia
Einglarn' ad ſie olldungis Skylaus/
og ad hn̄ leide med ſiet ſo godan̄ Vilia
Guds til vor Mannanna/ ſo ſem vier he
pdum Gude alldrei neitt a mote giort
eda broted. En̄ ef vær viliū riettelega
ſkilia/ huad þſſe godur Vilie ſie/ ꝭ Ei
nglarner vm ſyngia/ þa ſkulum vier
einfalldlega ſkilia þ ſo/ ad lijka ſo ſm̄
Gud Fader hefur godan̄ Vilia og Vel
þocknan a ſijnum Syne/ ſo ſem hann
vottar hia Matt. 3. So hefur han̄
nu a ollum þeim ſem a þenan̄ hans
Son trua/ Hiartanlega godan̄ Vilia
og Velþocknan. Og lijka ſo ſem Gud
kan̄ ecke nockurn tijma ad fa Miſþock
nan til ſijns Sonar/ ſo kann hann og
j ſama mata alldrei annars enn ad
hafa godan̄ Vilia til þeirra ſem a ha
ns Son trua. Þar er og ſo onnur
Vel

Velþocknan og Godur Vilie sem Mö-
nnunum stendur af Endurlausnarans
Nolldgan z Ningadburde/sem er Hiart-
kanlegt Elskugied Mañaña til Guds/
wt aþ hñs goðum Vilia vid þa. Þui
ad þegar þeir þinna til þess j Hiarta
sijnu/ad Gud hefur eins gott Gied og
Hiartalag til sijn/so sem hañ hefur til
sijns Elsku Sonar/sie/ þa kañ Hiart
ad Mansins ecke añad/eñ ad hafa go
dañ Vilia til Guds aptur þyrer slijka
Nad og oseigianlega Millde/ so Ma-
ñe þinst þa bæde Himen og Jörd og
aller forgeingeleger Hluter hia Guds
Elsku so sem Hiegome og eckert. Og
vill þa Madureñ giarnan lijda og vnd
ergangast allt þad sem Gud lætur hon
um ad hondum koma j þessum Hei-
me. Beggia sueggia þessara Go
du Vilia oska oss nu og boda Einglar
ner wt af Krapte Jesu Fædingar.
Þad var illur Vilie fordum sem Dio
fulleñ sette j oss/ ad vilia Ræna Gud
sijnum Yferburdum/og siñe Dyrd/ og

vilia vera iafn Guds Skapara synum/ mote hans Vilia. Eñ þad er godur Vilie ad vilia nu þad helst sem Skapareñ vill helst/og oska einkis fram-ar/eñ Guds Godur Vilie og velþocknan vill veita oss.

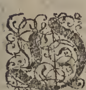
Vt af þessum fyrrnefndum Einga-sana Lofsaung/ hofum vier þessa mer-kelega og nakvæma Huggun/sem er/ Ad huorsu vel Gud Fader/ skipter vid oss Moñunum/ Avoxtum af þessare allra helgustu Endurlausnarans Fæ-dingu/ þui hañ skilur sier eckert vtañ eitt/sem er DyRdena. Eñ oss sialfum giefur hañ tueñ Notiñ/sem eru/ FRi-deñ og GODañ Vilia. Og þ þo me-ira er/ þo hañ eigneft þessa Dyrdena sialfur/ þa saint sem adur standa oss af heñe eilijf Not/ þuiad þesse Dyr-deñ verdr Lios vorra Augna ad eilijfu/ Ja/hū verdur Skiemtū Eyrna vorra þa vier heyrum vm hana sunged i ei-lijfu Lijfe/ af Einglum og Moñum/ Nu verdur vor Hiartans Vnun. Vor eilijf

eilijf Sadning/ Vor eilijf Audæfe/ Vor eilijfur Fagnadar Skrwde.

Vær vilum þess vegna aller ad Hiarta oska / ad Guds Vilie mætte verda hid allra fyrsta openber a oss j þui eilijfa Lijfenu/og vor godur Vilie mætte þar fullkomnast. Þa þar er kom ed/stcaum vier hid fyrsta huør Not vær høfum feinged af Christi Fædingu/ & sæfum þa alldrei ad ad þacka Gude þyrer hana vm alla Eilijfd med ollum Heilogum Guds Einglum/syngiande med þeim ann Aflæts/þta þra Lofgiordar Vers. DYRD sie Gude j Vpphædum. Þangad ad koma og þar ad fagna med ollum Guds Vtvoldum ei lijþlega/þad veite oss Gud Fader fyrer
Nyfædda Sonenn sinn Jesum Christum j Krapte Heilags Anda/ A
men i Jesu Nafne/ Amen.
AMEN.

Miß Sunu

Sunnudagen̄ mille Jola og Atta dags/ Evangelium Luc. II.

G hans Fader og Moder vn druduſt pad/ huad aþ honum ſagdeſt Og Simeon bleſſade þau/ og ſagde til Mariu Modur hans. Sia þu/ þeſſe er ſettur til Fallſ og Vppriſu marg ra j Iſrael/ Og til Merkis/ huorum j mote mun mælaſt. Og ſialfrar þin ar Ond mun Suerd j giegnum ſmiuga/ ſo ad auglioſ verde Hugſkots Hiortu marg ra. Og þar var þa Anna Spakona/ Dotter Phanu ls/aþ Kyne Aſſer/hun var og komen̄ til ſinna Ara/og hafde lifad j ſio ar med ſinum Eiginmañi fra Mey dome ſinum. Og þeſſe Ekkia hafde nær fiora Vetur vm Attræt/ huor ed eige gieck vr Muſterenu / þionande Gude Nott og Dag/med Foſtum og Bænahalk de. Þeſſe gieck ſam̄ ſtundis þangad ad/ og priſſade Drotten̄/og ſagde aþ honum/ til allra þeirra ſem Endurlauſnaren̄ar bidu til Jeruſalem. Og er þau hofdu allt þuꝛ giort

giort epter Løgmaale Drottens/ sneru þ(eir) aptur j Galileam / til Borgar sinnar Nazareth/ Eñ Sueirneñ vox vpp/ og styrktest j Anda/ fullur Vijsdoms/ og Guds Naad var med honum.

EPTER S. Mattheum Gudspiallama(n)ne 5 Cap. stendur so. Einger kueyker Lios til þess/ad setia þ(ad) vnder Mæleast/ helldur yper Liosaha(l)ldeñ/ so þad lyse øllum þeim sem j Huse eru. Nu er Endurlausnareñ vor Jesus Christus/ Vt af huorium vær høfum a þessum þremur þyrerfarande Hatijdis Døgum heyrt kient og Predikad/ þad skiæra Heimsins Lios/ sem lyser j Myrkrunum. So sem Johañes vottar. 8 Cap. Þar fyrer villde Gud DROTTiñ j onguañ máta lata þad huled vera/ eda vnder Mæleaske geymt/ so þad giæpe ecke sijna Bytu þra sier. Helldur eru þad fierdeilis þiorar Kiertastikur/ yþer huoriar sa gode Gud hefur lated þetta Blessada

M iiij Lios

Lioſed ſett verda/ſo pad lyſte ollu̅ Mo̅
num j Heimenum. Sa fyrſte Stiak
en̄ var Bethlehem/huar ad Hirdurun
um hyrteſt allra fyrſt þetta Lioſed/fyr
er þa gledelegu Einglan̄a Predikun/
hugrier ed ſungu DROttne þan̄ lyſte
lega Lofſaunged ſeigiande. DYRD
ſie Gude j Upphædum. Luc. 11. Hinn
ānen̄ ſ̄ var upp yfer Auſturvegs Vit
ringunum/huad var han̄ an̄ad en̄ eirn
Lioſaſtiake/a huorium Herran̄ Chriſt
ur lyſte þeim ſo Daſamlega/ z furdan
lega/ad þeir fyrer Leidarvijſer eirnrar
Stiornu/ gaatu funded h̄ n̄ og komed
til hans. Matt. 2. Huad var þad E.
gipſka Rijke an̄ad en̄ eirn Lioſahallo,
ur/ yfer huorium ad þetta Himneſka
Lioſid lyſte a ſijnum Vilegdartijma/þe
gar hans Forelldrar vrdu ad flyia m̄z
han̄ þangad/fyrer Ofrijke og Ofſokn
Herodis Konungs. Sa fiorde Lioſa
ſtiaken̄/ yfer huorn Gud Himneſkur
Fader ſette þetta eilijfa z ſan̄a Lioſid/
Þa er Gydingan̄a Kyrkia z Muſtere
Þuiad

Þt j þſſa Dags Evangelio ſtendur/ ad Forelldrar Herrans Jeſu Chriſti/ Joſeph og Maria hafe bored hann j Muſtered/ huad ſked hefur af ſierlegu Guds Rade og Vilia/ ſo ad hañ ſkyllde þeſs beiur af oſſ Moñunum þecktur verda. Og eru hier nu tuær Perſonur j Muſterenu/ þeſſ vegna af Gude tilſkyckadar/ ad þær ſkule Vitna vm þeñañ nyfædda Jeſum/ ad hañ ſie ſa riette og ſañe þyrer heitne Meſſias/ ſo ſem Einglarner høfdu ſaudt fyrre kient og bodad Hirdurunum/ j hñs Bleſſudu Fædingu/ huad oſſ kiemur til hiña beſtu Farſælldar nota/ Þui hefdum vær ecke odruviſſe þeckt þetta Bleſſada og nyfædda Barned/ eñ þ være ſo ſem oñur ſlieſt og riett Natturleg Børn/ þa hefdum vier ecke kuñad a þeñann vorn Endurlauſnara ad trua. Eñ hefdum vier ecke a hañ trwad/ þa hefdum vier ecke helldur Sæluhølpner orded/ Og vilium vier nu ſkoda z yfervega ad þeſſu ſiñe/ j tueimur Smagreinum.

einum.

einum/ Vitnisburde þessara tueggia Persona/sem er Simeonis og Aññu/ med þeim Lærdomum og Aminningum sem hier kuña wt af hid allra stysta og einfalldlegasta ad dragast. Hier til virdest Gud ad senda oss styrk z Adstod sijns goda heilaga Anda ; vors Endurlausnara Jesu Nafne/ Am̃.

Og hans Fader og Mod er vndrudust. et cet.

Þegar Joseph og Maria voru komen j Musterid med þeñañ siñ Son Jesum Christum/ til ad fela hañ DROTT ne a Hendur/ þa skrifar Lucas Gudspi allamadr/ ad Simeon hafe teked Barned Jesum sier j Fang/ og giefed honum þria Æru titla edur Nøfn/ og kall ad hañ fyrst Mañaña Hialpræd/ Lios Heidenna Þioda/ og Israels Dyrd. Huar vm vier þaum næst Guds hialp ad heyra talad a Kyndelmessu. Vppa þsse Ord Simeonis hafa Forelldrarn er Herrans Christi forundrad sig/ eñ ei

j þañ

J þañ meꝛka/ad þau vissu ecke vel ad-
ur/ad þesse siñ Sonur var meire hatt
ar/eñ oñur Børn/sm̃ fædast af Natt
urlegum Forelldrum/þui þ hafde Ein
ngelleñ áður vtþryckelega sagt Mar
iu Meyiu fyrer/ þa hañ boðade heñe
Gtemaðeñ Endurlausnarans vors sei
giande, Það af þier mun fædast, skal
kallast Sonur Guds. Luc. 1. Nid
sama kuñgiorde og so Eingelliñ Jo-
seph/ so sem lesa mꝗ hia Matth. 1.
Helldur forundra þau sig þar yfer ad
þesse Vitnisburdur Simeonis/sm̃ hañ
ber Herranum Christo/ er samhlioda
hinum ødrum Vitnisburdum/ sem bæ
de Elizabeth fyrer Fædingina/ Eing
larner og Hirdararner epter Fædinge-
na høfdu honum bored/og sia þau nu
ad þ kiemur smam samañ fram/ sem
vm Messiam hefur verid spaad og tal-
ad. Þar næst furda þau sig og dadst
ad þui Millde verke/sm̃ DROttiñ hef-
ur lated vid þau framkoma/ þar hañ
virder þau so mykels ad hañ lætur þañ
 satæka

fatæka Joseph Timburmañ kalladañ verda Fodur sijns Eingietins elskule-ga Sonar. Eñ Mariu vera hans sa ka Holldlega Modur. Vm þuilijka forvndran talar so sialfur Endurlausnareñ vor hia Joh. 5 seigiande. Fad ereñ elskar Soneñ/ og syner honum allt þad hañ giorer/og eñ mun hann syna honum ønnur Verk meire so þier munud vndrast.

Af þessu Dæme Josephs og Mariu/lærum vier ad furda oss vppa Guds oseigianlega Myskun og Almætte/ og ad dadst ad þeim stora Leyndardom Herrans Christi Hollდganar. Þad mæ maklega seigiast vm þeñann vorn Nyfædda Endurlausnara/ ad hañ sie furdanlegur/so sem hañ kallast j Domara Bokeñe 13. Furdanlegur er hans Gietnadur/ huor ed skiede af sierlegre H. Anda verkan/fyrer vtan Kallmans Tilverknad. Furdanleg var hans Fæding/ þuiad hañ fæddest af eiñe hreiñe/og Opleckadre Meyu.

Furd-

Furdanleg var hans Kienning/ þui þä hañ kiende/þa dꝏdest Folked þar ad/ og furdade sig þar vppa. Luc. 2. Cap. Furdanleg eru hans Verk/þui þa Fo̊lked sa þau/þa medkiende þad/ad þad hefde sied vndarlega Hlute. Luc. 5. Furdanlegt var hн̃s Andlaat a Kross e.n.ñ/ huortu ad skiedu mörg Vndur z Furduverk. Furdanleg var hans Vpp tisa fra Daudum / þui hann uppreis af sialfs siins eigen Krapte. Þa var og so Himnaförenñ hans miög furdan leg/þuiad hañ situr nu til hægre Hañ dar Guds j Dyrdeñe/z bidur þar fyr oss. Med þui þa ad öll hans Verk eru so furdanleg og dasainleg ad eing-eñ Mañlegur skilningur kañ ad grijpa þau edur grunda/þa giætuiñ ad oss/ z grenslustum ecke ofmiog edur þram yf er mæta/ med vorre Mañlegre skynse me/ epter þessum og þuilijkum Guds Leyndardomum og Furduverkum/ so vi er pollu ecke j neirn vanda edur Vañ træ/helldur þad sem vorre veykre skyñ

Mꝛ viij skiñe

ſeme vill kalla ofkungt/ þa tokum þad einfalldlega med Twar hondū vorum.

Og Simeon bleſſade þaug.

Ner kañ einhuer ad ſpyria/ Huorneñ hafftad hafe vered þeſſare Simeonis Bleſſan/ſem er/ ad med þui þeſſe gode og gamle Madur var Kiennemaur og Gudhrædduŗ/ ſo ſem lioſt er af Ordū Gudſpiallamañſins Luce. Þa hefr hañ óſkad Joſeph og Mariu/ alls hins goda/ og ſagt þau ſæl og bleſſud/ þar DROTTIñ hapde virdt þau þeſs fram/ ar ødrum/ ad læta þaug vera Forelldra þuilijks Barns/ſem vare alls Mañkynſins Endurlauſnare og Saluhial pare. Simeon bleſsar hier og ſo þet ta Barned/ eñ ekke j þañ mata ad þ þyrfte Bleſsunar vid/þui þad var ſia lfur Bleſsunareñar Bruñur/ og þad Sæded j huoriu ad bleſſaſt ættu allar Þioder. Gen. 12. Helldur bleſsar hañ þad ſo/ ad hañ oſkar Rijkenu Herrans Chriſti allrar Farſælldar og gods fr/ amgangs/ z hefr hañ þeſſa ſijna Bleſs/ an

an vissulega keked og utdreiged af Ps/
alme Dauids þeim 45. og sag/ O þu
æskelegaste unge Suein/ þu ert hinn
frydaste a medal Mañaña Barna/
Astydlegar eru þijnar Varer/ þar fyr
er blessar Gud þig/ og þiñ S.oll vak/
er vm Allder og ad eilijfu.

Vær skulum og so med Simeone fæ
ra vorum Nyfædda Endurlausnara
Blessun og Lofgiord fyrer alla sijna
Velgiorninga/ sem hañ hefur oss veitt
med siñe signudu Nyngadfædingu.
Blessum hañ fyrer sijna Hollogan og
Hingadburd/ fyrer sijna Kuol og Pij/
nu sem hañ pyrer oss lided hepur/ pyr/
er siñ Dauda/ Vpprisu og Vppstign/
ing til Himens/ huad allt oss er skied
til Riettlætis z eilijprar Saluhialpar.

Par næst eigum vier ad nema þ ap
Dæme Simeonis ad oska og ærna hu/
ar odrum Lucku og Blessunar æ jafn/
an/ og lijka vel vorum Motstodumoñ/
um/ epter þui sem Ande Guds amiñer
oss þ Muñ Postulans Pals/ feigiande

Blessed þa sem ydur opsækia/ Blessed en Bølued ecke.

Og Simeon blessade þau og sagde til Mariu Modur hꝰns Sia/ þesse er settur til Falls og Vppresu margra j Jsrael.

A tuent minnest Simeon j þessum sinum Spadome. Fyrst seiger hann so vm þetta Nyfædda Barnet/ ad þad sie sett morgum til Falls Huad samhlioda er Spadome Esaiæ Spamanns.

Nu kannskie þu meiger spyria/ Huornenn skal eg skilia þad sem Simeon seiger hier vm Christum ad hann sie settur til Falls morgum? Nu ef mier stendur ecke annad af hans Fædingu enn Fall og Fordiorfun/ huad stodar hun mig þa? A eg ad trua þui ad Gud hafe sendt sinn Son j Heimenn til þess ad Manneskian þielle j meire Eymd/ enn hun var ꝏdur j fallen vegna Falls vorra fyrstu Foreldra Adams og Evu. Nei/ þar sie

sie fiærre. Og sedan Þanka skalltu ec
ke lata Dioፀulen blasa þier i Brioſt/
þuiad þ er obrygdanlegt og augliost/
ad ecke sende Gud Son sinn i Heim
enn/ad hañ syrerdæmde Heimeñ/ hell
dr ad Heimureñ skyllde frelsast. Jtē
Suo elskade Gud Heimeñ/ad hañ gaf
wt sinn Eingieten Son/ad aller þeir
sem a hañ trwa/ skyllde ecke fyrer far
ast/helldur hafa eilijft Lijf. Joh. 3.
Nu eru þar marger sem ecke trwa riet
telega a Christum/helldur hafa adskil
ianlegar rangar Meiningar vm hñ/
so sem ad voru Gydingar og þeir Pha
riseí/huorter ad hneyxludu sig a hans
Persenu/ z hielldu hñ alleinasta ad ve
ra Josephs Timburmañs son.
Sumer hneyxludust a hans Lærdome
og spurdu huadañ hañ hefde siñ Vijs
dom. Sumer a hans Lifnade/ z koll
udu hañ Ofneitslu mañ og Vijnsuel
giara. Sumer a hans Fatækt z Da
uda/og sogdu/odrum hefur hañ hialp
ad/ eñ sialfum sier gietur hañ ecke hia
N spad

spad/Og po þeim være alldrei so mæk
gt og myked Predikad af Herranum
Christo/z hans Guddomlegum Verk
um/pa vóru þeir þess argare j sinne
B:llu/og villdu ecke læta sier seigiast/
huors vegna Postulenn Pall klagar
yfer þeim og seiger. 1 Cor. 1. Vier
Predikū Jesū Christū/sm er Gydingū
hneyxle/eñ Heidingium Heimska. Eg
vil ecke tala ad siñe vm þa Diofuls
Villumenn/s sijdañ hafa vppuakest/s
eru þeir Arianar/sem neitudu þui ad
Christur være sañur Gud/og marger
adrer fleire/huoria oflangt er vpp ad
telia. Huad skulum vær hier margt
vm tala/munu þar ecke eñ nu a vorū
Dogum finnast marger þeir sem hney
xla sig a þeim Nyfædda Jesu Chris-
to? Þui er verr/ad þar eru þeir til midt
a medal vor/sem steyta sig a hans Ri
ettlæte/j þañ mata/ad þeir meina sig
skie storan Orieit/ef DROTTEN
leggur Straff sitt vppa þa/vegna Sy
nda og Glæpa/ sem þeir hafa drygt-
Og

Og þar þuert a mote/ef han af ſinne
mykelle Þolenmæde hefur Medlÿdung
arſeme vid þa/og ſtraffar þa ecke ſtrax
vppa ferſkan Giorning/þa ſkiedi þad
ad þeir verda þeſſ athugalauſare og
Hidulauſare/Drÿgia Synd z Skom
a Skom ofan/og hirda ecke hvad ept
er kiemur. Hia øllum þeſſum ſem ſo
eru a ſig komner/z vandra a Vegu Vt
ſkudomſins/ þa a Heima Spadomur
þeſſe Simeonis/ þar han ſeiger/hn
ſie ſettur morgum til Falls/ſokum þe-
irra ſtoru Synda/ſem þeir drÿgia. Nu
kan einhuør framueigis ſo ad ſeigia/
Fyrſt Chriſtur er ſettur ſumum til Fa
lls/en ſumum til Vppriſu/ þa er þad
vijſt ſem Caluiniſtar hallda/ ad Gud
hafe ætlad ſuma til eilijfrar Glotun
ar/en ſuma til Sælu hialpar. En þar
er langt fra/þui Gud vill ad all' Men
ſkule verda Saluhølpner/ og komaſt
til Sanleikſins vidurkienningar. 1 Tim
2. Item hia Matt. 11. Seiger End
urlauſnaren vor. Komed til min aller/

Ønguañ tekur hañ hier vndañ/ helld
ur byður hañ øllum til sijn. Nu þo
ad Mañeskiañ aþ sinne Syndum spyll
tre Nattúru/ og Fordiarfanlegum Al
indleyka/ vilie ecke taka þessu Bodenu/
þa er Skullden hia heñe sialfre/ enn
ecke hia Gude. Til Dæmis ad taka/
Ef einhuør spyrde ad/ huørs vegna
Gud hefde skapad Solena/ þa være
hønum þar til suarad/ ad þess vegna
hefde hann þad giort ad hun skyllde
lysa Veröldeñe/ og vpplioma hana/
Enn þo hun med Byrtu siñe spylle
Sion þeirra sem ecke eru medur vel Sia
ande / ef þeir horfa j hana til leingd
ar/ þa er þad ecke Soluñe sialfre ad
kieña/ helldur Veykleika þeirra sem j
hana horfa. So er og ecke helldur Sø
kenn hia Gude/ þo marger hneyxlest
og steyte sig a þessum Asteytingar ste
ine Herranum Christo/ helldur er þad
Mañaña eigeñ Galenskap ad kieña/
epter þui s̄ þar stendur hia Oseam 13.
Þijn Olucka kiemur af þier sialfū þu
Israel

Jsrael. Þar næst seiger Simeon ad so sem þesse Sueirnenn sie settur morguin til Falls/so sie hñ z so þar a mote morgũ til Vpprisu settz j Jsrael. Nuorn siñ Spadom hañ hefur vissulega wtdreiged af Ordum Esaiæ Spamans.28 Cap. Siaed(seiger DROTTiñ þar)Eg legg j Syon eirn Grundvallar Stein/ eirn kostulegañ Nyrningar Stein/ huor hann truer/ sa ƀlyr ecke/ þad er / sem Spamadurenn villde so myked sagt haƀa/ huor hañ truer/og helldur sier ƀastlega vid þeñañ Nyrningar steineñ og Hellubiarg ed/sem ad er vor DROTTiñ Jesus Christus/hañ ƀlyr ecke/þad er ad skil ia/hañ verdur alldrei til Skamar nie Minkunar.

Þar ꝥ miñ Broder/høpũ ꝥ til Nugg unar hier wt af/ad þo vid med Syndũ ockar høƀum mætt styggia Lifanda Gud/z steypa ockur alldrei so diupt nid ur j Ledin og Oklærende margskonar Illgiorda og Ranglætis/ þa samt eƀ

vid slyum til þessa Helluhiargsins Her rans Jesu Christi/sem ockur er sett- ur til Vppriſu/z stidium ockur vid hañ med Truñe/þa mun hañ alldrei verda ockur til Falls/so sem hinum ødrum sem forherdter fram fara j Skømum og Bømum/og alldrei lata sig rænka til ad giora Jdran fyrer sijn Synder/ helldur jafnsnart sem vær kloppum a hans Nadardyr/mun hañ taka ockur sier vid Hond og reysa a Fætur aptur. Sjaum til/ad strax þegar Moses Gu ds madur hafde epter Guds Skipan sleiged a Helluna j Eydemørkinne. Num. 20. Þa spratt Vatn þar wt af/ so Folked gat slockt siñ Þorsta. Eins skiedur þad og so ef vær med St af Bænareñar/ og sañrar Jdranar/ slaum a þa Blessudu Lijfsins Hellu vorn DROTTiñ Jesum Christum/ þa mun hañ oss af sier giefa þad Va tn og þañ Svaladryck/epter huorn oss mun alldrei þyrsta/vm alla Eilijfd. Og so þetta verde ei oflangt/ þa viliū

vier

þier vijkia til þſſ ſeirna Parts ins/ j hu-
orium talad verdur vm þær ſierleguſtu
Dygder/ ſem þeſſe Gudhrædda Kuīna
Anna hafde j Fare ſijnu.

Fyrſt var þad Lofsvert a þeſſare Ku
iñu/ ad Gud hafe virdt hana þſſ/ ad
giefa heñe Spadoms anda/ huad ſa
da mą þar af/ ad hun verdur køllud
hier Spakona. So ſtañ vier hier/ ad
Gud til leggur ecke ſijdur þui Kueñleg-
ga Kynenu ſijnar Nadar gafur/ eñ
Kallkynenu/ ſo ſem ſkied hefur bæde j
þui gamla og nya Teſtamentenu. Nu
þo Kuiñunum ſie ſbodid almeñelega ad
Kieña j Søfnudenum/ epter þui ſ þar
ſtendur, 1 Cor. 14. þa ſamt ſem ad
ur er þeim ecke bañad ad vppfræda ſijn
Børn og Heimilis folk/ og leſa Guds
Ord fyrer þeim heima j Hwſenu/ þa
ſo vidliggur.

Oñur Dygd ſem þeſſare Kuiñu var
lænud er þeſſe/ ad H. Ande ber henne
Vitne ad hun haþe vered Skyrlijf/ z
lifad med ſijnum Eckta mañe j ſia

 Ar

at Christelega og Hreinferduglega/ huar af allar fremar og Gudhræddar Jomfrwr/ Ecktakuiñur og Ecktiur/ eiga ad læra hûneñ þær ske sier vel/ Ærlega og skickanlega haga og hegda so Gude lyke/ eñ þeim meige verda til Sæmdar/ og ollum wt i fra til gods Epterdæmis. Fyrst lyka so sem Aña kom Mey til syns Ecktamans og lif de med hônum i heilogum Hiwskap i 7 ar/og hiellt sier sydañ i siñe Eck iustiett heidarlega i 22. ar. So skulu og so Jngismeyarnar/ hallda sig til Jungfrwlegs Skyrlyfis næst Gude og hans Orde/og lata ecke af sier fa lla i Æskublome synu/ siñ Jomfrwr Krants/hafande fyrer sier sopleg t Dæ me þeirrar godu og Skyrlyfu Rebeccu og Saru. Gen. 24. Tobiæ. 6. Sem z eirneñ margra añara Jngispyśkna/ huoriar helldur hafa viliad Lyfed lata/eñ Skammadar og mynkadar ad ver da/af nockrû. Þær Giptu Kuiñurnar verda hier og so amintar/ad þær giore

so

so sm̃ Aña giorde/life med Ecktoma
he sijnum vel og promlega/hallde med
þm̃/ eñ ecke mz odrũ sie samræda mz
þeim/ eñ ecke um þeirra/edur þeim wr
Hende j Hwsstiornẽñe/ suo ad þeirra
Hwsbændur meige hafa Hiartans Gl
ede/og Baun ad bwa samañ vid þær/
þui so seiger Syrach 26 Cap. Sæll
er sa Madur sem Dygduga Konu he
fur/ þar fyrer tuefalldast hans Ara-
tala. Ein god Forstodu Kona er sijnu
Mañe Fognudur/ og giorer honum
eitt gott rosamt Lijf. J sama mata
eiga Eckiurnar ad lifa hæuerskle ga
vera ecke Ostefnleg*/Ohofsamar/O
bliugar/eda lifa j Veitystingum z Dr
yckiuskap. Tit. 2. Helldur eiga þær
med godre Skyckan og Epterdæme/
ad kieña og Vppfræda adrar vngar
Menar/ so þær meige af þeim læra go
da Hegdun z skickanlegt Framferde/
huort ed Skartar betur eñ nockurt Sy
lfur Gull edur Gimsteinar.
J þridia lage er þad mieg Loflegt

*) fare þessarar gódu Kuinnu Aunu/ad þo hun være gømul og hnygeñ a efra Alldur/so sem Gudspiallamadureñ vott ar/ad hun hafe haft nær fiora Vetur vm Atrætt/samt sem ádur/taldе hun þad ecke epter sier / ad ganga jafnlega til Mustеresins og þiona Gude Nott og Dag/ med Føstum og jdugle gre Bæn/og Hiartans Anduarpan.

Lære hier af aller/vnger og gamler/ ad elska z stunda saña Gudrækne alla sijna Lijfdaga/ og vera sem optast þar vid sem Guds Ord er kient/og vm Hond hapt/ þui þar á eingeñ Hlutur ad vera oss so kiær/ad vær elskum ecke meira Guds Hws og hans Ord/sem hañ lætur þar jnne Kient og Predikad verda/ Huørt ad er Kraptur Guds til Saluhialpar/ ollum þeim sem þar a trwa/ so sem Postuleñ seiger. Einkanlega z sierdeilis eiga þeir Gømlu z Elldrudu ad læta sijnar græar Hærur vera siñ Prest og Amiñingar mañ jafnlega þar vm/ad þad sie ecke langt epter

epter pyrer þeim/so þeir kūnē þess bet-
ur ad snua sier til DROTTins/ og
tilreida sig til eirnrar Gledelegrar og
Farsællrar Burtfarar af þessum Hei
me/og jñganga sijdañ j þa Dyrdena/
ſ huørke hefur Auga sied z ecke Eyra
heyrt/nie j nockurs Mans Hiarta ko
med/Huørrar Sælu niotande ad verda
oss giefe Gud Fader/j Nafne sijns So
nar Jesu Christi/ Lofadur og
Blessadur ad eilijfu/ Am̄.

A Nyaars Dag/Evange lium. Luc. 2. Cap.

J Þañ Tijma. Epter þad ad
atta Dagar voru lidner/ og
þad Barned skyllde Umskie
rast/ var hans Nafn kallad
JESUS. Huad er kallad
var af Einglenum/ædur eñ þad hañ var
Gietiñ j Modur Kuide.

J Psalm

Psalmenum 116. Hvopar Da
uid vpp og seiger. Æ huad
skal eg Endurgiallda DRO-
TTIne pyrer alla hans Vel-
giorninga er hañ veiter mier. Nu ef
Dauid sim var eirn Heilagur Madur/
Ja/ eirn Mádur epter Guds Hiarta/
Elskade DROTTIm̃ og liet alla sij-
na Lifting vera j hans Logmale Dag
og Nott/vandrædest so miog þar vm/
huad hañ skule giallda DROTTIne
fyrer allt þad Gott sem hañ hefur aþ
hans Hende þeiged og medteked. Nu
ad skulum vær þa seigia/Aumer vesæl
er og suivirdeleger Syndarar/ huoria
DROTTIñ heþur lided/ecke alleina-
sta þetta vmlidna ar wt/helldur og so
allañ vorn Alldur/og hefur ecke Str-
affad oss þyrer vort Ranglæte/ huort
vær hofũ þo Dag epter Dag/ja Stu
nd epter Stund Inñdrucked eins z ann
ad Vatn. Vær meigum seigia so sim̃
Tobias sagde til Eingelsins Rapha-
els sem med honum Ferdadest. Tob. 9
Þo

Þo eg ſeiger Tobias giæfe þier Aſſar
ta Broder miñ/ſialfsañ mig til eigenle
gs Þræls/ þa være þ einſkis verdt hia
þijnum Velgiorningum. Giætum ad
huilijka/ og huad marga Velgiornin
ga vær hofum þeiged af Guds Nende/
a þeſſu vmlidnu Are. Neþur hañ ec-
ke giefed oſſ Lijþ og Luckulæn/ Neilſu
og Neilbrygde/og allt þad ſem gott er/
og vær hofum vidþurft/bæde fyrer Lijf
og Sal? Nañ hefur ſendt oſſ ſijna
bleſſudu og Neilogu Eingla/til ad ver
nda oſſ og geyma a øllū vorum Veg
um/huorier opt og tijdum hafa verid
miog Næftuſamer/ eins og hañ ſende
Raphaelem til Tobiam/ ſo vær ſkylld
um ecke ſteita Fot vorn a Steine.
Pſalm. 91. Þetta er eirn ſtor Velgi-
orningur. Mykell var ad ſoñu ſa Vel
giorningur/ſem Raphael Eingell aud
ſynde Tobiæ/þa hñ frelſade hañ fra
þeim ſtora Fiſke/ſem honum villde gr-
anda. Eñ langtum ſtærre er ſa Vel
giorningur ſem DROTTiñ hefur

oss audsynt a þessu gamla Are/ þär hañ hefur frelsad oss fra þeim Helunȝt ska Dreka Dioflenum/ sem vm kring hefur geinged/sm̄ eitt greniande Leon/ og leitad ad þm̄ sem hñ hefur mätt fa vppsuelgt. Stor Velgiorningur var þad og so sem Raphael audsynde Tobiæ/ i þui ad audga hañ med eirnre godre og Gudhræddre Eckta Kuiñu/ z storum Audæfum. Eñ myklu dyrmæ kare Audæfe hefur DROTTIñ gief ed oss a þessu vmlidna Are/ þui hann hefur ecke allemasta Blessad oss hid ytra Lijkamlega/ helldur og eirnenn (huad yfergnæfer) andlega hid jñra á Sæluñe/þui vær erū þ hñ j ollū Þorf um Auduger ordner j ollū Lærdome z skilninge/ so sem Postuleñ seiger. 1 Cor. 1. Eingell Raphael sem Tobia fyl gde nefnde sig Asariam/ huad ed þyd est so myked s Hialp edur Adstod DROTTins. Vær meigum maklegä saña þad / ad vær hafum a þessu vm lidna Are reint Hialp og Adstod Lif-
and-

Ɑnda Guds/ huørs vegna vær meigum og so med Tobia kalla hañ vorn Brodur/ og hropa vpp og seigia. Æ Jesu Broder miñ/ þo eg giæfe þier sialfañ mig til Eiginlegs Þræls/ þa være það einkis vert hia þijnum Velgiørningum. Vær vilium j tueimur Smagreinum yfervega Gudspialled.

1 Ein þyrre skal vera vm Vmskurnena Christi.

2 Ønnur vm hans Blessada og sæta Nafn. Sa gode Jesus hialpe oss hier til aþ sinne Náð þyrer sijns Nafns saker/ A M E N.

VMskurnen var eitt Sacramentum/ þess gamla Testamentis af Gude sialfum jñ sett/ og Forfødurnum Abraham z. hans Epterkomendum giefed/ so sem lesa má. Gen. 17. J huøriu ad Abraham Lofar þui Gude fyrer sig og sijna Epterkomendur/ ad hañ skule hallda og hafa saňañ Gud/ Skapara Himens og Jardar/ fyrer siñ Gud/ trwa hans Fyrerheitum/ vm það Fyr

N viij ek

erheitna Friided/sem Gud hafde Lofad ad fædast skyllde af hans Epterkomendum/ollum Pgemenum til Endurlausnar. Hañ lofade og ad Þiona DROTTne j allre Gudrækne/og Hlydni hans Bodorda/ alla sijna Lijfdaga. Hier a mot lofade Gud honum/ad hñ skyllde vera hans Gud/og hans Sæd is æfenlega. Vppa þeñañ Sattmala a millum sijn z Abrahams Jñsette Gud Vmskurnar Sacramentid þetta/ huort ed var halloed þyrer Hæd og Spott ap Heidingium. Eñ þad sañ ast þo hier sem Postuleñ seiger/ Ad Fauiska Guds sie hygnare eñ Vijsdom ur þessarar Verallldar. Oss nægest þ Christnum Moñum ad vier vitum ad Endurlausnareñ vor hefur huortueg gia þetta Sacrament Vmskurnareñ ar og Skijrnareñar/ Helgad a sijnum allra heilagasta Lijkama. 1 Cor. 1. Eñ siaum huad Endurlausnarenn vor hefur god vmskipte giort oss a nya Testamentesins tijma/ þar þeir toku

sitt

ſitt Endurfædingar Sacramentū/med Benium og Blodvoku/þar tokum vier Nyia Teſtamentisins Born/vora Endurgietning med lytellre Vätnſins Adreifingu/æn allra Naïrnkuëla/ huar wtt vier eigum ad þeckia og þacka Guds Linkyndaſamt epterlæte/ og ættuin þui ad elſka Skyrn vora þeſſ meir/ Nu vria eirn af Lærefedrunum kallar Fa dm og Kofs Chriſti. Nier kañ eīn-huor ad ſpyria og ſeigia/ Nuad koin til þeſs ad Jeſus liet Umſkiera ſig/ ſo ſ eñur Born à þeim ættunda Deiger Munde hañ nockud þurfa þeſs. vid ẽ Nei/ onguañeigeñ/ þuiad Umſkurnar Sacramentid var giefed alleinaſta þeim Syndugu/ ſein forþienad hofdu Guds Reide og eilyfañ Dauda. Eñ ſia um til/ Nu hefur Chriſtur ongua Synd giort/ þui alldrei hefur vered fundeñ Flærd j hans Bleſsada Muñe/ ſo ſem Eſaias ſeiger. 53. Þar med var hñ og ſo Nerra yfer Logmalenu. Nell buir eru þar til nockrar adrar ſierleg-

ar Ordsaker.

Su fyrsta Ordsoken/ huar fyrer Christur vilde Umskeraſt/ er/ ad hann giorde sig Logmalenu undergiefenn/ uppa pad hann frelsade þa sem under Logmalenu voru/ fra Logmalsins Bolvan. Gal. 4.

Su önnur Ordsoken var/ ad hann þar med audsynde sig ad vera sannann Israelita/ komenn af Abrahams Sæde/ og eirn riettann Lim Safnadarens/ huor ed a þeim Dogum/ þeckteſt af Umſkurn ar ferkiennu.

Þridia Ordsoken hans Umskurnar var/ ad hann vill þessu synu Allra heilagasta Blode/ sem hann wthellte hier i Dag/ læknade oss sem af Syndum vorum slegner og Særder fra Nu irþle og til Jlia/ og þer Endurlausn aranum vorum hier ecke olijka z ein um godum Læknismeistara/ Þuiad þeg ar nockur er veykur edur Siukur i ollum Lijkamanum/ þa eru þr vaner ad taka hm sama Manne Blod/ bæde a Nefd

enu

enu/so z lyka a hægra Armleggnum/ so ad fyrer Blodtokuna verde sa Vey ke og Siuke/þess Heilbryggdare z Hrá ustare. Eñ siañ til/ Er ecke þesse Ny fædde Jesus Høfud vort/Ja vissulega/ hañ er Høfud Safnadarens/ hañ er og so hægre Hondeñ vor/ eñ vier Lim erner. Hier j Umskurneñe j Dag er tekid Blodid a Høfdinu z hægra Arm leggnum vorum. Þad er a þeim allra heilagasta Jesu Lykama/ vpþa þ/ ad allur vor Syndum spillte Lykame/ ver de Heilbryggdur og hreiñ/ hier lijdur Skapareñ so ad Skiepnañ Endurley sest. O huilijkur Velgiorninge er þe tta? O huad ovmrædeleg er þesse El ska Guds vid oss aumar Mañeskiur? Sie þar nu nockur hier a medal vor/ sem er j eirn edur añañ mata Sturl adur og særdur a siñe Salu og Sam visku/ hañ kome hier og riode sig j Um skurnar Bloddropunum vors Hiartans Endurlausnara Jesu Christi. Ryker Ka upmeñ þegar þr kaupa aþ odrū myked

 Gotz

Gots/ þa plaga þeir ecke ad Bitala strax vppa eirn Tyma alla Voruna/ helldur giallda þeir j fyrstu þridiung eda Fiordung Verdsins/ en hitt þad sem epter er Bitala þeir/þegar Mark ed edur Kaupstefnan skiedur aptur. Eins giørde Endurlausnaren vor Je sus Christus/ han koin j þenan Heim vppa þad hann keypte oss med sijnu dyrmæta Blode/ frá eilijfre Glátan/ z þar fyrer leggur han hier strax j Vm skurninne. sine/ nockud af Verdenu vt/ sem er sitt allra Heilagasta Blód/ so sem til eins Pants/ ad han vilie seirna me= ir j Pijnune sinne giøra Füllnægiu Bi= taling/ fyrer allar Veralldarennar Sy= nder.

Fiorda Ordsok Vmskurnarinnar He rrans Christi/ var su/ ad han Bevijs= ade sig ad vera riettan z sannan Man/ en ecke eirn Anda/ so sem Postulenn seiger. Hebr. 2. Ad han hafe ecke teked Englanna Náttúru vppa sig/ helldur vort Holld og Blod. Af øllu

þessu

þessu siaum vær/huad snema ad End urlausnaren vor hefur teked til ad giora oss til goda/sem er/strax a þeim ætt unda Deige/epter sijna Blessudu Fæding og Ningadburd/huar pyrer honū sie eilijft Loß og Packer.

AUNNar Parturenn er vm Naßned JESV.

Var hans Naßn kallad JEsus/huad ed kallad var aß Einglenum. z ct. Med þui ad Gud sialßur/gaf Abraham añad Nafn/ eñ hn haßde ædur haft. Gen. 17. Þa toku Gydingar þa Siduenin þadan/ ad þeir gæßu Børnum sijnum Nofn/vnder eins og þau voru Vmskoren a ættunda Deige/epter þeirra Fæding/og kiemur allt þetta saman vid Skyckun Gydinga lydsins vm Neite z Naßngißtu Herrans Christi. Eñ þ bar a millum/ad þr Gydinga Børn feingu sijn Nofn hier a Jørdu/aß Mønum giefeñ/ þar ßieck Jesus sitt Nafn a Himnum vppe

i þeirre Himneſku Rꝏdſtofuñeᴴ. Pꝛ-
eñingar. Þetta Bleſſada JESV
Nafn er eitt dyrmætt Nafn/ þui þad
merker Sꝏluhialpara/Endurlauſna-
ra og Frelſara. Eñ huad vantar þa
a/ þegar vær erum̃ frelſader fra ollu
illu/þegar vier erum Endurleyſter fra
eilijfum Dauda? Sañarlega/eckert er
dyꝛmætara eñ Frelſid/ Ja/ þad eilijfa
Frelſid. Eckert dyrara eñ Sꝏluhialp
eñ/Ja/ ſu eilijfa Sꝏluhialpeñ. Þet
ta Nafn er eitt Nꝏdarfullt Nafn.
Kongar og Storherrar lꝏta kalla ſig
hina allra Nꝏduguſtu/eñ þr. er ſtūdū
lijtel edur eingeñ Renta med Nafne.
Eñ JEſus Endurlauſnareñ vor/ hañ
er ſa riette Nꝏdarbruñureñ/af huors
Fillingu vier hofum̃ aller feinged Nꝏd
fyrer Nꝏd. Þetta Nafned eiga all-
er ſem Jeſum elſka/ og hans Nꝏdar
vilia niotande verda/ad Jñſkrifa a Hi-
arta ſitt/med þui Raudlita Blode Her-
rans Jeſu Chriſti Bleſſada Blods/
ſo vier gleymum þui alldrei/huorke i
Lijfe

Lijfe nie Dauda. Nönden med hug
ere vær skulum þad skrifa/ skal vera
N. Ande/ sem kallast Fingur Guds.
Peñen ad vera son Truw. Rom. 3.
Þeir Heilogu Christneñar Lærefedur
hafa so Hiartanlega gladt sig og For
listäd j Vmþeinkingu og Heilagre J
hugan þessa Nafnsins/ ad þeir hafa
sagt. Pad være Fegurdar Saungur j
Eyrunum/ Hunang a Tungune/ z Fä
gnadar Lysting fyrer Hugskots Aug
unum. Hugleidum nu frañveigis/
huorsu vijdt og breydt þetta Blessada
JEsu Nafn wttekur. Endurlausn
aranum vorum var þetta Nafn þryf
uar siñum giefed. Fyrst adur eñ hañ
var giefeñ j Modurlijfe. Luc. 2. Þar
næst a sialfre Gietnadar stunduñe ha
ns. Luc. 1. Og j þridia lage a Vm
skurnar deigenum hans/ huar med a
vijsad var ad þetta Blessada NAFned
skyllde til Gagns og Goda koma/ bæde
þeim sem fyrer hañ hofdu lifad a fyr
sta Heimsins Alldre/ so z eirneñ þm z
D iiij lifdu

lifdu a Tijma hans Hieruistar/og ecke sijst þeim sem sijdan epter hans syne lega Vmgeingne hier j Heime lifad hafa/og lifa allt til Heimsins Enda/ So ad Postulenn seiger riettelega / ad Jesus med sijnu kroptuga Nafne/ sie samur vid sig j Giær/ j Dag og ad ei lijfu. Heb. 13.

Þesse Kraptur JEsu Nafns nær til allra Riettlætadra/ þeim til eilijfrar Saluhialpar. Enn til Dioplana og annara Oguðlegra til eilijfrar Skielfingar. Þuiad j Nafne JEsu skulu øll Knie sig beygia/bæde a Himne/ a Jordu og j Helujte. Phil. 2 Þetta JEsu Nafn Blessar oss j Jnngaungu vorre til þessa Lijfs/og riett j sialfre Skyrnene. Þad Blessar oss a øllum vorum Hieruistardøgum/ og einkum a vorum Burtferdar deige/ og ad skilnade vid þennan Heim.

Vm Jacob Forfødur er þad lesed. Gen. 28. Ad þegar hann flyde fyrer sijnum Brodur Esau j Mesopotami

kamiam/þa vard hañ Nætt ſtaddur a Veigenum/ j einu Plaatze ſem ſijdann kalladeſt Bethel/og ſem hañ lagde ſig til Suefns/ þa tok hann eirn Stein/ og liet vnder ſitt Hefud / yfer huer-ium Steine hañ ſuaf ſo vært/ ad hañ ſaa j Draume eirn Stiga vppreiſtañ til Himna/og a efra Stiga Endanũ ſaa hañ Gud og Guds Eingla/vpp z nidr ganga vm Stigañ. Þeſſe Draum ur ræteſt a oſſ ollum Riettruudum Chr iſtnum Mønnum/ef vær tokum JEſu Nafn og leggium vnder vort Hefud/ þa ſtaum vier mitt j Daudanum/Ve igeñ til Himna/og kuñum hæglega mz Einglaña fylgd ad komaſt til vors Hi mneſka Fodurs/ og heyra þeſſa hans Rauſt/ad hañ vilie bleſſa oſs/þad ver dur oſs eirn vakande og bleſsadur Dr aumur. J þeſsu Bleſsada Nafnenu hofum vier alla Bleſſan/ huad eg vil wt af lioſum Ritningareñar Ordum ſtuttlega Beuñſa..

Fyrſt høfũ vier j þui Syndaña Fyr

 er

ergiefning/ so sem S. Petur vottar segiande. Pessum Jesu bera aller Spamenn Vitne/ ad huörier hellst sem a hans Nafn trwa/ skule fa Synda sia Fyrergiefning. Act. 10. Petta er ecke litels verdur Velgiörningur. Sæler eru peir seiger Dauid Psal. 32. Huorium Syndernar eru Fyrergiefnar/ og Misgiörđernar ecke Tilreiknadar.

Par næst høfum vier j pessu JEsu Nafne Frid z Rosemd Samuitskunar. So sem par stendur skrifad. Rom. 5. Med pui vier erum Riettlæter ordner/ høfum vier Frid vid Gud j vorum Herra Jesu Christo.

J pridia lage/ høfum vier j pessu sætasta JEsu Nafne/ Saluhialpena/ so sem Eingellenn vottar/ ad hann mune sitt Folk/ Saluholped giøra/ og huor sem petta Nafn DROTTins akallar mun holpenn verda.

Pa er enn j fiorda lage Arfleyfdar Riettureinn/ sem vær faum af pessu

 Jesu

Jesu Napne/vm huorn Johañes votk ar 1 Cap. Seigiande/. Ad Gud hafe giefed øllum þeim Magt Guds Born um ad verda/ sem a hans Nafn trwa.

J þimta mæta stendur oſ̃ þad Gagn af JEsu Nafne/ ad vier gietum med þui wtdrifed Dioflana/ ecke allein asta fra ødrum/ helldur og so fra oss sialfum. J mijnu Nafne skulud þier Diofla wtreka/ seiger Endurlausnar eñ vor Jesus sialfur. Mar. 16. Og Lærefueinarner sem wt voru sender ad Predika/ hrosudu þui fyrer Herranum Christo/ ad i hans Nafne hefde og eirneñ Dioflarn' sialfer orded ad flyia og hlijda sier.

Þad fiorda Gagn af JEsu Nafne/ er Bænheyrslañ vor/ þar liggur ecke lijted a/ ad Madur verde Bænheyrd/ ur af Gude/strax sem hañ bidur hañ. Nu seiger Endurlausnareñ vor sialfur/ sa eilijfe Sañleiks Muñur/ad hu ørs vier bidium Fodureñ i sijnu Nafne/ þad skulum vær fa/ Hier ofan a

 legg

leggur hañ tuofalldañ Eid/ og tuofa
llot Fyrerheit/ so þad er omogulegt
ad þad kuñe ad bregdast. Hier hlÿt
eg ad hropa vpp med Pale Postula/
z seigia. O huilÿk dypt Audæfaña/
og Spekeñar er j þessu sæta og sign-
ada JEsu Nafne/oss Moñunum gief
eñ. Sijmed þui og smacked huad sæt
ur ad Jesus er/bæde j sialfum sier og j
sijnu Blessada Nafne. Sæler eru
aller þeir sem a hañ trwa. Þessarar
somu Sælu oska eg ydur og mier/ og
ollum þeim Sofnude sem j Jesu
Chr:sto er j þessu hans sama
Nafne/ A M E N.

Suñudagenn næstañ epter Attadag/ Evan. Matt. 2.

EN þa þeir voru j burt far
ner/Sia/ ad Eingell Drott
ins Vitradest Joseph j Dra
ume/og sagde/Statt vpp og
tak Barned z Modur þess til

þijn

þijn/og flij j Egyptaland/og ver þar allt þangad til eg seige þier / Huad þad er epterkomande ad Herodes mun leita Barnsins ad fyrerfara þui. Og hañ stod vpp/tok Barned og Modur þess til sijn vm Nott/og for j Egyptaland/ Og var þar allt til Dauda Herodis/So þ vpp fylltest huad sagt er af Drottne þ Spamañen/er seiger. Af Egyptalande kallade eg Son miñ.

Vær lesum j Exodi Bok 2 Cap. Ad þegar sa Harrdduge Konungur Pharao/bifalade ad myrda øll Sueinborn þeirra Ebreſku / Þa hafe Moder Mosis þad til brags tekid/ þa hun sa sier ecke Rad til og fære a/ odruvijse ad koma þessum sijnu Syne vndan / ad hun giørde eitt lijted Kistelkorn af Reyr/ og brædde þad vt añ med Bike/og lagde Sueineñ þar j/ liet sijdañ Kistelin j Sefed vid Arbacka añ. Med huørium Modurenar Rade og vppafiñingu/ad Moyses vard ecke alleinasta fyrer Guds Dasamlega Ni

D vj alf

alp og tilsia / þra Daudanum frelsfur / i þad sinn / Helldur og eirnen giordest hū þar epter Leidtoge Jsraels Folks / z færde þad vt af Egyptalande / so sm̄ þar vm ma þramar lesa i sømu Bok.

Þesse Historia var ein augliös Fyrermyndan vppa Endurlausnaran vorn Jesum Christum. Fyrst i þan̄ mata ad lijka sem Moyses var ecke alleinasta þar til skyckadur ad stiorna Jsraels þolke med Løgum og Riette z vnderuisa þui z kienā / helldur z so ad þrelsa þ z vtleida fra þui Egyptska Þræl dome. Eins lijka kom Jesus ecke ein ungis til þess / hingad i þennan Heim / ad kun̄giora oss Guds aset Rad og Vilia vm vora Saluhialp. Hellder ad han̄ leyste oss fra þeim Heluijska Þræl dome. Þar næst so sem þad ad Dio þullen̄ kom Pharaone til þess ad sitia epter Lijfe Moysis strax þa han̄ var fæddur / so hindrud yrde vtleidsla og Frelse Jsraels folks af Egyptalande.

Eins giørde einn nu sa Heluijske Dvrin- ur / þa

ur/þa Christur var ꝑddur/ þa kom̃ hañ Herode til ad stunda epter hans Lijfe/ so hañ giætte hindrad þad sm̃ hã visse oss Mǫñunum lꝫ mest a/ sem var Endurlausnar Verked vort. J þrid ia lage/ so sm̃ þad Moses vard furdan lega og Dasamlega frelsadur med Lijfe/ af Hende Pharaonis/ þar øll oñur Sueinborn þeirra Hebresku vrdu ad deya. Eins var og so vor blessade Endurlausnare Jesus/ frelsadur af Hende þess grim̃a og Blodgyruga Herodis Kongs/ þar hañ vard ad flya j Egyptaland/ huar hañ nockra stund dualdest/ og vppolst so sem Moses hia Pharaonis Dottur. Vm þeñañ Flottañ DROTTins vors Jesu Christi/ sem hañ vard vppa sig vorra vegna ad taka/ Vilum vær hondla j þetta siñ hid stuttlegasta. Sa gode Heilage Ande hialpe oss hier til med siñe Nꝫd/ so þad verde Gude til Lofs og Dyrdar/ eñ oss til Vppvakningar ꝛ Salar gagns/ þ heyre Gud j Jesu nafne/ Amē

O viñ Fyrst

Fyrst er oss athugande/ a huorium tijma ad DROTTinn vor Jesus Christus hafe orded ad flyja j Egyptaland/ þad seiger Textenn oss/ ad þad hafe vered epter þad ad þeir Austurvegs Vitringar voru i burt geingner/ og buner ad Offra þssu nyfædda Kongeinum sijnar Giafer/ Gull/ Reykelse og Myrrhu. Joseph og Maria voru bæde fatæk/ og hofdu ecke neitt þ þau kynne fyrer sig ad leggia og Barned a Veigenum/ Enn Reysann sem þau itu attu fyrer hende/ var bæde laung z ordug/ þar fyrer sier sialfur Gud þm þ Neste z Fararbeina vppa Veigenn/ og lætur þau ecke fyrre af stad fara med Barned/ enn Austurvegs Vitringarner hafa Offrad og giefed þui sijnar Gasfur/ med huorium ad þau kunnu ad biarga bæde sier og Barnenu a þessare sinne Mæduson Reysu.

Og er þetta ein stor Huggun fyrer alla Sorgfulla og Munadarlausa/ ad DROTTinn Gud vill sialfur forsorga

ſorga þa og gieꝼa þeim þad þeir vid þurfa til þeſsa Lijfs Vppheldis/ Ja/ hañ er ſo trwr/ ad hañ lætur onguañ reindañ edur Freiſtadañ verda/ ꝼrañ yfer Megn. 1. Cor. 10.

Þar næſt er oſſ adgiætande/ af huors Radum z Aeggian Joſeph z Maria hafa teked þetta Ðinak vppa ſig ad ꝼlya j Egyptaland/ Ecke föru þau þ. hia ſialꝼum ſier/ helldur giördu þaug þad epter aüſſan z tilſögn Guds Engels/ hüor ſendur vaꝛ til Joſephs/ ad ſeigia hönum þ þetta j Draume.

Huar af oſſ ſtendur ſu Huggun/ ad DROTTiñ er jafnan nalægur þm ſem hañ öttaſt/ huort ſeñ þeir eru hell dur ſofande edur vakande. Huad vijda leſum vær j Heilagre Ritningu/ ad Guds Einglar hafe komed og birſt Guds Börnum j Suefne. Sofande var Jacob Forꝼader þa hañ ſa Eingla Guds vpp og nidur farande vm Stigañ. Gen. 28. J Suefne kom Eingell DROTTins til Eliam/ þa

þ hañ

hañ la vnder Eykeñe. 1 Reg. 19. Og til Peturs þa hann suaf j Fangelsis hwsenu a millū Vardhalldsmañaña. Act. 12. Eins lijka koma eñ nu j Dag Einglarner til Guds Barna/ þegar þau eru sofande/ þad er/ þa þau vgger ꝫ sijst/ og þau eru sem Ovorust vm sig/ þa eru Einglarner þeir Þionustusomu Andar/ þeim sem allra næstægaster. Hebre. 1.

Framucigis stendur so j Textanū.

Statt vpp og tak Barned/ og Modur þess til þijn/ og flyꝫ j Egyptaland. Þesse Ord Einglsins eru øll full Lærdoms z Vppfrædingar/ þui skulum vær þau vandlega yfervega og ad þeim giæta.

Fyrst er oss hier merkiande/ ad ecke bijfalar Eingelleñ Joseph ad taka mꝫ sier vppa Reysuna Gull/ Silfur edur adra Hiegomlega hlute/ helldur seiger hañ/ ad hañ skule taka Barned med

þann

þañ dyrmæta Fiesiodeñ/huørs øngil er þeir meiga an vera sem farsællegã og vel vilia byria og wtenda sijna Re ysu/þui þo vier høfum eckert añad mz oss/þa erum vier þo samt holpner/þa vier høfum Jesum vorn/j fylgd z. Fot med oss/epter þui sem David ad Orde kiemst. Þa eg heþe þig DROTtiñ þa hirde eg huørke vm Himen nie Jo rd. Psalm. 73. Þegar i Ritningu ñe verdur gieted Flotta Forfedraña ed ur añara/þa stendur þar/ad þeir hafe med sier teked Kuiñur sijnar z Børn/ og er þad hier vel athugande/ at þar sem vm huilijkt Eþne er talad/ þa er alltiafnt fyrst gieted Mædraña/ z sijd an Barnaña/so sem heyra ma af Ord um Forfødursins Jacobs/ huør ed so sagde til sijns Mags Labans. Gief mier mijnar Kuiñur og Børn/ huar fyrer eg heþe þionad þier. Gen. 30. Item j ødrum stad stendur/ad hañ hã fe vppstaded vm Notteña/og teked bæ dar sijnar Eckta Kuiñur/z þær tuær

Ambbatter og sijn ellefu Børn og Fer daſt. Sama verdur og ſo vm Moſen leſid. Exodi 4. Eñ a añan hatt ta lar Eingelleñ hier til Joſephs. Nañ nefner fyrſt Barned og ſijdan Modur ena/ ecke ſeiger hañ ſo. Tak þu Mod urena z Barned med þier/ helldur Tak þu Barned og Modurena. Nuar med hañ vill audſyna/ ad þetta bleſſada z Nyfædda Barn/ſie langtum ædra og Ypparlegra eñ Maria edr adrer Meñ/ þui þad var bæde heñar og vor allra Saaluhialpare og Græðare.

Þa er öſſ og eirneñ þad athugande/ aþ Ordum Eingelſins / ad hañ ſeiger ecke til Joſephs/ Tak þitt Barn/ hell ðr kiemſt hñ ſo einfalldlega ad Orde z ſeiger. Tak þu Barned/ Audſynande þar med/ ad ecke være Joſeph riettur edur Náttturlegur Fader Herrans Chriſti/ hellður være hañ ad eins hans Foſturfader/ ſettur til þeſſ ad giæta ad honum a hans Signudu Vngdoms Arum z Vppuaxtar tijma. So er hier

þa

þa Meining j huøriu z einu Orde Ez
ngelsins sem hañ talar.

Frammeigis verdz hier j Gudspialle-
nu giefed Stadarins/til huørs ad þau
Joseph og Maria attu ad flya/med
þetta blessada Barnid epter Guds æ
settu Rade og Vilia/sem var j Egyp
taland. Þo þetta Land være ædur
fyrre a Døgum Patriarchans Jose-
phs/eitt ægiætt og gott Ryke/ og þar
geinge þa vel fram og skickanlega ein
er og adrer Hluter/so sem lesa ma bæde
j Genesis Bok og Davids Psalmum.
Þa samt siñ ædur votta Historiu skrif
arar/ad þad hafe sijdar þar epter spi-
llst og pordiarfast/ bæde med Hardyd-
ge/Afgudadyrkan z ødrum marghætt
udum Syndum og Olæpum/ sem þar
jñe drygder voru. Eñ huørneñ sem
þetta var æ sig komed/þa fordast þo
ecke Jesus Endurlausnare vor þang-
ad ad þ ya- vndan sijnum Ovinum.
Hier af siaum vier/ad þo ad ein og øñ-
ur Þiod edur Folk sie alldrei so Ogud

legt/þa vill þo Drottiñ ecke alldungis yfergiefa þ/helldur lætur hñ þui framm bodna verda sijna Naad/ og vill sialfr koma z vera þui nalægr/so framt ꝫ þ vill jdrast sijña Synda/ og snua sier til Guds. Huad Oguđleger og vonder voru þeir sem lifđu fyrer Flodeđ/samt sim̃ađur sende DROTTiñ þañ Riettlætesins Predikara Noa til þeirra/z liet vndervijsa þeim ef ske mætte þeir hefđe viliađ sia að sier. Oguđleger voru þeir j Sodoma. Oguđleger þr j Niniue/þo villde Guđ ecke að þeir skylldu ꝑ farast/epter þui ꝫ hñ sialfr seig' Ez ech 33. Eg vil ecke Dauda þss Syndugа. Helldr sende hñ þm̃ Jonam Spamañ/z liet hñ seigia þm til sijña synda.

Sialfur Endurlausnareñ vor Jesus kiemur hier til Egyptalands Jñbyggiara / og er hia þeim. So þar þurfi straudlega þad Land/ edur so vond z Oguđleg Þiod/að þar sie ecke einhuør sa sem Herrañ Jesus vill hia gista.

Hier af meiga aller þeir sier Hugg. um

un taka/sem Verølldeñ hatar og er j mote/ad þo þeir sieu vtreckner og burtu bꝛænder fra sijnum eigeñ Oðølum/ og lijka vel af sijnu Fødurlande / þa vill þo Gud sialfur sia þeim þyrer Sama stad/huar þeir meiga mz Fride jñe bwa og byggia. Staum til huad dasam lega Gud vardueitte Joseph/þegar ha ns Brædur selldu hñ j þrámande Ma ña Hendur. Hann gaf hønum þyrst Vist og Veru j Potiphars Hwse/og vpphoþ hañ sijdañ til eins mikelshꝛat tar Hofdingia j Egyptalande. Furd anlega frelsade Gud Mosen af Hende Pharaonis. Exod. 2. Dauid af Hen de Sauls Kongs. 1. Sam. 23. Eliam Spamann vndan Oþsokn þeirrar O gudlegu Jessabel. 1 Reg. 19. Og gaf øllum þm̃ vm sijder godañ Samastad sem þeir maattu Vgglaust j vera fyrer sijnum Ovinum. Eins heþur Gud eñ nu j Dag/nog Ræd til ad vardvei ta og vernda þa sem hañ otfast.

Þad er skrifad vm eirn Byskup ad

Nafne Felicem/Ad þegar hans Ovin|
ner sockiu epter honum/og villdu myr
da hañ fyrer Lærdom siñ/sm hañ kien
de/þa hafe hañ flwed vndañ þeim z
geimt sig j litlu Skote hia einu Mwr/
Eñ af sierlegre Guds Tilsia þa hafe
ein Kongulo komed/ og ofed Vef sinn
þar fyrer framan sem Byskupenn
var jnne/ so þegar hans Oviner sem
leitudu epter honum/geingu þar fram
hia/þa sau þeir hañ ecke/ meintu og
eirnen þar onguañ jñe fyrer vera sem
ein Kongulo hefde fyrer vtan ofed.
Þesse og oñur þuilijk Dæme/huorneñ
Gud hafe Daglega geymt sijna/fyr
er Ofsokn og Yfergange Oguðlegra
Maña finnast otal ef nockur vill þau
ypleita.
Þessu næst seiger Eingelleñ Joseph
fyrer /huorsu leinge hañ skule vera j
þessare sinne Vtlegd j Egyptalande/
sem er þangad til hñ til seiger honum
sialfur. Huar af rada ma/ad ecke mæ
se þesse Vtlegdar tijme Endurlausn
ar ans

grans vors alla Æfe ad vera/ helldur vm stundarsaker. Enn huørsu leinge eda skamastund hann hafe þar dualed/ vardar oss ecke vm ad vita. Alleinast ta vilium vær forundra oss vppa og da øst ad þui/ huørsu Gud hann hondlar Vægdarsamlega og Fødurlega vid sijn Elskuleg Børn/ J þui/ ad hann legg ur þeim alldrei þann Kross edur Motgang vppa/ ad hann late ecke Jafnframt med fylgia Lækningena z Botena. Quad mieg meiner þu/ ad þ hafe mætt særa Hiarta Josephs og Mariu/ þa þau vrdu ad vijkia j burt vr sijnu Fødurlande z j Egyptaland. Þegar þau vrdu ad fara fra Musterenu/ j huørt þau hafa jafnlega geinged til þess ad heyra z sia a Guds Þionustugiørd/ z giøra sijnar Bæner/ Ja þegar þau hlutu ad skilia vid sijna Frændur/ Vine og Naunga / og allt annad sem Gud hafdi þeim giefed og lanad/ enn fara aptur til okunnugs Folks sem var O trutt/ hreckuijst/ hardwdugt/ og þ allra

Þv mest

mest var/ad þ hafde ecke somu Trw-
arbrøgd og þau. Þetta allt hefde
matt falla Forelldrunum Herrans Ch
risti so þungt/ad þau hefde ecke vitad
huad þau skylldu af sier giørd edur til
Bragds taka/ hefde Eingelleñ ecke
sialfur lagt til Huggunena seigiande/
Vertu þar þangad til eg seigi
þier/Þad er/ sem hñ hefde so sagt og
talad. Vertu okuijdeñ Joseph/ þ skal
vera Stund eñ eingeñ Æþe sem þu
skallt vera j þessare þiñe Vtlegd j E
gyptalande. Eg vil leida þig þadan
aptur þegar þar er tijme til komeñ/so
huorke skal þig voppa saka/ ecke helld-
ur Barned nie Mariu Modur þess.

Verum þar fyrer okuijdner/og treyst-
um Gude stadfastlega j øllum Raun-
um og Motgange/þuiad ef DROttiñ
Deyder/þa mun hañ og so a sijnum tij
ma lijfga aptur. 1 Sam. 2. Ef hann
leggur Þunga nockurn a oss/ þa mun
hñ z eirneñ hialpa oss aptur. Psa. 68.

Þar

Þar næst lærum vier þad hier/ ad eingeñ gieitur komest edur sig lausann feinged wr Kroßburdarens Skola/ fyrr eñ Gud vill hñ sialfur þadañ wtleida. Joseph fieck ad sønu Fyrerheit þ hañ skyllde aptur koma wr siñe Wtlegd/ og Raunū/ eñ þo ecke fyrre eñ þ Gud liete seigia hønum sialfur til/ huad hñ liet sier nægia. Eins skū vier vita ad þui er vared fyrer oß/ sie so ad oß falle vppa langvaranlegar Sotter ꝛ Siukdomur. Sieum vær hneptar j Wtlegd edur Fangelse/ þa eigum vær ecke ad leyta oß oleyfelegra Medala til ad komast þar fra/ fyrer tijmañ/ helldur eigum vier epter Ordum Eingelsins/ ad bijda þang ad til sialfur Gud vill oß frelsa/ og þadan wtleida. Þui hañ er sa sem tel ur øll vor Hofudhaar. Matt. 10. Og vorer Tijmar standa j hans Hende. Psal. 31. Þar fyrer ef DROTTI/ iñ tefur vid / þa bijd þu epter hønum/ þui komande mun hann koma og ecke tefia/ seiger Spamadureñ Hab. 2. C.

Nu vilium vær heyra fyrer huoria Ordsok ad þau Joseph og Maria vrdu ad flya med Barned j Egyptaland/ þad seiger Eingellen̄ hier j Gudspiallenu auglioslega/ Þuiad (seiger hn̄)

Herodes mun leita Barnsins ad Fyrerfara þui.

Þad hefur vered Diofulsins Vane z vn̄a alla tijma ad Offsækia og bera sig ad koma af Døgum/ þeim sem han̄ hefur vitad ad Gude nume verda þeckaster/ og hn̄s Christne til mestu z Bestu Vppbyggingar/ so sem ad han̄ giorde vorum fyrsta Fødur Adam/ einen̄ Mose/ og nu Endurlausnaranū vorum Herranum Jesu Christo. Ecke tok Diofullen̄ og Heimuren̄ seint til þess/ ad offsækia þetta Blessada Lamb ed Guds. Strax j fyrstun̄e/ þegar hn̄ atte ad fædast hingad j Heimin̄/ þa fieck hans Moder huørge jnne. Epter Fædingena leitade sa grym̄e Tyran̄e Herodes/ epter ad myrda han̄/ og so gieck

gieck fram̄ epter øll hn̄s Æfe/ allt på
ngad til ad han̄ vm siþer vard ad lijda
sara Kuøl og Forsmanarlegan̄ Da-
uda vorra vegna. En̄ siaum til huø
rnen̄ Herodi luckad: st þetta sitt Afo-
rm/þegar han̄ sender sijna Stridsmen̄
wt ad myrda Børned /på þin̄a þeir
þad huørge/ so kan̄ Gud sa sem alla
Hlute fyrer veit/Dasamlega ad frelsa
sijna/ so lætur DROTTin̄ Rad þeir
ra Oguðlegu til Skam̄ar og einkis ve
rda/Epter þui sem Dauid seiger. Hn̄
sem byr a Himnum/hlær ad þeim/og
DROTTin̄ hæder ad þeim. Esa.2.
Og Esaias seiger. Ályckted ein a Ra
dagiord/og þar verde þo eckert af/Ta
led Samtok/ en̄ þad hafe þo ej iguan̄
Stad.

J sijdasta lage er oss hier adg iætan-
de/huørnen̄ Joseph tek: þssare Eing
elsins Tilsogn z skipan. Hier vm tal
ar Gudspiallamaduren̄ seigiand e. OG
han̄ stod vpp/tok Barned og
þ viꝭ Mod

Mødur þess til sijn vm Nótt og þor j Egyptaland. et cet.

Þeisse Nlydne og audsueipne Josephs er mykels Loþs verd/ hañ skalldrar ecke vid þa Eingellen talar til hans/ hañ talar ecke eitt Ord a mote/ ecke seiger hañ so/ Quad kiemur þad Barn vid mig/ ecke er eg Fader þess/ þui skyllde eg viña þad fyrer þad/ ad flya af miñu Føðurlande/ og j okuñuga Stade/ þui skyllde eg taka Reide Kongsins vppa mig? Þuilijk Moimæle hefur Joseph ecke/ helldur tekur hañ strax Barned og Mariam med sier og fer aþ stad.

Nier af skulum vier þ læra/ ad Nlydneñ er Gude eitt þacknæmur z Giedfelldr Hlutur. Huxñ þar þ z astundum af þremsta Megne / ad giora þad sem Gud bydur oss og skipar/ j sijnu N. Orde/ so vill hañ giefa oss allskonar Blessan/ Andlega og Lijkamlega/ epter þui sem þar stendur j Deuteronomij Bok

Bok. 28. Ef þu ert DROTTins Guds þijns Raust hlydugur/ so þu heldur og giorer øll hans Bodord/ þa muntu vera Blessadur i Borgeñe/ Blessadur a Akrenum/ Blessadur mun vera Auoxtur þijns Kuidar. Þessa Blessanena ad fa og ødlast/ fyrst hier j Nadarrijkenu/ eñ sijdar meir eilijfa og Obriotande Blessan / j þui ofoma Lijfenu/ þad veite oss Gud Fader j Nafne sijns elskulega Sonar Jesu Christi/ huørium sie Dyrd og Lof ad eilijfu / Amen/ Amen.

A Þrettanda Dag Jola/

Evangelium/ Matth. 2.

ÞAR ed Jesus var fæddur j Bethlehem a Gydinga Lande a Døgum Herodis Kongs/ Sia þu/ þa komu Vitringar af Austurælfu til Jerusalem/ og sogdu/ Huar er sa Nyfæddde Konungur Gydinga? Þui ad vier høfum

þim sied hans Stiørnu j Austur veige/ꝫ erum kommer ad tilbidia hañ. Eñ er Herodes Kongur heyrde þad/skielþdest hann og oll Jerusalem med honum. Og hañ liet samañsafna ollum Kieñemana Noþdingium ꝫ Skriptlærdum Lydsins/og For heyrde aþ þeim huar Christur skyllde fæd ast. Eñ þeir sogdu hönum. J Bethlehem a Gydinga Lande. Þuiad so er skriþad þyrer Spamañeñ/ Og þu Bethlehem a Gydinga Lande/ ert onguañeigeñ hin mi nsta á medal Hoþdingia Juda/Þuiad aþ þier mun kóma Herkoge sa/ ed Stiorna skal yþer mitt Folk Jsrael. Þa kallade Herodes Vitringana heimuglega til syn/ og spurde þa jñelega ad/a huorium tijma þad Stiarnañ haþde byrtst þeim/og vijs ade þeim til Bethlehem/og sagde/þare þi ér og spyried vandlega ad Suelnenum/ꝫ nær þier þiñed hñ /þa kuñgiared mier þ aptur/ suo ad eg kome eiñneñ ad tilbidia hañ. Sem þeir heþdu nu hlydt Konuñenum/þoru þeir aþ stad. Og sia þu/ad Stiarnañ sem þeir høþdu sied j Austur alþu/gieck þrañe fyrer þm/ allt þar til

þuñ

hun kom/og stod þar vppe yfer/ huar ed Barned var. Eñ er þeir sau Stiornuna glodduszt þeir ad mykluin Fagnade/ Og geingu j Hwsed jñ/ og funtu þar Barned/ med Mariu Modur þess/ þiellu fram og tilbædu þad. Og ad vpplokñum sijnum Fiarsiodum/ Offrudu þeir hm Giaf er/ Gull/ Reykelse og Myrru. Og þeim gut avijsan j Suefne/ ad þeir kiæme ecke aptur til Herodem/ og foru añañ Veg aptur j sitt Land.

Fyrre Bokar Kongaña 10 Cap. Lesum vær vm Drottningena af Arabia/ ad þa hun hefde heyrt Rykte Salomonis wt af Nafnenu DROTTins/ þa hafe hun fared at hans Fund med mioc myklum Flock/ med Wlfolldum sem baaru Jurter/ mykled Gull og dyrmæta Steina. þess Erendis ad hun j Sañleika mætte sia z reina/ huort þad være allt satt sem hu̇ hefde vm Kongeñ og hans Speke heyrt sagt og talad. Nu sem hun j Ka

un rietfre reynde og þormerkte/ ad þui lykur Vijsdomur Magt z Nerlegheit/ voru Kongenum Salomone til logd z saknud/ þa giett hun ecke leingur Orda bundest/ helldur tekur so til Mals og seiger til Kongsins. Lofadur vere DR DTTiñ þiñ Gud/ sem hefur List til þijn/ ad hañ hefur sett þig vppa Israels Stol/ ad þu skyllder hallda Doma z Riettinde. Og hun gaf Kongenum Hundrad og tuttugu Centener Gulls/ og miøg margar kostulegar Jurter/ og Dyrdlega Gimsteina. Þetta er nu eitt mgiæt og kostuleg Fyrermyndan vppa þetta N. Evangelium/ sem j Dag ve rdur framsett/ vm þa þria Austurveg s Vitringa/ huorier ed jafnskiott/ og þeir hofdu vijser orded (fyrer Stiørnuna sem þeim byrtest j Austurveige) vm Fædingena Messiæ/ epter huorium þeir hofdu leinge þráð/ þa reysa þeir a stad þess Erindis/ ad sia hañ og til bidia/ og ecke lata þeir sig fra þessare Mæduson u Reysu fæla/ huorke Vega leingd

feingd nie Natturu neinar/linna og ecke helldur fyrrc/en þr fiña þenan nyfæd da Kongeñ Gyringa/og ad honum so fundnum / tilbidia þeir hañ og offra honum Gaafur / Gulle/ Reykelse og Myrru: Mo lijka og Drottningenn af Arabia giorde vid Kongeñ Salomo nem.

Og vilium vier hid stuttlegasta yfer vega þta Heilaga Evangelium/ Og af þui sem ødrum fleirum/ oss eina stan Lærdom / Hugguu og Aminning taka. Huat til oss hialpe Gud i Jesu Nafne/ Amen.

I Upphafe Gudspiallsins stendur.

Nær Jesus var fæddur i Bethlehem a Gydinga Lande/ a Døgum Herodis Kongs/ þa komu Vitringar wr Austur Alfu til Jerusalem/ etc.

Þar eru adskilianlegar Meiningar/

huorer þesser hafe verid/ sem komu wr Austurralfu/ med Gull/ Reykelse og Myrru a Pretikanda til ad tilbidia Barnid Jesu. Sumer kalla þa Konga/ en sumer Vitringa edur vijsa Men. An efs haþa þeir vijser Men verid/ þar þeir aþ Stiornune sem vndan þm gieck/vissu þad/ad Jesus var fæddur/ þui þar er vndetkomen sa riette Vijsdomur/ad Men þecke Gud/ og þann wtsendā Jesum Christum. Joh. 17. Allur Veralldarenar Vissdomur er ecke vtan Heimska og Niegome. En þ ad koma til Jesum/ad þalla a Knie fyr er Jesu/Ja/ad lofa og tilbidia Jesu/ þad er sa Vijsdomur sem stödugur stendur midt i Daudanum og a þeim sijdasta Dege.

Þar næst stendur hier/ ad þeir hafe spurt epter Jesu og sagt. HVAR er sa nyþædde Kongur Gydinga? Mykla Mynkun og Skomm giora nu þesser Austurvegs Vitring-
ar

ar Gydinga Folke/ og einkanlega þm Jerusalems Borgar Mønum. Þeir eru hier þui nær alla gotu vppønder Bethlehems Stad/ þar Christur fæd est/ þeir hafa so marga Spadoma og Fyrersagner vm hans Fæding/ þo eru þeir þess Blindare og Nirdulausare/ lyka sem þad Kraptur og Sagn Jesu Blessudu Fædingar/ kiæme þeim eckert vid. Þar næst er þad z so Lossvert/ ad Vitringarner eru so Truarsterker/ ad þeir efa eckert vm Christi Fæding/ ecke spyria þeir þar ad/ huort þad sie satt ad Christur sie fæddur/ helldr hitt huar hañ sie fæddur/ huar þeir meige fiña hañ og tilbidia. Þar næst þar sem þr nefna Jesum Kong Gydinga/ þa giøra þeir sialfum Gydingum hiñ allra mesta Kiñroda/ so sem hefde þeir so sagt. Vær fatæker Heidingiar erum komner vr Austur alþu til ad leita ept er þeim nyfædda Jesu/ ad tilbidia hañ z Offra honum Giafer. Eñ þier Gydingar sialfer/ s heita eiged Guds Folk

 og

og hans eigen Eign/erud ʃo ſkamer a ydur z ſkader/ad þi ei ad eins vpked yd ur Huørge ad leita ad ydar Konunge/ hell ur/ þar ſkynlauſar Skiepnur ha þa ynteked han j ſin Stall/og ecke vid hönū amaſt eda ſtuggad/ þa hafed þi er ecke viliad veita hönū huorke Nws nie Heimile hia ydur. Eins ſkiedur pad z tilgeingur eñ nu/Þar eru marg er Beſtium og Skynlauſum Skiepn= um verre/ſem lyted edur ecke hirda vm Jeſum/leyta alldrei nie ſpyria ad hon um/edur þo þeir lateſt þad giøra/þa er þad meira af Nræſne eñ ſaūre Gud rækne/ Off er langtū tamara ad ſpyr ia epter einum og ødrum Niegoma. Þeir-ſem j Bellyſtingum lifa/ ſpyria giarnañ epter þui/huar beſtur Matur Vijn og Kræſingar ſieu framreiddar/ ſo þeir meige þangad koma. Þeir A giørnu ſpyriaſt þyrer huar ad ſie Gull og Sylfur. Þeir Drambſomu og Hofmodugu ſeigia/ Nuar er Speigell eñ/ſo ad eg giete ſkodad mig/Nuar er mitt

minn beste Klædnadur.

Eñ vier skñ læra þad hier af Wit ringunñ/ad spyrria epter Jesu Endur lausnara vorum/og þad sama. 1 Sañ arlega. 2 Alvarlega. 3 Jduglega. 4 Stadfastlega/ og seigia med hinum H. Bernhardo Læreþodur.

Þetta er mijn ædsta Jdiaf

Ad þier leita og tilbidia/

Ervide þad er mier liett.

Framueigis skulum vier vita/ad j þessu H. Evangelio verdur sierdeilislega minst a Fiograhandaslags Mañeskiu.

1 Þær fyrstu eru þær/sim eru so hrædd ar og Jstodulausar/ad þegar þær he yra nockud kient edur talad vm Christi Fædingu edur Tilkomu til Mañkyn sins/þa skielfast þær þar af/og hafa so sem Kuñda og Widbiod þar vid/ so sem ad skiedur hier Kong Herodem/og hans Vndersata/vm huoria Gudspi allamadureñ so talar. ERN ER Herodes heyrde Þad/skielfdest

hn̄/og øll Jerusalem mz hon-
um. O huad Normulegt z mieg Au-
mkunarsamlegt er ad vita þta/ Jesus
fæddest hingad i þeñañ Heim/ til þess
ad vidrietta þad fallna Mañkyn/ Eñ
þad tekur þui ecke ødruvijs eñ so/ ad
þad skielþest og verdur hrædt/ vid hans
Hingadkomu. Hañ kom hingad vp-
pa þ ad hñ gleddé alla. Eñ sia/ þar
eru marger sem hryggiast meir af ha-
ns signudu Fædingu. Eñ huor mun
þa vera Ordsøk hier til? Eckert añad
eñ su of mykla Elska z marger huor
ier hafa til þessa Heims Audæfa.
Herodes meinte/ ef ad Christur yrde
Kongur/ þa munde hañ taka fra sier
bæde sijna Koronu z Velldisspyru. Og
þess vegna verdur hañ hier so hræddur
og Ottafleigeñ/ þa hañ heyrer gietid
hans Fædingar/ z fer hønum hier wti
ecke olijka eñ þeim i Gergesena Lande
fordum/ huorier ed meir elskudu Suijn
sijn/ eñ Nalægd og Tilkomu Herrans
Christi

Christi. Matth. 8.
Eñ vær skulum læra þ hier af Vit
ringunum/ad glediast af Tilkomu og
Hingadburde vors Endurlausnara Je
su Christi/vitande þad/ ad hañ er oss
giefeñ/ ecke til Hrygdar og Angurse=
me/ helldur til Huggunar og Glede/
ecke til þess ad fortijna oss/ helldur til
þess ad leita ad oss/og Saluholped ad
giora þad sem tapad er. Luc. 19.
2. Þar næst verdur i þessu H. Evan
gelio gieted eins Forockunarsamlegs
Folks/sm̄ einkis virder edur acktar þ
þeir heyra edur lesa vm Christum/ so
sem ad voru hier Kieñemaña hofding=
iar og þeir Skrypttlærdu. Þesser hof
du vel lesed Spadom Mychee 5. C. z
vissu af hm̄ þad/ad Kongur Gydinga
ætte ad fædast i Bethlehem/eñ þo sa
mt skeyta þr ecke vm ad eptergrenslast
huort þsse Spadomur være ecke fram̄
komeñ/helldur kasta þeir hønum i Vi
nd. Ødruvijs þer hier Austur
vegs Vitringum̄m/þeir taka vppa sig
 lang

langa og Mæðusama Reysu til Bet-
lehem/ þar Kieñemañ̃a høfdingiarn
er j Jerusalem vilkia sier huørge / og
ecke þuerfotar til næsta Stadar/ sem
Endurlausnareñ var fæddur j / til ad
lwta hønum og tilbærelega Virding
ad syna. Eins geinge þad eñ nu til/
þar þiñast marger sem vel vita/ þad ẽ
gott og riett er/eñ giora þo ei þar ept
er. Þeir vita vel huar þeir meiga þin
na Christum/og epter hønum leita/
vilia þo ecke til hans koma/af huørra
tølu ad eru þeir sem añad huort siallð-
an eda alldrei koma til Guds Hwss/
edur siñar Sokniarkyrkiu/til ad heyra
Guds Ord/ eñ lataft þo(af yperdrep
skap)Radleggia ødrum sem optast til
Kyrkiuñar ad fara/þar Christur mæ
þiñast/so sem giorde hier Herodes.
3 Þridia slags Folk sem hier verdur
aminst/er þad sīn lætst vera j Orde og
Hegdan/hid allra Gudhræddasta Folk/
eñ hefur þo beyskt Gall hid jñra j Hi-
artanū/ Og meinar þar þuert a mote
sem

sem þad a sier syner j ytre Negdan/ so
sem ad var Herodes Kongur. Hñ læist
kalla hier a Kieñemaña Hofdingia og
Skriptlærda/ og spyria þa vandlega
ad huar Christur skyllde fædast. Eirn
eñ læist hñ hier bidia Vitringana/ad
auÿsa sier aptur/þa þeir hefde funded
þetta nyfædda Barned Jesum/ so ad
hañ giete z so komed og tilbeded þ. O
huilijk Hræsne og Blindne er hier a
ferdum fyrer Herode/ Hñ læist vera hi-
er j Sauda klædum/ eñ er þo hid jñra
j sijnu Hiarta Glepsande Vargur.
Matt. 7. Hañ seigest hier vilia koma
z tilbidia Jesum/Eñ Meiningen var,
su/ ad hañ villde ræda hañ af Dog-
um. Hañ meinte ad Gud sa sem er
Nyrnaña z Hiartaña Ransakare/mu
nde ecke sia jnn j sitt Skalks Hiarta/
og vita af sijnu Ogudlegu Aforme.
Hañ skyllde hafa giætt ad þui sem hiñ
H. Job seiger 42. Cap. DROttiñ eg
medkieñe ad þu megnar øllu/z ad þar
er eingeñ Þancke folgeñ f. þier. Ziñ/
 seiger

seiger David so j Psal. 139. DROtt ith þu Ransakar mig/ og þecker mig/ huort eg sit edr stend vpp/ þa veistu þ/ þu þormerker mijnar Hugreñingar a leingdar/ Eg geing edur ligg/ þa ertu j kringum mig/ og sier alla mijna Vegu/ þuiad sia þu/ Þar er eckert Ord a mijñe Tungu/ þad þu DROTtiñ vit er þad ei allt.

So skulū vier þa taka oss þessa Vid vørun/ wt af Dæme Herodis Kongs/ ad vera ecke so heimsker edur Bernsker/ j Þeckingu Guds og vorrar Sæluhia lpar efna/ sem hañ. Hañ var ja hinn same/ sem nalægdest Gud med Vørun um/ eñ Hiartad var þo langt fra/ so sm̄ Esaias seiger 29. Cap.

Þad er Guds Vilie/ ad vier skulum varast alla Hræsne. Þui so seiger An de DROTTins j Opinberingar Bo keñe 3. Cap. Med þui þu ert huorke heitur nie kalldur/ mun eg vt skyrpa þi er aþ mijnum Muñe.

4 Þær fiordu Personurnar/ huorra hier

hier verdr gieted/eru þær/ ō aluarlegā
og audmiuklega/epter Herranū Chris
to lena/z̄ liña ei fyrre eñ þær hafa hñ
funded/so ō giørdu þesser Austurvegs
Vitringar. Þeirra Gyrnd z̄ Epterlan
gän er ei oñur eñ su / ad pa þad/ ad
piña þañ nyfædda Kongeñ Jesum.

Lærum þad hier af þeirra Dæmie ad
vera eins Siñada/og leita aluarlega j
vorum Bænum epter Honum/med þui
ad vier kuñum ecke ødruvijs j þessu Lij
fe hañ ad fiña/ eñ fyrer Trwna og
Bænena. Þa vier so giørum/þa meig
um vier med Vitringunum/ riettelega
vijser og vitrer Meñ kallast.

Þar næst verdr hier ecke þess gieted
j Gudspiallenu/ad þeir hafe sied j nock
urn Kostnad til þess ad reysa til Jesu
so langañ Veg/og piña hañ/þui þeir
hafa vitad/ad sier munde af þeim Her
rans Christi Funde/standa margpølld
Blessan/so sem og fram̄ vid þa kom sijđ
dar meir.

Nu vilium vier þara leingra afram̄

og athuga huad til hefur geinged/ þa Vitringarner komu til Bethlehem.
1 Fyrst stendz hier ad þeir hafe gladst aþ myklum Fagnade/ þa þeir sau Stiørnuna. 2 Þar næst/ad þeir hafe geinged j Nysid jñ/og fundeð þat Barned (sem þeir høfdu leitige Kostgiæfelega epter leitad) med Mariu Modur þess. 3 Falled fram og tilbedet þad. 4 Og Offrad þui Giafer/ Gull/ Reykelse og Myrru/ allt þetta er oss vel athugande.

Nu Joh. 8 Cap. Seiger vor End urlausnare Jesus so til Gydinga. Abraham Fader ydar gladdest/ad hann skyllde sia miñ Dag/ og hñ sa hañ z vard gladur vid. Eins gladdest z so Forfadereñ Jacob/ þa hñ sa siñ Son Joseph j Egyptalande/vpphafeñ til mykellrar Æru og Tignar. So er og eike helldur neiñ furda/ þo Vitringarner hafe gladst/ þa þeir þeingu ad sia aptur Stiørnuna/epter huorre þeir høfdu geinged wr Austuralfu allt til Betlehem/til þess Blessada og nyfædda

Barns

Barnsins Jesu. Ord Guds er z̄ ma með riettu kallast su skiæra Stiarna/ sem vijsar oss þan̄ sanna Veg/til Jesu vors Endurlausnara/ og syner oss hn̄ með ollum sijnum Nædar Velgiorning gum/sem han̄ veiter og giefur sijnum Rietttrwuðum Bornum. Lætum oss þar fyrer það elska/og með Glede og Fognuðe heyra það sem optast/ þui þ er so sem hin̄ H. David seiger Psalm. 119. Lampe Fota vorra/og Lios á vo rum Vegum. Þar næst stendr hier/ Að þeir hafe geinged j Huwsið jn̄/þar sem Barneð Jesus var og hans Mod er Maria. Hingað til hafa Vitring arner ecke all litla Glede haft af Stiø rnuñe/s Herran̄ hafðe sendt þm̄ til Le iðarvijsers/ En̄ það tekur yfer/að þeir sia nu að sier og pijna sialfan̄ Jesum Endurlausnara sin̄ og Skapara.

Nu viljum vier læra það hier af Vitringunum/huorneñ vær eigum að leita epter Jesu/ so vier faum han̄ sie iðeð eins z̄ þeir/sem er/ Að vier eigum

Q viij   að

ad leyta epter honum. Fyrst j hans H. Orde/epter þui sem Gudspiallama duren Joh. aminner 5 Cap. Þar næst j þim H. z Haverdugu Sacramentis: Vær skulum eirnen vita/ad ef vær vil ium þinna Jesum/þa eigum vær ecke ep ter hönum ad leita/ epter voru eigenn Hofde og Heila/ þui su Lept er forgref ins. Giætum ad þui sem sialfur Chr istur seiger til Peturs/þa hann medken de fyrer hönum/ ad hann være Sönur Lifanda Guds/þa seiger hann/ Holld og Blod hefur ecke openberad þier þetta/ helldur minn Fader a Himnum. Matt. 16. Alldrei kunnum vier Jesu ad finna utan sialfur Gud visse oss til hans/þui so seiger sialfur Herran Christur/hia Joh. 6. Cap. Eingenn kann ad koma ast til min/nema so sie ad Faderen sem mig wt sende drage hann. Þegar nu Gud a þennan hatt leider þig z vijsar til Jesu/ Þa gior slijkt hid sama/ s̄ þesser Austurvegs Vitringar giordu/ kasta þier flotum fram a þijna Asio-

nu/

niu/fyrer hans Fætur og tilbid hann/ Seig þu so j þijnu Hiarta. Æ/ skyllde eg ecke Hiartans giarnañ med stærstu Audmykt og Lijtelæte/ falla fram fyr er þig Herra Jesu/þar þu sielfst sialf ur flatur fram a þijna Sigtiudu Asio nu til Jørdar/ j heilar priat Rꝫysut j Grasgardenum/ og badst þinn Fodur vegna minna Synda. Nia Math. 18. Cap. er skrifad vm þann Skulld bundna Þienara/sem sijnum Herra var skylldugur vm Tiju Þusund Punda. Eñ huad erum vær þa skylldüger vorū Gude og Frelsara? Sañlega meir eñ Tiju Þusund Pund. Ef þad þa ecke skyllda vor/ad vær po!lum fram a vo ra Asionu fyrer Jesum vorn/ og seig ium. Haf þolenmæde vid mig. Jaa/ Giorum sem þeir 24. Ølldungar giør du/vm huoria skrifad stendur j Opinberingar Bokeñe 4. Cap. Ad þeir ha þe falled fram fyrer Jesu Christo/ og til beded seigiande. Þu ert Verdugur ad medtaka Dyrd z Heidran/z Kraft/
R Þuiad

þuiad þu hefur alla Hlute skapad.
Pad maa vijst þÿkia furdanlegt/ ad þesser Austurvegs Vitringar/ vnder ems og þeir koma jñ j Hwsid/ þar sem Jesus var/ þa falla þeir strax flater framm/ og tilbidia hañ/ og Offra hønum Konunglegar Skeinkingar z Gaaf ur. Þeir hneyxla sig ecke hier a hans Fatæklegum Reyfum/ ecke a Asna St allenum/ sem hañ laa j/ og þo þeir siaae hier eckert Tiguglegt/ edur nockud þad sem eitt Konunglegt Barn ætte ad hafa med rietttu/ sem er/ Reyþa af Gyll enu styckium/ Sylfur Voggu/ Edalbo rna Þienara/ og añad þui vm lijkt/ þa vegra þeir sig þo ecke vid/ ad veita hønum tilbærelega Æru og Lotning/ so sem sijnum Gude og Konunge. Ja/ þeim N. Christneñar Læresedrum/ þinst hier so myked til/ ad þeir þykiast alldrei gieta noglega forundrad sig þar vppa.
Hiñ H. Bernhardus Lærefader seiger/ ad Vitringarner hafe þess vegna audmykt sig/ og framfalled fyrer þetta
nyfæd

nyfædda Barned Jesum/ad þeir hafe
séd ad Stiørnunar a Himnenū hafe
og so þiønad hønum/ og af þui þeckt
hañ ad vera þañ saña og eilijfa Gud/
huørium Faderen̄ hefde alla Hlute
vnder Fætur lagt/ so sem David seiger
89. Psalme.

Nu vilium vier skoda og yfervegā
huad þyrer Gafur þad hafe vered/
sem Vitringarner Offra Herran-
um Jesu / sem er/ Gull/ Reykelse og
Myrra. Þad var Plagsidur ꝺdur fo
rdum/ ad Vndergiefner færdu sijnum
Herrum/og Yferbodurum/ sem til stor
rar Æru og Tignar voru setter/Gaf-
ur og Skeinkingar/so sem giørde For
faderen̄ Jacob þa hañ sende Syne sij-
na til Egyptalands/ þa skipade hañ
þeim ad færa Joseph nockud af Bal
same/Hunange/Jurtum/Myrru/Dat
tel og Mandel. Genesis Bok. 43 C.
Þeir sem ecke villdu færa Saul Giaf
er/þa hañ var til Kongs Smurdur/
voru kallader Belials Syner. 1 Sam-

10. Þui er ecke olijklegt ad Vitringarner/mune hafa teked þ epter þeim ad Offra Herranum Christo Giafer. Breytũj þſſu jafnan epter þm/og ſyn um oſſ jafnaſt þacklata Gude vorum/ fyrer þad ad hañ hefur kallad oſſ auma Heidingia fyrer Evangelij Lærdom / til ſaſirar Þeckingar ſijns Son ar Jeſu Chriſti. Hier ſtendur ad þeir hafe Offrad Herranum Christo/ Fyrſt/Gulle/ Huør ad er eirn dyrmæt ur Steinkur/ſem Vndergiefner plaga ad bioda ſijnum Konge. Poſtulen̄ Pe tur ſamliker Trw eins Riettchriſtins Mans vid Gull/ þad ſem j Ofne reynt verdur. 1 Pet. 1. Item tekur hin̄ H. Davids Guds Ord ſaman vid Gulled. Pſalm. 119. Seigiande/ Lognmaled þijns Muns/er mier liufara/en̄ mørg þuſund Stycke Gulls. Þar fyrer ep vær vilium med Vitringunum Offra vorũ Nyfædda Endurlauſnara/ hreinu og ſkiæru Gulle/ þa Offrum hønum Trw vorre/ og latum hana vera reynda

reynda. Þad er Grunduallada j hrei nu og klaru Guds Orde/ og j Jesu Nadar Fyrerheitum vppa vora Sæ luhialp.

Lærdom þañ skulum vær oss hier vt af taka/ sem er / ad elska Guds Ord/ þram̃ yfer Gull og Sylfur/ þuiad a þe im siðasta Deige mun allt Gull z Sy lfur/ ad ønguu verda/ eñ Guds Ord varer eilijflega/seiger Esaias 40 C. Gulled þo þad sie dyrmætt/ þa kañ þ þo ecke ad hugga oss a Daudastundu vorre/ Eñ þ er ecke Guds Ord. Gull ed er sa Fiesiodur sem Þiofar kuña bu rt ad stela. Eñ Guds Ord kañ einge ñ ad taka j burt wr vorum Hiort um.

Þar næst Oþþrudu Vitringarner Herranum Christo Reykelse/huort ed samlijkest vid Bæner Guds Barna/so sem þar stendur j Openberingar Bok. 8. Cap. Og Eingelliñ tok þad Gull lega Reykelsis Kier/ og hønum vard myked Reykelse giefid/z Reykur Reyk

elſſzins/gieck vpp ſem var Bæner þeir ra Heilogu.

Nu ſo ſem þad ad Reykur edur Yl mur ſa ſem af Reykelſenu kiemur/þa þad verdur brendt/er hiñ allra ſætaſte. So er z ſo Bæneñ eirn mıøg vel lyckt ande Hlutur ı Vitum lifanda Guds.

Þar næſt ſo ſem þad/ ad Reykelſid þa þad er ſteytt ſmatt/ þa giefur þad þeſſ ſætare Lyckt af ſier/ Eins er og vared Bæn þeirre/ ſem geingur vt af Angrudu Hiarta Mañſins/þar fyrer ſeiger hiñ H. David Pſam. 51. Þad Offred ſem Gude þocknaſt/ er Harm þrungeñ Ande/Ett Harmþrunged z ſundurkramed Hiarta/þa muntu Gud ecke þyrerlyta.

J þridia lage/Offrudu Vitringarn er Herranum Chriſto Myrru/ huør ed lijkeſt vid ſaña z aluarlega Jdran/ þuiad ſo ſem þad ad Myrran er ı ſial fre ſier beyſk/ ſo þyker og ſo opt og tijd um Hollde voru og Blode/ ad ſoñ og aluarleg Jdran/ſie ſier þung og beyſk Myrra

Myrra. Nu er þad ein Myrrun ar Art og Eigenlegleyke/ad hun Gr æder Gømul Roten og jllalycktande Saar/ Eins Læknar og so jnileg Jdran/ oll vor Andar mein.

Myrran er þar til og so þienanleg/ ad burt drijpa Forgypt z Eitursins kr apt/ so þad verdur ecke Skadnæmt. Eins lijka wtdtyfur søn og aluarleg Jdran/ alla Synndarenar Olyþian/ suo hun þær oss ecke skadad.

Latum oss þar þyrer Offra vorum Blessada Endurlausnara Herranum Jesu Christo. 1 Gulle riettrar og san rar Trwar. 2 Gulle aluarlegrar Bæ nar. 3 Gulle hreinrar Jdranar. Þeg ar vær j þuilijkan Mata komū fram fyrer han/þa erum vier hans elskuleg Børn/ þa mun han audsyna oss hid sama Giæskurijke/Myskun og Millde/ sem han audsynde þessum Austurvegs Vitringum/ sem er/ han mun þa vara oss vid øllum vorum Ovinum/ og ølla þui sem oss kan ad skada/ so þad, snerte

Rijij oss

oss ecke. Hañ mun og eirneñ biooa sijnum Englum vm oss/ ad þr vernde oss a ollum vorum Vegum/og bere oss sier a Hondum/so vier steytū ecke Fot vorn a Steine. Og ad sijdustu ad end adre þessare vorre Vegferdar reysu/ jnleida oss j þad Fyrerheitna Fodur landed/þad er j Guds og Jesu Christi Rijke. Huar ad vera vm alla Eilijfo/ oss veite Gud Fader j Jesu Naf ne / AMEN.

Fyrsta Suñudag epter Prett anda, Evangelium. Luc 2.

OG þa ed hañ var tolf ara gamall/foru þau vpp til Jerusalem/epter Siduenju Hatijdar Dagsins. Og er þeir Dagar voru lidner/ og þau foru Heimleidis/vard Barnid Jesus epter j Jerusalem/og hans Foreldrar vissu þad ecke. Eñ þau meintu þad ad hann være hia Selskapnum/og voru so komeñ einga

ging Dagferd/ og leitudu hans a medal Frænda og Kunningia. Og þa ed þau fun̄du hn̄ ecke/ geingu þau aptur til Jerusa lem/og leitudu ad hönum. Enn þad skie de so epter þria Daga/ ad þau fundu han̄ j Mussterenu/ sitiande midt a mille Lære feduran̄a/ Heyrande þeim og ad spyriande þa. Enn aller þeir ed han̄ heyrdu/vndrud ust yfer hans Skilninge og Andsuorum. Og er þau sau han̄/ hnyckte þeim vid. Enn hans Moder sagde til hans. Son min̄/ þui breytter þu so vid ockur ? Sia þu/Fader þin̄ og eg/leitudum Harmþrun gen̄ ad þier. Og han̄ sagde til þeirra. Huad er þad/ad þid leited ad mier ? Vist ud þid ecke ad mier byriar ad vera j þeim Hlutum sem mijns Fodurs eru ? Enn þau vnderstodu ecke þetta Ord sem han̄ mællte til þeirra. Og hann for med þeim ofan/ og kom til Nazareth/ Var þeim og hlydenn. Enn hans Moder ge ymde oll þesse Ord j sijnu Hiarta. Og Jesu jokst Alldur og Viska/og Nad hia Gude og Monnum.

Spamadurenn Habacuk tal"so a medal annara Orda i 3. Cap. seigiande. DROTTinn er i sijn Heilaga Mustere/ Oll Verolldinn skal þagna/og vera kyrr fyrer honum. Þesse Spamannsins Fyrersögn/huør ed hlyder vppa vorn Frelsara Jesum Christum/ hefer prisuarsinn framm vid hann komed/a hans Hiervistar Tijma/ med an þad hann vmgieckst vor a medal i Holldenu. Sem er/Fyrst a Vngdoms Arunum hans. Þar næst i hans blessa da Vppvexte/ og sijdast þa hann var Fullordenn. A Vngdoms arunum strax kom þesse Spadomur framm vid von Endurlausnara/ þuiad þegar lidner voru fra hans signudu Fæding 40 Dagar/z hann var hafdur vpp i Mustered/ vppa þad ad hans Forelldrar a Hendur fæle hann þar DROTTne/ og þau Simeon og Anna blessudu hann og töludu vm hann margt furdulegt/og vndrunarsamlegt/so aller sem þad heirdu/þögnudu vid og undrust þar ad/

þa

þa matte þ maklega seigia vm hañ sẽ Habacuk Spamadr sagde/ ad DRott iñ være ꝗ sijnu H. Musterere/ ꝛ oll Ver olldeñ skyllde hliota ad þagna ꝛ vera kyrr fyrer honum.

Þar næst og ꝗ añañ mata/ auglyset þesse Spadomur sañur ad vera/ þa hẽ var fulltijda ordeñ/ og hañ wtrak wr Musterenu þa sem Selldu og Keyptu þar jñe/ so ad eingeñ þra þorde eitt Ord a mote hm̃ ad mæla. Luc. 19. Eñ hu̇ neñ til hafe geinged a hu̇s Vpppvar tar tijma/ þad kieñer oss þetta H. Evangelium/ þar DROTTiñ vor Jesus Christus Tolf ara gamall ad All dre/ giefur sig fram ad Disputera vid þa gomlu ꝛ halærdu Doctora vm Tru areñar Hofudgreiner/ so þeir kuñu ec ke ad suara honum einu Orde til Þas- und/ helldur vrdu ad aptur hallda sijn um Muñe fyrer honum/ ꝛ med stærst Forundran ad saña þ satt ad vera/ se[m] Spamadureñ Habacuk vm hañ [...] ar og seiger. Ad DROTTiñ sie [...]

ek j sitt Mustere/og oll Berolldeñ hlio
te ad þagna og kyrr ad vera fyrer hon
um. Og med þui ad þetta H. E-
vangelium er ein agiæt Lijfsregla/ og
so sem eirn lifande Speigell allra god
ra Dygda/af huorium aller vær/ enn
sierdeilis og einkum Vngdomureñ ma
læra alls hættadar Dygder og Mañ
koste/sem vor Endurlausnare oss ept-
erliet/ z fyrer oss hafde a sijnū sigнudu
Vngdoms ærum/ þa vilium vier hid
stuttlegasta yferfara þetta H. Evan-
gelium/ og er þad tuent sem eg vil æ-
minnast.

1 Fyrst huad Forelldrarner eru Bor
nunum skylduger/ epter Dæme Jose-
phs og Mariu.

2 Añad huad Borneñ sieu Forelldrun
um aptur a mote/skylldug epter Herra
ns Christi Dæme. Gud gieḃe oss þe
tta ad gieta yfervegad/hñs H. Naḃns
til Lofs og Dyrdar/eñ oss til Sal
argagns j Jesu Nafne Añ.

Og þegar hann var tolf Ara GAMall. Vm huørn talar Gud spialla Madureñ hier? Vm Jesum Christum/ pä adra Guddomsins Persónu/ sañan Gud/ ⁊ sañan Mañ/ huør ed gieteñ var af Heilögum Anda/ og fæddur af Mariu Meyu/ so sem vi er lesum j vorre Truarjätningu. Nu ad er þad pä sem Lucas talar hier ex äm̃veigis vm Nertañ Jesum? Hñ seiger hañ hafe fared med þeim/ þad er med sijnum Forelldrum/ Joseph ⁊ Mariu vpp til Jerusalem. Huat fyrer toku þau þßa Reysu vppä sig? þad seiger oss Textiñ klaarlega/ ad þad hafe verid vegna Hätijdar Dagsins/ sem þa var nalægur. Huør var þa þesse Hätijden? þad var ein af þeim þremur Storhätijdum/ sem sialfur Gud hafde byfalad ad halldast skyllde j Gamla Testamentenu/ sem var Paaskahätijd eñ/ huør ed ærlega halldast atte j hei

la siø Daga/ j Miñing þess Frelsis G
Gud DROTTIñ giørde Jsraels Fol
ke/ þa hañ wtleidde þad af Egyptala
nde. Nuñur Storhatijdeñ sem halld-
eñ var/ er Hujta suñu Hatijdeñ/ a hu
ørre ad boded v^r ad offra skyllde Þm fyr
sta Jardarinar groda. Þridie Hatijdis
Dagureñ/ var Tialldbwdar hatijdeñ/
huør ed halldast atte j Miñing þeirr
ar Fiørutijger ara tijdar/ sem Jsraels
Folk var a siñe Reysu wr Egyptalan
de/ z jñ j þad Fyrerheitna Canaansla
nd. Fyrer vtan þessar Storhatijder
þriar/ voru og so halldner adrer fleire
Hatijdis dagar/ Eñ þo voru þessar siñ
nu voru vpptaldar hinar mestu og stæ-
stu/ a huørium aller attu til samans
ad koma j Jerusalem/ z hallda Heila
gt. Og so ad þau Joseph z Maria mæ
ttu med ødrum Gudhrædduin Mønnum
læta sig siña hlydug þessu Guds Bod
orde/ ad hallda Hatijdis dageñ/ þa tel
ja þau ecke epter sier/ ad Reysa heil
golf Skeyda rwm til Musteresins/ ecke
hræda

hrædast þau helldur fyrer neinū Natt um og Torfærum a Veigenum / Eins og marger nu a þessum sijdustu Dogum giøra/ad þegar þeir eiga ad ferdast til Kyrkiuñar/og heyra Guds Ord þa telia þeir øll Tormerke til/sem þeir gieta vppa funded/stundum þad ad Vegureñ sie of langr/stundū ad þ° sieu Ar og Ofærur/sem jllt sie yfer ad komast/ med þui fleira sem þa verdur til funded. Helldur flepger þeim suisum ad fara/þãgad ē þau meiga fa ad heyra talad vm Gud z hñs Stormerke.

Hier af lærum vier þad/ad vær eigum æ og alla Tijma/ad elska þa Stade/ j huørium ad halldeñ verdr Miñing DROTTins Nafns/ og koma þangad sem optast/z lata oss ecke þar fra hindra/so leinge sem DROTTiñ giefur oss Heilsu og Naustleika þar til.

Marga Velgiørninga hafde Gydinga Folk þeiged af Gude/fyrer huørta þui bar hm̄ ad packa. Eñ/eñ flet

 re hof

ꝛe hofum vier þeiged/Er það þá ecke vel dugt/ad vær ſin opinſt ſaman kom inn i Nw ſe DROTTins / að þacka honum ꝛ lofa fyrer ſijnar Naadar Gafur ſem han veiter öſſ?

Þegar þau Maria og Joſeph funnu Barned optur i Muſterenu/þa ſtendur þat að Maria hafe ſo ſem mæltt að hin hier ꝑ mz þſeu Ordū teigiande Sonur/hui breitter þu ſo vid ockur? Meinande þar mz/að otilheyre legt være/að Börnen ſkyllðu i nockurn mata giöra Forelldrunum Angur. Nu/ad meine þier þa/ad Gud mune ſei giet til vör Börna ſiñä/ef vier förſominni að halldä hans Meining i Sofnuðinum/á tilſettum Tijmum/ Nauðſynialauſt/ og angrū ſo hans Foðurle ija Hiarta þar med. Saññätlega ef vier ſo giörum/ þa muñ öll H. Preñing klaga yfer oſs/ꝛ ſegia/Miñ Born/miñ Syner/hui breittud þid ſö vid öſs. Eg er ydar Fader/ Huar er þa Dtte

Otte ſa og Hlydne ſem þid ættud mi-
er ad fœra. Malac. 1 Cap. Aſtund-
um þar fyrer ad ottaſt og elſka Gud/
med ſañre Gudrækne.

J odru lagé ſo ſem þad ad Joſeph
og Maria/ leida Barned Jeſum/ tolf
ára gamallt vpp med ſier til Muſteri
ſins/ ſo eiga aller goder og Gudhrædder
Forelldrar ad læra þad hier/ ad ala
ſijn Born ſtrax a vnga Alldre vpp i
Chriſtelegum Lærdome/ og Otta DR
OTTins/ og hafa þau þangad optar
eñ ſialldnar/ ſem Guds Ord er kient z
og vm hønd hapt/ epter þui ſem DR
OTTiñ bydur. Eph. 6. Deut. 6.
Coloſ. 3. Þuiad lijka ſuo ſem þad ad
eitt Vngt Trie/ ſem er i ſijnum Vex-
te/ ef þad er ecke jdugléga ræktad/ þa
viſnar þad og fwnar/ og verdur til ein-
kis. Eins er þui vared/ ad ſie ecke
Bornen ſtrax á Vnga Alldre [illegible]
vid ad læra þ ſem Gott er/ þa verda
þau ecke ſijdar til þeſſ hentugre.
Giæmum Dæme Forfodurſins Abra

hams-Gen. 18. Item Moñu Samuels Moduꝛ. 1. Sam 1. Og Tobiæ Forelldra og añara fleire. Og lærum af þeirri rietta Adþerd/ ad vpptuckta vor Born j soñum Guds Otta.

J þridia lage eiga Borneñ og Vngdomureñ ad læra þad hier/ aþ Dæme Herrans Christi/ ad elska Guds Ord/ og heyra þad giarnsamlega med Fognude med þui vier vitum þad ad Gud ræckneñ er til allra Hluta nytsamleg/ so sem Postuleñ ad Orde kuemst. 1. Tim. 4.

Framveigis stendr hier so j Textanū.

Og þa þeir Dagar voru lidner/ og þau voru Heimleidis/ vard Barned Jesus epter j Jerusalem/ og hans Forelldrar vissu þad ecke. et cet.

Fyrst eigū vier þ. rmda hier af þssū Textans Ordum/ ad ecke hafa Forelldrarner Herrans Christi fyrre Heimleidis

leidis aptur fared frá Musterenu/ eñ Natijdis dagarner voru aller yferstad ner/ huad þo ecke var eirn stutter tijme helldur Heiler atta Dagar. Olijka geingur nu til a vorū Dogum. Er ecke so/ ad þar þyker eingeñ tijme leingre/ z leidare / eñ sa a huoriūm Meñ eiga ad heyra Guds Ord/ og sia vppá þa H. Þionustugiord j Kyrkiuñe. Eiñ gior er sier þad/ añar hitt dryttu Erende/ so þeir giete geinged wt vndeñ Predik uneñe og fordrifed so Tijdena. Faster eru þeir sem gieta seted og aþ þræd allañ Messu tijmañ. Allmarger eru þeir/ sem eru so sem brender og pickader vider Guds Orda Predikun/ so þo þeir lnatest sitia þar vm stundar saker/ þa er þo þeirra Hugur og Hiarta langt þar fra/ og giora þad meir fyrer Sida saker/ eñ aþ riettre Gudhrædslu. Lijted haþa þesser og þuilijker af Gudhræd slu z godu Dæme Josephs z Mariu.

Lærum þad þar fyrer hier af/ ad ve ra ecke alleinasta jduglega þar vidstad

det/sem Guds Ord er fraḿborēd j Kÿ
rkiunum/ helldur og eirneñ þegar þad
H. Alltarisins Sacramentum er Händ
treräd/og gaungum ecke fyrre wr Nw
se DROttens/eñ vær høfum medteked
Bleßunena/ huørre Presturen ad end
ingu lyser yfer Søfnuden/ sem vel og
Gudrækelega hefur hlÿdt Guds Orde.
Þät næst er oss vël athugäde af þess
um Gudspiallsins Ordum/ ad þö þau
Joseph og Maria være vid Embættid
og Tydagiørderñar j Jerusalem/ þa sa
nit fellur þeim þad vppä / ad þau mi
ssa frä sier Barned Jesum. Quar af
vier skulum oss þad til Lærdoms taka/
ad Gud lætur jafnuel sijnum bestu og
Elskuleguśtu Astvinum Kross og Mot
læte ad hønduḿ koma sem hinum od
rum/ og þad giører hañ fyrer fiorar
Ordsaker. Fyrst vppa þad/ ad þeir
stære sig ecke af siñe Luckn og Velge
ingne/edur af þeim Gæfum sem Gud
hefur þeim lænad/so sem Pæll Postu
le ad Orde kiemst. 1 Cor. 12. Þar
næst

næst/ad þeir treyste ecke ofmyked vppa
sialfa sig. 2 Cor. 12. J þridia lage,so
þar meige þess hielldur vpptendrast j
þeim Elldur Gudhrædslunar/z Bæ-
na akallsins. Osea. 6. Og j sijdasta
mata/vppa þad þau meige þa z od-
last vm sijder eitt Dyrdlegt frelse af
þessum Heime. Psalm. 34.
Þegar þungar Freistingar og ad
skilianlegar Þianingar falla Mañest
iuñe til/þa fellur heñe þad opt og tijd
um so þungt/ sem hun hefde mist fra
sier sialfañ Gud/hans Nalægd og Fo
durlegt Hiartalag/so sem Dæme piñ
ast nogleg til. Eñ huor wrrræde sk
Madur þa haƒa/þegar so fellur til?
Vier skulum leita epter Christo/ suo
sem giordu hier hans Forelldrar. Nu
ar eigum vier þa epter honum ad ley-
ta/so vier gietum hañ funded? Fyrst
eigum vier ad leita epter honum j Kyr
kiuñe/þar sem hann heƒur Styfftad
Miñing sijns Nafns. Þar næst j Gud
rækelegum og aluarlegum Bænum

vorum. J þridia lage j hans Heila ga Orde/epter þui sem hañ sialfur byi falar/seigiande. Ransaked Ritningar nar. Joh. 5. J fiorda lage skulum vier leita epter honum a hñs Krosse/ epter þui sem hiñ Heilage Lærefader Bernhardus seiger. Þo eg gange j kringum alla Heims Kringluna/ þa fiñ eg þig þo huerge Herra Jesu/ vtan a þijnum Krosse. J fimta z sijd asta lage j Sacramentunū/so munum vær þin sijder vissilega fiña hañ.

Nu kañ einhuor ad spyria/huad Herrañ Christur hafe verid ad hafast ad þegar hans Forelldrar fundu hann j Mustereñu/midt a mille Lærefedraña/ munde hañ nockud Jdiulaus vera ? Nei/langt fra. Textiñ seiger/Ad hñ hafe vered ad Disputera vid þa Hålærdu Doctora sem þar voru saman ko̊mner. Ecke hefur þetta vered nein Hiegoma ræda/ z hier hefur vered ho fd/helldur mz þui ad Paska hatijdeñ stod nu yfer/ þa hefur vissulega hier

verid

verid Disputerad vm Paskalambed/ og hefur Herran viliad vita/ huad þess er Spekingar vm þad hielldu.

Nier aþ lærum vier þad/ ad vera ecke Jdiulauser eda Soþande/ þa vier erum j Guds Hwse/ Helldr hlustū gaum giæþelega/ epter þui sem oss verdur þ^r aþ Guds Orde kiennt og Predikad. Huiad so seiger sialþur Herran Christur. Ad saler sieu þeir sē heyra Guds Ord og vardueita þad. Luc. 11. C.

Giærtum ad huornen þad skendut skrifad j Postulaña Giorningū/vm Euthycum. Cap. 20. Huornen þ giecke til fyrer honum/ Ad þegar Pall Predikade/ all: fram̄ a midia Nott/ fyrer Læresueinunū/ þa fiell Eutychus j Suefn. Eñ huad skiede? Munde hañ ecke þalla nidur af Loptsalnum þar hañ sat/og var strax Daudur vpp teckn. Lærum oss þar fyrer med Kostgiæfne heyra Guds Ord/suo oss hende ecke slijkt hid sama.

J þridia lage skulum vier breyta ep

fer Herranñ Christo j þui/ ad halldá oss jafnañ til godra og Heidarlegra Manna Selskapar/ sem vier meigum nockud Gott af læra/ enn fordast þa Heimsku og Fávijsu/ af huorium vier kuñum eckert ad læra. Huorge villde Herrañ Christur añarstadar vera/ eñ j Musterenu/ og ecke j añara Hop edr Selskap eñ þeirra Hálærdu Lærefedra/ þar fiñur Maria hañ/ þessa heyr er hañ og adspyr. J fiorda mata gi efur Herrañ Christur hier øllum vng um Vppvaxtar Moñum/ og Jngis Stulkum eitt agiætt Epterdæme/ ad vera hlyden og audsueipeñ sijnum For elldrum og Yfirbodurum. Siaum til strax sem Maria talar til Jesu Sonar sijns / þa fer hañ med heñe Heimleid is aptur/ og er sijnum Forelldrum hlyd eñ. Huad heyre eg hier? Er þad ecke furdanlegt ad sialfur Gud huor-um Einglarner eru vndergiefner/ gie rest hier Moñunum vndergiefeñ/ Jal Skapareñ Skiepnuñe/ z Herrañ sijn

um

um Þienurum/Ia/ Nú er ſijnum For-
elldrum ecke ad eins hlijdeſt og vnder-
giefeñ/helldur hefur hañ þa j Æru z
Virdingu/ þui þegar hans Moder ꝍ
vijtade hañ og ſagde/ Son miñ/ Þui
breitter þu ſo vid ockur? Þa ſuarade
hañ ecke ꝍdru eñ þeſſum Lijtelætis og
Noguærdar Ordum. HVAD ER
þad ad þid leited ad mier/viſſ-
u þid ecke ad mier byriade ad
vera j þeim Hlutum ſem mij-
ns Fødurs eru/ et ct.
So ſ hñ hefde ſo ſagt/Mijn æſkiær
Moder/ Þu veiſt vel huad Eingelleñ
Gabriel bodade þier vm mig ꝍdur fyr-
re/ſem er/ Ad eg ſkyllde kallaſt Son-
hins hæſta/ Þeſſe miñ Fader hefur
ſendt mig til ad kieña og Predika fyrer
Sofnudenū/ þar ꝑ villda eg nu j Dag
allra fyrſt/byria þeſſa mijna Kieñing.
Enn ſkaum til/huad mørg Børn ꝑiñ
aſt þar nu a þeſsum Døgum/ ad eꝑ
So Forelld-

Forelldrarner fiñā ad nockru vid þau/ edur straffa þau/ fyrer Ohlijdne/Van art/edur adra þa Leste/sem Vandlæt-ingar eru verder/mun ecke so vera/ Ad þau vilia ecke alleinasta lijda slijkt aß Forelldrunum/helldur sijna þar a ofan Reidugt Gied/ z þora ad suara þeim fullum Halse. Eg vil ecke seigia ad þar ßiñest þeir sem ecke vilia virda Forelldrana Vidtals / edur giefa þe im þañ rietta Titel/ad kalla þau Fod ur siñ og Modur/þa ecke liggur allt j þui Skaute sem þau vilia/Eñ slijkt somer ecke. Gud sem alla Hlute sier/ vill j onguañ mata lijda/ad Forelldru num sie þuilijk Ohlijdne synd/ þar fyr er bijdur hñ so og skipar streingelega j Levitici Bok. 19. Huer og eirn skal ottast siñ Fodur og sijna Modur/so hñ meige odlast Blessan aß þeim. Syr. 3. Eph. 6. Col. 3.

Nu kañskie einhuor seige/þad er ad heyra/ so sem Christur hafe stundum talad aß nockrum þiest edur hast til

sinnar

siñar Modur/so sem hier j þessu Gud spialle/þar hñ seiger. Hvad er þ þid leitudud ad mier? Þui skyllde eg þa ecke meiga svara mijnum Forelldrum lijka hastugt z snwduglega/ Nei/ong uan eigeñ skalltu so þeinkia. Fyrst skalltu vita/ ad Christur var ecke einungis Sonur Mariu/ helldur og sue heñar Herra og DROTTEñ/ þar hñ var sañur Gud og sañur Madur. Þar næst hafde hañ tuofallda Kallan. Su miñe var su/epter huørre hñ villde þocknast og vndergiefeñ vera sijn um Forelldrum. Eñ su meire edur stærre Kallaneñ hans var su/epter huorre hañ villde vera j þeim Hlutum/ sem hans Himneska Fodurs voru/og fullnægiu giora so sijnu Spamañlega Embætte/sem hañ var tilskickadur af Gude. Þar fyrer mætte hañ ms ollu Riette/sinne Modur a þeñan hætt hier so til svara/ þar hñ villde nu fyrst vpbyria sitt Kieñemañlega Embætte. Enn hier a mote skulu vor Born læ-

Svj ta sier

ſa ſiet þ ſagt vera/ſem Syrach ſeiger, 3. C. Þu ſkit heidra þÿna Forelldra j Ordum/ Verkum og Þolenmæde.

J Nidurlage Gudſpialiſins ſtendr ſo, Og Jeſu jokſt Alldur og Vi ſka/ og Nad hia Gude og Mønum. J þſſu ſijdūſtu T extans Or dum verdur oſſ fyrer Siøner ſettur Lær domur vm Lijtelæckan Herrans Chri ſti. Endurlauſnaranū vorum hefde þ audueilt verid ad vera ſtrags j Vpp hafe ſinnar Holldganar fullkomenn ad ollum Sælarennar og Lijkamans Bu rdum. Enn ſamt ſem ædur villde hñ ſmam ſaman med Tijmanū vagſa ad Alldre z Viſku eins og ønnur Vng børn/ huar med hann audſynde þa all ra ſtæſtu Audmykt og Lijtelæte/ vm huort Poſtulen ſo talar j Piſtlenum til Philip. 2. Cap. Og ſeiger þo hñ hefde verid j Guds Mynd/ þa hefde hañ þo ecke halldid þad fyrer Ran/ Gude lijkur ad vera/ helldur hafe hñ mynk-

hinpnkad sialfañ sig/og teked a sig My
ne eins Pions/ og orded lijkur odrum
Mõñum z ad Negdan bundeñ s Ma
dur. So villde nu þa DROttiñ vor
Je us Christus vara ad Alldre/vppa
þad ad hañ Blessade og Helgade all
añ vorn Alldr/so vel Vngdoms Aren
vor/sem fulltijda Alldureñ. Hañ vill-
de og so vara og þroast/ ad Visku og
Nad hia Gude og Mõñum/ so hann
giorde oss Hluttakendur Gudlegrar
Nadar.

Hier aþ eigum vier þad ad
læra/ ad læta oss ætijd nockud gott fr-
am þara/a huorium Deige/z huoriu
Are/J Christelegum Dygdum/ z Jd
kun Guds Orda/so mun þad vissulega
skie/ ad vær mutium þissa Nad bæde
hia Gude og Mõñum. Huad oss veite
og giefe vor liufe Lausnare Jesus
Christus/fyrer sijns blessada Naf
ns saker/ A M E N.

Svñ Añ-

Añañ Suñudag epter Prett
anda / Evangel. Joh. 2.

G þar giordest Brudkaup j Cana Galileæ / og Moder Jesu var þar. En Jesus ⁊ hans Læresueinar voru og bodner til Brudkaupsins. Og er þa þraut Vijn / sagde Moder Jesu til hans / Þeir hafa ecke Vyn. Jesus sagde til hennar / Þu Kuiña / Quad hefe eg med þig? Mijn Stund er enn ecke komeñ. Moder hans sagde til Þionustumañ aña / Quad hellst hañ seiger ydur / þad giored. Eñ þar voru sex Steinkier / sett epter Venio Ebreskra Maña Hreinsunar / ⁊ huort eitt tok tuo eda þria Mæler / Jesus sagde til þeirra. Fylled vpp Kiereñ af Vatne / ⁊ þeir fylltu þau allt a Barma. Og Jesus sagde til þeirra / Helled nu a / og færed K: œmeistaranum / Og þeir færdu honum. Eñ þa Kiemeistareñ smackade Vatned / þad ad Vyne var orded / og hañ vissi ecke huadan þad kom / eñ Þionustumeñerner sem Vatned socktu / vissu þ /

þa

þa kallade hañ a Brwdgumañ/ og seiger honum. Aller Meñ giefa j fyrstu hid goda Vijned/og nær þeir taka Oluadet ad gioraſt/þa pad hid liettara/eñ þu hefr ut geymt hid Goda allt til þessa. Þetta er hid fyrsta Jardteiku sem Jesus giorde til Cana j Galilea. Og hañ openberade sijna Dyrd. Og hans Lærefueinar trwdu a hann.

SA Eilijfe Vijsdomurēn vor DRDTTiñ Jesus Christus talar so sialfur j Ords kuida Bokeñe 8 Cap. Og seiger/Ad siin List sie ad verą hia Mañaña Bornum. Ad þet ta sie satt/ pad syner oss wtþryckelega þetta H. Evangelium/ sem j Dag ve rdur framſett. Þuiad fyrra Suñudag heyrdum vær þar vm talad / ad vor Liwfe Endurlausnare Jesus/ hefde se rdaſt med sijnum Forelldrum/ vpp til Jerusalem / til Hatijdar Dagsins. Eñ j Dag ferdaſt hañ med siñe Mod ur Mariu/til ad prijda med siñe Næ lægd Brwdkauped sem hallded var j

Cana Galileæ. Fyrra Suñudag vm̃ giekſt hañ med þeim Nǽlærdu j Muſterenu/ heyrande þeim/ og adſpyriande þa. Enn nu j Dag er hañ j Sel ſkap/ hia vmkomu litlu og Fatæku Br wdkaups Folke. Pä audſynde hañ ſig ad vera eitt furdanlegañ Gud. Eñ nu j Dag eitt Gladværañ Brwdka ups Gieſt. Pär audſynde hann ollu Folke/ Geiſla ſinar furdanlegr' Viſku z Speke. Eñ hier lætur hann þram ſkyna Geiſla ſyns Almættis. Par Endurnærde hañ Sæler Mannaña/ med Heilſuſamlegre Kieñingu z Guds Orde. Eñ j Dag vidurkueiker hñ Brwdkaups Gieſtena mz Godu z ſætu Vijne. Fyrra Sunnudag heyrdum vær/ ad Jeſu Forelldrar hefde miſt hñ þra ſier. Enn hier lætur hañ finna ſig af þm̃ Vngu Brwdhionum j Cana. Fyrra Sunnudag kom hañ ſuo ſm̃ añar Drottnare til ſijns Muſteris. Eñ hier kiemur hñ ſo ſ eitt æſtwdle gur Broder til ſinna Vina.

Nu

Nu til Textans j Jesu Nafnes
Og er þad tuent sem hier skal annuri ast. Sem er fyrst vm Brwdkauped sialft/ og Brwdkaups Giestena sem bodner voru.

Þar næst viliū vier heyra hier talad vm þau sex Motlætisins Steinker/ af huøriū bleſtøll Christeleg Niod hliota ad Drecka opt og tijdum a medan þau hier til samans lifa j þessum Heime. Gud hialpe oss mz sine Nad/ sem hañ er vanur/ so þetta meige verda hans Nafne til Lofs/ eñ oss til Vpp vakningar/ Amen.

J Vpphafe Textans stendur. OG þar giørdest Brwdkaup j Cana Galileæ. etc. etc.

Vm huort Leyte muni þesse Brwd kaups Veitsla hafa halldenn vered Þad seiger oss Johañes sem Gudspia lled hefur skrifad/ Ad þ hafe vered a Þridia Deige epter þad ad DROTTE ñ vor Jesus Christus gieck vnder

T siie

sitt Predikunar Embætte/z var Skyr
dur j Añe Jordan. Þar næst verdr hŷ
er getid Stadarens/sem Brwdkaup
ed var j hallded/ s er Cana. Þar vo
ru tuett Stader mz eins Nafne/ z hi
ñ añar su stære Cana/ huor ed lña
ndlle Tyri og Sodonis. Eñ hin miñi
Cana lña skamt fra Herrans Christi
Eigen stad Capernaum/ z j þessu St
adar korrenu var Brwdkaup þetta hal
lled. Eñ huortar Personur hafe þ ve
red/ sem Brwdkauped tilheyrde/ vard
ar oss ecke vm ad vita/ med þui þess ve
rdur ecke openberlega j Gudspiallenu
getid. Eñ þo hafa sumer meint/ ad
eirn huor af Christi Lærersueinũ mũe hi
Brwdgume verid hafa/ añad hũt Na
thanael/ edr Simon Postule/ edr j þrid
ia lage Johañes Gudspiallamadur z
Lærersueirn Herrans Christi. Eñ hu
or helst sem vered hafa þesse Brwd
hion/ þa er þ auglioft/ ad þ hafa ver
ed Godar/ Gudhræddar og fromar Per
sonur/ sem hafa haft rietta og sanna
Trw

Trw a Jesum/Huad ráda má þar af: ad þau bioda so Heilogum z Hæverd ugum Giestum til sijns Brwdkaups. Huorium bioda þau þa? Ecke Vm komu litlum og Lijtelmotlegum Mon um hingad og þangad wt i Byen/Nell. dur er þeirra ypparste z hellste Brwd kaups Giestur sialfur Herran vor Jes us Christus/ huor alla adra Gieste Koronar ad Visku og Heilagleika/Al matte og Herradæme/Ja/þau bioda hier sialfum Guds Syne/þeim Konge num allra Konga/ og DROTTne allra Drottna/ huor ed i þessu Brwd kaupe auglyste allra fyrst/ sijna Gud domlega Dyrd/z sinere Batne i Vijn. Þar næst bioda þau hans signudu Mo dur Mariu/vid huoria einge Kuinna sem hingad i Heim hefur fædst kann ad jafnast/ þar DROTTinn virdte ha na þess ad lata hana vera Modur ad sijnum Hiartans Syne/ og vera bæde fyrer z epter sin Barnburd Oslecckada Mey/huad ad er a mote ollu Nattur

T 4 unar

uñar Edle. Þeir þridiu Brwdkaups Gieſterner ſ̃ h:* verda bodner/ eru Lære- ſueinarner Herrans Chriſti/ huoria hañ hafde ſialfur ſier wtualed til ad vppfrǽda j Guds Kyñingu/ og Heilſu ſomum Lærdome/ ſo ad þeir kyñe ſijdar meir Vtiñe af ſier ad bera/ og mörgū til Jordanar ⁊ a Veg Sæluhialparēn ar ad ſnua. So hafa þa þuilijker Hætignarleger/ og Virdugleger Gieſt er alldrei verid Perſonulegā j einu ſaman komner/ j nöckru Brwdkaupe/ ſem þeſſu. Huørnen munde þa Veyting unū hættad og vared vera j þeſſu Brwdkaupe/ þar ſoddan ypparleger Gieſt er vorū ſaman komner? Þegar Veytſl an og Gieſtabods Gledēn ætte ad vera ſ̃ hæðſt/ þa ſeiger Gudſpiallamadurēn/ Ad þa hafe þroted Vijn. Huør Skort ur ad þeſſum vngu Brwdhionum hef ur viſſulega mætt þungt falla. Þar fyrer geingur Möder Jeſu Maria til ſijns Sonar/ og ſeiger hønum fra Or byrgd og Efnaleyſe/ ſem þeſſum vngu

Hionū

Niönum sie vppa falled / ad þaug vante Vijn handa Giestunum/þui hun vissc vel huad Eingelleñ hafde sier ad ur sagt vm hañ/ ad hañ være Guds Sonur/og munde hönum þess vegna ecke omøgulegt ad bæta þennañ Brest med einu Dasemdar verke. Eñ huør iu suarar Jesus hier siñe Modur ?

Kona seiger hñ/ huad heþe eg Med þig? Nu þo ad þetta Herrans Christi Andsuar/huort hañ giefur hi er siñe Modur/ meige þykia hart edur so s̃ aþ nockrum Þiöste/þa samt giør er hañ hier eckert a mote Hlydne þeir re/sem hañ var siñe Modur skylldugur ad veita. Þui Maria atte ecke hönũ Stund nie Tijma ad setia/til ad giora sijn Kraptaverk/helldur atte hañ þau ad giora og framm kuæma þegar hans Fader villde/og hans sialfs Gud domlegur Vilie var þar til/ þar fyrer suarar Herrañ Christur hier riettelega siñe Modur/ Avijsande þar med/ ad

T iij huør

huørke hun nie nockur añar Madur/ eige sier fyrer ad setia nær og huenær hañ eige sijn Guddoms verk ad giøra og framkuæma. Eñ huad mun Maria seigia/ þa heñar Sonur suarar hē sie a þeñañ hætt/ ſ nu var sagt? Mū hun nockud reidast edur læta sia a sier nockurs kongar þyckiu? Nei/langt fra. Helldur kañast hū vid mz sialfre sier/ ad hun hafe þetta oforhurad talad. Eñ efar þo ecke ad hañ mune hialpa þegar Naudsyn giørest/huors vegna hun seiger til Þienarañа. HVAD hellst hann seiger ydur/ þad giøred.

Nier vt af vilium vier taka oss þet ta til Lærdoms/hid stuttlegasta.

Fyrst lærum vær þad hier/ Ad Hiona banded er eitt heidarleg og Heilög St iett/ huøria sialfur Gud DROTTIñ helgade og jñsette strax j Paradijs. Gen. 2. Þa hañ leidde Adam til E vu. Sialfur Endurlausnareñ vor Jesus

Jesus elskade þessa Stiett og hafde hana so miøg j Heidre/ ad hñ virdtest sialþur Persónulega j þessu Brwdkaupe j Cana nalægur ad vera/ huad hñ Blessadur hefþde alldrei giort/ ef þesse Stiett hefde ecke Sañheilog og Blessud vered. Þar þuert j mote hafa þeir j Pavadomenum/ margt Hædug legt talad vm þessa Stiett/ bæde þad ad hun være j mote Guds Orde/ z eingeñ Andlegrar Stiettar Madr mætte hana Jñganga/ þui þad være ein Saurug og Holldleg Stiett. Eñ Ande Guds beuïsar þm̃ þuert a mote Lyge a Hendur/ bæde Pavanum og hans ødrum Stallbrædrum/ og seiger þ Muñ Postulans Pals. Ad Hionabanded skule heidarlegt hallded vera hia ølluñ. Heb. 13. Item j ødrum stad seig er S. Paull. Ad þeir sem Hionaba nded fyrerbioda kieñe Diofla Lærdom. 1 Tim. 4. Og j Pistlenum til Tim. z Tit. 2. Seiger hañ/ Ad Byskup* z Andlegrar Stiettar Meñ skule ve-

ra elrnrar Kuińu Eigen meń.
Þar næst eiga aller þr þ hier ad læ ra / sem med Glede Lucku og Farsælld vilia vpphyria þa heilogu Hiuskapar Stiett / ad bioda Herranū Jesu Christo ymfram̄ alla adra mz aluarlegre Bæn til sijns Brwdkaups / ad hañ vilie þar sialfur nalægur vera og blessa þeirra Hionaband / so ad þ meige Gude til Lo fs verda / þeim sialfum til Glede / ꝛ od rum wt i fra til gods Epterdæmis.
J þridia lage eiga øll God og Christeleg Hion ad læra þad hier / ad elska huort añad af Hiarta / og þykiast ecke huort ødru ofgott / þuiad so sem Rifed af huoriu Kuiñañ var skøpud / var ec ke teked af Hofde Mañsins / helldur af midiū Lijkamanū / so ber ecke ad Kuiñ añ sie Mañsins Høfud / helldur hafe midlungs Riett milliū Mañsins ꝛ Bar naña. Kuiñañ a og so ad stunda til / ad hafa a sier Art og Nattturu Rifsi ns / beygia sig epter Hiartanu / so ſ Rif ed giører / ꝛ stūda epter Glede Mañsins leynt

leynt og lioſt/ j Medlæte og Motlæte.
Þar næſt ſo ſem Rifbeined verndar Hiartad/og forvarar Iñyplen/og gi-rer ſo ſem Nryng og Mwr j kringum þau. So a og ſo ein Goð og Erleg Eckta kuiña/ ad forſuara ſitt Eckta hiarta/af øllu Megne og Mætte þad frekaſt mogulegt er. J þridia ſage ſo ſem þad Rifbeined þeyngir ſig wt/ þegar ad Hiartanu þreinger j ſie fyrer af Sorg og Motlæte/ ſo ecke þiake nie þreynge of miog ad Hiartanu/ Og j Fognudenum vpphefur þ ſig ꝛ ſo/ſo Hiartad meige þeſſ lietteleagar næ And ræme og draga til ſijn Gladuærdar Andañ/ So ber eirnre godre Ecktaku iñu ad giora vid ſitt Hiarta/ eda ſinn elſkulegañ Mañ. Hier a mot ber ꝛ ſo ei nñ godum Ecktamañe ad læta ſier ko ma j Hug/ad þo Rifbed ſie ecke af Hof denu teked/þa er þad ſamt ecke af Fot unum/ſo hañ halldε ecke Kuiñuna þar fyrer/fyrer Fotſkor ſijna/edur þad ſem hañ geingur ofan a/ Nelldur ſo ſem ad
T v hun

hun er tekeñ af þeim Stad sem nalægt er Hiartanu/ þui hun er Bein af Mañ sins Beinum/og Holld af hans Holl-de. So ber hønum ad hafa hana Hiartanlega kiæra/sÿna heñe Dygd og Trw/veita heñe Forsuar og Forsorg un/þui þad er a mote Natturuñe ad eirn skÿllde sitt eiged Holld hata. Og er þad vm þad fyrra.

EPterfylger hid stuttlegasta ad miñ ast a þau sex Steinkier full af Met læteslns Batne/ huor blesloll Hion verda af ad Drecka z smacka hier j Heime.

Þad fyrsta er Steinkier Fatæktareñ ar. Af þessu Motlætesins Kiere mattu þau vngu Brwdhion j Cana strax j fyrstu seigia/þui a sialfan Brwdkaups dageñ vill þeim þad til/ad Vijnsfortz verdur/ so huorke þau nie Giesterner hafa þad/ þau giete giørt sig Glada med. Huad mørg god og Christeleg Hion verda ad smacka a þessu Fatækt

areñ

ateñar Kiere/eñ nu j Dag vor a med al? Og strundum strax þañ fyrsta Da geñ/ þa þau koma saman/ hlioota þau kañ skie ad klaga og seigia. Eg hefe ecke Brauð ad leggia fyrer mig/ Mig vantar þad sem eg kañ ad Klæda mig med. Þetta hid sama Fatækrareñar Steinkier/matte og so Jacob Forfad er reyna og þiña j Nwse sijnu þordum/ huors vegna hañ matte senda sijna Syne til Egyptalāds/ vegna Dyrtijd ar og Orbyrgdar a Korne og Fædu/so sem lesa ma j Gen. 42. C. Eñ huad eiga þau þa til Bragds ad taka/ ð þta Motlætesins Kier til vill? Þad kuñ um vier ad læra hier af Dæme Mariu Meyar. Nun geingur til Jesu Son ar sijns/ z seiger/ Þeir hafa ecke Vijn. Sama skalltu giora/ þegar þu þinnur þad/ ad Orbyrgd/ edur nockurs konar Fatækt vill ad þier þreyngia/ so bæde þu og þijner verda ad lijda Skort/ þa skalltu strags plya til Jesu og seigia honum til Naudsynia þiña/ hañ mū

 vissu

vissulega ecke lata þig syniande aptur fara/ helldur so sem hañ snere hier Vatne Motlætesins j Vijn Gledeñar/ hia þessum Brwdhionum j Cana/ so mun hñ og so Nadarsamlega hialpa þier/ þui hans Augu eru jafnañ open yfer þeim sem hañ ottast. Psal. 33. So hañ frelse þa wr Daudanum/ og giefe þeim Fædslu j Hallærenu. Psalm. 55 Fleyg þu þar þ allre þiñe Ahyggiu vppa DROTTiñ og mun hañ þier Atvinnu veita.

Añad Motlætesins Kiered/ sem Hion eñ verda opt og tijdum ad smacka z aþ ad drecka j þessum Heime/ er Beyke og Heilsubrestur. Þesse vngu Brwd Hion j Cana/ hafa goda Heilsu vm Brwdkaups Tijmañ/ Eñ huor vill seigia ad þm hafe ei þ^{ar} ept^{er} mætt Sott z Siukdomur vppa falla. Huad mørg munu þau Hion fiñast/ sem ecke verda vor ein huorn Tijma vid Beyke og Heylsubrest/ añadhuort a sialfum sier edur Børnum sijnum z Hiwum?

Af

Af þessu Steinkierenu mætte sa gô-
de Guds Madur Job drecka/þa hñ v-
fleigeñ mz Sarū z Kaunū fra Quirfle
til Jlia. Job 2. Hier af smäckade og
so su Blodpallssiuka Kufnañ. Matt.9
Og sa unge Sonur Dauids/ sem lesa
ma 2 Sam. 12. Og ofal fleire. Eñ
huad skulum vier til giøra/ þa þetta
Steinkier kiemur öss ad Hondum?
Ecke skulum vier fara eins z Ahasia
Kongi for/huør þa hñ var Siukr orð
eñ/sende hañ Boð til Belzebub/z liet
spyria hañ að/huørt hañ munde apt-
ur viðrietta af siñe Veykiu/ huørs veg
na hñ mætte deya. 2 Kong. B. 1. C.
Hellldur skulum vier med Mariu flyã
til Christum/bidia hañ og seigia med
Jeremia 17. DROTTiñ læknа þu
mig/þa verd eg Heilbrygdur/ Hialpa
þu mier/þa em eg holpeñ/Þui hñ er
sa Meistareñ/ sem Mattugur er j
Ordum og Verkum/Ja/hañ er sa/sy
ter huørs Krapt þeir Blindu feingu
Syn aptur fyrre/ þeir Holltu Geingu

Lÿkþráer hreinsuduſt/Dauf° heyrdu/ og Dauder Vppriſu. Nu ſo ſem ha ns Bleſſada hond var ecke ſtutt ȷ þa Daga ad hialpa þeſſum og þurlÿkum/ ſo er hun eñ nu ecke ſtutt til ad hial⸗ pa oſs eþ hñs Nadugr Vilie er þar til. Lątum oſs þar fyrer ąkalla hañ a Normungar Tÿmanum/ſo ſem hñ ſialþur ſkipar, Pſalm. 50. Og muñ hañ frelſa oſs.

Pad þridia Mötlætis Kieted / ſem Hiöneñ hliota ſtundum aþ ad drecka/ þa er Oſamlynde og Miſklÿd/ſem opt ſiñis vill vppa falla (þui midur) a mil le Ecktaperſonaña/huad hendt heþur lÿka eirneñ hina Heiloguſtu Meñ ſtu ndum. So ſem leſa ma / Pa Sara Abrahams Hwſtru ąvÿtade hañ fyr er Ambątteña Agar. Gen. 16. Eins og ſo Zephora Kuiña Moyſis/þa hũ vard ad vmſkiera ſiñ Son. Exod. 4. Aþ þeſſu Motlætis Kierenu matte og eirneñ drecka ſu ſkynſama z Dæge lega Abigael/ huor ed ątte eirn Nard wdugañ

vdugañ/ Illſkufullañ og Oppyrerſamſamañ Mañ/ Quar vm ad ſkrifad er. 1. Sam. 6. C. Enn hier j mot eiga oll Chriſteleg Hion ad giæta ad þui ſem Poſtuleñ Pall Radleggur. Eph. 4. Og lata ecke Soolena vnderganga yf er ſiñe Reide. Jaa/ lᴂte Ecktameñer ner ſiet þad ſagt vera/ og alvarlega til Hiarta ganga/ ſem þar ſtendur. Þier Meñ/ Elſked ydar Ecktakuiñur/ ſo ſē Chriſtur elſkade Sofnudeñ/ z gaf ſig ſialfañ vt fyrer hañ. J ſama mata/ Vere Kuiñurnar ſijnū Bændum vndergieñnar/ þui allt þetta er ſialfs Guds Befalning og aluarlegur Vilie/ Nañ ande fyrer ſier Dame Saaru/ huør ed var Abraham hlydeñ og kallade hañ Herra. 1 Pet. 3. Eirneñ Abigael/ og añara ꝼleire. Hier tilheyrer og ſo Aluarleg og Jdugleg Bæn til Guds huør ad er ſo ſem Vegur til alls hins gooda.

Þad ꝼiorda Motlæteſins Steinkier/ er Otrwleike/ þegar añadhuort Hionaña

T viñ elſk-

ilſkar ecke ſiñ Ecktamaka ſiñ vera á/ ſo ſem ſkiedur optſiñis/ þegar þau eru ſo hirdulaus og Ræktarlaus/ ad þau viliá ecke hugga huort áñad j Motlæ te/og þui ſem vppa kañ ad falla/helld ur giöra þad ſtundum kañ ſkie tijuſiñū verra/ ef þau koma þui vid/ſo ſem Dæ me er til a Kuiñu Jobs/ þo Bondslegt ſie/huör ed ecke villde hugga hañ/ edur Medaumkan hafa j hñs Mötgange/ Huörs vegna Auguſtinus kallar ha, na Medhialp Diöfulſins j þui ad Pl äga Job. Þar næſt ſkiedur Otrw leike þeſſe á mille Hionaña j þañ mä, ta/ þegar þad ſeiñ añur Hönd Hiona, ka vppbygger edur Aplar/ verdur aſ añare ſtrax apti niðurbroted z foreydt/ huat til nogleg Dæme piñaſt/einkū á þeſſum ſijduſtu Tijmum. Sa þri die Otrwleikeñ/ſem vppá fellur ſtund um á mille Hionaña/ er Saurlijfis Syrnd edur Hordömar/þegar añadhu ört Hionaña helldur ecke Ecktaſkap ar Trygd/edur Elſku vid añad/ſo ſem

þad

Þau hafa ödur Gude Lofad/ huad ad
giørde David/ þa hañ tok Kuiñu Vr-
iæ og lagdest med. 2 Sam. 11. Item
Kuiña Potiphars/ þa hün villde tæla
Joseph til ad drygia Skom̃ inȝ sier.
Þesse Synd er Gude og hans N. Ein
glum so andstyggeleg/ ad sialfur Ande
DROTTins telur Hördoinsmeñena
midt j Bland þeirra Ogudlegustu og
sinvirdelegustu Glæpamaña/ og seiger
Ad þr skule ecke Guds Ryke erfa. 1.
Cor. 6. Seiger ecke sialfur Gud so
og streingelega bydur. Levit. 20? Og
vÿdar annarstadar/ ad huor sem Hoor
ast med nockurs Mans Kuiñu/ sa skal
Dauda deya. Giæte þar fyrer aller
þeir vandlega ad sier/ sem þa N. Hiu-
skapar Stiett/ añadhuort Inngeing-
ed hafa/ edur jnnganga villia/ og lâte
sig huorke af Hollde nie Heime/ edur ȝ
so af þeim Saurlyfis Anda Dioflen
um/ stiornada verda til oleyfelegra El
sku bragda og saurugs Lyfernis/ helld
ur sieu vakande jafnan og bidie Gud

vm Rad so þeir hrape ecke j Ret og Fiotur Andskotans.
Þad minna Steinkiered af huoriu morg Christeleg Hion meiga truela opt z tijdum/ er þad/þegar Eckta Per sonunum vilia ecke til Born og Afkuæme j Hiuskapar Stiettinne. Þetta Mootlætesins Kier vill morgum vera beyskt og swrt af ad drecka/þuiad Ni onabanded an Barnanna er so sem su Verolld sem eckert Lios edur Solarenn ar Byrtu hefur j sier/seiger hinn H. Augustinus Lærefader. Yf þssu bitra Motlætesins Kiere klagade Abraham fyrer Gude/ seigiande/ DROTTinn DROTTinn/ Huad villtu giefa mier? Eg fer hiedan Barnlaus. Gen. 15. Huørsu aluarlega og akaflega krafd ist Rachel af sijnum Manne/ad hann skylde giefa sier Born/ þui annars seigest hun meiga deya. Gen. 30. Enn huad skulu þeir hier þa til Rads taka sem fyrer þessu Motlæte verda? Þeir sku lu flya til DROTTins/og bidia hann
ad

ad bæta ſier þeñañ Breſt/ef hñs Gud
domlegur Vilie er þar til/þui hañ er
ſa Almætkuge Gud/ſm alla Hlute hef
ur i ſiñe Hende/vm huorn David tal
ar og ſeiger Pſalm. 113. Ad hañ ſie
ſa ſame ſem lætur Obyriuna bwa i
Hwſenu/ſo þad hun verdi ein gladvær
Barna Moder. Sſœrum/ad/þo ad
Sara være Ofriöſöm leingſt af ſiñe
Æfe/ þa gaf Gud heñe þo vm ſidar
Gietnad/ſo ad hun fædde a Nijtugaſ
ta ære ſijns Alldurs Jſaac. Gen. 21.
Eins bleſſade Gud Elizabeth og ſo/
Hiör ed fædde i ſijnum Alldurdome
ſoddañ eirn Son / huilijkur ad ecke
hefur af Kuiñuñe fædſt. Saña leſ
um vier ⁊ eirneñ vm Rebeckam/ad hü
hafe verid Obyria/ eñ fæde þo vm ſijd
er ſijnū Eckta mañe Tuibura. Gen.
25. Nu ſo ſem þad ad Hond DROtt
ins var ecke ſtutt i þa Daga/ad Bleſ/
ſa þeſſar og margar adrar Obyriur
fleyre/ mz godū og Lyſtelegum Lijfs A
vexte/þo þ kiæme ſeint fram/So hefur

hañ eñ nu j Dag nog Rad/ad giefa þm Born z Aþkuæme/ sem hñ vill/ þo oss synest stundum ovænlega af orfast. Eñ kuñe hier þuert a mote so til ad bera/ ad þar sie eingeñ Barna Von fr aniat epter hia Hionunum/ þa skulu þau giefa sig til Frids og vita ad þad er Guds Vilie/ og hindrar ecke j nei nu þeirra Velferd. Siaum til huad myked Angur Sorg og Motlæte ad Børneñ giora opt og tijdum Forelldrunum. Huad þungt meined þier ad Jacob hafe þalled þad / þegar honū var sagt/ ad hans elskulegaste Sonur Joseph være j sundr rifeñ af Olmu Dyre. Gen. 37. Item Dauid/ þa hans Sonur Absalon var j sijnum Syndū j giegnum rekeñ/ þar hañ hieck j Eykeñe. 2. Sam. 18. Huad opt mun Adam og Eua haþa andvarpad yfer sijnum Syne Cain/ sm̄ j Hel slo sinn saklausa Brodur Abel. Judas Suikare þorried siñ eigen Meistara Jesū Christum. Caiphas og hiner adrer komu

komu þui til leydar/ad hañ Blessadur var saklaus a Krossens Nelgdur. Sañarlega munu Foreldrarner sem þuilijk Born hafa ætt/ofta sier a sijd asta Deige og seigia. Æ/Gud giæfe ad vier hefdum alldrei þuiliijk Born ætt. Lætttu þier þar fyrer þad vel linda ef Gud vill ecke lata þier verda audeð Barna/þui hañ sier sialfur best fram j Veigeñ fyrer oss/og veit huad oss er byrer bestu/ og lætur þeim sem hann ottast/ alla Hlute til Gooda falla. Rom. 8. Cap.

Þad siotta og sijdasta Hrygdarefnãt og Motlætesins Steinkier/er þad/þeg ar Daudeñ adskilur Hionen/ og slytur eitt Hiarta fra odru. Þar er eingen Hiarta Sorg so stor og mykel/Iæ/eck ert Angur so megnt og beyskt/ so sem þad/þegar Daudeñ adskilur tuo Eck ta Hiortu/ sem j Elsku og Trwskap eru ædur fastlega saman Teingslud og bundeñ. Ad þetta Mæltæke sie satt/ þad syna oss otelianlega morg

Dæme/bæde forn og ny/Stendur þar ecke vm Forfodurenn Abraham/ad hān hafe bārnād sier og sarlega Grāt ed/þa hān miste Kuiñu sinnar Saru? Gen. 23. Sama lesum vær vm Eck iuna j Naim/ad hun hafe bored sig jlla epter siñ Framlidna Son. Luc. 7 Marger hliota eñ nu j Dag hid sama ad reyna/ so sem Dagleg dæme audsyna. Eñ huad eiga Meñ hier til Br agds ad taka/þa þuilijk Hiarta sorg vppa fellur? Vær eigum ad flya til Jesum/ huor vorar Harmþrungnar Saler mun aptur hugga/og med Gle denar Vijne endurnæra. Þar næst sku lum vær gledia oss þar vid og hugga/ ad Daude og Burtfor vorra Ast vina/skiedur ecke af nockurskonar sier legu Tilfelle/helldur af Guds godum og þægelegum Vilia/þuiad DROtt iñ er sa sem telur øll vor Hofud hær. Matth. 10. Og þar fellur ecke eitt af þeim a Jord/añ hans Vilia. Þar fyrer seiger David so Psal. 139.

Þijn

þijn Augu sau mig þa eg var eñ ec
ke fullskapadur/ z aller mijner Dagar
voru j þijna Bok skrifader. J þrid-
ia lage skulu þeir sem hyrer þessu
Mótlæte verda huxa vm Glede þa og
eilijfa Sælu/ sem þeirra Astviner eru
j komner/ og hugga sig af Hiarta þar
vid/ huiad huad er þetta Lijf añad enn
Eymd z Armæda ad reikna/ Þar fyr
er ættu Meñ ad þacka Gude og gled-
iast þar yfer/ ad hañ hefur leyst þa
wr þessum Eymdarfulla Tæraadal
og jñleidt aptur j þa Sælu Dyrd/sem
huørke hefur Auga sied nie Eyra
heyrt/ og ecke hefur j nockurs Mans
Hiarta komed. J sijdasta lage meig-
um vær og so hugga oss þar vid/ ad
DROTTIN lætur opt og tijdum Be
ysleika þessa Steinkiersins/ snuast j
sætt Gledeñar Vijn/ j þañ mata/ ad
hañ giefur Moñum aptur adra goda
Ecktakuiñu og Børn/ z so sm hñ gaf
Forfødurnum Abraham Gen. 25.
Og þeirre forsialu Abigail sem epter

ſin þyrta Mañ eignadeſt David.
Vær vilium bidia þañ ædſta Hiona-
bandſins Herra vorn DROTTin Je-
ſum Chriſtum/ad hañ vilie æ jafnan
ſnua Sorgartaarum allra Chriſteleg
ra Hiona/ ſem Harmþrungeñ epter
þreygia j þſſum Heime/ j ſæt Gledeñ
ar Viin/og ſñleida oſs vm ſider j Ei
lijfa Dyrd z Æru. Þangad ad koma
og þar ad vera med øllum Guds wt-
vøldum Einglum og Mønum/Veite
oſs Gud Fader j Jeſu Sonar ſijſ-
ns Nafne/ AMEN.

Þridia Suñudag epter Þrett anda/Evangeli. Matt. 8. Cap.

OG þa ed Jeſus gieck ofan
af Fiallenu/ fylgde honum
margt Folk epter. Og ſiaa
þu/ad Lijkþraar Madr kom/
tilbad hañ og ſagde/Herra/
Ef þu villt/þa gieſtur þu mig hreinſad.
Og Jeſus riette wt Hondina/ Ahrærde
hañ

hn̄ og sagde/Eg vil/Verdu hreinn/Og jafn skiótt vard hans Lykþrá hrein. Og Jesus sagde til hans/Sia þu til ad þu seiger þad eige neinum/helldur þar þu og syn þig Kieñemoñunum/og Offra þyna Giof/þa ed Moyses heþur boded/til Vitnisburdar yþer þeim. Eñ þa ed Jesus gieck jñ j Capernaum/kom til hans Hundrads Hofdinge nockur/bidiande hañ og sagde/Herra/Þion miñ liggur Jcktsiukur heima/og kuelst þunglega. Jesus sagde til hans/Eg vil koma og Lækna hañ. Og Hundrads Hoþdingeñ suarade z sagde/Herra/Eg em þess ei verdugur ad þu gangier jñ vnder mitt Þak/helldr seig þu eitt Ord/og mun miñ Þion Heilbryḡdur verda. Þuiad eg em Madur Yþervalldeim vndergieþeñ/haþande vnder mier Striids folk/og nær eg seige þessum/Far/þa fer hañ/og odrum/Kom þu/og hañ kiemur/og Þræle mijnum/Gior þetta/og hn̄ gior er þad. Eñ þa ed Jesus heyrde þetta/vndradest hañ og sagde til þeirra er hoñum epter fylgdu. Sañlega seige eg ydur/ad þuilijka Tru hefe eg eckе fundeð j Israel

rael. Eñ eg ſeige ydur/ pad marger mu-
nu koma aß Auſtre og Veſtre / og ſitia
med Abraham/ Iſaac og Jacob j Ryke
Himnaña/ Eñ Rykeſins Syner munu ver
da vtrekner j þin yſtu Myrkur/ þar ſem
vera mun Oop og Gnyſtran Tañanna.
Og Jeſus ſagde til Hũ dradshoͤfdingians/
Gack þu hiedan/verde þier epter þui ſm̃
þu trwder/ Og hans Þion vard heill/ A
þeirre ſomu Stundu.

Pſalmenum þeim 19. talar Da
vid ſo/vm þad fagra og Lyſtele-
ga Heims Lios Solena/ og ſeig
er, ADHANN (þ er DRottiñ Alls
heriar) hafe ſett Soluñe Herberge/ og
hun gange wt ſo ſem eirn Brwdgume
wt af ſijnũ Sal/og gledie ſig ſem ein
Hetia/til ad hlaupa Veigeñ. A einũ
Enda Heimſins (ſeig* Spamadureñ)
kiemur hun vpp/og reñur ſo vm kring
til hins ſama Enda/og eckert ſkyleſt
fyrer heñar Hita. J þeſſum Ordum
wiñmælar Spamadureñ David/ſo ſiñ
j nock

j hockurs konar Dulmælum/edur Epterlijkingu/ pa Blessudu Riettlætis Sool. Mal. 4. Vorn DROTTIN Jesum Christum/ huorn Johañes kallar med ødru Nafne/ Pad mykla Neimsins Lios. Joh. 1. Sem vppruñed er af Hædum. Luc. 1. Huiad so sim David tileignar þeirre Natturlegu Soluñe sitt Herberge/ huort ad er sa vijde og breide Himen. So heþur z so Riettlætis Soliñ vor Jesus Christus j fra allre Eilijfd/ hafst sitt Adsetur z Veru j Skaute sijns Himneska Fødurs. Joh. 1. Og j sijns Fødurs Nyþ huar ed margar Vetur eru. Þar næst so s þ David seiger vm þa Natturlegu Solena/ ad hũ vt gange aþ sijnu Herberge/ so sem eirn Prijdelegur Brwdgume/ So var Christur ecke alstjäþnt á Himnum vppe/ Helldur for hañ vtfañ þadan og Openberade sig Heimenum/ Ecke so sem være hñ eirn Volldugur Skapare/ edur strangur Domare/ Helldur Openberade hañ sig med

hyrre og Bingiarnlegre Asynd/so sem eirn godur Brwdgume/ Audsynde sig þar med ad vera komen til þess/ad hun da Ecktaskap/ og Trwlofa sier allt Mañkynid til eigenlegrar Eignar. Eph. 5. J þridia lage lijka sem þ Da vid lijker Solunne vid eina Hetiu/ edur Ofluga Strijdskiempu/ So er og so DROTTiñ vor Jesus/ hiñ allra ste rkaste Strijdshofdinge.

Ja/ Hañ er þad Ofluga Leonid af Kyne Juda/sem þess vegna er j Heim eñ komeñ/ ad hañ nidurbriote Verk Diofulsins/og afmæe hans Banvæna Brodd. Osee 13. J fiorda maata seiger David/Ad sin Natturlega Soleñ a Himnenum/ hafe fliota og hrada Ferd/so þo/ad hun kome vpp a einum Enda Heimsins/og reñe so vm kring/ til hins sama Enda a einum Deige/þa Mædest hun þo huorke nie þreytest a þessare siñe Reysu. Eins lijka þreytest ecke vor Blessade Endurlausnare Jesus/ad hlaupa sitt Skeyd/ og

og þullenda ſijna Reyſu vorra vegna/ ſo ſ var / Þa hañ nidurſtie til Helvijt is/Og vpp ſtie aptur til Hiṁna/Og ſitur til Fodurſins hægre Handar/Vm huorn ſiñ Veg og Reyſu/ hañ talar ſo ſialfur hia Joh. 16. Seigiande. Eg er aþ Fodurnum wtgeingeñ og komeñ j þeñan Heim. Eg fyrerlæt z aptr þeñan Heim/ z þer til Fodurſins. J þimta og ſijdaſta lage/tileignar Da uid Soluñe þañ Krapt og Verkan/ ad hañ ſeiger/ad þar ſie eingeñ Hlut/ ur j Heiṁenum/huorke hætt nie lagt/ huorke a Sioo nie Lande/ſem kuñe ad ſkyla ſier þyrer heñar Hita. Eins lijka Vpplioman og Vermer Riettlæt is Soleñ vor DROTTiñ Jeſus alla Meñ ſem koma j þeñañ Heim. Joh. 1 So þramt ſem þeir tilbyrgia ecke ſitt Hiarta fyrer honum/og wtbyrgia ecke hans Guddomlega Nadargeyſla. So er þetta allt vel og merkelega hlio dande vppa Nærverande tijma/ þuiad hingad til hofum vier heyrt þar vm

 kient

kient og talad/ huørnenn Christur ha:
fe so sem eirn eilijfur Brwdgume wt-
geinged af sijnum Sal/ pad er/ af Ska
ute Fodursins/ og fæddst j Bethlehem a
Gydingalande hingad j þennan Heim.
Vær hofum og suo heyrt huort
nu ad þisse Rjettlætis Solenn/ hefur wt
breydt sijna Geysla/ ecke alleinasta j
Gydingalande/ þegar ad Einglarner
Predikudu vt af hans Fædingu fyrer
Hirdurunum/ helldur og so j Austur
alfunne/ þa hann þyrer Leidarvijsser eirn
rar Stiornu/ vijsade Austurvegs Vit
ringunum til sijn. Hann wtbreidde þa
j Egyptalande/ þa hann vard þangad
ad þlya fyrer Ofsokn Herodis Kongs.
Hann wtbreidde þa j Musterenu til Je
rusalem/ þegar hann sat midt a mille
Lærefedranna/ heyrande þeim og adspyr
iande þa. A Sunnudagenn var/ wt
breidde hann þessa sijna Guddoms Ge
ysla j Cana Galileæ/ þar hann snere
Vatne j Vijn/ z openberade suo sijna
Dyrd. Nu j Dag wtbreyder hn̄ þa/
bæde

bæde hia Gydingum og Heidingium/ J þui hañ læknar þañ Lijkpra Mann sem Gydingur var/ af siñe Spitelsku/ Eñ Bænheyrer þañ Heidna Hundrads hoᵱdingia/ s bad hñ þ̄ siṅū Þienara.

Nu til Textans J JESV Nafne/ Og vilium vier minnast a þesse tuo Dasemdarverk/ sem Jesus giorde. Aññad a þeim Spitelska Mañe. Eñ añad a Þienara Hūdrads hoᵱdingians. Med þeim sierlegustu Lærdomum/ og Huggunum/ sem hier af kuña hid stuttlegasta ad dragast. Hier til hialpe oss Gud/ þyrer siṅs Blessada Nafns saker/ Amen.

MArgt er oss hier Athugande i þssu Heilaga Evangelio. Fyrst vm Tijmañ og Stadeñ/ nær og i huorium Stad Herrañ Christur hefur giort þetta Kraptaverk/ a þeim Lijkþraa Mañe. Gudspiallamadureñ seiger ad þad hafe vered/ Þa hñ gieck ofan af Fiallenu/ Þad er/ epter þad hñ haᵱde

 fram

framþlutt fyrer ſijna Tilheyrendur/ þa laungu Predikun ſem ſkrifud ſtend ur hia Matth. 5. 6 z 7. Cap. J hu orre han̄ framſetur i ſtuttu Mæle/ þa hellſtu Truarennar Articula og Hoͤfud greiner. Enn Fialled a huioriu hann hafde þeſſa ſijna Rædu/ meina ſumer ad vered hafe Fialled Tabor. Munu nockrer þa hafa vidſtadder vered/ þeg" Chriſtur giorde þetta Daſemdarverk? Ja/ viſſulega/ þui hier ſtendur/ Ad ma rgt Folk hafe fylgt hoͤnum epter/ og hefur Endurlauſnaren̄ vor hellſt vil iad giora þetta Jardteikn j Folkſins Naveru/ vppa þad han̄ ſtadfeſte þar med ſitt Lærdom/ og ad þeir ſomu ſem hoͤfdu heyrt han̄ a Fiallenu ædur Pre dika/ ſkyllde ſia a þta Daſemdarverk/ z rada þ" af ad hn̄s Kienning være ſon̄ og truanleg. Perſonan̄ a huorre vor DROTTin̄ Jeſus Chriſtus giorde þetta Jardteikn/ var eirn Lyk þrar edur Spitelſkur Madur/ huorium ſialfur Gud hafde fyrerboded/ ad þeir ſkyllde

eike

ecke hafa neina Vingeingne vid abra
Men̄/ helldur skyllde bwa fyrer vtann
Nerbwdernar. Leuit. 13. En̄ med
huorre Lijkamans Hegdan edur Skyk-
ckan/ad þesse Veyke Madur hafe so
med framm fyrer Christum/þar vm ad
vijkia Gudspiallamennerner so. Matt-
heus seiger ad han̄ hafe tilbeded Jes
um. Marcus/ Ad hn̄ hafe falled til
Fota hans og beded han̄ so. En̄ Lu
cas vottar ad han̄ hafe falled flatur
fram̄ a sijna Asianu til Jardar/og til
beded han̄/ Nuar med þesse veyke Ma
dur j liose lætur/ sijna jnre Niartans
Audmyukt/sem j hans Niarta kuiknud
er/ ecke so einungis af Krankdæmisins
Punga/sem han̄ a sier ber/helldur af
Vidurkien̄ingu sinna hrædelegra Syn
da/ med huorium han̄ þykiest hafa
vppvaked yfer sig Guds Reide/ z hræ
delegt Hefndarstraff. Nuad seiger þä
þesse Spitelske Madur/ talar hn̄ nockt
ud vid Jesum / edur þenger hn̄ Nei/
Langt firrre/ helldur so sm̄ eg strax sa

gde

ſagde/pellur pram̄ fyrer han̄ til Jard⸗
ar a ſijna Aſionu og ſeiger/ HER⸗
ra/ Ef þu villt/ þa gietur þu
mig hreinſad. et ct.

Nu þo ad Bæn þeſſe ſie nuog ſtutt og
Faaord/ þa er hun þo ſamt ne ſta Miarf
næm og agiætleg/ huors vegna vær
viltum athuga hana Koſtgiæfelega.

Vpphaf Bænar ordan̄a/ er ſo hliod
ande. Fyrſt kallar han̄ Chriſtum He
rra/ Huar med þeſſe Spitelſke Mad
ur i Lioſe lætur ſijna Jatning/ vm þen̄
an̄ Jeſu̅ er/ ad hu̅ trwe þui fullkom
lega/ ad han̄ ſie ſa ſame Herra Himi
ens og Jardar/ J huors Vallde ad ſie
gioruallt/ Ja/ ſa ed Valld hafe a Lijfi
og Dauda og giete þeſſ vegna Audve
lldlega af ſiñe Guddoms magt Lækn
ad ſitt Mein/ en̄ eingen̄ an̄ar.

Giaum til/ huorke tilbidur han̄ hier
Moyſen/ ecke Jacob/ eda Naaman þan̄
Syrlendſka/ nie nockra adra wt j fra/
ſem an̄ adhuort hafa ſialþer Læknader

vered af Spitelsku/eda hafa Lækn͡ad adra/ helldur tilbidur han̄ Christum/ vm huorn David talar j Psalm. 72. Ad han̄ sie sa sem̄ alleina Kraptaverk ken̄ giører/ huor og eirnen̄ kallast j Exodi Bok. 15. DRottin̄ vor Græðare.

Annad Bænar orded þessa Lykþrá Mans/ er þetta/ ad han̄ seiger. EF ÞV villt þa giętur þu mig hreinsad/ Þad er sem han̄ hefde sagt/ Fyrst eg kiæne þu Obrigdanlega/ ad þu ert Herra og DROTTin̄ yfer øllum Hlutum/ þa veit eg þad og so fyrer vyst/ ad þo Hundradsin̄um sie þesse min̄ Veykleike vidurstyggelegur og Olæknanlegur af Mønnum/ þa giętur þu samt Lækn͡ad han̄ ef þu so villt. En huort þ sie þin̄ Vilie/ ad Bænheyra mig hier vm/ þad veit eg en̄ nu ecke/ En þu munt þo visselega giøra þad/ þegar þu sier ad þesse þyn Lækning mune verda mier Gagnleg og Heilsusamleg/ Þar fyrer set eg allt þetta Epne j þin̄ Gud-

 dom̄

domlega Vilia og Fodurlega Forsia.
Eñ huad giorer Jesus hier til? Sua
tar hñ nockru til þessarar Suplicatiu?
Ja sañarlega/ Ecke þeyger hañ hier
eins og hañ þagde vid þeirre Canuer-
sku Kuiñuñe. Matth. 15. Marcus
vottar ad hañ hafe hrærst Myskunar
yfer þessum auma Mañe/ huad og eir
nen man ræda þar af/ ad hier stendur
ad hañ hafe iafnsnart wtrett sijna
Hond og snert hañ.

Hier kañ einhuor ad spyria. Kuñe
Christur ecke af sijnum Guddoms Kr
apte ad Lækna þeñañ Spitelska Mañ
vtan hñ snerte hañ med sinne Hende?
Vær skulum vita ad Christur hefur
giort þetta ecke an fierlegra og vissra
Ordsaka.

1 Fyrst so hñ audsynde sig þar mz/ad
vera Herra yfer Logmalenu/þui þad
var j Logmalenu bañad/ ad nockur
skyllde snerta þa Lijkþrau. Einkum
þeir sem huorke kuñu þuilijkt Kranck
dæme ad lækna/ eda fra Daudanum
ad

ad frelsa. Eñ þetta huortueggia kun
ne Christur ad giora. Og so sem þad
ad Elias og Eliseus giordu ecke neitt
Løgbrot j þui/ þo þeir snerte þa hina
Framlidnu/ sem þeir vppvøktu af Da
uda. 1 Kong. B. 17. z 2 Kong. 4.
So giorde og ecke helldur Christur
hier nein Løgbrot/ þo hañ snerte þañ
Lijkþraa til ad Lækna hañ.
2 Þar næst verdur oss þad hier auijs
ad/ ad Christur er eirn Herra z Meist
are til ad Lækna/ og þer ødruvijs ad
sijnum Læknisdome/ eñ aller adrer. Þe
gar Eliseus læknade þañ Syrlendska
Naaman/ þa villde hñ ecke snerta hñ
med siñe Hende. 2 Kong. B. 5. Eñ
Christr snerter hier þñ Lijkþra Mañ/
so hañ giorde Mismun a mille sijns
Læknisdoms/ z siña Þienara/ z synde/
Þad sijn Hønd være ecke eñ nu stutt or
den. Esai. 59. So ad/ ef hañ tæke
a þeim Daudu/ Þa Endurlifnudu þe-
ir/ Snerte hañ þa hina Blindu/ þa
yrde þeir Siaande/ Ahrærde hañ þa
 Daufu

Dauþu og Mallauſu/þa ſkyllde þeir heyra og verda talande/ Þetta er ſu rietta Chriſti Almattis Hond/ ſem ollu kan̄ ad vmbreyta.

3 J þridia lage ſiente Chriſtur hier þan̄ Spitelſka med ſiñe Hende/ad h̄n̄ auðſynde þar med/ad ſu Guddomlega Natturan̄ være ſamteingd og eigenleg orden̄ ſiñum Man̄dome.

4 J fiorda lage aviiſaſt oſſ hier mz/ a: vor DROTTJN̄ Jeſus vilie oug þan̄ fyrerlyta edur þoracta/ huorſu aumur og audvirdelegur ſem han̄ er. Joh. 6. Þar holldum þad ſtort Aud myt tar merke/og Lytelætis Teikn a ei num Herra og Potentata/ ef han̄ læt ur ſo lyted ad han̄ riettet ſiña Hend ad einhuorium ſiñum audvirdelegaſta Þienara/ ſo ſem giorde Abſalon. 2. Sam. 15. En̄ huad myklu meira er Lytelæte Herrans Chriſti/ huor ed ſiſ na Millda Hond wtriettet til allra Voladra og aumra/til ad biarga þm̄ og vidhialpa?

J

5 J fimta mata vill Christur oss hier kient hafa/ med þessare sine Atek ningu a þeim Spitelska/ Auorneñ vær eigum Sinader ad vera/og huad Niar talag vær skulum hafa til þeirra sem Veyker eru/edur j añan mata Þuing adet z Pinader/sem er/ Ad vær skulum ecke hafa Vidbiod vid þeim / helldur sanna Medaumkan. Ja/vær eig um ad snerta þa med bædum Nondum vorum. Fyrst med Gudræknñar Nen de/j þui ad bidia fyrer þeim. Og þar næst med Kiærleikans Nende/j þui ad ganga opt ar eñ sialldnar til þeirra/ gi ora þeim til goda/og Nugga þa j sijnu Motlæte.

6 J siotta og sijdasta mata/þar Chr istur snerter þañ Siuka hier/þa syner hñ oss ad þar sie einzteñ sa s kuñe ad hreinsa Mañiñ af Syndareñar Spit elsku/ nema sa sem Gud vill sialfur A hræra/ og so sem snerta med siñe Al mattis Nende.

Þessu næst talar Nerrañ nockrum

X iiij Ord

Ordin til þessa Siuka Mans z seiger.

Eg vil/Vertu Hreinn.

Ecke eru þesse Herrans Ord mørg/ enn samt skulum vier vita/ ad þaug eru bæde Vigtug og Kroptug/ þui hann talade alldrei so ad hanns Ordum fylgde ecke jafnan sierlegur Kraptur/ huad og sønnudu þeir tueir sem geingu til Emaus. Luc. 24. Huorier ed sagdu/ Brann ecke ockar Hiarta j ockur/ þa hann talade vid ockur a Veigenum? z c. Og er oss þad hier fyrst athugande/ ad Endurlausnaren vor suarar hier þessum Veyka Manne vt þa huort sitt Ord/ sem hann hefur frammsett fyrer hann j sinne Bæn z Supplicatiu. Fyrst seiger sa Spitelske. HERra EF þu villt. Þar vppa suarade Jesus. EG Vil. Sem hann so segde/ Þu skallt fa þad ad reyna/ huad ad minn Vilie sie. Sa Siuke seiger. Þa gietur þu hreinsad mig. Þar vppa ansar Herrann honum. Vertu hreinn. Þad er/ Vertu nu ecke

leinga

leingur Andſtygd/hia ødrum Mønn um/ſo ſem þu hefur hingad til verid/ Elldꝛ vertu Heilbrygd z Oſiuk Mañ eſkia/ſo ſem hefder þu alldre Spilltur vered. Nier þram̃ ſkyn nu bæde Gud doms Kraptur/ſem og lijka Medaum kan / ſem Endurlauſnaren vor hefur til allra Jdrande og Riettrwadra Ma ña/ Nier kantu ad ſia riett jñ til Jeſu Hiarta/ Huørſu þad er æſtudlegt og reidubwed til ad hialpa þier j øllum þı̄nū Raunum/ þegar þu leitar hans riettelega/med þeſſum Spitelſka Ma ñe. Æ/ Lofadur ſie nu þar fyrer Lifande Gud/ſm̃ hefur giefed oſſ Au mū Naudþurftugum þañ Læknér ſm̃ bæde kann og vill hialpa oſſ/ þa o;s liggur æ.

Eirn af Lærefedrunum/ ad Nafne Beda/Seiger ad Jeſus hafe þeſſ veg- na ſagt til þeſſ Spitelſka. Eg Vil/ So ad hann þar med til Baka ræke/ þa Villumenn ſem kolludu/t Photini- ani/ Huørier ad trwdu þui/ad oll H.

 Gud

Guddomsins Preñing hefde sameigen legañ Vilia/ eñ ecke Sameigenlega Magt til ad giora þad og þad.

Þar næst seiger same Lærefader/ Ad Herrañ hafe teked a þessū Siuka/ vegna þeirra Villumaña/ sem kolluðust Manichei/ Huorier hielldu Christum ecke ad vera sañan Mañ/ Eñ skipad hafe hañ med Vallde þessum Mañe ad vera Hreinum/ vegna þeirra A: ia norum/ Huorier Daglega hofdu þar a mote/ ad Christur hefde ecke sañan og eilijfañ Guddom.

Þegar Herrañ vor Jesus er nu buin eñ ad tala þessum Ordum til þess auma Spitelska Mans/ þa stendur so frammveigis i Gudspiallenu. OG iafnsnart vard hañs Lijkþra HREin. Þad er i þui sama Vile/ z vnder eins z hñ talade til hñs. Eg vil/ Vertu hreiñ/ Epter þui sem Luc. vottar. So sañast þad hier vm vorn Endurlausnara/ ad hañ sie Mattug

ur i

ut j Verkum og Ordum fyrer Gude ꝫ allu Folke/ so sem Cleophas og hinn annar Lærisueirn sin̄ med honum var/ jatuđu. Luc. 24.

Lærum nu þad hier fyrst af Dæme þessa Spitelska/huorneñ vær skulum haza Bænum vorum/ þa vær komum fram̄ fyrer Gud/so ad hañ Bænheyre oss/Sem er/Ecke þurfū vær allt af ad hafa langar Bæna giorder/ hu ar um Christur sialfur amiñer oss hia Matth. 6. Seigiande. Nar þier bid jed skulud þier ecke Margmæluger vera sem Heidingiar. Helldur lætum Bæner vorar vera stuttar og godar/og af Hiarta/so sem var Bæn þessa Spitelska. Siaum til þeirra tueggia sin̄ Lucas um skrifar 18. Cap. Og seiger ad Tueir Menn hafe geinged upp j Mustered ad Bidiast fyrer/ Annar hafde langa Bænagiord/Uppreikna de huad epter añad sijn Godverk/sagdi ꝫ sit bæde Fasta/ og giefa Tijunder til Fatækra af sijnu Fie/og añad fleyra

seim

sem hn̄ gat þa til synt. Eñ aftar haf
de Goda og stutta Bæn / barde sier a
Brioſt / og talade ecke vtan tuo edur
þriu Ord og ſagde. GUD/ Vertu
mier Syndugum Lyknſamur. Nuørs
þeſſara Tueggia Bæn munde Gude
betur lyka/ Su langa sem Phariſear
eñ hafde/ Eda ſu ſtutta sem Tollhe
imtu madureñ pram̄ bar? Þad vottar
Ande Guds/ Ad Tollheimtu madureñ
med ſijna ſtutta og Hiartnæma Bæn/
Hafe fared hinum Riettlætare heim
aptur j ſitt Hwꝛs.

Þar næſt eigum vær ad fram̄ flytia
vorar Bæner j riettre og ſañre Truu
til Jeſum/ Forlætande oſſ ecke vppa
vor eigen Godverk/helldur vppa hans
Nad og Forþienuſtu/ og jatta hn̄ ad
vera vorn DROTTiñ og Herra/ Nu
orium giepeſt er oll Magt/ bæde a Hi
mne og Jørdu. Vær ſkulum og ſo
læra þad af dæme þeſſ Spiteliſka/ ad
giora riettañ Greinarmun a millum
Andlegra og Lijkamlegra Giæda/ſem
vier

vier vmbidium/ so sem þa vier bidium Gud vm Fyrergiefning Syndana/vm Aukning Trwarenar og Gudhrædslu nar/og vm Endurfædingena. Vm þe tta allt eigum vær Gud ad bidia/an al ls Forords/Þui allt þetta vill Gud gi, eþa z veita øllum Jdrande Moñum. Eñ huad Lijkamlegum Hlutum vid vijkur/so sem ad er Heilbrygde/Rijkdo mur/Lærdomur/og annad þui vmlijkt/ Þar vm eigum vær ad bidia med þessu Fororde. Ad þad sie Guds Vilie/ og þad meige skie honum til Lofs og Dy rdar/þa vilium vier þad giarnan þig gia. J þuilijkañ Mcata badst sialf ur Endurlausnariñ vor fyrer/þa hann vppbyriade sitt Daudastrijd j Grasgar denum/z sagde. Fader/Tak burt þeñ añ Kaleik fra mier/Þo ei huad eg vil/ helldur huad þu villt. Þegar þu ki emur nu so fram j þinne Bæn/ þyrer þiñ Frelsara Jesum/þa vill hann vey ta þier allt þad sem þier kañ gagnlegt ad vera til Lijfs og Sælar/Ja/ Þu
X vij skallt

skallt þa þu ad reyna þad hid sama sem þesse Spitelske Madur fieck ad reyna/ ad Jesus mun wirietta til þijn sijne blessada Nialpar hond / og hræra þig z seigia/ Eg vil/ Vertu hreinn.

Huggun þa høfum vær oss hier wt af ad taka/ ad so s h/ ad Christur rak ecke þennan Spitelska Mann fra sier/ z styggade ecke vid honum/ Huorsu sem hans Krankleike var andstyggelegur/ so skulum vær og so j allskonar Stukdomum/ Hugga oss þar vid/ ad þott Nu ydradsinnum/ meige Veykleikenn so mykell z Vidurstyggelegur vera /sem einum edur ødrum kann til ad falla/ ad Mennerner byrge sitt Andlit fyrer oss/ og vilie ecke neina Vmgeingne med oss hafa/ þa hefur þo Gud oss ecke fra sier reked/ nie ølldungis gleymt. Auglioost Dæme hier vppa/ hofum vier a Guds Manne Job/ fra huørium Gud veyk ecke/ huorsu s hann var Plagadur/ þott aller hans Viner yfergiæfe hann og hede Vidbiod a honum.

Vær

Vær verdum og eitnen̄ Aminner/og viduarader j þessū Herrans Christi Ordum/ sem han̄ talade til þess Veyka/seigiande Sia þu til ad þu seiger, þad ei HErrnū. Ad þo einn edur an̄ar hafe nockrar gódar Gaf̄ur þeiged af Lifanda Gude/huort þad er helldr Lærdomur/Skynseme/Mælska/Forsialegleike/Rijkdomur/ Frijdleike/ edur þess konar an̄ad/ þa eigum vier ecke ad nietnast/edur hrósa oss sialfum þar af/so sem marger giora/ Einkanlega þegar þeir þykiast hafa giort nockud Gott af sier / þa gieta þeir ei sialfer þagad þar yfer/helldur fara j burt/og seigia fra sijnum Vinum og Kun̄ingium/ Huorsu vel og Hofdinglega þeim hafe fared j þui og þui/ og vid þan̄ og þan̄/og leita sier so sialfer Lofdyrdar. En̄ einkum z fierdeilis eiga þeir sem ødrum eiga ad vndervijsa og kien̄a/ad varast Sialfhælne og Lasta ecke adra þar fyrer/ þo þeir hafe

X viij ecke

ecke so myklar edur jafnar Giæpur af Gude þei ged ꝫ þeir/ þur so seiger Ande Guds sialfr ꝥ Munñ Postulans Paals. 1 Cor. 4. Nuad hepur þu þad ad þu haper ei medtekeð/ Enn fyrst þu hepur þad medtekeð/ Nuad hrosar þu þier þa/sem sa þad hepde ei medtekeðt Þar næst/þar Christur býþalar þeim Siuka að Offra sijna Giøf/epter Løg male Mo:sis/ Kieñemañenñ/þa sk oss þar med kent vera/ad tia oss Packlæt ta lifanda Gude jafnan fyrer alla sijna Naadar Velgiorninga/ sem hann veiter oss/ og seigia honum Lof med hinum sæla Dauid þar fyrer. Lof seig þu DROTTNe Sala mijn ꝫ glym ecke ollu þui goda sem hañ veiter þier/ þuilijkt Lopgiordar Offur þocknast Gude vel. Forsómum þui ecke þad j framme ad læta. Og er þad so sagt um þad fyrra.

SA seirne Partur Gudspiallsins/hliodar um Nundrads høpdingiann/ Sem bad Jesum fyrer sijnū Pienara/ Nuak

Huar vm Texten so voffar. Och

Pa ed Jesus gieck in i Caper naum. Capernaum var ein Hofud Stadur i Galilea. En Innbyggiar" þessa Stadar voru (epter þui sem vm þa er skrifad) Obyler og Mordgyr uger. Luc. 13. Þar fyrer häfde nu sa Romverske Keysare/sendt hingad i þen an Stad nockra Striijdsmen/og eirn Hundradshofdingia sem þeim skyllde stiira og varna vid allskonar Morde z Mandrape/Eirnen ad hallda Gydin ga Folke i Tauine/ef þad villde i neck ru Keysaranum motsnwid vera. Þesse Hundradshofdinge v" af Heidingium Ættadur/og hafde vppalest alla sijna Daga i Strijde. En med þui hann vmgieckst nockra Stund a medal Gyd inga Folks/og sa þeirra Guds Þion ustugiord/Þa þyrer Guds Tilhlutan þiell han i Sid med þeim/og fra sier kastade þm̃ Heidna Ogudlegleika/vid hüorn han hafde vppalest/En snerest

D à Trw

a Trwarbrøgd Gydinga/ huør ed i
paa Tijma voru þau bestu z hellstu.
Ja/ Hañ var so þastħelldeñ a þessare
Gydinga Trw/ ad þeir ellstu og Ypp
urstu af þeim/ bꝛru hønum þañ Vitn
isburd þ Jesu /ad hañ hefde Vppby,
gdt vppa siñ eigen Kostnad þra Sam
kundu Nws eda Kyrkiu. Luc. 7. Nu
ad ad er mykels Lofs verdt. Mikla
Mijnkun og Skøm giører nu þesse
Heidne Hundradshøþdingie mørgum
huørium a þessum Døgum/ sem Chri
stner lꝛtast heita/ eñ vilia ecke(þo all
vel giete) giøra Guds Nwse hid minsta
til Goda/ og kannskie / lꝛte sier sodd
án Ogudleg Ord vm Muñ falla/ ad
sig meige einu gillda þo ad Kyrkiañ ni
dur falle. Lijked er þessum og þuilijk
um vmhugad/ bꝛde vm Velferd sijna z
añara/ Ja/ Þad er so ad siꝛ/ ad so siñ
þeir vꝛre vel til Frids/ ad þar vꝛre
huørke Kyrkia nie Predikunarstoll/ og
þeir þyrfte alldrei Guds Ord ad heyra.
Þesser og þuilijker meiga med øllum
Riettc

Riette reiknast Heidingium verre/ Enn vier lætum þessa fara/ Þeir muñu med taka sitt Verdkaup vm̃ siþer.

Nu villum vier framveigis heyra nockud pleyra af þessum Hundradshöfdingia. Gudspiallamadurinn seiger ad hañ hafe komed til Christum/ tilbed ed hann a þeñan hꜳtt seigiande.

Herra/ Þion miñ liggur Jckt siukur heima/ og kuelst þungle ga. Hier lætur nu þesse Hundrads höfdinge þyrst j liose/ Trw þa sem hañ hefur a DROTTne vorum Jesu Christo/ Þar hañ jꜳtar hañ ad vera siñ Herra og DROTTiñ/ huorn Trwareñar Grundvöll hañ hefur sañarlega feinged/ og ödlast/ ei af Holl de nie Blode/ helldur af sialfum Herranum Christo/ Hans Kraptaverkum og Kieñingum/ sem hañ framsette j Samkundu Hwse Gydingaña/ sem þesse Höfudsmadur hafde þeim Vppbyggia læted/ vnder huorium hñ hefur

 vissu

ſtulega jduglega verid. Þar næſt audſyner hañ hier Dygd ſijna og Elſku/ ſem og ſañarlega Medaumkan/ ſ̃ hañ hefur til ſijns veyka Þienara/ Nū bidur Chriſtum ſo nakuæmlega fyrer honum/ ſo ſem hañ ætte ad bidia hann fyrer ſialfan ſig.

Lærum þad hier af/ ad hafa ſaña Medaumkan med þeim Siuku/ og kieſtum j Brioſt vm þa/ Verum ecke ſo Gallharder/ ad vær læſtum oſſ ecke þeir ra Reyd til Niatta gonga/ og ef vier getum ecke añad til giort/ þa bidium þo ſamt Gud fyrer þeim/ ad hañ vilie mijſtia þa.

Þienararner hafa og ſo hier af þa Aminīng ad taka/ ad Þiona ſijnum Hwsbændum vel z trwlega/ koma ſier vel vid þa/ ſo þeir næe þeirra goodu Giede/ ſo nær þeim kañ a ad liggia/ ad þeir þa ecke alleinaſta bidie Gud fyrer þeim / helldur og ſuo giøre þeim med godu Giede / þad Gott ſem þeir kuña.

Eñ huorneñ giegner þa Herrañ vor Jesus þssare Bæn Hundradshøfding ians. Nañ tekur heñe j hiñ állra bes ta og blijdasta Mata/ so sem hans var Wijsa z Vane til. E S seiger hñ/
vil koma og Lækna hann.
Skodum hier nu Audmykt og Giæsku rijke vors Blessada Naudhialpara Je su/ Þo þesse Hundradshøfdingians Þienare/ være bæde auduirdelegur og Fatækur/ þa telur hañ þo ecke epter sier ad ganga til hans a sijnum Sig-nudu Fotum. Bær lesum hia Jo hañem. 4. Cap. Ad þegar Konungs maduriñ/ sem var Rijkur og Megtug ur ad Aud og Belgeingne þessarar Veralldar/ Kom z bad Jesum ad fara ofan med sier og Lækna Son siñ/ þa hafe hañ ecke viliad veyta honum þ/ edur taka þar vnder. Eñ strax sem hañ þær Bod þessa Hundrads hofdin gia/vm hans Fatæka og Volada Þi-on/þa seigest hañ vilia koma sialfur/
Y iij og

z lækna hn̄. Og kiemur þ hier riette
lega fram̄ sem Petur vottar Act. 10.
Ad þar er eckert Mañgreinar Alit
hia Gude,

Nu ef vær giætum ad oss sialfum/
þa þiñu vær ad myklu ødruvijs er vorū
Giedsmunum hꜹttad eñ Jesu vors.
Þui huor er sa sem ecke virde meir og
framar þa Rijku og Bolldugu/ sem
stor Metord hafa j Heimenum/ Enn
þa aumu og Fatækuz Ja/ Þad geing-
ur so til bæde fyrer oss sm̄ eigum ad he
ita Kieñemeñ z Epterbreytendur Herr
ans vors Jesu Christi/sem og ødrum
vti fra/ad vier erum langtum fusare
og fliotare ad ganga til þeirra Rijku
og vitia þeirra a sijñe Gottarsꜹng.
Kañskie stundum fyrer Mwtur z Gꜹf
ur/og ad vier mættum fꜹ Hylle þeir-
ra/Eñ til þeirra Aumu og Voludu z
eckert hafa til.

Þui skulum vier hier Aminter vera
af Dæme Herrans Christi/ Ad fara
ecke ad Mañvirdingū/helldz lꜹta oss
ella

alla vora Brædur og Systur vera ja=
fn kiæra/huort þeir eru helldur Rijker
edur Fatæker/ Vilia þeirra og giora
þeim til goda/ so myked sem oss er mø
gulegt.
Nu sem þesse Hundradshøfdinge
heyrer/huorneñ Herrañ vor Jesus tek
ur vnder vid sig vegna siins Þienara/
þa seiger hñ so. Herra/Eg er þe
ss ei verdugur/ ad þu ganger
iñ vnder mitt Þak/helldur se=
ig þu eitt Ord/ og mun minn
Þion Heilbryngdur verda.
Hier med kieñer Hundradshøfding
eñ ad nyu huør hñs Trw sie/og Mein
ing vm Herrañ vorn Jesum Christū/
sem er/ Ad hñ sie eirn Herra og Kong
ur/ædre ollum̃ odrum Kongum/so sem
hefde hañ so sagt og talad/Þad er ec
ke tilheyrelegt/ad þu hiñ allra Heilag
aste/z hiñ allra Rijkaste z Volldugg
ste/Ja / Þu ē ert ollum Einglum og
 Møñū

Mönnum ædre/ skuler Lijtelæcka þig so/ ad ganga jñ j mijna audvirdelega Kofa/ og vnder þad Þak sem ecke er vtan ap Halme og Heye giört.

Hier kañ einhuør ad spyria. Huør var Ordsok þar til ad Hundradshofd ingeñ reiknade sig soølldungis Overdugan ad Christus skyllde nalægast sig z sitt Heimele? Sumra Meining he fur vered su/ Ad med þui hñ var Heid eñ Madur/ þa munde hañ hafa hapt Atrwnadar God j sijnu Hwse/ og þess vegna ecke viliad lata Christum koma jñ þangad/ og sia þau/ Eñ huør vill þui trwa? Þui hefde hñ verid Skwrgo, badyrkare/ þa hefde Endurlausnareñ vor alldrei bored hm̃ þañ Vitnisburd.

Ad hann hepde ecke þuilijka Trw punded j Jsrael. et ct.

Añara Meining er su/ ad Hundrads hofdingeñ hape jatad sig Overdugañ Christi Nalægdar vegna Gydinga/ huerier ed høpdu Vidbiod a þui/ ad

hapa

hafa nockra Umgeingne med Heidn-
um Monnum. Act. 10. Og villdu
huorke Samnautn nie Samdryckiu
hafa med þeim. Joh. 4. Enn huo-
rnen sem þessu er vared/þa verdur oss
hier wtmaalud hin allra stæsta Audmy
kt/ sem Hundradshøfdingenn hafde/
þyrer Herranum vorū Jesu Christo/
epter huorre vær eigum æ og alla Tij-
ma ad breyta. So sēm Postulen kieñer
j Pistlenum. 1 Pet. 5. Lijtelæcked ydur
vnder Vollduga Guds Hond/ so ad
hañ vpphefie ydur a sijnum Tijma.

Lærefødurnum Augustino þanst
so myked til þessarar Audmyktar Hu
ndradshøfdingians ad hañ seiger /
ad þar hañ vidurkiende sig Overdug-
añ/þa hafe hañ þar med giort sig Ve
rdugañ/ecke alleinasta þess/ad Christ
ur skyllde jñganga j sitt Hws/ helldur
og eirneñ j hans Hiarta. Festum nu
þetta j Miñe/og latum oss hafa þad
epter Hundradshøfdingianū/od Aud
mykia oss og Lijtelæcka alla Tijma j

 vorum

j vorum Bænum/ fyrer vorum Blessada Endurlausnara og seigium. O Herra Jesu. Þu Blessada Lambed Guds/ Hafe þesse Høfuds madur hall did sig oþ Lijtelmotlegañ z Overdugañ þ'til/ ad þu skyllder ganga jñ vnd' sitt Þak/ þar hañ hafde þo margt Gott z Losiegt j sijnu Fare/ so sem sialþer Gy dingar bææru honum Vitne þ þier.
A/ Quad mÿklu Overdugremñ eg þa vera/ miñ Lausnare/ ad þu skyllder jñ ganga j Hws mijns Hiarta / og bwa þar þyrer Trwna. Ja ad soñu/ Þeg ar þu geingur til H. Sacramentis/ og Mettar og Dryckiar þar Sælu þijna / med þeim Himneskn Krasingum/ Hollðsins og Blodsins Christi. Quad er þad annad eñ Jesus jñgeingur þa med allre siñe Nad og Forþienustu/ jnn vnder þitt Þak? Þad er j Hiarta þitt. Þar þyrer lææru þier þad kieñt vera hier/ ad Audmykia og Lijtelæcka þig aþ Hiarta med þessum Hundrads höfdingia/ þyrer þijnum Himneska
Veyt

Beyskara/ og seig so. O sæte Jesu/ Ecke er eg þijn aumasta Skiepna þess verdug/ ad þu skyllder so koma til mijn ꝫ giefa mier þitt dyrmæta Hollð ꝫ Bless ada Blod/til einnrar andlegrar Fædslu ꝫ Næringar minne Sælu/ Og taka þier so Heimele og Bwstad ı mier. Þegar þu so giorer/þa ertu riett Profadur/so sem Postulen Paalus bydur. 1 Cor. 11.

Framveigis seiger so Hundradshöfdingenn. Seig þu eitt Ord/og þa mun minn Þion Heilbrygd VR VERda. Hier jatar og Vid urkiener hann fyrer ollu Folke Herrans Christi Guddoms Krapt/ og oseigianlegt Almætte/ad vera so myked/ad honum sie eingenn Hlutur Omattugur/ og hefur þesse Hofudsmadur(þo Heid enn være)man efa lesed þad og Lært/sem David talar ı þeim 107 Psalme. Þar hann seiger/Ad DROTTinn hafe sendt sitt Ord/og giort þa Heilbrygda/ ꝫ frelsad þa/so þeir lietest ecke. Og vp=

pa þad ad eingeñ drage sier neirn Grun nie Meiningar þar af/ad hañ skal ade þetta af Nræsne vid Herrañ Christum/helldur sie þad sijn fullkomleg Trw/ad hñ sie sa same Gud/sm giete alla Hlute med einu Orde giort/ þa tekur hañ hier Dæme vppa af sialfum sier/ so seigiande. EG ER Madur Yfervalldenu vnder gieseñ/ hafande vnder mier Striidsmeñ/ og nær eg seige þessum/ Far/þa fer hañ/ og ødrum Kom/þa kiemur hañ/ og Þræle mijnum gior þetta/ og hann giører þad. et ct. Þad er/sem hñ hefde so sagt og talad. Ef ad mijn Þienarar z Striidsmeñ/ ꝫ eg hefe vnder mier/hliida giarnsamlega ollu þui sem eg bijd þeim z skipa og giøra þar epter/ þar eg er þo ecke vtan eiñ sliettur Striidsmadur. Huad

mykla

mykslu framar mun þa bæde Sott & Daude/Kuille og Krankdæme z aller adrer Hluter hlyda þier / þa þu talar til þeirra/Þar þu ert saññur Eilijfþut og Almattugur Gudz Berande alla Hlute mz Orde þijns Kraptar/so sem S. Pall vottar vm þig. Heb.1 Cap.

Nu sem Endurlausnareñ vor Jesus Christus heyrde þesse Vigtugu Ord og Argumenta Hundradshøfdingians/ þa seiger Gudspiallamadureñ/ Ad hñ hafe vndrast/Þad a so ad skiliast/ ecke so sem ad Herrañ Christur hefde ecke vitad adur/huorneñ ad Hundradshøfdingians Trw/ og Hiartalage var hattad/Þui hañ er Hiartaña z Nyrnaña Rañsakare/og veit vel huad j Mañenum er/ helldur Gledur hañ sig yfer hans Trwarstyrkleika/ og seiger so til þeirra ʒ hia hm̃ voru.

Sañlega seige eg ydur/ad þui lijka Trw hefe eg ecke funded J JSRael. Ad sǫñu voru þeir mar

ger j Bland Israels Folks/ sem hofdu mykla og sterka Trw/ so sem var / Simeon/ Anna/ Lærisueinarner Christi/ Enn þo einkanlega og sierdeilis sialfs hans Signada Moder Jomfru Maria. Enn þad ad soddan Trw skyllde finnast hia einum Heidnum Manne/ Þad er þad sem Christur hrosar hør um hier so mykelega fyrer.

Nu epterfylger Spadomur edur Kienning Herrans Christi/ og hñ framset te vm Heidingia og þa Trwarsnaudu Gydinga. Gydinga Folk vär ad so siu sialfs Guds wtvaled Folk/ komed af Abrahams Sæde/ huøriu ad Herrañ hafde/ margar og myklar Gafur tillagt framar ødru Folke/ So ad sial fur Gud villde lata siñ Hiartans Elskulega Son af þui fædast hingad j þeñan Heim. Samt sem adur var þad eiñ mótstrweñ Lydur/ sm̃ var bæde Vantrwadur og Forøcktunarsamur/ vid Gud og Meñ/ so ad sialfur Jesus klagar yfer þeim viñdar eñ j einu stad/ og

og talar so til þeirra. Matth. 23.
Jerusalem Jerusalem/ Þu sem Aflijfl
ar Spameñena/ og Gryter þa sem til
þijn eru sender/ Huorsu opt hefe eg vil
iad Samansafna þier/ So sem Hæn
añ safnar Vngũ sijnum vnder Væn
ge sier/ og þier hafed ecke viliad/ Þar
fyrer seiger nu Endurlausnaren vor
þeim fyrer/ huad fyrer þeim mune lig
ia/ sũ er/ Ad þeir mune vm sijder wtrek
ner verda fra Gude/ j hin ystu Myrk
ur/ þar ed vera mun Op og Tañagny
stran/ huad nu z eirneñ er komed a vid
Dageñ vid þa. Eñ Heidingiar munu
j þeirra stad koma/ Og sitia til Bords
med Abraham Isaac og Jacob j Him
narijke. O Herra Gud/ huilijk Vm
skipte eru þetta? Vppa vora sijdu Heid
ingia eru þau Dyrdleg/ Ja/ Sætleg z
Huggunarsamleg. Eñ vppa hina ad
ra sijduna/ eru þau Hryggeleg/ full Ey
mda og allskonar Harmkuæla. Hier
kiemur þad fram sem sialfur Sañleik
sins Muñur hotar þeim Vantrwudu
 og

z forherdtu Gydingum hia. Matth. 21. Cap. Þar hañ so talar. Eg sei ge ydur / ad Guds Rijke skal fra ydur takast og giefast Heidingium/sm̃ færa skulu Avoxt þar af.

Þeir Fatæku Heidingiar voru ædur so forackteder hia Gydingum/ ad þeir villdu ecke neyta Matar / edur sitia til Bords med þeim sem af Heidingium voru kon̄ner. Dæme hier vppa høf um vier a S. Petre/ þa hañ epter Gu ds skipan Reyste til Cornelium/ad vn deruissa honum vm̃ Guds Rijke/ Og z hañ kom aptur til Jerusalem/ Alosu du þeir Christnu sem af Vmskurneñe voru/ Postulanū mykelega þat fyrer/ ad hañ hefde geinged jñ til þeirra sm̃ hefde haft Forhwd/ z eted med þm.

Eñ Lofadur sie Gud/ ad sijdan pad skiæra og hreina Evangelij Lios er vt breydt yfer alla Verolld / þa hefur Gud ecke ad eins virdt oss Auma Heid ingia þess/ ad vær meigum nu sitia til Bords med Judum hier j Heime/ helld

ut

ut vill hñ veita oss þar ad auke eñ meire Æru, s er, Ad meiga sitia ad Bordu med Hefdingium allra Juda z Gydinga, Abraham, Jsaach og Jacob, Og þad ecke hier, helldur i Himnarijk e ei lijflega. Huad ad fꝛa og ødlast, oss veite Gud Fader i Nafne sijns Sonar Jesu Christi, AMEN.

Fiorda Suñudag epter Þrett anda, Evang. Matt. 8. Cap.

OG er Jesus stie a Skip, fylgdu hũs Lærisueinar honum epter, Og sia þu, ad mykell Okyrrleike giørdist j Sionum, so ad Skiped la vnder Apollum, eñ hañ suaf. Og hans Lærisueinar geingu til hans, Vøcktu hñ vpp og sogdu. Herra, Hialpa þu oss, vier Forgaungum, Eñ Jesus sagde til þeirra. Huad hrædest þier Lijteltrwader? Þa reys hañ vpp, hastade a Vindeñ og Sioeñ, og þar vard Logn myked. Eñ Meñerner

Z vndrud

ondruduſt/ og ſogdu. Hvilijkut er þeſſe? Þuiad Vindur og Siór hlyda honum.

HIN Viſſe Syrach talar ſo a medal annara Orda/ i ſiñar Bok ar. 27 Cap. Og ſeiger. Ad lijka ſem þad Opned Reyner nya Leyrpotta/ So reyner Motganguren Mannſins Siñe. Ad ſoñu er þad ſatt/ ſem Spamadurin Jeremias ſeiger. Ad Mañſins Hiarta verdur ecke vel edr Audvelldlega Ranſakad. Eñ þo er þui ſo vared og hattad/ ad þegar Motlætiſins Bylgiur z Reynſlur vilia ad Hendum koma/ þa verda opt og tijdum auglios Hugſkots Hiortu margra/ So ſem hiñ gamle Simeon ad Orde kieniſt. Luc. 2. Sumner eru þeir ſem a Motlætis og Hormungar tijmanum/ haфa ſtyrkua og ſtruggua Trw/ ſo ſ var Stephanus/ Nuor ed þo hañ være til Dauda Gryttur/ Þa var hañ þo pullur af Nad z Styrkleika. Act. 6. Þar þuert a mote þiñaſt marger ſem eru

eru miog Iſtodulauſer og Trwarliſl-
er i Motgangenum/ ſo ſein ad voru-
Kongsmadurenn af Capernaum. Fad-
er þeſſ Tunglſiuka/ Martha og adrer
ſleire. Niner þridiu eru þeir/ ad þa
nockud Idalþar/ þa verda þeir oll
dungis Trwarlauſer. Vm þeſſa tal-
ar Chriſtur Luc. 8. Og ſeiger/ Ad a
Norminngartijmanum ſalle þeir fra.
So ſtaum vier þ þa ſatt ad vera/ ſem
Syrach ſeiger/ Ad ſo ſem Oſnenn rey-
ner nya Leirpotta/ So reyne Motga-
ngurenn Mannanna Sinne. Og hinn N-
Læreſader Tertullianus ſeiger. Ad þa
Menn verda reynder i Ellde Motlæt-
ingarinnar/ þa lǽte ſig hid fyrſta i lioſe
Trwenn vor/ hvǽrnenn henne er hattad.
Þetta hid ſama ſetur oſſ fyrer Sioner
þeſſa Dags Evangelium/ þui ſo ſem
þad ad Fuglarner Vppfoſtra ſijna Vn
ga / fyrſt fram epter Gotum / a med
an þeir eru Vnger z Veyker/ Enn þa
þeir vaxa vpp/ þa yfergieſa þeir þa
ſmam ſaman/ ſo þeir Lære þeſſ helldur

ad pliuga og bera sig sialþer. Eins giører hier vor DROttinn Jesus Christus vid sijna Lærefueina/ ad þa hann hefur kient þeim huorsu stadþostum þeim byrie ad vera/ og stødugum j sinne Trw/ þa vill hann so sem reyna/ huad þeim hafe þramþared/ Tekur þa med sier wt a eitt Skip/ syner þeim þar hr ædeleganu Sioar haſka/ Og þo ad Herrann þinne ecke j þessare Reynslu hia sijnum Læresueinum/ hina allra sterkustu Trw/ þa þinnur hann þa þo ecke elldungis Trwarlausa/ helldur Lijtelltrwada/ Huors vegna hann Asakar þa/ enn heþur þo jaþnframt þui stora Medlijding vid þa/ og Hughreyster þa med þessu furdanlegu Kraptaverke sem hann gior et a Sionum.

Vær vilum yfervega þetta H. Evangelium/ j tueimur Smagreinum. Og er su fyrre vm Læresueina Herrans Christi/ Og þær Motlætingar sem þeir verda ad lijda/ sem Herranum Christo vilia riettelega epter þylgia.

Vm

Okur er vm þad/Huørneñ hñ kañ Þaſamlega ad hialpa oſſ wt aþ øllū vorum Mannraunum/þa honum ſuo ſyneſt. Hialpe oſſ Gud Fader/ſuo ad vær þita mættū Rækelega yþervega.

TIminn a huørium Endurlauſnar eñ vor Jeſus kallade ſijna Læreſuei na med ſier til Skips var Kuølldtijme/ Þa hañ Bleſſadur var ordeñ mæddur ad Kieña og Predika allañ Dagenn fyrer/ Guds Ord / þa ſeiger Gudſpiallamadureñ/Ad hañ haþe ſtyged a Skip/og hans Læreſuei nar haþe þylgt honum epter.

Huar af vier ſkulum þad þyrſt Læra/ Ad huort helldr ō vier viliū reyſa til Lands edur Sioar/Þa gleymum ecke ad taka Jeſum med oſſ vppa Reyſ una. Einkum þa vier eigum fyrer Hende/þær Nætteleg u Sioferder/þa ſlep pum honum ecke/helldur bidium hañ ad vera med oſs Jñanbords. Vær ſku

lum og so varast ad drygia illar og O gudlegar Synder/mdr eñ vær gaungũ til Skips/ So huorke vær sialfer nie adrer vorer Forunautar / kome vorra vegna j nockra Olucku/edur Lijfshæs ka/Sehiande oss þ Sion' Dæme Jona Spamans/ þa hañ villde flya fyrer Auglite DROTTins/ þa tokst høn um þad ecke ødruuijs eñ so / Ad þar kom þuilijkur Stormur/ ad Bylgiur nar høfdu so sem bæde suelgt hañ og hans Skipueriara j sig. Helldur sie so ad vier þykiunst sieña med oss/ad vær høþum styggt(sem þui midur af oss ski-edur)Gud vorn med Syndum vorum/ illum og liotum/ Pa Jdrunst þeirra af Hiarta/ modur eñ vær nockurstadar aþ Stad ferdustum. Siaum Dæme þess goda Guds Mans S. Pals, Aþ þui hñ tok Jesum med sier/z var Gudhræddur/Pa leyste og so DRott-iñ ecke alleinasta hañ/ Helldur og suo hans Fylgiara/sem med hønum Sigl du fra þeirre Nættu/sem þeir a Sion-um

um røfudu. Act. 27. Eins giører Gud vor eñ nu j Dag/ z þad sama fy rer Heita og Aluarlega Bæn þeirra ä hañ Elska.

Framar stendur j Gudspiallenu.

Og sem þu ad mikell Okyrr-leike giørdest j Sionum/so ad Skiped lá vnder Apøllum/ enn hann Suaf.etc cc.

Nu vilium vær þessu næst heyra/ Huad Skip þta sem Herrañ Christur á stie med sijnum Lærésueinum/hafe ad merkia/Sem er/Hans Christne hi er j Heime. Og er hiñ fyrste Partur þessa Heilaga Evangelij/ so sem eirn Spadomur edur Fyrersøgn vm þær Motlætingar/jñra og ytra/sem Guds Børn verda ad lijda. Nu med þui ad Skiped/skule þad til gagns Brwk ad verda/ þa hlytur bæde ad vera a þui Styremadureñ sem þui skal stiorna/so og lijka Hasetarner/eda Rodrar

Meñerner/huorutueggiu eru e þessu
Andlega Skipenu/ sem merkest þyrer
Guds Christne. Hier er Styremadur
eñ sem leider vr Hættu og huorium
Vanda/Þad er DRDTTiñ vor Je
sus Christus. Hier eru Rodrarmeñer
ner/sem eru Trwlinder Goder/og Gud
hrædder Guds Ords Þienarar/huori-
er kieña eiga Veg og Gotu DRD:t-
ins til eilijfs Lijfs. Eñ Flutnings
meñerner edur Pilagrijmarner sem a
þessu Herrans Christi Skipe Sigla
vilia/eru Riettrwud Guds Born. Nu
ad er þad þa sem þesser Andlegu Rod
rar meñerner Herrans Christi/eru skij-
num Yfermañe vm skyllduger?

1 Fyrst er þad/ad þeir eiga ad hlyð-
da honum j ollu þui hañ skipar/ suo
sem ad giordu hier Lærisueinarner.

2 Þar næst/ad vekia hañ/þa Bylier
Freistingaña/ og Bylgiur Motlæte
sins æstrijda/ Og þad med Bænenne
so vier Forgaungum ecke.

3 J þridia lage ad fordast oll Skier

og

z Nættur s Skipenu kuña ad granda.
4 J fiorda lage ad þiona þad vel z Trulega/sem hann hefur boded.
5. J fimta og sijdasta lage/ad fæla j burt þau Jllhuele og Skoffkrymsl sem þessu Skipenu meiga Skada giora.
Þar þuert a mote wtkrefur sa ædste Skipherra/ þessa Andlega Skips af sijnum Reysumoñum z Pilagrijmum/ ad þeir hallde sig j riettre Tru z Vi rdingu sem ber. Þar næst/ Ad þeir sieu Þolenmoder j allskonar Motlæt ingum/sem vppa kuña ad falla Jñan skips borda. J þridia lage/ Ad þeir sieu Þacklater fyrer þad hñ þeim vey ter og til Goda giorer.
Nier wt af vilium vier oss þad til Lærdoms taka/ad so sem þad ad Nerr añ Christur var ecke langt fra sijnum Læresueinum/ helldur Jñanbords hia þeim/þa Diofulleñ liet þe ñan Ofyrr leika Siafarens vppa koma. Job. 41. Eins er þad eñ nu/ad þegar Christur er oss sem nalægastur/ og hañ byr j

Hiortum vorum þyrer Trwna/þa ko
ma opt z tijdum vppa Bylgiur Mot
lætesins/ so sem Læresueinarner Herrá
ns þeingu ad reyna.

 J aňan mæta vilium vier riettelega
epterþylgia vorum Herra/ þa meigū
vier þar vidbwast/ ad Adskilianlegt
Adkast z Motlæte mune ad oss aina.
Þuiad fyrer margar Motlætingar/ hli
otum vier sn̄ ad ganga j Guds Rijke.
Act 14. Og Endurlausnaren̄ vor seig
er sialfur. Ad sie so vær viliū sijner Læ
resueinar vera/ þa skulum vær taka
sinn Kross vppa oss z fylgia sier epter.

Item / Huor han̄ tekur ecke sinn
Kross vppa sig og fylger mier epter/sa
er mīn ecke Verdugur. Matth. 10.

Ecke skulum vier læta oss þykia/þad
þungt/þo vær meigum mæta nockrum
Raunum/og Motlætingum þessa Hei
ms/Þui þad hafa betre Men̄ orded
ad lijda/ en̄ vær erum. Dæme þar
vppa/hoþum vier aþ H. Guds Mon̄
um/j þui gamla Testamentenu allmæ

rg.

rg. Voru þad ecke myklar og storar Motlætis Bylgiur/ sem David/ Mañ epter Guds Hiarta yber geingu/ þa hñ vard ad flya fyrer sijnum eigeñ Syne/ med Grꝛatande Tarum Berfættur? Ecke voru og helldr miñe Hormungar þess Guds Mañs Jobs/ þa hñs Bien arar voru slegner med Suerde/ Hans Yxar og Asnar'/ voru med Vallde j burt tekner. Elldur af Himne oppbrē nde hñs Fienad. Caldearner toku fra honum oll hñs Camel Dyr. Hwsed þad sem hans Syner og Dætur jnne satu/ fiell nidur/ og slo þau j Hel. Hñ sialfur var sleigeñ med Kaunum fra Hvirfle til Ilia. Iob. 2. C. Þa mætt te og eirneñ sa Guds Madur Elias seigia af Verallðareñar Motlæte/ og sårum Sorgar Bylgium/ þa hañ sett te sig vnder Eineberia Tried/ af Ang re mæddur og þuingadur/ og talade so til Guds. Þad er nu nog/ so tak nu mñ na Saal fra mier Herra/ Þui eg er ei betre eñ mijner Forfedur. 1. Kong. 19.

19 Cap. Allt þetta vrdu nu Guds Børn ad lijda sem villdu epterfylgia Jesu Endurlausnara sijnum/ og þad giordu þau j þeirre Trw og Von/ ad hñ munde sig alldrei yfergiefaølldungis/ sem og eirneñ skiede.

So lætt nu þig ei Forundra þar vppa/ edur þykia þad myked/ þo Gud leggie þier nockurn Kross vppa/ þui þ er vijst Teikn Guds Barna/ ad þau eru stalldan æn einhuørrar Augursiøne j þessum Heime. Þar fyrer hugg ar hañ sialfur þig z mig so hia Spamañenum David seigiande. Eg er med þier j Neydeñe/ Eg vil þier þad an wtryckia og þig Vegsamlegañ giora. Alldrei skiedur þad so/ ad þar sim Herrañ leggur einum edur sierhuørium siñ Kross vppa/ ad hañ vijkie fra þeim sama/ so leinge hañ helldur sier fast vid siñ Endurlausnara j sañre Trw.

Nu vilium vier oss til Huggunar/ Sia Mismun þañ/ sem Gud giorer opt og tijdum/ a millum siña Barna z hañ-

han̄ el Ka/ Og, hans Kroſſ vppa ſig
taka/ Og hiña añara ſem eru Iller ꝛ
Ogudleger. Sañarlega hafa fle
yre Skip a þeſſum ſama Sio ſtødd ve
red j þetta ſiñ/ eñ þad eina ſem Herr-
añ Chriſtur var a/ med ſijnum Lærieſue
inum. Eñ kañſkie þau hafe eckt ord
ed þo vor vid ſo mykeñ Storm ꝛ Byl
giur ſm̄ þad. Eñ huorneñ mun þet
ta tilkoma? Herrañ hefur ecke villiad
virda hina adra ſo mykels/ ad lata þa
lijda nockurn Kroſſburd m̄ ſier/ ꝛ alld
rei villdu þeckia hañ/ og epterfylgia
hanns Kienningu bæde j Nogvæ-
rd og Lijtelæte/ So ſem voru Gyding-
ar margerhuorter/ Epter þui ſem hñ
ſeiger. Læred af mier/ Þui eg er Nog
vær og af Hiarta Lijtelatur.

Nu kañ einhuor ad ſeigia/ Huad
kom þar til ad Herrañ Chriſtur leyf-
de Dioþlenum ad lata þeñan Storm
og Okyrrleika koma vppa Skiped/ ſem
hañ var a ſialfur Iñan bords?
Fyrſt ſkiede þad þeſſ vegna/ ad hønn

villde þar med reyna Tru Lærésueiñ
ña siña/og huad myked þeim hepde nu
fram̃ pared ap hans Kieñingu/ z Kr-
apta verkum. Jesus hafde a þessum
sama Deige fram̃ sett pyrer Lærésuein
ũum/ Leyndardoma Guds Rijkis/sem
var/vm þad Fiograhanda slags Sæ-
de/ Vm Illgresed sem fiell j Bland
Hueytesins/ Vm Mustards Korned/
Vm Swrdeiged/ Vm þañ dyrmæta
Gimstein/Vm Fiesiodeñ sem fundenn
var. Nu sem hañ var bwen ad þe-
ssu/Spyr hañ ad huort þeir skilie allt
þetta sem hañ hefde framsett/ Þeir
seigia Ja/Þeir þykiast vita allt þet-
ta vppa Fingur sier/ Þar fyrer lætur
nu Herrañ Christur þa koma j þeñ
añ Reynslu skola/so þeir meige sialfer
kañast vid/ad ei sieu þr eñ nu so sterker
eda Fullnuma ordner j Guds Orde/ s̃
vera ætte. Eins geingur þad eñ nu
j Dag til fyrer Christi Sofnude/Þui
koma þar adskilianlegar Motlætings-
ar/ Krossburdur og Freistingar vppa/
Als

Ad Herrañ vill reyna Styrkleika Trw ar vorrar/ og locka oss til ad elska og akalla sig meir og framar.

Þar næst kiemur þ so til/Ad hñ kien de bæde þssu ssnu Lœresueinum/og oss sem nockurskonar Motlæte lided hop um/ Ad hafa Samaumkan med þeim sem j Krossburdarens Skola ganga/ og hugga þa/Þui huorneñ kyñum vt er þad ad giora/ nema vier hepdum adur sialfer fyrre nockud reynt/ epter þui sem Postuleñ seiger. 1 Cor. 1. Blessadur sie Gud og Fader DROtt ins vors Jesu Christi/Huor ad er Fa der Myskunsemdaña/ og Gud allrar Huggunar/ sa oss huggar j allre Nryg gd/ so ad vier gietum og huggad þa s̃ eru i Allshattkudum Nrygdum/Og er þetta su þyrre Greineñ.

Hñ Nar Partureñ hlÿodar þar vm/ huorsu Dasamlega Jesus kañ ad hialpa oss/ap øllum vorum Motlætin gum/þa oss aliggur/og vær hañ þar vm bidium alvarlega og af Hiarta.

Z viij Eing

Eingenn ma sig þurda læka/ þo Jesus Endurlausnare vor hafe Yferburde/ bæde j þui og ødru ad Frelsa oss fra all skonar Eymdum og Hormungum/ fra mat enn aller adrer Menn/ Þui hann er sa § Gudspiallamadurenn seiger. Ad Mattugur sie j Ordum og Verkum/ þ Gude og øllu Folke. Luc. 24. Hann er Herra ei alleinasta yfer Nimne z Jørdu/ helldur og so Sionum/ so sem rac da ma af þessu N. Evangelio edur Gudspialle/ Þui hefde hann ecke hafft Raad yfer Sionum/ þa hefde hann ei hell dur giegnt honum / nie hann hafta c a hann. Hann hefde þa ecke helldur ku nnad a Sionum ad ganga/ suo sem a þurru Lande/ So sem Mattheus skrif ar. 14. So kiemur þ nu hier riettelega fram sem David vm hann seiger. Psa. 88. Alla Nlute hefur þu honum vnd der Fætur lagt/ eirnenn Fiska þa er j Sionum ganga.

Nuar þinnum vær nu vm alla Verralldar Krynglunna/ þuilijkann Herra edr Þotent

Potentat / sem hafe þad Walld yfer Nimne/ Sio og Jordu/ sm̃ Jesus Eñ durlausnare vor hefr Sañarlega hu orge. Þad er skrifad vm Kongeñ Xerxen/ Ad hañ hafe viliad m̃z Magt siñe setia Fiotur vppa Sioeñ/ og med Vende lata Strykia hañ/ fyrer þañ skulld ad farest høfdu fyrer honum nockur Orløg Skip/ Eñ þessa Heimsku z Daarlegheit/ lädu hönum aller og la eñ i Dag. Sa Tyrkneske Keysare giefur sier þañ Lofstitel/ ad hañ kallar sig Herra Siafarens/ Þo er ecke hans Herradæme edr Mägt so mykel/ ad hañ giete varnad Sionum ad briota/ bæde Hafner/ Land og Megtugar Byggingar/ af hans Hofudstad Constantinopoli. Eñ Jesus er sa riette Herra yfer Sio og Lande/ Sem med einu sínu Orde kañ ad skipa Hafenu kyrru ad vera þa hañ vill/ Og lijka vel ad sundurskipta þui j tuo Parta/ þa hañ vill/ so sem hañ giørde nær hañ leidde Israels Folk yfer Hafed rauda.

Þ Psalm

Plal. 106. Julius Keysare þa hān eitt sin̄ Siglde og ratade j stora Naþs nauð/ svo ad Styremadurē meinte ad þad munde vera wtgiort/ad þeir mun de ան Skipbrots aþ komast/ þa svara de hn̄/Ottast ecke þui þu hefr Keysar an̄ Jn̄anbords/So meinande/ad eing eñ Hætta være a Ferdum/so leinge hn̄ være med sijnū Skipveriurum. Huad myklu framar meigum vær þa vera Hughrauster og oeþader j allskonar Motlæte / þa vier holldum oss med Trwñe þast vid þañ Kongeñ allra Ko nga og DROTTiñ allra Drottna Endurlausnarañ vorn Jesū Christum. Þui eþ Gud er med oss/Huor kañ þa ad vera a mote oss? Rom. 8. Cap. Ecke duger Dioþulleñ þar til/med all re siñe Magt/ huorsu þeigeñ sem hañ villde/Þuiad Jesus vor sa sem er bæ de hønum og øllum hn̄s Aarum yfer sterkare/ hefur med Pijnu siñe z Dauda/z Dyrdarlegre Vpprisu/þlett hn̄ øllum Herklædum/a huør ed hañ trey

sis

ſte/og j ſundurſkipt ſo hans Herbaͤtt-
ge/ So ſem þar ſtendur hia Lucam
Gudſpiallamañe 11. Cap. Seigiũ
þar þyter med Poſtulanũ Pæle. Rom
8 Cap. Eg er þeſſ full oruggur/ Ad
huørke Daudeñ nie Lijfed/ huørke Ei
ngell nie Høfdingia ſtietter/edur Ma
gt/ huørke þad nalæga nie okomna/
Eige hæd nie Dypt/nie nockur añur
Skiepna fær oſſ ſkiled þra Guds Kiær
leika/Huør ad er j DRottne vorum
Jeſu Chriſto.

Þar næſt/ſie ſo ad vær villium fa þ
og odlaſt af DRottne/ ad hañ vilie
vera oſſ Nadugur og nalægur/ eirneñ
hialpa oſſ/þa oſſ a liggur z Neydeñ
ad oſſ þreynger/ Þa hlytur þar til ad
koma aþ vorre Hende Audmiuk z al-
varleg Bænagiørd/ med heitre Hiart
ans Anduarpan/ſo ſem ad giordu hier
Læreſueinarner/ huørier ed ſøgdu-

Herra/ Hialpa tit oſs.

Og þo ad Truen vor ſie miøg lijtel/z
Þ ij ecke

ecke sem allra sterkust/þa mun hañ þo
ecke lꜳta oss fra sier fara syniande/ ed
ur sleppa oss hialparlausum/þui hañ
hefur sialfur þui heited og lofad ad hñ
vilie ei fra sier reka þa Veyktrꜹudu.
Og ecke olldungis wtslockua Riukan
de Hor/edr Sundurbriota Brꜹkadañ
Reyr. Esa. 42. Siauin til og giæt
um ad/ huad Oppblugut Alutur Bæn
eñ er. Þegar Moyses Guds Madur
badst pyrer vid Hafed Rauda / Þa gio
rde Gud þad pyrer hañ/ ad hañ skipte
þui sundur j Tuo Parta/so Folked gi
ecꝁ þar j giegnum. Exodi. 14. Cap.
J sama mꜳta frelsade hañ og so fyr
er Bænar Oppbred Danielem/og hans
Stallbrꜹdur wr þm Breñande Ellds
ofne j Babilon. Dan. 3. Allijka Hist
oriu skrifar eirn Lærdur Madur/ Ad
Nafne Johañes Diaconus/Vm Byst
up Maximinianum/sem ꜳtte heima j
Borgeñe Syracusa/ad þegar hañ eitt
siñ Reyste heim aptur fra Rom/ Þa
hafe hañ ratad j stærsta Lijfsfꜳr/mz
ollum

øllum ſijnum Skipveriurũ/þui Sior z Bylgiur hafe geinged lukt yfer Skip ed a allar ſijdur/ Og epter þad Byſk upeñ hafde veitt þad H. Sacrament/ um/øllum þeim ſem j Skipenu voru/ z þeir høþdu aller beded aſãt Gud vm Hialp/ þa hefde þeir epter þria Daga komeſt ad Lande/ſo þeir haþe ecke miſt eirn Mañ af ſier/ Eñ ſtrax ſem þeir voru a Land komner/þa hafe Skiped Brotnad j Spon. Slijkt hid ſama giører ſa gode Gud eñ nu j Dag/ og hefur giørt Jdugleg a/hañ hefur Frel ſad alla þa ſem hañ hafa ækallad. Þeſſvegna bydur hañ oſs øllum/Jæ/ einum og ſierhuorium ſem hans Næd ar z Adſtodar vilium niotande verda/ ad vær ſkulum ækalla ſig/ Eñ loþar aptur a mot ad Bænheyra. Eñ huad hañ loþar þa er vmøgulegt ad hann kuñe þad ad bregda.
Aþ þeſſu Herrans Daſemdar verke ſ hñ giør' hier a Sionũ fyrer Audmiu kañ Bæna ſtad ſiña elſkulegu Læreſue

ȷna/meigum vær aller ſia og medkieña
þad ſatt ad vera ſem þar ſtendur hia
David Pſalm. 107. Þeir ed med
Skipunum fara a Sionum/og fremia
ſȷna Hondlan a þeim ſtoru Vøtnum.
Þeir haſa Verk DROTTins for
ſockt og hans Daſemder i Sionum.
Nær hañ talade/ hreyfde ſier Sto-
rmvindureñ/ſa ed Olldurnar vpphoſ.
Þeir foru vpp til Himenſins/og nidur
aptur i Diupeñ/ſo ad þeirra Ond ør
vænte fyrer Angiſt. Þeir tumbudu/
og reykudu ſem Druckeñ Madur/ og
eingeñ Rad viſſu þr leingr. Og þr køll
udu til DROTTins i þeirra Neyd/ z
hñ hialpade þeim wr þeirra Angiſt.
Og hañ ſtillte þann ſtora Storm/ ſuo
ad Bylgiurnar læckudu ſig/ Og þeir
vrdu glader vid/þad Logn var orded.
Og hañ leidde þa til Lands epter þeir
ra OR. Þeir hiner ſømu ſkulu DR
OTTne þacker giora/ fyrer hans
Myſkunſeme/Og fyrer hans Daſemd
er/þær er hañ veiter Mañaña Børn-
um.

um. Og heidra hañ j Samkundum
ne, og lofa hañ j hia Olldungunum.

Ad sijdustu vilium vier skoda og yþ
ervega/ huoria jñilega Hiartans Hug
gun og Hugsuolun/ ad Herrañ Chris
tur giefur hier øllum Þrædum/ Sturl
udum og Angrudum Mañeskium/ mz
þessu sijnu Dasemdar verke/ sem hañ
gioter a Sionum. Þui so sem þad/ ad
hñ med einu Orde hastade hier a Sio
og Vind/ og þad huørtueggia hlyder
honum/ og lætur strax af sijnum Os
sa og Olgu. So kañ hañ Blessad
ur og so auduelldlega/ þa honum so sy
nest/ ad burt suipta fra oss sijnū Kross
burdar Bornum/ a einu Augabragde
allshættudum Freistingum / sem vort
Hiarta kuña ad sturla/ huørsu storar
og þungar sem Diøfullenn syner oss
þær ad vera. Og þo ad Hollde voru z
Blode syneſt stundum / suo sem Jesus
vor Hialpare og Ædste Huggare soþe
og heyre ecke til Bæna vorra/ þa vier
j vorum þreyngiande Naudsynium/ til

Þ iiij hañs

hans kollum z kuokum. Þa truum þui po samt ofs til eilijfrar Huggunar/ Ad hans Fodurlega Hiarta mune jafnan vakande vera til þess/ad hafa Medaumkan mz ofs/ z kiena j Briooste vm ofs. Jtem / til þess ad heyra vora Grꝏtbeidne/ og giefa Gaum þar ad/ þa vier med Audmiukre Bæn knyum a hans Nꝏdardyr/epter þui sem sialfur H. Ande vm han vottar j Lofskuꝏde Salom. 5 Cap. Þar so stendur. Eg Sef/ en mitt Hiarta Vaker. Þar er mijns Vinar Raust sem þar ber. Þessar og adrar þuilijkar Huggunar Greiner hefur Guds Ande vppskrifa lꝏted/ecke til Forgiefins. Helldur til þess ad aller þeir sem anadhuort kreistad er eru / edur j anan mꝏta Þiꝏder af jmisslegu Motlꝏte/skule sig þar vid gledia/ Hugga og Hughreysta/ og vita þ ad Guds Nꝏd og Hialp/mune sier all drei afhorfen/ edur nockurn tijma kunna ad bregdast/ a medan þar er nockur Trwarenar Neyste epter j þeirra Hiarta

arka. Vier vilium þar fyrer bid ia Gud i Jesu Nafne/ ad hallda Tru sie vorre a hans Son Jesum Christum/ vid Magt allt til vorra Æfeloka/ Og senda oss Huggaran þañ H. Anda/ Sa hana j oss og med oss Efle z Styrkie til eilijfs Lijfs. Pad heyre z veyte Gud Fader/ fyrer Verdskulldan og Forþienustu vors Blessada End urlausnara og Blood Brwdguma Herrans Christi. Huorium med Fødurnū z H. Anda/ sie Lof z Dyrd ad eilijfu/ Amē.

Fimta Suñudag epter þrettanda/ Evang. Matth. 13. Cap.

Dra Epterlijking lagde Jesus fram fyrer þa/ og sagde. Himnarijke er lijkt þeim Mañe/ huor ad sæde godu Sæde j Akur sinn. Eñ þa ed Meñ suafu/ Kom Ovinur hans og Sæde Illgrese med j bland Hueitenu/ og gieck j

burt. Eñ er Grased spratt vpp/og bar Avøxt/þa Auglÿsteſt og Illgreſed. Enn Þionuſtumeñerner geingu til Hwsbodur ſins/og ſøgdu honum. Herra/Sæder þu ecke godu Sæde j Akur þiñ/Hvadan kie mur honum þa Illgreſed ? Og hañ ſagde til þeirra. Fiandmadureñ heþur þad gio rt. Þionuſtumeñerner ſøgdu þa/Villtu ad vier førum og wtleſum þad ? Og hñ ſagde/Nei/ſo ad þier vppræted eige Hue ited vnder eins/nær þier wtleſed Illgreſ-ed/Lated huortueggia vaxa til Kornſkur darins/ og a Kornſkurdartijmanum ſkal eg ſeigia til Kornſkurdarmañaña. Leſed fyrſt ſaman Illgreſed/og binded þad ſom an j ſma Bindene/til ad breña þui. Eñ Hueitinu ſaþned ſaman j mijna Korn-hlødu.

I Pſalmenum 78 talar hiñ Hei-lage David ſo/vnder Perſonu vors Bleſſada Endurlauſnara/ Jeſu Chriſti/ſeigiande. Eg vil mijn-um Muñe vpplwka til Ordskiuda/og þa hina gomlu Tilburde wtſeigia.

Þeſſe

Þesse sömu Ord Ipreckar aptur/sa ei lijke Saũleiksins Myñur hia Matt. 13 Cap. Þar þetta H. Evangelium stendur skrifad/J huoriu hañ samlijk er Himnarijke vid eirn Akurmañ/sem Sad hafe godu Sæde j sinn Akur. Hier kañ einhuor ad spyria/huad Her ranum vorum Jesu Christo hafe til þess geinged/ ad hañ talade so opt j Epterlijkingũ vid sijna Læresueina/ Eñ ecke mz einfolldum Ordum. Hier til suara eg so. Fyrst villde hañ taka ymislegar Epterlyk ingar/ wt af Natturlegum Hlutum/og einkanlega af þeim sem oss er kuñugast vm/z eru sem eigeingnaster/vppa þad/ad huort hellst sem Madur snere sier/edur huort hellst sem hañ horfde/Være þad vpp yfer sig/Nidur a Jordena/ edur og so j kringum sig/huad sem hañ være ad giora edur Idia/ þa skyllde hañ mega(af ollum Skiepnum j Verolldeñe Jaa/lijka vel af þeim allra minstu Jurtum z Blomstrum Jardareñar)vpp

 vek

vekiast og Aminńast vm þa Nąleitu z Himneſku Nlute-Jcą/ Vm þa Nlute ʒ ąhrąra þ ʒ wtheimteſt aƀ oſſ/ j voru Kalle og Embątte/ Og lijka vel vm þa Nlute ſem ahrąra vor Sąluhialp ar Efne og eilijfa Velferd. Nuar þ Lęrefadereñ Baſilius kallar Verolld ena / og Nątturu allra Nluta / eirn Skola/ j huorium Kient verde ad þe- ckia Gud. Þeſſe Nąttura Himens og Jardar og allra Nluta/ Sagde eirn Einſetu Madr ad Naƀne Antonius/ Ad vęre ſijnar Bękur/ j huorium hñ þątteſt alldrei gieta full Studerad þa hañ var j Eydemorkiñe.

J odrū lage villde vor Bleſſade En durlauſnare Jeſu:s Chriſtus hier med giefa ſijnum Lęreſueinū/og odrū þm ſem Guds Ord eiga ad Kieña j Chriſt neñe/þ til Epterdęmis/ad þeir ſkyllde giora vid Tornęme og Faƀręde ſinna Tilheyrenda/ og Kieña þeim ſem ein falldlegaſt/og ſkilianlegaſt þad verda ma. Eñ fara ecke Ofhątt i diupum

Fund-

Fundingum/ sem þeir Einfolldu kuñá
huørke ad grijpa nie skynia. Med þui
þa/ ad þar er eckert so liett og lijtels
verdt Stræ/ad ecke siaest Skaparans
Almætte þar a/sem strax var sagt. Þa
ber oss ecke ad vera so sem Nestar og
Mwlar/æn alltar Athugaseme edur
Vmþeinkingar/þa viet lytum a Guds
Verk og Skapadar Skiepnur hans/
Helldur ber oss æ jafnan ad læta þad
Jardneska vppuekia oss til þess ad hu
xa vm þad Himneska. Huar til oss sk
Locka og lada/ Epterlijking su ß hier
stendur i þessa Dags Evangelio. Og
er þad tuent sierdeilis/ sem viet vilium
ad þessu siñe yfervega wt af þessu
Gudspialle.

1 Þad fyrra skal vera/ vm þa Tueg
gia handaslags Sædmeñ/ bæde vm
þañ sem sæde þui goda Sædenu/ og
hiñ sem Illgresenu sæde.

2 Þad añad er vm Samtaled sem
Þienararn^r höfdu vid Hwsfodureñ/ &
huøriu hañ þeim suarad hafe. Gud

Þ vij Drott

DROTTinn/ Fader allrar Nadar/ Stiorne Nørtum vorum/so vier mætt um þta huortueggia/mz Athugasīmē yfervega/honum sialfu.m til Dyrdar/ Enn oss til Tijmanlegrar og ei, lijfrar Velferdar/ Amen.

Fyrst er oss hier Athugande/ huørt ad sie þesse Sædmadurinn/sem sæer þui goda Sædenu j sinn Akur. Herrann Christur seiger sialfur þra þui / þar hann j þessum sama Cap. hia Matth. Vtleggur þessa Eptertlijking/fyrer sijnum Læresueinum/sem er/ Ad þad sie Mannsins Sonur/þad er sialfur DROTTinn vor Jesus Christus/ huort ed þijs vegna kallar sig Mannsins Son/ ad hann hefur vppa sig teked vort Mannlegt Hollð/ og er orden sannur Gud og sannur Madur j eirnre Personu. Er þta þa ecke eirn mykels hattar r Dyrmætur Akur Madur? Enn Ordsak er huar fyrer Herrann vor Jesus lijker sier hier vid eirn Akurmann/eru þessar.

Fyrst so sem þad/ad vor þyrste Fad-

er

er Adam vár burtrekeñ wr Paradjs/ so hañ skyllde eria Jordena/ sem hñs vegna var ordeñ Boluud/og giora ha na aptur Friodsama. Gen. 3. Eins lijka kom Herrañ Christur hingad of an a Jordena/wr þre Himnesku Paradijs/ vppa þad hañ giorde sier eirn Lystelegañ Akur/Hier j þssum Ofriod sama Þytnum packta Heime.

Þar næst so sem þad ad Akurvikian er eiñ Erfvidissamur Hlutur / so sem Syrach vottar. 7 Cap. So gieck þ ecke helldur af þ Endurlausnaranum vorum Jesu/ æn storrar Mædu/z Erf idismuna/þa hañ Endurleyste Mañ kyned/ so hañ vard ecke alleinasta ad sueytast Nætturlegum Sueita vnder þessum Þunga/so sem Adam þa hañ Yrckte Jordena/helldur sueyttest hañ Blodugum Sueyta j Grasgardenum.

J þridia læge so sem þad ad eirn Akurmadur hefur hina mestu Girnd og Eptærlangan þar til/ad siñ Akur bere sem bestañ og mestañ Avoxt/ Eins

Þ viij lijka

lijka hefur vor Blessade Endurlausn/are eina Hiartanlega Girnd epter Velferd allra Manna. 1 Tim 2.

Nu vilium vier framveigis heyra hu ad Herrann vor Jesus vill merkiast lata fyrer Akurenn/ huorn þessu goda Sæ denu verdur sad. Nu kienner þad sialft ur hier j Utleggingunne yfer Epterliijk ingena/ z seiger þad sie Heimur þesse. Ja/ ad sonnu/ þad er su Þryhlutada Verolld/ edur þær þriar Hofudstietter sem Gud heþur sett og skickad/ sem er/ Kiennemans Stietten/ Valldstiornar stietten/og Hwsstiornar stiettenn. Þess ar þriar Ekrur umgyrdet Gud/ so sem annar Mwr med sinne Vernd og Vard veitslu. Hann burt tyner og so þadan Steinana/ j þann mata/ ad hann tekur fra Monnunum þad harda Steinhiar ta/og giefur þeim aptur eitt Holldlegt Hiarta. Hann Plæger og sundursker þennan Akurenn/ opt og tijdum med þui huassa og skarpa Plogjarne/ þad er/ med Krosse og Motgange/ og vokuar hann

hañ med sijnu eigen Blode/ og Hfek dogguar hañ med sijnu Nimneska Nåd dar regne/ z med Blessun sijns heilagä Anda/ epter þui sem hañ sialfur lofar hia Spamañenum Joel 2 Cap. Segiande. Eg vil wthella af mijnum Anda yfer allt Hölld. Item hia Esai. 44. Eg vil Vatne vthella yfer þa hina Þyrstu/ Og reñande Straumum yfer þa þurru/ Og eg vil wthella mijnum Anda yfer þitt Sæde/ og miñe Blessun yþer þijna Epterkomendur/ suo þeir skulu Spretta sem añad Gras/ z so sem Vyder vid Vatslækena. Jesus sem er og heiter su sañа Riettlætis Sol/ Skyn sialþur yfer þessan Akur iñ/ og Vermier hañ med sijnum Geysläm. Nu þo ad þesse Himneske Akur maañ/ sæe þui goda Sædenu (sem er Guds Ord) j sinn Akur/ þad er j Hiörtu Guds Barna/ aþ huorium hañ hefur samansäþnad sier/ eina Samkundu edur Christelegan Sofnud hier j Heimie. Þa finst þar þo ecke sijdur Jllgrese

ſe j bland Hueykeſins / Þad er/ Þar piñaſt optaſt nær j Chriſtelegre Kyrk iu/Ja/ Eg ma ſeigia alltjapnt jller j bland godra. Þar fyrer lijker Herr añ Chriſtur Himnarijke ſaman vid eitt Net/ J huoriu Fangader verda jller Fiſkar z goder hia Matth. 13. Og ſo ſem þad ad j Noa Ork voru bæde Hr. ein Dyr z Ohrein tilſamans/ So ſiñ aſt(kañ ſkie)eñ nu j Dag j ſama So fnude/ marger Gudhrædder og gooder Meñ/Þar og ſo kuña ad vera marger Gudlauſer Skalkar og Skielmerar j bland. Eñ huadan kiemur þa þetta Jllgreſed? Edur huor er ſa ſem þui ſæer ſo haturlega og Jllgiarnlega j bland Hueykeſins? Þad ſeiger oſſ Gud ſpialls Texteñ hier/ Ad þad hafe giort Ovinureñ. Eñ huor þeſſe Ovinur ſie/Þad er auglioſt af ſialfs Herrans Chriſti Ordum/ſem er/ad þad er Diofulleñ/ſa Heluijſke Hoggormur/huør ed vm kring geingur ſem Greniande Leon.

Þad

Pad er Malltæke/ Ad þra goduin kome gott/ Eñ fra Illum illt/ Og ad eitt gott Trie kañ ei ad bera vondañ Avoxt/ z vont Trie kañ ecke hellðr ad bera godañ Avoxt/ þui þ er ei Furda/ þo ad sa gode Gud/ sæe þar Nueyte/ z Diøfullen sæer Illgrese. Pad goda Nueited sem stijst i Kyrkiu søfnudenum eru goder og Gudhræddder Meñ. Enn þar a mote Illgresed/ sem Diøfulleñ sæer/ eru þeir Ogudlegu/ sem huørke skeyta vm Gud nie Meñ. Nu so sem þad ad þetta eru tuær Olijker Sæd meñ/ Christur og Sathan/ so eru z so þeir godu og vondu i Søfnudenum o= lijker. Peir munu og so vm sijder olijk Laun fa/ huar vm sijdar verdur talad.

Nu viljum vier athuga Tijmañ a huøriñ Diøfulleñ sæer þessu Illgrese i bland Nueytesins. þad seiger oss Gud spialled/ ad þ hafe vered/ PA MEñ erner SVafu. Pad hefur so laung um tilgeinged/ ad þegar goder og Fro= mer Lærefedur og adrer Høfdingiar/

 señ

sem vel hafa Stiornad/eru lagster til
sisiar siduslu Nuisldar/og eru Sofnad
er i Sɵsunum/ Þa hefur Dioƒullenn
vered sin akafastur/ad sa sinu Illgr
ese/ þad er/ Ad koma vpp med Nyar z
Falskar Kiēningar/ ill og susvirdeleg
Epterdæme/ So sem sia ma af adskil-
ianlegum Dæmum. Þegar þeir go-
du Spamenn j þui gamla Testamente
nu/ og Postularner j þui Nya voru j
burt sofnader/ þa wisade Dioƒullenn
strags Fals Spamonnum/ Falskre Ki
enningu/ z Falskiennendum langtum fre
kare og pleirum/ en nockurn tijma ad
ur vered hofdu.

Eins geingur þ z so til j þeirre Ver
alldlegu Valldstiettenne. Þegar Gede
on var komenn til Nada/ þa vppuackte
Dioƒullenn j hans Hwse strags Illgre
se/ sem var Sonur hans Abimelech/
huor ed Deydde og af Lijfe tok sijna
70. Brædur a einum Steine/ so z lesa
ma j Domara Bok. 9 Cap. Ecke
er Dioƒullenn helldur Iduulaus opt og
tijdum

tydum hia Kiennemans Stiettenie(hu-
ad Gud næde)helldur sæer hann þar z
sinu Jllgrese/so sem skiedr þa Læresed
urner/og þeir sem ødrum eiga ad kienna
og Predika/eru Mallauser eda Nliod
lauser/so sem Spamadurenn Esai. 56
Cap. Ad Orde kuedur/og vilia øllum
þocknast/huad sem Kienninguñe lijdur.
Þegar þr sem Siaendur eiga ad ve-
ra/sia eckert/Og þeir sem Adgiætend-
ur eiga ad heita/giæta eckerts/Nelldur
læta allt ganga ad sialfu sier/og fara
so sem fara vill/ Vandlætingarlaust/
sem giørde Eli Kiennemadur. Dom.
Bok. 4. Cap. So er þa Diøfullenn
so sem Guds Apinia/og vill hafa sij-
na Capellu þar sem Nerrann hefur sij-
na Kyrkiu/og Jllgrese sitt saman vid
hans Nuente/z þessa Nreckuijsena he
fur hann framed/i fra Upphafe Ver
alldarennar og fremur enn i Dag vid
allar Stietter. Strags a Døgum
vorra fyrstu Forfedra/Adams/Seths
Enochs/sæde hann sinu Jllgrese nidr
A a iij hia

hia Cain og kom hm̄ til ad sla sin̄ sak
lausa Brodr Abel i Hel. Gen. 4. Ei
ns lijka ept' Floded þa kom hm̄ Cam til
ad spotta sinn Fødur Noa. Gen. 9.
J Tyd Moysis og Aarons/ Vppæste
hann þa Chore Dathan og Abiram/
asamt þeirra Stallbrædur/ so þeir set
tu sig vpp i mote Moyse Guds Man̄e
med Ohlydne og Opstopa/ so sem lesa
ma) Numeri Bokar 16. Cap. Og so
hefur tilgeinged fram̄ epter øllū Olld
um/ z allt til nalægra tijma/ huad aud
velldlegt er ad beuijsa ef þss være þorf.
Siaum enn fram̄veigis ækiefd þess
Helvijska Hoggorms Diofulsins/ sem
hann hefur haft j fram̄e vid Stoꝛ her
ra/Fursta og Potentata/ Ecke hefur
hn̄ helldur þa Hlutlausa sied/ so hn̄ ha
fe ecke nidursæd hia þeim og so sijnu
Jllgrese.
Vm Saul Kong lesum vær/ ad hm̄
hafe Ofsokt Dauid og adra Guds
Kieñemeñ/ allt þagad til ad hm̄ vard sia
lfr vm siþer ad Diofulsins Jllgrese/ z
Mord

Mordinge siins eigen Lijkama. 1 Sam 31. David vard Leynelegur Mañdrapare og Nordoms madur. 2 Sam. 11. Absalon Blodskamare og Brodurdrapare. Achitophel eirn Surkare og pellur sijdan j Orvinlan. 2 Sam. 17 Salomon verdur Apgudadyrkare. 1. Kong. B. 11. Og marga adra fleire hefur Diofulleñ j peñañ og puilijkan mata hankad/ huad opläggt er vpp ad telia. J einu Orde ad seigia/ Nuærsu pad ad Illgrese allra handa Villudoms geingst eñ nu vid/ hia mørgũ Yfervalldsmoñum/ er auglioßt nog bæde af Sagnabokum og sialpre Reynsluñe.

Ningad til høfum vier heyrt talad huørneñ Diopulleñ hafe Sad Illgrese siinu/ bæde hia Prre Andlegu z Veralldlegu Stiettefie.

Nu viliũm vier athuga pa pridiu Nopudstiettena/ sem er Nwsstiornar Stiettena/ og sia til huørt hañ hefur ecke og so vid hana komed sem hinar tuær. Nuadan kiemur Osamlinde

Nionaña a millū/Nneyxlunarsamlegt
Lýferne/Ostyrelæte Barnaña/Ohlyd
ne z Opstope vnderg:efeña Hienaraz
Saňarlega/ Ecke af ødrum eñ þeim
jlla Sædinañe Dioþlenum. Þui er
øll j ølium Stiettum Naudsyn a/ ad
halda Kieñingu z Amiñingu Endur
lausnarans vors Jesu/þar hañ seiger.
Vaked og bidied so ad þier falled ecke
j Freistne. J Gudspiallenu stendur.
Ad þegar Meñerner Suafu/þa hafe
Ovinureñ Sæd Illgresc j bland Nue
ytesins. Olyka Adferd hefur nu sa
Himneske Sædmadureñ Jesus hia þui
sem Sathan/ Nñ Sæer Sæde sijnu
a Biortum Deige/Eñ hiñ a Nottu/
Þad er/ þegar Meñ varer sem sijst/
og þeir liggia j Suefne Athugaleyse
sins/og kiemur þad hier riettelega fr
am sem þar stendur. Ad sa sem jlla
giorer/hañ hatar Liosid/hañ kiemur
og ecke helldur til Liossins. Joh. 3.
So skilur þa so myked a millum þess
goda Sædesins z Christur nidursæer/
og

z Illgresisins s Diofulleñ wthreyter/ Sem Dag og Nott/Ia / s Lioſed z Myrkred/ z er þ eingeñ furda/þui Christi z Belial kuña onguañ Samfielag ſkap til ſamans ad hafa. Og er þ ſo ſagt vm þañ fyrra Parteñ.

NV vilium vær heyra og yfervega Samtaled s Þienararner hafa vid Hwsfoduren/z huoriu hñ þm̃ ſuarar.

Fyrſt ſtendur hier/ad þeir hafe gei nged til ſijns Herra/og ſagt hønum ri ett fra/huørneñ ad hñs Akr/j huørn hañ hefde ſaad þui goda Sædenu/være Fordiarfadur af Illgreſenu/z bioda hm̃ þui/ ad þeir vilie leſa þ j burtu.

Hier af høfum vier þad ad læra. Huør ad ſie Embættis ſkyllda þeirra s Herranum Christo þiena j þeirre and legu Akurvinnuñe/og huad vijdt og bre ydt þeirra Embætte wttekur. Fyrſt er þ ad þeir eiga ad gieſa vel Gaum ad Akrenum og ad Sædenu/ad Lærdo menum og Lifnadenum j Kyrkiu Sog nudenñ/ z giora Greinarmun a mille

 þeſſ

þeſſ goda og jlla/ Og nær ſem hellſt jlla og aflagalega til geingur/ þa eiga þeir ad leita Radѕ hia Akurherranū/ og klaga þar yfer þyrer honum/ Ja/ þeir eiga ad ſtraffa ſlijkt med Ord ſinѕ Embættiѕ giord/bæde j Tijma og Otijma þa Naudſyn krefur.

Þar næſt ſtendur hier j Gudſpiallenu/ Ad Hwѕherran hafe bañad Þienurunum ad leſa j burt Illgreſed fra Hueytenu/ Vppa þad þeir vpprætte ecke Hueyted vnder einѕ/nær þeir burt læſe Illgreſid. Vilianðe giorer þad ſa Himneſke Akurherran ad hñ vill ei ſtrax burt ræta Illgreſid fra Hueytenu/ſo ad þr hia huoriū Dioþulleñ heþur Iñſad ſijnu Illgreſi/ mætte þa Tomſtund a medan til Betrunar / ſo ſem opt hefur ſkied/ ad vondt Illgreſe hefur orded ad godu Hueyte og tingaſt vel. Siaum til/hefde Gud ſtrax Af mad Adam og Evu þa þau þiellu/ edur Abraham og Aaron fyrer Afgu dadyrkan/ edur Moyſen fyrer þ Vijſ

er

er hañ vañ/edur David fyrer hañ Nor dom er hañ j fiell. Jaa/ hefde Gud sockt þeim j Niniue suo sem Jonas Spamañ villde/edr Brent þa j Samaria vpp med Ellde/so sem Lærësuein arner vmbadu. Luc. 9. Edur hefde Gud strax vpprætt Zacheum og Matt heum fyrer þad þeir voru Tollheim tu Meñ. S. Paal fyrer þad/hañ var Ofsoknare Kristneñar. Postulañ Pet ur. fyrer sitt Meineide. Ciprianum fyr er sijna Tofrakunst. Augustinum fyr er sijna Manicheara Villu. Lutherū fyrer sijna Mwka Reglu. O Herra Gud/Hvad marger goder Edla Auex ter hefde þa orded hindrader og Onyt ter? O huad myked gott Nucyte hefde þa vered Vpprætt med Illgresinu? Þess vegna audsyner oss hier Herrans Giæska og Langlundargied sem hann hafft hefur vid þessa og þuilijka Syndara/ þad hañ hafe ecke Lyst a Dauda Syndugs Mans/helldur ad hañ leid rietteist og life/Þar fyrer Fyrergief yr

 hef

hañ Mañaña Synder/ ad þeir skulu giøra Yferbot/ og vmlijdur Reideñar Kier/ vm stundar saker med Polenmœde/ ef skie Mætte ad hañ kyñe ad locka þa og lada til Betrunar/ med sijnu Langlundar giede og Polenmœde.

Nu vilium vier framveigis med fam̃ Ordum skoda og yfervega/ vm stundar saker/ huad þad sie sem sameigenlegt er med þui goda Sædenu og Illgresenu/ z i huoriu hellst þau Mismuna.

Fyrst skulum vær vita/ ad þad er eitt sameigenlegt þeirra a mille/ ad þaug hafa bæde eiñ Akr/ þuiad i Kyrkiu so fnudeñi þiñast bæde goder og Iller.

J añan mata er þad lijkt med Nu eytenu og Illgresinu/ ad Akurmadur eñ veiter huorutueggiu nockra Forsiat og helldur huorutueggiu vid Magt so leinge sem hañ vill.

J þridia lage hefur Nueyted og Ill gresid þad sameigenlegt/ad huortueg ia vex vpp til Kornskieru tijmans/ Ill gresid vegs iafnvel sem Nueyted/og so

sem

sem þ plagar til ad ganga/þa vegs þ framar og pliotara eñ Nueyted og sik neſt opt og tijdum/so sem Illgresid ha þe Yferburdena/Ja/þad er so ad sia so sem þeim Illu og Ogudlegu gange ecke midur eñ hinum. Nier j mot er þad Mismunur a mille Illgresisins z Nueytesins.

Fyrst ad þad goda Sædid kiemur fra þeim goda Sadmañenum/eñ Illgresid fra Dioflenum.

Þar næst ma sia huad olijkt ad þad goda Sæded sie og Illgresid/af þra eigen Verkan og Natturu Tegund. Þuiad so sem Nueyted er Neilnæmt/þienande bæde til Guds Dyrkunar og Þionustugiordar/so er þ og so Mønnunum Gagnlegt/og til Neilnæmis ska þad. Þar huert a mote er Illgresid/ef þad er bakad saman vid Nueyted/z sijdan eted miog Skadlegt fyrer Mañsins Høfud/færande med siet bæde Høfudsunla og Siondepre. Nuar þyrer þ er Malshættur j odrum Løndum/vid

 þa

þa ſem ſlla ſlaa/ ad þeir hafe eted Jll-
greſe. Þad goda Sæded Þienar ad ſoo-
ñu til Guds Dyrdar/ eñ Mooñunum til
Heilnæmꝛ Lyfſs og Saꝺnıngar. Þar
þuert a mote/ færer Dioſulſins Jllgre
ſe med ſier/ allra handa Synder z Vo
nꝺſku/ einkanlega Falſkan Lærdoin mz
andlegre Blindne.

J þridia lage ſieſt þad a vtfør og
Endalykt huorstuegia/ huad ol[ijk]t ad
ſie þad goda Sæded og Jllgreſid/ þui
ad þui goda Sædenu ſem eru Born Li
oſsins/ verdꝛ ſamanſafnad af Englū
Guds a Himnum/ a ſijdaſta Deige/ j
Kornhlodur/ Þar Jllgreſinu verdur
burt kaſtad j þañ Gloanda Elldsofn
Dioſulſins.

Ad ſijduſtu vilium vier taka oſſ þad
hier til Huggūar/ ad þo vær ſem Jeſū
elſkum/ trwum a hañ/ z holldū oſſ ſtad
faſtlega vid hañ/ hliotum vm ſtundar
ſaker þad ad vmbera og vmlijda/ ad
Jllgreſid ecke ad eins vaxe hia oſſ/ hell
dur z ſo langtum hærra/ eñ vær. Eir
neñ

neñ þo þ drage fra oss og til sijn hæde Vort og Vokua/ þar til ad vær verdum vm sijder med Daudans Lia. Vpphogner/ þa mun oss samt ecke verda byrt kastad eilijflega/ Nelldur á Effstá Deige/ þegar Gud helldur sijna myklu Kornskieru/ þa mun oss verda saman safnad/ af Guds Einglum/ so sem ødru Ninmesku Nueytiskorne/ Og vid þeta Nuggade sig hiñ H. Ignatius Byskup seigiande. Nu ad þessu siñe verd eg Mureñ og Maleñ/ so sem añad Korn/ af Leona Toñum/ vppa þad ad eg verde sijdar meir DROTTne mijnum ad þægelegu Braude. Ja/ j ødrum Neime munum vier skyna sem Liome Nimens/ og so sem øñur Sool j vors Fødurs Rijke/ Þa mun riettelega a oss safnast þad Fyrerheit/ Ad Sæde Riettlætra mune vara eilijflega. Nu ar til oss Nialpe Gud Fader aff sinne Nad / fyrer Forþienustu Þijnu og Dauda Jesu Christi. Nuorium med Fødurnum og Neilsgum Anda/ sie

 Lof

Lof og Dyrd/nu og ad eilijfu/
AMEN.

A Hreinsunar Hmtijd Mariu/ Evangeli. Luc. 2 Cap.

Vdan Tijma. Þá ed Dágar hennar Hreinsunar fulluudust/epter Moysis Logum / hofdu þau hañ til Jerusalem/vppa þad/ad þau a Hendur fæle hañ DRottne/so sem ad skrifad er j Logmale DRottins/Ad allt huad Kallkyns var/þad ed fyrst opnade sinar Módur Kuid/þá

id / þá skylldi kallast DROTTNS Helgad. Og ad þau giæfe Offred / epter þui sem seigest j Lögmale DROTTINS / Tuær Turtulduffur / edur tuo Dwfu Unga. Og siá / ad Madur var þar j Jerusalem / sa ed Simeon hiet / og þesse Madur var Riettlatur og Gudhræddur / bydande epter Hugglun Israels. Og Heilagur Ande var med honum. Sime on häfde og Andsuar þeingid af Heilög um Anda / ad han skyllde ecke Daudann sia / nema hann sæe aadur þyrre Christ DROTTins. Og hann koin af Andans Tillab an j Musteret / Og þa Forelldrarner bäru þu Barned Jesum j Musterid / og giordu fyrer honum epter Sidvenia Lagans / og hann tok hann þa vppa sijna Armleggie / Lof þade Gud og sagde. DROTTinn / Lat nu Þion þin j Fride fara / epter þui sem þu hefur sagt. Þuiad mijn Augu hafa sied þitt Hialpræd / þad þu til reidder þy ler Anglite allra Þioda. Eitt Lios til Vpplysingar heidinna Þiodum / og til Dyrdar þijns Folks Israel.

Um Joseph j Egyptalande verd ur þad lesed j Genesis Bokar. 45 Cap. Ad hañ haꝼe sendt sijnum Fødur Jacob Vagn/ a huoriñ hañ skylldé til sijn reysa. Item verdur þar eirneñ aminst/ huorneñ sialꝼur Gud DROTTiñ hafe Byrst Jacob/ talad vid hañ/ og Lofad hønum sinne Fylgd og Nalægd a Reysuñe/ og huorneñ þad Joseph hafe teked a mote sijnum Fødur/ þa hañ kom til hans j Egyptaland. Nuad allt riettelega ma heim ꝼærast til þessa Dags Gudspialls/ huortt ed talar vm Sæluga Burtfør Guds Barna af þessum Heime/ til þess Himneska Fødurlandsins. Þuiad fyrst so sem þad Joseph sende sijnum Alldrada Fodur Jacob eirn Vagn ad reysa ꝛc. Eins giører hier sa Himneske Joseph vor DROTTiñ Jesus Christus. Hañ sender þeim gamla Simeone Vagn/ a huorium hañ meige reysa/ ecke til Egyptalands/ helldꝛ til Himnarijkis. Eñ þesse Vagneñ er Guds Nåd

ds Nad/Hugguň/Fridur og Fögnuď ur j H. Anda/ þetta allt hefur Sime on j sijnu Hiarta.

Þegar Joseph sende sijnum Fodur Jacob Vagnen/ þa var hañ og hans Syner j storre Þreingingu stadder af Hungre z Dyrre tijd. Eins sender Christur eñ nu/ sijnum Börnum sem hañ elska/ Daudans og Burtferdarenñar Vagn/ þegar hñ sier þau velkiast og þreingiast j adskilianlegum Sorgum z Motlætingum þessarar Veralldar.

Joseph liet kuñgiora sijnum Fodur og Brædrum/ þa hañ epter þeim sende/ ad þeir skylldu epter skilia sijna Bwshl ute/ þui öll Egyptalands Audæfe skyll du vera þeirra Eign. Eins lætur sa Himneske Joseph eñ nu j Dag seig ia Simeone/ og ollum Riettchristnum/ ad þeir skulu med godu Giede skiliast vid þetta stundlega Götz/ þuiad öll Hi mnarijkis Audæfe skulu vera þeirra Eign. Joseph sagde til sijns Födurs og Brædra/ Komed til mijn/ Eg vil

Bb ij gief-

giefa yfur ad eta af Egyptalands Fe
yte/Eg vil sia fyrer ydar Bornum.
Þessu hinu sama loфar sa Himneske
Joseph / øllum sijnum riettrwudum
Bornum/sem er/hañ vilie þa rijkugle-
ga Forsorga/ z fæda þa a Himna Br
audejog giøra þa Druckna af Vellyst
ingarefiar Bruñe. Psalm. 36. Þeg
ar Jacob sa Vagnen sem Joseph ha
fde sendt hønum fra Egyptalande/
sagde hñ. Pad er mier nog/ ad minn
Sonur lifer eñ nu. Eg vil þara z sia
hañ/adur eñ eg Dey/þad er sem hñ
hefde sagt. Nær eg hefe feinged ad
sia miñ Son/ þa vil eg giarnan med
Glede z gødre Samvisku Burtsofna.
Sania Sted og Epterlangan er hia
øllum Guds Bornum/þau girnast Ni
attanlega/ad sia Dyrd og Herlegheit
sijns Endurlausnara Jesu Christi/
vilia þar fyrer Giarnsamlega sem fy
rst Burt sofna.
Þegar Jacob Ferdadest til Egypta
lands/þa Byrtest Gud honum i Suef
ne og

ne og ſagde. Ottaſt ecke/ þui eg vil Reyſa med þier. Þeſſu ßinu ſama lofar Gud eñ nu/bæde Simeone z øll um Gudhrædduom Maňeſkium/ad hñ vilie med þeim vera j Andlatenu/z a Burtferdar tijmanum/med Nad ſiñe Anda ſijnum og Kroptugre Huggun/ Huar fyrer þeir meiga ſegia med hin um H. Dauid. Pſalm. 23. Þo eg gange j Myrkuum Daudans dal/ þa hrædeſt eg ongua Olucky/ þuiad þu DROTTIñ ert hia mier. Fram̃ veigis talade Gud ſo til Jacobs/þa hñ byriade Reyſu ſijna/ og ſagde ad Joſeph ſkyllde leggia ſijnar Hendur yfer hñs Augu/ſo hñ Dæe j hans Fadme. Eins ſijka burtkallaſt allar Riettrwad ar Maňeſkiur til eilijfs Lijfs / midt a millum Handa þeſſ Himneſka Joſephs Jeſu Chriſti. Þa Jacob kom til Egyptalands/ liet Joſeph ſtrags ſpeña fyrer ſig Vagn/reyſte wt a mote hon um/ piell vm hans Hals og Fadmade hañ. Eins ſender vor Joſeph Jeſus

 Chriſtur

Christus wt a mote Saalum Riettra adra Guds Barna/sem hañ hafa el skad hier j Lijse/pa Nimneskn z Elso legu Wagnana/sem ad eru hans N. Einglar/huerier ad Saaler vorar mu nu bera j Abrahams skaut+Luc. 16.

Vier vilium ad þessu siñe ad eins giefa oss j Skola þess goda og Gamla Guds Manns Simeonis/ og læra af honum þa riettu Konst/Huorneñ vær eigum ad bwa oss til Gledelegrar Burtfarar af þessum Heime. Gud hial pe oss hier til med sijnum Goda N. Anda/j Jesu Nafne/Amen.

MArgt er pad sem oss er harla Naudsynlegt ad læra j þessu Heime. Eñ þo er eckert Naudsynlegra/eckert betra og Þarflegra ad vita og kuña/ eñ pad/ Ad lifa Christelega/ og læra ad deya Gudlega/Og þetta er su Konsten sem alldrei verdur of vel lærd/ j þe su Lijfe. Ad fa og odlast eiñ Saal ugañ Afgang af Heime þessum/ Er

j fyr

i fyrstu hiñ allra Naudsynlegaste Nlu
tur sem verda ma. Þui þad vitū vær/
Ad øllum er æsett einu siñe ad Deya.
Heb. 9. Eñ þa su Stund er wte/þa
er omøgulegt ad vær kuñum ad kom-
ast aptur til þessa Lijþs/og giora Yf-
erbot/epter þui sem Job seiger. 14 C.
Þeinker þu ad Daudur Madur munie
Lifna vpp aptur. Þar þ/epter þui ꝫ
huør ꝫ eiñ er a sig komeñ i syñu syda
sta Andlꝍte/sie þ vel eda jlla/so kiem
ur hañ a sydasta Deige fram fyrer
Domeñ. Hier af siaum vier þad/ ad
þesse Konst ad Deya vel og Christe-
lega af þꝫum Neime/er hiñ allra Na-
udsynlegaste Nlutur.

Þar næst er þad hin allra Torvell
dasta ꝫ Vandasta Konst. Afvorre ei
gen Nꝍtturu kuñum vier ecke hana
ad Lꝍra/þuiad Nꝍtturañ hefur Vid
biod og Hrædslu af Daudanum. Ec
ke lærum vier þad helldur af Reinslu
sie/þui vier Deyum ecke vtan einusiñe
so sem strax var sagt. Helldur fꝍum

 vær

þær einúngis lært þija Konstena af Guds Orde/ þ Krapt og Verkan Heilags Anda og Nad Lifanda Guds. Nu þrs vegna Moyses bidur j Psalmenum 90. Kienn þu oss DROTTINN ad huga/ þad vier hliotum ad Deyia/ so ad vier Forstaser verdum. Item i Psalm. 39. Seiger David. Kienn þu mier DROTTINN/ ad þad hliote Enda ad hafa vm mig/ z ad mijner Lijfdagar hafa Takmark/ og eg hlyt þra ad Huerfa. Være so ad vær Eyrum ad heyra Raust þeirra Daudu og Framlidnu sem i Grøfunum liggia/ þa myndu þeir vissilega til vor kalla og seigia. O þier aumar z þægrmadar Manneskiur/ Hui lifed þier so Vgg laus? Lijted hingad og skoded vor skynenn Bein/ Eins og þier staed ad þau eru nu/ so skulu z ydar Bein verda jnnan skams. Ef ad vier mættum ad eins Lifa eitt ad nyu eirn Dag-hia ydr/ þa skylldum vær med hinne mestu Kostgiæfne bwa oss til vorrar Burtferdar.

J þrid

J þridia lage er þesse Konsten ad Deyja vel/ øllum Mønnum Sagnsam leg/ Þt sa sem vel deyr/ hañ kañ ecke mz riettu ad kallast Daudur/ Nelldur hefur hñ þreyngst j giegnum/ fra Da udanum til Lijfsins. Joh. 5. Eñ hu ad kañ einum og sierhuørium Naud synlegra edur Sagnlegra ad vera/ eñ ad vita þañ rietta Veg til Lijfsins/ og huørium hellst sem þesse Konsten er Kænnud/ z hefur þar med sañа Trw a Christum Jesum/ huør ed ad Velle hefur lagt þañ sem Daudans Magt hafde (sem er Dioffullen) Ebr. 2. Hañ men med glødu Hiarta og godre Sam visku leggia sig til sijns Daudasuefns. Þui liggur oss þar stor Magt a/ ad vi er a huørium Deige/ bwum oss til Chr istelegrar og Sælugrar Burtfarar af þessu Heime. Þui eingeñ kañ ad taka Glædlega a mote Dauda sijnum/ nema hañ hafe adur bwid sig vel og leinge vnder hañ/ sagde eirn Heidenn Madur/ og sagde mørgum huørium

 sem

ꝯ Christn' lꝛtast vera/betur. Þeñan Tilbwningiñ kieñer oss hier sa godꝛ ꝛ gamle Simeon/þui huør hñ hefur allar þær Gudrækneñar Dygder og Mañkoste til ad bera sem hñ/ Sa ma Obrygdanlega vænta sier med hønum Gledelegrar og Sællrar Burtfarar af þessum Heime/og vm siider eilijfst Lijf.

Huad er þad þa hellst sm̃ Simeoni var Velgieþed/ so vier meigum þad aþ hans Dæme nema/og ødlast sus Sæla Burtfør med hønum/af þess- um Heime.

1 Fyrst er þad ad vær eigum ad el- ska Guds Søfnud / og hallda oss til hñs/þui so stendꝛ hier j Gudspiallenu. Þar var eirn Madur j Jeru- SALem. Jerusalem er ein Fyrermyn dan vppa Guds Christne ꝛ hans Søf nud hier j Heime/ so sem sia ma aþ Pistlin. Gal. 4. Og Openber. B. 2. Þar fyrer ef vier vilium sæ og ødlast goda og Gledelega Burtfør af

þessñ

þessum Heime/ Þa eigum vier ad vera riettet Saþnadarens Limer. Þui ad lijka sem þad/ ad aller þeir sem voru fyrer vtan Noa Ørk / j Vatsflod enu/ Fyrerforust/ So er z so fyrer vtan Soþnudenn/ eingenn Sæluhialp. Þeir hiner Heidnu sem fyrer vtan Soþnud DROTTins eru/ haþa ongua rietta og sanna Guds Þecking / sem tokast a af hreinu og klaru Guds Orde. Þess vegna haþa þeir ecke helldur nei na Huggun j sijnu Andlaate. Eins er þui og so vared þyrer þeim sem laat ast vera Saþnadarens Limer/ enn lifa þo sem Heidingiar/ verande ecke Vpplyster af þui riettri og sanna Liose Guds legrar Þeckingar. Þesser og þuilijker eru opt og tijdum Heidnum verre/ og eru fyrer vtan þa andlegu Jerusalem. Vm þa talar so Postulenn Pall z seiger/ Ad þeir seigiast þeckia Gud/ enn med Verkunum afneyta þeir þui. Tit. 1. Þar a mote meiga aller Riettchristner og Gudhrædder Hugga sig þar vid/

 ad

ad þeir eru fyrer Skiſrnena Jnteckner
j þa andlegu Jeruſalem/þad er/ j Su
ds Christne/og eru fyrer Trwna ordn
er Limer a Christi andlegum Lÿkama
og Neima meñ Guds. Eph. 2.

Þar næſt/ ef vær vilium fa og od-
laſt Ględelegan Afgang af þeſſum
Neime med hnum ſæla Simeone/ þa
eigum vier ad hlyda vel og Koſtgiæfe-
lega Guds Orde. Simeon þÿdeſt ſo
mykid ſem Tilheyrare. Þar fyrer ef
vær viliū feta j Fotſpor Simeonis/þa
eigū vier ecke ad eins ad vera goder z
Trwer Ordſins Tilheyrendur/ helldr
og ſo Giorendur/Þuiad j Guds Orde
edur þui H. Evangelio/ giefſt oſſ ſa
riette Lœknisdomuriñ/a mote Dauda-
ns Beyſkleika. Þad er gamallt Ord
tæke/ Ad þar ſle eingeñ Alldengardur
til/j huorium ad þær Jurter vaxe/ſem
ſieu Lœkning vid Daudanum. Eñ þad
a ad ſkiliaſt vm Natturlega Allden
garda. Eñ j þeim Andlega Allden-
gardenum H. Ritningar/ kuñum vier
ad

ad þær þan̄ rietta Lækinsdom/ a möte
þeim Andlega Daudanum.

Þad þridia sem vær eigum ad hafa
til ad bera/ef vær viliu̅ ödlast Sæla
Burtfør af þessum Heime/er þetta/
Ad vær eigum ad stunda til þess ad ve
ra Riettlaater. Þui so stendur hier j
Gudspiallenu/Ad þesse Madur Sine
ön/ hafe verid Riettlaatur. Þar fyr-
er huör sem vill vera j Tölu þeirra
Riettlaatu/ han̄ verdur ad kastast vid
Synder sijnar/og seigia med Postula-
num Petre/Eg er Madur Syndugur.
Luc. 5. En̄ þu DROTTIN fyr-
ergief mier mijnar Synder. Luc. 11.
Vær skulum og so taka Jesum med
Trwn̄e vppa vora Armleggie/ z seig-
ia med Spaamanenum Esaia. 45. C.
J þier DROTTIN hef eg Riettlæte
og Styrkleika/ Þu sem daen̄ ert veg-
na min̄a Synda/ Og Vpprisen̄ mier
til Riettlætis. Rom. 4. Esa. 53.
J þen̄ an̄ og þuilijkan̄ maata trwde A-
braham Gude/og var honum þad til

 Riet

Riettlætis reiknad. Gen. 15. Rom. 4. Vær eigum og so ad sia til ad vi er lifū Riettferduglega/ z giørum þad sem gott er/ so huør z eirn meige sia vor Godverk. Matth. 5. Breytum epter Samuele/ huørium Folked bar þañ Vitnisburd/ og sagde/ Ad hann hefde huørcke synt sier Oþryke nie O-riett/ og ecke wr nockurs Mans Hende teked. 1 Sam. 12. So ad vær meig um med Postulanum Pale/ hafa O-skierta Samuisku fyrer Gude. Noþ um og so þesse Syrachs Rad/ og sia-um til ad vær hølldum godu Naþne/ þui þad blijfur vissara eñ Þusund stor er Fiesiöder af Gulle. Syr. 42. Hu-ør sem helst a þeñan hatt er Riettlæ-tur af Trwñe med Simeone/ sa hef-ur Frid vid Gud. Rom. 5. Og gietur komest sæll j burt wr þessum Eymd-ardal/ jñ j Himnarijkis Dyrd/ og Glede.

4. Þad fiorda sem þeim a ad vera hied giefed/ sem med Simeone vilia j

burt

burt sofna/ vel og Sætlega j Herrañ-
um Christo/ pad er soñ Gudhrædsla.
Pui so hliodar Gudspialls Textin.

Þesse Madur var Rietlmer og Gudhræddur. et ct.

Pad kañ ecke ødru vijse ad skie/ eñ sa sem hefur þañ Vitnisburd N. Anda peinged/ ad hañ sie fyrer Trwna Riettlætur so sem Simeon. Nañ hlytur og so ad hafa vered ædur Gudhræddur. Ja/ Simeon lifde alla sijna Daga j soñum Guds Otta/ og gieck a Vegum DROTTins Ostraffanlega/ Nuørneñ kuñe hønum pa ødru vijse ad ganga eñ vel/ epter þui sem Þar stendur j S. Pals Pistle j Tim 4. C. Gudræknen er til allra Nluta nytsamleg / hafande Fyrerheyt þessa Lijfs og hins epterkomanda. So sia um vier þa/ ad pad er ecke hid sijdsta Medal til þess ad fa Gledelega Burt før af þessum Neime/ ef vier ætstundum saña Gudrækne j Auglite Guds og

 Mañs

Mana. Þetta er ſa Mankoſturen̄/ af hvꝛrium N. Ritning helldur ſo mykid/ Ad hun kallar Gudhrædſluna Nopud eda Vpphaf Viſkūnar Pſal. 111. Jtem ſialfur Gud bydur ſynu Folke hana. Deut. 5. Abraham ſem kallaſt Fader allra Riettrꝛadra var med þeſſ are Gudhrædſlunar Dygd giæddur/ z marger ad rer Guds beſtu Aaſtuiner. Sa gamle Tobias þotteſt onguan an̄ an̄ Arf/ ad eda og Dyrmætara Fieſtod gieta epterlated Syne ſynum Yngra Tob ia/ en̄ þan/ ad æmiſka han̄ til ſan̄rar og aluarlegrar Gudhrædſlu. Tob. 4. Þar ſyter/ huꝛr hn̄ ſ af ollu Hiarta æſtundar Gudræken̄ ad vera/ og Oftr affanlega ad ganga a Veguin DRO TTins. Luc. 1. Nan̄ ma med Glad værum Anda og godre Von/ akalla DROTTin̄ og bidia han̄/ vitande þ ad Gud mune ecke laata ſig Syniande fra ſier fara/ epter þui ſem David vot tar Pſal. 145. DROTTin̄ gioret Þad/ huad hiner Gudhræddu girnaſt/

og heyrer þeirra akall z hialpar þm.
Þar fyrer seiger z so Salomon i Ords
kuida Bokene. 29 Cap. Huor hann
treyster a DROttin hn̄ verdur Vernd
adr. Og honum inun vel ganga i sine
sijdustu Neyd/ seiger Syrach 1 Cap.
5 J þinna inata ef vær vilium vel
og gledelega burt sofna/ þa liggur oss
þar ei all lyted a/ Ad H. Ande sie oss
ecke þiarlægur/ helldur nalægur/ so sm̄
han̄ var hier hia Simeone/ þui so vot
tar oss Gudspialled/ Ad H. Ande hafe
vered med honum.

Margur lætur sier myked þar til sin̄
ast/ og þiker vænt vm/ þa han̄ hefur
eirn godan og Yppaꝛlegan̄ Giest hia
sier. En̄ þ ad hapa Heilagan̄ An
da mz sier og i sijnu Hiarta/ Jaa/ ad ve
ra hans Heimele og Bwstadur/ þad
er su mesta Sæla sem verda ma/ Þui
so seiger Postulen̄ Pall. Rom. 8. Ad
þeir sem Guds Ande leider/ þeir sieu
Guds Born/ Og en̄ aptur seiger han̄ i
sama Cap. Ad þesse same Ande bere

Vitnisburd med vörum Anda/ad vier sieum Guds Børn. Þeir sm nu þañ eñ hafa fyrer H. Anda Ibwd/ giørst Guds Børn/þeir meiga med Simeone vænta sier góds Andsuars og godrar Huggunar af honum/ j allskonar Raunum og Motgange/ þui so stendur hier/AD hañ H Ape Andsuar fein ged af H. ANda. Vrpa huad þat Ad hñ skyllde ecke sia Daudan/þ er ad skilia/ad hñ skyllde ecke þyrer Farast/ heldur hafa eilijft Lijf. Huor sem nu þar fyrer med Simeone piñur til þessa Andsuars H. Anda j sijnu Hiarta/ Hañ ma gladur j Endurlausna ra synum Jesu Burtsofna/þui hann ma þa vita þad fyrer vijst/ad hañ er Guds Eiged Barn/ Herrans Christi Limur/og Heilags Anda Bwstadur. Huorneñ er þad þa møgulegt/ad Gud skyllde kuña ad kasta oss fra sier/þar vier erū so ordner hñs Børn? Hüor neñ kañ Christur ad slijta oss Lime sij na j burtu fra sier? Ja/huorneñ kañ

H.

N. Ande/ad skula oss/sem verid hoss/
um hans Nerberge/ A senlega liggia j
Jardareñar Dupter. Par næst skulum
vier vita/ Ad af Ibuod og Nalægd N:
Anda/ stendur oss þetta þrefallda Ga-
gn. Fyrst/ad vier elskum Guds Ords
og girnustum sem optast ad vera þar
vid/sem hans Ord er um Nono haft/
kient og Predikad. Þessa Grundená
hafde David/Madur epter Guds Hi-
arta/þui seger hañ so j Psalm. 27.
Eins hefe eg bedid af DROTTni/
þad vil eg giarnañ þiggia/ad eg mæt
te blijfa j Hwse DROTTins mijna
Lijfdaga. So hefur þa David haft
j Hiarta sijnu þañ sama goda Anda
sem Simeon/ Vin huorn hier stendur/
Ad hañ hafe komed fyrer Andans
Tilladan j Mustered. Þar næst fa
um vier af þessare N. Anda Nalægd
teked Jesum oss j Fang eins og Sime
on/ huor ad er sa Dyrgripur s vær ætt
um alldrei ad sleppa/ huorke j Lijfe
nie Dauda. J þridia lage giefst oss
Cc ij af

aþ Heilags Anda Jbwd/ þad ad viek gietum þackad Gude vorum fyrer allar sijnar Nadar Gæfur og Velgiørninga sem hn̄ veiter oss Daglega Dags. Þui so er skrifad vm Simeonem/ Ad hañ hafe Lofad Gud.

6. Þad siotta sem vær eiguin ad læra af Dæme Simeonis. Þad er Alvarleg Bænagiørd til Guds. Þegar hañ hier j Musterenu fiñur Jesum/ þa er hañ ecke þegiande/ helldur bidur hañ og seiger. Nu lætu DRottiñ Þion þiñ j Fride fara. Hoþum þad þa epter honum/ ad bidia Gud vm þ s̃ oss áliggur/ Eñ eink anlega vm Farsæla Burtfør af þessu Heime/ og seigium med hinum H. Da vid af Psalm. 31. J þijnar Hendur DROTTiñ bel eg miñ Anda/ þu hefur Frelsad mig DRottiñ þu Trwfaste Gud. Sierdeilis þa Sotter og Siukdomar ad Hondum koma/ huør ier ad eru so sem Daudans Vndanfare

fare/ þa bidium Daþlæfanlega ſeigia nde. A huorium þeim Deige ſem eg kalla a þig/ þa Bænheyr þu mig / og gief Sælu minne Krapt myken. Pſal. 138. Hier ſeiger David ad Sælareñ ar Kraptar og Styrkleike ſieu komner vnder aluarlegre Bæn til Guds. Yd kum hana þa/ Gleymum hene ecke. Lætum onguañ Dag ſo lijda fra Morgne til Kuollds/ ad vier ecke med Hiart añs heytre Bæn æſkollum j ſañre trw/ og Chriſtelegre Jdran/ Gud Fødur j Nafne ſijns Sonar Jeſu Chriſti/ vm Sæluga Burtfor af þeſſum Heime.
7 Þad ſiounda ſem oſs er hier athugande/ og vel j Miñe þeſtande/ wt af Ordum Simeonis/ er þad/ ad hañ kallar ſig Þion eda Þienara DROTTins. Þar fyrer ef vier vilium ſtunda epter Sælugum Afgange wr þeſſare Verolldu/ þa ſiaum ſo til/ ad þa Dauden kiemur og vitiar vor/ ad hañ meige þa hitta oſs j ſañre Guds Þeinuſtu/ eñ ecke j Syndſamlegum edr liotū

Athofnum. Fordūstum þess vegna ad giora þær Synder sem eru a mote Samuiskuñe/ þui med þeim Þionum vær Dioplenum/ eñ ei Gude epter þui sem sialfur Endurlausnareñ vor Jes us Christus seiger hia Joh. 8. Sañ lega seige eg ydur/ Huor sa sem Synd ena giorer/ hñ er Syndareñar Þræll. Þess vegna ættum vær j ollum vorum Athøfnum ad þeinkia þar vm/ huort vær villdum vera ad þui og þui Ver- ke/ þa Daudeñ kiæme/ Og myndum vær vissulega þærre Synder giora/ enn vær giorum. Sæler eru þeir seiger Ande Guds/ sem j DROttne Deyia. Openberingar Bok. 14. Eñ ef vier vilium Deya j burt j DRottne vorū/ þa ber oss og so ad lifa j DRottne. Þad er/ Vær eigum ad þiona hönū j sañre Gudrækne/ Heilagleika og good um Verkum. Þess vegna hefur Gud j Upphafe skapad oss. Þess vegna he fur hans Sonur Jesus Christur En durleyst oss/ Og Heilagur Ande Helg

ad

ad oss/ ad vier skylldum þiona honum
j Heilagleika og Riettlæte/ sem honū
pocknast/ alla vora Lijfdaga. Luc. 1.
Huar til oss hialpe Gud Fader/ j Na
fne siins sæta Sonar Jesu Christi
Huorium med Fodurnum z H.
Anda/sie Lof og Dyrd nu z
ad eilijfu/ Amen.

Sunnudagen̄ j Nijuvikna Fø stu. Evangeli. Math. 20. C.

JEsus sagde til sin̄a Læresuei
na/þessa Epterlijking. Himi
narijke er lijkt einum Hwsbod
ur/sem wtgieck snem̄a Morg
uns/ Verka men̄ ad leigia j
sin̄ Vijngard. En̄ ad giordum Samniu
ge vid Verkamen̄ena/ af Daglegu Pen
ingsgiallde/sende han̄ þa j sin̄ Vijngard/
Og nærre þridiu Stundu gieck han̄ wt/
og leit adra Idiulausa standa a Torgenu/
og sagde til þeirra. Fare þier j minn
Vijngard/ og huad Riettuijst er mun eg.

 giefa

giefa ydur/Og þeir geingu j burt þang að. Og hañ gieck eñ wt aptur vm siø ttu og nijundu Stund/og giørde slijkt hid sama. Nærre ell:ftu Stundu gieck hñ wt/og faň eñ adra standa Jdiulausa/ og sagde til þeirra. Huar fyrer städed þier hier allañ Dag Jdiulauser ? Þeir sögdu til hans. Þuiad eingeñ hefur Leigt oss. Hañ sagde/ Fare þier z j miñ Vijngard/ og huad Riettuijst er skulud þier fa. Eñ þa Kuølld var komed/sagde Herrañ Vijngardsins til sijns Rädsmans. Kalla þu Verkameñena/og giälld þeim Verdkaup ed. Hañ:tok og til fra: hinum seinasta/ og allt til hins fyrsta. Þa komu þeir sm nærre ell:ftu Stundu leigder voru/ og medtok huer þeirra siñ Pening. Eñ hiner sem fyrster komu/ þr. þeinktu ad þeir mu du fa meira/Og huer þeirra medtok siñ Pening. Og þa ed þeir hofdu hañ med teked/Mogludu þeir a mote Husbodurnum/og sögdu. Þesser enu seinustu hafa eina Stund Erfidad/z þu giørder þa jafna vid oss/sem bored hefum Hita og Þunga Dagsins. Eñ hañ suarade og sagde til

til eins Fra-Vinur/ ei giøre eg þier Ora ett. Ertu ecke ásattur orden vid mig vm eirn Penning? Taktu huad þitt er/ z far j burt/ en þessum hinum seinasta vil eg gie fa suo sem þier. Eda lofast mier ecke ad giora af mijnu huad eg vil? Eda ertu þar fyrer Raungeygdur/ þo ad eg sie God giarn? Suo verda seinaster hiner fyrstu/ og fyrster hiner seinustu. Þui ad marger eru kallader/ einn fáer vtvalder.

I Psalmenum 80. Talar hinn H. David so/ z seiger. Víngvid hefur þu af Egyptalande burt flutt/ og þa Heidnu wt reked. Fyrer honum hefur þu Veigenn giort/og lated hann Grooдurfestiast/so hann hefur Land ded vppfyllt. Fiollenn eru hulenn med hans Skugga/og med hans Kuistum Cedrus Trien Guds. Hans Kuiste hefr þu wt þaned allt til Siafarins/ og hans Greiner allt til Vatzfallsins. I huorium Ordum hins H. David hr

 ofar

ofar mykelega Guds Himneska Fød-
urs Velgiørningum/sem hñ veitte Js
raels Lyd / þa hann wtleidde hañ aþ
Egyptalande/ fyrer Hond sijns Piena-
ra Moysis. Sa fyrste Velgiørnin-
guren er þesse/ Ad þegar DROTT-
in̄ sa sem Alvitur er/ sa þad fyrer/ad
Folk sitt kuñe ecke leingur ad Vara
edur vid halldast/vnder Stiornan þess
Hardwduga Kongs Pharaonis/helldr
v'þ so sarlega vnderþryckt a alla Ve
ga/þa giørde hñ sig lijkañ einū god
um Vijngards mañe/ Huor þa hñ si'
ad wte i Ville skoge vex a medal aña
ra Osmdra Eyka eitt gott Vijntrie/
sem Avøxt kañ ad bera/ være vm þad
hirdt/og þui til goda giørt/þa tekur
hañ þad burt þadan og setur jnn j
Vijngard siñ / so þad skule ecke vera
leingur hia Villetrianum/sem a Ey-
demørkeñe vaxa. Eins giorde Gud
vid Jsraels Folk/ þa hañ leidde þad
wt aþ Egyptalande/Eñ Jñleidde sijd
añ og nidursette j þad Fyrerheitna Ca
naans

naans land.
Aññar Velgiorningurinn / ſ David minnest hier a / þa er Plantanen / Þui hann seiger ad Gud hafe wtreked þyt er þeirra skullo Heidingiana / enn innſett þa aptur i þeirra Stad / ſo þeir mætti þar Rotfestast og stadnæmast.
Sa þridie Velgiorningurenn / ſ Gud DROTTINN audsynde siinu Folke / þa var þesse / Ad hann liet þad vaxa og margfalldast / og wtbreida sig / eins og þa eitt gott og Avagstarſamt Viinviẽ wtþenur siin^r Greiner & Laufblod. So var þa Israels folk eins til ad lijkia / sem eirn agiætur Viingardur / huern sialfur DRottinn hafde sier Plantad i Friodſomu Takmarke / So sem S. a maduren Esaias ad Orde kiemst. 5. Cap. Ecke liet Gud helldur þenann siñ Viingard vanta þa sem i honum skylldu þiona / ræckta hann og ad honum giæta / Aar epter ar / Tijd epter tijd. Sama kienner Herrann Christur i þessa Dags Gudspialle. J huoriu hañ
 fram

framsetur eina fagra Epterlijking/ vm Vijngardenn/ og lijker honum vid sijna H. Christne hier j Heime. J huorn sinn Vijngard/ ad Herrann Vijngardsins/ Pad er DROTTinn Alls heriar / hefur sendt sijna Verkamenn bæde a þeirre fyrstu/ Siøttu/ Nijundu og Elleftu Stundu/ ad þeir þar jnne vel og Trwlega þione. Nu þo ad aller Verkamennerner þione ecke eins leinge/ edur eins vel/ j þessum Herrans Vijngarde/ Þuiad sumer þiona stutta Stund/ enn sumer leingur/ Sumer eru og so Idnare/ og ærstundunarsam are Verkamenn enn sumer. Sumer þiona vel/ enn sumer jlla. Þa ma eingenn ælasa Herranum Vijngardsins þar fyrer/ þo hann gialde huorium einum sitt Verdkaup/ epter þui sem hann hefur til vnnid/ og forskulldad. Enn Gud giæfe ad huor vor sem eirn mættu suo af Trw og Dygd þiona j Vijngarde DRottins/ ad vær mættum fa ad heyra vorn Blessada Endurlausnara Jesum

ſum a þeim ſijdaſta Deige/ bera oſs øllū þañ Vitnis burd z ſeig'a. Eia/ þu gode og Trwlinde Þion/Þu varſt Trwr j litlu/yfer mykeð vil eg þig ſe tia/Gack jñ j þijns Herra Fognud. Matth.25.

Vær vilium þeſſu Heilaga Evangelio/ ſundur ſkipta j tuo Parta.

Og ſkal hiñ fyrre vera vm Vijngarð's Herrañ/Og huar fyrer hañ Sam lijker Vijngardenū vid ſijna Chriſtne.

Annar vm Kallan vora til þeſſa Vijngardſins/med þeim Lærdomum z Amiñingum/ſem hier ad hnyga. Sa Bleſſade Vijngards Herrañ Hialpe oſſ nu ſem endrarnær þar til/Ad vær mættum wt af þeſsu Heilaga Evangelio/Fa rietta Vnderuijſſan/Huggun og Vidvørun/ſo vær mættum ver da rietter Vijnkuiſter j ha nś Sofnude.

J Vpphafe Gudſpiallſins ſtendur ſo.

Himna rijke er lijkt einum

Hwsbodur/sem wt gieck snemma Morguns/Verka meñ ad leygia j sinn Vijngard/et ct.

Huor er þa þesse Hwsfadereñ / edur Vijngardsherrañ/ vm huorn j þesea Dags Evangelio verdur talad: Ecke er þad Noe/vm huorn skrifad stendr: Gen. 9. Ad hañ hefde Plantad sier eirn Vijngard. Ecke er þad helldur Naboth/ huor ed ätte eirn kostulegan Vijngard j Jsrael/ so sem lesa ma 1. Kong. B. 21. Helldur skilst og merk est þyrer þeñan Vijngards herrañ ed ur Hwsfodurenn/ sialfur Gud Fader j Himnarijke/ huorn hans eigen Sonur Jesus Christur kallar wtþryckelega Vijngards mañ hia Joh. 15 Cap. Eñ Vijngardureñ i huorn Hertann Vijngardsins leiger Verkameñena / þad er Guds Christne/ edr Heilagr DRottins Sofnudur hier i Heime. Nu kañ einhuor ad spyria/ huorneñ þad kome

til ad

til ad DRottens lijker Sofnude sijnum edur Christne hier / Nærne / helldur vid eirn Vijngard eñ añað? Þar eru margar Orsaker til / huoriar oss eru vel athugande og j miñe leggiande.

Þm fyrsta er su / ad Heilogum Anda er miog tamt j Ritninguñe / Eink anlega j þui gamla Testamentenu ad samjafna edur lijkia Søfnudenum / vid eiñ Vijngard / so sem sia maa j Deut ero. B. 32. C. Psal. 80. Lofkuæde Salo. 1. C. z hia Esa. 5. C. Jer. 2 C. Ezechi. 17. C. og Joelem. 1 C.

Þar næst lijkest Guds Christne vid Vijngard / vegna Figurna þeirra og Fyrermyndaña / sem hlyddu vppa Eiñ urlausnara vorn Jesum Christum. Vær lesum j 1. Kong. B. 21 Cap. Vm þañ goda og Gudhrædda Jsraël ita Naboth / Ad hñ hafe vegna sijns Vijngards verid j Helsteigeñ af Achab. Eins lijka so hlaut Christur ad leggia sitt eiged Lijf j Daudañ vegna siñar Brwdur / christelegrar Kyrkiu ed

ur Safnadarins. Og so sem þad ad Salomon Kongur elskade myked sin Wijngard/ og hiellt hn dyrmætan fyrer sijnum Augum/ so sem lesa ma j hans Lofkuæde 8. Eins elskar og so Jnnelega DROTTIN vor Jesus Christus sin Andlega Wijngard/ og kemur pad so til/ ad hann hefur hann med dyru Verde Keypt og Endurleyst.

J þridia lage lijker Ande Guds Christneñe vid ein Wijngard/ vegna þess/ ad pad er so margt lijkt/ og so sem sam eigenlegt a mille Wijngardsins/ og Christelegrar Kyrkiu Safnadar.

Fyrst er pad miog lijkt þeirra a millum/ ad huorutuegiu eru miog dyrmæter Luter. Wijntrien þegar pau bera af sier fæt og god Wijnber/ pa þyker Wijngards Herranum vænt um pau/ og kastar þeim ecke j burtu/ helldur hefur hann pau kiærare en marga Gullpeninga. Eins hefur og Gud Hiartkiærann sin Sofnud/ huorn hans Sonur Jesus Christur hefur Endurleyst med

sijnum

ſijnum Bloddropum. Act. 20. Huør
ter ad nidur hrundu/af hans allra Hei
lagaſta Lijkama/fyrſt i Graſgardenū
þar næſt j Hwdſtrykinguñe/ Þyrnekri
ninguñe z Kroſtfeſtinguñe: Þeſſer Bl
oddropar Herrans Chriſti/huøriū hā
wthellte oſſ til eilijfrar Endurlauſu-
ar/eru øllum Gullpeningum betre og
Dyrmætare/ Ja/ þo ad allt Gull og
Sylfur/Perlur og Edalſteinar/ſem j
Verølldeñe eru/være boded i Bitaling
fyrer eina vora minſtu Synd/ſein vær
drygt høfum/ þa være þad til forgief
ins og einſkis vert. En Jeſu Chriſti
Bleſſada Blod/þad er ſo Dyrmætt ad
þad hreinſar oſſ/ecke alleinaſta af ei-
ne Synd vorre/ ſem vær høfum dry-
gt/helldur af øllu voru Ranglæte/og
øllum Syndum vorum/huøriar hellſt
ſem þær eru/ſieu þær ſtorar edur ſmæ
ar/Heimuglegar edur openbetlegar. 1.
Joh. 1. Huad øllū Storſyndurum ſk
bera ein Hiartans Huggun og Hugſu
blun bæde i Lijfe og Dauda.
Dd Þar

Þar næst/ſo ſem þad ad Vijngards-
ureñ/ſie hañ ecke ædur plantadur/ þa
kañ hañ ecke ſialfkraþa/af ſier ad gie
fa nockurn Avøgſt/ ſo ſem añad Vi-
einge/edur Villeſkogar/ þar Grøs og
Trie kuña ad vaxa af ſialfu ſier (þo
ei ſie til þeirra ſæd) Suo kuñum vær
og ecke helldur ſijdañ Fall vorra fyr-
ſtu Forelldra aþ vorre eigeñ Natturu
til/ad audſyna nockra Avexte Godra
Verka/helldur hliotum vær ad jñplan
taſt og Rootſetiaſt ædur i Vijngarde
DROTTins/ſem er Sonnuudureñ.

I Þridia lage er þad lijkt a mille
Vijngardſins z Herrans Chriſti Saf
nadar/ad Vijntrien ſem þar jñe vaxa
eru ad ytvortis æſynd/miog veyk og
lijtels verd/eñ ſamt bera þau og af ſier
giefa/þañ dyrmætaſta og ſætaſta A-
voxt. Eins er þui og vared fyrer
Sonnude DROTTins/hñ er fyrer
Heimenum og Verallðareñar Børn-
um miog lijtels virdtur z forачktanleg
ur/Eñ j Guds Auglite er hañ miog
dyrmæt

Byrmætur og mykels meters.
Þar fyrer skal þad vera hin ædsta Hiartans Huggun/ allra vor sem a Jesum T. wum og elskum Hans Ord/ Ad þo Heimur þesse Laste oss og Forsmae/ z seige ad vier steñ su venka z litla Hiord/ þa erū vær saint sialfs Guds Vijngardur/ og vor Fegurd og Frijdleicke er a Himnum vppe/ Huar vær munum vm sijder skijna so sem Stiørnur/ Ja/ so sem su skiæra Sol/ epter þui sem Daniel Spamadur vottar 12. C. z Matt. 13. Þegar David gieck a mote Goliath/ giorde hñ Gabb og Gys ad hōnum/ Eñ saint vañ David Sigur a þeim Risa. i Sam. 16. Eins mun þ ȝ tilganga fyrer oss/ Ad þo Heimureñ Hæde oss z hlæe ad oss/ þa munum vær þo saint yfervinna hñ. Þuiad huad Hætt er hia Mōnnum/ þad er Suivirding hia Gude. Luc. 16. Cap.
J fiorda og sijdasta lage er þad likt a millum eins Vijngards og Christ

 Ski

ſti Safnadar/ad huørtueggia wtheim
ter ſtora Rakt og Vmhyggiu. Fyr-
rſt ſo ſm̃ þad ad Vijngardurenn verdur
ad hafa Mwrveggie | kringum ſig/
ſo vond Kuikende Fordiarfe hañ ecke.
So liggur þar og ſo a/ ad ſa Andle-
ge Vijngardureñ ſie vmgyrdtur mz go
du Guds Orde. Vijngardureñ þarf
ſtunduin vid Heilſuſamlegs Regns og
Vokua/ſkule hañ Artaſt og gød Vijn
ber af ſier giefa. So verdur z ſo ſa
Andlege Vijngardureñ ad vøkuaſt
med Regne H. Evangelij Idugleya/
Eñ einkum a þeim Tijmum ſem þar
erir tilſetter. Þar hlijtur og ſo Sol-
eñ ad ſkijna a Vijntrien og Vijnbereñ
ef þau ſkulu verda full z Frio. So eiga
og ſo Guds Børn ad horfa jafnañ a
Riettlætis Solena/ DROTTIñ vo-
rn Jeſum Chriſtum/og þad ſama mz
Trwar Augum ſijnum/ ſo þau proeſt
og vaxe þeſſ helldur til eilijfs Lijfs.
Nw þadereñ ſkilſt alldrei ſo vid Vijn
gard ſiñ/ad hñ ſetie ecke trwañ Mañ
epter

epter til ad vackta han. So sender Gud og eirnenn alltjafnt einhuoria go da og Trulinda Pienara j sitt Sofn ud/s hn kune ad vpfræda/j Pui Sælu hialpliga Guds Orde. Sie so ad Vijn Kuisterner/anadhuort verde af hoggn er/edur burtbrotner af Vijntrienu/pa eru peir ecke til añars Pienanlegir/ en pm sie kastad j Elld til Brenslu. Ezech. 15 Cap. Eins mun pad z so skie/ Ad peir sem ecke hallda sier fast vid pad sana Vijntried Jesum Christ um/peir muu verda kastader/ m sijd an j eilijfan Elld/ huar ed vera mun Op og Tanagnystran. Matth. 22. Og p" pra Ormur mun ecke deyia/og peirra Elldur mun ecke slockna ad ei lijpu. Mar. 9.

Vilie Menn fa Vijned wt ap Vijn beriunu/pa hliota peu mdur ad Press ast. Eins hliota Guds Born ad lij da margvijslegar Preingingar hier j Heime opt og tijdum/ adur en paug komast til peirrar eilijfu Glede j Him

Dd iij narijke

narske.

Ad sioduftu lyka sem þad ad Vijn-
trien eru nidurgraþeñ j Jordena/ a
Vetrartijmanum/ og þar forvorud til
Sumarsins/ So verdum vier og so ge
ymder/ og forvarader j Grøpunum allt
til þess/ ad þad eilijfa Gledenar Sunj
ar framsryn/ og þadan sijdan wtleidd-
er/ og jnnsetter j þad Fyrerheitna Land
ed/ Nuar vier munum sia vorn Blessa-
da Vijngards Herra Auglite til Aug
litis. Og þetta eru nu hinar fierleg
ustu Orsaker/ huar fyrer Guds Ehr
isne hier j Heime lijkest vid eiñ Vijn-
gard.

Nu vilium vier fara afram leingra
og yfervega/ huer sa er sem oss kallar
j siñ Vijngard. Þad er sem eg adan
j Upphafe sagde/ Sialfur Gud/ hü-
er ecke vill Dauda Syndugs Man-
ns/ helldur ad hañ leidriettest og lifre.
Ezechi. 33.

O huilijk Nad. O huilijk Giæska
er þetta? Alldrei faum vier heñe hier
j Lijfe

j Lijfe noglega hrosad. Alldrei hefd
um vær af vorum eigen Ramleik þor,
ad ad koma til Guds/sokum vorra Sy
nda/ huoriar ad voru so myklar/ ad
þær høfdu giort adskilnad a mille Gu
ds og vor. Esa. 59. Hefde hañ ecke
sialfur þegar snemmindis / geinged wt a
mote oss og kallad oss i siñ Wijngard/
Jæ/ wtvaled oss j sijnum Eingietna
Hiartans Syne Jesu Christo til þess
eilijfa Lijfs.

Furdanleg er þsse Guds Fødurs El
ska/ og Næd vid oss auma Jardar
Madka. Vær stodum Idiulauser wt
a Torge/ þestarar Syndum spilltu og
fordiørfudu Veralldar. Huør ad full
er aþ Fijsn Holldsins/Fijsn Augnaña
z Drambsomu Lijferne. So sem Joh.
vottar i Pist. 2 Cap. Jæ/ vær sem
ædur til forna/vorum setter til Lands
drottna af Gude/vorum nu ordner Le
igumeñ/vmhleypingar/og Idiulauser
Leingiar /takande oss eckert Gudlegt
edur Andlegt verk pyrer Hendur.

Vær vorum af ønguum Leigder edur
Rædner/nockud gott ad giøra/stundud
um ad eins uppa Pionustu Diofulsins
og gæfum vora Lime til Vopna og
Verkfæra Ranglætesins. Rom. 6.
Vorum aller so komner Viljuvega/ad
þar var eingen sem gott giørde z ecke
eirn. Enn siaum hier huert c mot
Rijkdom Gudlegrar Nadar og Giæsku
vid oss/ Ad þo vær værum aller jlla a
oss komner/og Afvega geingner/ þa ki
ende hann þo j Briost vm oss/og elskade
oss samt j sijnum Syne Jesu Christo.
Huors vegna/ hn̄ hefur wtgeinged allt
fra Morgne og fram ad Røckuanda
Kuøllde/til ad samansafna oss og kalla
j Samþielagskap sinnar Christne.
Nu þo so sie ad aller take ecke eins þess
are Herrans Kallan/ og þeir sieu all-
marger/ sem hana forsma og ad øng-
uø ackta/þa er þ ecke Gude ad kienna/
helldur er þad ad kienna Dioflenum/
eirnen Mannanna Synd um og Vonds-
sku/ Nu er yper sialfur DROTTinn
segir

sierlega klagar vijdar eñ i einum stad.
Hia Spamañenum Esai. 65. Cap.
seiger hañ. Eg wtrietke miñar Hen
dur allañ Dageñ/ til eins Ohlydugs
Folks/ huort ed geingur epter sijnum
Hugrenningum/ a einu Veige sem ecke
er godur/ Og hia Oseam 13. stendur
so. Jsrael þu kiemur þier sialfum j
Olucku.

Hier af villium vier taka oss þad til
Lærdoms og Vidvorunar/ ad med þui
ad sialfur Gud kallar oss eñ nu j Dag
og lætur kalla til Jdranar og Yferbot-
ar/þyrer Kieñing og jduglegar Amiñ
ingar Kieñemañaña/huorier ed heita
og kallast Sendebodar j Christi stad/
wtsender til þess/ ad Forlijka oss Meñ
ena vid Gud. 2 Cor. 6. Þa stolldrum
ecke vid/ & byrgium ecke vor Eyru til.
Forsommum ecke hielldur þa sem oss ka
lla/edur giorum þeim nockra Mynkun.
Matth. 22. Þui þa styggest Herrañ
Vijngardsins. Hielldur epter þui s þar
stendur j Psalm. 95. J Dag j Dag/

Ep vær heyrum Raust DROTT
ins/þa Forherdum ecke vor Hiortu.
Helldur komum og smøckum huad liu
fur ad DROTTinn er/sæler eru aller
þeir sem a hann vona. Psalm. 34.

Þar næst verdur oss hier kient/og fyr
er Sioner sett/huørnen þad/ ad vær
komustum ap vorum Syndaveige/ og
Jdiuleisisins Torge jnn j Vijngard
DROTTins/ sem er/Ecke med ød-
ru mote/enn þui/ad sa Himneske Fader
enn sapne oss sialpur til samans/og til
sijn drage. Joh. 6. Enn aþ vorū eiginn
Krapte edr Mætte til/er oss þ omøgu
legt. Þar þ er þ einungis Guds Him
neska Fødurs Nadarverk/þa Hiortu
Mannanna snuast til hans/epter þui sēm
vier syngiū j Nuttasunnu Saungnum
vorum. Sie oss þitt Fulltinge fra/
Finst eckert gott Mønnum hia/ ei nær
nockud Saklaust fa.

Vt af Køllun vorre til þessa Vijn
gardsins / skulum vær þa Nuggun
taka/Ad þo Gud vor hape øngua þo

rþ

ep þyter Þionuſtu vorra Maſiana/ þar
hañ heþur Einglana a Himnum ſeiɴ
þønum Þiona/ huørier ed kallaſt Þion
uſtuſamer Andar. Heb. 1 Þa kall' hñ
þo ecke ad ſÿdur oſſ til ſtãar Þionuſt
tu jafnframt þeim/ eins og hañ kyñe
ecke ann vorrar Þionuſtu ad vera/ og
hier þram̃ kiemur nu ſu Elſkan hñs/
mz huørre hñ hefur oſſ elſkad/ adr eñ
Verolldeñ var Grundvølluð Eph. 1.
Þar næſt/ þ' hñ kall' oſſ j Samþionu
ſtu ſiña H. Eingla/ Þar lætur hañ j
lioſe/ ad hañ vilie gieþa oſſ/ ſem hans
Køllun riettelega ad hlÿdum/ ſama
Riett og Kiør/ epter þetta Lijf/ ſem
Einglarner nu haþa. Eñ til huørs
kallar Gud oſſ þa j ſiñ Vÿngards

Ecke kallar hñ oſs til þeſs/ ad hañ
vilie ad vær ſleum Later z Idiulauſer/
helldur ad vær ſkulum Eruida/ þuiad
ſo ſem þad/ ad j Vÿngørdunum/ þar
þeir eru Plantader/ verdur ætijd ſÿþell
dt Eruide ad hafa/ ſtundum ad grafa
Vÿntrien nidur/ ſtundum ad Iñplan

 ta

ka i þau Vijnkuistena/þa z so ad binᵉ
da þau vid ofür Trie/so ad þau falle
ecke nidur vnder Auextenum/huad allt
ef ecke er vel og Induglega giort/þa er
einskis Auaxtar von af Vijngardenū.
Eins er þui og so varid fyrer þeim
andlega Vijngarde/Søfnudenū/þar
hliota Verkameñerner sijþelldlega mz
Voku og Bæna akalle ad Erþida/
skule hñ ecke til Fordiarfs edur Spill
ingar fara/Huors vegna Christur sia
lfur Ameñer bæde Lærestueina sijna/z
alla oss/ ad vær skulum vaka og bidia
sijfellega. Matth. 26. Mar. 14.
Luc. 22.

Vær skulum einneñ vita ad Herrañ
Vijngardsins/ kallar oss ecke til alls
Erþidis/ helldur til þess ad vier giorū
þad/sem hañ bijdur oss og bijfalar/Eñ
ecke þad sem oss þiker sialfum gott ad
vera. Ecke kallar hañ oss til þess/ad
hañ vilie ad vier berum Leyr og Þreck
þess Heluijska Pharaonis Diøþul-
sins/ Þad er ad fremia Syndsamleg
Verk

Verk/ Huar af vier þeßum ecke vtan Skom̄ og Skada/og vm ſijder Daud an̄ til Launa. Helldur ad vier ſieum trwer Erþidismen̄ j hans Vrkiu/ſieū Reidubwner og Koſtgiæfner til allra godra Verka. Tit. 2 C.

Nu viliū vier yferuega huad marg⸗ falltt Erþide þetta ſie/ ſem vier eigum ad fremia j Vijngarde DROTtins/ Þad er j Herrans Sofnude/ſo fram̄t ſem vier viliū̄ vera Trwer ꝛ Fremer Verkamen̄.

Tuofallt er þad ſierdeilis. Þad fyr ſta er Andlegt Erþide Hiarta vors/ hu ort ad jn̄e er faled j þui/ad vær giør⸗ um riett og Hiartanlega Jdran Syn da vorra/ trwūm ſtadfaſtlega a Jeſū Endurlauſnara vorn. Og þetta er þad Erfide ſem vær onguan eigen me igum an vera/ þuiad þar ſem Trw⸗ na og ſan̄a Jdran vantar/ þar vant⸗ ar allt gott/og verdur þa Erfide vort til Onytis/og ecke an̄ad en̄ ſo ſem Jd þuleiſe/og einkis verdur Hiegome/ept⸗

D d vij er þui

þui sem Skripten vottar/ Huad heilst sem ecke er af Trwne/ þad er Synd. Rom. 14.

Añad Erfided j þessum Andlegum Efnum/ er Bæna ækalled vort/ huort vær verdum endelega Gude vorum ad færa a sierhuorium Deige/ Huad Daglega Syndgum vier/ z þorþienum ecke añad eñ Straff. Þetta Erfided verdum vær ad fremia/ bæde Kuolld z Morgna ad minsta koste. Eñ huad þu ngt og Ordugt þetta Erfide falle oss/ sem er ad grata Synder vorar/ og ad bidia Gud vm Nad og Fyrergiefning a þeim/ þad er Gude sialfum best kuñugt/ sem er Hiartaña z Nyrnaña Rañsakare.

Nu viliúm vier heyra sagt og talad vm hitt añad Erfided/ sem vier j öllū Stiettum erum Gude vorum skylldug er/ sem er/ Fyrst j Kieñemans Stiette ne. Þar næst j Valldstiornar Stiett eñe. Og j þridia lage i Hwsstiornar Stiettene. J Kieñemans Stiett

eñe

effe eru aller þeir/sem Gud hefur sett til þess ad giæta Manāna Sælna/ þar vm skylduger. Fyrst ad gaumgiæ fa vel/ad þar lædest ecke jñ j Vijngar den/þeir Folsku og slægu Refar/ ecke helldur þeir grimu Vlfar og Byrner. Pad er/ Ad adskilianlegar Villur ed ur Fals Lærdomar kome ecke jñ j Gu ds Christne. Helldur ber Pionustu mønunum ad hepia vpp sijna Raust so sem aran Lwdur. Esa. 38. Pa þe ir sia ad Synder og Glæpamen vilia Jñbrwtast/og Skade Vijngardsins er pyrer Hende. Þetta giørde nu a fyr re Døgum Noë/þegar Flodet yfer ha ngde/Loth j Sodoma/Item Møyses/ Elias/ Jeremias/Daniel/ Christur sialfur/og Johañes Skijrare/ a þeim Døgum sem þeir voru.

Þeir sem j Veralldlegre Stiett eiga ad þiona Gude og Naunganum/so sem eru Valldsmeñ/ Logriettu men z. ad ter/Vilie þeir i þessum DROTTins Vijngarde vel þiona/þa ber þeim ecke

 helldr

helldur Idiukausum ad vera/ helldur so sem sagt hefur vered vm Kieñemans Stettena / þa ber þeim j lÿkañ mæta ad vernda og forsuara þad goda/eñ Straffa þad jlla. Ad vera z burtu drÿfa þa Folsku Refe þa Vlfa j añarlegum Klædum. Matth. 7. Ad varna vid og til Baka ad reka Ville Sufnin og þa Olmu Hundana/ Item ad hamla ollu þui sem Vÿngardenum og hans Avoxtuñ kañ til Meins z Skada ad verda. So Pio nu u j þessum Vÿngarde GUDS tins ædur til forna David / Kongur og Spamadur GUDs tins/ Josaphath/ Ezechias/ Josias og adrer. I huørra Fotspor geingu og eirneñ marger adrer Guds Meñ/ a medal huorra var Constantinus/ huor ed wtrak af Vÿngarde GUDStins þañ Vl þ Arium/ þañ mesta og Argásta Villumañ/sem Klæddur var Saudaklædū. Item Gratianus z Theodosius sa Yngre/sem wtdrifu Nestorium Villumañ.

Ecke

Ecke geingur Gud helldur fyrer þÿ
þa þridiu Stiettena/sem er Nyſ ſtior
nar Stiettenn/ ſo hñ kalle ecke z ſo þá
Menn ſem þar ynne eru /til ſijns Vijn
gards/ til ad Þiona og Erfida j hm:
Enn huort er þa þad Erpide ſem þe
im er fyrerſett? Fyrſt er þad /Ad þr
eiga Gude til Lofs ad taka vara a vn
gum Kuiſtum/og Vijnbertã Vijſer/ z
vppala þær vngu Barnaſkiepnur j Gu
ds Otta/og huad afætt er/ſie þad Op
edur vant/og Menn ſiaa ad Avoxtr vill
eingenn verda/þa er ecke annad enn ad ſu
eygia þa vngu Kuiſtena/a medann þeir
eru hneyganleger og beygianleger/og
ad venia þa til gods/ſo ſem Adam gi⸗
orde Abel/ Abraham Iſaac/ Iſcac
Jacob/ Jacob Joſeph. Hefde ecke
þeſser Guds Menn ſo breitt z giort vid
ſijn Born/ þa hefde þr (kann ſkie)all
drei þuilijkum Avaxtarſominum Edla
Vijnkuiſtum a legg komed/ſo ſem þe⸗
ſſr voru.

Hier wt af ſkal eirn z ſierhuor Fad⸗

er taka ſier þa Vidvørun/ Ad vppalá ecke Onyta edr Avaxtarlauſa Kuiſte/ ſe n Ei le V ia er af ſier giefa / og verda vm ſijder Forelldrunum ad bitrū og beyſkum Beralog/ ſo ſ ad voru for dū Born Eli Kieñemans. 1 Sam. 2. Þetta er nu Vppvakning og Amin- ing til Erþidis vors/ ſem vær eigum ad hafa j Herrans Viſngarde hvør j ſiñe Stett.

Nuggun þa vilium vier oſſ hier wt ap taka/ ad þetta Erþide vort a ecke Afeniega ad vara/ Helldur kiemur þar ad vm ſijder/ ad vpp verdur giefed af Erfidenu/ hút ad mørgum fellur þo ſo þungt/ að þeir ſo ſem añar Daglaun are Andvarpá/ og langar med øllum Skiepnum epter Huñldeñe. Þar verdr ecke alleinaſta giefed vpp ad Erþida vm ſijder/ Helldr er þ z ſo miøg Nugg unarſamlegt/ ad vier eigum von a/ ept er gott Erþide/ Godum og Gledelegū Erþidis launū/ þui ſtendur hier j Gud ſpiallenu. Ad þeg^r Kuølld v^r komed/

þa

þa hafe Herrañ Vijngardsins sagt til
sijns Radsmans/Ad hañ skyllde kalla
a Verkameñena og gialld a þeim Ve
rdkauped: Eñ siaum til/og vöruslu
vandlega ad läta oss verda þ/ s hier
stendur/ad sumu Verka Moñunū (sm
fyrst voru leigder) hafe ꝍ ötted/s er/
Ad þr hafe møglad a möte Hwsbod
urnum/þa hñ gällt þeim Kauped/þui
þad er j onguan mꝍta tilheyrelegt.
Giꝍtum ad huør þesse Hwsfadereñ
er/ giꝍtū og so ad þui/huad vꝍr eru/
Er ecke þesse Hwsherrañ sialfr Gud
sem oss hefur Skapad/Endurleyst z
Helgad? Eñ huad eruin vꝍr? Vꝍr
erum hans Handaverk: Huad er þ
þa ad vꝍr viliumsetia oss vpp j möte
honum? Huada Vernska er þad ad
vier vilium läta oss mislijka/ þo hañ
giefe odrum somu Laun sem oss? Mijñ
ustum þess ad vier erum ecke añad til
ad reikna/eñ so sem Dupt og Aska og
Onyter Þrælar/og fordustū þar fyrer
Ofstake/Ofund/Opolenmꝍde. Og

þó so ſe ad nockur meige hafa Yferbu
rde yfer eiñ edur añan/ eda þeiged ap
Gude hærre edur stærre Gaafur/ þyk-
iſt hafa fyrre vered kalladur j Vijn-
gardeñ/ eñ adrer/og þar ïñe meira Er
þidad/ Bored Hita og Þunga Dagſi-
ns/ þa a eingeñ þar fyrer ad mögla/
ecke Opoleinnodur vera/edur af Ofu
ndſyke niſuña ſijnum Naunga hans
Luckü ſem Gud vill hönum giefa/Ne
lldur ſiaæ huor og eirn til/ ad þegar
hañ meinar ſig ſem beſt ſtanda/ad hñ
falle ecke. Stole huorke nie traſſe vp
pa ſijna Forþienuſtu & Verk/edur wt
vortis Skyn ſijns Heilagleika/ſo ſem
ad er Art og Náttura Hræſnara.
Læruni oſs helldur myklu framar j Hi
ortum og Eyrum loda Vidvorun S.
Pals ſem hañ framſetur j Piſtlenū
til Rom. 9 Cap. ſeigiande. Godur
Madr/ Hu ertu þa ad þu villt ganga
j Laga Þrætu vid Gud? Eeiger nock
wo Efned ſo til Smidſins/Huar þ gi
ord* þu mig ſo? Eda hefur ei Leyrkie
ra

ra Smidurenn Vallo til wt aþ einum
Moo/ad giøra annad Kiered til Heidu
rs/enn annad til Smænar. Helldur sienn
til/ad vær sænn so hegdad Lijþnade vor
um og Framferde/Ordum og Giørd-
um/ad Gud þurþe ecke ad vijsa oss fra
sier/ so sem hann giørde hier þeim sem
mogludu j mote hønum/ seigiande.
Tak huad þitt er og þar j bu
rt/Enn þessum hinum seinasta
vil eg gieþa so sem þier.
Enn huad harla litted mun þad vera/
sem vier gietum med oss teked/ef vær
høþum ecke neitt annad til enn þad vort
eiged er? Aþ huorium hofum vier þe-
iged þad/ad vær kunnum ad tala og gi
øra nockud þad gott er? Sannarlega/
Ecke høþum vier þad af sialfum oss
til/Helldur er þ alltsaman Guds Fød
urs hans Sonar Jesu Christi og
H. Anda Naadarverk. Heyrum hu
ad sialfur Christur seiger hia Joh.

15. Cap. Fyrer vfan mig paed þier eckert giort. Eirnen seiger so Postul eñ Pall 2. Cor. 3. Vier erum ecke af sialfum oss neyter/nockud ad hugleidä/so sem af sialfum oss til/hellдur pad vi? erum neyter/þa er pad af Gu de. Villde nu þar fyrer Gud taka sijn Nad og Hialpar Hønd fra oss/ huad hefdum vær þa epter sem vort eiged være? Sañlega eckert añad enn Synd/Fataꝛkt og Fordæming.

Ad siidustu stendur so/ j Nidurlage þessa Heilaga Evangelij. MARger eru kallader/ eñ faer wtvald ER. Pad skulum vier Obrygdanle ga vita/ad Gud hefur kallad ad søñu alla Meñ/sem eru j þessare vijdre Ver olldu til sijn/seigiande/ Komed til mijn aller. Eñ þo saint eru miøg faer þe ir sim wtualder eru/. Pad er /þeir eru fæster sem hafa sañan Guds Otta mz sier. Þeir heyra ad søñu Orded/fyrer huørt þeir verda kallader/Eñ ackta

þo

þo eckert fyrer þad. Sumer eru þeir sem ackta þad ad nockru/ eñ þo ecke so ad þeir vilie liþda þar fyrer nockuð/ helldur hyxa meir vm Rijkdom z Vel lystingar þessa Heims. Þesser eru nu þr vm huøria Postuleñ Petur talar, 2 Pist. 2 Cap. Þeir sem vmflyed hafa Saurende Verallldareñar þ Vidur kieñing DROTTins/ og Lausnarans Jesu Christi/ Eñ verda siþdan apt ur j hid sama vafder/ og yferuñer/ Þa er hia þeim þad siþdara orded verra hinu fyrra/ Þui betra være þeim þad ad þeir hefde ecke þeckt Riettlætesins Gotu/ Eñ þad þeir þeckte hana/ og vmuendu sier j fra þui Heilaga Bodorde/ sem þeim er giefed. Þesser aller þo þeir sieu kallader/ þa eru þeir þo samt ecke wtualder. Þui þad skulum vær vita/ ad Gud wtuelur enguan til Himnarijkis og eilijfs Lijfs/ vtan all einasta þa sem hafa rietta og sanna Trw a hans Son Jesum Christum/ Huorre saññe og Oflecfadre Trw/ ad

 meiga

meiga hallda j Lijfe og Dauda, Þad veite oss Gud Fader j sijns Blessada Sonar Jesu Christi Nafne/ Huorium ad sie Dyrd og Lof/ nu ꝛ ad eilijfu/ AMEN.

Annan Sunudag j Nijuvikna fostu. Evange. Luc. 8 Cap.

Og þa ed margt Folk var saman komed/ og þad dreif til hans vr Stødunum/ sagde hann j Eptirlijkingu. Sa gieck vt sem Sæde ad sa Sæde sijnu. Og þa hann Sæde/ fiell sumt vtan hia Veigenum/ og vard Fotum trodid/ og Fuglar Loptsins atu þad. Og sumt fiell j Grytta Jord/ og nær ed þad spratt vpp/ visnade þad/ af þui þad hafde eige Vokuan. Og sumt fiell a medal Þyrna/ og Þyrnenn sprucku vpp med/ og kiæfdu þui nidur. Og sumt fiell j Gooda Jord/ og þad vox vpp/ og bar Hundradfalldann Avoxt. Þa ed hann sagde þetta/ kallade hann/ Huor Eyru hefur ad heyra/ heyre hann

ke hañ. Eñ hans Læresueinar spurdu hañ ad/huer ad være þesse Epterlijking: huor ium hañ sagde. Ydur er vnt ad vita Leyndadoma Guds Rijkis/ eñ þeim ødrum j Epterlijkingum/ so ad siaande þa siae þeir eige/ og ahejrande þa skilie þier þad ecke. Eñ þesse er Epterlijkingeñ. Sæd ed er Guds Ord/ Eñ hiner vid Veigeñ eru þeir sem heyra þad/ eñ eptera kiemur Dioƀulleñ/ og tekur burt Ordeð vr þeirra Hiortum/ so ad þeir skule ecke Trwa/ og verda hialpleger. Eñ þad Sæde sem fiell j Grytta Jord/ eru þeir/ sem heyra Guds Ord/ og medtaka þad med Fognude/ og haƀa þo ecke nockra Rot/ þuiad vm stundarsaker trwa þeir/ og a Freistingartijma þa ƀalla þeir þar ƀra. Eñ þad sem fiell a millum Þyrna/ eru þeir sem þad heyra/ & velkiast j Sorgum/ Audæƀum & Girndum þessara Lijƀdaga kieƀiast/ og færa enguañ Auoxt. Eñ þad sem j Goda Jord fiell/ eru þeir sem heyra Ordeð/ og hijdhallda þui j godu og Sidsomu Hiarta/ og ƀæra Auoxt j Þolinmæde.

Eev Hia

Hia Lucam Gudspiallamañe j 19
Cap. Stendur skrifad vm þad/
Ad þa Herrañ vor Jesus Christ
stus sa Borgena Jerusalem/ þa hafe
hañ grææted yfer heñe og sagt/ Jerusa
lem Jerusalem/ Ef þu visser huad til
þijns Fridar heyrde/ þa munder þu nu
a þessum Tijma/ þar voecktun a hafa.
Þessa Dags Euangelium/ edur Gud-
spiall/ giefur oss ollum sem Gud af
Hiarta elskñ/ noga Ordsok til/ ad taka
vnder med Endurlausnaranum vorum
Jesu og grææta yfer Eymd Mañkyn
sins/ a huoria hañ miñest sialfur j þe
ssare Epterlijkingu/ og seiger huorn-
en til mune ganga fyrer Mañkynenu
sem hañ hefur sier til Lofs og Dyrd-
skapad/ og til þess ad þad skyllde verda
Erfinge ad eilijfu Lijfe/ sem er ecke
odruuijse eñ so/ ad þar verdur valla ei
en Partur Hialplegur/ af ollu Mañ
kynenu. Ordsokeñ er su/ ad sumer
eru þeir/ sem sialldan eda alldrei vilia
heyra Guds Ord/ ganga Afuega/ a
Strææt.

Strætum Dioþulsins/þa Guds Born ganga rietta Gotu til Guds Ryss/og siñar Soknar Kyrkiu/þesser meiga rie ettelega kallast þeir sem reyka vtan hia Veigenum. Niner adrer eru ecke olijker þessum/ vm huoria strax var talad/sem eru þeir Tilheyrendur/sem lætast heyra Guds Ord/og sitia vnd er þui med ytuortis Gudrækne/Enn nær þeir wt wr Kyrkiuñe koma/muna þeir ecke eitn Guds titel/ af þui sem Presturen hefur þeim kient z Predik ad. Huornen kuña þesser og þuilijker ad vænta sier nockurs Gagns z No ta af Guds Orda Kieñingu? þui þar er eingen Vokue edur Meduerkan N. Anda hia þeim. Niner þridiu eru þe ir/sem vel og Kostgiæfelega heyra Or ded/Eñ fyrer Vellystingar og Ept erlæte þessarar Veralldar/gleyma þeir þui strax/og so sem nidurkiæfist j þeir ra Hiortum/mlijka og þegar Ellduey ste verdur slocktur edur kiæfdur af Va tne. Fiordaflags Tilheyrendur vme

Ee vj huor

huoria Herrañ talar j þessu Gudspiall/þa eru þeir godu sem heyra Orded og Bijhallda þui j godu og Sidsomu Hiarta/ epter þui sem Herrañ sialfur þad wtleggur. Af þessu øllu siañ vær huorsu Hørmulega z sargrætelega/ ad Eynum vorum er vared/ þar ecke verdur vtan eirn Partur aß þiorum Sæluholpeñ/edur þar nærre / vegna siins Ogudlegleika/ Athugaleysis og jlls Framferdis. Þui er ecke Otilheyre legt/ Ad vær sem til eilijfs Lijfs stund um/ Lætum oss ganga þessa Hørmung vors Naunga til Hiarta/ og grætum þar yfer/ ad so fæer verda j Hop vorum/ sem væntum og bijdum epter þeir re eilijfu Sæluhialp. Þar oskāde være/ ad aller mætte komast til Sañleik sins Vidurkieñingar/og Erfa vm sijd er eilijft Lijf. Nier vm þaū vær næst Guds hialp/þleira ad heyra j sialfs Gudspiallsins Wtleggingu/ Huiu vær vilium sundurskipta j tuo Parta.

Og skal hiñ fyrre vera vm Atuik/z Kring

Kringumstædur þær/sem leida til Epe
erlijkinga þeirra sem Herran̄ hier fr
ām̄setur/ j þessa Dags Euangelio.

Añar/vm Sæded sem j Ferfallda
Jord fiell. Fyrst vtān hia Veigenum.
Þar næst j Grytta Jord. J þridia
lage j Þyrnum þackta Jord. Og j fio
rda lage i þa gōdu Jordena/ sem vel
spratt og gāf Avöxt. Hialpe oss DR
DTtin̄ sem han̄ er vanur/so vier mæ
ttū þetta Yferuega Gude til Lofs og
Dyrdar/Eñ sialfum oss til Gagns ꝛ
Sælar Velferdar/Þad heyre Gud
j Jesu Nafne/Amen.

SErnt er þad sem þetta Heilaga E-
uangeliū vmtalar/ꝛ oss fyrer Siont
er setur / ef vier þad Riettelega At
hugum/ og kiemur þad allt vid þeim
fyrra Partenum Gudspiallsins. Þad
fyrsta er vm þan̄ mykla Mannfiolda
sem kom wr øllum Attum og Stødū
til Herrans Christum. Ecke kom
þetta Folk einungis til þess/ad sia og
Ee vij skoda

skoda hans wtuorkis Yferlit/Vøxt og Vænleik/huøriū David hrosar j Psa. 45. so seigiande/ Pu ert hiñ prijdaste á medal Mañaña Barna; Nelldur v^n añar Tilgangur pess/ȝ er/ ad hlyda Guds Orde/ pui pad hafde bæde af honum heyrt og fornumed/ad hñ være Mattugur j Verkū z Ordū/ Eir neñ þ ad hañ hefde Ord eilijfs Lijfs/ So sem Postuleñ Petur vm hañ vott ar. Petta sama sitt Gudoinlega Ord hefur hañ giefed Pienurum sijnum/ sem er Kieñemoñunum til pess/ ad pe ir skule pad wtbreida/ a medal allra Pioda.

Lærum pad pa af Dæme pessa Fo lks/ad sækia og rækia Jduglega vora Soknar kyrkiu/ og po ad vier sieum j fiærlægum Stødum/pa telium pad ec ke epter oss/Puiad sæler eru peir sem heyra Guds Ord og vardueita pad/sei ger sialfur Endurlausnareñ vor hia Luc 11 Cap.

Peir sem j Guds stad eru setter ad Kieñe

Kieña Orded/Þeir verda og so ad vær
ast þad/ad stugga ecke vid þeim/ edur
sia swrum Augum til þeirra/ sem eru
Framande og þurþa þeirra Þionustu
vid/þui ecke giørde þad Herrañ hier/
Alla liet hañ sem til hans komu/bæ-
de wr Nalægum og Fiarlægum stød-
um/heyra siña Kieñing z Predikun.

Þad añad sem oss er athugande j þim
fyrra Partenũ/ þa er Mißmunur sa s̃
er a mille þess sem Sædenu sæer/ og
sialþs Sædesins.

Vm Sædmañeñ er ecke ad tala/ed
ur neinar Gætur ad hafa/ huør hañ
sie/þui þad er sialfur Endurlausnar
eñ vor DROTTIÑ Jesus Christur/
sim og eirneñ hñs Trwer Verka meñ/
Prestar og Predikarar/til huørra hñ
hefur sagt. Fared wt vm allañ Hei-
meñ/Kieñed z Prediked Evangelium
allre Skiepnu. Matth. 28 Cap.

Eñ Sæded er Guds Ord.

Nu so sem þad ad eirn Akurmadur er
E viij lijtels

lijfils virdtur/ hia goduin Nordingū
edur Borgurum/so leid Christur En
durläusnare vor þad/þo hañ være lijf-
ils virdtur vórra vegna/þa hañ vmgi-
eckst hier vor a medal j Holldenu.
Hañ leid þad þo hañ være Hæddur/
so sem añar Fæuiss Madur. Psa. 22
Ja/þo hoñū være samjafnad vid eirn
Spillvirkia/z Odæda Mañ. Esa. 53.
  J añan mäta kañ ecke eirn Akur-
madur þui vid ad koma/ ad vera allt-
jafnt j hreinum Fotum/hélldur verd-
ur hañ a medan hñ er ad þui Erfide
ad vera af Leyr og Saur Jardareñar
fæmugr. So vard Christ z so vórra
vegna/j saurugum Fotum ad vera/þa
hañ vmgieckst hier j Holldenu. Þad
er/ad taka vppa sig Myhd eins Þio-
ns og verda lijkur odrum Moñum/ so
sem Postuleñ vottar til Phil. 2 C.
  J þridia läge þa skulū vær vita/ad
Akurmadureñ er alldrei so/ad hañ ver
de ecke ad hafa sijfelldt Erfide/a sijnū
Akre/ Vetur z Sumar/Vor z Haust/
Huórke

Hvors vegna Akurvitian ma reiknast
hin mesta Vina z Pianing sierhvors
Mans/sem sig til hennar giefur. So
gieck og ecke helldur Erfidet þ af(sem
Guds Sonur hafde vorra vegna)yfr-
er vtan stora Mædu og Pianing/ hu
ar vm han vottar so sialfur hia Esai-
am Spamanne 43. Þu hefur seiget
han/giort mier Erfidismune j þinum
Syndum. Item seiger han j ödrum
stad/sem er j Narmagrat Jerem.1 Ca.
Skoded og hygged ad/ hvort þar er
nockur Sorg/so sem minn Sorg/sem eg
hefe j ratad.

Nu vilium vier sia og yferliega þess-
su næst/hvornen þad kiemur til/ad Þi-
enarar DROTTins sem eru Prest-
ar og Kiennemenn/ lijkiast vid einn Akur-
mann. Fyrst skiedur þad þess vegna/
ad þeir verda optast nær af Heimenum
hatader/ og lijtiels virdter/ framar ødr-
um/ Epter þui sem han sialfur fyrer
Spaer hia Matth. 5 Cap. seigiand
e. Sæler erud þier nær Mennernir

forſma ydur z Opſokn veita fyrer mīn
nar ſaker/z tala ; giegn ydur alla Vo
ndſku þo liugande.

Þar næſt vegna Erþidis muna þeir
ta ſem þeir verda ad hafa ſijfelldlega
j ſijnu Embætte.

J þridia lage vegna Motmælis og
Motkaſts ſem þeir hliota ad lijda.

J fiorda lage fyrer Einfalldlegleika
og Forſialigleika / ſem Herran bydur
þeim ad vera Medpryddum. So ſeig/
iande/ Vered Einfallder ſem Dwfur/
og ſlæger ſem Hoggormar. Matt. 10.

J fimta mæta/ſo ſem þad eirn Akr
madur hefur Þorf þþrer / ad hafa
gott Sæde til ad ſa j Akur ſin. So
er þad og ſo Naudſynlegt/ Ad ein̄ Ki
en̄emadur/ kun̄e vel z ſkilie ſijnar Tiw
ar Hofudgreiner og Articula/ Huor
tum han̄ á Nidur ad ſa/ med Ordſi
ns Kien̄ingu j Hiortu ſiña Tilheyren
da. Þui huorneñ kan̄ ein̄ odrū þ ad Ki
eña/ſm̄ hñ ſialfur ecke veit edur kan̄
J ſiotta og ſijdaſta mæta/Bilie Ak
un

ut madurenn hafa nockur Not z Gagn
af sinne Akurvinnu/ þa hlytur hann ad
bidia Gud/ad blessa hana/og giefa þ
ad þad Sæded/ sem hann hefur Nidur
sad mætte væra Hundrad falldan A-
voxt. Eins verda z so Kiennemennerner
ad giøra. Alldrei meiga þeir suo sa
Sæde Guds Orda i bland sinna Tilhe
yrenda/ad þeir bidie ecke Gud af Hia
rta og Alvøru/ ad þad meige Avoxt
væra i þeirra Hiørtum.

Nu viliu vier þessu næst heyra nock-
ud lijted talad vm Sæded z huørnenn
þui ma samlijkia vid Guds goda Ord.
Fyrst skiedur þad i þann mata/ad i Sæ
denu er Natturlegur Varme/ Af huø
rium Varma aptur Vppvex z Blom
gast Korned a Kornstaungunum þa
Sumared kiemur.

So er þui og vared/fyrer þui And
lega Sædenu/ sem er Guds Ord/ þad
hefur Natturlegann Varma/z Hita i
sier/Einkum þa þui verdur Nidursad
i god Guds Barna Hiørtu/ epter þui

 sem

sem þar stendur j Psalm. 19. Og hiá Je. em. 23. Cap. Þar Spamadurenn vnder Personu sialfs Herrans Christi talar so/ z seiger. Er ecke mitt Ord lijka sem eirn Elldur?
Þar næst/ suo sem þad/ ad Sædid er hæst/ og til þess eins þienanlegt/ ad þui verde nidur sád j Jordena/ vppa þad/ ad þad giefe aff sier aptur/ ecke Einfalldann/ Tuofalldann edur Þrefalldann Auoxst/ helldur Hundradfalldann. So skal og ecke helldur Guds Ord nidur/ aff Kiennemannanna Munne til þess ad þad sie Auaxtarlaust/ Helldur bere Auoxt til Eilijfs Lijfs. Gal. 6. C.
J Þridia lage þa er Sædenu þui sem j Jordena verdur nidur Sád/ sw Magt og Kraptur gieffenn/ Ad þo þad sie Grytt Jord/ sem ofan a þui liggur/ þa vex þad þo ecke ad sidur vpp / og færer Godann Auoxst. So er þui z vared/ Ad þo marger Motstødu menn z Kiettarar/ vilie nidurkiefia med Præ stum/ og Folskum Argumentis/ Þad
godd

gooda Sæded/ sem er Guds Ord / sem nu noglega yfergeingur. Þa lætur Ne tran þeim þad ecke takast/edur j noc kurn mata Luckast.

J Fiorda lage/ Þar Akurmadurenn Nidursæer einu og odru Korne/j sinn Akur/þa meinar hann ad þa af huor-iu Korne Hundradfalldann Avoxt/þad er/ Ad hn meinar/ad hann mune af hu orre eirnre Kornstaung fa Hundrad/ edur halft annad Hundrad Korn.

Eins være þess af Hiarta og Alhu-ga oskande/ad þad Sæde Guds Orda sem vær wisaum a medal vorra Til-heyrenda/meige ecke einungis Hundr-ad falldann/helldur Þusundfalldann A voxt fæta/hia einu og sierhuoriu Gu-ds Barne/so munde Erfide vort ecke forgiefins verda j DRotne, 1 Cor. 15.

Epterfylgier nu þad þridia/sem oss er adgiætande/og ahrærer Adspurn Læ-risueinanna/þar þeir spyria Christum ad/ huad Epterlijking þesse hafe ad merkia sem hann framsetur.

Af þeirra Dæme skulum vier hafa þetta til Lærdoms/sem er/Ad lata oss ecke þykia Mynkun edur Skömm ad þui/ad spyria Presta vora z adra Guds Ords Þienara/huørnenn vær eigum þad ad skilia/sem vær þykiustum ecke sia sier riettann Grundvoll a hafa / Bref-kande þar wti Epter Dæme þess goda Nicodemi/Huør ed var eirn myk-ell Madur/z Høfdinge j Israel. Joh 3. Eirnenn Gielldingsins/sem var Vill-dar madr Drottningarennar Candaces/ j Postula giorn. 8. Cap. Og sialfs Herrans Christi Postula.

Nu epterfylger ad minnast a Andsuar sem Herrann Christur giefur Læresuei-num sijnum/þa þeir spurdu hann ad/hu ad þesse Epterliijking hefde ad þijda? Hier til suarar hann þeim med fäaum Ordum og seiger. Ydur er vnt ad vi-ta Leynda doma Guds Rijkis. J hu-orium Ordum hann giefur oss ollum z Þiona eigum j hans stad Gude og Ch-ristnefie/ kann Lærdom og Aminning/ Ad

Ad vær skulum Noguærlega og med Speckt godre/ framplytia sitt N. Evangelium. Þar næst giefur hñ oss þa Aduorun/ sem odrum eigū ad Kieña/ Ad vær lærum oss huorke j Lete nie Neñingarleyse fundna vera/ so myked sem Embætte voru viduiskur/ þui so stendur þar hia Postulanum Pæle. 1 Cor. 4. Nu heimtest ecke meira af Verkstiornar moñunum/ Eñ þad þr piñest truer. Og skal þ so sagt vm þañ fyrra Parteñ j Herrans Nafne.

EPterfylger med fæum Ordū/ ad miñast a hina adra Greinena/ huor ed hliodar vm þad Fiogra handaslags Sæde/ edur vm þa þerfolldu Guds Ordz Tilheyrendur. Huorium hin um fyrstu ad lijkt verdur vid þad Sæded sem fellur vtan hia Veigenum/ verdur Fotum troded og Fuglar Lopt sins eta þad.

Tuent er oss hier Athugande/ Fyrst þad/ Huad skiliast a fyrer þeñañ Veigeñ/ huors hier verdur gieted/ s er Mañ

 sins

sins Augskot edur Hiarta/ sem fullt er med jllar og Suiuirdelegar Augrenin gar/ so sem ad eru Hiortu Ohofsmana sem lifa j allskonar Girndum/ Ohofe og Lostaseme. Um huøria Syerma duren Esa. 51. Talar nockurneigen so a þenan hatt og seiger. Þu hefur giort þin Lykama ad Jordu sem vppa er geinged/ og so sem ad einum Gotu stig þeim sem fram hia ganga. Þad er Dioflenum / sem vmsitur Manns Hiarta/ og stær þar jn margskonar jllum Þeunkum/ so sem eru aller þeir sem ecke vilia neina Motstødu veita þui hinu vonda/ helldur giora allt þad sem þeim nalega j Aug og Hiarta kie mur. J þess hattar Mana Hiortū kan Guds Ord onguan Avøgst ad færa.

Hier næst vilium vier skoda og yfer vega/ huar fyrer ad Dioflenū verdur lijkt vid Fugla Loptsins. Fyrst skied þ̄ þess vegna/ ad þr eru af Natturūne til eins Lietfærer Andar/ og Fuglum

fliotare

fiotare til ad þliuga vm Lopted/ z giera ad huad Meñerner adhafast. Þᵃ næst so sem þad ad Myflugurnar eru j storum Hoopum / þyckt til samans j Loptenu/einkum þegar Varmiñ er/so hallda z so Dioflarner sier j dyñu og Þokusmu Lopte; J Þridia læge liȳ kiast þeir vid Fugla Nimenfins / þess vegna/ad so sem þad ad Fuglarner til̃ na smæsmuglega og vandlega vpp/hu ert z eitt Korn sem nidur dettur a Jørdena og þeir kuña ad næ/Suo er og so Dioþullen̄ æstundunarsamur og yd eñ til þess/ad bera sig ad næ og burt tijna/ þær bestu og sætustu Hugganer wr Mañaña Hiortum/ sem kueikiast af þui Himneska Sæde Guds Orda.

Siaum þar fyrer til/ad vær stondū j mote Dioflenum af ollu Megne og Mætte/og giorum þad fyrst med heitre og Aluarlegre Bæn og ækalle til̃ DRottins/Þuiad so s̄ þ/ ad Fuglarn er styggiast vid z hrædast/þa Meñ hrø pa z kalla hatt/so hrædast z so z bur

su vykia Dioflarner/ þa vier hropum
til Lifanda Guds/ og bidium hañ j Je
su Nafne/ ad standa hia oss/ so Andsko
teñ fæe oss eckert Mein giort. Þar
næst skulum vier Dioflenum Motsto
du veita med Kostgiæfne/ og Athuga
seme jafnañ/ epter þui sem þar stend-
ur 1 Pet. 5. Vaked og vered Spar
neytner/ Þuiad ydar Motstandare Di
ofulleñ/ geingur vm kring sem grenia
nde Leon/ og leitar ad þeim sem hañ
kuñe vpp ad suelgia.

J þridia lage/ so sem þad ad Akur
meñerner plaga ad vppsetia hingad z
þangad Hrædur vm Akureñ/ so ad Fu
glarner styggiest helldur vid þær/ og gi
ore þess sijdur Skada a Kornenu.
So eigum vær og so/ ad setia a millū
Dioflaña og vor/ Kuol vors Herra z
Krossins Pijn/ sm̄ Keypte oss fra Da
uda/ so sem vær syngiū j Morgun Ps-
almenum vorū/ Þui hun er þad sem
alla Diofla hefur yfervñed.

Aññar Partur edur Flockur Tilheyr
enda

endaña vm huorn Herrañ talar hier j Epterlijkinguñe/ og lijker vid þ Sæ de sem ſalled hafe j Grytta Jord. Þa eru fyrſt þeir aller/ ſ̃ eru Oſtøduger og falla fra a Freiſtingar tijmanũ. Þar næſt þeir sem fyrer Chriſti ſaker eck ert vilia lijda/ Læaſt vera j Dag gø der Chriſtner Meñ og Safnadarens Limer/ Eñ a Morgun eru þeir Heid ingium verre. A añare Stunduñe læt aſt þeir bidia Gud/ eñ a añare Bolua þeir og Formæla. Þa þeir eru j Ky rkiuñe læaſt þeir vera Heilager ſo ſ̃ eiñ Eingell/ Eñ ſtrax ſem þeir koma wt fyrer Kyrkiu Þroſkulldeñ/ eru þeir Dioſlum verre. Þeſſe þeirra jll Dæme eigum vier ad varaſt/ eñ haſa ſaña Þolenmæde j allskonar Kroſſe z Motgange/ epter þui ſem ſialfur Herr añ ſeiger hia Matt. 24. Sæler eru þeir ſem ſtøduger blijfa allt til Enda.

Um þridia Flocknum Tilheyrenda ña/ lijker Herrañ vid þad Sæde/ ſ̃ fiell a medal Þyrna. Hier er oſſ ad giætan

 de

de/ huad merkiast a fyrer Þyrnana/ þad wtleggur Herrañ sialfur/ sem er/ Fyrst Augsyke z Bwksorg. Þar næst Rijkdomur/ þegar Madur fester Hiarta sitt vid Gotz og Peninga. J þrid ja lage Bellystingar þessa Heims. Fyrst skulum vær vita/ ad so sem þad/ Ad Þyrnarner Blomgast snogglega og eru fagrer Alits/ eñ hafa þo samt stingande Brodda. So Blomgast og so þeir Agiornu Veralldar Meñ vm Stundarsaker/ Þar epter hliota þeir ad Brenña med þeim Rijka Mañe/ j O slockuanlegum Ellde. Þar næst so z þad/ ad Þyrnarner meida Meñ z Særa/ þa vid þa er komed/ So særa og so Audæfe og Rijkdomureñ Mañaña Hiortu/ þa þeir elska Mamon ofmyked og vill koma þeim til ad girnast allt jafnt meir og meir. Sækiustum er ke þar pyrer epter Aud og Rijkdome/ meir eñ so sem godu Hoþe giegner/ so ad vier missum ecke þar fyrer Frid og Rosemd Salareñar/ z hiñ H. Augustinus

gustinus ad Orde kiemst. J þridia lage so s̄ þ ad mæal Þyrnañā eru optast nær Ormar og Eyturkyndur/so fylgia og so Aud z Ríjkdome marger Lester. J þiorda lage so sem þad/ Ad Þyrnar ner Nidurkiefia Sædenu/ Eins lijka Nidurkiæper Ríjkdomureñ þui blessada Sæde Guds Orda hia allmorgum/ so s̄ ad skiede þau Ananiam z Sephiram/ huor ad þo þau sæte vnder Predikun Postulans Peturs/ þa hugudu þau samt meir vm Ríjkdom siñ/eñ þ hañ kiende/huors vegna þau duttu bæde Dauð nidur. Act. 5.

Þeim fiorda z sijdasta Hopnum Tilheyrendaña/ Lijker Herrañ Christur vid þad Sæde sem siell j goda Jord. Þrent er þad seni þessum sijdasta Hopnum a ad vera lænad. Fyrst er þ ad heyra Orded vel z rækelega. Þar næst ad hijhallda þui j godu og Sidsomu Hiarta. Og j þridia lage/ad færa ax þui Avoxt j Þolenmæde/epter þui sem sialfur Endurlausnareñ vor Jesus tal

ar hier j Nidurlage Gudspiallsins.

Af þessu ollu kunum vier ad sian ꝛ merkia/ huad lijtel og audvird leg ad sie Niorden Herrans Christi ad reikna a mote þeim stora Hop þeirra Ogudlegu/ Þar ecke verdur Holpen vtan all einasta fiorde Partur Mankynsins. Bidium þar fyrer Gud Innelega ꝛ al uarlega j Nafne sijns sæta Sonar/ ad senda oss iafnan sinn goda H. Anda/ sa ed Werke þad j vorum Hiortu/ Ad vier ydduglega og med Auexte mættum heyra Guds Ord/ ꝛ færa honum æijd eirn Jdrande/ Narmþrungenn og sundr krámenn Anda til Offurs/ fyrer Synder vorar/ eirnen sanna Þolenmæde/ j all skonar Motgange. Huar til oss sende Gud Fader Rijkdom sinnar Nadar/ ꝛ þ fyrer Forþienustu og Verdskulldan sijns Hiartans Sonar Jesu Christi/ Huorium med Fodurnum og H. Anda/ sie Lof Dyrd og Vegsemd / sogd og sung inn af ollum Tungum/ nu hiedan j fra/ ꝛ til Eilijfdar/ Amen.

Bæn

Bæn sem lesast ma epter Eij daða og wtlesna sierhuoria þes sa Predikun.

O Þu eilijfe ꝛ Myskunsame Gud og Fader vors Drottins Jesu Christi/ Vier seigium þier af Hiarta Lof og Packer ꝥ allar þijnar Gafur/ Andleg ar og Lijkamlegar oss aumum Syndurū veittar. Sierdeilis þackum vier þier ꝥ þitt H. Ord/ sem þu lætur rijkuglega kiennast vor a medal/ a þessū sijdustu Tijmū/ Sem og eirnen ꝥ rietta Handtieran þra H. Sacramenta. Vær meigum jaata ꝛ Medkiena/ ad vær erum mine øllū þijnū Myskunsemdum/ sem þu lætur fram vid oss koma/ Nyar ꝛ Feskar a huoriū Morgne. Frameigis bidiū vier þig Himneske Fader j Nafne þijns Sonar Jesu Christi/ Ad þu vilier vid Magt hallda hia oss ꝛ vorum Epterkomendū til Heimsins enda þijnū H. Orde/ Eñ forda oss fra øllum liotum og Vidurstyggelegum Syndum ꝛ Glæpum. Gief oss þin goda H. Anda/ so ad vier mættum vid þitt Blessada Ord ꝥ saūre Tru og Gudrækne stadfaster blijfa og

og standa allt til Enda. Blessa þu & af
ast þær þriar Höfudstiettir/ Sem er/ þa
Veralldlegu Stiettena/ Vorn Nädiuga-
sta Herra og Kong/ hans Næbornn Drett
ningu/ Vorn wtvalda Printz/ & þann Kon
unglegu Børn. Einnen alla þa adra sim
vnder hans Koninglegu Regimente/ eiga
ad seigia Løg og Riett. Gief þinn goda
H. Anda øllum Ordsins Þienurum/ suo
þeir med Kostgiæfne og alvarlegre Astun
dan frammfylgie synu Embætte j þui/ ad
kienna þitt Ord/ hreint Klært & Omeing
ad/ þynu Nafne til Dyrdar/ enn Sofnud-
emm til Tymanlegrar og eilyfrar Vel-
ferdar. Vardveit & einnen Næestiornar
stiettena/ so hun life j sønnum Guds Ot
ta/ Eindrægne og godu Frammferde/ vppa
þad/ ad þitt H. Nafn j øllum Stiettu
mætte verda heidrad og Lofad. Enn vær
mættum þar so lifad/ ad vier vm sijd
er ødlistum med þier eilyfa Sæl
at Heill og Velferd.

AMEN.

Til Lesarans

EG vil gooda og Gudhrædda Lesendur þess arar Bookar/ vita láta/ Ad þo eg häfe j fyrstu áset/ ad þrÿr skyll dú vera Partar þessar ar Postillu/ so sein eg hefe Raad fyrer giort og äuiked bæde j Titlenum og so Formäla Bookarennar/ Þa verd eg þui nu af ad slaa/ sokuin þess ad mier hefur brugdest Pappir og önnur Tilfæring til Prichetnisins þetta fyrerfaranda Aar/ huöria eg häfde þo bestillt. Þui hef eg þad äfrääded ad skipta Bookenne odruvijse/ Og láta hana wtganga med Hialp DROTTJNS j tueimur Portum sem vera skal Vetrar og Sumar Partur/ Og tekur Vetrarparturenn fra Advent til/ til fyrsta Sunnudags epter Paska/

G g   Enn

Eñ Sumarparturen þadañ og til Advento aptur/ Þui mier þiker myked ad læta þañ Pappyr forgieþins liggia/ sem eg hefe feinged/ Þo lijtell sie/ og ecke anægañlegur vnder meira eñ þeñañ Viduranka/ fram yfer Pæska Nætijdena. Vil so hier med ha fa alla gooda og Gudhrædda Meñ/ eilijfum Gude befal ada/ z Orde hñs Nædar i Jesu Nafne.

Gysle Thor. S.

Evangel. Matth. 3.

Þann tijma. Kom Jesus af Galilea ad Jordan / til Johannem / vppa þad hann skijrdest af honum / Enn Johannes varnade honum þess og sagde / Mier er þorf ad eg skijrest af þier / og þu kiemur til min ? Enn Jesus suarade og sagde / Lattu nu so vera / þuiad so hæfer oss alle Riettlæte vpp ad fylla. Og þa liet hann þad epter honum. Enn er Jesus var skijrdur / stie hann jafnskiott vpp vr Vatrenu. Og sia / ad Himnarner lukust vpp yfer honum / Og Johannes sa Guds Anda ofan stijga sem Dufu / og yfer hann koma. Og sia / Ad Rodden af Himne sagde / Þesse er Sonur minn elskulegur / ad huerium mier vel þocknast.

Huad mykel og stoor Dasemdar verk / ad Gud DROTTINN hafe giort / a medal annara sinna

Furduverka/bæde a Sioonum og Bøt
nunum/Pad kuñum vier allvijda ad le
sa j heilagre Ritningu.

Myked z stoort Daseindarverk var
pad/pa hañ sundurskipte Hafenu rau
da/so pad stood sem eirn Mwrveggur
a badar sijdur/a medan Israels polk
gieck par j giegnum. Exo. 14.

Myked var og so pad Guds Furdu
verk/sem hañ giorde a Sionum/ Pa
hañ var sialpur j ñañbords med sijnum
Læresueinum/Eñ Skiped laa vnder A
føllum/af Stormvidre z Siafarölgu
Pa hastade hañ a Vindeñ/og jafnski
ott vard Logn myked. Matth. 8.

Nu so sem hañ giorde sijnar Da=
semder a Sionum/ So hefur hañ og
so ecke sijdur pær giort a peim þesku
Vøtnum. Var pad ecke eitt minnis
stætt Dasemdarverk lißanda Guds/ s
par skiede vid Jordan/a Døgum Jo=
sua/vm huort hñ sialfur skrifar/ j sñ
ar Bokar 3. Cap. Ad pegar Prest
arner sem bæru Sattmals Ørk DR
öttins

DRottins vndan Israels Folke/ lietu sijnar Fætur j Jordanar vatn/ þa ad skilde þad sig/ Og Josua gieck þurr-um Footum þar j giegnum.

Þad var og so myked Furduverk/ sem Spamadurenn Eliseus giørde vid Jordanar flood/ þa hann sloo Møtli sijnum a Vatnid/ þa skiptist Aenn j sundur/ suo Eliseus gieck þar j giegn um/ Quar vm lesa maa 2 Kong. B. 2.

Eins er ede þad lijka/ ecke aan stær-stu furdu/ Ad þa Naaman Syrlend ske þuode sig sio sinnum j Jordan/ ept er skipan Elisei/ þa vard hann Heil-brygdur af sinne Spitelsku. Enn þad sem nu j Dag skiedur vid Ana Jor-dan/ þad er øllum Dasemdarverkum z Jarteiknum ædra. Þui sæmum til Nu j Dag kiemur til Jordanar/ ecke Sattmaals Ørk DROTTins/ helld ur hann/ huørs Fyrermyndan Sattt-maals Ørkinn var. Þui so seiger S. Paall Rom. 3. Ad Gud hafe skick ad Jesum Christum/ til eins Nadar

arſtools/ſyrer Trwna j hans Blode.
Nu j Dag adſkilſt ecke Jordan/ ſo ſ a Eliſei Dogum/ Helldur opna ſig nu Himnarner vpp yfer Jordan/ ſuo ad Guds Fodurs Rauſt heyreſt klaar lega. Jeſus Guds Sonur auglyſieſt hier openberlega. Og heilagur Ande kiemur ſialfur yfer hañ j Dwfu lijke. J Dag gioreſt Jordanar Vatn ecke þienañlegt til þeſſ/ ad burtþuo og hr einſa Lijkamlega Spitelſku/ huorke Naamans nie añara/ Helldur gioreſt nu Jo dan/ og oll offur Votn/ fyrer Guds Ord og Jeſu Chriſti Skijrn/ hentug til þeſſ ad vera ein Endurgiet ningarlaug/ j huørre ad aller þeir ſem Skijrder verda j Nafne heilagrar Þr eñingar verda afþuegner ollum ſijn um ſyndum. Og viltum vier nu hier epter heyra ſtutta og einfallda Vtſkijring Gudſpiallſins/ Huort ed ſundurſkipteſt j tuær Smagreiner.
1 Og hlioodar hin fyrre vm ſamtal Johañis og Herrans Chriſti.
Hin

2 Nin oñur vm þa Vidburde sem ske edu þa Jesus var Skijrdur.

G: d hialpe oss med sine Nad/ so vier mættū þetta Gudrækelega yfer vega.

Margt gott z nytsamlegt kiefier oss þetta heilaga Evangelium. J fyrstu setur Skijrneñ Herrans Christi oss þad fyrer Siooner/ huad myked gagn og eilijf Sælarnot vær hefum þar af/þa vier verdum Skijrder j Nafne heilagrar Guddomsins þreñingar/Lœtum oss þar fyrer med allre Hiartans audmykt yþervega Skijrnena vors DROTTins Jesu Christi.

J Vpphafe Gudspiallsins stendur so. J ÞANN tijma. Kom Jesus af Galilea/ ad Jordan til Johañem vppa þad ad hañ skijrdest af honum. Hier er oss fyrst athugande/a huorium tijma þad hafe verid sem Jesus kom til Johañem/sem var þa/Þegar Johañes Predikade fyrst j Eydemorku Gydingalands og sagde. Giored Idran / þuiad Himnarijke er nalægt.

Matt. 3. Item þegar hañ frammseiſe
ſy r þa Phariſeos og Skriptlærdu/
ſem komu til hañs Skÿrnar/ þa hør-
du Logmals P edikun/ſeig anne ſuo
til þeirra. Þier Nødrukyn/ Hus he
fur kient ydr ad flya ꝩ tilkomand Re
jde/Giøred verdugañ Avoxt Jdrunar
iñar. Þeſſe var nu tÿmeñ a huorium
Jeſus vor Endurlauſnare kom til Jo
hañem ad laata ſkÿra ſig.

Nier af ſkulum vier þad 'æra/ Ad
ſle ſo/ vier viliūm ad Jeſus kome til vor
ſo ſem hañ kom til Johañem / þa bre
ytum epter hans dæme/ verum audmiu
ker r lÿtelæt? ſo ȝ' hñ v". / Hñ hiellt ſig
ecke verdugañ þeſſ/ ad hañ ſkyllde vpp
leyſa Jeſu Skoþueings. Somu aud
mykt ſynde og ſo a ſier/ Forfadereñ A
braham/ þegar hañ ſtood fyrer Gude
og ſagde ſig ad vera dupt og Oſku.
Gen. 18. Eirniñ þad wtvalda Guds
Verkfære Poſtuleñ Pæll/ Huor ed af
ſañre audmykt vid lifanda Gud/ſat-
ar ſig ad vera ſiſtañ Poſtulaña/ og ei
þeſſ

þess verdugañ/ ad hañ meige Postule heita. 1. Cor. 15.

Hafe nu þesser og þuilijker hatt-upplyster Meñ/ audmykt sig so z lijte-lækad fyrer Guds lifanda/ Skylldum vær þa ecke/ sem langtum miñe Gaaf-ur høfum þeiged/ myklu framar aud-mykia oss vnder volldugа Guds Hond vppa þad vier verdum vpphafder a Vitiunar tijmanum?

Þessu næst skulum vier athuga/ vr huorium Stad edur Platze ad Herr-añ Christur hafe komed/ þa hañ foor ad læta skijra sig. Gudspiallamad ureñ seiger/ hañ hafe komed af Gali lea. Þetta er nu þuert a moote Gyd ingum/ Þeir høfdu ædur sagt til Nico demum ad hañ skyllde ransaka og sko da/ þad af Galilea rise ecke Spaamad ur vpp. Joh. 7. Sieñ þeir nu hier þuert a mote og skode sijna Blindne/ Var ecke Jesus vppaliñ i Galilea? Luc. 2. Hoof hañ ecke þar fyrst sitt Ki eñemañlega Embætte? Giørde hañ

 þar

þat ecke sitt fyrsta Dasemdarverk? So slaū vær hier ad þ er satt sem sialfur Guds Ande seiger fyrer Spamaū eñ Esaiam 55. Mÿner Þankar eru ecke sem ydar Þankar/og mÿner Veger eru ecke sem ydar Veiger/ seiger DROTTIN.

Eñ Stadureñ til huors vor Endurlausnare kom/þa seiger Gudspiallamadureñ ad verded hafe Jordan/Naū gietur hier og so huort ad vered hafe Erendid/sem er þad/ Ad haū skÿrdest af Johañe. Med þui þa ad sialfur Endurlausnareñ vor Jesus Guds eingieteñ Son villde lata skÿra sig/ Þa ma Skÿrneñ vissulega eitthuad gott verka hia oß Mañunum/ og sañarlega mun huñ vera einu og sierhuoriu Guds Barne harla naudsynleg j sijnum Christendome/z j sijnu Embætte.

Nu eþ einhuør gyrnest ad vita a huorium Alldre Herraū Christur hafe vered/ þa haū liet sig skÿra/ Þa var þad a hans þrijtugasta Alldurs

Are

Are/a huoriu hañ ïñgieck og einneñ
ſiit Kieñemañlega Embętte/ Og var
þeſſe hans Skijrn ſuo ſem ein Jñvijg
ſla/ til hans Kieñemañlega Embættis.
Þar nu DROTTIñ vor Je
ſus Chriſtus ſkijrdeſt ecke pyrre enn
hañ var ſo til Alldurs z Ara komiñ/
Þa vilia ſumer Villumeñ/ ſem kallaſt
Anabaptiſtæ edur Endurſkijrarar/ ad
Borneñ ſieu ecke fæd til þeirrar heilo
gu Vatnsſkijrnar fyrr eñ þau eru full
tijda. Þar a mot ſuorum vier/ ad Drott
ſok/ huar ryrer Chriſtur hafe ecke ſkijr
rſt ſtrax a Vngdoms arum ſijnum/
eins og vor Born ſie ſu/ ad Skijrniñ
var þa ecke jñſett/ Þui hun byrjadeſt
ecke fyrr eñ a hans Alldurs 29 are/
Þa Johañes took fyrſt til ad ſkijra.
Þegar Chriſtur fæddeſt i Mañlegu
Hollde þa var Vmſkurniñ tijdkanleg/
eñ ecke Skijrneñ. Nuorneñ kuñe hañ
þa ſig ſkijra lata/ fyrr eñ Skijrnar
Sacramentid var jñſett/ z af Johañe
Handterad? Eñ var ſkulum epterfyl

gia Befalningu vors DROTTins Jesu Christi/þar hann so bijdur og ski par/Leifed Børnunum til mijn ad koma og hafed þeim þad eige.

Nu vilum vier skoda og yfervega Ordsaker þær huar fyrer Herrann Christur villde lata skijra sig.

Hin fyrsta var þesse/Ad hann villde þar med styrkia og stadfesta Johannis Lærdom/Embætte og Skijrn/þui þa Johannes took fyrst til ad Predika og skijra vid Jordan/þa þotte Gyding um þad vndarlegt/ad hann skyllde med nyum Lærdome stipta nya Ceremoniu Skijrnarennar/huor ed var myklu oduvijs/en þær Mosaisku og Levitisku Hreinsaner/edur Þuottar voru/ad hu priu þeir fundu og eirnen vid Johannem/og spurdu hann ad/huar fyrer hann skijrde/fyrst hann være huorke Christus/ecke Elias/ og ecke Spamadur/ þar fyrer var Johanne þorf a slijkum Vitnisburde herrans Christi/so eingin Madur skyllde gieta tuijlad vppa hans Skijrn

Skijrn/þad hun være af Mosium/hê lldur af Rade z Skickun/þeirrar hei løgu Guddomsins Þreñingar/ huør ed sig hier openberade.

Eñur Ordsøk til Herrans Christi Skijrnar/ þa var þesse/ ad hañ villde þar med lata vijgia sig til sijns Kieñe mañlega Embættis/ huørt hañ jñgieck og vppa sig tok vnder eins og hañ skijrdest. Þegar Prestarner j þui Gam latestamentenu/ voru vijgder eda stad=fester/ til sijns Embættis/ þa skiede þ med sierlegum Ceremonium/ þui þyrst hlutu þeir ádur eñ þeir byriudu sitt Embætte og Þionustugiørd/ ad lata hreinsa sig og þuo/ so sem lesa ma j Exo. Bók. 29 z 40 Cap.

Eins villde z sa ypparste Kieñemañ og Erkibyskup DROTTiñ vor Jesus/ stiga ofan j Jordanar vatn/ þa hañ jñgieck sitt Kieñemañlega Embætte/ eñ eige giorde hañ þad þess veg na/ ad hañ þyrfte med nockrar Hrein sunar/ so sem hiner Prestarner/ med

 þui

þui hañ visse af ongre Synd/og eiñgñ Suik vrdu fundeñ j hans Muñe edur Ordum/helldur vppa þad ad hñ vppþylte allt Riettlæte/so sem hañ sialpur hier seiger og vottar/til huorrar Vppþyllingar ad þetta hans Lijte læte og Niþdne heyrde.

Þar næst villde vor DROTTiñ Jesus Christus lata skijra sig/ vppa þad hañ fyrermyndade þar med og fyrersegde sijna saaru Pijnu og bitrann Dauda/sem hñ villde lijda vorra Synda vegna/ þui huad var hans nidurdyþing j Vatned/edur Vatnsins Yfer helling añad eñ Merking þess ad hñ munde søckuast sier nidr vnder Strauma Gudlegrar Reide? Eñ Vppstigning hñs aptr vr Skijrnar vatnenu/takna de hans dyrdlegu Vpprisu fra Daudum/og þad hañ munde ecke j Daudanum blijfa/helldur ad hañ munde lata sia sig aptur/ med Sigre og Vegsemd/Og þess vegna samlijker hñ sialfur sine Pijnu vid eina Skijrn/so sem lesa

ſeſa ma hia Lucam Gudſpiallamañe j
12 Cap. Þar hañ ſo ad Orde kiemſt
og ſeiger. Eg hlijt ødur ad lata ſkij
ra mig med eirnre Skijrn/og huorſu
þreingiſt eg þar til hun fullkomn-
aſt. Eirniñ ſpyr hañ Jocobum og
Johañem ad huort þeir kuñe ad dre
cka þañ Kaleik ſem hañ munde drec-
ka/eda huort þeir kyñe ad ſkyraſt þei
rre Skijrn ſem hañ munde ſkijraſt/
hia Marc. 10. Cap. Huad allt hann
talade vppa ſijna Pijnu.

J þridia lage villde vor Endurlauſ
nare ſkijraſt hier af Johañe i Añe Jor
dan/ſo ad hañ beviſſade ſig þar med
ad vera ſañañ Natturlegañ Mañ/
eñ ecke Sionhuerþing nockra. Jtem
Ad hañ hefde ecke Himneſkañ Lijka-
ma vppa ſig tekid/helldur Natturleg
añ/Ja/vort eigid Holld og Blood.

J fiorda lage liet Herrañ Chriſtur
ſig ſkijra/vppa þad/ad hñ med Skijr
nareñar Med tekningu/ vitnade ſig ad
vera/ Sattmala bundeñ vid Kyrkiu

Og viſſ þeſſ

þess Nyatestamentisins/ og ad hann være hestar Nøfud/ so sem hann og eir nin Bevissade sig ad vera Lim og Lid/ Kyrkiu þess Gamla Testamentisins/ fyrer medteckning Vmskurnar Sacramentisins.

Fimta og sijdasta Ordsøk/ Herrans Christi Skijrnar/ var þesse/ Ad hann med sine allra helgustu Skijrn/ helgade og vygde vera Skijrnarlaug/ til eins hialpsamlegs Floods/ og rijkugle grar Hreinsunar Syndanna.

Nu vilium vier fara afram leingra og heyra huornenn Johannes tekur vn der vid Herrann Christum/ vm hans Erende. Gudspiallamadurenn Matteiger/ Ad hann hafe varnad hønum þess og sagt/ Mier er þørf ad eg skijrest af þier. Sannarlega ef vier vilium skoda og yferuega/ þyrer huoriar Ordsaker/ ad su heilaga Skijrn sie innsett z stiptud/ z sijdan af oss Mønnum inn brwkud/ þa sijnest j snøggu Alike/ so sem þ ad Johannes hafe haft Riett vppa

vppa ad standa/þar hañ varnar Chri
isto ad skijrast. Seiger ecke sialfur
Endurlausnareñ vor so hia Johañ
em j 3. Ad þeir einer þurþe Skijrn
areñar vid sein af þeirre þyrstu Fæd
ingu eru fædder/Holld af Hollde/þad
er/Synduger. Meñ/ af Syndugum
komner. Kieñer oss og so ecke Ande
Guds hia Marc. Gudspiallañ. 1. C.
Ad Skijrn Johañis hafe verid ein
Jdrunar Skijrn til Syndaña Fyrer
giefningar. Nu hafde vor Endur-
lausnare Jesus onguar Yferbötar þö
rf/þui hañ var af siñe þyrstu Fædin-
gu Sañheilagur/ og eingietiñ Guds
Son/Og Eingilleñ Gabriel/þa hañ
bodade Jomfru Mariu Gietnadeñ/
þa kieinst hañ so ad Orde/ og seiger/
Ad þad heilaga sein af þeñe iñiñe
fædast/skule kallast Sonur Guds. Lue
1. Nuor vill þar fyrer seigia ad Joh-
añes hafe ecke riettelega suarad Herr-
anum Christo og sagt/Jeg hefe þorf
ad eg skijrest af þier/ og þu kiemur
H 8

til myſn?

Nier af hǫfum vær oſſ þad til Lær⸗doms ad taka af Dæme Johañis/ Ad vier eigum æ og alla tijma ad jata ꝫ vidurkieña ad Jeſus ſie ǫllum Eing⸗ſum og Mǫñum ædre/ og huorſu myk lär Gæfur ſem eirn edur añar hefur þeiged af Gude/ þa er hañ þo ecke añ ad eñ ſo ſem Dupt og Aſka hia hon um ad reikna.

Fram̃veigis ſkulum vier vita/ ad þo þad ſie ad ſoñu mykels Lops vert/ ad Johañes er ſo ſtadfaſtur og alvarleg ur j ſiñe Jatningu vm Herrañ Chriſt um/ þa ſer hñ þo hier wti ecke ad ſijdr ville þar hañ varnar honum ad ſkir⸗aſt/ og þar pyrer talar Endurlauſnar eñn vor ſo til hans og ſeiger.

Latt þu nu ſo vera/ þt ſo hæfer oſs allt Riettlæte vpp ad fylla. Sieaum nu hier til af Dæme Johañis/ huad ſn⸗arlega Mañeſkiañ/ Jea/ lijka vel hin er Heilǫguſtu Meñ/ kuña ad falla ꝫ porſia ſig/ ſafavel j þeim Hlutum ſem ſynaſt

synast ad hafa hid mesta Gudræknis ar skyn og asynd/ Og geingur þad hier er ei olijka til fyrer Johañe so sem fyrer S. Petre þa hañ villde ecke/ ad Herrañ Christur skillde þuo sijnar Fætur/ þä suarade hañ honum z sagde/ þuoe eg þig ecke/ þa hefur þu ei Hlutdeillo medur mier/ Joh. 13

Og hỏþum vier þad hier wiöþ ad læra/ Ad oss ber huorke nie hæfer ad grenslast smásmuglegá epter huörium Hlut/ edur leita epter Orsokiñe alls þess sem Gud skipar / wthein ter edur skickar/ helldur eiginn vier ad epterfylgia skyllou þess Embættis sem oss er a Hendur faled / eñ befala hitt añad Gude.

Nu sem Johañes heyrer af Herrañum Christo/ huad myked þar sie i hwfe vm/ ad hañ láte skijra sig/ þá seiger Gudspiallamadureñ/ Ad hañ hafe láted þad epter honum.

Þetta er nu su riettá Guds Barnä Art z Eiginlegleike/ ad vilia glaxnast

hliſda Gude/og hans Syne Jeſu Chr
riſto/ſlijka vel ỹ þui ſem yffergeingur
þarra Skilning. Dæme hier vppa
hoſum vier a ſialfre Herrans Chriſti
Moder/þui þa Eingellin bodade hen
ne Gietnaden hans/ þa ſijneſt heñe þ
ſo ſem omogulegt/ ſpyr þar fyrer ad
huorneñ þad kuñe ad ſkie/ Enn ſem
Eingellin vnderuijſar heñe þad/ þa
giefur hun ſig ſtrax til Frids/og ſeig
er/verde mier epter Orde þijnu. Eins
lijka þegar S. Petur villde ecke ad
Herrañ ſkyllde þuo ſijnar Fætr(ſo ſem
ſtarꝛ var aminſt)og hañ heyrde huor
su Chriſtur ſuarade ſier/þa ſagde Pe
tur ſamſtundis/ad hañ ſkyllde ecke all
eináſta þuo Fæturnar/helldur ꝛ ſo Hē
ndurnar og Hofudid. Þuilijk Hlydne
a ꝛ ijd ad verda fundeñ/hia þm ſ vilia
vera ỹ Guds Barna tolu/ſ er/ad þeir
giefe allañ ſiñ Vilia vnd Guds Vil
ia/Vm þeſſa Hlydne talar Samuel ỹ
1 Sam. B.15. Meinar þu(ſeiger hñ)
vid Kong Saul / Ad DROTTIN
hafe

hafe list a Offre og Breñefornum/so sem a þui ad hlyda Raust DROT-Tins/Sin/Nydne er betre eñ Offur.
Nu vilium vier taka oss wt af Ek ñrneñe Herrans Christi j Anne Jordan/ Eina miñisstæda og agiæta Huggun/huor ad er þesse/ Ad vær skulum vita/ ad vor blessade Endurlausn are liet skijra sig af Johañe/a þui þriþ tugasta og sijdasta Fagnadarog Utleidslu Are Gydinga/ Þui sinum til Gydingar voru jnnleidder / þad Fyrer heitna Landed/þa lided var fra Heimsins Skopun 2493 ar/Eñ Christi Skijrn skiede 3992 arum epter Ver alldarenar Skopun. Þar fyrer hlei pur sa tijme/fra þui Folked var j Canaans land jnleidt til 30 Fagnadar Aara. Nuar af vier hefum þa Huggun/ ad Christur sie komiñ hing ad j þeñañ Heim/þess erendis/ad hañ wtuegade oss/fyrst hier j Rijke Nad areñar/og sijdan añars Heims j Rijke Dyrdareñar/þad eilijfa Fagnadar

Ar/edur wtlausnar ær. Enn wtlaa-
usnar Aared edur Jubilæred hafde
þann Riett og Fryheit / ad a þui sa-
ma Aare var allt laust læted / þa vo-
ru Þrælarner lauser giefner af sijnum
Þrældome/ og huada Gotz vndan eitt
um hafde þangad til geinged/ þui var
þa aptur skilad.

Eins ꝛ| sama mæta høfū vier hier
ꝛ eirnen vort Lausnar ꝛ nædar ær/ þui
ad vorar Synder eru huldar og Miß-
giørder vorar eru nu insigladar/ Yper
trodslunum er nidursockt og dreckt i
Hafsins diwp. Lætum oss þui
af Hiarta længa epter þui sydasta ꝛ
eilijfa Lausnar og Glede ære/ sem vor
blessade Endurlausnare hefr oss aprek
ad a Himnum vppe/ med sifie allra hei
løgustu Skijrn/ og sifie dyrmætu Forþi
enust u/ Pijnu og Dauda/ med sinne
Sigursælu Vpprisu/ og dyrlegre Him
nafør.

J ødru læge/ høfum vær og eirnen
þa Huggun hier wt af/ Ad þar Herr
ann

ann Christur/ styrgur hier sialfviliug lega ofan j Ana Jordan/ þa vppþyll er hañ mióg huggunarsamlega þa fy rermyndan vm Sattmaals Ørkena/ huør þa ed boren var wt j Ana Jordan/ þa hindradest Arenar rensl/ so J sraels børn feingu þrijan gang/ z hæ ttulausan Veg og Gotu/ jnn j þad Fyrerheitna Landed/ epter þa Mædu somu Pilagrijms reisu/ ꝫ þ haꝼde ꝛc j Eydemorkiñe j heil 40 ar. Eins skiedur hier/ ad þar sa lifande Naadar stollenn vor DROTTin Jesus Chr istus stygur j Midia Jordan ad las ta skijra sig/ Þa ridur hann oss þar med Veg og Gotu jnn j þad eilijfa Fodurlanded. Hañ stiller og eirnen z til baka drijfur/ alla Strauma z Va tnsgusur Gudlegra Reide / z lætur ecke Vatnsstrauma þess rauda Dre ka og Dioþuls oss ꝫpdiupa verda/ nie helldur Bylgiur Motgangsins d nia edur brw a ypper vora Saalu/ þa ier ad eins mænum vorū Augum til h ns

 og

og holldum ofs vid hann/ Og skal h
so sa et vera um þa þyrre Greinena.

ENN ÞA JEsus var skijrdur/ stie
hn̄ jafnskiott vpp wr Vatnenu. Og
sia ad Himnarner lukust vpp yfer hm̄.
Þetta er nu þad fyrsta Dasemdar verk
sem skiede j Skijrneñe Christi. Vier
er lesum j Gen. B 6 z 7. Cap. Ad þe
gar Gud DROTTinn sa Illsku Mañ
kynsins/ Og ad Jorden̄ var full Rang
lætis/ Þa hafe han̄ ydrad þess/ ad hn̄
hafe nockurn tijma skapad Mañen̄/ z
hafe þess vegna vpploked Gluggum
Himensins/ z læted rygna yfer Jord
ena þui ognarlega Vatnsfloode/ j hu
oriu allt Mañkyned foorst/ ad vndan
teknum Noa og þeim ætta Sælum
sem med honum voru j Orkeñe/ Enn
þar ad Himnarner lukust vpp yþer Ch
risto/ þa han̄ skijrdest j Jordan/ þar
til voru adrar langtū Gledelegre Ord
saker.

Hin fyrsta var su/ Ad vær sem skijrd
er erum j Nafne heilagrar Þreñing
ar.

ar/Og trwum a Jesum Christum/ skilldum þar af vita/ ad Jesus hefur áprekad og wtuegad oss fryan og full komlegan inngang i Guds z Jesu Christi Rijke/ Þui so seiger sialfur Endurlausnaren vor til Nicodemu. Sanlega sanlega seige eg þier/ Nema suo sie ad einhuør verde Endurfæddur af Vatne og Anda/ þa kan han ecke jnn ad ganga i Guds Rijke Joh. 3.

Dæur Ordsök þar til/ Ad Himnar ner lukust vpp yfer Herranum Christo/ þa han skijrdest/er þesse/ Ad bæde þu og jeg/sem skijrder erum i heilagrar Þrenningar Nafne/meigum vera fullvisser þar vppa/ad nær sem hellst vier giorum Bæner vorar til Guds/ og bidium han i Jesu Nafne vm þad sem Gude kann ad vera til Dyrdar/ eh oss til Sal^r Velferdar/þa vill Gud opna Himenin fyrer vorre Bæn og Bænheyra oss/og vm sijder þa þar ad kiemur ad vær eigum ad strijda vid Daudan/ þa munum vier fa ad sia

Nh v Him

Himenenn openn fyrer oss/og Jesum Ch
ristum standa til Guds hægre hand-
ar/reidubwenn til þess ad taka vid Sa
lum vorum/ og þetta er nu hin allra
stærsta Nad/ sem huorium og einum
Riettchristnum Manne veitist fyrer
Skijrnena Herrans Christi.

Annad Dasemdarverkid sem skiede
þa Christur skijrdest/er þad/. Ad Jo
hanes sier heilagann Anda niduerstij-
ga sem Dwfu/og yfer hann koma.

Endurlausnarenn vor Jesus/þa hn
wissende sijna tolf Lærisueina til ad
giøra Kraptaverk j sijnu Nafne/þa
talade hann til þeirra þessum. Amin
ingar Ordum seigiande/ vered forsial
er sem Hoggormar/enn einfallder sem
Dwfur Matth. 10. So skulum vier
vita/ad þar heilagur Ande kiemur hi
er yfer Herrann Christum j Dwfu lij
ke/þa hefur þad ecke helldur skied ann
Ordsakar/helldur skiede þad til eins
stadfastlegs Vitnisburdar þar vm ad
Jesus være sa hinn same/hia hvønn vier
i   mættum

mættum piña þañ riettu Fromlrika/ Mildde og Einfalldleika vid oss aum ar Syndugar Mañeskiur/ huors veg na hañ Vitnar so vm sig sialfur hia Matth. 11. seigiande/ Læred af mier þui eg er hoogvær og af Hiarta lijt-latur.

J añañ mata hofum vær þa Hug gun af Nidurstigningu heilags Anda yfer Lausnarañ vorn Jesum Christum Ad vier meigum vera visser og vepad er þar vppa/ ad hañ hefur aprekad oss þeñañ sama goda Anda/ og ad hann vthelle honum yfer oss i Skijrniñe/ so hañ skijre oss med sijnum fiofolldum Aftgiofum/ so sem sa Syrlendske Naaman vard fiostiñum yferþuegenn j Anne Jordan.

Eñ Aminning su sem vær meigum taka oss þar af/ ad Heilagur Ande li et sig siaa/ og var wisendur yfer Christum j Skijrneñe j Dwfulijking / er Ps. Fyrst/ hûneñ þm eige ad vera vær ed/ sem vppa Christum eru skijrder.

N h vi Sem

Sem er j þan̄ mata/ad lijka ſuo ſem þad/ ad Dwþan elſkar jafnan̄ Frid/ hefur eckert Gall nie beyſka Reide/ er Hreinferdug/Skijrlijf og einfolld/ ſo ber ollum Chriſtnum Mon̄um/ ſem Endurfædder eru þyrer Vatn og heilagan̄ Anda/ad vera einfolldū/elſka Frid og Samþycke/Ja/Oſſ ber ad vera hreinum z ſkijrlijfum/ Trwlindum og áſtundunarſomum til alls hins goda/ en̄ lykiaſt ecke þeim Þroþgiornu Hrøþnum/ ſpottſkum Hegrum/ edur Opacklatum Gaukum.

Þar næſt ſo ſem þad Dwfurnar/þa þær tijna Korned ſier til Matar/þa leſa þær wr Kornenu þad ſem hreinaſt er/en̄ ſkilia hitt þad ohreina epter/ Item/ſo ſem þad Dwfan̄ dreckur ecke giarnan̄ vtan̄ hreint og oſaurgad Vatn/ſo ber oſs og einnen̄ ſem ſkijrder erum/ ad hallda oſs til þeſs hreina og Omeingada Sædis Guds Heilogu Orda/og til þeſſ lifanda Vatns ſem wt flytur af Nadarbrun̄enum DRottins

DRottne vorum Jesu Christo.

J sijdasta mata vilium vier taka oss þ hier til Lærdoms/ad lijka s̄ þad ad Dwfan̄ sem̄ Noe wt sende þa Flo̊ded took ad þuerrá/kom̄ aptur j Ørkena med Oliukuist j sijnu̇ Nefe/huad ed var so sem̄ eitt Fridar z Nadar Tekn. Eins skulum̄ vier vita/ ad gio er su Himneska Dwfan̄ sem̄ er Heilagur Ande/hun̄ flitur oss good Tijden̄ de med sier þa vier skijrustum̄/ sem̄ eru̇ þesse. Ad Gud sie nu sáttur ordeñ vid oss/og ad hans Reide sem̄ yfer oss/ z á moote oss var/hafe nu̇ teked enda/ fyrer huoria Heilags Anda Huggun̄ oss bære ad þacka Gude vorum̄ oaflát̄ fanlega.

Þad þridia og sijdasta þurduverked sem̄ skiede j Skijrnenne Christi/ þa er þetta/þar Gudspiallamadureñ seiger/ OG siaa/ad Rødden̄ af Himne sagde/ Þesse er Sonur min̄ Elskulegur j hu̇riu̇m mier vel þocknast.

Spamadureñ Amos talar so j sin̄

 áf

ur Spadomsbookar 3 Cap. Leoned (seiger hañ) Dskrar/ huor skyllde ecke ottast? DROTTin/ DROTTinn talar/ huor skyllde ecke Spaa? Staum til/ hier talar nu sa eilijfe Gud ofan af Himnum/ skylldum vær þa ecke giæta ad hans Ordum Og bevara þau og yfervega/ med allre Kostgiæfne j vorū Hiørtum? Þesss Guds Fødurs Vitnisburdur vm siñ Eingietna Son hañ er wijdreigiñ bæde æ Psalme Davids þeim odrum/ þar so stendur/ DROTTiñ hefur talad til mijn/ Þu ert miñ Sonur j Dag fædda eg þig/ sem og eirneñ af Spadoms book Esa. 42 Cap. Sia þu (seiger Spamadureñ þar) þad er miñ Þion eg hé lld honum vid/ og miñ sa hiñ wtvalde a huorium mijn Saal hefur Giedþekne. Eñ Elskulegañ kallar hann hier siñ Son/ med þui ad hañ er af Verulegre Elsku/ eirn Gud med Fødurnum/ huor ed er su ædsta Eining/ og hin oendanlegasta Elska. Hier af

af hofum vier þau Not/ ad med þui vor Medalgaungu Madur Jesus Christus/ kallast hier elskulegur Sonur Fodursins/ so verdum vier og eirnen̄ j þeirre heilogu Skijrn/ stadfester til ad verda Guds og Heilags Anda (sem oss verdur þar giefen̄ og meddeil dur) elskuleg Ofsborn. J an̄an̄ máta/ So sem þad ad Faderen̄ vott-ar hier/ ad hn̄ hafe Hiartan̄lega Vel þocknan a sijnum Syne/ so meigum vær oz eirnen̄/ hugga oss þar vid bæde j Lijfe og Dauda/ ad med þui ad vier erum j hans Nafne/ og uppa hans Nafn skijrder/ þa erum vær og so vel þocknan̄leg Guds Børn/ med þui han̄ hefur giort oss sier þocknan̄lega i sijn um elskulega Syne. Nu/ vær þöckum Gude fyrer þessa Skijrnar Nád/ og bidium fram̄veigis ad han̄ vilie hallda oss z vorum Epterkomen dum under þeirre somu Nád allt til Veralldarin̄ar Enda

Amen/ Amen.

N h viij Fyrsta

Fyrsta SuñuDag j Føstu.

Evange. Matth. 4.

DA var Jesus leiddur af Anda á Eydemørk/ vppa þad hañ freystad ur yrde af Dioflenum. Og þa hañ hafde fastad fioruttiger Daga og fioruttiger Nætta/ Hungrade hañ. Og Freistarenn gieck til hans og sagde/ Ef ad þu ert Son nur Guds þa seig þu ad Steinar þesser verde ad Bräudum. Huorium hañ sua rade og sagde/ skrifad er. Madurenn lifer ecke af einusamañ Bräude / helldur af sierhuøriu Orde þui sem framgeingur af Guds Muñe. Þa took Diøfull eñ hañ med sier j Børgena Helgu/ og sette hñ vppa Musteris bustena/ Og sag de til hñs. Ef þu ert Guds Sonur fle ig þier hier ofan af/ þuiad skrifad er/ ad hañ mune bioda Einglum sijnum vm þig/ ad a Hondum bere þeir þig/ so þu steiter ecke Foot þiñ vid Steine. Eñ Jesus sagde til hans/ eñ aptur er skrifad/ eige skalltu freista DRottins Guds þyns. Og eñ aptur flutte Dioffullen hñ

med

med sier vppa eitt ofurhætt Fiall/og sẏn̄de honum øll Rijke Veralldareñar/ og þeirra Dyrd/Og sagde til hans/allt þet ta mun eg giefa þier/ef þu fellur fram̄ og tilbidur mig. Þa sagde Jesus til hn̄s Far j burt frá mier Andskote/þuiad skr ifad er/DRottin̄ Gud þin̄ skalltu tilbi dia og hønum einum þiona. Þa forliet Dioffullen̄ han̄ / Og sia þu ad Einglar komu til hans og Þionudu hønum.

J Fyrre Samuelis Bokar 15 C. Er skrifad vm Saul Kong/ Ad han̄ hafe af Natre ofsokt Da vid/og þad bæde leinelega og openber lega/ fyrer þan̄ skulld/ad Gud hafde kastad hønum fra sier/vegna sinar O hlydne/en̄ wtvaled David aptur i hn̄s stad/ og læted smyria han̄ til Kongs En̄ þess meir sem Saul ofsockte Da vid/þess meire Vn̄ustu hafde han̄ af Folkenu sem han̄ ætte yfer ad styra: En̄ huorneñ gieck þad til vm̄ sijder fyrer Saul? Ritningen̄ seiger hann
 hafe

hafe falled a sitt eigid Suerd sier til bana. Eins lyka gieck þad og suo til fyrer Diocletianum / hañ visse þad vel/ad hañ munde vm alla Eilijfd/ verda fra Gude burt rekeñ og wtskwf adur/ Eñ Nerrañ Christum þar a mote smurdañ vera til eins æfuñlegs Kongs og Kienemans /þar fyrer spar ade hñ ecke mz allre siñe Styrnd z Kostnoſku/ad veita hönum Armæser z preiſta hans/ so sem sia ma af þessa Dags Gudspialle/og þad sama ecke einu siñe/helldur j heilat þriar reisur.

J heilagre Ritningu verdr miñst á marg" hard" z snarpar Holmgaungr/s̄ hallonar hafa verid bæde a Himne z̄ Jordu. Mykel Orusta hefur þ̄ mätt vera sem þar skiede á Himnum/ þegar Hofudeingelliñ Michael bard eſt vid Drekañ / Apoc. 12. Ecke var þad hëllour lijtel Einuygis Glijma sem Guds Madur Job þreitte vid Andskotañ/þa hañ sloo hañ med Kaunum allt fra Huirfle og til Ylia

Job

Job 1. Judith og Holofernes geinguu
a Hoolm saman/ Item/ David z Go
liath/ Allt þetta voru ad sönu mikel a
þrif sem þesser reyndu sijn á mille/ en
þo hefur eingen Orusta / eckert Ein
vijge vered so hardt z mijkilþeinglegt
so sem þad/ Þegar Diöfullen var suo
diarfur/ ad hann vogade ad bioda sialf
um Guds Syne a Holm/ Eingen Or
usta hefur og helldur betre vtdrif z eit
dalyckt þeinged enn þesse/ Þui i þessu
Strijdenu var yfervunnen sa sterke Her
vopnadur/ sem vm kring geingur sem
grenjande Leon/ so viet høfum nu þyr
er Jesu Blessada Sigurvijning feing
ed Frid/ z meigum vera oþrædder þar
vm / ad Diofullen gietur ecke skad
ad oss framar meir med sijnum Freist
ingum. Seigium þar fyrer med Post
ulanum/ Lofadur sie Gud sem oss hef
ur Sigurenn og Fridenn gefed/ fyrer
vorn Frelsara Jesum Christum.

Vær vilium i Jesu Nafne yferfar
a Textan/ og þad i 2. Smägreinum

1 Og er hin fyrre vm Atvik og Kriñ gumstædur/þær sem leida til þessarar prefalldrar Freistingar sem Herrann Christur leid j Eydemørkuñe.
2 Añar vm sialfar Freistingarnar, med þeim fleire Atuikum sem þar ad hnyga.
Gud giefe oss þetta ad meiga so yfervega/ ad þad verde Gude cilþnum til Lofs/eñ oss sialfum til Saalargagns j Jesu Nafne.

HEent er oss fierdeilis athugande j þessu fyrsta Greinarkorne. 1. Tijmeñ a huorium Herrañ Christur ha fe leiddur vered vnder þessar þungu Freistingar. 2. Af huorium hañ ha fe leiddur vered. 3. Huor vered hafe Stadureñ sem hañ þolde þessar Freistingar j.
Pad Tijmanum vidvijkur / þa er þ auðmeded af þessu Ordkornenu sem hier stendr j Vpphafe Gudspiallsins/ Þ A / Ad pad hafe vered strax epter Skijrn Christi j Añe Jordan/ þa hañ var Vijgdur af sijnum Himneska Fød ur

ur/til sijns Predikunar Embættis/mz
þeirre openberre Vitnisburdar Rauſt
Þesse er miñ elſkulegur Sonur. z et+
Þegar nu Diofulleñ heyrer þessa Ra
uſt/og Vitnisburd Fodurſins vm Ch
riſtum/ og hañ ſier þad Himnarner
lukaſt vpp yfer honum/ og heilagur
Ande fer ofan yfer hañ j Dwfu lijk=
ing/Þa þeinker hañ ſtrax med ſier/ad
viſsulega mune þesse ſem hier nu ſkijr
eſt j Jordan vera þad rietta Kuiñuñ
ar ſæde/z ſa fyrerheitne Meſsias/vm
huorn ſpaad hafe verid/ad hañ ſkyllde
ſundur meria Høggormſins Høfud/
þar fyrer forſoomar hañ ſig ecke/hell
dur giezur ſig ſtrax til ad preiſta Ch
riſti/æn langs vndandrættar. So ſiaũ
um vier hier af/vid huoriu Riettrwud
Guds Born haþa ad bwaſt hier j He
ime/ſem er/ad þau verda meir og ꝑra
mar af Dioþlenum aſockt/eñ þeir hi=
nu Ogudlegu/þui hañ þikeſt alla rei=
du hafa þa j ſijnum Klom og Nete
fangad/og giefa komed þeim wr eirn
Ji iij re ſynd

re Synd j adra þa hañ vill. Til Dæmis ad taka / ef eirn stadur eda Kastale giæfe sig viliuglega á Nendur þeim sem a hann villde herja/ þa þirfte sa same ecke leingur ad asækia hñ med Striide/Skotum eda Drunum. Eins er þui og vared fyrer þeirre Mañeskiu/sem so er Nerteken af Dioplenum/ad hun er alla reidu ordeñ hans Þy og Þræll/þa þarf hñ ecke leingur ad þuinga hana eda skiota siinum Freistingar Piilum j hennar Hiarta/þui hñ veit ad hun er alla reidu ordeñ siin eigeñ Eign. Eñ ødruviis vill þad tilganga fyrer þeim s j þeirre heilogu Skiirn hafa suared Gude Fødur/Syne og heilogum Anda/Trw og Hollustu/eñ afneitad Dioplenum og øllum hans Verkum/Di spulleñ sier þa ecke j Fride/ og lætur alldert af ad opsækia þa/huørke Nott nie Dag/so hañ giete komed þeim fra siinum Christendome/Moshiika z þeg ar eirn sterkur Striidskappe sæker a-
kaf

akaßlega epter ad nm einum Stad ed ur Festingu. So meiga þa aller þr sem Gudrækelega vilia lifa j Christo Jesu/hwast vid Freistinguin og Ofsoknum/epter þui sem Postulen seger. 2 Tim. 3. Item seiger Syrach suo/ Barn mitt / Villtu Guds Pionustu madur vera/þa bw þig vid Freistne. Cap. 2. J einu Orde ad seigia/ Huor ier hellst sem eru lijkþader Herranu Christo / fyrer þa Heilögu Vatns Skijrn/ og þueiged hafa sijn Klæde j Lambsins Bloode/ þeir hiner somu hafa sier æ̃ijd ad vænta einhuorrar Hreckuijse og Illskupars af Diostenum/so sem vær meigum hier wtþryckelega sia a Herranum Christo/huored strax epter þad hañ var Skijrdur/ þa var hann freistadur. Þar fyrer skyllde eingeñ so þeinkia edur sier fyrer Siñe setia/þo Diofullen freiste hans i eirn edr annan maata/ ad hañ sie þ fyrer af Gude yfergiefen/helldur skul um vær renna Hugskots Augum vor

 um til

ųm til þeſs ſem ſialfur Guds Sonur vard ad lijda i Eydemorkeñe/þa hañ var freiſtadur/Ecke var hañ þar fyr er af ſijnum Himneſka Fódur yfergie beñ. So yfergiefur og ecke helldur ſa Himneſke Faderen oſſ/ nær vier verdum freiſtader/ſo framt ſem vier hølldum oſſ faſt vid vorn Sigurviñara Je ſum og hans heilaga Ord/ helldur mun hañ læta Freiſtingena ſva hañ enda/ad vær gietum vel ſtadeſt.

Nier a mote ſkulum vær þad varaſt ad þo ſo ſie/ad vær j Skijrneñe ſieum ordner Guds Born og Erfingiar Himnarijkis/ſo ad Dioſullen hefur ecke framar neitt med oſſ ad giøra/ þa lijf um þo ecke Oggalauſer edur j Athugaleyſe/helldur ſkulum vær huxa þar um/ad þetta Lijf er ecke añad eñ ſtandande Strijd og Baratta. Joh. 7:

Þar næſt ſkulum vier hier læra/ad ſo ſem þad ad Dioſullen freiſtade Chriſti/ſtrax þa hañ ſkyllde byria ſitt Prædikunar Embætte/Eins giører hañ

eñ

eñ j Dag/hañ afræker þa hellſt Og freiſtar þeirra/ ſem Gud hefur ſett til hærra Embætta/ſo hañ giete hindrad þa/fra þui ad þiona Gude og hans Chriſtne/ þui hñ veit þ vel/ ad ef hñ gietur fellt þær hæu z ſterku Eikurnar/þa mune ſier eptera ſeirna/ þr autlauſt vera/ad ſla nid ur til Jardar Greinernar og þa yngu Kuiſtena.

Þad er ſkrifad vm Leoned ad þad rædeſt j ſijdra logum a þad ſem veikt og ſlæmt er/Eñ þar a moote ſækie þ epter ad reina ſijna Orku og Aflsmune a ollu þui ſem ſterkt og Rambyg gelegt er/huort þad giete þad ſundur broted z moluad. Eins hur Andſkotañ ecke vm ad ſtrijda ſo freklega a þa aumu z lijtelmegnu j Chriſtneñe /helld ur þa ſtooru /ſem ſetter eru til ad ſtiorna z ſtyra odrum vndergiefnum/Jaa/ þeſs meira og ſtærra Nafn og gott Rikte ſem eirn hefur/ þeſs agiætare er Dioffulleñ ad fello hañ/ ſo ſem auglios Dæme eru til bæde forn og

Ji v ny.

ny. Aaron sa ypparste Prestur huorn sialfur Gud hafde utvaled/ var morgum merkelegum Gafum pryddur/ so sem Ritningen vottar/ somt gieck Sathan honum so nærre/ ad hn̄ kom honum til Afgudadyrkunar. Eins lijka freistade hn̄ Davids z an̄ ara mykelshattar Mañа j þeirre Veralldlegu Stiett.

Framar hliodar suo Textiñ. ÞA var Jesus leiddur af Anda a Eyde mørk. Ecke a þetta so ad skiliast ad Diofullen̄ eda illur Ande nockur hafe leidt Herrañ Christum a Eydemorkena/ helldur var hañ leiddur þangad af heilogum Anda/ so sem Gudspiallamen̄erner Marcus og Lucas votta. Eñ ecke skiede þesse Leidsla heilags Anda med þeim hætte/ ad hn̄ tæke hañ naudugañ med sier j Lopt vpp/ helldr veik Endurlausnaren̄ vor þangad sialfviliugur af sierlegre Verkan heilags Anda.

Niet af lærum vier þad/ huorneñ Gud

Gud plagar ad høndla vid þa s̄ hn̄ vill vpphefia til mykels hattar z vik fugra Embætta/ Sem er j þan̄ mata ad han̄ reiner þa fyrst z profar j ad-skilianlegan mata. So reynde han̄ Joseph j þuı́ ad han̄ var settur j Fan gelse ꜳdur en̄ han̄ var vpphafen̄ j E gyptalande. David var j Eyde mørku z geymde Niord/ þar til hn̄ var smurdur til Kongs/ og suo marger adrer.

Þar næst skulum vier læra aþ wtlei dslu Herrans Christi j Eydemørkena/ Þad/ ad so sem a Forlıkunar Natiid þess Gamla Testamentis / var fram̄ leiddur eirn liþande Hafur vppa huo-rn ad lagdar voru allar Folksins Syn der / og var þar epter j burt sendur j Eydemørku. Leuit. 16. Eins lagde Gud allar vorar Synder vppa vorn DROTTin̄ Jesum Christum/ Esa. 53. So ber han̄ nu allar suorar Syn der a sier wt j Eydemørkina og fleyg er þeim j Nåþsins Diwp/ Mich. 7.

so þeirra verdur ecke hiedan af minst
vm alla Eilijfd.

Christur hefur og suo/ med þessare
sinne Vtleidslu j Eydemorkena viliad
tilreida oss Veg til Paradijsar/ huad
añ vorer fyrstu Forelldrar voru wtreck
ner. Vær ættum vm alla Eilijfd
wtelucktᵃ ad vera/ fra Samfielagskap
Guds og hans heilogu Eingla. Eñ
þar þuert a moote ad hafa vmgeing
ne med Villudyrum/ og þeim Eluijsku
Hoggormum/ Eñ Herrañ Christur
geingur hier j vorn stad/ Og er j fioru
tijge Daga og 40. Natur a medal
Villudyra/ wtelucktur fra ollum Mo
ñum/ so hañ kiæme oss aptur j Sam
fielag og Selskap Guds og hans hei
logu Eingla. Vær hofdum og eir
neñ þad forþienad/ ad vær skylldum
æfenlega vera þyrer vtañ alla Hugg
un og Hugsuolun Guds og Manna
Þar fyrer er nu Christur hier Hugg
unarlaus einsamall/ hafande onguañ
þañ sem hañ kuñe sier til ad hallda
vppa

Vppa þad hañ afrekade oss eilijfa Huggun hia sijnum Manneskia Fødur.
Vidvorun høfum vier oss hier af ad taka/ sem er/ Ad vær giefum oss ecke sialfkrafa/ edur af vorum eigenn Dærlegheitum fram j Freistingar/ edur til Strijds vid Dioffulen. Nell dur skulum vier bijda þangad til/ ad sialfur Guds Ande leider oss wt j Eydemørkena / þad er/leggur oss Kr oss og Freistingar vppa/ So þurfum vier ecke ad tuijla/ ad sa same Guds Ande sem hefur leidt oss til þessa Strijdsins/ hañ mun z so standa med oss / z styrkia oss.
Vær høfu oss z so þa Huggun hier wt af ad taka j huørskonar freistingum og Motlætingum/ ad Diøfullen gietur ecke j þui enu minsta giort oss mein /nema sialfur Gud leyfe hønum þad/huad nooglega bevijsast af Dæme Jobs. Og hia Mattheum j 8. Stendur ad Dioflarner sem Herran rak wt af þeim Diøfuloda j Gergese
J i vij na lands

ña Lande/ haþe ecke þorad ad ſnertā Suïnahiørdina edur þara j hana/ vtan Jeſus leyfde þeim þad. Þat fyrer meigum vier j alla ſtade øhrædd er vera þyrer Dioþlenum og hans Þyum og Þrælum /ſem ad eru Gall drameñ og þeir ed fara með Særing ar & adrar øleiſelegar Diøfuls Vppa þindingar/Þui þott aller Dioþlar væ re j eirn Hoop ſaman komner/þa me gnudu þeir þo eckert a moote oſſ/fram ar eñ Gud villde þeim leife tilgieþa/ Þuiad øll vor Hefudhaar eru taleñ/& þar fellur eckert af þeim a Jord añ Vilia þſſ Himneſka Fodurſins/Matt hei: 10.

Stadureñ j huørium Endurlauſnar eñ vor leid þeſſar ſijnar þungu Freiſt ingar/ſeiger Gudſpiallamadureñ ver ed hafe Eydemørk/ Eñ huør þeſſe Eydemørk haþe vered/ kieñur ecke øllum eitt ſamañ/oſſ vaidar & ei helld ur vm/þar epter ad grenſlaſt/Eñ þad er audreaded af Ordum Gudſpiallaz

manſ

Maͤttins Marc. j 1. Cap. Ad þad hefur verid sodaň eitt Eydeplats sem eingeň Madur hefur verid edur ꝫbwed þui haň seiger ad Herraň haȝe vered þar med Villudyrum.
Hier kaň einhuor ad spyria/ huar fy rer Herraň hafe helldur verid freistad ur j Eydemørkiñe/ eň aňarstadar?
Oſſ til Lærdoms er þad skied/ So ad vier skylldum þad þar af læra/ Ad hu orier hellst sem elska møg Einsetur og taka sig j burtu fra odrum Moñ um/ til þeirra helldur Dioꝑulliň sig allra mest/ sæker epter ad freista þeir ra og koma þeim j Olucku. Sicaum til/ so leinge sem Adam og Eva voru bæde til samans huort hia odru j Pa radiſſar Alldingarde/ og høfdu sijna Rædu vm Gud z hans heilaga Ord/ þa þorde ecke sa Heluijske Hoggorm ur ad nalægiast þaug/ eň sem Adam Spasierade lijteň Spøl j burt/ og Euva vᵉ einsømul epter/ sie/ strax gaf Dioꝑulleň sig til skrafs vid hana/ Og
 talads

talade so um fyrer hēnē med sinē Lyge
Tungu / ad hun fiell i sargrætele-
ga Eymd og Hörmung. Þa Da-
vid gieck einsamall vppa Þakenu a
sijnu Hwse/ þa freistade Diøfullenn
hans/ og kom hm̄ til ad drya Hoor.
2 Sam. 17. Þar fyrer nær sem
hellst vær þiþnum i Hiarta voru z Sa
lu/ til nockra Diøfulsins Freistinga/
þa forduftum ei nveru z Jdiuleyse/ og
þeinkium þar vppa/sem Salomon sei
ger i sinē Predikunarbook 4. Vei þē
im(seiger hañ)sem eirn er/þui nær
hm̄ fellur /þa er þar eingiñ ō hm̄ reise
a Fætur aptur. Nu ef vær villū
vita fyrer huöriar Ordsaker/ad Herr
añ Christur hefur viliad lata Diøf
uleñ freista sijn/þa eru þar til flerdeil-
is þriar Ordsaker.
1 Hin fyrsta er. sū(Epter þui sem
hiñ heilage Hilarius framsetur) Ad
eingeñ skyllde Vggalaus eda athuga
laus vera vm sig i Heime þessum/ huør
su heilagur og mykels hattar sem hm̄
være

værе/ þui hafe Sathan ecke skamast
siin vid/ad reɗast a Herran Christum
til ad freista hans/ þar han̄ visse þo
fyrer vijst/ad han̄ var Guds Eingiet
in̄ Son/skyllde hn̄ þa ecke myklu diar
fare vera vid oss äuma Vesälinga?
2 Hin̄ heiläge Augustinus leggur
hier til þessa Ordsok/ z seiger/ ad Ch
ristur hafe þess vegna lated Andskot
an̄ freista sijn / Ad han̄ kiende oss m̄z
sijnu Dæme/ huør Vopn og Veriur
vær skylldum hafa j giegn hønum/so
vær kynnum ad hallda Sigrenum/Þui
ad so sem þad ad eitt Kapteirn edur
Strijdsherra/ kiener sijnum Soldatū
sem ovaner eru vid Strijded/huørnen̄
þeir skule diarflega ganga a moote
sijnum Ovinum. Eins lijka kienna
þessar Herrans Christi Freistingar
oss/ sem erum andleger Strijdsmen̄/
huørnen̄ þad vier eigum a standa a
mote Elldlegum Pijlum þess hins
Vondа.
3 J þridia lage/ Villde Herrann
Kk Christ-

Christur reina Freistingarnar/ vppa
pad/ ad hañ hepde Medaumkan og
Medlijding med oss pa vær verdum
freistader/og ad hañ huggade oss/ og
kiæme til hialpar a Nørmungartijm
anum/epter pui sem Postulen seiger/
Ebr. 5. Vier hoþum ei þañ Byst
up/ sem ei kañ samptijning ad hafa
med vorum Breisleika/ helldur þañ
sem þreistadur er a allañ hætt lijka
sem vier/po an Syndar.
Pad er skrifad vm hiñ H. Anthoni
um /Pa hañ hafde yþerstaded marg
ar og þungar Freistaner /pa hafe hñ
spurt so z sagt/ Æ Kiartans Herra/
huar varstu/pa eg var j þessum mijn
um Naudum og Preyngingum?
Huar til ad Herrañ skyllde hafa suar
ad honum a þeñañ hætt og sagt/Jeg
var i kringū þig /og hugde ad huørn
eñ þu hielldst þig /so eg mætte hialpa
þier. Og þessar eru hinar fierlegu
stu Ordsaker/huar fyrer Herrañ villde
lijda Freistingar Andskotans vorra
vegna

vegna j Eydemørkinē.
Eñ framar stendur so j Textanũ: OG þa Nañ hafde fastad fiorutijg er Daga og fiorutijger Nætta/ Hung rade hñ. J þessum Ordum er oss fyrst þad athugande/ huorneñ Herrañ vor Jesus Christus hafe vered vnderbw eñ þa hann vard freistadur af Diøf lenum: Gudspiallamadurinñ seiger/ad hann hafe fastad j Fiorutijge Daga og Fiorutijge Nætta.
Nier af lærum vier þad/ ad nær ꝫ hellst vær eigũ ad strijda a mote And skotans Freistingũ/ þa eigum vier ad bwa oss þar til med Føstum og Bæna akalle/ og vera minnuger þess sem sia Ifur Jesus Rædleggur oss hia Luc. 21. Vackted ydur/ suo ydar Hiørtu þyng est eige af Ofaate og Ofdryckiu/ ꝫ mz Sorgum þessarar Næringar. Hlydũ Aminningu Postulans Peturs. 1. Pist. 5 Cap. Vered Sparneitner ꝫ vaked/ Þuiad ydar Motstandare Diøfullen geingur vm kryng sem greniande Leon

Kk ij eptex

epterleitande þeim hañ ſuelge.

Nu vilium vier hid ſtuttlegaſta hey ta hõi"vered hafe Ordſaker til Þſſar" Herrans Chriſti Føſtu j Eydemörk iñe/Og eru þær þriar ſierdeilis.

Hin fyrſta er ſu/Ad hañ villde þar med giøra Forlijkun fyrer Ofneitſlu vorra fyrſtu Forelldra Adams og E vu/þa þau atu af þui banada Trie j Paradijs.

Þar næſt ſo ſẽ þ ad herrañ Chriſti do á Kroſſenum/ vppa þad hañ þrelſte oſſ fra eilijfum Dauda/ So hungrade hañ og ſo vppa þad/ ad hañ friјade bæde Adam og alla Adams Nidia fra eilijfu Hungre.

J þridia lage/Faſtade Herrann vor Jeſus j fiorutijge Daga og fiorutijge Nætta/ Ad hañ aminite oſs þar med/ ad faſta og hallda oſs fra allskonar Syndum og Ranglæte ſo myked ſem oſs være møgulegt/ Og er þad vm þañ þyrra Parteñ.

Añar

ANNar Parturenn hliodar um þær priggia handaslags Freistingar sem Jesus leid j Eydemørkinne.

Ordsøk og Efne til þeirrar fyrstu Freistingarinnar/ teer Diøfullenn sig af nær verande tilstande Herrans Christi/ Þui þa Jesus hafde nu fastad fioru tyge Daga og fiorutyge Nætur j Eydemørkinne og hann hungrade/ ÞA gieck Freistarenn til hans og sagde/ ef þu ert Guds Sonur/ þa seig þu ad Steinar þesser verde ad Braudum.

Þad er Diøfulsins gømul Vÿsa og vande/ad hann giefur vel gaum og gietur þar ad/þegar ein Manneskia sem af Hiarta elskar Gud sinn / ratar j nockurskonar Eymd eda Motgang/ og so snart sem hann merker þad / þa astundar hann þad mest hann kann / ad hann giete so taled um fyrer sømu Manneskiu/ad hun hallde øll þau Loford og Fyrerheit sem Gud hefur j sijnu Orde giefed þeim sem hann elska/fyrer Hiegoma og Barnamæl. Sømu

 adferd

adferd hefur hañ hier j frame vid Ner
rañ Christum/ Hans hreckvijs asetn-
ingur er/ad koma Jesu til ad tusla þ
uppa/ huert þad Guds Ord kuñe ad
vera satt/sem hañ heyrde til sijn tal-
ad j Eyrnecke/ad hañ være Guds el-
skulegur Sonur/ med þui hann lide
hier j Eydemorkeñe/soddañ Neyd z
Hungur/ og hafe nu pastad i heila
fiorutijge Daga og Nætur samfleitt-
Bijdur hønum þar fyrer og befalar/
ad hañ skule nu reyna til huort þad sie
satt ad hañ sie Guds Sonur/og skule
þui giora eitt Dasemdarverk/z seigia
ad Steinar þesser skule verda ad Bra
udum/ Alijka og hefde hañ so sagt z
talad/Ex. Moses kuñe med siñe Bæn
ad fa þad/ ad þar komu so margar
Wacktelur yfer Herbudder Israels ba
rna so þær þocktu Jordena nær kueg-
gia alna hætt. Num. 11. Jtem
Ef Moses kuñe ad odlast þad af
DROTTne ad Steirneñ gaf af sier
anegianlegt Vatn Exo. 17. Huar
fyrer

syrer skalltu þa ecke giefa komed þui til leydar/ ad Gud lœte Steinana verda ad Braudum/ einkanlega ef þu ert hans eingieten Sonur? Þetta hefur nu vered Argumentum og Astæde Diøfulsins j þessare fyrstu Freistingunne. En huøriu suarar Herran Jesus Diøflenum hier til? Hann slær hann strags med þui Guds Orde sem þar stendur skrifad j Deuter. B. 8. Cap. Ad Madurenn life ecke alleinasta af Braude/ helldur af sierhuøriu þui Orde sem framgeingur af Guds Mune. Hier kann nu einhuor ad spyrja/ huørt Herrann Christur hafe ecke gietad snwed Steinunum j Braudet/ lijka so sem hann snere Vatnenu j Vijn j Cana Galileæ? Þar til suarast so feidis. Visulega gat Herrann Christur þad giørt hefde hann viliad/ þui hann var Natturlegur og Almattugur Guds Son/ og sinurdur med Krapte/ epter Holldenu/ lijka vel til þess ad giøra Dasemdarverk. En med þui

hn̄ var ecke til þess Erendis af heilg
gum Anda a Eydemørkena wtleidd
ur/ ad hañ skyllde j þad siñ giora þar
Damsemdarverk/ helldur vppa þad/ ad
hann epter siins Fodurs Vilia skyll
de verda Freistadr af Diøflenum/ þa
suarar Herrann Christur hønum riett
telega hier vppa af Guds Orde.

Lærdom þann høfum vær oss hier
wt af ad taka/ Ad vær skulum fordast
ad giefa oss j langa Disputatiu
vid Diofuleñ/ Helldur skulum vær ept
er Herrans Christi Dæme/ setia a mo
te hans Freistingum Guds eigid Ord/
og hønum med einu Orde fra oss vijsa
so sem hann giorde j heilar þriar reis
ur. Hefde Eva so giort og ecke hall
did langt samtal vid Høggorminn j
Paradijs/ þa munde huorke hun/ nie
vær/ hafa ratad j þuijlijka Olucku og
Hormung sem vær annars høfum j
ratad.

Huggun høfum vier og eirnenn
oss hier af ad taka/ sem er/ Ad nær siñ

ÿ ij hellst

hellst vær kuñum ad rata i Armood edur Fatakt/so oss skorter Braud/ og verdum þar fyrer ad lijda Hungur/ þa skulum vær ecke leysa Dioflenum ad freista vor med Þioofnadar Adbur dum/ helldur skulum vier varpa allre vorre Ahyggiu vppa DROTTinn þa mun hañ vissulega sia oss fyrer Braude/og oss Dasamlega forsorga huad honum er epter sijnu Guddoms Almætte audvellt ad giora/ Þui ad so sem þad hañ hefur skapad alla Hlute af onguu efne/so er og so hans Makt so stoor/ad hañ kañ an Midils ad hallda Mañeskiuñe vid Lijfed nær hañ vill/Eñ sie so ad Gude þocknist ad brwka Midel til Mañsins Vpphelldis/ þa er hañ þo samt ecke bundeñ til Sidveniulegra Medala/ sem er Fiskur/Braud/ Kiot og añad sem vier plogum Almeñelega oss til Muñs ad leggia/Helldur huad hellst sem hañ skipar ad skule þiena til Mañ sins Næringar/þad allt verdur honū
Kk v strax

strax ad goodum Notum / suo sem
sia mꝏ a Dꝏme Israels Barna j
Eydemorkeñe/Deut. 8. Huor ed lis
du j 40. ar þyrer vtan Braud/og be-
vijsade Gud þar med ad hañ gaf þm
Mañá af Himnum/ad Madureñ lif
de ecke af einusamañ Braude/ helld-
ur af sierhuoriu þui Orde sem fram
geinge af Guds Muñe. So
siaum vier þad hier af/ ad Brauded
af sialfu sier til/nꝏrer oss ecke/helldr/
helldur voru Lijfe vid Makt þad krop
tuga Gud Ord/sem Braudenu samte
ingest. Þar fyrer skylldum vꝏr ecke
lata oss nockurn tijma þad wr Myñe
falla ad vꝏr lesum ecke vorn Bordpsá
lm/og blessum vora Fadu þa vier ga
ungum til Mꝏltijdar.
Oñur Freistingeñ sem Andskoteñ
freistade Herrans Christi med j Ey
demorkeñe/Var Ofþraust z Dramb
seme/ huar vm Gudspiallamadurenn
so skrifar. ÞA took Diofulleñ hañ
med sier j Borgena helgu/og sette hñ
R   vppa

vppa Musteris Bustena / og sagde.
Ef þu ert Guds Sonur / þa fleyg þi
er hier ofan af / Þuiad skrifad er / ad
Englum sijnum hafe hann boded vm
þig / ad þeir a Hondum bere þig / suo
þu steyter ecke Foot þiñ a Steine.
Þad er eitt af Diofulsins hreckium z
Suikaporum / ad þa hañ sier ad hañ
gietur ecke komed einu Guds Barne til
ad efa Guds Ord og hanns Nadar
Fyrerheit / þa snyr hañ vm Bladenu /
og leggur sig þar til / ad hañ giete ko
med Mañeskiuñe til Drambseme og
Hofferdugheita / so siñ være hun ollū
ødrum Heilagre. Þad heiter med riett
tu ad Diøfullen setie Mann vppa
Musteris Bustena / þa hañ gietur tal
ad so vm fyrer einum eda ødrum / ad
honum þiker eingen vera sinn Lijke /
huerke j Gudrækne / Fromleika nie od
rum Mannkostum. J þuilijkañ mata
freistade hñ þß stollta z hofmoodugā
Phariseara / og sette hñ vppa Muste
ris Bustena / þa hann kom honum til
 ad

ad koma fram̃ þ Guds Auglite m₃ þſſ
um Ordñ og ſegia/ Eg þacka þier
Gud/ ad eg er ecke ſo ſem adrer Meñ
Ræningiar/ Oriettvijſer / Hoorkoms
meñ/eda ſem þeſſe Tollheimtumadur.
Med þeſſare Drambſeme gat Droſ
ylleñ ſo yferuñed þeñañ Phariſeara
ad ſialþút Gud feller þeñañ Dom yþ
er hann ad hañ hafe ecke geinged Ri
ettlætur heim aptur i ſitt Hws/ Þui
huor ſig ſialfan vpphefur/ hann ſkal
nidurlægiaſt. Luc. 18.

Onnur Adferd edur Mære ſem Dr
ofulleñ brwkar til þeſſ/ ad ſetia Mañ
eſkiuna opt og tijdum vppa Muſteris
buſtena/ er þeſſe/ Þegar eirn edur añ
ar þikeſt vera ſo Grundvalladur j Gu
ds Orde og goodum Sidum/ og ſuo
Trwarſterkur/ ad honum þiker þad
omogulegt vera ad hñ kuñe þadan j
þra ad falla fra Trwñe/ edur rata j
Otierlegt Lyſterne. Þa ſoddan Þank
ar koma i Mañſins Hiarta/ huad er
þad añad eñ Freiſtareñ hefur þa ſett
hañ

haň vppá Musterisbustena? J puilijkaň inᷓaata vard ſa goode z Gud hrædde David freiſtadur/ þar ꝧ ſeig- er haň j Pſalmenum 30. Eg ſag- gde þa mier giecf vel / ad eg munde all drei falla. Eins lijka vard S. Petur ſettur vppa Musterisbustená af Andſkotanum vegna Opträuſts ꝫ haň hafde a ſialꝑum ſier/þui þa Her- raň Chriſtur ſagde til ſiňa Læreſuei ňa/ ad þeir mundu aller hneyxlaſt a ſier/þa ſuarade Petur til og ſagde/þo aller hneyxle ſig a þier/ þa ſkal eg þo alldrei hneyxlaſt/þar ſyrer ſkyllde ein- giň treiſta meira vppa ſig/edur af ſier hallda/ eň goodu hoofe giegner.

Vier ſkulum og ſo varaſt ad láta Di oſuleň gieta ſett oſs vppa Musteris bustena/ huad ad ſkiedur/ ef vær af Arugyrugheitum gyrnuſtum ædra ed ur ypparlegra Embætte/eň Gud hef ur eirn z ſierhuor tilkallad/ helldr bliuf um þeigiňſamlega vid ꝧ ſem Herraň hefur oſſ tilſkickad/ ſo ſem hiň viſſe

Postuleñ Páll/ 1. Cor. 7.
En oss til Nuggunar skulum vær þad hier wt af taka/ad so sem þad/ad þott Diofullin sette Christum vppa Mustérisbustena/þa gat hañ þo samt ecke hrundid hm̃ þar ofan fyrer/Eins lij-ka mun hañ ecke fa fellt til stiska Limena Herrans Christi vm̃ alla Ei-lijfd.
Nu þridia Freistingeñ sem Herrañ Christur þolde / Edemorkeñe/var su/ Þa Diofulleñ villde hafa komed hø-num til Agyrndar og Afgudadyrkun-ar. Hier lætur Diofullenn j Lioss alla þa Illsku og Hreckuisse sem j hønum byr/Og er þ fyrst/Ad han et-eirn Blygdunarlaus Ande/ Þui þar hñ hefur nu ecke einusinne/helldr j hél-lar tuær reisur verid yfervunen af Her-ranum Christo/ þa skam̃ast hañ sijn huorke nie blygdast vid/ad koma ap-tur j þridia siñ og freista hans. O Herra Gud kome til/Hafe hañ nu so
giort

giört vid Nøþlldid/ Huad meine þier þa ad hñ mune giora Timunum? Nä se Herran sialfur matt lijda þuillijkt/ Vid huortu munu þa Þienararner meiga bwast? Hier næst syner Diofullen sig ad vera eirn Oþlugan og sterkañ Anda/ þar hañ þyrer Guds Tillatseine þlytur Herran Christum med sier vppa Musterisbustena/ z þadan aptur og vppa eitt ofurhatt Fiall.

J þridia lage beuijsar hñ sig hi ad vera eirn vppblæstiñ Drabmsemistar Anda/ j þui hañ dyrfest ad ostka þess aþ Herranum Christo/ad hañ þrañi þalle og tilbidie sig /og hallde sig fyrer þañ sem rada meige øllum Rijkiuñ Veralldarinnar/og meige giefa þau huorium sem hañ vilie. O Strasse þig Gud Sathan/ Þusünd Viclastiñ idur. Enn eirn argan Lygara beuijsar hañ sig ad vera þar mz/ ad hañn eignar sier ad meiga gieþa þ ødrum/ sem hañ a ecke sialþur neitt j/ Þuiad

Kk viij Jord

Jorden er Guds z allt þad þar inne er/ seiger David j Psalm. 24.
Hier af skulū vier þ læra/ Ad lyka ā þ ad Dioful len synde Herranum Christo so sem j Augabragde øll Rijke Veralldarennar og þeirra Dyrd/ So er og j sama maata øll su Glede og Netlegheit sem Diofullen loſar ad giefa Manneskiuñe/ ecke añad enn skammviñ Skiemtun/ sem valla varer vm eitt Augnablik ad reikna ā moote þeim ei lyfu Helujsku Kuolum/ og Himnarijkis oendanlegre Glede og Sooma.
Hier vm skylldū þeinka aller þeir sem vilia vinna þ fyrer Aud og Rijkdom/ ad þeir giefa sig fra Gude/ og villdu helldur þiona Dioflenum so sem(þui midur) ad Dæme þinnast til. Þesser ætttu jduglega ad hafa j Hiarta synu og þeinka þesse Jesu Christi Ord sem standa hia Matt. 16. Huad stod ar þ Manneskiunne/ þo hā kynne ad vinna alla Verolldena/ og lyda Tiopun ā Salu sinne? Seige þar fyrer huør og eirn

og eirn med Herranum Christo/ þa hañ merker þ Diøfulleñ vill freista hans j soddañ mæta/ og draga fra Gude til sijn/ Far fra mier Andskote/ eg vil hallda mi' vid miñ Gud/ z trey sta honum af øllu mijnu Hiarta/ bæde j Medlæte z Mootlæte / j Lijfe og Dauda/ Jæ/ seigie sierhuør so sȳ Kong Josaphat sagde ædur fordum til Jerusalems Jnnbyggiara og þeirra af Juda/ Trwed æ DROTTiñ ydar Gud/ so mun ydur vera ohætt/ og trwed hans Spæmöñum/ þa munu þier faa Luckū j añare B. Paralip. 20. Cap. Seigium orugger j Trw ne med Job/ þo þu DROTTiñ taker Lijfed af mier/ þa skal eg þo sämt vona a þig. Job 13. Og mz S. Petre/ Herra/ huört skulum vier fara fra þier? þu hefur Ord eilijfs Lijfs. Johañ. 6.

Nær vier so giorum j huörsköñar Freistingum sem Andskoteñ astrijder oß med/ þa mun þad obrygdanlegā

ſkie/ad ſa vonde Andſkóte mun forlaa
ta oſſ/ ſo ſem han̄ forliet Chriſtum/
Og ſo ſem þad/ad Einglar komu til
Jeſu og þionudu hønum / So mun
Gud og ſo beþala ſijnum Einglum
ad giæta vor og þiona oſſ/þui ſo ſtend
ur þar j Pſalmenum 91. DROTT
iſt er þitt Trwnadartrauſt ſa hin̄ hæd
ſte er þitt Athuarf/ Þar þyrer mun
þig eckert vondſlegt henda/og eingen̄
Plaga mun nalægia ſig til þijns Her-
iſmkyn̄is/þui han̄ heþur boded ſijnum
Einglum vm þig. etc. Jþærum oſs
þar fyrer Guds Herſkrwda z ſtrijdum i
Krapte Chriſti Man̄lega a mote oll
um Freiſtingum/ſo munum vier vm ſij
der þaa ad heyra þeſſa Gledelega Hug
gun/Sæll er ſa Madur ſem Freiſtin
gina lijdur/þui epter þad han̄ er rein
dur/mun hn̄ odlaſt Lijþſins Koronu.
Nuoria hina ſomu Lijþſins z Dyrd
aren̄ar Koronu/ oſſ giefe Gud j
Napne/ſijns Sonar Jeſu
Chriſti/ Amen.

An̄an̄

Annan Sunnudag j Føstu.

Evange. Matth. 15.

JEsus gieck burt þadan / og foor j Lands alpur / Tyri og Sydonis. Og sia þu/ ad Cananersk Kona gieck ut aþ þeim somu Takmorkum/Kallade og sagde. Herra Sonur Davids Myskunna þu mier/myn Dotter kuelst j/la aþ Dioflen um. Og hn suarade henne ongun Orde/ Hans Lærisueinar geingu til hans/badu han og segdu. Lattu hana fara/ aþ þui hun kallar epter oss/ Enn han suarade og sagde. Eg em ecke sendur utan til þorta þadra Sauda af Husi Jsraels. Enn hun kom og tilbad hann seigiande. Herra hialpa þu mier/ Enn hann suarade henne og sagde. Þad er ecke gott ad taka Braud ded Barnanna og kasta þui fyrer Hunds/ ana. Enn hun sagde/ Satt er þad Herra/ Enn þo eta Hundarner aþ Molum þeim sem detta aþ Bordum Drottna sei/ tra. Þa suarade Jesus og sagde. Þu Kona/mykel er þyn Tru/ Verde þier

 sua

ſuo ſem þu villt. Og a þeirre ſomu St
undu vard hen̄ar Dotter Heilbrygd.

ÞAD verdur leſid j Geneſis B. 42. Cap. Vm Joſeph og hn̄s Brædur/ þa þeir komu til Egy ptalands/ z villdu kaupa Korn ſier til Biargar/ Ad Joſeph hafe ſynt ſig re idugleg an̄ vid þa/ talad þeim hardle ga til/ og kallad þa Nioſnarmen̄/ þar a ofan hafe han̄ halldid Simeone epter hia ſier j Fiøttrum z Fængelſe/ en̄ wtheimt ad Benjamin ſem var Ja cobs yngſte Sonur/ ſkyllde þæraſt ſier ſo han̄ være ſin̄ Þienare. 44. Cap.
Þeſſe Vidhondlun Joſephs vid Br ædur ſyna / er ſo j Sioon ad ſia ſo ſem han̄ hefde ecke ætt Ættarmot vid þa/ edur han̄ hefde alldeilis onguan̄ Ne iſka Broodurlegrar Elſku haft til þei rra. Alijka og med ſama moote aud ſyner ſig ſa Himneſke Joſeph DRO TTin̄ vor Jeſus Chriſtus j þeſſa Dags Evangelio vid þa Cananverſku
Kuiñunā

Kuiñuna/ Nañ leiþer ecke ad eins/ ad heñar Dotter skule med Dióþul-sins Fiøtrum bundeñ vera/ helldur þeiger hañ þar ad auke vid heñe/og nær hañ vm siider virder hana neck urs andsuars/ þa syneſt þad vera me ir aþ þioofte eñ Medaumkan / þui hañ ſeigeſt ecke vera ſendur nema til Fortapadra Sauda af Hwſe Iſraels/ I einu Orde ad ſeigia/Herrañ Chriſtur hagar hier ſo Ordum ſijnum og Vidmoote vid þeſſa Canverſku Kuiñu/ ad hun heþur mætt þeinkia / ad þar være eingeñ von til/ad hun heþde ſier framar nockrar Nædar eda Myſkunar af hm̃ ad vænta. Ioſephs Bræ dur medkiendu/ ad þeir hefdu med ſijn um Syndum þad forþienad/ þo þeir yrde nu fyrer þuilijkre Oblijdu og hør dum Ordum af Rædsmañe Kongſins J Egyptalande ſem þeir þeingu ad heyra. So mætte og ſo ſu Can uerſka Kuiñañ/og vier aller med hen ne/ jata og medkieña ad vier hoþum

 for

þorþienad(ongus ſijdur eñ þeir) med Syndum vorum/þad/ad Herrañ Chr iſtur ſkyllde ecke ad eins þeigia vid Bœ num vorum/ helldur og eirneñ ſijna a ſier Reideſuip vid oſs/þui huad opt he fur hañ forgiefins kallad til vor j ſiñ nu heilaga Orde og amint oſſ til Yf-erbootar? Er þa ad furda ſig þar yfer/þo hañ lœte oſſ kalla nockra ſtu nd aptur til ſijn' œdur eñ hañ Bœn-heyrer oſſ? Eñ hier a moote a oſſ oll um ad vera þad til ſtœrſtu Hiartans Huggunar og Glede/ ad ſo ſem þad ad Joſeph þo hañ ſynde ſig j fyrſtu biſtañ og ofugañ vid ſijna Brœdur/ þa hafde hañ þo ſamt hid iñra Hia-rtgroona og Broodurlega elſku til þe irra/ſo hans Hiarta brañ af Kiœrlei ka j honum/og gat ecke leingur leint ſier fyrer þeim. Eins hefur og ſo Herrañ Chriſtur hier eitt Broodurlegt Hiartalag til þeirrar Cananerſku Kuiñ uñar og allra vor/ ſo ſem ſiœ mœ a Endalykteñe œdur eñ þau ſkildu. Og vilium

vilium vier nu heyra einfallda Vtleg
ging þessa Gudspialls/og þad sama j
þremur Smagreinum.

1 Og er hin fyrsta vm Kryngumstæ
dur þær ß viduskia þessu Evangelio.

2 Añur vm þa þrefallda Reinslu
sem þesse Kuña vard ad þola.

3 Um þridia skal vera vm þa Dyrd-
legu Sigurviñing z Ending/sem hun
fieck a þessare Reinslu/Med þeim Lær
domum og Huggunum sem hier ad
hnyga.

Herra Jesu Christe/Vertu j Verke med oss
so sem þu ert vanur/ og gief ad þesse vor
Vmþeinking meige verda þier til Lofs/ eñ
oss til Vppvakningar og Andlegrar
Huggunar/ A M E N.

SO myked sem þui fyrsta Greinar
kornenu vidvijkur vm Afvik edur
Kryngumstædur / sem ahræra þessa
Dags Evangelium/ þa hliodar suo
hier vm Textañ. OG Jesus giecl
burt þadañ /Og for j Landsalfur
Tyri og Sidonis.

Ordsok og Efne þar til/Ad Herr

 ann

eñ Christur vyke j burt wr Gydinga Lande/ fra sijnu eigen Folke/ til huørs hañ var þo sierdeilislega sendur/ enn ferdast aptur j þ Heidna Land Pheni tien j huøriu ad voru þesser tueir Sta der Tyrus og Sidon/ Þa var su skarpa Disputatia/ sem Jesus hafde halld ed vid þa Skriptlærdu og Phariseos/ vm Mañasetninga/ af huørium þeir hielldu meir og framar enn af Guds eigen Orde og Befalningu/ so sem sia ma af sama Capitula Matth. Sem þetta N. Evangelium stendur j. Og so sem Herr an Christur formerk er ad hann gietur ønguo til leidar ko med vid þa/ og þeir villdu ecke hlyda Sañleikanum/ þa talar hñ so til sinna Lærisueina/ og seiger/ Lated þa fara/ þeir eru blinder og blindra Leidtogar/ Matth. 15.

Hier af høfum vier þad ad læra/ Ad Herrann Christur er ecke bunden med sitt heilaga Ord vid nockurt vist Platz Stad edur Land/ helldur nær hañ sier

ad bæde Hañ og hans heilaga Ord er foracktad af einum edur ødrum/ þa vyker Hañ burt þadañ/og fer apt ur þangad med Ord sitt og Velgiørn inga sem honum er giegnt og teked/ Þui so seiger Herrañ sialfur j fyrre Samuelis B. 2. Cap. Huør mig heidrar/þañ vil eg heidra/Og sa mig forracktar/hañ skal fyrerlitenn verda.

Dæme hier vppa vilium vier taka af einum goodum Fodur/ nær hañ kall ar Børn sijn til Bordz og Maaltijd ar/ eñ þau vilia ecke giegna honum/ edur koma/ elskande meir Leik og Laat giæde eñ Fodursins blydt Bod/Þa re idest Faderenn Børnunum sem von er a/og lætur Dyrnar aptur fyrer þeim so þau verda ad þarfnast Matarins. Eins geingr þ til (þegar Herrañ Ch ristur bydur oss Mønnunum j sijnu H. Orde til þeirrar andlegu Sælar kræd uñar/ eñ vær sætum þui ecke/ vcktum meira fyrer Glaum z Glys þessa He ims/eñ Jesu blijdlegt Bod/þa tekur

 hann

pra ofs þad Hunneſka Braudedᐟeinn
ſender j ſtaded Hungur Ordſins/ Ept
er þui ſem þar ſtendur hia Spamañ
enum Amos/ 8. Cap. Sia þu/ſeiger
DROTTiñ/Eg vil ſenda Hungur
j Landed/ ecke Hungur epter Braude
edur Þorſta epter Vatne/ helldur ept
er þui ad heyra Ord DROTtins.
Latiũ ofs þar fyrer ſia ſo til ad Herr
añ Chriſtur vijke ecke j burtu vr vor
um Kyrkium og Skoolum/nie vorum
Hwſum og Hiortum/ helldur koſtum
Kapps a ſo ad haga ofs z hegda vid
Guds Ord og hans Þienara/ad hñ
hafe Lyſt til ad vera hia ofs z a med
al vor med ſijnu Naadarrijke/þt ſæll er
ſa Madur hia huorium ad Herrann
Chriſtur byr og bygger.

Þad añad ſem ofs er athugande
af þeſſu þryſta Greinar kornenu/ er
vm Kuiñuna ſem hier verdur gieted/z
vm heñar Hwskroſs/z huornen hun
hagar ſier z hegdr þar j ñe/Gudſpia
llamaduren talar hier ſo vm. OG ſia
þu

þu/ Ein Canuersk Kuinna gieck wt af þeim somu Takmorkum. Þetta Ord=orned/ Sia þu/ Þad aminer oss ad vær skulum vandlega giæta ad þui sem hier skiedur/ Lijka sem Gudspialla madurinn heþde so sagt og talad/ Þad er ad sonnu stoor og þurdanlegur Hlu tur ad Gydinga Folk skygger i burt þra sier þann Fyrerheitna Heimsins Frelsara/ Enn Heidingiar og Afguda dyrkarar medtaka hann aptur. Þar næst stendur i Textanum/ ad þesse Kuinna hafe vered Canuersk/ Þad er/ ad hun haþe verid komenn af Canaan/ edur af þui Cananeiska Folke/ huoriu Gud hafde adur fyrre formællt fyrer Munn Forfodursins Noua/ Gen. 9. Og sagt/ Boluadur vere Canaan.

Hier af meigum vier taka oss þad til Huggunar/ Ad ef so kann ad skie/ ad eirn edur annar skurlar þad i sijnu Hiarta ad hann þikest komen af illum og Oguðlegum Foreldrum/ Þa læte hann sier til Hugar koma þaug Ord

 Orðs

DROTTins / sem hañ talar fyrer Muñ Spaamañsins Ezechielis. 18. Seigiande/ Sonureñ skal ecke bera Fødursins Misgiørning/ og Faderen ecke Sonarins. Jaa/Nuor og eitt sem j slijkañ maata verdur preistadur/skylde giora so sem su Canversk Kuiñañ giørde/ Ad þo hun være komeñ aþ þui Boluqada Canaans Afkuæme/ þa hellour hun fier þo samt til Jesu.

Þar hier stendur j Gudspiallenu ad þesse Canuerska Kuiñañ hafe geingid wt af Heidingiaña Takmørkum Tyro og Sydone/ Þa verdum vier þar mz Aminter.

Fyrst/ huad mykliu Goodu ad Kross og Mootgangur kome til leidar/ sem er/ ad hañ tekur allt athugaleyse burt fra Mañeskiuñe/ og lockar hana til ad leita ad Herranum Christo/ ecke suo sem Stryds menn Gydinga leitudu ad hønum fordum j Grasgarden um/ Þa þeir med heyptugum Huga gripu hañ og færdu j Fiotur/ helldur med

med audmiukre og alvarlegre Bæn z
angrudu Marta. Þesse Kuiña hafꝭ
de lifad allt til þess á i stooru athuga
leyse/ so hun skeytte huorke vin Herr-
añ Christum/ nie vm sijna Sal' Vel
ferd. Eñ sem Kross og Motlæte sæ
ker hana heim/ þa kiemur þad henne
af stad huort hun vill/edur vill ecke/
so hun geingur wt og leitar sier lijkn
ar hia Herranum Christo. Já/ suo
sem þad/ Ad þess meir sem Vatned
vox yfer Jorduñe j Noa Floode/ þess
hærra lipte þad Orkeñe vpp / Eins
giora og lijka Dylgiur Motlætinga-
na/ þess meir sem þær brwsa og reisa
sig ordugar/þess meir lypta þær bæde
Huga og Salu Mañeskiuñar vpp til
lifanda Guds so þau nalægiest hñ.
Nond DROTTins er alyka til
ad jafna/ so sem eirn Segulsteirn/hu
or ed Mañaña Hiortu snerter/einkan
lega þa þau eru ordeñ Stalhord/ og
dregur þau nedañ wr Diwpe Horm
ungaña vpp til sijn/ þar fyrer talar
 Davið

David so j Psalm. 130. Burt wt Diwpenu hreopa eg DROTTiun til þijn.

Þar næst so s̃ þ/ Ad su Canversta Kuiñan geingur hier wt/ ecke alleinasta fra þeim Neidnu z Ogudlegu Tyri og Sydonis Iñbyggiurum/ helldur og so fra þeirra Takmørkum/ So eigum vier eirneñ ad skilia oss andlega/ ecke alleinasta vid Samfielagskap illra Maña z Heimsins Vellystingar/ helldur og so ad fordast z flya allt þad sem oss kañ ad leida og locka til Syndaña.

Þad er z so mykils Lofs vert j fare þessar Kuiñu/ Ad þo hun være heideñ og af Neidingium komiñ/ þa fer hun ecke eins og adrer heñar Landsmenn til siña Afguda/ eda j Goda hwsid/ ad bidiast fyrer vm Hialp vegna siñar Doottur/ helldur flyr hun og fer til þess rietta og saña Naudhialparans vors DROTTins Jesu Christi. So eigū vier og so ad fordast ad leita

oss

oss Læckningar hia nockrum odrum enn hia Endurlausnaranum vorum Jesu Christo / huort sem vier þurfum heñar vid vegna vor sialfra edur añara.

Nu vilium vier framveigis fa ad heyra / huorneñ þesse Cananeiska Kuiñ añ hagar sier þa hun kiemur til Herrans Christum. Gudspiallamaduren seiger / ad hun hafe hroopad epter honum / og sagt. Herra Sonur Davids Myskuna þu mier. Þesse Bæn er ad soñu fa ord / eñ þo kroptug og Trwarmykel / gaumgiæfum hana þui vel og rækelega / so vier mættum nockud gott af heñe nema.

Fyrst er hier athugande ad Bæn þessarar Kuiñu / hefur ecke vered nockurt Munngiælfur / Flapur edr gælaust Barnahial / helldur þuilijk Rada sem fram hefur floted af einu breñande Hiarta / huad rada ma af þui ad Lærefadereñ Lutherus seiger / hun hafe hroopad og sagt / Ach edur Æ Herra / huort Hliood vær þlegum ecke giarnañ

ad láta heyra til vor/vtan þegar oss tekur eitthuad sárlega til Hiartans.

Munum oss þar fyrer/nær vier giør um Bæner vorar til Lifanda Guds/ ad vær giørum það af Alvørū z kloc kuo Hiartá/so ad sú Klogun eige ecke heima hiá oss/sem sialfur Gud fram setur hiá Spámanēnum Esaiam sei giande/Þesse Lijdur nalægest mig mz sijnum Muñe/z heidrar mig med Vo rum sijnum/eñ þeirra Hiortu eru lang gt frá mier .29. Cap.

Þar næst giører hun Bæn þessa ecke af neinne Falvijsku edr Vidarrá de/helldur af storre Framsyne og skyn seme/ þui hūn tilbidur hier enguañ añañ/ eñ þañ sáma sem Gud hefur sialfur skipad j sijnu Orde ad tilbedeñ skyllde verda. Skamast meiga sijn þar fyrer hiá þessare Kuiñu/bæde Papistar og adrer/sem tilbidia heila ga Framlidna Meñ /edur Lykneskiur vm huoriar Dávid so talar j Psalm. 115. Og seiger/ad þær hafe Muñā og tale

og tale ecke / Augu og siae ecke / Eyru og heyre ecke.

Framar meir er oss þad athugande ad hun kallar Christum ecke einungis Herra / hélldur z so Davids Son / Þar hun kallar han Herra / þa jatar hun og viþurkienner ad hann hafe Makt til ad hialpa j allskonar Neyd z Nor inunguin / Hun jatar og so ad hann sie eirn Almattugur Gud og Herra yfer ollum Hlutum / og eingen sie hans Lyke / Psalm. 35. En þar hun kallar han Davids Son / þa medkiener hun ad hn sie sa sanne fyrerheitne Messias og Hennsins Frelsare / sem fædast atte af Davids Attkuþsl.

So skulum vier læra þad hier aþ / Nær vier giorum vorar Bæner / hvort hen vær eigum rietteléga ad tilbidia Jesum / sem er / Vær eiguin ad akalla han og tilbidia sañan Gud og sañan Mañ j eirnre Personu / en ecke so sem sumer Villumeñ vilia / Ad Herrañ Christur sie alleinasta tilbediñ epter

Min Gud

Guddomenum/ eñ ecke epter Manni-
demenum.

Framar meir læfur þesse Konuskiep-
na j hvoße huar vm hun bidur/sem er
vm Rád/Vægd og Myskun bæde sy-
rer sig og sijna Dotter / huør hun
seiger miog jlla kuelieft ap Diopl-
enum. Þad hepur man eps inatt vera
em hrædeleg Pijna og Hiarta sorg/
sem þesse Konukynd hefur hapt ad bæ-
ra þar hun vard ad sia þar vppa bæ-
de seint og snemá/ad heñar Hiartkiæ-
ra Dotter var so hrædelega kualeñ z
krameñ ap Dioplenum/ad hun haf-
de onguu Roo eda Hüjld huorke No-
ott nie Dag/ og þui er oll Von þar
til/ þo hun hafe vered so akøp j þui
ad leita sier Myskunar hia þeim sem
Nægd Myskunar og Endurlausnar
eñar var hia ad fa z þiña.

Hier ap hofum vier oss þad til Lær-
doms ad taka/ huorneñ þad ad Foreld-
drana Giede og Hiartalage eige ad ve-
ra vared til sijña Barnakynda/ sem

ke/ Ad þeir eiga ad hafa þaug Hiarta ãnlega kiær/ og bidia fyrer þeim/ þui Børnen̄ eru ein edla Gafa Guds/ og eirn forkostulegur Skeinkur þess allra hædsta. Ja/ sialfur Gud Himneskur elskar þaug og virder so mykels ad han̄ seigest vilia tilreida sier Lofgiørd wt af þeirra Mun̄e. Psalm. 8. Vor einka Endurlausnare z Emanuel Jesus Christus hefur sialfur tekid smabørnin̄ i fang/ lagt sijnar signudu Hendur yfer þau/ blessad þau z sagt/ Leifid Bornunum til mijn ad koma/ z bañid þeim þad eige/ þuiad þuilijkra er Guds rijke/ Matt. 19. Þeir H. Guds Einglar a Himnum ála þuilijka Ø̄n fyrer Smabørnunum/ ad þe ir giæta ad þeim og vernda þa fra øllum Slisum / so þaug steite ecke Foot sin a Steine. Psalm. 90.
Viltu nu vier rena Augum vorum til añara Skeipna Guds/sem han̄ hef ur skapad/ en̄ hafa þo ei þeiged Mal nie Skynseme eins og vær/ Þa sia
Mm iij viess

vier Hugsijka Vmhyggiu þær bera
fyrer siinu Afkuæme. Þad er skrifad
ad vm Høggorminn / Ad þa hann hefur
drepid Vnga þess Fugls sem heiter
Pellican / þa hogguir same Fugl sitt
Briost j sundur mz siinu Nefe / z læte
so sitt Blod renna ofan a vnganá / suo
þeir verde lifande aptr / Sie þetta satt
huad ættum vier Mennerner þa ad giora
sem Gud hefur giefid bædi vit og
skin / skildum vier ecke myklu framar
elska vort Afkuæme huørt Gud hef-
ur virdt so mykels / ad hann hefur þad
skapad epter sinne eigen Mynd / enn hu
ørnenn þad tilgange fyrer sumumhuør
ium Forelldrum / þar vm er Siön søgu
rijkari / þar finnast þeir sem ecke allei
nasta hata so sijn Børn ad þeir vilia
huørke heyra þaug nie sia / helldur
reka þaug fra sier olldungis og giora
þm ecke hid minsta gott / þuilijkt Rætt
ärleyse vill Gud j engian mata lijda.
Þar næst verdur oss fyrer Sioner
sett af Dæme þessarar Kuinnu z hennar
Dooll

Dooktur/huad mykel og margvyßleg ad sie Mañskiepnuñar Eymd hier j Lyfe/so þar finst traudlega þad Nws edur bygt Bool sem ecki hafe siñ sier dellis Kross og Motgang/sie þad ecke a Forelldrunum/so er þad añadhuort a Børnunum/ Nijunum/ edur og so a þeirra Goze/so þad vill sañast sem sa vyse Syrach seiger j 40. Cap. Ad þad er eirn aumlega Hormulegur Natur/ vm allra Mañа Lyf / fra Modur kuide/ allt til þess þeir eru j Jordena grafner/ huør ad er allra vor Mooder/ Þar er ætijd Ahyggia/ Otte /Von/og med seinasta Daudeñ/ Jafnvel hia þeim sem j skoorum Neid te sitia/ sem hia þeim minsta a Jordu/ Jafnvel hia þeim sem Silke og Coronu bera/ sem þeim/ sem klæder eru grærre Nempu. Þesse Vmþein king vorra Eymda og Armædu/ ætte og alla tijma ad þiena oss þar til/ ad vær kyñum ad verda þ rfsamler gio ra Jdran vorra Synda/ og læra ad Mi m iñ . elska

elſka Gud/Og ſkal þad ſo ſagt vera
ým þad fyrſta Greinarkorned.

A NNar Partur Gudſpiallſins hliod
ar vm þa þrefallda Reinſlu/ ſem
þeſſe Kuiña vard ad lijda. Gudſpialla
madyreñ ſeiger/ Ad þa hun hroopade
epter Herranum Chriſto/og bad hañ
vm Hialp/ þa hafe hañ ecke ſuarad
Heñe einu Orde. Þetta hefur
mætt falla þeirre aumu og Sorgfullu
Kuiñu næſta þungt til Hiarta/ad Ne
rrañ Jeſus virder hana ecke Andſu
ars/ helldur þeiger hañ vid hennar
Bæn. Og ſiaum vier fyrſt hier af
huorneñ Gud plagar ad høndla vid
oſſ ſtundum/ þa oſſ liggur a/ og vier
kollum til hans j vorre Neyd/ſem er/
ad hañ þeiger vid Bænum vorum.
Hier kañ einhuor ad ſpyria/huorneñ
ſlykt kome til /þar hañ ſkipe þo ſialfr
ur j Pſalm. 50. Akalla þu mig a
Hormungar tijmanum/ eg vil Bæn⸗
heyra þig/eñ þu ſkallt priſſa mig. Og
hia Spamañenum Eſa. 65. Cap.
Seiger

Seiger hañ/Pad skal skie ad ødur eñ
þeir kalla /pa vil eg andsuara þeim
og medan þeir eru eñ nu ad tala vil
eg heyra pa. Quad heyre eg
hier? Er pa Gud nockud Ohalldiñ
ordur/ so hañ helldur ecke þesse sijn
Fyrerheit og Lofaner? Nei/langt þi-
ærre/ helldur eru þar vissar Ordsaker
til huar fyrer Gud dregur vndan opt
og tijdum Bænheyrsluna vora/og suar
ar oss ecke so fliott vppa vora Suplí
catiu sem vær giarnañ vilium.

1 Fyrst skiedur pad/ þess vegna/ so
vier mættum kañast þar vid/ ad vier
hofum ecke alleinasta med vorum suñ
virdelegum Syndum þad forþienad/
Ad Gud skyllde leggia oss Kross og
Motgang vppa/helldur/ og so/ ad hñ
skyllde afseigia oss sijna Hialp og ad
stod.

3 Þar næst dregur Gud og so vnd
añ Bænheyrsluna vora/so vær skulum
verda þess heitare og akafare j Bæna
akallenu.

3 Og i þridia lage/ sw ad Nialp DROTTins verde oss þess gledeleg re og Huggunarsamlegre sem hun ki emur seirna fram/ enn vier sialfer Þss fœsare og æfiædare til ad þacka Lif anda Gude fyrer sijna Nædarrijka Ni alp/ og ad hun palle oss alldrei wr Miñe þadañ i fra/ suo leinge sem vier lifum.

Vær Skulum og so taka oss þad hier af til Huggunar/ ad þo ad Gud andsuare ecke Bænum vorum strax ẽ vier kollum til hañs /þa meigum vier ecke strax þar af alikta ad Gud hafe olldungis yfergiefed oss og ad vær hø fum oss ecke framar hia hønum Næ dar ad vænta/ Nei/ ecke so. Siaum Dæme þeirra heilogu Manna i fordū tijd/ Kallade ecke Noe til DROT Tins eitt heilt Ar i Orkeñe ædur eñ hañ vard Bænheyrdur/ og wtleiddur þadañ. Joseph i Egyptalands Fæ ngelse i þriu ær. Jsraels Folk i E gyptalande i 350. Ar. David i siñe

wtlegd

ytlegd j ſiju ær/og ſo marger adrer
Huørter ſærgrætelega hafa veinad og
klagad yfer þeſſare Pogneñe. Seiger
ecke hiñ heilage David j Pſalm. 10.
DROTTiñ þui geingur þu ſo ſiar
lægt? Og geimer þig a Naudungar-
tijmanum. Og j Pſalm. 13. DR-
OTTiñ/huørſu leinge villtu ſo olld-
ungis gleyma mier? Huørſu leinge
hylur þu þitt Andlit fyrer mier? Nu
ørſu leinge ſkal eg vera Sorgande j
minne Sálu/og ængra mig ſo j mijñ
nu Hiarta Daglegana? Item j Pſa
lmenum 69. Klagar hiñ H. David
ſo og ſeiger/ Eg hefe hroopad mig
moodañ/miñ Hals er háas/Synenn
ſorgeingur/þad eg ſuo leinge hlyt ad
bijda epter mijnum Gude. Og eñ apt
ur ſeiger hañ j Pſalm. 83 Gud þeig
ei þañeñ/z vert ei ſo þagmælſkur/zc.
Eñ ſo ſem þad ad bæde David z ad
rer Guds meñ vrdu vm ſijder Bænhey
rder z frelſader af þeirra Anaudum/
So mun Gud og ſo viſſulega Bæn-
 heyra

heyra oss/ ef vier hollдū fast æfram̄
j Truñe og Bænakallenu. Suo
sem þeir/ seigiande/ Þo Duol su þær
est fram̄ a Natt / fra þui til Morg
uns siþan/ mitt Hiarta a Guds æst
og Mætt/ efast skal ei nie kuñда.

Framveigis þar hier stendur / ad
Lærefueinarner Herrans Christi
hafe beded fyrer þessare Konuskiep
nu/og sagt. Herra/ Lættu hana fa
ra þui hun kallar epter oss. Þa hof
um vær oss þar af/ þetta til Amiñing
ar ad taka/ ad nær sem vier heyrum
edur siaum/ad vor Samchristeñ Na
unge/ ratar j nockurskonar Freisting
ar eda Hormung/ þa er tilheyrelegt z
skylldugt/ ad oñur Guds børn bidie
fyrer honum til Guds/ ad hañ vilie
giefa honum eitt Nadugt Frelse/ fra
sine Eymd/ huad hid sama Ande DR
DTTins bydur oss ad giora/ med þß
um Ordum j Pistle hins H. Jacobs
5. Cap. Sie nockur Siukur ydar a
mille/ sa kalle til sijn Hilldunga Safn
adarens

adarens/ og lææte bidia fyrer ſier. et.
Þuiad Bæn þeſs Riettferduga maa
myked þa hun er alvarleg.
Eñ Ordſøkena/ huar fyrer Herrañ
Chriſtur hafe gieþed Lærefueinunum
ſuo hart Aþſuar/ ſem hier epterfylg
er/ þa. þeir bædu ꝧ þeirre aumu Kuï
ñu/ Hana tillegg: Lærefaderenn Chry
ſoſtomus/og ſeiger ad Herrañ Chriſt
ur hafe viliad kieña þar med/ad Meñ
ſkylldu ei ſo ølldungis reida ſig vppa
añara Fyrerbæn*/ad þeir forſoomade
þar med ad bidia fyrer ſialfum ſier/
Helldur være þad Naudſynlegt ꝛ Gu
de þocknanlegt/ad vær komum ſialfer
fram fyrer Gud med vorar Bæner.
Epterfylger ſu øñur Reinſlañ/ ſiñ
þeſſe ængrada Konuſkiepna vard ad
wtſtanda/ ſem er þeſſe/ Ad Herrann
Chriſtur ſo ſem wtelyker hana hier
fra ſiñu Rijke/Þuiad þegar Lærefuei
narner bidia fyrer heñe/þa tekur He
rrañ hardlega vnder vid þa/ꝛ ſeiger.
Jeg er ecke ſend: vtan til Fortapadra
 Sauda

Sauda af Hwsi Israels. Mykel
og þwng var ad ſoñu ſu fyrſta Rein
ſlañ/ þa Herrañ þagde vid þeirre au
mu Canuerſku Kuiñu/ Eñ þſſe er lan
gtum ſtærre/þui huad er þetta añad
eñ ſem hañ hefde ſo ſagt og talad/þu
ert ecke af mijnu Saudahwſe/ þu ert
ecke jñſkrifud j Lijfsbookena helldur
j Daudans bok/Ja/ j þad ſuarta
Regiſtred / þar fyrer þarftu ecke ad
vænta þier neitnrar Nadar hia mier.

O Herra Gud/huad hrædeleg Ord
eru þetta/Ja/þau hafa viſſelega ge-
inged þetrre aumu Kuiñu j giegnum
Merg og Bein. Viſſulega hefur
Sathan j þetta ſiñ/ecke þorſemad ſig
helldur hefur hañ blæſed ad þeſſum
Freiſtingar Kolum med / og bored
ſig ad telia ſo vm fyrer þeſſare veſolu
Konuſkiepnu ſo hañ giæte komed hen
ne til Orvæntingar/hañ hepur predi
kad hid jñra ſo ƥyr r heñe/ og ſagt/
Heyrdu nu til huoriu hañ ſuarar/þu
hefur nu feinged þa wrlauſn ſem þier
ber

ber med riettu/sem er/ad þu siert ecke j tølu Guds Barna/edur wtvaleñ til þess eilijfa Lijfsins/þitt Nafn sie ecke skrifad a Lijfsbokena/helldur sie þad j mijnu Registre/þar eyter er þad til onytis/þo þu hallder afram j Bænenñe/Þetta og þvilijkt hefur Diøfull eñ Predikad j heñar Hiarta. Eñ hu ørneñ hagar hun sier þa j þessum hañ rda Reinsluskoñanum? Gudspiallañ niadureñ seiger ad hun hafe ecke af lated / helldur hafe eins epter sem ádur komed og tilbeded hañ seigiande. Herra/Hialpa þu mier. Eñ so ad vier mættum fa riettañ Skilning a þessu Andsuørenu Herrans Christi/Þar hañ seigest ecke vera sendur nema til Fortapadra Sauda af Hwse Israels. Þa skulum vier þad vita/ad Herrañ Christur talar hier ecke vm þa Sending/sem hans Himneskur Fader sende hañ til ad Endurleysa Mañkyned/þui su Sending heyrde øllum jafnt til / bæde Gydingum

og Heidingium/ helldur talar Hañ hier
vm sending sijna til ad predika Evan
gelium/ huør sending ad heyrde allein
a sta þeim af Hwse Israels til/ þad
er Gydinga folke/ Epter þui sem Po
stulen̄ seiger til Rom. 15. Eg seige
ydur ad Jesus Christus var Þionustu
mad ur Vmskurnareñar (þad er þeir
ra vmskornu Gydinga) fyrer Guds
Sañleika saker/ til stadfestu Fyrerhet
tañā sem til Fedrañā eru skied. Vj
ke þar pyrer j hürtu aller Villu And
ar/ sem vilia alyckta vt af þssu Her
rans Christi Andsuare / ad Guds
Naad og hanns Sonar Jesu Christi
Daude og Forþienusta heyre ecke oll
um Monnum jafnt til/ þui so skrifar
Postulen̄ Pall/ Tit. 2. / Ad su heilsu
samlega Guds Naad sie auglios orden̄
ollum Moñum. Item vottar Guds
Ande hia Spaamañenum Ezech. 18.
ad Gud vilie aller skule Saaluholpner
verda/ ꝛ þar skule eingen̄ tapast. Og
j ødrum stad seiger Skriften̄ so / Ad
Jesus

Jesus Christus sie daienn pyker alla Meñ/og jafnuel fyrer þa sem þyrer farast. Af þessu ollu siaum vier vk þryekelega/ ad þo ad Jesus Christus være komeñ alleinasta til þess ad pre dika i eigenn Personu fyrer Gydinga Folke/ og ad giora hia þui sijn Da-semdar verk/þa var hañ þo onguu sij dur komeñ til þess ad lijda Kucl sij na og Pijnu fyrer alla Meñ/So vel fyrer Heidingia sem Gydinga / epter þui sim hñ sialfur vottar hia Johañe 10. Cap. Eg/seiger hñ/Giefmitt Lijf wt fyrer mijna Saude/ Eg hefe og adra Saude / sem ecke eru af þessu Saudahwse/ þa byriar mier og so hi-er til ad leida/og þeir skulu heyra mij na Raust/og þar skal vera eitt Sau-dahws og eirn Hirder.

Hier af vilium vier taka oss þetta til Aminingar/ j allskonar Neyd og Angist/ Ad vær skulum hallda oss fast vid Gud/falla fram fyrer hañ z vera stadfaster j Bænakallenu/ þangad

til hañ hialpar oſſ/Giorum ſem Forfadereñ Jacob giorde/þa hañ glymde vid Gud/Vel took Herrañ ſo hart a honum ad hans Lærbein gieck wr Li de/hñ bad hñ og ſo ad ſleppa ſier/enn Jocob hiellt hm̃ þeſs faſtara og ſag de/ eg vil ecke ſleppa þier/vtan þu blẽſſer mig.

Su þridia Reinſlan/ ſem ſu Cananverſka Kuiñañ vard ad þola/og wtſtanda/Þa var þeſſe/ Ad Herrañ lijker heñe vid eina Hundtyk/ẽ ſeiger. Þad er ecke gott ad taka Braudeð Barnaña og kaſta þui fyrer Hundana. Þad er naſta tijdkanlegt j H. Ritnínugu/ad þeir auñuſtu og foracktanlegúſtu Meñ plaga ad kallaſt ſo ſem til Hædingar/Hundar. Sæine þar vppa/hofum vier af Abner og Jsboſeth 2. Sam. 3. a Abiſai og Symei/Jtm̃ a Haſael/Nuor ed ſo talade vid Spamañeñ Eliſeum/ þa hañ med Grætande Tarum ſagde honum/ad hañ kuñde vppbreña þa foſtu Stade j Jſrael

Jsrael. et. Þa suarade han / huad er þin Þienare eirn Hundur/ ad han skal giøra so stoora Hlute? Þad er sin han hefde so nyked sagt/ er eg olldun gis so Vitlaus Ranulaus og apsinna ad eg skyllde soddan giøra.

Nier wt af siaum vier j huørre mei nngu Herran Christur hafe lykt þe irre Canverskū Kuinu vid eirn Hund/ sem er j þan mata/ ad þad Folk sem hun var apkomen/ hafde ecke meira Vit a sinum Gude/ og hans sannre Þeckingu/en eirn Hundur hapde.

En huad giører nu þesse miøg þiaa da Kuinna til? Ecke hleypur hun j bur tu/þo hun heyre Christum en aptur suara sier hardlega/ helldur stendur hun stodug so sem eirn Mwrveggur og tekur þesse Herrans Ord vpp þolen modlega og seiger. S Att er þad He rra/en þo eta Hundarner af Molum þeim sem detta af Bordum Drottna þeirra. Þad er sem hefde hun so sagt e talad/Eg mä medkienna Hiartans

 Hiert

Herra/ad eg er hia Gydingum(þinu Folke)ad retkna/eige meira verd/ enn ein Hundtyk/ en þar pyrer kantu ecke ad wtelykia mig fra þine Nad/ þui Hundarner eiga og so nockurn Riett i Nwse sina Herra/sem er þesse ad þe im er ecke bannad ad vera vnder Bordenu/og tijna Molana sem nidurdetta/ eda taka vid Beinum þeim sem Hwsbondenn kastar fyrer þa. Þat fyrer/ med þui eg er þijn Hundtijk/þa Oska eg eige meira enn þad eg meige eiga Hunda riett/og na Mola þinar Giæsku Og Myskunar/ so er bæde eg og mijn Dotter holpenn.

Hier lætur su Cananerska Kuinnan i liose sijna jnre Hiartans Audmykt em hu sria David talar i Psalm. 51. Harmþrungenn og sundurkramenn Ande er þad Offred sem Gude þocknast/vm hana talar og suo Petur i 1. Pist. 5. Cap. Lijtelæcked ydur vnder Volduga Guds Hond/og Fyrerheited kiemur sijdann

ſiþáñ vppa ſo hlioodande) ſo mun hk
vpphepia.ydur(þad er Bænheyra og
hialpa ydur) á Bitiunar tijmanum.
Lærum þar pyrer þad aþ þeſſare
Canverſku Kuiñu/ Ad reidaſt ecke þo
ad vier mættum Amiñter verda/ og
kallaſt Hundum lijker/ j þui ad vera
Hirdulauſ z athugalauſer j þui ſ vor
um Sæluhialpar efnum vid bijkur/
einkum af þeim ſem Gud hefur j ſiñ
ſtad ſett/ ad vandlæta og adþiña ſiña
vegna/ þa odruvijſe geingur til eñ ve
ta a/z Guds Ord bijdur/ Nelldur ſkul
um vier medkieña vorar Synder/ ſo er
Gud trúr og Riettlatur/ ad hañ fyrer
giefur oſſ þær og hreinſar oſſ af olluñ
vorum Ohreinleika/ 1 Joh. 1.
Þar næſt/ Þar Nerkañ lijker þeſſa
re Heidnu Kuiñu vid Hundana þa ſku
lum vær ſem eins erum aþ Heidinguñ
komner/ ſo ſem hun/ ecke ſkamaſt vor
þar vid/ ad læra nockud af Hundanna
Dygdum.
Þad er ein Art og Nattura Hund
N n ij   anna

afia/ Ad þeir eru trwþaster vid sinn Herra og Hwsbonda/ fylgiä hönum epter/og þö so meige tilberä/ ad þeir misse Sionar a honum/þä lisia þeir þo ecke fyrre en þeir hafa hañ vppe aptur/ Eins eigum vier ad giöra/vær eigum ad epterfylgia DROTTne Gude vorum allt til Dauda/ Epter þui sem þar stendur j Openb. B. 2. Vertu trwr allt til Dauda/ og mun eg giefa þier Coronu Lijfsins.

Onnur Art og Nattura Hundañа er su/ Ad þeir eru giarnañ audsueipner og hlyduger sijnum Herra /suo þo Hwsbonden hafte a þa/ og fra sier hurte/ en kalle sijdan til sijn aptur/þa koma þeir eige ad seirna skrijdande til hans. O Gud giefe ad vær mætt um j þuilijkan mäta breita epter Hun dunum/þui huad opt skiedur þad/ ad vær styggium vorn Herra a Himnum med adskilianlegum Syndum og Mis giordum vorum/ so hañ hefur fulla Ordsök ad hurta oss fra sier. Enn vær

þær ſkulum hlyda Rauſtú DROTT-
ins/þar han̄ kallar a oſſ aptur til ſijn
fyrer mun̄ Spamañſins Malch. 3.
Seigande/Snuid ydur til mijn/ſo vil
eg ſnua mier til ydar/ Ia leitum DR-
OTTins medan̄ han̄ ma fin̄aſt og
þad ſama med ſan̄re Idran og Hiart-
ans Angre og Trega fyrer vorar Sy-
nder/ſo ſ̄ giørde Petur| Maria Mag-
dalena og þeir Berſyndugu/ſuo mun̄
Gud ei framar min̄aſt vorra Miſgi-
ørninga/Þuiad Myſkunſeme DRott-
ins varer fra Eilijfd til Eilijfdar yf-
er øllum þeim ſem hn̄ ottaſt. Pſa. 103.
NV er ad min̄aſt med einu Orde a
þa Gledelegu Siguruin̄ing og
Ending ſem ſu Cananeiſka Kṽ-
in̄an fieck a þeſſare þrefalldre Reyn-
ſlunne. Vm ſijder þegar Herrann
vor Jeſus hefeſt nogu leinge hafa
Diſputerad vid hana/og reyndt hẽnn-
ar Trw/ þa giefur han̄ hen̄e þennan̄
Gulluæga Vitnisburd/z ſeiger. ÞV
Kuin̄a/myk el er þijn Trwa/ Verde
Nn iij þier

þitt epter þui sem þu villt. Þesse Herrans Christi Vitnisburdur er ecke oækur þeim/sem hañ hafde ædur giefed þeim heidna Hundrads Hofdingia/hia Matth. j 8. Cap. Þa hann sagdest ecke hafa funded þuilijka trw j Jsrael/so sem hia honum. O. huad furdanlegt er þetta/þesse Konuski epna bidur Herrañ Jesum ei utan vm Mola siñar Myskunseme/eñ hũ vær hier pleitefullañ Fiærstood hñs Gud legrar Nadar/þui heñar Dotter verdr heilbrygd a Lÿkamanũ/eñ hun sia If a Salune. Furdanlegt er þad z suo/ad Herrañ Christur giefur sig so sem vñeñ fyrer Trw þessarar Konũ kyndar/Huar af vier meigum sia/hũe ad Christo hafe geinged til þess/ ad hañ synde sig j fyrstu so sem Reiduglegañ vid hana/ sem er/ ecke til þess ad hañ villde reka hana fra sier/helld ur vppa þad/ ad hun mætte þess meir eflast i Trwñe/Bæna akallenu/Gu ds Elsku/ sonnu Lÿtelæte og odrum

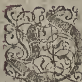
Christe

Christelegum Dygdum og Mannkost um.

Vor DROTTINN Jesus Christus styrke oss med sinne Nad/so vier mætt um strijda eitt gott Strijd a medann vi er lifum hier/hallda Truñe og godre Samuisku/ og sidast vm sijder þa O forgeingelegu Dyrdareñar Koronu a Himnum/ Þad heyre og veite oss ollū Gud Fader/ huorium med Synenum og Heilogum Anda/sie heidur og Pa ckargiord/nu hiedan j fra og ad Eilijfu / A M E N.

Þridia Suñudag j Føstu.

Evangel. Luc. 11.Cap.

OG Jesus rak vt Dioful þañ er dumbe var/Og þad skiede er Diofulleñ var vt fareñ/ad hiñ Mallause talade/og Folked vndradest. Þ Eñ nockrer vt af þeim sogdu/Fyrer Belzebub Diofla hofdingia þa drijfur hañ

Dioflana wt. Adrer freistudu hans/og
leitudu af honum epter Teikne af Him-
ne. Enn er hañ sa þeirra Hugreñingar/
sagde hañ til þeirra. Huørt Ryke sem j
sialfu sier sundurþyckt er þad mun eyd-
ast/og huørt Hws mun yfer añad hrapa.
Og ef Andskoteñ er j sialfum sier sund-
urþyckur/ huørneñ maa hans Ryke þa
standast/ Fyrst þier seiged mig fyrer Bel-
zebub wtreka Dioflana? Nu ef eg a fyr-
er Belzebub wt ad reka Dioflana/Fyrer
huørn verda þeir þa af ydar Sonum wt
rekner? Þar fyrer verda þeir og ydrer
Doomendur. Eñ ef eg rek wt Diofla-
na med Guds Fyngre/sañlega kiemur þa
Guds Ryke til ydar. Nær ed sterkur
Hervopnadur vardveiter sitt Andyre/
þa er allt med mak huad hñ a. Enn ef
añar honum yfersterkare kiemur og yfer-
viñur hañ / þa fletter hañ hañ øllum
Herklædum a huør ed hañ treyste/og j sin
hurskipter so hans Herfange. Huør hañ
er eige med mier/sa er a mote mier/ og
huør hañ samansafnar ecke med mier/ sa
sundurdreifer. Nær Ohreiñ Ande fer
wt af

vel af Mãnenum / tɶpar. hañ vm þurrã stade / leitar ad Nuiso og þiñur ecke / Þa seiger hañ. Eg vil apturhuerfa j Hws mitt / huadan eg for vel / Og þa hañ kiemur / þiñur hañ þad med Soplimum yr einsad / Þa fer hañ og tekur med sier sio adra Anda sier verre / og sem þeir eru þar jñ komner byggia þeir þar / Og verde so þess Mans hid seinasta verra hinu fyrra. Eñ þad skiede þa hañ talade þetta Ad Kona nockur vel af Folkenu hoof vpp syna Raust og sagde til hans. Sæll er sa Kuidur sem þig bar / og þaug Brioft er þu Mylkter. Eñ hañ sagde. Nu ad vm þad? Sæler eru þeir sem heyra Guds Ord og Vardveita þad.

Hefim helvijska Høggorme z vorum Sælar Ovin Dioflenum / verdur j heilagre Ritningu lijkt stundum vid Dreka / og þad sama vegna siñar Nardyðge / suo sem lesa mæ j Openberingar B. 12. Stundum vid Høggorm / vegna siñar slægdar. Esa. 27. Stundum vid Leon / vegna siñar

 dyrfsku

Dyrþsku. 1. Pet. 5. Og stundum vid Loptsins Fugla/vegna sijns Fliot leika/ Marc. 4. Enn Spámadurenn David samlijker hønum vid einn Veidemann. Psalm. 91. Þar hann svo ad Orde kiemst seigiande/ þuiad hann (þ er DROTTinn) frelsar mig wt af Snøru Veidemannsins/ og wt af þeirre Skadlegu Drepsott. Kiestelega samlijker hier David Andskotanum vid einn Veidemann/ Og þad fyrst þess vegna/ad so sem þad ad Veidemadur enn er vakenn og sofenn þar yfer (sem vær pløgum ad seigia) og fer eige seint/ helldur snemma a Fætur/ so hann giete nád helldur Dyrunum sofande i sijn um Holum og Hreysum/ Eins giører Diøfullenn/ huørt helldur sem vier sof um Natturlegum Svefne edur And legum/ þa er hann ætijd vakande z rei dubwenn til þess ad skada oss.

Þar næst lijker David hønum hi kiettelega vid einn Veidemann / vegna þeirrar sijþelldrar Astundunar sem

Veide

Veidemadureñ hefur a þui ad vera vꝛ vm Veideskapeñ/ hñ skeyter ecke neitt vm huorneñ Vidrar/ sie þad Nite/ Ku lde/ Frost/ Regn edur Snior/ þa er hñ þo samt vte. So helldur og ecke Diöpuileñ kyrru fyrer / Epter þui sem þar stendur j Jobs B. 1. Cap. Þegar DROTTiñ spurdi hañ ad seigiande/ Nuadañ komstu Sathan? Þa suarade hañ/ Eg hefe fared j gj egnum Landed z j krÿng/ Item/ Tal. suo sialfur Endurlausnareñ vor vm hañ j þessa Dags Gudspialle/ Og se iger ad hañ rafe vm þurra stade/ lei te ad Huÿld og ſiñe ecke/ Og Postul eñ Petur seiger ad hañ gange vm kry ng sem greniande Leon/ leite ad þeim sem hañ fæe vppsuelgt.

J þridia lage lijkest hañ hier riette lega vid eitn Veidemañ/ vegna siñar Slægdar/ sem hañ hefur j frame vid oss aumar Mañeskiur/ til þess ad fan ga oss j siñu Nete/ huors vegna hañ kallast riettelega þuÿund Viela smidr.

I fiorda og sijdasta lage/ Samlijk er Spamadurenn David/ Andskotann um vid eirn Veidemann/vegna þeirrar Grimdar og Hardydgis/sem þeir pla ga ad hafa/ sem leggia sig wt fyrer Veideskapinn/ þui strax sem þeir naa einu edur ødru Dyre/ þa giefa þeir þui ecke Dag/helldur hlaupa til/ og drepa þad aan allrar Vægdar. So meigum vier og so/med øllum Riette samlijkia Diøflenum vid eirn grimman Tyranna og Veidemann/ sem ønguum þeim hlijfer/sem hann gietur feest j sij nu Nete/ huad hid sama oss verdur fy rer Sionner sett j þessa Dags Evan gelio/ Huert ed talar vm eirn aumann Mann/sem hrædelega var af Diøflen um beseten og plagadur/ Huørs veg na vær vilium yfer fara Gudspialled hid stuttlegasta sem verda kann.

Gud hialpe oss med sijne Nꝍad/ ad vier þetta Gudrækelega yfervega mættum.

Y Tueimur næst fyrerfarande Sunnu døgum/høfum vier heyrt þar vm talad

kálad: Fyrst huorneñ þ/Ad Diöfull
eñ plagar ad hondla vid þa sem hañ
hefur eckert Walld yfer/sem er/Hañ
freistar þeirra. Þar næst heyrdum
vier ság: huorneñ hañ breyter vid þa
sem hann hefur feinged Walld yfer/
sem er j þañ mäta/ad hañ kuelur þa
Wægdarlaust. Eñ j Dag verdur
öß kient/ huorneñ hañ fare med þa/
af huörium hñ hefi verid einusiñe wt
tekeñ/sem ek/Ad hañ kostar kapps á
ad koma þeim aptur vnder sig. Og
verdur öß j þessu Gudspialle fyrer Si
öner settur fiogra handaslags Spei
gill: Hiñ fyrste er Speigell Mañ
legrar Eymdar/Huør ed siest á þess-
um Mañe/sa ed ecke ad eins var bl-
yndur/epter þui sem Gudspiallameñeñ
ner vitna/helldr z eirneñ daufr z Mal
laus. O Herra Gud kome til/
Huør kañ ad wtskyra/ huad mykel
Eymd og Neyd ad hefur mætt liggia
á þessare Mañeskiu? Sañlega er þ
eirn þungur Kross/þa eirn er fyrdtur
Nn vñ þeirre

þeirre Lijkamlegũ og Náttúrlegu Si-
oneſe/og þær ecke ad ſiá Guds Fur-
duverk/ſem hañ Daglega giorer a ſiñ
num Skiepnum/ſo hañ giete þar af
þeckt Gud og lofad hañ wt af Pſal.
19. ſeigiande. Himnarner framtel-
ia Guds Dyrd/og Feſtingeñ kuñgior
er Verk hans Handa. ꝛc. Ecke er
þad helldur eirn lietttur Kroſs/ þegar
Manneſkiañ er ſuipt Malfærenu/ ſuo
hun gietur ecke talad vid Gud/ ecke lo
fad hañ og tilbeded/ og ſunged med
hinum Heilaga David/ af Pſalm. 78
ſeigiande. Miñ Muñur ſkal kuñgio-
ra þitt Riettlæte. Eñ ſa er þo
Kroſseñ allra þyngſtur /þa Mañeſk
iañ er ſo hindrud/ad hun fær ecke ad
Heyra med Eyrunum Guds gooda
Ord ſier til Huggunar/af huorre He-
yrn ad Trweñ kiemur/ſo ſem Poſtul
eñ vottar til Rom. 10. Cap.
Huørnenn kañ ſoddañ Skiepna ad
taka vnder mz hinum heilaga David
af Pſalm. 85. Og ſeigia. O/ Ad eg
inætte

mǽtte heyra þad DROTTin̄ hann talade/ og ad han̄ Friden̄ tilſegde ſijnu Folke. Vnder þ ſsum þreþolld-um Kroſsins þunga vard þeſſe aumi Madur ad liggia/ vm huørn hier ver dur talad j þeſsa Dags Evangelio/ z. heþur han̄ þui verid eirnre Skynlauſ re Skiepnu aumare og veſællre. En̄ huør er ſa ſem þackar Gude ſuo ſem ſkylldugt er/ fyrer þad hn̄ gieþur hø-num Mæl/ Heyrn og Sioon? Sañ arlega/ þar þinſt eingen̄ ſem ecke van-brwke þeſſar Guds edlá Gæfur. Au-gun vor høfum vær opt og tijdum til þeſſ/ ad ſiaa vppa fænytañ Hiegooma Pſalm. 119. Tunguna til ad tala Gudløſtun̄ Ord/ z Bakmæle j giegn vorum Naunga/ Rom. 3. Eyrun̄ vor vanbrwkum vær og eirnen̄/ til ad heyra/ Klæm/ Nijd og Kieſkne/ Jæ/ j einu Orde ad ſeigia/ Huør er ſa ſem ecke apturbyrge ſijn Augu þegar hn̄ á ad medtaka Lios Guds Orda z. H. Evangelij? Huør hefter ecke ſijna

Tungu þegar hañ a ad tala Sañleikañ? Huør apturlykur ecke siꞇnum Eyrum / þa hañ a ad hlyda Guds Orde / Psalm. 59. So erum vier þa þui midur / flest aller / andlega blinder daufer z Mallauser / Ja / Vier erum so galauser / ad vier kuñum ecke riettelega ad kañast vid þeñañ vorñ Brest So þ ma sañast a oss z þar stendur j Opinb. B. 3 Cap. Ad vær vitum ecke ad vær erum vesaler / aumer z vol ader / Blynder og Fatlauser.

Sa añar Speigellenn / sem oss verd ur hier fyrer Sioner settur / Þa er Gr imd og Nardydge Diofulsins vid oss / Huør auglios er af þeim ꞇiogra hañ daglags Nøfnum sem Ande Guds gi efur hønum j þessa Dags Gudspialle. Fyrst kallast hañ hier Belzebub / hu ad ad þydest so myked sem Flugna Gud / Þetta Nafn heyrer hønum mak lega til. Fyrst vegna margfiolda Di kplaña / huorier ad eru so marger sem Ny / Marc. 5. Þar næst vegna

fiol-

skiotleikans. J þridia lage vegnā Vidurloda þess sem hañ plagar ad hafa vid þær Skiepnur sem hann ei sæker/þui so sem þad/ ad þo Flugurn ar sieu burt rekniar wr þeim Stad s þær setiast a / þa koma þær þo jafn-skiott þangad aptur/Eins plagar Di ofullen ad giora/Hañ yfergiefur tra udlega so þa Mañeskiu sem hañ hef ur eitt siñ Herteki/ ad hañ bere sig ecke ad leita a hana aptur. J fiord da lage kallast hñ hier riettelega Bel zebub/edur Flugna Gud/vegnā sijns Saurugleika/Flugurnar elska optast nær þau Platz sem ohrein eru/Eins giorer Diofullen/hañ sæker hellst ep ter þeim/sem jlla og saurugléga haga ser/so hañ giete fangad þa. Þar næst kallast sa hreckvijse Ovin Diof ullen hier j þessu Gudspialle/Ohrei-in Ande. J þridia lage Sathan/ þ er Mootstandare/þui hañ stendur æ tijd a mote Gude/hans heilogum Ein gluin/og ollum Guds Bornum.

Og j fiorda lage kallast hañ hier Sterkur Hervopnadur sem varduei er sitt Andyre. Um huorn Iob talar j 40. og 41. Cap. sinn ar Bokar. Huar fyrer hañ nefnest og so Myrkrafia Hofdinge/ hafande mykla Makt og Slægd. Þesse vor Ovinur hann lætur ecke af ad ofsæk ia oss daglega Dags/og þad med all re Makt og Tyrañaskap. Ja med øllum sijnum Þusundþølldum Vielm og Suikum. Fyrst kiemur hañ oss til ad syndga. Þar næst klagar hñ oss fyrer Gude/ Apoc. 12. So sem hñ giorde vorum fyrstu Forelldrum.

Hier af høfum vier þad ad læras ad vera sijfelldlega Vakande og bid iande/so ad vier føllum ecke j Freistne. Þui huad marga giører Diøfullenn eñ nu Andlega Mællausa a þessū sijd ustu Døgum? Fyrst/ Kieñendr Ords sins og Sælusorgarana/ Huar um Esaias so talar j 56. Cap. Seigiande ad þeir sieu Hlioodlauser. Hundar/ sm ecke

ecke kunne vm ad vanda. Pad er/ ad
finna ad Syndum og Løstum. Par
næst giører Diøfullen opt og tijdum
Rædgiafara Stoiherrana og Nordingiana
Mællausa/ Pa peir giefa ecke
holl og heilsusamleg Rad sijnum
Herrum/so sin David seiger j Psalm.
58. Erud pier pa Mællauser/ ad
pier vilied ecke tala Riettinden. Nu
giører og so stundum Alpyduneñena
Mællausa pa peir vilia ecke jata sijnar
Synder fyrer Almattugum Gude/og
pa peir vilia ecke forsuara Ra
ungan j riettum Mælesnum. Pen
an. Mællevsis diøful eiga bæde Andlegrar
Stiettar Men og Veralldlegrar
(sem Gud hefur j sinn stad sett)
ad vtreka.

Fyrst Prestarner/epter pui sem Ait
de DROTTins skipar hia Esaiam
58. Kalla pu j Akiefd / Væg eige/
Vpphef pijna Raust sin eina Basuna/
z kunngiør mijnu Folke peirra Yfertrodslur/z
pui Hwsenu Jacobs sijnar

ſinar Synder.
Vm þa Veralldlegu Valldſtiornena talar Gud ſo hia Ezech. 33. C. Enn ef Vardhalldsmaduren ſier Suerded koma/og blæs ecke j Nerliwdurenn og varar ecke helldur ſitt Foolk vid/og Suerded kiemur og ſuipter nockrum j burtu/ þeir hiner ſomu verda ad viſſu j burtutekner fyrer ſinna Syndaſaker/enn þeirra Blods vil eg krefia af Vardhalldsmannſins Hende. Og hia Syrach j 4. Cap. Skamaſt þu ecke ſaker þinnar Sælar/ad jata þad ſem riett er.
Sa þridie Speigillinn ſem oſs verdur fyrer Sioner ſettur wt af þeſſa Dags Evangelio. Þa er Speigell Guds Almættis og Maieſtatisvelldis/ Nuor ed ſieſt fyrſt og fremſt/ þar af/Ad hann wtrekur Diofulenn af þeim Diofulooda og Mallauſa manne. Þar næſt af þui ad hann giefur þeim Mallauſa aptur Maled. Og j þridia lage/af forundran þre er Folkid ſieck

þieck ſem ſea vppa þetta Kraptaverk.
Huar af vier høfum þad ad læra. Ad hrædaſt meir og framar Makt lifanda Guds/ eñ Dioꝼulſins. Ja/ Vær ſkulum olldungis forackta z ein ſkis virda hans Makt. Eñ þar a mote dꝏdſt ad Guds Almætte z Furdu verkum/ ſeigiande med Poſtulanum Pale/ Rom. 8. Eꝼ Gud er med oſs Huor kañ þa ad vera j mote oſſ/ Og med Chriſtelegre Kyrkiu/ ſem ſo ſyng ur og ſeiger. Þo vare aꝼ Dioflum Verolld full/ z villde oſſ ſuelgia alla.
Sa þiorde Speigelleñ/ ſem oſſ ver dur fyrer Siooner ſettur j þeſſu Guds ſpialle/ Þa er misiafnt Folk/ ſem ſier vppa þetta Daſemdarverk Herrans Chriſti. Sa Fyrſte Flockureñ/ voru þeir froomu og Gudhrædduu/ ſem dꝏd uſt ad Chriſto/ og ꝼurdudu ſig vppa hans Almætte. Adrer voru þeir ſem af jllſku ſiñe og Hreckvyſe loſtudu hñ fyrer þetta Daſemdarverk/ z ſogdu med Lygetungu/ ad hñ wtræke Dioꝼ
 lana

ſana fyrer Bëlzebub Dioꝼlahofdingꝛ ia. Þridiu voru þeir ſiervitru Nioſn arar og Eptergrenſlendur/ſem freiſt udu hans/og leitudu af honum epter Teikne aꝼ Himne. Sa fiorde Ho pureñ/ Voru vantrwader Smiadrar ar. Eins fiñaſt eñ nu ı Dag ı bland Safnadarins/ adſkiliañlegar Perſoonur / Þar eru ecke aller jafn heilager/Ecke aller jafn fromer og Gudhrædder. Latum oſs þui fordaſt Selſkap allra þeirra/ ſem laſta og lyta þad ſem vel og Gudrækeleg a er giort og adhafſt/ Þui huad er nu tijdara eñ Alas og Illmæle vppa Naungans Ord og Giorder? So ſiñ Dæme fiñaſt til ı Ritninguñe/ı fyrre Sam. B. 22. Þar Doeg rægier Achimelech fyrer Saul Konge. Itẽ/ 2 Sam. B. 10. Þar Radgiafarar Kongſins Añonita/ wtleggia Rangꝛ lega Sendefør Davids/ſ hñ ſende til ad hugga hñ/epter Fall Fodur hñs. Eñ þo þeſſe Loſtur ſie altijdur/ þa

er

er hañ þo samt ein stoor Hoþudsynd a mote þui ættunda Guds Bodorde/ Og ættu Meñ þui þess sijdur/ad trwa Roog z Alyge jllra Mañа/ept' Rad leggingu Syrachs 19. Cap. Þar suo stendur/ Eirn fæviss Madur brýst wt lijka sem Tijmabært Barn wt vill/ Tala þu til þijns Naunga þar vm/ mæ vel skie hañ haþe ecke þad giort/ eda hafe hañ þad giort/ ad hañ giore þad ei optar. Slijkar alasan er/ edur Aaustur/ eiga Meñ añadhu ort med Hofsemd til baka ad reka/ ell egar og so þær þoleñ modlega ad lijda so sem S. Petur Postule vissar oss þar vm til Epterdæmis sialfs Herrans Christi/i fyrra Pist. og. 2. Cap. Þar hañ seiger/ Ad hañ hafe ecke talad jllt j mot /þa honum var alasad. Þar næst skulum vier þordast ad vera j hoop þeirra Nesvijsu Sier vitringa/ sem læ'ast vilia vita meir eñ Þm er þienañlegt / edur þeir kuña ad skynia og skilia. J þridia lage

ſkulum vier varaſt alla Smiadrarar/ Þui huor hañ ſmiadrar vid ſiñ Nꝛa ünga/ hañ leggur Net ꝑyrer hans Gaungu/ ſeiger ſa viſſe j Ordſkuida Bokareñar 29. Cap. Helldur ſkul um vier hallda oſſ til þeirra ſem daoſt ad Herrans Chriſti Kieñingu/ hans Daſeindarverkum z Velgiorningum ſeigiande med hinum Heilaga David af. Pſalm. 8. DROTTiñ vor DRottnare/ Huørſu Daſamlegt er þitt Nafn j øllum Londum.

Nu viljum vier þramveigis taka oſſ þad hier wt af til Lærdoms/ Huørneñ vier eigum ad wtbwa oſſ og Brynia a moote areꝛſum Dioſulſins.

Fyrſt heyrer þar til ſoñ z alvarleg Jdran/ Huør ed verkar þ/ Ad Meñerñ er ſnuaſt fra Myrkruñi til Lioſſins/ z fra Vallde Andſkotans til Guds. Act 26. Huad eru Synderŋar vorar añ ad eñ Fiotur og Fangelſe Dioful- ſins? Þar fyrer/ Huør hellſt ſem gi- ører rietta z ſaña Jdran Synda ſiña

ſa er

sa er ei leingur Þy og Þræll Dioful sins. Þad afad sem oss þienar til þess/ Ad meiga hafa Frid og Roo-seme pyrer Asoknum Andskotans/ þa er þad / Ad vier lifum Jafnlega i Guds Otta/ og tokum vara a voru Kalle og Embætte/ Enn sieum ecke Athugalauser/ epter þui sem Lærefad ereff Hieronymus Radleggur oss/ seg iande. Hafest ætijd nockud gott ad/ so ad nær Diosullest kiemur/ ad hann sine ydur ecke Ydiulausa. Þuiad/ Lijka sem þad/ ad sa Akur sem stalldann eda alldrei er plægdur/ giefur af sier Þyrna. Og þad Vatn sem engua Hræring hefur/ er optastnær fullt mz Orma og Gyturpoddur/ Eins et þuj vared pyrer þeirre Maneskiu sem lifer i sijfeldu Ydiuleyse/ Þad kan ecke annars ad vera/ enn hia þeirre Skiep nu innsmeige sier adskilianleger iller Þankar z Huganer/ mz huorium Diof ullenn kiemur sier inn. Spornustum þar fyrer vid Holldlegu athugaleyse/

Oo z   enn

enn gaungum fram̄ j sønnum Guds otta alla vora Lijfdaga.

Pad Pridia/sem vær eigum ad ha fa til ad bera/ suo framt sem vier vil ium þa ad vera j Fride fyrer Diøfle num/ er Pad/ ad vier eigum ad setia alla vora Von/ Trw og Traust/ vp pa vorn einka Endurlausnara Jesū Christum/ þuiad ein soñ og aluarleg Tru samteinger oss vid Christum/ og fører oss jñ i Hans Ryke. Og so sem Pad / ad Diøfulleñ hefur ongua Makt a moote Herranum Christo/so hefur hñ og ecke helldur neitt Vallð yfer þeim sem eru j Christo/ z j huør ium Christur bygger fyrer Trwna.

Ad sijdustu eigum vier ad Brynia oss a mote Diøfulsins Aranasum med stadfastre og aluarlegre Bæn/þuiad Bæneñ er suo sem añad Andlegt Rey kelse/fyrer huørs Ilm ad Diøfulleñ verdur j burt rekeñ. Og so sem Pad ad Gud DROTTiñ bygde sialfur med sijne sierlegre nalægd j Jerusa lems

lems Mustere/Huar sie ad Kuolld z
Morgna var Offrad Reykelsenu/suo
bygger Gud eñ nu og byr fyrer sïna
Nad j þess Mañs Hiarta/ut af hu-
oriu ad Daglega geingur Reykelse
Bænareñar/Opinb. 8. Og lijka s
þad Leoned hrædest/ þa þad heyrer
Hana hliodcd. Eins lijka hrædest
þad helvijska Leoned Diofulleñ/alvar
legar Bæner Guds Barna. Ja/Bæ
neñ er su rietta Davids Harpa/ sem
burtrekur þañ helvijska Anda/Sam.
16. Nu er Samsons Asnakialke/
med huorium vier kuñum ad Velle la
gt og yfervñed alla vora Sælar O-
uine/sem er/Synd/ Dauda / Dioful
og Helvijte/ Þetta veit sa Helvijske
Hoggormur vel/og þui er hañ so akaf
fur ad hindra oss fra Bæneñe.

Nu epterfylger ad minast a For-
suar þad sem Herrañ Christur leggur
fyrer sig/a mote alase og Gudlaustun
Gydingaña/z huorneñ þad hañ bevijs
ar ad sijn Kieñing! z Lærdomur sie ecke

af Dioplenum.

Pa fyrstu Bevijsingena setur hann fram j þessum Ordum/ þar hūn seiger/ Huørt þad Rijke sem j sialfu sier er sundurþyckt/ þad mun eydast. So sem heþde hann so sagt/ Þier Gyding ar meined þad/ ad eg mune aþ Dioþulsins Krapte og Verkan wtreka Dioplana/ eda giøra þau efter Dasemd arverk sem eg giøre/ Enn huorneñ kann þad satt ad vera/ þuiad eirn Dioþull wtrekur ecke annann/ helldur hallda þeir huør med ødrum/ og eirn styrkier annann j þui ad epla og stadfesta sitt Rijke/ en være so ad huør þeirra villde annann wtreka/ þa være þeirra Rijke fyrer laungu eydelagt.

Hier af høfum vier oss þ til Lærdoms og Aminningar ad taka/ Ad vera ecke sijdur enn Dioplarner/ huorier ad eru samlynder/ og þyrst so er/ sem sialpur Herrann seiger hier/ Ad eckert Rijke eingenn Stadr edur Hus/ kunne ad stan dast sem ypter Osamþycke byr/ þa ligg

ur oss

ut oss stor Naudsyn á/ad vier j øllum Sttettum elskum gott Samlynde/ og epterfylgium Radum Postulans Pal ls. Eph. 4. Par hann seiger/vered Kostgiæfner ad hallda Eindrægne j Andanum fyrer Band Fridarins / Item/ Vered Samhuga jnnbyrdis Rom. 12. Og j ødru Sendebriefe til Cor. 13. Cap. Seiger hann/Verid Samlynder/Fridsamer/Þá mun Gud Astsemdar og Fridarins / vera med ydur. Enn þar þuert á móte/ef þier tonnled og vppeted huør annan jnbyrd is/þa siaed til/ad þier verded ecke jnn byrdis vppsuelgder/seiger same Post ule til Gal. 5. Cap.

Onnur Bevijsingenn/sem Herrann Chr istur framsetur sier til Forsuars og Afsøkunar á mote Gydingana Gud løstun/ er jnnefalenn i þessum Ordum Gudspiallsins/sem so hlioda. Nær ed sterkur Heruopnadur vardueiter sitt Andyre + z c. Fyrer þennan Sterka Heruopnada/a ad skiliast Andskotenn

 huørt

huort Nafn hønum hlyder tiettelega
Þar hañ er af Natturuñe til skapa
dur af Gude/ eirn sterkur og øplugur
Ande/ huørn siñ Styrkleika hñ miste
ecke þa hañ fiell fra Gude/ og vard
wisnaradur/ helldur behelldur hañ hø
num eñ j Dag/ huørs vegna hañ kall
ast Høfdinge þessa Heims. Joh. 12.
Eñ Andyred edur Fordyrnar/ sem þes
se sterke Herrøpnade vardveiter/ eru
aller Ogudleger/ sem Diofulleñ hef
ur komed vnder sig/ Eñ þar hier verdt
gieted añars yþersterkara/ þa skulum
vær vita/ Ad þar fyrer a ad skiliast
Makt og Valld Herrans Christi/ sm̄
hañ hefur yfer Dioplenum/ Og er
þui þesse einfølld Meining z skilning
ur þessara Textans Orda. So sm̄
hefde Herrañ Christur so sagt og tal
ad. Ydur Gydingum er ecke okunu
gt (þui sialf Reinslan syner ydur þad)
Ad eirn sterkur og øplugur Kappe ve
rdur ecke yfervuñeñ/ edur a Flotta rek
eñ/ vtañ af þeim sem hønum er yþer
sterkare

sterkare. Nu vitē þier ad Diøfulleñ-
er eirn sterkur Ande/ þui þad saud
þier strax a þessum Diøfulooda Ma
ñe/ huørnen munde eg þa hafa giet
ad yfervoñed hañ og wtreked/hefde eg
ecke vered honum yfersterkare/ So siaed
þier þa augliostega/ad eg rek ecke
Diøfuleñ wt med ødrum Diøfle/helldur
gioire eg þad med Guds Fyngre/
þad er med Guds Anda og Guddom
legum Krapte.

Hier af hofum vier þad ad læra/
ad H. Ande er vissulega eirn sannur
Verulegur og Almættugur Gud/med
Fodur og Syne/þui so sem þad ad Fyngureñ/
Hondeñ og Armleggureñ er
eitt med Lijkamanum/ so er og so Faðereñ/
Sonureñ/og heilagur Ande/ þo
at adgreinanlegar Persónur/enn eru
þo samt ein Guddomleg Vera/ z hafa
iafna Makt og Almætte/ suo sem
hiñ heilage Hieronymus Læresader
kieñer.

Þa þridiu Bevijsingena fram setur
Oo vij Herrañ

Herrañ Christur j þessum Ordum/ þar hañ seiger. Huor hañ er eige med mier/ sa er a mote mier. Þad er sem hann so segde/ Huor helldst sem inner er j öllu motstædlegur/ hans Nia lp kañn eg ecke ad þiggia til þess ad giöra þad og þad: Nu er Di øfullenn allt jafnt inier a moote/ Nu oriien kañn þad þa sack ad vera sem þier seiged vppa mig/ ad eg wtreke Dioflana fyrer Belzebub Dioflahö fdingiac. Og þetta eru nu þær sier legustu Bevijsingar /sm Herrann Ch ristur hefur a mote Alygie z Gudlost inar Ordum Gydingaña:

Nu vilium vier wt af epterfylgiañ de Ordum, Gudspiallsins (j huorium Herrann Christur talar vm slægd og Vidleitne Andskotans/sem hann heþ ur j þui ad bera sig ad/ ad koma sier jnn aptur hia þeirre, Manneskiu þra huorre hñ hefr eitt siñ verid wtreken) Taka oss þad til Lærdoms/ Huornenn vier skulum haga oss/suo Dioflenum kakist

lakest ecke ad smeigia sier sw aptur hiä oss/ med andstyggelegum Freistingum/ og ødrum sthnum þusundfølldum Sul kum.

Fyrst eigum vier ad fordast/ ad vera Ryggalauser edur Ykrdulauser vm oss og vora Sáluhialp/ huad ad er hin mesté Háske Sálar og Lijkama/ Þui hier stendur/ Ad Diøfulsins Art og vijsa sie/ ad kaupa vm þurra stade/ Þad er/ ad asækia þa allra mest/ sem han sier ad eingen Guds Otte er hia/ og athugalaust lifa / vppa þad hann Giete giort Makisins sijdasta/ verra hinu fyrra. Lätum oss þat fyrer ep ter Ordum Postulans til Philipp. 2. Verka vora Sáluhialp med Ygg & Otta/ og j klædium oss Guds Herskruda/ so vier giætum stadëd j giegn Vm sätrum Diøfulsins. Eph. 6. Tru um ecke Andskotanum helldur en vor um argasta Høfud Ovin og Fiandma ne: Þuiad so sem Jarned ryđgar all tijd aptur/ so lætur han alldrei sijna

Nrecke / seiger hinn vijse Syrachs 12. Cap.

Þar næst og j aðrann máta/ zeigum vier ad vardveita vel og trwleg a j vorū Hiarta/ Guds Guddomlega Ord/ sem hañ lætur kieña oss og Predika/ þui so seiger Herrañ Christur j moti lage þessa Gudspialls/ad þeir sieu sæl er sem heyra Guds Ord og vardveita þad. Jæ/Vær eigum ad hafa vorā Lystīng j Logmale DROTTINS/ z tala vm þ bæde Daga z Nætur/epter þui sem Spamadureñ David kieñ er Psalm. 1. Þui þad er Kraptur Guds til Sæluhialpar ollum þeim sem þui trua. Rom. 1.

Vor DROTTIN Jesus Christ ūs w?we oss z brynie med Krapte sin ar Nadar/so vier mættū fra vmflwed oll Elldleg skeyte þss hins Vondvijsa/ Og ad Endalokunum so fradest/ ad vær mættum odlast gledelega Burtfor af þess. m Heime / og inngaungu j þad Himneska Fodurlanded.

Þar til hialpe oss Gud Fader j Nafne sijns sæta Sonar Jesu Christi/ Huorium asamt Fødurnum og þeim verduga H. Anda/sie Lof og Dyrdnu z ad Eilijfu/ AMEN.

A Midføstu Sunudag.

Evangel. Joh. 6.

JEsus for yfer um Siafarhaf j Galilea/sem liggur vid Staden̄ Tiberiadis/Og mykell Man̄fiølde fylgde hønum epter/Þuiad þeir sau þau Jardteikn er han̄ giorde a þeim sem siuker voru. Jesus gieck þa vppa eitt Fiall/og settest þar nidur med sijnum Lærisueinum. En̄ þa var Paaska Hatijd Gydinga nalæg. Og Jesus leit þa vpp/og sa ad mykell Man̄fiolde kom til hans/Þa sagde hann til Philippum. Huar kaupum vier Braud so ad þesser nepted. En̄ þetta sagde han̄ til ad freista hans þer med/þuiad hn̄ visse sialfur huad hn̄ villde giera/

Philippus suarade honum / Brauð fyrer tuo hundrud Peninga nægiest þeim ecke / so huer eirn fæe þa nockud lyted. Eirn af hans Lærisueinum / sem ad var Andreas Broder Simonar Petri / sagde honum. Eiti Drenge er hier sem hefur fimm Biggbrauð og tuo Fiska / En huad skal þetta a medal so margra: Þa sagde Jesus / Lated Menenna setiast nidur ad borda. En þar var j þeim Stad Gr as myked. Og þar settust nidur ad bor da / Kallmen ad tölu nær fimm Þusunder. Jesus took þa Brauden / giorde þacker / z skeck siþnum Lærisueinum / en þeir þeim gaf þeim sem til Bordsins hofdu sest. Slijkt hid sama af Fiskunum / so myked sem huor villde hafa. En þa er þeir voru metter / sagde hann til sinna Lærisuei na. Safned saman þeim Leifum sem afgeingu / so eckert spillest. En þeir søf nudu þeim saman z fylltu upp tolf Karf er medur þessar Leifar af þeim fimm Bigg braudum / huoriar ad voru auk þess sem þeir hofdu neytt. En þa er þesser Men fingu hiart Teikn ad Jesus giørde / sogdu þeir. Þesse er sannarlega sa Spámadur sem

sem j Heimen̄ skal koma. Eñ þa Jesus
fornmerkte þad/ ad þeir mundu koma og
Handtaka han̄/ og giora han̄ ad Konge/
flyde han̄ einsaman̄ burt/ upp aptur a
Fialled.

Spamaduren̄ Esaias talar so j
sijnar Spadoms Bokar 30. C.
Og seiger/ DROTTen̄ mun
ydur j Hormungen̄e Brauded/ z j An̄
giftene Vatned giefa. J huortum
O-dum/ad And: DROTTins giefr
ur øllum rietttruudum Guds Bornum
eitt miog Huggunarsamlegt z agiætt
Fyrerheit/sem er/ Ad Herrans vilie ecke
ad eins næra z fæda vorar hungrad-
ar Saaler a sijnu Naadar Orde/a med-
an̄ vier lifum hier j þessum Heime/
helldur og einnen̄ vilie han̄ þar a op-
an̄/ giefa oss a Hallæris og Hungurs
tijdenne/Dagd Brauds til ad forsorga
oss og vora Lijkame med/ so oss skule
eckert þad vanta/sem oss kan̄ ad vera
naudsynlegt til þessa Lijfs Upphelldis.

Pp iij Þetta

Þetta hid sama Fyrerheit Jprek* An
de Guds aptur þyrer Munn Spamann
sins Davids j Psalm. 37. Segiande
DROTTne eru kuñer Dagar þeir
ra hiña fromu/og þeirra Audur mun
vara eilijflega/þeir munu ei til skam̃
ar verda j þeirre vondu Tyd/og a þe-
im Hallæris tijmanum munu þr Sad
ning hafa. Og so vier skylldum j ong
vañ mæta efast vm Guds Almætte/
og vm Sañleika þessara og añara
hans Nadar Fyrerheita/þa stadfest
er nu Endurlausnarenñ vor/og beviss-
ar þetta huortueggia med þessu sijnu
furdañlegu Dasemdarverke/Þar hñ
a mote allre Manlegre Skynseme/af
sijnu eigen Guddoms Krapte/fæd* hi*
og þorsorgar fim̃ Þusund Mañs/med
fim̃ Biggbraudum og tveimur Fisk-
um/ so ad Leyfarnar sem apgeingu/
vrdu meire eñ þad sem Læresveinarn
er bæru i fyrstu fram̃ fyrer hañ/Og
vid þetta Herrans Christi Dasemd-
arverk/hafa þeir gomlu Christneñar
Forstiorar

Forstiorar myklelega gladt sig/ huørs vegna peir hafa kallad þeñañ Sunu dag sem i Dag er Dominicam Lætare þad er Glede og Fagnadar Sunudag A huørium ad oll Rie:trwud Guds Born/ eiga ad fagna og glediast/ ecke einungis þar af/ad Gud giefur oss vort Dag:egt Braud/ Nelldur og eirneñ ad hañ giefur oss þa Himneſku Sal-areñar Fædu/ sem er hans heilaga Ord/ Þui huad stodar oss þad/ þo oll Fioll i Landenu være Sinkomis Sylp ur/og aller Steinar være klara Gull/ Ja/ þo oll Trie i Skogenum bære ecke añañ Avoxt eñ Perlur/ z oll Vøtn være full af Gimsteinum/ Eñ vier lidum skort a Guds H. Orde/ og yrdum sijdañ ad lijda Skipbrot a vorre Salar Velferd? Glediumst oss þar fyrer/ þar vid/ad vor Nofn eru skrifud a Himnum. Luc. 10.

Og viljum vier nu eñ leingre Inngangs vpkia til Gudspiallsins/ og þad yfervega i þremur Smagreinum.

Hin þryſta ſkal vera vm Ordſakeꝛ þær/Nuar fyrer ad Herran Christur hafe viked i burt med ſinnum Lærejueinum/ vr Lands alfum Gydinga/ og fared i Eydemorku.

Onnur vm þad mykla Daſemdarverk/ſem hann giørde i þeſſare Eydemork.

Og hin þridia vm Folked/ſem vill de veita honum Verallðlega Tign ⁊ taka hann til Kongs/ med þeim fleire Kryngumſtædum/ ſierleguſtu Lærdom um/ Aminningum og Huggunum/ ſem hier ad hnyga.

Gud vixdeſt ad vera i Verke med oſſ/ſo vier mættum þetta allt yfervega/ honum til Lofs/ en oſſ til Tymanlegrar og eilifrar Gagnſemdar i Jeſu Nafne.

J Næſta þyrerfarande Capitula tal ar Gudſpiallamadurenn Johannes (ſem ſkrifad hefur þetta H. Evangelium) þar vm/ Ad Herrann vor Jeſus Christus hafe att ſtora Diſputatiu vid Gydinga/þar vm/ad þeir villdu hallda ad hann hefde giørt Helgedags

Brot

Brot/ j þui ad hañ hefde læknad þañ Siuka Mañ a Sabbatz deige/ sem j 38. aar hafde leiged i sinne Reckiu/ Enn sm̃ þesse Disputatia took enda/ þa stendur i næst epterkomande Capitula/ Ad Jesus hafe fared yfer Siafarhafed Galileæ/ sm̃ liggur vid Siooeñ Tyberiadis.

Tuær eru hin^s sierlegustu Ordsaker þar til/ ad Herrañ Christur verk j bu rt med sijnum Læresueinum i þessa Eydemork. A adra miñest. Marcus Gudspiallamadur 6. Cap. Og seig er/ Ad Endurlausnareñ vor hafe ver ed mæddur og þreittur/ epter Mañleg re uijsu/ af þeim Folkspiolda sem sok te ad honum so mieg/ ad huorke hañ Blessadur/ nie hans Læresueinar/ hof du so langa Tomstund/ ad þeir kynne ad fa sier Fædslu/ og þess vegna hafe hañ fared j burtu j afuiked Platz/ so hñ giæte huijlt sig vm stundarsaker. Vm hina adra Ordsokena/ talar hiñ H. Matth. j 14. Cap. Og seiger ad

 þegar

þegar Herrann vor Jesus var vijs ord
en/ bæde af Læresueinum Johannis/
sem og eirnenn sijnum eigenn/ huoria hann
hafde wtsendt til ad Predika/ huorsu
þad/ad sa grimme og Gudlause Tyra
nic Herodes hafde fyrer sakleyse lated
Afliþa þann dyra Guds Mann Jo
hannem skijrara/þa hafde hann ecke vil
iad vera leingur i Nagrenne vid so O
gudlega Kroppa/ so sem Herodes og
hans Makar voru/ Þui alldrei visse
nær enn þeir mundu leitast vid ad giora
sialfum Herranum Jesu slijkt hid sa
ma sem Johanne/og þui hafe hann teked
eitt Skip/ z fared yfer vm Siooenn
edur(riettara ad seigia) Vatned sem
liggur vid Stadenn Tyberiadis/huert
ed ødru Nafne kallast Genezareth.
Af þessu Dæme Herrans Christi/
þar hann forþar sier/og flyr i burt vm
dann Ofrijke og Tyrannaskap Herodis
Hoftum vier þad ad læra/ Ad sierhuer
sum Christinum Manne er i sama mat
ta leyfelegt ad flya/ þa nockurs konar
Opsökner

Opsokner edur Fær er fyrer Hende/ so sem mørg Dæme finnast til alluyda i Heilagre Ritningu. Suo vard Jacob Forþader ad flya þyrer Heitingar Ordum sijns Brodurs Esau i Mesopotamiam/ Gen. 27. Sa Guds madur Moses flyde z eirnenn fyrer Pharaone/ enn Gud gaf honum Samastad i Hwse Kiennemannsins i Madian/ og talade sijdann vid hann sialþur wr Ellds runnenum/ Exod. 3. Dauid flwde fyrer Saul / þo verndade Gud hann so Dasamlega/ad hann sette hnn til Kongs. 1 Sam. 19. Þar þyrer/ Kunne þier hid sama til ad falla/ og þu hlioter vegna oþrijkis vondra Manna ad þlya burt wr þijnu Fosturlande þra Vinum og Naungum/ þa vertu þo samt Hughraustur/ og huggadu þig þar vid /ad þinn Endurlausnare heþur sama orded ad reyna/ so hann kynne ad haþa Medaumkan med þier þa þu verdur Landflootta.

Framveigis skendur so i Textanum/

OG mykell Mañfiølde fylgde hon um epter. Ordsøkena leggur Gud spialiamaduren hier til. Huꝛad þeir sau þau Teikn er hañ giorde a þeim ſ ſiuker voru. Mu.m þa aller þeir ſ hier epterfylgdu Herranum Christo/ hafa haft eitt og hid sama Erende til hans? Nei vÿst ecke/ Þui sumer hafa komed til þess ad heyra hans Kienning/og þad haꝼa vered þeir hin er somu/sem alla reidu haꝼa af hans Dasemdarverkum/lært ad þeckia hñ fyrer þañ saña Messiam. Sumer komu til þess ad sia ny Takn og Stor merke/sum^r til ad lata sig lækna; Eñ sumer til þeirrar Maltijdar sem þeir meintu þeir mundu fa hia Herranum Christo. Hier af sium vier/ad ecke er eins vared Aforme allra Ord sins tilheyrenda. Marger eru lijker þeim i Athenu Borg/ sem komu allei nasta til þess ad heyra nockud nytt/hu ar vm lesa ma i Giorninga bok Post. 17. Sumer kañskie piñast þeir/ sem ecke

ecke hafa añad Erende til Kyrkiuñ ar/eñ ad fylla sig og drecka sig Suyn druckna/Sumer til ad deilá og ryfast nidur/so sem olmer Hundar/so sem dœ me þañast til/þui midr. Eñ vær s vil ium vera Guds Born og Erfingiar Himnarijkis/skulum koma til samans til ad heyra og læra nockud/ pad sem oss frodar til Sáluhiálpar / Þui þad er Kyrkiu Erendid hid besta/epter þui sem þar stendur/ Sæler eru þeir sem heyra Guds Ord og vardveita þad. Luc. 11. Tijmans verdur hier og gi eted i Gudspiallenu/á huortum ad Her kañ hafe giört þetta Dasemdarverk/ sem er/vm þad bil/sem Gydingar voru vaner ad halldá sijna Páska/til huorts Hatijdishallds/ ad margt Folk pla gade samañ ad safnast wr smsum St dum/og er þui ecke olijklegt/ad marg er Framande af Gydingũ/ mune hafa maatt vera med i þessum hoop.

Nu sem Jesus var komeñ yfer vm Siooeñ/þa seiger Gudspiallamaduren

Ad hañ hafe geingid vppa eitt Fiäll og seit sig þar niđur med sijnum Lære sueinum.

Tuent hỏfum vier vſſ hier vtaf til Lærdoms ad taka. Fyrst/ so sem þad/ ad Herrañ Christur setur sig hier sia lfur vppa eitt Skipkorn/ og fer yfer vm Siooeñ/ so hñ giete tekeđ sier Nu ijld og Hressing epter sitt Erfiđe/ So ér z einũ z sierhuòriũ leyfelegt/ epter þad hañ hefur vel þionad/ og trwlega stađed j sijnu Embætte/ ad taka sier huijld og hressing nockra stund/ og koma so sijdañ aptur til sijns Erfidis.

Þar næst/ so s þad/ Ad þott H. Christur fære bæde þess og añars vegna yfer vm Siooeñ/ ad hañ villde huijla sig vm stund/ þa gagnadest honum þ̄ þo ecke fyrer Folkenu/ helldur vard hñ strax vppa nytt/ ađ taka til ad kieña og Predika Guds Ord/ huad hañ ble stadur j ønguañ máta epter sier falde. Eins lijka a eitt og sierhuor/ huort helldur hñ er Andlegrar edur Verallds legrar

legtar Stiettar/ ad vera viliugur eñ ecke latur / til ad giøra skylldu sijns Embættis/ og lata sier þad ecke leid-ast þött hañ sie þar til optar eñ siall-dnar kuaddur/ epter þui sem þar sten-dur: Róm: 12. Hafe nockur Embæ-tte/ þa giøre hañ þess Embættis/ þad er/ giøre þad kostgiæfelega med Trw-e Dygd / Nootl og Dag þa þorf gie-rest. Þegar Endurlausnarenn vor Jesus/ var nu nylega nidursestur a Fiallinu/ Þa seiger Gudspiallamad-ureñ framucigis so/ Ad hñ haþe litid vpp og sied mykeñ Mañfiolda koma til sijn.

Diöfulleñ/ so vel sem vor eigeñ for-blyndud Nattura/ Predikar þad opt og tijdum fyrer oss/ einkañlega þegar Kross og Motgangur kiemur oss ad höndum/ Ad ecke siae Gud oss edur giæte ad Eymdum vorum. Eñ þad er ecke satt/ þt allra Mañá Verk eru hanum kuñug/ og fyrer hans Augum er ei neitt leynt/ Ja/ hañ sier alla

Hlute/fra Upphafe Veralldar/ allt til Enda/seiger Syrach 40. C. Og huørneñ skylldc hañ ecke sia/sem Au gad hefur skapad/ seiger hiñ heilage David/Psalm. 94.

Hüggädu þig þar fyrer þar vid/ miñ Broder og Syster/Nær sem hellst þu ratar j nockurskonar Þrauter z Þiña ingar/ Ad Gud vpplypter eñ nu siin um Augum/z alstur þig milldelega/ ecke siidur eñ hañ äleit þetta Folk/ og gaf þui Fædu til Sadningar. Sier tu Hungradur edä þyrstur/ þä vit þu fyrer vist/ad DROTTEN vpplypter siinum blessudu Augum/ og sier þig Milldelega/ so sem hañ sa Agar og Ismael / Gen. 21. Item/Eliam. 1 Kong. B. 19. Og Samson/Dom. B. 5. Þuiad Augu DROTTEns lita a þa sem hañ ottast/ so hañ frel se þeirra Sæler vr Daudanum/og giefe þeim Fædslu j Hallærenu/so sm David seiger Psalm. 33. Angre þig og hrelle þijnar Synder/pa vertu

hüghraustur þui hañ vpplyſter ſijnū
um Augum/ og alltijtur aüar ydi andē
Mañeskiur/. ſo leit hañ til Peturs j
Byskupsſalltium Luc. 22. Til peirrar
Berſyndugu Kuinnunar Luc. 7. Og
til Sachœum/ Luc. 19. Siertu inuri
ädarlaus/ og ſo ſem Einſtædingur j
þeſſare Veroldū/ þa gled þig þar vid
ad Christur vpplyſter ſijnum Augum
og alltijtur alla Födurlauſa z Lytelmā
gna/ So aleit hañ Esther Födurlau
ſa/ Joseph ſelldañ af ſijnū Brædrum/
David/ og adra fleire/ huöria alla
hañ vpphafde wr Duptenū/ og ſette
þa til Neidürs hia Hofdingiūm ſijns
Folks/ epter þui ſ. in David ſeiger/
Psalm. 113. Kuñe ſo til ad bera/ ad
Soott eda Siukdömur kōme þier ad
Höndum/ ſo þu ſier ecke añad fyrer eñ
Daudañ ſialfañ/ þa hugga þig þar
vid/ ad þiñ Endurlauſnare lifer/ og
alltijtur þig millðelega/ ſo ſem hañ giö
rde vid Ezechiam Kong/ huörs Allð
ur hañ leingde vm 15. ár/ Og vid Lág
 kiürū

Lazarum/ huors Saal hañ liet sijna Helaga Eingla bera(þa hun for burt af Lijkamanum) i Abrahams Skaut.

AMNad Greinarkorned hliodar vm̃ Samtal Herrans Christi/ sem hñ helldur hier vid sijna tuo Læresueina Philippum og Andream/sem og eirn eñ vm sialft Daseimdarverked sem hñ giorde. Hier vm hlioodar suo Gudspialls textẽ vor. þA sagde Jesus Til Philippum/ Huar Kaupum vier Braud so ad þesser neyte? Eingeñ skyllde lata þad-sier til Hugar koma ad Herrañ Christur hafe þess vegna spurt Philippum hier vm/ad hañ visse ecke sialfr vel Rad ꝛ midel til ad giefa þessu Folke Fædu þ vtañ hñs Radlegging þar Jesus var sialfur sa ædste Radgiafare og Fodursins Spete/ 1 Cor. 1. Esa. 9. Helldur seiger Gudspiallamadureñ hañ hafe giort þad Til ad freista hans. Enn huornẽ a þetta ad skiliast? Mun

Mun Gud þa freista nockurs Mañs? Nei/ Gud freistar ad soñu einskis Mañs til hins illa/ þui þad er Diofulsins vñsa/ Helldur villde hañ hier med reina Trw Philippi/ og vita huad myked honum hefde fram fared i sijnum Skoola/ i huorn hn hafde verid nu alla reidu i halft þridia ar/ so hañ hefde mætt læra ad þeckia hañ/ fyrer þañ eilifa og sañа Guds Son/ huorium Faderen hafde giefed allt valld a Himne og Jordu.

Heyrum nu framveigis til/ huoriu Philippus suarar Herranum Christo vppa þessa Spurning. Braud (seiger hañ) fyrer 200. Peninga næger þeim ecke. Og sem Andreas Broder Simonar Petri heyrer þetta/ þa tekur hn vnder z seiger/ ad þar sie eitt Vngmeñe sem hefe þrim Byggbraud z tuo Fiska/ Eñ þetta kuñe ecke helldur neitt ad vorska i bland so margs Folks. Hier siaum vier nu/ huad mikel Blindne/ Efasemi og Vantraust ad

þar er ad þinna hia oſſ Mönnunum/ ſtrax þegar nockud j dalþar/edur nö ckurs konar Neyd og Þreyngiñg ad Honduin kiemur/ſo ef vier þikiuſtum ecke hafa ſuo miked ſtrax af einu og ødru fyrer Hende/ſem viet þurfum til vors Lijfs Vppheldis/ þa er ecke añ ad eñ Vijl og Vol/ Op og Ylfur og Efaſeme. Stundum hüorneñ þad giecl til fyrer þm Guds mañe Moyſe huör ed nockrum ſinum hafde talad vid Gud ſialfañ/og ſied hans Furdu verk. Talade hañ ecke ſo/ og ſagde vid DRottiñ/þa hañ løþade ad Iſra els Folk ſkylide fa Nagd op Kiøte j Eydemørkuñe/ Þetta Folk er ſex hũd tuo þuſund Mañs til Fóts/og þu ſei ger/ Eg vil giefa þui Kiøt ad eta eitt Manud j giegnum/ſkal nockud ſla ni dur Naut og Saude/ſo þad þeim inef ge nægiaſt/eda ſkulu aller Fiſkar Siö arins ſaþnaſt hingad/ad þad kuñe ad næsia handa þeim? Num. 11. Motlijka Dæme leſum vier og ſo j añ

a ſiare Kongaña Bok. 7. Cap. Um
þañ Riddara ſm̃ epade þad/ſem Spa
madurenn Eliſeus hafðe fyrer ſagt/
Ad/ad Morgne ſkyllde verda ſo good
Tijd a Koꝛne/ad eirn Mæler Symil
ju Miøls ſkyllde ecke koſta meira enn
eirn Sekel/og tueir Mælerar Byggs
eirn Sekel/ i Borgarhlide Samaria.
Þa ſuarade hañ Spamannenum og
ſagde/og þott DROTTIñ giørde Gl
ugga a Himneñ/Huørneñ ma þetta
verda? Þetta er nu ſnøggt ælit z
blindur Domur Veralldarenñar Bar
na/ſem giefa meir vakt þui ſem þau
ſiaa fyrer Augunum/enn Guds Obry
gdañlegum Lofunum. Eñ vær ſkul
um vita fyrer víſſt ad Gud reideſt ſañ
arlega ſoddañ Mañaña Vantrw og
Efa eme. Siaum til/ fyrer þann
ſkulld ad Moſes vantreyſte þui /ad
Vatned munde kuña ad ſpryngia wt
af Helluñe / þa Iſraels Folk oſkade
ad þad mætte faa Vatn ad drecka i
Eydemørkeñe og ſagde/Munum vier

 1ockud

nockud gieta seidt ydur Vatn af þess
um Steine. Þa vard Gud bæde hø
num og Aarone reidur/ og sagde/ Sök
um þess þier trudud mier ecke/ og helg
udud mig ecke fyrer Jsraels Börn/
um/ þa skulud þid ecke inleida þeñañ
Almwga j þad Land sem eg vil giefa
þm/ Num. 20. Þar þ þott Hunger edr
Dyrtijd meige yppa koma/ þa efust/
um þo samt ecke/ helldur setium allt
vort Trunadartraust til DROTT/
ins/ og bidium hañ/ad hañ vilie wt/
breida sijna Blessan yfer þad litla sm
vær eigum ad hafa oss til Biargar/
Ja/ afhendum vorum Blessada Her/
ra Jesu Christo/ wti sijnar signudu
Hendur vor litlu Medol sem vær ho
fum fyrer hende/ so sem Lærisueinarn
er afhentu hønum hier/ þau fim̃ Br
audeñ og tuo Fiska/ og bidium hann
ad legga sijna Blessan þar yfer / so
meigum vier vera vísser og oefader
þar vm/ ad þad skal avaxtast z verda
oss ad goodum Notum ecke sijdur enn
þa

þa DROTTinn liet þad litla Olium
i Krws Eckiuñar til Zarepta Avaxt
ast og ecke þuerra/ so hun og hennar
Nijſke hafde þar af nægelegt Vidvære
1. Kong. B. 17.

Marger raka saman Aud og alls
kins Nægtū/ en þad skiedur stundum
ad þar er lijtel eda eingenn Blessan
hia/og verdur þui ad onguum gotum
notum/ Enn huad kiemur þar til?
Sannarlega ecke annad enn þad/ad mest
eru hyrdulauser/og gleyma ad afhenn
da og befala bæde sig og sijna Eign
Daglega Dags lifanda Gude/ Eing
en skyllde helldr skoola ofmykeð yppa
sinn Aud z Rijkedæme/og þeinkia so/.
Jeg hefe alls Nægter/ þar fyrer er o-
mogulegt/ad eg kune Skort ad lijda.
helldur skyllde huor og einn athuga
þad vel sem Herrann Christur talade
vid Moysen fordum. Lev. 26. Segian-
nde. Eg vil fordiarfa ydar Brauds
Nægter/ so nær þier eted/ skulud þier
ecke verda metter. Item seiger Da

vX/ Ad hægre hønd DROTTins
kyñe ollu ad ombreita.
Framvegis hliodar so Gudspialls textteñ vor. DA sagde Jesus/ Lat ed Meñena setiast nidur ad Borda/ Eñ þar var j þeim stad Gras myked/ Og þar settust nidur ad Borda Kall meñ ad tolu nær 5000. Jesus took þa Braudeñ/ giørde þacker og þieck sijnum Lærefueinum/ Eñ þeir feingu þeim sem til Bordsins høfdu setist/ slijkt hid sama af Fiskunum/so myked sem huør villde hafa. Þo ad Lærefueinunum Herrans Christi yrde j fyrstu nockud afatt þar wti/ad þeir truðu ecke/ ad hañ munde gieta fædt so margt Folk af litlum efnum/ þa er þad aptur a mot/ Lofs verdt j þra fare/ad þeir eru hlydner og audsueipner sijnum Herra og Meistara og giora epter þui s̄ hñ þm bydur og skipar. Þui strax þa hañ befalade þeim ad lata Meñena setiast nidur ad Borda þa giora þeir þad motmælislaust og
Disputera

Disputera ecke leingur þar vm/ huort þar sieu mørg Braud eda fæ til/ ad leggia fram pyrer Folked/ hellldur var þa þeir þessare ſkñc Ahyggiu vppa DROTTIñ. Þessa Alydne ꝛ audsueipne æettum vier ad læra af Herrans Christi Læresueinum/ og vera fuser til ad giøra allt þad hañ byd ur oss og skipar j sijnu heilaga Orde/ þui huad hellst hañ bydur oss og skip ar/ þad er allt harla gott.

J ødru lage lærum vier þad hier ad lijka sem þad/ ad Herrañ vor Jesus tekur þesse þrim Braud sier j Hond og giører so þacker sijnum Himneska Fødur/ so ber oss og eirneñ med Bæn og Blessan ad ganga til Bords og taka vora Fædu/ eñ ecke ad hlaupa þar til so sem adrar skynlausar skiepn ur. Ja/ Þa vier þøckum Gude vorum fyrer sijnar Gafur og Velgiørningar/ þa lætur hañ oss ecke alleinasta vora Fædu vel notkast/ helldur og eirneñ þa blessar hañ og margfalldar hana.

so vier lijdum ecke skort. Eñ þar þu ert a mote/þa Meñ ganga so til siñar Maaltijdar / ad þeir huorke fyrer nie epter Matiñ bidia Gud ad Blessa sig/edur þacka honum/edur þott þeir læsest taka til ad lesa siñ Bordpsalm þa verdur þar ecke añad wr eñ Hlaatur og Gyckeri/Huad er þad añad/eñ Meñ aptur luka med soodan n.oote Hondum Guds/ og koma þui til leidar/ ad honum leidest ad giora oss til Gooda. Ef ad einhuer være bodeñ af einum Ypparlegum Mañe til Bords/ z þæge hia honum Ol z Mat/enn þa Maaltijd være wte þa stryke hañ so j burtu fra Bordenu/ad hañ þackade huorke sijnum Veitara nie neinum odrum / sa hinn same munde vissulega vera halldeñ ein Osuinnur z Oþacklaatur Daare/hñ munde ecke helldur optar verda bodeñ til Bords af sama Mañe sem hañ hafde synt sig so Oþacklaatañ vid. Eñ langtil meira Oþacklæte er þad/ef nockur er

sa

sa sem ecke packar sijnum Gude / sem
þo daglega Dags fæder hn̄ z nærer.

J þridia lage skulum vier læra þ
af þessu Folke / ad brwka ecke oþ
urdꝛdugheit j Mat edur Dryck/hell
dur læta oss lynda/og taka med þac
kum þad sem DROttinn giefur oss/
þo þad sie ecke med Kriddum Kockad
z frambored. Þetta Folk hafde huor
ke Hueitebraud nie Hunangskokur/
med ødrum Dyrendis Riettum a sijnu
Borde/ helldur nægdest þad med Fisk
og Biggbraud/ æt sig þar aþ mett/
og packade sijdan̄ Gude fyrer sijnar
Gæfr/Sama eigum vær ad giora so
vier misbrwkum ecke Guds Gæfur
til nockurskonar Ohoops.

J fiorda og sijdasta lage/verdur oss
hier kient/ad fara ecke jlla/ helldur
vel med þad sem oss verdur afgangs/z
kasta þui ecke nidur fyrer Hunda/ hell
dur ad forvara þad/og hallda þui til
samans/so sem Herran̄ Christur befal
ar hier sijnū Læresueinū ad þeir skule

 saman

saman safna þeim Leifum sem af gei
ngu/ so eckert spillest. Hefde Joseph
j Egyptalande ecke safnad til sam⸗
ans þui Korne/ sem var umfram Folk
sins Naudsyniar/ a þim godu Arunu/
þa hefde Folked a hinum sio epterfyl
giande Hallærÿs arum/ orded ad lÿda
Neyd og skort/ og kan skie mörg þus
und Manna / orded ad deya wtaf j
Hungre.

N. B. Epterfylger þad þridia Grein
arkorned/ um Folked sem villde vei
ta Herranum Christo Veralldlega
Tign og giöra hann ad Konge/ og hu
ørnen hann tekur þessu tilbode.

Tuent er oss athugande j þare þes
sa Folks. Þad fyrra er Lofs vert/
en þad annad Lasts vert. Lofs verdt
er þad/ ad þetta Folk þecker og vidur
kienner Herrann Christum/ af þessu Da
semdarverke/ fyrer þann sama Messi⸗
am/ og hefur lesed þad sem um hann
stendur skrifad hia Spamannenum
Esa. 35. Cap. Ad þa Messias
kiemur

kiemur hingad J þeñan Heim þa mu ne hañ giora stor Kraptaverk/af i,u orium ad Meñ kuñe ad þeckia hañ. Eñ lasts vërt er þad j Fare þessa Fo lks/ ad þad er so þauͤst / ad þad vill giora hañ ad Verallðlegum Konge/ þar hans Rijke var þo ecke af þess- um Heime. Joh. 18. Og þar fyrer tekur Herrañ Christur sig j burtu fra þeim/ Og fer einsamall burt vpp ap ur a Fialled.

Eñ þad skulum vier samt læra ap Dæme þessa Folks/ Ad so sem þad villde audsyna Herranu Christo Æru og þacklæte fyrer sitt mykla Dasemd arverk sem hañ giorde/ þar þad villde taka hañ til Kongs/ þo þad þære hi er wti villt So skulum vier z so vera þacklater vorum Gude fyrer alla sij- na Nadar Velgiorninga sm hñ aud syner oss og veiter.

Þar næst skulum vier læra þad hi- er ap Dæme Herrans Christi/ad bley fa vid vort Kall og Embætte/ huor j

 siñe

sine Stiett/en stunda ecke epter storum Meteordum/ heildur skylde hvör og einn lata sier sijna Lucku nægia/ Og skal þad so sagt vera vm þessar þriar Smærgreiner. Þeim eina eilijfa og Ðrauðlega Gude / sem alleina Da seindarverkin gierer/ Seygist vier Lof/nu z ad eilijfu/ Amen.

Sunudagin epter Midfostu.

Evangelium. Joh. 8.

Jesus sagde til Gydinganna/ z Hofðingia Kieñemañanna. Hvor er sa af ydur þad hn meige straffa mig vm nock ra Synde. Fyrst eg seige yd ur Sanleikan/ Hui trwe þier mier þa ecke? Huer hañ er af Gude/ sa heyrer Guds Ord/ Þar fyrer heyre þier þau eige/ þuiad þier erud ecke af Gude. Ɛ i Gydingarner sögdu til hans/ Seig ium vier ecke vel/ þad þu ert Samversk ur/ og hefur Diefulen? Jesus svarade. Eg hefe ecke Diöful/ helldur heydra eg

miñ

miñ Fødur/og þier Vänheydrid mig. Eg leita ei ad miñe Dyrd/sa er sem leit ar og dæmer. Sañlega/ sañlega seige eg ydur/ Huor hañ geymer mijn Ord/hañ mun ecke Daudañ sia ad eilijfu. Þa sø gdu Gydingarner til hans. Nu þormerk ium vier ad þu heþur Dioþuleñ. Abra ham er Daudur/og Spameñerner/og þu seiger/ Eþ ad sa er nockur sem geymer mijn Ord/hañ skal ecke Daudañ smacka ad eilijþu. Huort ertu meire Fodur vo rum Abraham/huør ed Framlideñ er/ & Spameñerner eru og framlidner? Huø rn giører þu sialþañ þig? Jesus suarade. Eþ ad eg vegsama mig sialfur/þa er mijn Dyrd eingeñ. Miñ Fader er sa sem mig vegsamar/huørn þier seiged ydar Gud vera/og þier þecked hañ þ ecke. Eñ eg þecke hañ/ og eþ eg segda þad eg þeckta hañ eige/þa være eg eirn Lijgare/lijks ydr. Helldr þecke eg hñ/& eg geyme hñs Ord. Abraham Fader ydar gladdest/ad hañ skyllde sia miñ Dag/og hañ sa hñ og vard gladur vid. Þa segdu Gyding arner til hans. Þu ert eñ ecke þimtug

O g viij ár

ür/og þo ſæſtu Abraham? Jeſus ſagdé til Þra. Sañlega/ſañlega ſeige eg ydur ad adur eñ Abraham var/em eg/þa tókü þeir vpp Steina/ſo ad þeir koſtudu á hañ. Eñ Jeſus forbadè ſier/og gieck út vr Muſterenu.

I Numeri Bookar 12. Cap. leſum vier(minner elſkáleger j DROTTne)vm hañ Guds Mañ Moyſen/ ad hañ häfe vered miög plagadur Madur/framar eñ aller ad rer Meñ á Jörduñe. Ordſöken var ſu/Ad hans Syſter Maria z Broder hans Aarön möglude j möte hö̈num fyrer þad/ hañ hefde teked ſier eina Morlendſka Kuiñu til Ecktä. Ja/ Allur Iſraels Lÿdur tök ſig ecke einuſiñe/ helldur opt og tÿdum vpp á möte hö̈num/ og eiñkañlega þa þeir þolltuſt lÿda noekurn ſkort a Mat ed ur Dryck j Eydeinörkeñe/ſo hañ ſial fur neydeſt til ad klagä þar yfer fyr er DROTTne/ j Exo. B.17.Cap.

Seigiande

Seigiande/Quad skal eg til giøra vid
þetta Folk/þui ıñañ skams mun þad
lemia mig med Grioté. Eñ so var
langt ꝼra þui/ ad Moyses hefdé slijk
kt ꝼorskulldad aꝼ Israels Folké/ ad
hñ haꝼdé giørt þui margt z myked til
gooda/ huad oꝼlangt er hiér vpp ad tel
ia. Þetta hid sama má vel z riettelega
heimꝼæraſt til Herrans Christi/ Quo
rs Fyrermyndan ad Moyses vár/ þui
so seiger Gud DROTTIN sialfur til
Moysen i Deut. B: 18. Cap. Eg
vil vpp vekia þeim eirn Spámañ/af
þeirra Brædrum/ lijka sem þu ert.
Nu so sem þad/ad Moyses Gudsmad
ur vard ꝼyrer Adkaste og alase ofor
þient/bæde af Mariu Syster sine og
Aarone/sm og hinu Folkenu vti fra/
So vard og so vor DROTTIN Jes
us Christus ecke ostalldañ fyrer Aly
ge/Lastmælum og allskonar ıllvın A
austre Verralldareñar/a medañ hann
vingieckst hier vor á medal i Hollde-
nu/ so þad mátte riettelega vm hann

Kk seigiast

seigiast / ad hañ hafe vered meir plaag adr enn aller adrer Meñ a Jorduñe. Dæmie hiet vppa hofum vier j þessa Dags Evangelio / huorneñ ad Gydin gär / huori ad voru Herrans Christi Brædur epter Holldenu / Rom. 1. settu sig vpp a mote honum / og þad sama med þuilijkre akiefd / ad alldrei vissi hær eñ þeir munde gryta hañ j Hel / hefde hañ Blessadur ecke fordad sier og geinged wt wr Musterenu. Enn huört ad Herrañ Christur hafe þui lijkt af Gydingum forskulldad / þar vm ber liooslast Vitne øll hans Lijfs Historia. Og villum vier an leing re Jñgangs / vijkia til Gudspiallsins og taka oss tuent wt af þui / til ad skoda og yferuega ad þessu sinne.

I. Þad fyrra skal vera vm þa myklu Disputatiu sem Herrañ Christur hellt dur hier vid Gydinga og Kieñemañ̃a høfdingiana j Jerusalems Musterer.

Eñ þad añad vm Endalycktena ä vm sijder vard a somu Disputatiu.

Gud

Gud Himneskur giefe oss þetta ad meiga yfervega synü allra heilagasta Nafne til Lo
fs z Dyrdar/en oss sialfum til Sæluga
gns j Jesu Nafne/ A M E N.

HVad akaflega og miøg mykelega ad sa aumle og forblyndade Gyd-
inga lyður/hafe sett sig epter þui ad fyrerkoma Herranum Lijfsins/DR-
ottne vorum Jesu Christo og þad sa-ma bæde leinelega z opinberlega/mz
Ordum og Verkum/nær og hvar/þad meigum vier sia af ollum þessum fyr-
erfarande Capitula Johañis/ j huørium ad þetta heilaga Gudspiall stend
ur skrifad/ og vijdar aнarstadar j hеñ lagre Skript. Stundum gæfu þeir
Honum þa Søk / ad hañ være eirn Storsyndare / so sem lesa ma hia Jo
hañem 9. Cap. Stundum ad hann være Opneytsluimadur og Vijnsuelgia-
re/Vinur Tollheimtumana og Synd-ugra. Matth. 11. Stundum eirn
Gudlastare. Matth. 9. Stundum ad hañ giøre sijn Kraptaverk med Dio-
fuls Konst. Luc. 11. z margt añad

 fleira

fleira. Enn a moote þessare þeirra margfalldre Alyge og Diøfuls Raau ſtre/ þa ſetur nu Herrann vor Jesus Christur eina Spurning fram/ og þ ſama Almeñelega i Muſterenu til Je rusalem/ med hvorre hañ forſuarar ſig og ſitt Sakleyſe mióg kroptugle ga/ ſeigiande. Hvor af ydur kann ad ſtraffa mig vm nockra Synd? Þad er/ ſem hañ hefde ſo ſagt og tal at/ Eg heþe allt j þra Barndome mijnum vered og vmgeingiſt ydar a medal/ mitt Lijþ og Framþerde er yd ur ecke okuñugt/ Þar þyrer/ eþ þier vited þad nockud epter mier/ ſem Jllt edur Laſts vert er/ þa þeiged nu ecke yþer þui/ Eñ giete þier ecke funded mier neitt Syndſamlegt/ þui hallde þier mig þa ecke fyrer þañ ſem eg er/ Þad er/ fyrer þañ riettã Meſſiam og Heimſins Frelſara/ ſem ydur var ad ur forr meir Lofadur og þheitiñ/ þui eingeñ kañ ad lifa Syndlauſt/ vtañ hañ alleinaſta.

Frañ

Framveigis seiger Herrañ Christur hier. Fyrst eg seige ydur Sañleikiñ/ huar fyrer trwe þier mier þa ecke? Þad er sem villde hañ so seigia/ Fyrst eg bevijsa miñ Lærdom sañañ ad vera/ mz mijnu saklausu Lijferne/ med Spamañaña Vitnisburdum/ og morgum Dasemdarverkum/ Huar fyrer trwe þier mier þa ecke?

Hier af hafa nu aller Guds Ords Þienarar/ sem eru Prestar og Kieñemeñ/ Item/ aller adrer Vallds menn wti fra/ sier þad til Lærdoms og Aminingar ad taka/ af Herrans Christi Dæme/ ad haga so sijnu Lijferne og framferde/ og allre siñe Hegdan og Kieñingu/ ad eingeñ kuñe med riettu þa ad straffa edur lasta/ fyrer nockra opiñbera Storsynd edur Glæp/ þui huorneñ kañ eirn Prestur eda Predikare ad straffa adra/ fyrer þad sem hañ veit sig sialfañ sekañ og valldañ af vera. Þar fyrer seiger Postuleñ Pall j Pistlenum til Rom. j. 2. Þu kieñer ödrum

 enn

eñ sialfum þier kiener þu ecke / Þu Predikar ad eige skule Stoled vera / z þu stelur / Þu seiger ad eige skule Hordom drygia / eñ þu dryger þo Hoor. Þeir sm̃ nu fyrer þessar z adrar Stor synder og Lostu lꜳtast straffa adra / eñ verda þo sialfer ı sømu Glæpum fundner. Þeir hiner sømu eru ecke riett/er Christi Þienarar / helldur nidurbrioȝta þeir þad med añare Hendeñe / sem þeir lꜳtast vppbyggia med añare.

Ꜹ sama mꜳta ættu og so Tilheyrendurn° ad stunda þ'til / af øllu Megne / ad þeir giæte haft þesse Ordenn epter Herranum Christo / og sagt med goodre Samvisku / Huør af ydur kañ ad straffa mig vm nockra openbera Synd / ı þañ mꜳta / ad eg sie añadhuørt Halldra madur / Ræninge / Hoogberare / Guds Orda og Sacramentañа Forackt̃are ꝛc. Þeir sem nu vita sig af þessum og ødrum þuilijkum Storsyndum og Glæpum frija vera fyrer Gude z siñe Samvisku / þeir meiga glad

hrosa

hroſa ſier j DROTTne med Poſtul anum Pæle/ 1 Tim. 1. Og ſeigia/ Eg heþe bareſt eina goda Barættu/ hefe hallded Trwñe og godre Sam viſku.

Þar næſt lærum vier þad af þeſs um Herrans Chriſti Ordum/ þar hñ ſeiger. Fyrſt eg ſeige ydur Sañleik añ/ huar þyr' trwe þier mier þa ecke? Ad vær ſkulum alla tijma venia oſs a/ ad tala þad eina ſem riett og ſatt er/ huor vm ſiñ Naunga/ epter Poſt ulans Amiñingu/ Eph. 4. Huad er nu Almeñelegra a þeſſum Tijmum eñ Lygar z Oſañende/ ſo ſa þykeſt nu meſtur Madur vera/ ſem eitthuad nytt getur vppdicktad ſijnum Naunga til Hneyxlis og Banæru (huad eg vil þo j onguañ mata haþa ſueigt ad from um og Gudhræddum Moñum/ hia huorium ad þuilijk Odæde eiga ecke Heima/ helldur meina eg hier med/ Straka z Odadvanda Dreinge ſem Ord z Giorder lijtt vanda) Eñ huad

 kiemur

kiemur til ad soddañ Orꝫdvendne vid geingst j Lande voru ? Sañarlega eckert añad eñ þad/ ad Yfervalldeð/ sem Gud heꝼur sett j siñ stad/ad stra ffa Synder og Leste/hlydrar opt z tiñ dum hia puilijkum Skꝫlkū z Skelm erum/ og lꜳtur þa hlaupa sem Ofa mdar Bestiur/ Lausbeislada ꝼyrer vt an Straff og Vmvꝫndun/ huar med ad Yfervallds Persõnurnar auka sier þo ecke allijteñ ꜳbyrgdarhluta / þui sa Riettlꜳte Gud vill slijkt j ønguañ mꜳta lijda/ helldur mun hañ heimta strangañ Reikning þar a/a þeim stoo ra Reiknings Deige.

Nu vilium vier eñ framveigis hey ra huad Christur talar hier vid Gyd ingana. HVER hann er af Gude (seiger Herrañ)sa heyrer Guds Ord/ Þar fyrer heyre þier þau eige/ Þuiad þier erud ecke aꝼ Gude. Hier j þessū Ordū gierer Herrañ Christur Greinar mun a millum þeirra sem Gud elska/ og lꜳta sig aꝼ hans Anda stiornada

verda

verda/Og hinā aňara/sem forhertar framganga/ eru Nardhnackader og tala i giegn Gude og hans N. Orde/ so sem ad giordu Gydingar. Par fyrer skyllde huør og einn profa og ransaka sialfañ sig / huort hañ sie af Gude edur ecke. Hafer þu nu ei na Niarkanlega Gyrnd og epterlang an/til þess ad heyra rækelega/lesa og læra Guds heilaga Ord/ Pa skalltu vita/ ad þu hefur hier eirn sterkañ z obrygdanlegañ Vitnisburd Herrans Christi/ þar vppa/ ad þu siert Guds Barn. Eñ þar þuert a mote/ sie þier Guds Ord leidt/so þu hefur ecke Lyst til ad heyra þad/ edur þo so sie ad þu læter so sem fyrer Sidasaker/ koma med ødrum til Kyrkiuñar/ enn heyrer Guds Ord ecke med Alwd z athuga/ breyter ecke epter þui i Lifn ade þijnum z Framferde /helldur setr þig þar vnder Guds Orda heyrn til ad sofa/edur til þess ad þeinkia vm eit tt og aňañ Hiegoma/þa mattu og so

 rada

ræda þar af/ad þar er ecke neirn sañ
ur Guds Otte med þier. Þui skulum
vier æ og alla tijma/leggia alla vora
Hiartans Alwd þar a / ad heyra vel
og rækelega Guds heilaga Ord/ suo
mun Ande Guds bera þañ Vitnis-
burd vorum Anda/ad vier sieum Guds
Børn. Rom. 8.

Nu viljum vier framveigis heyra
huoriu ad Gydingarner suara Herra
num Christo vppa þessa sijna pram
setta Rædu/þeir andsuara honum ec
ke odru eñ Jllyrdum og Lastmælum/
segiande. SEgium vier ecke vel
ad þu ert Samverskur/z hefur Diof
ulen. Er þetta nu ecke furda yfi
er alla furdu/þad sama Folk sem ha
fde ædur sied Herrañ Jesum giora so
mørg Kraptaverk og Dasemdaverk
bæde a sier og sijnum/ þad kallar hañ
nu eirn Diøfuls Lim. Jæ/þañ sama
huorium þeir høfdu ædur bored þañ
Vitnisburd/ad hañ hefde giort allt
vel/þui Daufa hafe hañ læted hey
ræ

ka/og Mællausa tala. Hañ kalla þr
nu eirn Samuerskañ Mañ/ Og þer
Gydingñ hier ecke olijka vid Herrañ
Christū/ z Deyrdár Jllsku Strækū
þegar þeir standa fyrer Riette/ z ei-
ga ad forsuara Mæl sitt / siæ þeir
ad Sokeñ gange a sig/og þeir ættla
ecke ad haþa vid/ þa taka þeir til ad
gieþa Spotisgloosur/og stundum Sk
am̃ar yrde/ þeim sem þeir eiga Mæl
staden vid/ Eins giora hier Gyding
ar/þa þeir gieta ecke neitt funded þad
þeir kuñe ad setia a mote Herrans
Christi Rædu/ þa giefa þeir hønum
jll og Ogudleg Ord/ kalla hañ bæ
de Samverskañ og seigia ad hañ ha-
fe Diofull/ Huar med þeir ecke ad eins
lasta og lyta hans eigeñ Personu/ he
lldur og eirneñ hans Kieñing. Hñs
Personu lasta þeir þar med/ ad þeir
kalla hñ Samverskañ/þui þeir Sam
versku voru halldner aþ Gydingum
fyrer hina ørgustu Skælka/ so ad ein
giñ Gydingur mætte haþa Sam-
 nautn

naukn med þeim/ sem sia maa aþ 4. Cap. Joh. Hans Lærdom lasta þe ir j þui ad þeir seigia ad hañ haþe Di øpuleñ/so sem þeir høfdu ædur fyrre giort/ Joh. 7. Nuar med þeir ha lloa hañ ad vera eirn Villumañ og kieña Dioþla Lærdom. Þessa Gyd ingaña Lyge z Lastmæle/ vill Herrañ Christur j ønguañ mata laata hia sier lenda/ helldur þorsuarar hñ sig vel og einardlega hier j moot/ eñ þo er so ad merkia/ad so mykeð sem hñs Þer sonu æhrærer / þar þeir kalla hann Samuerskañ/þa hafe hañ ecke j þad sin þar til suarad / eñ til hins seirna Lastmælisins/ huort ed æhrærde hñs Kieñing/ þar þeir søgdu hann heþde Diøfuleñ/suarar hñ/ z heuñsar ad þ sie ein herleg Lyge/ og þad sama med þremur sterkum og obisanlegum Ar-gumentis edur Beuñsingum.

Hin fyrsta Beuñsingeñ er þesse/ad hñ seiger. EG hefe ecke Diøful/ Helldur heidra eg miñ Fodur/og þier

Van

Vanheidred mig. Sem villde hañ so seigia/huor hañ heydrar Gud/ ia hefi ur onguañ Diofiul/þui Gud og Dio full eiga ecke samañ. Nu heydra eg Gud/þar fyrer seiged þier pad osatt ad eg hafe Diofiul/helldur a sꝰ Klau sa heima hia ydur sialfum Gydingū.

Oñur Bevisingeñ sem Herrañ Christur framsetur hier/ þar vppa ad hñ hafe ecke Diofuliñ/er þesse/ad hañ seigest ecke leita sialfur ad siñe Dyrd/ helldur sie þar añar sem heñar leite/ og dæme / pad er hans Himneskur Fader.

Pad þridia Argumentid edur Bevisingiñ/er þesse/ þar hañ seiger/ Sañ lega sañlega seige eg ydur/Huor hañ geymer miñ Ord/hñ inun ecke sia Daudañ ad eilifu. Pad er sem hañ hefde so sagt/huor sa Lærdomur sem fær rer med sier þad eilijfa Lijfed/hañ er ecke af Dioflenum / miñ Lærdomur hefur þad Eilijfa Lijfed i sier / þar fyrer er hañ ecke af Dioflenum. Þui

 süo

so stendur þar skrifad vm Messiam hia Esa. j 45. Snued ydur til mijn so munud þier hialplegar verda aller Endemerkur Jardarenar.

Nu viliu vier skoda og yfervega huoria Lærdoma vær kuñum oss hier wtaf ad taka. Fyrst verdur oss hier fyrer Sioner sett/ huør ad sie Art og Nattura allra Villumana/ z þeir ra sem Guds Ord hata/ sem er/ Ad þa þeir gieta ecke leingur forsuarad z stadid vid sijna ráingsnuna Kieñingu/ þa snua þeir vm Bladenu/ og opsækia Guds Þienara sem framfylgia Orde Sañleikssins vel og trulega/ og þad sama med Lygum og allskonar Last mælum/ so sem Dæme piñast nogleg til/ bæde forn og ny.

Þar næst lærum vier hier/ Huørnen Guds Børn eiga ad haga sier/ nær þeim verdur jlla og Lastlega tiltalad af sijnum Ouinum og Motstoduinon um/ sem er/ Ad þau eiga ad vmbera þolenmodlega/ þott þeirra eigen Per

sonu

sönu meige j nöckru vera mótstiælt/ eñ
snerte þad j nockru Guds Dyrd/ þa
eigū vær þad j onguañ máta ad lij-
da. Dæme hier vppa høfum vier
á þeim Guds Mañe Moyse/ huorsu
þad hañ leyd þolenmodlega allskonar
Forakt og yfergang sem Israels Folk
giørde hønum/ Eñ strax sem hann
vard þess vijs/ ad Folked hafde giørt
sier Afgud og tilbad Gullkalfeñ/ Þa
vard hañ reidur/ og kuñe þad ecke
med nockru mote ad lijda/ helldur af
Gudlegre Vandlætingu/ liet sla þriar
Þusunder Mans j hel/ sem lesa ma/
Exo. 32. Alijka Dæme þiñum vær
og so j Num. B. 25. Þa Folked
tilbad BaalPeór.

J þridia lage/ skulum vier læra þ
hier/ af Dæme Herrans Christi/ ad
leita oss ecke sialfum fanytrar Lofdyr.
dar (huad þo þui mydur margañ hen
der) helldur eigum vier yfer allt fram
ad astunda ad leita epter Guds Dyrd
og styrkia þar til ad hun meige fram

 Kuæmi

kuæmaſt.

Sa Fiorde og ſijdaſte Lærdomur ſem vær hoſpū vſſ hier wt af ad taka/ er þeſſe/ huorneñ þad vær ſkulum vm flya þañ eilijfa Dauda/ eiin komaſt aptur yfer Eilijft Lijf e Saaluhialp. Þad kienner vſſ Herrañ Chriſtur j þſ ſum Ordum þar hñ ſeiger. Sann ſega ſannlega ſeige eg ydur/ huor hñ helldur mijn Ord/ hñ mun ecke ſia Daudañ ad eilijfu. Tuennt er þad ſierdeilis ſem oſſ er vel athugande j þeſſum Ordum. Fyrſt/ Vm huada Dauda Herrann Chriſtur tale hier. Þar næſt/ huad ſkiliaſt eige fyrer hñs ORD.

So mijked ſem þui fyrra vid vijkur þa ſkulum vier vita ad j H. Ritnin gu verdur ſierdeilisléga gieted tuøfa lldlegs Dauda / Anñar kallaſt ſkund legur edur Lijkamlegur / Enn annar eilijfur Daude. Þennañ Eilijfa Dau da kallar Johañes med ødru Nafne þañ añañ Dauda j Openbering B. 2.

Og

Og hann heyrer øllum Oguðlegum og Iorunarlausum Monnum til. Um þennan Dauða talar David so j Psal. 49. Og seiger ad þeir fordæmdu mune liggia j Helvijte/ so sem adrer Sauder/ og Dauden mune naga þa/ Og þetta er nu sa Dauden vm huørn Christur talar hier/ þar hann seiger/ ad huør hann geyme sijn Ord/ hann skule ecke sia Daudann ad eilijfu.

Enn ødruvijsse er vared þeim Tijmanlega og Lijkamlega Daudanum/ huørn Postulenn kallar Laun Syndarennar. Rom. 6. Huør þo hann synest vidbiodslegur fyrer vorum Augum/ þui Manneskiann var j øndverdu skøpud til Lijfsins/ enn ecke til Daudans/ þa er hann oss þo seint harla nytsamlegur/ þui hann giører ending a øllum vorum Synndum. Þessum tijmanlega Daudanum/ hliotum vier aller eirnusinne ad deya epter þui sem sialfur Gud þad tilsette epter Falled j Paradijs/ seigiande so til Adams/ og allra

 hans

h.ńs Epterkoenda/ Þu ert Jord/ z ad Jordu skalt apt: vda / Gen. 3. Þui er auglioft ad Herrañ tal" hi" ei vm þeñ añ stüdlega Dauda/ helldꝛ þañ eilijfa- . Hier næst er oss athugande/ huada Ord þad sie sem Herrañ Christur tal ar hier vm/ þar hañ seiger/ H. Vort hañ geymer mijn Ord/ z c. Ecke meinar hann hier med nockurskonar Mannasetninga/ edur Moysis Log mal/ huort ed wtheimte ad Menn skylldu hallda obrygdañlega allt þad þar jñe var boded og Befalad/ Enn være ecki giort/ þa lææ vid Bolvan ar hootan/ epter þui sem þar stendur j Deut. B. 27. Boluadur sie sa sem ecke helldur allt þad sem skrifad stend ur j Logmꝛls Bokeñe. Helldur vill hann fyrer þetta Orded skiliast lata þad H: Evangelium edur Nadareñ ar Bodskap vt af Christo / Og er þui þesse Meining Herrans Christi Orda sem hañ hefde so sagt og talad/ Huor hñ truer þui stadfastlega ad eg sie sa þ heitne Messias s̃ koeñ er til þs ad

Endurleysa Mañkyned. Jtm/ Huøk hann truer þui ad eg sie sa sanne og Eilijfe Guds Sonur / sem sendur er til ad vera Forlijkun fyrer allar Ne imsīns Synder/ z ad sætta Mañskie pnuna vid Gud/ z efast j onguaň ma ta hier vm/ helldur blijfur stadfastle ga vid miñ Lærdom/ j allskonar Freist ingum og Krossburde/ hañ skal ecke smacka Beyskleikā þess eilijfa Dauď ans/ edā þiña til Guds Reide j giegn Syndeñe/ so s þeir Oguđlegu/ helldur skal hñ lijda so s þ eirn sætaň Suefn burtu wr þessu Lijfe/ jñ j eilijft Lijf.

Nu vilium vier eñ Framvegis sko da/ Huøtneñ ad þeir hreckuijsu Gyd ingar og Kieñemañahøfdingiar/ taka þessare Herrans Christi Kieñingu. Þeir taka heñe epter þui sem þeir voru vaner/ jlla og øfugleǵa/ snua ha ns Ordum j añarlegā Meining og taka þau so vpp/ so sem hañ hefde talad vm þañ Lijkamlega Dauda/ eñ ecke þañ Andliga/ þar fyrer suarā þr

Sff hønū

Hønum med þessum Afgiædings Ord
um og seigia. Nu formerkium vier
ad þu hefur Diøfulen̄/ Abraham er
daudur og Spamenerner/ Og þu sei-
ger/ ad ef sa er nockur s̄ geymer mijn
Ord/ han̄ skal ecke Daudan̄ smacka
ad eilijfu. Huort ertu meire Fodur vo-
rum Abraham/ huor ed framliden̄ er/
z Spamenerner eru z framlidner? Hu
ørn giorer þu sialfan̄ þig? Meining
Ordan̄a er þesse/ Sie þitt Ord so Kr
ꝛ ptugt/ ad þeir sem þad heyra skule
ecke deya eilijflega/ þa ertu vissulega
meire en̄ Spamenerner og vor Fad-
er Abraham/ s̄ nu er framliden̄/ En̄
þetta eru berleg Osan̄ende/ þui þu ert
j onguan̄ mata meire en̄ Abraham/
Þar fyrer er þad og ecke helldur satt
sem þu seiger/ ad huør sa sem helld-
ur þijn Ord hn̄ skule ecke deya eilijf
lega/ helldur er þetta riett eirn Diøf
uls Lærdomur sem þu fer med.

En̄ Herran̄ Christur/ vppa þad ad
han̄ forsuare sig og sijna Æru / þa
þeiger

þeiger hañ ecke/ helldur suarar þeim
þier vppa z seiger. Ef ad eg vegsama
mig sialfur/ þa er mijn Dyrd eing-
eñ/ Miñ Fader er sa sem mig vegsam
ar/ huorn þier seiged ydar Gud ve-
ra/og þier þecked hañ þo ecke/ Enn
eg þecke hañ/og ef eg segda þad eg
þeckta hañ ecke/þa være eg eirn Liug
are/lijkur ydur/helldur þecke eg hañ/
z eg geyme hans Ord. Þad er sem
hañ villde segia/ef eg af Drambseme
z hofmoodugu sinne/ Giæþe mig wt
fyrer Meßiam og hiellde mitt Ord
fyrer Lyffsins Ord/ enn þad være þad
þo ecke/ þa være þad vijst/ ad mijn
Dyrd være einskis verd. Nu hef eg
eirn Himneskan Vitnisburd af mijn
um Fodur/ þar hañ med siñe Raust
vottade vm mig segiande/Þesse er miñ
elskulegur Sonur/ j huorium mier vel
þocknast/honum skulu þier hlyda. Af
þessum mijnum Fodur/ hrose þier Gyd
ingar ydur/ þad hann sie ydar Gud/
og þecked þo huorke Veru hans nie
S f iij Vilia

Vilia/Fyrst þier þecked mig ecke/sem er hans eingieten Sonur/þuiad þyrer mig alleina verdur Faderenn þecktur/ enn önguann annan Matth. 11. Joh. 17.

Þar næst suarar Herran Christur þeim hier og eirnen/ vppa Epter dæme þad/ sem þeir framsettu vm Abraham/og seiger. Abraham Fader ydar gladdest/ad hann skyllde sia minn Dag/Og hann sa hann og vard glad vr vid. Fyrer þennann Dag Herrans Christi/skulum vier vita ad skiliast a Fædingar og Tilkomu dagur hans hingad j Nollded/ Þennan sama Herrans Jesu Christi Dag sa Abraham/ og þo hann sæe hann ecke med Lijkamlegum Augum/þa sa hn hn þo saint andlega j Trwne og Fyrerheitunum/Ja hann sa hann og so j þeim heilögu Fornum og Offrunum/þui alldrei færde Abraham so Forner/ad hann minntest ecke a Jesum Christum/vm huorn skrifad stendur i Openberingar Bokenne. Ad han sie slatradur j fra vpphafe

hafe Verslldarenar. Alldrei minkist Abraham so a þetta Guds Fyrerheit/ J þijnu Sæde skulu blessast all ar Pioder Gen. 12. Ad hañ þeinkte ecke z so jafnframt vppa Jesum Christū/s var þ rietta Sæded/j huoriu ad bæde Abraham z allur Heimurenn atte ad blessast. Alldrei huxade Abraham so til þess Jardneska Canaans lands/ sem Gud hafde lofad hønum og hans Epterkomendum/ ad hann þeinkte ecke og so til Jesu/med sañre Hiartans Glede/ sem sig munde leida jñ j þad Himneska Canaans land.

Eñ huoriu suara Gydingarner Herranum Christo til þessa/Þu(seigia þeir)ert ecke eñ nu þimtugur/ z þo sæstu Abraham? Þad er sem þeir villdu seigia/ Abraham er Daudur fyrer tuer mur þusund Arum siñdan/ huornenn er þad þa mogulegt ad þu kuñer ad hafa sied hañ / þar þu varst þa ecke føddur. Hier vmbreita þeir enn vppa nytt/ecke alleinasta Herrans Ch

S j tiij   risti

Christi Meiningu/helldur og eirneig eñ hans Ordum/ þui alldrei sagde Herran ad hañ hefde sied Abraham/ helldur pad/ad Abraham hefde sied sig eda siñ Dag/ þar fyrer grepur Herrañ þeim andsuar aptur og seiger/ Sañlega sañlega seige eg ydur/ ad adur eñ Abraham var/ Pad er / adur enn hñ var fæddur hingad i þeñañ Heim/ Þa var eg.

Nier af høfum vier oss pad til Lærdoms ad taka/ Ad þar er og hefur verid/eirn og hiñ same Vegur til Sæluhialpareñar/ suo vel i þui Gamla sem Nya testamentenu/ þuiad vm Forfødureñ Abraham vitnar Christus hier/ ad hañ hafe sied siñ Dag/ og gladst/huorn Herrans Christi Dag marger Kongar og Spamen gyrntust og so ad sia. Luc. 10. Nu so sim þ ad Abraham vard Sæluholpeñ i þui gamla Testamentenu/fyrer Truna a Jesum Christum/ epter þui sem þar stendur. Rom. 4. So verdum vier

vier og so i þui nya Testamentenu Saluholpner/ Vier trun (seiger Postulin Petur i Postulasa Giorningum 15.) Ad vier verdum Saluholpner fyrer Nad DROTTins vors Jesu Christi/ med sama hætte og þeir/ þui ad Jesus Christus er eirn og hiñ sa me i Giær og i Dag / og ad eilijfu/ Ebræ. 13. Cap.

NB epter fylger med einu Orde/ ad minast a Endalyckt þessarar Disputatiu/ sem var þesse/ ad þegar Gydingar sau ad þeir hofdu ecke vid Herranum Christo/ og gatu ecke sigrad hønum framar/ þa seiger Gudspiallamaduren/ ad þeir hafe teked upp Steina so þeir kostudu a hañ / eñ Jesus fordade sier/ Og gieck wt vr Musterenu.

Nuar af vier høfum þad ad læra/ ad Herrañ Christur vill ecke til leingdar vera med sitt H. Ord hia þeim sē hañ ofsækia/ helldur vill hann vera hia þeim sem hann ottast og elska

S s v Siauum

Sirnum þar fyrer til/ ad vier af Ni
arta elſkum og j Neidre hoſum vorn
DROTTin Jeſum Chriſtum/ heyr
um hans Ord rækelega / og giorum
epter þui/ vppa þad ad vær mættum
behallda honum hia oſſ alla vora
Daga/ j vorum Hyrkium/ Nwſum og
Niortum/ Nuar til oſſ hialpe Gud Fad
er aþ ſiñe Nad/ Nuorium med ſijnum
elſkulega Syne og Heilogum An
da/ ſie Lof og Dyrd/ nu z ad
eilijfu/ Amen.

A Bodunar Dag Mariæ.

Evangel. Luc. 1. Cap.

NN a hinum ſiotta Man-
ude/ var Gabriel Engell
ſendur aþ Gude/ j þa Borg
j Galilea ſem neþneſt Na-
zareth/ til þeirrar Meyar er
boſtnud var þeim Mañe ed Joſeph hi-
et/ aþ Nwſe Davids/ og Neite Meyareñ
er var Maria. Og Engelleñ gieck jñ
til

til hennar/og sagde. Heil sertu Nadar full a/DRottinn er med þier/blessud sert tu a medal Kuenna. Enn þa hun sa hann vard hun hrædd af hans Ordum/og hug leidde ad huilijk være þesse Kuedia. Og Eingellenn sagde til hennar. Ottast ecke Maria/þuiad þu fanst Nad hia Gude. Sia/þu munt Barn gieta j Kuide þijn um/og munt Son fæda/og hans Nafn skalltu kalla JESVS. Hann mun mykell verda/og kallast Sonur hins hæd sta. Og Gud DRottinn mun gefa hon um Sæte sijns Fødurs Davids/og hann mun Rijkia yfer Huse Jacobs ad eilijf fu/hans Rijkis mun ꝛ eingenn ender ver da. Þa sagde Maria til Eingelsins/ Huørnenn skal þad skie/af þui ad eg he fe onguann Mann kient? Eingellinn suar ade og sagde til hennar. Heilagur Ande mun koma yfer þig/ og Kraptur hins hædsta mun vmskyggia þig/Af þui/og þad hid Heilaga/sem af þier mun fæd ast/skal nefnast Sonur Guds. Og sia þu/ad Elizabeth Frændkona þijn/hefur og Son gieted j Elle sinne/og þesse er hinn

 siotte

siotke Mannudur heñar/ sem kollud var Hygria/ huiad Gude er eckert Ord O- mattugt. Enn Maria sagde. Sia/ Eg em Ambatt DROttins/verde mier epter Orde þynu / Og Eingellin veik fra henne.

Þier lesum(mijner elskanleger j Drottne)j Genesis Bokar 24. Cap. Vm Forpoduren Abra ham/ad hn hafe wtsent sin elldsta z truasta Þienara Eleasar j Mesopo tamiam/ þess Erendis/ ad han take þar Syne synu Jsaac/eina Kuinu til Eckta wt af sine Ætt/Nuortu Erent de ad Eleasar framfylgde vel og trw lega/huiad þa han huylde sig z syna Vlfallda hia Brunnenum/sem var fy rer vtan Staden Nahor/Sia/þa li- et Gud so til hagast/ad Rebecha kom wt þangad/huør ed var ein miog fridd Þijka alits/z eñ þa Jomfru/so eingen Man hafde þijdst hana/Og sem A- brahams Þienare hafde heilsad hene

og

og var orden vijs af huorki Ættspiel
nge hun var komen / þa hafde hann
strax vpp Boonordeð vid hennar For-
elldra / huoriu þau tokü vel / saint sog
du þau / lætum off kalla a Pijkuna og
heyra huad hu seiger til / so var kallad
a Rebeckü / og var adspurd / huort hu
villde fara med þessum Manne / huar
til hun suarade / Ja / Eg vil fara med
honum.

Þesse Historia ma miög merkelega
vppa Andlega vijsu heimfærast til þ
sa Dags Gudspialls / Þuiad so sem þ
ad Forþaderen Abraham wt sende sin
Ypparsta Þienara til ad bidia sijnu
Syne eirnrar Kuinu til Handa / suo
wtsender nu og so Gud / huor ad er sa
riette Fader / yfer allt huad Born kall
ast a Himne z Jordu / Eph. 3. Sin
ypparsta Þienara sem er Hofudeng
gelin Gabriel / ad han skule wtvelia
sijnum Hiartans Syne eina Brwdur /
Ja / eina Holldlega Moder / og kienn
ir han nu þar fyrer hier til Mariu

S f vij Meyar

Meyar j Staden̄ Nazareth/ og þrām ber fyre: hana Erende þad sem Gud DROTTIN̄ hafde honum beþalad/

Eñ sem Maria haþde heyrt Eingelsins Rædu/ þa giefur hun sig med Undergieþne z Hlydne til Frids seigiande. Sia/ Eg em Ambatt DROTTins/ verde mier epter Orde þijnu.

Og viliū vier j Jesu Nafne yfervega þetta heilaga Evangelium j tueimur Smagreinum.

J þeirre fyrre Greineñe/ viltum vier skoda og yfervéga Sendeþor z Bodskap Eingelsins til Joinfrwr Mariu.

Eñ j añare skulum vier athuga huorneñ Maria hafe teked þessum Eingelsins Bodskap.

Sa Eingell þess myrkla Rȧds/ vor DROTTin̄ Jesus Christus/ Gieþe ad vier meigum̄ so þeinckia og tala ům hans Blessada Gietnad/ Hingadburd/ Pijnu og Dauda/ ad hønum verde þad til Dyrdar/ oss øllum til eilyþrar Glede og Sælarnota/ Am̄.

ÞAR eru fierdeilis sex Atvik z kryngumstædur/ sem vel eru athugande j þessu

þessu fyrra Steinarkorneni. Hið fyrsta er Tijmeñ/a huorium Maria fieck þeñañ Bodskap/ sem var a hinum siotta Manude/ epter Gietnad Johañis Skirara/ þui so seiger Engilleñ hier til Mariu Meyar. Sia þu ad Elisabeth Frændkona þijn/hefur og Barn gieted j Ellde siñe/og þetta er nu siotte Manudur heñar. Og he fur þui Gietnadar dagur Johañis falled vppa þañ 23. Dag Septembris Manadar/eñ Gietnadt Herrans Christi/vppa þañ 25. Martij/þar sitt ar epter/þa lided var fra Veralldarinnar skopun 3957. ar.

Hier af hofum vier þad ad læra/ad so sem þad/ad Gietnadur Johañis skiede vm Haustijma/ þegar Arenu tok ad halla/og þad var nær þui a enda komed/ So mætte og so þad gamla Testamentid ecke leingra fram ad nꝛa/eñ til Daga Johañis/ epter þui sem þar stendur skrifad hia Matth. 11. Ad aller Spameñ og Logmaalet

S j vij haf-

hafe spaad til Johañem.

Þar næst so sem þad/ad Jesu Christi Giefnadur skiede vm Vor tijma/ vm huört leite Jördeñ plagar ad endur nyast/ og Grased þad sem hefur a Vetrar tijmanum vered so sem dauðt z töf ed/ tekur ad grænka og lifna aptur. So skulum vier ölla/ Ad fyrer Giefñ ad og Mañdoms tekning Jesu Christi/ Endurlisnä aller þeir/ sem j Falle voru pyrstu Forelldra vrdu so sem dauder og Anduana/ So vær meigum nu glader syngia og seigia wt af Lof kuæde Salomonis/ 2 Cap. Veturen er vmlideñ/ Regned er aß og j burtu/ Blomstureñ eru vppkomeñ j Landenu etc. Eñ Ordsaker/ huar fyrer ad Giefnadur Herrans Christi/ hafe helldur skied a þessum Deige Arsins eñ odrum/ þa haþa þeir gomlu Lærefedur vppfaled einar og adrar/ j bland huör ra ad þessar eru hinar sierleguſtu.

Fyrsta su/ Ad Adam hafe a þessum sama Deige skapadur vered/ og þar

þyker

fyrer hafe sa añar Adam Jesus Chr-
ristus/viliad a sama Deige verda giet
eñ j Jomfrwr Mariu Lijfe.

Su oñz/ad vorer fyrstu Forelldrar/
Adam z Eva/ hafe a þessu Deige
feinged af Gude þad Nadar Fyrer
heit vm Kuiñuñar Sæde/sem sundur
skyllde meria Hoggormsins Hofud/
Gen. 3.

Þridia su/ad Adam hafe a þessum
Arsins Deige andast/þa lided var fra
Heimsins Skopun 930. ar. Og þui
hafe Herrañ Christur viliad a sama
Deige gietenn verda.

Fiorda ad Abel hafe a þañ saima
Dag j Hel sleigeñ vered af sijnum
Brodur Cain. Eirneñ Joseph vered
selldur af sijnum Brædrum/huad þeir
þyddu vppa Kuol og Pijnu DROT-
TINS vors Jesu Christi/og ad hann
skyllde af sijnum Folskum Brædrum
Gydingum/selldur verda j Fyrerdæm-
ing og Dauda.

Þad añad sem oss er yfervegande/ j

Vppһafe þessa Gudspialls/Þa er þ huør ed vered hafe Sendebodeñ/ sem̃ kom med Gietnadar Bodskap Jesu Christi/til Meyareñar Mariu/Ecke var þad nockur af Moñum/ helldur seiger Gudspiallamadureñ/ad þad hafe vered Hofud Eingelleñ Gabriel /z med þui ad Erende þetta var hid all ra Tygnarlegasta/ sem verda kuñe/ Þar fyrer wtvalde z eirneñ Gud DRDTTiñ/eirn ypparlegañ og Tignarlegañ Gesanta/til ad fara med þeñ añ Bodskapeñ/og er ecke olijklegt/ ad oseigañlega mykel Glede og Føgnud ur mune hafa matt vera fyrer Einglum Guds a Himnum/þegar Gabriel Eingell var wtsendur med þeñañ gledelega Bodskap.

Eñ Ordsok huar fyrer ad Gud DRDTTiñ haþe helldur teked þeñ añ Eingel til þess/ad fara med Gietnadar Bodskap Herrans Christi/ til Meyareñar Mariu/helldur eñ adra sijna Eingla/þa var þesse/ Ad Eing ellenn

Eilliñ Gabriel/hafde Gud fyrre lated brwka sig til þess ad fyrerseigia þañ tijma/ a huorium ad Messias skyllde fædast hingad j þeñan Heim/ so sem lesa ma hia Spamañenum Daniel em j 9. Cap.

Þar næst hlyde þ z so vel til ad Gabriel Eingell skyllde fara med þeñan Bodskapiñ vm Gietnad Herrans Christi/ huør ed kallast Kraptur hia Spamañenum Esaiam 9. Cap. Vegna þess ad Gabriel þydest so myked sem Kraptur eda Styrkleike Guds.

J þridia lage/ so sem þad/ ad sa vonde Eingell Dioffullen/ var Ordsok til vors fyrsta Falls og Fordiorfunar þa var og vel tilhalled/ ad einn goodur Eingell skyllde fyrstur bera oss Møñunum aptur/ þau gledelegu Tijdender vm vora Saaluhialp.

Þad þridia sem oss er áthugande j þessu fyrsta Greinarkorneinu/ er þad/ Huør Eingeleñ Gabriel hafe vtsent þt/ þad seiger oss og eirneñ Gudspiallá

 madurinn

madureñ/ ad þad hafe vered sialfur Gud DROTTIñ j Himinarÿke.

Huar af vier høfum þad ad læra/ Ad Endurlausnarverk Mañkynsins er fra onguũ odrũ kömed/ eñ fra sialfũ lifanda Gude/og hañ er sa sem þañ vppa þad heilla Ræded / ad Sonur siñ Eingieteñ skyllde verda Madur/ og lÿda fyrer vorar Synder þañ hræ delega og forsmænarlega Krossins Dauda. Þar næst skulum vier vita ad þa Dioffulleñ köm fordum til vor ra fyrstu Forelldra/ Adams og Evu j Paradÿs/og felldu þau fra Gude j Fyrerdæming og Dauda/ þa kom hñ af sialfum sier/ Eñ Eingelliñ Gabri el sem bodade Mariu Meyu Gietn adeñ Herrans Christi/ hañ kom af Gude/huar af vier meigum augliosle ga siæ og merkia/ Ad Gud DRottiñ er ecke Ordsok til Syndareñr /helldr myklu framr/ þa er hñ efte ꝫ Ordsok til Mañkynsins Saluhialpar / þui þa vier vorũ j Syndunñ dauder/giørde

hann

hafi oss lifande aptur fyrer Christum Epes. 2. Og fañ oss Eilijfa Endurlausn/ Heb. 9.

J fiorda lage er oss hier þ athugande/ huar vered hafe Stadureñ sm̄ Eingillenn Gabriel var til sendur. Gudspiallamadureñ seiger ad þad hafe vered eirn Stadur j Galilea / ad Nafne Nazareth. Þetta sama Stadarkorn var eitt lijtelmootlegt og foracktad Plats/ huad rada ma af Ord um Nathanaels/ Seigiande suo vid Philippum / Huad ma af Nazareth gott koma? Joh. 1. Þar nu Endurlausnareñ vor Jesus vill gieteñ verda j so audvirdelegu Stadarkorne/ Þa verdur oss kient/ ad hans Rijke sie ecke af þessum Heime/ Joh. 18. Helldur ad hañ sie eirn hoogvær z af Marta Lijtelatur Herra/ Matth. 11. Ecke komen til þess/ ad hñ liete sier þiona/ helldur vppa þad hañ þionade/ og giæfe sitt Lijf til Endurlausnar fyrer marga/ Matth. 20. Þar næst skulū

 vier

vier vita/ad Nazareth þydest so mykłd/so sem eirn græn og Blomgadur Kuistur/ og tok þetta Stadarkorn sitt Nafn þar af/ ad þad lä nidt j einum Listelegum Garde/ þar Vngvide og margar fagrar Greiner vxu og Blomgudust. Þar nu Herrañ Christur villde gietëñ verda j siñar Modur lijfe/ j þuilijkum Stad/ þa meigum vier og eirneñ vita/ ad þad hefur eige an Ordsaka skied/helldur villde hañ þar med audsyna/ad hañ være sa rietle Edla Kuistureñ/ af huorium Spamëñerner hofdu ædur fyrre spad/ so sem lesa ma hia. Esai. 11. Hañ vill og eirneñ oss hier med kient hafa/ ad allt þad sem vorer fyrstu Foreldrar/ Adam og Eva/ af sier brutu j Paradijsar Alldengarde/ þa þau vm geinguſt þar a millum Triæña z añara listelegra Blomstra/ þad hafe hñ sialfur sem er þad græna Tried/ Luc. 23. Bætt og betrad med sijnum allra heilagasta Gietnade og Mañdoms tekningu

tekningu/ so vier erum nu ecke leing ur Avaxtarlauser Kuister/ Joh. 15.

J fimta mata/ er oss athugande/ huor og huilijk Personan sie/ sem þess se Himneske Legate er tilsendur. Þad seiger oss Textin hier/ Ad þad hafe vered ein Jomfrw ad Nafne Maria/ og þesse sama Jomfrw/ seiger Gudspiallamadurenn/ ad fostnud hafe vered þeim Manne sem Joseph hiet/ af Hwse Davids.

So myked sem vidvijkur Nafne Meyarennar Mariu/ þa skulum vier vita/ ad Maria þijdest so myked sem Beiskleike/ huort Nafn ad hefur og so sijna andlega Þyding/ Þui/ lijka sem þad/ ad Jsraels Folk fundu eckert Vatn j Mara/ utan þad sem odreckande var vegna Beyskleika/ allt þar til ad Moyses kastade Trienu j Vatned/ epter þui sem Gud hafde honum Befalad/ þa vard þad sætt/ Exo. 15. So hefur og eirnenn Jesus Christus/ huor ad er þad rietta Lijffins Tre ef

Openbe. B. 2. Med ſijnum allra heilagaſta Gietnade/ j Jomfrwr Mariu Lijfe/ecke ad eins helgad vorn Gietnad/helldur og eirnen hefur hann j burt teked/allan Beyſkleika vorra Eymda og Hørmunga/ ſo ad þeim ſem Gud ottaſt/ þiena nu aller Hluter til gooda/Rom. 8.

Þar næſt verdur hier j Gudſpiallenu gieted/huørnen ad Maria hafe vered a ſig komen/ſo myked ſem hennar eigen Perſonu viduiek/ſem er/ ad hun hafe vered ein hrein og oſpillt Mey/ þuilijka Moder hyriade nu Endurlauſnaranum vorum Jeſu ad eiga. Fyrſt vegna Spadomanna/ þut ſo ſeiger Eſaias vm hann j 7. Cap. Sia þu Ein Jomfru er Oliett/ og mun Son fæda z hann mun hun kalla Jmmanuel. Þeſſe Herrans Chriſti Gietnad/ ur j Meyarennar Lijfe/var og eirninn adur fyrermyndadur i þui gamla Teſtamentenu/ fyrer þad tilluckta Portted/ jnn vm huørt ad eingen atte ad

ganga

ganga/ vtan alleinasta DRottin̄ Guds Jsraels / Ezech. 44. Item þ Staf Aarons/ huor ed a eirnre Nootttu Bl onigadest/og bar af sier kostuleg Man del/enn hafde þo onguan Vokva af Jorduñe / Num. 17. Nier kiemur nu z eirneñ fram̄ þad gledelega Nar dar Fyrerheit liþanda Guds/ vm Kui kuñar Sæde/sem sundur skyllde mer ia Hoggormsins Hofud/ Ecke seiger Gud ad Mañsins Sæde skule sundur mola Hoggormsins Hofud/ helldur Kuiññar Sæde/ Þui hefde Jesus vered gieteñ af Kallmañs z Kueñma ns Sæde/so sem var/þa hefde hñ z so j Syndeñe gieten og fæddur verid.

Eñ þad mætte ecke so til ganga/ helldur hlaut sa glldungis Syndlaus ad vera/ sem Syndena ætte j burtu ad taka/So hefur þa Herrañ vor Je sus Christus þetta sameigenlegt med oss/ad hañ er sañur Madur fæddur/ Nañ hefur og þar a mot/þad yfer oss ad hañ er fæddur af eirnre Jomfrw.

 J þridia

J þridia lage minnest Gudspiallama dureñ a/ Ad Jomfru Maria hafe ve red Trulofud einum Mañe/ Huad og so skied hefur ecke an sierlegra Ordsa ka/ Helldur þess vegna/ ad Hionaband ed skylldе þ ss meir z framar vera hall ded j Heidre og Virdingu hia ollum/ so sem Postuleñ seiger j Pistlenum til Heb. 13.

Pad fiorda og sijdasta/ sem oss er at hugande j þessare Sendefør Engel sins til Jomfrwr Mariu/ er pad/ Huorneñ hañ hagar Ordum sijnum/ pa hañ kiemur jñ til heñar/ Gudspialla madureñ seiger/ ad hañ hafe heilsad heñe Vingiarnlega og Virduglega a peñañ hatt seigiande. Heil siertu Nadarfulla/ DROTTiñ er med þi er/ Blessud ertu a medal Kueña.

Pad var Sidur hia Gydingum adur ad pa þeir villdu oska huor ødrum goods/ pa pløgudu þeir ad giora pad med þessum Ordum/ seigiande/ Heill siert þu. So heilsade sialfur Herrañ

vor

vor Jesus vppa Kuiñurnar sem hafi
mætte a Paskadagiñ þa þær geingu
fra hans Grøf. Matth. 28.

Nier aþ høfum vier oß þad til Lær
doms og Huggunar ad taka/ Ad þesse
Eingelsins Neilsan/ heyrer ecke ad ei
ns Mariu Meyu til/ helldur og suo
øllum oß/ sem truum a Jesum Chri
stum/ Ja/ Þessa Neilsun munu oll wt
valeñ Guds Børn fa ad heyra a sijd
añ j eilijfu Lijfe/ Þui þa mun. Gud
Fader tala til vor/ og seigia/ Neill sie
ttu miñ elskulegur Sonur/ mijn elsku
leg Dotter/ þu hefur giørt miñ Vilia/
Þu hefur truad a miñ Son/ þar fyr
er vil eg nu vera med þier/ og þu ska
lt vera med mier ad eilijfu. Guds
Sonur mun og so audsyna sig Vingi
arnlegan vid oß/ taka a mote oß med
bædum Høndum og seigia/ Neiler vere
þier mijner elskuleger Brædur/ mijnar
Systur/ Huoriar eg hefe Keypt z En
durleyst med mijnu dyrmæta Blode/
Þier hafed þeckt mitt Nafn/ a mig

 hafe

hafe þier vonad/ og j mier erud þier Buriſoþnader/ Eg vil vera med ydur Eg gled mig nu yþer ydar Velþerd/ og vil giefa ydur eilijfa Glede.

Heilagur Ande vill ecke helldur láta oſſ oheilſada vera/ helldur taka a mote oſſ med Fagnade/ og ſeigia/ þier mijner hiner Smurdu/ þad er mi er nu Glede/ ad eg þiñ ydur hier/ huor ia eg heþe ædur helgad og vpplyſt/ Sæler og Bleſſader ſteud þier nu þar fyrer/ þier erud nu fuller Nædar/ þui DROTTiñ er med ydur hiedan af og ad eilijþu. Ia/ aller heilager Einglar og Himneſkar Herſueiter/ munu ꝛ eirneñ heilſa oſſ/ og vær munum heilſa huor ødrum Jñbyrdis.

Nu vilium vier framveigis ſkoda/ huorneñ Jomfru Mariu haþe orded vid/ þa hun ſa Eingeleñ/ Gudſpialla madureñ ſeiger/ ad hun hafe orded hrædd af hans Ordum/ og hugleidt huilijk þeſſe Kuedia være. Hier aþ ſiaum vier/ huor vered hafe Ordſok til

þeſsarar

þessarar Hrædslu Meyarennar Mã riu/sem er / ad hun hefur ecke þottst vera verdug þuilijkrar Kuediu / sem hun nu samstundis heyrde af Englenum/z hefur þui þeinkt so med sier. Æ huada Kuedia eda Heilsan er þta sem þu ávarpar mig med? Sañarle ga hlyda mier ecke Fatæke og vmkomulijtellre Stulku þuilijk Ord. Hid sama medkiende z so Forþaderesñ Jacob vm sig/seigiande. Minne er eg DROTTIñ ollum þijnum Myskun semdum/Gen. 32. Item seigest Post ulinñ Pall vera miñstur Postulanna/ og ei þess verdugur ad Hañ skule Postulle heita. 1. Cor. 15. Soddañ Lijtelæte og Audmykt þocknast Gude/og hũ skartar vel j Augsyn bæde Engla z Manna.

Nier á mot er þad hiñ allra mesta Heimska/ og Fæviska/ ad þa eirn edur añar/ kiemst til einhuors Heidurs þa vill hañ stæra sig ecke seirna þar af/og þikiast ollum hoskare/Ja/þat

Tt vij eris

ekki marger sem ecke vita/ huorneñ þe- ir eiga ad ganga edur standa a Jord uñe/ pyrer Stærelæte og hofmod/ mot lijka og Naman/ huorium ad þotte þar vera eingeñ siñ lijke til j Heimenū Eñ strax þar epter visse hñ ecke fyrre til eñ, hañ var tekeñ og heingdur a ei nu Tre. Nafe þui huor og eirn þe- sse Syrachs Rad/ þar hañ seiger/ þess hærre þu ert/ þess meir Lijtelæcka þig/ 3. Cap.

J añañ mata siaum vier hier/ hu- ad Guds Ord verkar z wtrietter/ hia oss Moñunum/ Fyrst hræder þad oss og skielfer/ þar epter huggar þad oss og Endurnærer/ og þar fyrer seiger Eingelleñ so til Mariu/ Ottast ecke. Sem hañ villde seigia / Jomfrw Maria/ Jeg er ecke komeñ til þess/ ad hræda þig og sturla/ ecke helldur til ad boda þier Guds Reide og Ovin- attu/ Þui þu hefur funded Nad hia Gude/ þad er/ Gud hefur heyrt þijna Daglega Bæn/ med huorre þu hefur leitad

leitad epter hans Rad og Vinattu/ þar byrer þarþtu ecke ad ottast. Þeg ar Eingellin̄ hefur so huggad z hug hreyst Jomfrw Mariu/sie/ þa afrek ar han̄ strax sitt Erende epter Guds Beþalningu og Bodar Meyun̄e Ma riu Gietnad Herrans Christi/med þe ssum Ordum/seigiande/Sia/Þu mu nt Barn gieta j Kuide þin̄um/ z mu nt Son fæda/Og hans Nafn skalltu kalla Jesus. Þetta eru ad son̄u merkeleg Ord/sem Eingellen̄ hier fr amsetur. Fyrst seiger han̄/Sia þu/ þad er/Giættu nu vel ad Maria/ þui þad er eitt fadheyrdur Hlutur sem eg boda þier/ huor ed yfergeingur allan̄ Man̄legan̄ Skilning/s̄ er/ad þu s̄ ert ein ospillt Mey/skuler verda Olett z fæda af þier eirn Son/huorn þu ska llt kalla Jesum/Þad þydest Sæluhi alpare og Frelsare. Huar vm vier hofum ædur heyrt talad a Nyars Dag.

Þar næst seiger Eingellenn ad þisse

 hennar

hefiar Sonur mine mykell verda/og kallast Sonur hins Hæsta etc.

Saññarlega ma þesse Meyarenar Sonur mykell kallast. Fyrst vegna þess ad hañ er Sønur sialfs lifanda Guds. Þar næst vegna þess hñ. mat te ad yfirvinna Diøpulen/og indurbrio ka hans Ryke. Og Gud DROttin mun giefa hønum Sæte sijns Fødurs Davids/Og hañ mun rijkia yfer Hw se Jacobs ad eilijfu. Siaum til(mun er elskanleger) Hier høfū vier þañ Kongen/vm huørn David talar j Psal. 132. Seigiande/ DROTTin soor David eirn sañan Eyd/ fra hønum mun hañ ecke sier snua/Avøxt þijns Lijfs vil eg setia yfer þiñ Stool/ Þet ta er sa Kongureñ/vm huørn Jeremias hefur spad j 23. Cap. Seigiande Sia þu/Sa tijme kiemur seiger DROTTiñ/pad eg vil David vppvekia eirn Riettlætañ Kuist/ og hañ skal ei en Kongur vera/sa ed vel mun stiorna Og giøra Rietteñ og Riettuijsina ã Jørdu

Jordu. Tökum ofs þar fyrer/vier sem erum Þegnar og Vnderſaatar þeſſa Kongſins/glediaſt og fagna/ Þuiad j honum og fyrer hañ/hỏfum vier allt er feinged Rád fyrer Rád.

NV vilium vier vijkia til þeirrar añarar Greinarenar/huỏr ed hliodar þar vm/huỏrnen Maria hafe teked þeſſum Eingelſins Bodſkap. Guds ſpiallamadurenn ſeiger/ Ad hün hafe ſpurt Eingelen ad/huỏriñen þeſſe Netrans Chriſti Gietnadur ſkyllde til ganga/ þar hün hafe ønguañ Mañ kient. Ecke ſpyr Maria Eingelenn hier ad þeſs vegna/ ad hün trüe ecke hñs Ordum/eins og Zacharias Fader Johañis Skijrara/helldur giỏrer hũ þad til þeſs/ ad meiga lǽra þeſſ betur ad vita og þeckia Guds Rád og Vilia/ og ſtyrkia ſijna trü þar vid. Nun hafde ad ſønu ádur fyrre leſed hia Spámañenum Eſaiáin. 7. Cap. Þeſſe Ord/Sia þü/Ein Jomfrü er Olett/og mun Son Fǽda/þeſſu tijde

B ij hün

Hün pyrer vysst ad a sijnu Tijma mun de framkoma/eñ huorneñ pad munde tilganga/pad hafde hun huorke sied nie lesed/og par fyrer spyr Hun Eing eleñ hier ad/so hün meige af hans Ordum par vm frædast.

Pessu Dæme Meyareñar Mariu ætte huor og eirn Riett Christeñ Madur epter ad fylgia. Og nær sem helst pu heyrer nockud pad kient af pijnum Preste og Salusorgara/sem pu pyk/est ecke gieta riett eigeñlega skiled/Pa skalltu bidia hañ ad leidrietta pig/og leggia pad betur vt fyrer pier.

Nu sem Eingelliñ Gabriel formerker ad Jomfrw Maria spyr ecke hier ad/pyrer Vantrwar saker/helldur ad hun mætte pær prekare Vndervijssan hier vm/pa helldur hañ hreñe pessa Spurning til goda/z seiger. Heilagur Ande mun koma yfer pig/og Kraptur hins Hædsta mun Vmskyggia pig/ap pui og pad hid heilaga sem af pier mun fædast / skal kallast Sonur

Guds. Mykell er Mismunur á mille Gietnadar vors/ og Gietnadar Jesu Christi/ þui þa vier verdum Giet ner/ þa er þad ecke vtan j Syndunum epter þui sem hiñ heilage David seig er j Psalm. 51. Og Herrañ Christ ur seiger sialfur/ Ad allt þad af Hold de er fædt/ þad sie Hold. Joh. 3. C. Eñ Jesu Christi Gietnadur er af H. Anda/ Eñ huorneñ þad hafe tilgeing gid/ þad kañ eingeñ Mañeskia ad skil ia/ Alleinasta þa truum vier/ ad heila gur Ande hefur komed yfer Jomfrw Mariu/ og ad Kraptur þess allra hæd sta hafe yfferskygt hana/ og ad þad Heilaga sem af heñe er fædt/ er sann arlega Eingietenn Sonur Lifanda Guds. Og eñ þo ad Jomfru Mä ria trydě fullvel þessum Eingelsins Ordum/ þa samt sem ådur/ vppa þad ad heñar Tru yrde þess sterkare/ þa gief: hñ heñe hi eitt Teikn/ z seiger: Sia þu/ ad Elizabeth Frændkona þijn hefur z Barn gieted j Elle siñe/

z þess

ꝛ þesse er sioꝛte Manudur heñar/ sim kølluð var Obyria / Þuiað Gude er eckert Orð Omattugt.

Þetta er nu vane Lifanda Guds/ að hañ setur alldrei sitt H. Orð so ein samallt fram/ að hañ legge ecke þar til eitthuort vtuortis Teikn / vppa þ hann giete þess betur hialpað vorum Veykleika/ so vær skulum gieta truað hanns Heilaga Orde.

Nu sem María heyrer huad Eing elleñ seiger/ þa giefur hun sig strags til Friðs/og seiger af hiñe mestu auðmykt og Lijtelæte/ Sia/Eg ein Amban DROTTins/ verde mier epter Orde þijnu.

Tuent er það sem vær meigum læra hier og nema af Dæme Jomfrwr Mariu. Það fyrra er sañarlegt Lijtelæte/huort að Gude vel þocknast/þui þo eirn eður añar verde vpphafenn þa a hañ ecke þar fyrer að stæra sig/ helldur að audmykia sig þess framar/ sem Gud hefur honum meire Gafur

veitt

veitt og kunnad/ huad og eirnen giort hafa þeir bestu og hellstu Guds Ast viner/ so sem ad voru Abraham/ Jacob/ David/ og adrer fleire.

Þar næst lærum vier hier af Dæme Meyarennar Mariu/ sanna Hlydne/ hun Disputerar eckert a mote Ordum Eingelsins/ helldur truer hun þui einfalldlega/ sem Gud lætur henne sagt verda þott hundradsinnum gange þad yfer Manlegann skilning. Somu tru eigum vær og so ad hafa a Guds Fyrerheitum/ og seigia med Postulanum Paale. Jeg er fullviss/ ad huorke Daude nie Lijf/ huorke Eingell nie Hofdingia stietter/ eda Makt/ huorke hid nalæga/ nie hid okomna/ eige Hæd eda Dypt/ nie nockur onnur Skiepna/ þær oss skiled fra Guds Kiærleika/ huor ad er i DROTTne vorum Jesu Christo. Rom. 8. Og þeim hinum sama vorum Hiartans Endurlausnara sem fyrer oss er gieten og fæddur/ sie Lof og Dyrd/ Vegsemd og Æra/ nu

B u iij hiedan

hiedañ j fra/og ad eilijfu/Amen/
A M E N.

A Palma Suñudag/ Guds spialled hid sama og Suñudageñ fyrstañ j Adventu.

Añare Book Kongaña / 9. C. Lesum vær huørneñ þad ad Gud DROTTIñ hafde asett ad af mæ og olldungis j Eyde ad leggia Achab z allt hans Hws/ vegna þeirra mykslu og hrædelegu Synda/ sem hañ hafde giort a mote DROTTne. Eñ lætr smyria aptur Jehu Son Josaphat til Kongs/ hu ed ætte ad fyrerþara allre Ættkuijsl Achabs og Jesabel. Og sem þetta var skied ad Jehu var til Kongs smurdur/ og hans Þienarar feingu þad ad vita/ þa hlupu þeir til /og hüor þeirra tok sijn Klæde og breiddu þau vnder hañ og bleisu j Basunur og sogdu/ Jehu er ordeñ Kongur.

Met

Motiska verdur oss fyrer Sionet
sett j þessa Dags Gudspiälle/ þui þa
Gud Himneskur Fader hafde asett ad
nidurbriota Ryke þß Helviska Achabs
Diofulsins / þa valde han þar til
sin Eingiletan Hiartans Son/ og smr
rde han til Kongs/ Epter þui sem
David vottar j Psalmenum 45. Sei
giande/ Þu elskar Riettlætid/ en hatar
Oguudlegt athæfe/ þar fyrer hefur þiñ
Gud smurt þig med Gledeñar Vidsimi
ore/ meir en þijna Samlags Brædur.
Og kiems nu þt þ Herran Christr hi
a asettum Tijma/ og rijdur j ñ j Berg
ena Jerusalem og audsyner sig ad vera
þañ rietta Konungen Gydinga/ hvors
vegna Folked veiter honum og so Æ
ru/ Sumer j þui ad þeir hoggua Kuis
tu af Triamum og dreyfa þeim a Ve
gin/ En sumer j þui ad breida sijn Kl
ædenidr under hn/ En sumer kalla og
sogdu/ Hosianna Syne Davids. En
ad auk þess sem talad hefur verid vot
ap þessu Evangelio þañ fyrsta Sunu

þag j Advente/kañ og so hier a añast
hafft vm þ ad vera talad/ og þ sama
j fiorum Smaapartum.
Nu fyrste er/ Huor Ordsok hafe
verid Herranum Christo/ til þessarar
siñar Reisu.
Annar vm Vidurbwning til Reis
unnar.
Þridie vm Fylgdarmennena.
Og hiñ fiorde vm Fognud Folksins.
Eñ vær viliũ ad þessu sinne allein
gista yfervega þad fyrsta Greinarkorn
ed/ vm Ordsaker til þessarar Christi
Reisu.

Gud Fader sende oss øllum siñ heilaga An
da/ so vær mættum þetta yfervega/ hõs blesa
ada Nafne til Lofs og Dyrdar/ eñ oss
øllum til Sælergagns j Jesu Na
fne/ A M E N.

SO mykeđ sem viđvyker Ordsokum
huar fyrer ad Herran Christur vil
lde jnn rijda j Borgena Jerusalem/ þa
skulum vier vita ad þar voru fierdeilis
fiiar Ordsaker til. Hin fyrsta
var su/ ad hañ villde þar med uppfylla
allt

allt þad sem vm hañ var skrifad z vp
pa hañ hlydde / bæde epter Spadom
unum / Fyrermyndunum og Offrun
um edur Fornfæringum þess gamla
Testamentisins. Spamadureñ Za
charias hafde adur spad fyrer vm Ne
krañ Christum / ad hañ munde koma
Fatækur / Rijdande a einne Osnu /
Sach. 9. Ad þesse Spadomur sie
vppfylldur / þad syner oss nu og þyrer
Sioner setur / þetta Heilaga Evange
lium. Hañ villde og eirneñ vppfylla
hier med / alla þa Spadoma sem hlyd
du vppa hans Kualer / Pijnu og Dau
da / huoria hier er oflangt vpp ad
telia.

Fyrermyndanernar villde og eirneñ
vor DROTTINN Jesus Christus vpp
fylla med þessare siñe Tilkomu til Je
rusalem / Þuiad so sem þad ad Gud
sparde vora fyrstu Forelldra Adam z
Evu Skiñkyrtlum epter falled / Gen.
3. C. Suo villde Jesus og eirneñ
skrÿda oss i Pijnuñe siñe (huoria hann

 allt

sække nu ad lyda) synum Kiettlætis og Sakleisis skrwda. Og sem þad ad Isaac bar sialfur Brēnefornar viden a synum Herdum. Gen. 22.
So byriade og so Herranum Christo sialfum ad bera sitt Kross til Aftøku stadarins. Joseph var seldur af sy̆num Brædrum/og vegna þess ad hañ villde ecke saurga Eckta-sæng syns Hwsbonda / þa forlaug Potiphars Kuiña hañ/og sagde/ad hañ hefde dr ygt Hoor med sier/ Huar fyrer hann var i Fangelse og Myrkuastofu sett ur/Eñ þar epter a var hañ þadann wtleddur/og settur til Hoflungia yfer allt Egyptaland Gen. 37. Eins atte þad z so til ad ganga yfer En blitlausnaranum vorum Herranum Jesu Christo/ Hañ atte Forrædenn ad verda vokra vegna/og i Hendur sel iast Gydingum af synum eigen Lære sueine/og med þui hañ villde ecke sam þyckia verda Ogudlegu Athæfe þess Bondskufulla og forherta Gydinga lyds

lijds/þa var honum bleſsudum kaſtad
i Fiotur z Fangelſe Daudans/ huad
an̄ han̄ vard þo fry a hinum þridia
Deige / og var vpphafen̄ af ſijnum
Himneſka Fødur til eilijfrar Tyngar
og Søma/og giefed þad Nafn ſem yf
er øllum Nøfnum er. Phil. 2.

Sö myked ſem Fornfæringum̄ þeſs
gamla Teſtamentiſins vidvijk/ þa
villde og eirnen̄ vor Lauſnare Jeſus
Chriſtus þeirra Fyrermyndaner hier
vppfylla/ Þui ſo ſem þad/ad DRO-
TTin̄ ſkipadi i þui gamla Teſtame
ntenu/ ad þar ſkyllde verda tekēn ein
raud Kyr ſem eingen̄ Lijte edur Ván
ka hefde/og hun̄ ſkyllde vtleidaſt og
ſlatraſt fyrer vtan̄ Herbwdernar.
Num. 19. So atte og eirnen̄ DR
OTTin̄ vor Jeſus/ ad lijda Pijnu
ſijna og Dauda fyrer vtan̄ Borgar
hlid Jeruſalem / vppa þad han̄ hel-
gade ſitt Folk fyrer ſitt eiged Blood/
Heb. 13.

Hññr Ordſøk þeſſarar Jſkreidar
 vor

vors DROTTins Jesu Christi/var su/ ad hañ villde þar med fullnægia Vilia sijns Himneska Fødurs. Þad var þegar j fra vpphafe alyktad j Raade þeirrar Heilogu Guddomsins Þreñingar/ ad su oñur Guddomsins Persona vor DROTTiñ Jesus Christus skyllde Mañlegu Holldе klædast/ z lijda Pijnu og Dauda fyrer all ar Heimsins Synder/ og Fridþægia oss Meñena so aptur vid Gud/ þessū sijns Himneska Fødurs Vilia/ og asettu Raade/ villde vor liufe Lausnare ecke a mote seigia/ helldur gieckst hañ sialfviliuglega vnder Kuol og Pijsl er vorra vegna/ var hlydeñ allt til Dauda/ Ja/ allt til Krossins Dauda/ Phil. 2. Og þar þ. seig' hiñ H. Dauid so/ vnder Personu sialfs Herrans Christi j þeim 40. Psalm. Sia þu/ eg kiem/ j Bokeñe er skrifad aþ mier/ þiñ Vilia miñ Gud giore eg giarnañ.
Þridia Ordsok Herrans Christi Jñgeidar j Borgena Jerusalem/ var/ Ad hañ

hañ dæe ad endadre þessare Reisu Mañkynenu til Endurlausnar. Nu ar aþ vier meigum sia hina mestu & Neitustu Elsku Christi / vid oss aum ar og Syndugar Mañeskiur/ ad hañ doo sialfkrapa vorra vegna/ so sem le- sa ma/1. Joh. 3.

Hier af lærum vier þad/ Ad nær sim hellst Gude so þocknast/ ad hañ vill kalla oss burt wr þessum Syndar dal jñ j Himnarijkis vist og Sælu/ þa skulum vier fegner skylia hier vid/ ept er Dæme Postulans Pals j Pist. til Philipp. 1. Cap. Eg gyrnest ad le ysa j burtu og vera med Christo. Og hia Luc. 2. Seiger sa gamle Simeon. Nu lætur DROTTIN þion þiñ j Fride fara/ epter Orde þijnu. Þess um og øllum ødru Heilla dæmu vors liufa Endurlausnara Jesu Christi/ ad meiga epterfylgia j Lyfe og Dauda/ j Medlæte og Motlæte/ Þad veite oss Gud Fader af sine Naad/ Huorium ad se Dyrd og Lof/ Vegsemd og Æra/

Nu hiedan̄ j fra/ og ad eilijfu/
AMEN.

Sytnest nockur ad lesa preklare Vtskyring yfer þetta Gudspiall/ þeim vijsa eg til Predikunarennar sem stendur fyrsta Sunnudag j Adventu.

A Skijrdag j staden̄ Gudspiallsins plagast ad wtleggiast Pistillen̄/ 1. Cor. 11. Cap.

ELskuleger Brædur. Þui þad hvad eg hefe af DRottne medteked/ þad hefe eg ydur feinged/ Af þui ad DROTTINn Jesus a þeirre Nætt er hann var suiken̄/ took hann Braudid/ giørde þacker/ braut þad/ og sagde. Taked og eted/ þetta er minn Lykame/ sa fyrer ydur verdur gefen̄/ Giøred þad j minna Minning. Sømuleidis og eirnen̄ Kaleikenn epter þad han̄ hafde Kuølldmaltijdena eted/ seigiande. Þesse Kaleikur er nytt Testamentum j minu Blode. Giøred þetta so opt sem þier drecked þar af/ j minna Minning. Þuiad so opt sem þier eted af

aþ þessu Braude/ og drecked aþ þessum Kaleik/skulu þier kuñgiora par med Da uda DRottins/ þangad til hañ kiemur. Huor hañ etur aþ þesu Braude/og drecku aþ þessum Kaleik DRottins overd ugur/ sa er sekur vid Holld og Blood DRottins. Eñ huor Maduř proope sig sialfañ/og ete so aþ þessu Braude/og drecke so aþ þessum Kaleik. Þuiad huor hñ etur og dreckur overdugln/sa etur og dreckur sialfũ sier Doom/giorande ecke Greyñ armun a DRottins Lijkama.

Fyrre Bok Konganá 19. Cap. Lesum vier vm þañ Dyrdlega DROTTins Spamañ Eli am/ad hñ hafe verid so opsocktt af Þre vondu z Ogudlegu Jessabel/ad hñ hlaut ad plya vndañ heñe a Eyde morku. Og sim hñ kom wt þangad/ lagde hañ sig vnder eitt Einerberkrie af Mæde/sofnade/og bad Gud ad ta ka sig j burt/ Eñ Eingell DROT Tins kom/hrærde vid hañ og sagde/ Statt vpp og snæd/og sem hañ leit j

kringum sig/Siā/Pa sa par eitt ske
ikt Braud hia hans Høfde / og eitt
Kaña med Vätn/og sem hañ hafde
eted og drucked/ lagde hañ sig aptur
ad sofa/Og Eingelleñ kom aptr j añ
ad siñ/took ä hönum og sagde/ Statt
vpp z snæd/pui þu att langañ Veg
fyrer Höndum/og hañ stood vpp /at
og drack/ z gieck j Krapte peirrar Fæ
du j 40. Daga og 40. Nætta/allt til
Guds Fialls Horeb.

Þesse Flootte Spamañsins fyrer
Jessabel/setur oss fyrer Sioner Flotta
vorn/sem vier verdum ad hafa hier j
Lijfe ä medañ vier erum j þessu Daud
lega Hreise vors Lijkama. Þui huñ
ad er Lijf vort og Vmgeingnie hier j
Heime/añad eñ sijþelldur Flotte/Op
sokner og Armæda. Sæker ecke Di
øfulleñ epter/ ad añetta og fordiarfa
oss ä Noott og Deige/väkande og sof
ande/ecke siþur eñ Jessabel sockte ept
er Lijfe Spamañsins. Eñ hier kie
mur ecke til vor eirn af Einglunum/
sem

sem Gud skapade j Ondverdu og kall
ast pronustusamer Andar/helldur sial
sur Sonur Guds/sem er Eingell þess
mykla Rads/og særer oss ecke Braud
z Vatn/so sem Eingellen Spamann
enum/helldur sitt eiged Hollo z Blod
til ad eta z drecka j Alltarisins Sac
ramente/huorrar Fædu ef vier verdug
lega neytum/þa kunnum vær j hennar
Krapte og Styrkleika ad ganga til
Guds Fialls Horeb/það er/ad jnkomi
ast j þa eilijfu Himnaríkis Vist og
Sælu/huar oss mun vm alla Eilijfd
alldrei hungra nie þyrsta/ ei helldur
af Dioflenum nie hans Aarum ofs
sockter verda. Vm þessa andlega Fæ
du ad heyra nockud prekara talad/gie
fur oss Ordsok þesse vor vpplesne
Texte/ sem skrifadur stendur j fyrra
Pistle til Corinth. 11. Cap.
Og eru þ sierdeilis þrim Punktar s eg
vil aminnast/z aðvara þra hæverdugã
Giestabod Herrans Jesu Christi Kuij
ldmaaltijdar/ j huoriu hann framreider
 oss

ofs og giefur siñ allra helgasta Lijk ama og Blod/ i med og vnder Braude og Víjne.

Niñ þyrste skal vera/ huør þetta Alltarisins Sacramentū hafe jñsett/ sem er vor Herra Jesus Christus.

Añar/ huenær hañ haþe þad jñsett sem er/ A þeirre Nottu sem hañ var Forrædeñ af Judas Suikara sijnū.

Þridie skal vera þar vm/ huad þetta Sacramentū sie/ sem er(epter Vtleggingu vors goda Lærifødurs Lutheri) Holld z Blod Herrans Christi vnder Braude z Víjne.

Fiorde/ huørium hañ hafe þad jñsett/ sem er/ sijnum Læresueinum/ vnder huørra Naþne ad jñelikiast aller Christner meñ.

Sa þimte og sijdaste skal vera þar vm/ huar þyrer hañ haþe þad jñsett/ sem er/ ad vier skylldum miñast a hñs Dauda og Pijnu/ og alla hans Forþienustu.

Þegar Christur spurde Petur ad og adra Lære

Læresueina sijna/ huørt þeir villdu og suo
yfergiefa sig/ so sem hiner adrer sem hañ ha
fde predikad fyrer/ Þa suarade Petur bæde
sīña og añara Læresueinaña vegna. Herra
Huørt skulum vær fara fra þier? Þu hefur
Ord eilijfs Lijfs. Joh. 6. J þessum Jñset
ningar Ordum Herrans Christi Kuølldmaal
tijdar er Ord eilijfs Lyfs. Giærum þess
vegna ad þeim/ so framt sem vier viltum he
lldur hreppa eilijft Lijf/ eñ eilijfañ Dauda/
og bidium Gud ad jñsigla þad j vorum
Hiørtum/ Gud giefe þad j Jesu Nafne.

NB vm þad fyrsta Orded/ sem er
so hliodande/ VOR Herra Jesus
Christus. Þesse same Jesus sem hier
verdur gieted j Vpphafe Pistelsins/
hañ hefur þetta Sacramentum jñsett
Eñ þui kallast hañ VOR/ þui hñ
var oss fyrerheiteñ/ sijdañ sendur j
Hollded/ Pijndur /Deyddur / og vpp
aptur riseñ/og allt þetta vorra vegna
eñ ecke sīña/Þui er hñ vor. Þar næst
kiemur Ordkorned/Herra/Hætt er He
rra boded hia Þr ælnum / Vær erum
Þrælar hans aller/ hlijdum þui þa/
sem þesse goode Herra/ og Trufaste
Hyrder seiger. Huad heiter hñ? Jesus

Sæluhialpare/Endurlausnare/ Thz. istur vor smurde Kongur/ædste Kienne madur og Spæmadur. Phari searinn sagde fordum/ Luc. 18. Jeg er ecke so sem adrer Menn/ Enn pad ma betur sanast a Jesu vorum/ hann er ecke so sem adrer Menn/ Lygegiarn er eda fallvallter/ sem lijtt ma trwa/ Hann er Skapare vor/ Hann er Endur lausnare vor/ hann er Gud sa sem leid er oss j allann Sannleika.

Hier af høfum vier pann Lærdom/ Ad huad hann seiger oss j pessum sijn= um Innsetningar Ordum/ pad er satt/ Og huad hann heiter oss/ pad er stød= ugt og bregst alldrei. Hann seiger oss ad hann giefe oss sitt allra Heilagasta Holld med Braudenu j Sacramente= nu/ og sitt Blod med Vijnenu/ Pad er satt/ huad sem Diøfullenn par a mo te seiger. Hann heiter oss/ ad vær skul um eiga Hollded sitt og Blóded j Sac ramente pessu/ og alla pess Forpienu= stu/ pad stendur stødugt hia øllum pim

sem

ſem a hafi trua og ecke eþa hans Fyrerheit.

Huggun þa hofum vær oſſ hier af ad taka/ Ad þetta er VOR Herra/ ꝫ þetta Sacramentum hefur jnſett oſſ til gooda. Þetta erú ecke Einglarner ſem oſſ eru þo giefner til Þienuſtu/ Eñ ſijdur Ovinureñ ſem oſs ſtundar ad ſkada og ſuikia/ helldur er þetta VOR Herra/ ꝫ. ætijd er vor/ huorneñ ꝫ vær Þrælarner breitũ vid hñ. Þeir Maccabei pordũ/ hofdu j Striijdsmerke ſijnu þeſſe Ord/ Nú er ſo ꝫ vor Gud. Vær ſkulum hafa j voru andlegu Striijdsmerke þeſſe Ord/ Huor er ſo ſem vor Gud og Herra Jeſus Chriſtus. Vnder þeſſu Merke vñu þeir margañ þagrañ Sigur a ſijnum Ovinum. Eñ vnder voru Merke/ ſem ſo ſtendur j Vpphafe/ VOR Herra Jeſus Chriſtus/ Þar er oſs Chriſtnum Moñum ollum Sigureñ viis.

Aminñingar korn ſkulum vær og ſo

taka oss aþ þessum Upphafs Ordum Jnnsetningarenn" /sem er/ Ad trua einfalldlega og stødugleꝗa þui sem Christur seiger oss hier/ og lꝏta oss ecke fara nidur enn Læresueinum hins Heidna Pythagore fordi/Þui þa noc kur villde Disputera a moote þui sem hann haþde kient þeim/þa høþdu þeir øngua Børn a mote þeim sem vid þa Disputerade/vtann þessa/hann heþur kient oss þad/ hann hefur sagt þ/ þui er þad satt. Pythagoras var einfalldur Madur/þo hann være lærdur/ꝛ kunne snarlega ad fara villt/ Enn vor Herra Jesus Christus er Gud ꝛ Madur/ꝛ fer alldrei villt/ꝛ kiēner all drei rangt. Þad skal nu vera vm þad fyrsta.

Um Nær Punctureñ er þar vm/huo nær ad Endurlausnareñ vor hafe jnnsett Kuølldmaltijdar Sacramente þetta/sem er/ Ecke a Glede Døgum sijnum/huoria hann þaa hafde hier j Heime/Ecke helldur a þeim Deige/

þegar

þegar Hañ var j Brwdkaupenu j Cana/og var þar Gladvær med Gladværum/og fagnade med Fagnendum/ ſo ſm̃ Poſtuleñ Paall ſkipar oſs ad vera/ Helldur jñſette Hañ þad a ſijnum ſijd aſta og ſtærſta Nrygdartijma/ þad er á þeirre Noottu er hañ forrædeñ var/ ſo ſem hier ſtendur j Textanum.

Nu mz þui Hñ hafde leinge aadr til forna bwed ſig vnd' þeñañ Sorgartij mañ/Þa ſkulum vier vita og læra hier/ad Honum hefur þa eckert Ord oforvarandis af Muñe falled/ helldur heþur hañ þa hid allra ſkijrlegaſta og j einfalldaſta mæta talad vid ſijna Læreſueina/ og vandad og valed huort Ord j þeſsu ſijnu Teſtamente.

Huggun ſu ſem vier hofum hier af ad Jeſus vor jñſette ſitt Sacramentum/ A þeirre Nætt ſem hañ forrædeñ var/er ſu/Ad vær meigum augliojſlega ſiaa/ ad oſeigiañleg heþur mætt vera Elſka vors DROTTins Jeſu til vor/ þar hañ gleymde ollum þeim

Kuølum sem hn̄ matte sialfur ad lijdaſt/ eñ liet sier vera vmhugad vm Saalu-hialpar Efne vort og Jnnsetning þess-sa Sacramentis / og sannast hier nu þad sem eg j Vpphafe adan amiñt eſt/ ad hañ elſkade ſijna allt til Enda.

Almeñelega geingur þad so til/ ad þegar Daudakuoleñ liggur sem hard, aſt a /þa ſla Meñ øllum ødrum Pa unkū fra ſier/ eñ huxa alleinaſta vm ſijna nærverande Kuøl ꝛ Pijnu. Eñ Je-ſu vorū goda Hirder fer ødru viijs· hñ ſlær fra ſier øllum Kuala þaunkum/ Enn lætur ſier vera meſt vmhug-ad/ ad jnnſetia oſs þa Lijfkroptugu Saalarþæduna Holldſins og Blodſins ſijns. Pad er fyrer eina Furdu vppteiknad vm Conſtantinū Keyſara huorneñ hañ høndlade vid ſinn Ovin Julianum/ þui þa Julianus hafde ſett ſig vpp a mote høñum/ og teked fra honum Lond og Lijde/ þa þyrer gaf hañ hm̄ þad ecke alleinaſta/ hell dr giørde hñ ꝛ ſo ad Erfingia ſijnum og

og Epterkomara j Keysaradæmenu þegar hñ hafde Sott teked/og meinte hñ munde ecke leingur lifa. Eñ meira er ad furda sig vppa Raad vors Her ra Jesu Christi vid oss auma Menn/ Bier vorum hm̃ frafallner/ og samt sem adur fyrergiefur hañ ecke allein āsta þetta Brot/ helldur og eirneinn te kur hañ oss til alls Arfs epter sig a þeirre somu Rootu sem hañ var þo Forræden vorra vegna/ Huorn Arf hañ jnsiglar oss j Sacramente sijns Holldz og Bloodz.

Huggunarsamt er oss þad og so/ad hañ jnsetur oss þetta Dyrdmæta Sac ramentum sijns Hollds og Bloods a sijdasta Tijma sijns Lijfs/ huar med hañ auglijsar/ ad hañ vilie oss ecke yp ergiefa a sijdasta tijma vors Lijfs/ he lldur lata oss þa þetta Sacrament um sem allra Kroptugast verda/ þuiad oss liggur þa og so mest a.

Vær skulum og eirneñ hier af hafa þessa Aminning/ ad so sem Christ

 ur

ur jñſetur þetta ſitt Sacramentum/ hellſt a Burtferdar tijma ſijnum/ So eigum vær og ſo ætijd rækelega þetta Sacramentum ad tijdka/ Eñ þo eink añlega og allra hellſt a vorum Burt ferdartijma/ þa vær eigum ad ſkiliaſt vid þeñañ Heim.

Þar næſt og j añañ mata/ Lijka ſo ſem Endurlauſnareñ vor Jeſus gief ur þetta Sacramentum fyrſt ſijnum Sorgande og ſtwrande LærePueinum/ So ſkulum vær og lijka þetta Nalei ta Sacramentum einkañlega og hellſt Brwka þa Samviſkañ ſærer oſſ/ og vær kuñdum fyrer ad vær munū miſſa Nad og andlega Naueru vors ſæta Endurlauſnara vegna vorra Synda. Þad er nu vm Tijmañ.

NV vilium vier heyra hvad þetta Sacramentum Alltariſins ſie/ eda hvorier hluter þar jñe afhendiſt og medtakiſt. þar vm kuñum vær ecke riettara ad kienna edur ſeigia/ eñ vor gode Lutherus avijſar oſſ j vorū litla Catechiſmo

Catechiſmo/Ad Sacramentū Alltari ſins ſie ſañarlegt Holld z Blod vors Herra Jeſu Chriſti vnder Braude z Vijne/ zñſett oſſ Chriſtnum Mońum ad eta og drecka. Huar aþ audſied er ad tueir Jardneſker Hluter/ſem er Braudeð og Vijneð ſamteingiaſt j þeſsu Sacramente/vid tuo Himneſka Hlute ſem er Hollded og Bloded Chriſti. Huørtueggia medtøkum vier/og huør tueggia þetta afhender oſſ Krapt ur Pijnüñar og Forþienuſtuñar Jeſu / ſem þetta huørtueggia med Truñe z ſañre Jdran medtøkum.

Lærum hier af/huad trwlega z nãa kuæmlega ad Jeſus vor høndlar hier vid oſſ j þeſſu Sacramente/Ecke giẽf ur hañ oſſ Hollded og Bloded ſitt ſalṫ teingt vid nockra vidurſtyggelegũ eđur hrædelega Hlute/ helldur ſamteingt vid þa Hlute/ſem Mañſins Natturu falla beſt j Gied/z nytſamlegaſter eru til Næringar/ſo ſem ad eru Braudeð og Vijneð. Vel nærer nu og gledur

 Braudid

Brauded og Vijned hungradann Ma
ga/ Enn langtum betur nærer og gled
ur Holldeð og Blodeð Endurlausnar
ans vors/ bæde Sal og Lijf. Jdrande
og trwande Manneskiu j Sacramente
nu/ Og er oss þetta bæde Huggun og
Lærdomur.

Vær skulum og so taka oss hier wt
af Aminning til ad vera Þolennioder/
bæde j Krosse og Motgange. Bra
uded sem oss afhendist j Sacrament
enu hlijtur margt ad lijda / aadur enn
þad verdur Braud/ Þad verdur bæde
ad malast vnder Kuorn/ Þad verdur
ad sigtast j Stalldrinum/ Þad verdur
og so ad bakast og steikiast j heitum
Ellde. Lijka eirnen Vijned a medann
þad vex a Eykenne j Vijnberiunum/ þa
hlyptur þad ad lijda bæde Hita og Kul
da/ Frost z Bruna Vedrattuff ar/ Sijd
dann hlyta Vijnberenn ad pressast ha
rt vnder Vijnþrwgunnar Skrwfu/ ad
ur enn Vijned kiemur wt wr þeim.
Eins eigum vier Christner Menn/
huorium

(huorium DROTTin giefur þetta Heilaga Sacramentum) ad lata oss vel lynda/ huad sem vier j þessu Lijfe hliotum ad lijda/ þad heiter ad taka viliugur H. Christi Kross vppa sig/ ꝫ honum epter ad fylgia/ so sem Prest urenn wtleggur þad þyrer wtdeilingu Sacramentisins þyrer Alltarenu.
Gleimum ecke þessare Aminingu/ þui þad er oss vijst epter Forspa Postul ans/2. Tim. 3. Ad huorier sem Gud rækelega vilia lifa/ þeir hliota marga Ofsokn og Motlæte/ a adskilianlegan hatt ad lijda/ Og bera so Benia Mer ke Jesu Christi a sijnum Lijkama/ hui ar til vær ætlum ætijd fuser ad vera/ þui Verdkaup vort er inyked a Him num.
J annan mata hofum vær hier og so Aminning wt af þeim synelegu Ele mentu Brauds ꝫ Vijns/ s er/ husen ad vær skulu elska huor annan jnbyrd is/ þuiad lijka so sem/ ad af morgum Mielkornum/ verdur eitt Miel/ Og
Xx vij eitt

eitt Deig/Og eitt Braud vm sijd'/So eigum vier j Christelegre Elsku samañ ad vara til eins andlegs Lijkama huørs Hofud ad er Christur. Jtem So sem j Vijnenu/eirn Dropiñ legst til añars og hiñ þridie til þeirra tueggia/ þangad til þar verdur vm sijder fullur Mæler Vijns aþ/ So eigum vær fyrer Kiærleikañ ad vara z þroo aff jñbyrdis/so vier verdum DROTTne vorum þad riett a Gledeñar vijn og hønum vel smackande/ Hier vppa hlijder nu Amiñingiñ sem Presturiñ hefur til Folksins fyrer Alltarenu/ þar hañ seiger/ ad huør skule añann elska / suo sem Christur hefur oss elskad.

J þridia lage/ Þar DROTTiñ tekur Brauded/giører þacker sijnum Himneska Fødur/ Jtem Kaleikiñ og blessar hañ/Þa skulum vær hafa þar af þessa Amiñing/Ad vær epter blessadre vijsu vors Endurlausnara Jesu Christi/Þøckum Gude Fødur og hm

Hiart

Hiartanlega þar fyrer/ad Hann hefur
læted briota Mustere sijns Lijkama
vorra vegna/og giefed oss Lijkama sinn
og Blood til eilifrar andlegrar Sal-
ar Fædu og Dryckiar. Vær skul
um z so minnast hier a þa eilijfu z O-
sundurslytanlegu Eining sem skied-
ur a millum vor/ og Christi Lijkama
og Blods j þessare Saluhialplegu
Fædu Holldsins og Blodsins Christi/
Þui so sem þad er omøgulegt/ ad þa
Fædan heftur Hylldgast med Manen
um/ad hun verde adgreind fra Mann
sins Lijkama þadann j fra/huorsu sm
att og smatt sem Lijkamenn være j su
ndur saxadur/So er þad og so Omo
gulegt/ ad Holld og Blood Herrans
Jesu Christi/a huoriu vier høfum so
leinge fædst j Sacramentenu/ verde
adskilid fra Salu og Lijkama Riett
trwande og Jdrande Christinna Ma-
nna. Þesse Fæda er Krøpugre enn
onnur Fæda/hun mellterst ecke nie sm
ellterst mz oss/Helldr mellter hun oss z
X x viij smellter

ſmellter/ſo hū gierer oſſ af Syndugū Mønnum Riettlæta / af Boluudum Bleſſada/Af Reidinnar bornum Nad ar born/ Af Dauudum Lifande/Og af Fordæmdum Moñum Saluhoilpna Menn/ þui kann oſſ eingen ad hrifſa edur nǽ wr Høndum Chriſti/ Eph. 2. Helldur huort ȏ vier lifū eda deyum/ þa erum vier þo ſamt DROT-TIns.

J Fiorda Partkornenu lofade eg ad tala þar vm/ huoriuin Chriſtur hefde þetta Sacramentum Innſett/ ſem er ſijnum Lærēſueinum/ þui ſo ſtendur j Innſetningar Ordunum. Vor Herra Jeſus Chriſtus/a þeirre Natt ſem hann forrꝛaden var/ Tok hann Brauded/giørde þacker/ Braut þad/ ⁊ gaf ſijnum Læreſueinum. Sömuleidis epter Kuølldmaaltijdena/ Took hañ Kaleiken/ Giørde þacker/ Gaf þm hañ og ſagde/ drecked aller hier af. etc.

Þeſſum Ordum talar hu Chriſtur ecke alleinaſta til ſijna Poſtula/ helldr til allrā

til allra Christeña Manna/ þuiad þe ir sem ædur j Vpphaſe hietu Christi Lærefueinar/þeir voru kallader epter a/j Antiochia Christiani/edur Christner Meñ/þegar þeirra Tala ziol gade/sem lesa ma j Postulaña Giørningum/rj. Cap. Og er þad þui eitt og hid sama/huort ad j Jñsetningar Ordunum stendur/sijnum Lærefueinū/ eda sijnum Christnum Mønum. Jn Suma ad seigia/Christi Lærefueinar og Christner Meñ/eru aller þeir sem innedteked hafa þa heiløgu Skirn og þar med a hendur geingist sijnum Gude og Endurlausnara. Nu heilage Chrisostomus Lærefader talar hier merkelega vm/ og seiger/ Ad lijka suo sem Jsraels Folk zieck ecke ad smacka þad sæta Himna Braud/fyrr eñ epter þad/þad var komid j giegnum Hafid Rauda/ so verdur og eirneñ ønguum þeim þad Himneska Maña Holldsins og Blodsins Christi j Muñ lagt edur wtdeillt/vtañ þm sem ædur hafa lat-

 ed sig

ed sig skijra og Endurpæda j. þui Kå
uda Náfenu Skijrnareñar. Nier
legst og so Ordkorn til j Jñsetningar
Ordunum/þar Christur seiger/Dreck
ed aller hier af. Nuar aþ vier lærum/
Ad Lærdomur Papista er eirn Villu
Lærdomur/þat þeir leifa ecke Leikmoñ
um edur Dyggdum Moñum ad berg
ia vtañ af Braudenu/ eñ løþa þeim
ecke ad drecka af Kaleiknum/af huiñ
ad Christi sagde þo/ad ALLER skyll
du drecka / huar yfer ad ecke er j voru
Lande ad klaga/Gude sie Loþ.

Þar næst skulum vier athuga hier
ad Christur wideiler ollum sijnum Lo
resueinum þetta Heilaga Sacrament
um/lijka vel Petre sem honum afneita
de/ eirnen Thomase sem ecke villde
trua hans Vpprisu þra Daudum/og
þad furdañlegast er/lijka vel Suikara
num Judas sem hñ forried þo ꝫ sueik
med einum Suikara Kosse. Og meig
um vær hugga oss hier vid/ ad Christ
ur er ecke komeñ til þss ad kalla Riett
látä

kiaſa/ helldur Synduga til Jdrunar/
ſa ſem Mattheus ſeiger/ 9. Cap.

Mørg ſturlud Skiepna mætte ſuo
ſeigia og þeinkia/ Med þui ad Chriſt
ur er Heilagur/ og min allra Syndaſ/
og hans Holld og Blood er eirneigen
Heilagt/ þa (kan ſkie) vill han ecke ha
fa j þeſsu Gieſtabode utan Heilaga
og hreina Gieſte. Þar a moote
heyrum vier hier/ oſs til meſtu Hugg
unar og Hugſvolunar/ ad Chriſtur
hafe giefed Holld ſitt og Blod ſijnum
Læreſueinum/ En̄ huad aumur z veyk
ur Hoopur hans Læreſueina hafe ver
id j þan̄ tijma/ þad er auglioſt af þui
ad þeir hneykſludust fyrſt aller a hon
um/ z flwdu ſijdan̄ j burt fra honum
þegar hans Kuøl byriadeſt/ ſo ſem
þar ſtendur j Pijningar Hiſtoriun̄e/
ſamt og mꝺur inn̄ſetur Jeſus vor þeſſ
um Storſyndurum ſijna Kuølldmaal
tijd. So hugge ſig nu aller Syndarar/
huert þad eru helldur Kallar eda Kui
kur/ hier vid/ Ad þo vær ſieum oſk

Yy ij gieſiſt

gietinn og fædd j Syndenne/og þo vier vitum vel/ad j voru Holldе byr eckert gott/og þo vier hrosum jafnframme af Mannlegum Breyskleika/huad ecke er vndur/fyrst sa Riettlæte fellur siøsinn um a Deige/þa samt sem ædur skulum vær ecke ad helldur orvænta/ helldur hugga oss þar vid/ ad vor Himneske Raphael er ecke kominn j þennann Heim vegna þeirra Heilbryngdu/þui þeir þurfa ecke Læknarans vid/so sem Christur sialfur seiger/helldur vegna þeirra Siuku/ Og þess vegna hefur hann jnnsett þetta Heilaga Sacramentum all einasta fyrer Syndiþrkendsadar og hryggvar Samvisfur/ so sem og eirneiginn vier syngium j Psalmenum. Tru þu riett so ecke efest / Ostyrkuum su Fæda giefest/huorra Samuisku Synden lyr/Sorg og Mæda j Hiarta byr. Item. Jesus til sijn Aumum bydur/eg vil Myskun veita ydur/Heiler gyrnast ei Grædarann/ Sagnlaus lijst þeim su Mennt hn kann. Og skal þetta nu vera

Hugguninn

Hugguniñ vor/wt af þeirre þiordu Greineñe.

Aminñing skulum vier og suo taka oss hier af þessum Ordum Jñsetning areñar. OG gaf sijnum Lærësueinū. Sem er þesse/ Ad ef vær viliuin ganga riettelega og verduglega til þessa Sacramentis/og hafa Not og Gagn þar af/þa eigum vier ad hafa a oss Art og sid Christi Lærësueina/ einkū j þui/ad vilia langtum helldur ganga fra Eignum og Odulum/ fra Kuiñu og Bornum / og lijka vel fra sialfu Lijfenu/eñ þad vier gaungum fra vor um Lauard og Læremeystara Herran um Jesu Christo. Vær eigum og suo ad hafa þad Kienneteikn a oss/ sem Christur skipar sijnum Lærësueinum ad hafa/og læta sig af þeckia/sem er/ad elskast af Hiarta jñbyrdis. Þar vm hefur verid nockud adur avikid.

Nier wt af skulum vær taka oss þessa Bidvorun/ sem er/ Ad vier gaung um ecke Overduglega til þessa heilaga

Sacramentis/ med þui ad oß giefaſt Hier ſo dyrmæter Ŋluter/ ſem er Ŋolld id og Blodid ſialfs Chriſti vnder Br aude og Vijne. Þad er lioſt af Ord um S. Pals/ 1 Cor. 11. Ad huørier ſem Overduger ganga til þeſſa Sacramentis/ þeir eta og drecka ſialfum ſier Dom/ og eru þar med ſeker vid Ŋolld og Blood DROTTins. Eñ huørier eru þa Overduger Gieſter þeſſa Sacramentis? þeir eru Overduger Gieſter/ ſem ecke hafa Angur og Trega fyrer ſijnar Synder/ Og þeir ſem ønguañ godañ Aſetning hafa til ad bæta og betra Lifnad ſiñ og Framferde/ þeſſer ſømu eta og drecka ſier Doom. Huad hrædelegt Ŋefndarſtt aff er þetta/ ad eta og drecka ſialfum ſier Doom/ og ad verda ſekur vid Ŋolld og Blood DROTTins? Stundlegañ Daudadom þiker morgum þungt ad lijda/ Vier ſiaum þær Skiepnur ſem til Dauda eru dæmdar/ huørſu ſkialfande og titrande þær eru af Ogn

Straff

Straffsins sem yfer þeim hanger/ Eñ huørsu hrædelegra mun þad þa vera/ ad verda fyrer þeim Eilijfa Dauda Domenum. Gud forde oss þeim Doo me j Jesu Nafne.

Añad Straffid sem kiemur yfer Overduga Gieste Christi Kuølldmal tijdar/er þad ad vera Sekur vid Holld og Blood DROTTins/ Huad er þ añad eñ ad vera so Sekur sem Judas/ sa ed Forried siñ Herra? Eda so s̃ He rodes sem Spottade og Gabbade hñ? eda so sem Pilatus sem Dæmde hañ þuert a mote Samviṡku siñe til Dau da? Eda ad vera so Sekur s̃ þeir O-gudlegu Strijdsmeñ sem stodu Jesum og hræcktu j hans blessudu Asionu? Hrædelegt er so Sekur ad vera. Siaū þar fyrer til/og gaumgum med sañre-Jdran til þßa Giestabods/so vier verd um ecke fundner j þessum Ogudlega Hoop/Huiad añad er ad eta og drecka Holld og Blood Christi j Sacrament enu(huad ollum veitist sem til Alltar-

 isins

ſins ganga þſſ (Erendis) Eñ añad er Nitſamlega og ſier til Sæluhialp, ar ad eta þad og drecka / og þad veit eſt ecke vtañ Jdrande Mañeſkium. Eþ ad eirn godur og Dyrmætur Riet tur være fyrer þig eda mig a Bord bo riñ/og vid færum og koſtudum hoñ j Suꝼna Stock eda Suꝼna Trog/ mundū vid þa ecke þikia hiner heimſk uſtu og Suꝼvirdeleguſtu Meñ/ad ſpi lla ſo einum Dyrmætum Riette/ þo er eñ Suꝼvirdelegra ad medtaka Ho lld og Blood Chriſti j hreckvyſſann Muñ/Jdrunarlauſañ/ Trwarlauſañ og Gudrækniſlauſañ. Voruſtum þar fyrer miñ Broder og Syſter/ad giefa Holldenu og Blodenu Herrans Chriſ ti ſlykañ andſtyggelegañ og fwlann Judas Koſs. Hier eiga z ſo-Kieñe meñerner ad taka ſier Vara fyrer þui/ ad wtdeila þetta Hæleita Sacrament um þeim Overdugu ſem alldrei vilia af jllu lata/ og byria fyrre añad Hne yxle/eñ þeir hapa fullgiort añad.

Þuiad,

Þuiad DROTTinn seiger med klaarum Ordum til siña Lærefueina hia Matth. 7. Eige skulu þier giefa Hundunum Helgedom/ Varped ei hell dur Perlum ydar fyrer Suijn/ Nelldur fyriar Prestunum/ ad vnderviija slijkum forhertum Samviskum j huoriu Sœlarfaare þær sieu staddar/ og taka þeim alvarlega Vara fyrer Guds strannga Dome/ og þeirra sialfra eilijfre Fyrerdœming/ þui giora Kieñemeñern ei riett/ þo þeir vijse þm fra þessu heilaga Sacramente/ sem opeñberer eru ad Storsyndum z hneyxle/ so sem hiñ H. Chrisostomus seiger/ Þeir sem Oþrijke premia/ edur j añan mæta Ohreiner eru/ skulu ecke takast til þess hæ verduga Sacramentis. Þetta skal nu vera Bidvgruniñ wt af þeim fiorda Partenum.

J Fimta og sijdasta mæta/ lofade eg ad miñast æ/ huorniñ og hvar fyrer/ vær skulum brwka þetta heilaga Sacramentum Alltarisins. Þar vm

 tala

kala so Innsetningar orden. Giored þetta so opt sem þier drecked þar af/ j minna Minning. Fyrst skulum vi er vita/ ad huar sem handtierad er þet ta H. Sacramentum/ þa a þad ad ve ra handtierad epter þeirre adferd sem sialfur Herran Christur jnnsette þad j fyrstu/ þad a huorke ad aukast me va nast/ þar fyrer a Braudeb og Vijned ad blessast med Drottenlegre Bæn/ og Innsetningar Ordunum/ Þui so stend ur j Textanum. Took han Braud ed/ giorde þacker og braut þad/ z gaf sijnum Læresueinum. Somuleidis z eirnen Kaleiken epter Kuølldmaaltijd ena og sagde/ Drecked aller hier af. Hier skulum vær nu vita/ ad Kraptur Sacramentisins kiemur ecke af Ord um Prestsins/ helldur af þeim Almatt ugu Innsetningar ordum Christi/ Og lijka so sem þad Ord sem Gud sagde j Upphafe Skopunarennar til allra Lif ande Skiepna/ Vared og margfalld est/ z uppfylled Jordena/ hefur enn nu j

Dag

Dag sinn Krapt. So hefur og so
vor Drottenleg Bæn og Innsetningar
Ordenn enn nu sinn Krapt, til ad vijgia z
Kroptugt ad giora þetta Heilaga
Sacramentum/ huar sem þad er riette
lega tijdkad j øllum Heimenum/ Enn
þesse Bleßun Drottenlegrar Bænar z
Innsetningar ordanna giorer enn þa ecke
Sacramentid/ vtan þar sie bæde sa
sem Vtdeiler/ z hiner sem til Alltaresins
ganga /þui DRottinn seiger /ad vær
skulum medtaka þ/eta z drecka þ. Enn
þo ad Bleßunenn sie søgd yfer Braude
nu og Vijnenu/ og sijdann geymt enn ecke
Brukad/ þa er þad ecke Sacrament
um/ Huad sem Papistar þar a mote
kienna. Enn so a þ til ad ganga j Chri
stelegre Samkundu/ ad Prestarenn ta
ke Braudet/ Bleße þad og aphende
þeim sem til Guds bords ganga/ Item
Kaleikinn og giefe þeim ad drecka ap
hønum/ þegar þad Verk er nu framm
kuæmt a bædar sijdur/ þa lok sins er
þad orded Sacramentum Helliþins

 ed

og Blodsins Christi.

Þesse Ord sem hier standa seinast j Jnnset ningar Ordunum Christi/ Gior red þad j mijna Minning. Kienna oss huar til vær skulum brwka þetta H. Sacramentum/ sem er til eins Pants/ Skyrteinis og Jnnsiglis/ vppa þa oseig annlegu Elsku sem Jesus Endurlaus nare vor hafde til vor/ þar hann leyd fyrer oss Pijnu og Dauda/ huar fyrer er vær eigum hann ad loфa og prysa/ allt þangad til hnn kiemur til þss sijd asta Doms.

Nuggun þa skulum vier taka oss hier wt af Nidurlage Jnnsetningar Ordanna/ ad mz þui ad Drottinn vor Je sus Christus skipar oss ad giora ÞAD/ Þad er/ ad ganga til Guds Bords j sinn na Minning/ þa lætur hann þar med j liose ad hnn vill vær skulum OPT minn ast a þa Velgiorninga/ sem hann wt vegade oss j Pijnunne/ og aфhender oss j Sacramentenu Alltarisins/ huorier Velgiorningar ad eru Fyrergiefning

Syndanna

Syndaña z eilijf Saluhialp/So opt og eñ OPtar vill hñ sialfur miñast a alla þessa Velgiorninga/og alldrei lát ka sig þeirra Jdra/oss til eilijfra Sá lárnota. J Genesis B. 43. Lesum vier/ vm þa Illu og Ogudlegu Josephs Brædur/ad Joseph hafe vm sijd er fyrergiefed þeim þau Suik sem þr fyndu hönum j þui þeir selldu hann j Framande Land j Þrælööm /Og þar a ofañ til meire Elskuteikns/hafe Joseph hafft þa til Giesta vid sitt eiged Bord. Eñ Gud kome til/Quad mykell Mismunur er hier j mille Christi vors og Josephs? Langtum meire Ar mædu hofum vier bakad Jesu Christo vorū blessada Brodr/helldr eñ Josephs Brædr kuñu nockurn tijma sialfum Joseph ad baka. Quar vm Spamadur eñ so talar/Þu hefur auked mier Armædu med þijnum Syndum.
Samt sem ædur setur hañ oss vid sitt Bord j Sacramentenu/og giefur oss þusundsiñum Þusund dyrmætare Fædu

Y y vij og

og Kiett eñ Josephz kuñe ad giefa Bi
ædrum ſijnum / þar hañ a Bord ber
fyrer oſſ ſitt Holld og Blod/ huad er
ad reikna Josephs Kiette vid ſlijka Fæ
du? Joseph hapde Brædur ſijna einu
ſiñe til Gieſta/ Eñ Broder vor Jeſus
hefur oſs til Gieſta ſo opt ſem vær vil
ium og oſs Hungrar og þyſter epter
hans Mꝏltijd. Og vegna þeſs ad
Josephs Brædr feingu ecke mørg Gie
ſtabod hia hm̃ epter þad / þa vrdu þe
ir hrædder/ þa Fader þeirra dvo/ ad
hañ munde minnaſt þeirra til jlls/ og
bꝏdu hañ þui fyrergefningar aptur
vppa nytt. Þeñañ Kueñda hefur Jeſ
us vor fra oſſ tekeð/ Hañ byʼdur oſſ ecke
einuſiñe til Gieſta/ helldur opt/ Ja/ ſo
opt ſem vær viliũm og gyrnuſtum/
Þar fyrer/ ſo opt ſem þu geingur til
þeſsa Heilaga Sacramentis og Kuꝰ
elldmꝏltijdar DROTTins/ þa lꝏt
tu þier koma til hugar huad þar ſten
dur vm þañ ſæla Johañem/ ſem er/
ad hañ hafe legeð a Brioſte Jeſu vm

Kuølld

Kuølldmaaltijdena/ Enn langtum sællre erum vier/ þar vier liggium so a Briöste Jesu/ ad vier etum hans Holld og dreckum hans Blood/ ecke verdur Jesu vorum nær komest j þessu Lijfe/ enn suo.

Vier vilium bidiä Gud Himneskann Fødur j Nafne sijns Sonar Jesu Christi/ Ad giefa oss øllum sem til þessa Heilaga Sacramentis eigum ad ganga/ sinn verduga, goda H. Anda/ sa ed styre oss so z stiorne/ ad vier mættum verduglega ganga til þessa Giestabodsins/ so vier mættum sijdar meir vera Verduger þar til/ ad sitia til Bords med Abraham Isaac og Jacob j þeirre Glede/ sem huørke hefur Auga sied/ ecke hefur Eyra heyrt/ og alldrei hefur j neins Mañs Hiarta komid/ Þad veite oss Gud j Jesu Nafne/ Amen/ Amen.

D y viij   A Fostu

A Føstudagiñ langa/ Stutt og Einfalldlegt Agrip med sijnum helldstu z sierlegustu Lærdoms Greinum/ yper Pijningar Historiuña DROTTins vors Jesu Christi.

Ljodkuæde Salomonis/ 4. Cap: Talar sa Himneske Brwdgum iñ DROTTiñ vor Jesus Christus so/ til þeirrar andlegu Brwdur sinnar/ sem er Safnadarins/ edur huors og eins Riettrwads christins Mañs/ segiande/ Þu hefur sært mitt Hiarta mijn Syster elskuleg Brwdr/ Þu hefr sært og fangad mitt Hiarta. Tuisuarsiñum verdur hier hid sama Jpr ekad vm Brwdena Herrans Christi/ Ad hun hafe sært Hiarta sijns Brwdguma. Eñ ef vier giætum vel ad/ þa finnum vier aumar z Syndugar Mañ eskiur/ Ad vær hø sum ecke einusinne edur tuisuar sært Hiarta vors Endurlausnara/ helldur prisuar og þadañ af

af margfalldlega. Huad hrædelega særdest hañ vorra Synda vegna/ Þa hañ þreytte vid Daudañ/Sueittest Blodugum Sueita/Sem fram a sijna blessudu Asionu flatur/ so sem aff ar Madkur/Og matti þyggia Styrk af einum Engle/so sem sijdar frammkiemur j Pijningar Historiunne.

Huad mykelega særdest hañ og suo vorra vegna/ Pa hann var tekenn og Reyrdur Bonduin samann j Droma/ Hrakinn z hriædur/fra einum Raang lætum Domara til annars. Eg vil ecke tala vm þad/huad hañ Blessadur vard ad lijda/bæde fyrer þui andlega og Veralldlega Vallde. Var hñ ecke sleigeñ þ° j sijna blessudu Asionu? Hræktu ecke þeir Oguudlegu Skalkar j hans Signada Andlit? Komu þeir ecke fram med Linyrdtta a mote hønum/med mørgum ødrum Hædungum/sem þeir til løgdu þui blessada og saklausa Lambenu Guds/so hann klagar þar yfer hia Spamañenum

Eg er ꝥlitning Folkſins/ Madkur eñ ecke Madr. Pſal. 22. Og j ödrū ſtad/ Þu hefur auked mier Mædu med þijn um Syndum. So ſkulum vier hier (mijner Elſkanleger) Ad vier høfum ecke einuſinne edur tuiſvar ſært Hiarta vors bleſsada Endurlauſnara/ helldur oſeigianlega opt/ Huar vm ꝥleira ſkal verda talad wt af hans Pijningar hiſtoriu. Og vilium vier heñe ſundurſkipta j þriū Smaparta edur Greiner.

J þeirre fyrſtu vilium vier ſkoda og yfervega huad margt og myked ad vor allra ſætaſte Endurlauſnare hā fe mätt ad lijda og þola vorra vegna/ bæde vid Fialled Oliveti / og ſo lijka j ſialꝥum Grafgardenum.

J añare Greineñe/ vilium vier ꝥaa ad heyra huad til hafe geinged / þa hañ var haꝥdur jnn fyrer þad Andlega Valldeꝺ.

J þre þridiu ſkullū vær athuga huad giørſt hafe þa hñ Bleſſadur ſtood ꝼ Dom=

Dome Pilati og þess veralldlega Wålldsins.

J Fiordu / huad skied hafe þa vor Hiartans Herra var wtleiddur til sijns Aftokustadar.

J Fimmtu og siøtta skulum vi er hugleida hans Krossfesting og Dauda / med Teiknum þeim sem þar skiedu. Og taka oss so wt af sierhuorre þssare Grein fyrer sig / nockur Hugguna ar Blomstur / sem vier skulum foruara og geyma j Hyrdslu vors Hiarta allar vorar Lijfs stunder.

Gud Himneskur Fader virdest ad senda oss Krapt sijns goda heilaga Anda / So vier mættum so yfervega þa saklau Jesu Christi Pijnu og bitran Dauda / ad vier mættum þar af Huggun hafa j Lijfe og Dauda / Amen j Jesu Nafne / Amen.

SO mykeð sem vidvijkur þeirre fyrstu Greinenne / huør ed hliodar vm þad hrædelega og herfelega Dauda strijd / sem vor DROTTIN Jesus Christus hiellt j Grasgardenū Gethsemane / þa skrifa so þar vm Gudspiallā

spiallameñerner/Ad hñ hafe teked til ad hryggiast/skiælfa og Narmþrung iñ ad verda/og faläd so til siña Lære- sueina/ Mijn Sæla er hrygg allt j Daudañ/ Og sem hañ var staddur j þessum sijnum stærstu Þreyngingum/ Aminte hañ ecke alleinasta þa/ad þe ir skylldu vaka og bidia/ so ad þeir þi elle ecke j Freistne/ helldur bad hann og so sialfur j heilar þriar Kreisur/ad ef þad være mögulegt/þa mætte sa Kaleikur fra sier takast/sem hañ atte ad drecka/eñ sette þo samt þad allt j sijns Fødurs Vilia/Og sem hñ bad so siñ Himneska Fødur/þa skrifa Gud spiallameñerner ad hønum häþe byr tst Eingell af Himne/huør ed styrk- te hañ/og sem þar kom ad/ ad hañ þreytte vid Daudañ/Took hañ akaþ legar til ad bidia/ z hans Sueite va rd sem Bloddropar þeir þiellu a Jord ena.

Myklum og storum Hørmungum atte sa gode Guds Madur Job / ad

mæta

mæta/þa hañ var sleigeñ med Kaun um fra Hwirple til Ylia/ so sem lesa ma Jobs B. 2. Cap. Eñ þusund siñum meire Hormungum og Kualn ingum / ætte vor blessade Blodbrwdgume/ DROttiñ Jesus Christus ad mæta vorra vegna. Hañ audmykte sig so fyrer siñum Himneska Fødur/ Ad hañ fiell flatur fram a siña Asionu til Jardar/ vppa þad/ ad hann med siñu Lijtelæte/ bætte fyrer miñ & þiñ Hofmod & Drambseme. Hañ gaf fra sier alla siña Himneska Glede eñ liet siña Sælu hryggua verda allt j Daudañ / vpp a þad hañ leyste oss fra eilijfre Hrygd/ eñ giæfe oss aptur eilijfañ Fognud og Glede. Hañ skalf og tytrade j Grasgardenū/ vppa þad/ ad vær skylldum ecke ad eilijfu skialfa og titra/ helldur meiga koma med Gladværu Hiarta fram fyrer Gud/og gieta so stadest med Æru fyrer hans Auglite.

Hañ sueitteſt Blodugum Sueita/

vppa þad vær skylldum ecke eilijflega
sueitast Blodenu j þeim Heluijska Elldsloga. Hañ þreytte vid Daudañ
vppa þad/ Ad vær skylldum ecke smaka Daudans Beyskleika/ helldur skyllde hañ verda oss ad einum sætum
Suefne. Hañ vard so Mꝛattlaus z
Aþlvana vorra vegna/ ad hñ vard ad
þiggia Styrk af einū Eingle/ vppa þ
ad hañ styrkte oss aumar Mañeskiur
bæde a Sælu og Lijfe/ Og sende oss
sijna heilaga Eingla til Hialpar/ einkañlega a vorre Andlꝛatsstundu þa
vier eigum ad skilia vid þetta Lijf.
Hañ var hier j Grasgardenum yvrervnañ alla Huggun og Hugsuølun/ z
iafnvel sijna beztu Vina sem voru hans Lærisueinar/ vppa þad/ ad vær skylldum ecke ad eilijfu verda Huggunarlauser yfergiefner af Lifanda Gude/
Hvør ad er vor beste og trwaste
Astuinur.

Siꝛadu nu hier til þu Christeñ Sala/ hvad marget z myked ad þiñ allra
sꝛataste

sætaste Endurlausnare hefur utstad/ ed þiña og miña vegna j Grasgarden ũm/og Huggadu þig hier vid bæde j Lijfe og Dauda.

Añar Partur Pijningar historiun̄ ar DROTTins vors Jesu Christi setur oss fyrer sioner/ huorneñ þad ad hañ var bundeñ færdur fyrer Caiphas og þad andlega Valldeð/ Þui str ax epter þad/ hañ hafde yfersteded þær þungu og særu Kualaña hryder j Grasgardenũm/ s strax var amiñst/ Þa kom Judas (og med hønum myk ell Flockur Strijdsmaña) og forried siñ eigiñ Herra og Lavard med einum Suikara Kosse/ Og sapnsklott gein/ gu Strijdsmeñerner ad Jesu/ og log du Hendur a hañ/ og grypu hañ/ og færdu hañ so bundiñ til Caiphas Ki eñemaña Høfdingia/ leitudu sijdann Liugvitna i giegn hønum ad þeir giæ te hønum j Hel komid/ og sem þeir gætu eckert fundid Herranum vorum Jesu Christo/ Þa leiddu þeir fram

 vm

vm siþer/ tuo, Falsvotta a mote høn
um/ Nuørier að søgðust heyrt hafa
hañ seigia/ Að hañ kyñe að niðurbri
ota Mustere Guðs/ z á þremur Døg
um vppbyggia eitt añað. Eñ Jesus
þagðe og suarade enguo til þessara
Lyga. Þa sagðe Kieñemañahøfð-
ingiñ/ Jeg sære þig við lifanda Guð/
að þu seiger oss / ef þu ert Christur
Sonur Guðs. Jesus suarade/ Þu se
iger það/ þo seige eg yður/ Að hieð-
añ j fra munu þier sia Mañsins Son
sitiande til Kraparins hægre Nandar
og komande j Skyum Nimins. Enn
sem Kieñemañahøfðingiñ heyrðe þ/
Reif hañ sin Klæðe og sagðe/ hann
Guðlastar. Nuað virdest yður? Eñ
þeir suøruðu og søgðu/ hañ er Dauð-
ans sekur. Og þeir hræcktu j hans
Asionu/ og slou hañ með Knefum. etc.

Nier sier þu Syndug Mañeskia
eñ vppa nytt/ huað myked þiñ Endur
lausnare hefur þiña vegna liðeð og
þolað j Nwse z. fyrer Dome Caiphæ
Kieñe

Kieñemañahøþdingia. Þu og aller vær hofdum þad þorſknlldad / ad oſs ſkyllde eins og Dioplunum (ſem Synodguduſt) Hafa verid nidurſteifter til Helvijtis 2 Pet. 2. Ja/ Ad vær ſkylldum hafa verid bundner a Hond um og Fotum z kaſtader i þaug yſtu Myrkur þar ed vera mun Gop z Tannagnyſtran. Matth. 22. Eñ Chriſtz liet ſig hier binda/ſo ad vær ſkylldum verda friijer fra þui Helvijſka Baſte Dioful ſins/Syndareñar/Daudans z Helvijtis.

So munum vier nu þa(ſem Reidum oſſ vppa Jeſu Dyrmætu Forþienuſtu/Pijnu og Dauda)ecke framar bundner og reirder verda/ med Dioful ſins Fiotrum / helldur erum vier alla reidu komner i Bindene Lifande Manña/1 Sam. B. 25. Cap.

Hañ leid þad ad læta ſla ſig i ſijna bleſſudu Aſionu fyrer Dome þeirra andlegu/ vppa þad/ ad vær ſkylldum ecke til Mynkunar og Skamar verda

eilijflega/þa hañ kiemur til ad dæma allt Hollð/Eirneñ ad vær skylldum ecke slegner verda med þeim stranga Guds Dome/sm̄ þar stendur hia Matth. 25. C. Fare þier Bolvader fra mier j Eilijfañ Elld/sm̄ fyrerbwen̄ er Diofflenum og hans ærum. Hann vm bar þoleñmoodlega þo hn̄ være optar en̄ einusiñe rannglega aklagadur/suo hañ frelsade oss fra Logmalsins æklogun/og allra þeirra sm̄ oss vilia rangglega tiltala. Hann var spottadur og med Hrækum spyttur j sitt Signada Andlit/so vær skylldum ecke af Dioflenum eilijflega Hædder/Spottader z Hrækter verda j Heluijte.

Hn̄ var Saklaus so sem eirn Gudlastare til Dauda dæmdur/ huar med hn̄ aprekade oss þad/ad vier vegna vorra margfalldra Synda / med huorium vier Daglega Dags stiggium og Lostum lifanda Gud/skylldum ecke fyrer farast/helldur ødlast eitt Dyrdarlegt Rijke og Fegurdar Koronu af Hende

DROttins

DROTTins/ so sem þar stendur j Spekenar Bokar 5. Cap.. Þetta ætte en nu ad nyu ad vera sierhuorre Jdrande Manneskiu ein Lijffroptug Huggun og Hugsuølun.

Nu viliu vier framveigis skoda z athuga huad margt og myked ad vor Hiartans Herra og Endurlausnare hafe lided/ þa hann stood fyrer Dome Pilati z þess Veralldlega Valldsins. Gudspiallmennerner vottta ad hann hafe þar aptur vppa nytt verid Kangle ga aklagadur/ ad honum hafe verid jafnad þar saman vid eirn Spillvirkia og Manndræpara sem hiet Barrabas/ verid Afklæddur sijnum Fotum/ bundinn z strykfur/ Jfærdur einu Purpura Klæde til Hadungar/ sett Þyrnekorona a hans Hofud/ feingin Ke yrvondur j sijna hægre Hond/ vered byrgdur og sleigin/hrecktur vm Hofud med Reyrvendenum/ sagt so til hans vppa Spott. Spa þu oss Christe/ huør er sa þig sloo. Og margar

 adrar

adrar Nædungar seigia Gudspialla meñerner/ad þeir Ogudlegu Diøpuls Kroppar hafe lagt hønum til/so þad er ad merkia/ ad þeim ofbiode ad tala þar vm/og miñast þar a.

Sierdu hier til þu aumur Syndare so var nu Herrañ Christur sa allra heilagaste og Saklausaste sleigeñ/fær þur z Lemstrads fyrer þijnar z mijnar z allrar Veralldareñar Synder Esa. 53. Ja/Hañ var klagadur fyrer Landsdomaranum Pontio Pilato/suo ad var a sijdasta Deige/skylldum ecke af Dioflenū klagader verda ꝥ þm̄ stræm ga Guds Dome..... Hañ var til hædiig hrakiñ z hriædz jñañ vm̄ alla Borgina wr einū Stad/z wr einu Stræte j añad. Og sierdeilis var hñ send ur so sem añar Spiefugl fra Herode j einu huijtu Klæde til Pilatum aptur/ vppa þad / ad þeir Helvijsku Arar skylldu ecke giøra Gys z gabb ad oss/z hrekia oss sijn a mille eilijflega. Sa Lijflause Mordingie Barrabas/ var tekeñ

lekeñ fram̃ fyrer hañ/ og laus giefeñ Eñ hañ blessadur aptur til Dauda wrskurdadur/ So vier mættũ frijer ver da fra þeim eilijfa Daudadome.

Hañ leid þad/ ad hans blessade Lijk áme være strijktur og sleigiñ/ med Suy þum/ allt þar til ad þar var ecke heil Brw a hans Hollde/ so vær skylldum ecke med þeim Helvijsku gloande Nögg örmum strijkter verda ad eilijfu i Hel-vijte. Hañ liet sþæra siñ Alblod úga og Sarum sollna Lijkama i eitt Purpura Klæde/ vppa þad/ ad hañ J klædde oss þessu Alblodúga Klædeni sijnu/ sem merker hans Riettlæte/ og þad skyllde vera vort Fegurdarskart þa vær a sijdasta Deige eigum ad ko-ma fram̃ fyrer Aúglite lifanda Guds.

Nũ var med eirnre Þyrne Koronu Kr yndur/ so ad hañ bætte og borgade fyr er vora Drambseme z Hofmood/ sem vær hofdum/ þa vær villdum grijpa ep ter Koronu þess allra hædsta Guds og verda honum lijker/ Og ad hñ þar

 stiest

næst/giæpe oss þa eilijfu Gledenar z Dyrdarenar Koronu a Himnu̅ /þa vi er skilium vid þetta Lijf. Hann took eirn Reyrvond j sijna hægre Hønd/huar med han̅ audsynde sig ad vera þan̅ rietta Dyrdarenar Konung /z ecke sundurbrytur þan̅ brakada Reyrsin̅/z ei wtslockur þan̅ riwkanda Lijnkueikin̅/Esa. 42.

Han̅ vard hiet pyrer hinum stæstu Hædurigum/vppa þad/ Ad han̅ apretade oss eilijfa Sæmd og Sóma a Himnum. Þar var eingen̅ sem hafde Samaumkan med hønum og kien̅de j Brioste vm han̅/ vppa þad/ Ad sa Himneske Faderen̅ kiende j Brioste vm oss j allskonar Hormungu̅ z Motlætingum sem oss kun̅a ad Hendum ad koma. Jerem. 31.

SA fiorde Partur Pijningar historiunar DROTTins vors Jesu Christi/Setur oss pyrer Sióner Vtleidslu hans til Aptøkustadarins.

Huar vm Gudspiallamen̅erner so skrifa

ſkrifa. Þa Tóku Stríðsmeñerner Jesum og færdu hañ wr Kapuñe/ og færdu hñ aptur j ſiñ eigiñ Klædnad/ og leiddu hañ wt ſo ad þeir Kroſsfæſtu hañ/og hañ bar ſiñ Kroſs.

Hier Vppfylleſt nu og framkiemur pad a Herranum Chriſto/ſem Eſaias Spámadur hafde ꜳdur vm hñ ſpád/53. Cap. Seigiande/Hañ er ſ þ Lamb ſem til Dráps er leidt. Giættu nu ad þu Chriſtin Mañeſkia/ huad þiñ Endurlauſnare hefur hier ad lijda þiña vegna. Hañ liet þa Omilldu Stríðsmeñ og Bødla leida ſig wt af Jeruſalems Stad/ vppa þ/ hañ opnade fyrer oſs þa Himneſku Jeruſalem/huort ed vorra Synda vegna var aptur Laſt og lokud. Stríðsmeñerner rifu vpp aptur hans Sár og Beniar þa þeir færdu hann wr Purpura kapuñe/ ſo ad vor Synda ſꜳr ſkylldu oſs ecke eilijflega ſuñda/ helldur ſkylldu þau med hans Kroppꜳga z Dyrmæta Blode Græd verda.

Þeir løgdu Krossiñ vppa hans Blefs
aða Hrigg/og lietu hann bera hann
huad hann og eirnen viliugur giorde/
Vppa þ/ Að hañ audsynde þar mz/
að hañ være þ Lambið Guðs/sem bæ
re allar Heimsins Synder/Esa. 53.
Hann liet sig wisæra til Aftoku og
Pyslarstadarins/so vær skylldum ecke
koma j þann eilyfa Pysla og Kuala
ña stad sem fyrerbweñ er Fiandan
um og øllum hans Arum. Þetta er
ein Hiartanleg Huggun fyrer alla
Storsyndara.

J fimta og syðasta Mata/syner oss
Pyningar historian DROTT-
ins vors Jesu Christi/huornen þ/að
hann hafe verið á milluin tueggia
Spillvirkia Krossfestur/med þui flei-
rá sem þar að hnigur.

Hier sier þu aumur Syndare/huilly
kar Kualer þu hefur bakað þui bless-
aða og saklausa Lambenu Guðs/ og
vm syðer komed hönum j þann Forsim
änarlegasta Krossins Dauda. Hañ
hänger

hääuger hier piña vegna nakiñ a Kr-
ossenum/vppa pad/ad vier j og fyrer
hans Forþienustu feingium pad riet-
ta hüüta Sakleysisins/ Heilágleyka-
ns og Riettlætesins Klæde. Hañ hi
eck a einu Trie so sem añar Illvirke/
so hañ bætte og borgade fyrer pá hr
ædelegu Synd vorra fyrstu Forelldrá
sem þau giordu/þa þau ætu af þut
bañada Trie. Hañ vär á Hondum
og Footum a Krossiñ nelgdur/ til ád
auglysa pád vier værum j hans bless
udu Hondum teikñader/so hñ gleymde
oss ecke vm alla Eilijfd. Hñ hieck á
millum Himens og Iardar/ Audsyn-
ande par med/ad hañ være sa sañe z
riette Medalgangare a millum Guds
og vor Mañaña. Hañ hieck a
Krossenum med beygduin Hnäm/lät
ande par med j liose/ oss til eilijfrar
Huggunar/ad hñ vilie vera vor Twl
kur og Talsmadur hia sijnu Him-
neska Fodur/ z bidia fyrer oss Dagläg
lega.

Þ þ Hann

Hañ beygde sitt signada Høfud á Krossenum/synande þar med þa breñande Elsku sem hañ hafde til vor/sim er/ad hañ villde kyssa oss/z giarnsam lega heyra oss og Bænheyra/þa vær til hans køllum.

Hañs Sijda var opnud med Spiote/Vppa þad hañ audsynde ad hañ villde læta sier vora Eymd og Naud synlegt (?) til Hiarta ganga.

Sijna Blessudu Fætur heingde hañ nidur a Krossenum / suo vær mættum hugga oss þar vid/ad hñ hefde i sund ur broted Høggormsins Høfud/z alla hñs Makt og Slægd vnder sijna Fætur lagt.

Nũ vær á millum Spillvyrkia teik nadur/ so ad vær skylldum ecke vera i Hoop Dioflaña Eilijflega/helldur i Selskap H. Eingla.

Hann vtbreidde sijnar bædar Hend ur/ framb̃iodande øllu Mannkynenu sijna Nad / þui hañ vill ønguañ fra sier

ster reka/ helldur alla þa sem Jördañ de til hans flya milldelega j sin Mi-skunar Fadm medtakai.
Hañ mætte vmbera þad/ad Stryds meñerner tæke hans Klæde fra hon um/og skipte þeim sijn a mille/So ad þeir helvijsku Arar skylldu ecke ræna bss ad eilijfu vorum Riettlætis skrwda huorium hañ j færet oss j þui heilaga Skijrnareñar Sacramente.
Fyret þeim sem hañ Krossfestu bad hañ/ Ad sin Himneske Fader villde fyrergiefa þeim þeirra Synder/ Vppa þad/ad vær skylldum ecke vegna vorra Synda/med huorium vier hofum hñ a Krossiñ neglt/eilijflega fyrerfarast og fordæmast.
Hañ stod med storu Angre ꝫ Hiarta sorg/ standa vnder Krossenum sijna Moder og þann Lærisvein sem hann elskade/Vppa þad/hañ sæe oss ꝫ vær hañ aptur a sijdasta Deige med Gle de og Fognude.
Hañ fyrerhiet votum Rœningianū

 sem

(sem hieck honum til hægre Hand" ȝ Jdradest) Paradijsar Glede og Fognd ude, og soor honum eirn sterkan Eid þar uppa/ so ad vær sim Syndgast hø. pum/ j huorn helldst handa mata sem þad er/ Skylldum vera visser og vepader þar vin/ ad ef vær Jdrustum af Hiarta vorra Synda þa Skylldū vier a sijdasta Deige verda setter hø num til hægre Handar/ og heyra þes se gledelegū Ord til vor søluð/ Kome þier blessader mijns Foðurs/ og eigne est þad Rijke sem ydur er tilbwed þra Upphafe Veralldar.

Nañ klagar sig hier a Krossenum sárgrátelega fyrer sijnum Himneska Fodur/ og seiger/ MJNN GUD/ MJNN GUD/ Þui hefur þu yþer giefed mig/ Uppa þad/ ad vær skylld, um ecke eilijflega j Helvijte klaga ȝ seigia: O Gud/ O Gud/ Þui hefur þu so wtskwfad mier fra þijnu Aug, lite/ og yfergiefed mig ad eilijfu.

Nañ leid oþyrmata myken Þorsta/ Uppa

Vppa þad / Ad hañ bætte fyrer O-
hoop Adams og Evu/ sem þau hoߺ-
du j Paradiis. sem og eirneñ ꝧyrer
vort Ohoop sem vier optsiñis hofum
i Mat og Dryck.

Hañ hropade vpp og sagde/ ÞAD
ER FVLLKOMnad/ So ad vier
skylldum vera visser þar vppa/ad hñ
hefde Fullkomnad allt vort Endurla-
usnarverk/og wtvegad oss aptur eilijft
Lijf og Sæluhialp.

Ad syduslu/ Gaf hñ vpp siñ signada
Anda a Krossenum) og befalade hañ
i Hendur sijns Himneska Fodurs/ og
doo. so þeim skundlega Dauda/ vppa
þad/ad vier skylldum frelsader verda
fra þeim eilijfa Dauda.

Siaum til(miner elskañleger)allt
þetta hefur vor Hiartans Endurlauſ
nare Jesus vorra vegna lided a Kroſ
sins Alltare/ huor þetta veit og trwer
þui/ hañ kañ ad hugga sig hier vid æ
mote ollum Freistingum og Aræsum
Andskotans. Vær skulum eirniñ

sæta oss alla þessa hans Pijnu z þit
rañ Dauda til Hiarta ganga/ og ve-
ra ecke sijdur eñ þær Daudu/Skynla
usu og Mællausu Skiepnurnar/ hell
dur skulum vier af þeim læra/ad bet-
ur umbæta vorn Lifnad og Framferde.

Su Nætturlega Soliñ a Festing
ar himnenum byrgde sitt skiæra Lios/
þa Herrañ Christur lietst a Krossen-
um/Skyllder þu þa ecke christiñ Sæ
la/apleggia þijna Hræsne/og allt fal
st Skyn?

Fortiallded j Musterenu rifnade J
sundur j tuo Parta/Huar fyrer sund-
ur rijfur þu ecke og so Skylu þitt af
Vantrwar/sm hænger fyrer Augum
þijns Hiarta?

Jordiñ skalf j Dauda vors Endur
lausnara/ huar hp er miøg sterklega
Grundvallduð/ Skyllde ecke þitt og
mitt Hiarta/og so skialfa og titra ve-
gna ockar Syndæ/ sem Sonur Guds
hlaut ad bera? Þau hordu Bio
rg z Klettar brustu j sundur og klof
nudu

nudu/Skyllde og so ecke Hiarta eins Syndugs Mañs sundurbresta/þa hũ þeink' vm sijnar Vfertrodslr z Glæpek

Grafer þeirra Framlidnu lukust vpp/og Lijkamer margra heilagra ri- su vpp og geingu wr Grøfunum/ Hu- ar fyrer vaknar ecke og so/og Vpprijs þitt Hiarta sem j Syndunũ er daudt?

O þu Christin Sala/ Giæt þu ad þessu/og ber þier a Briost med Folk- enu sem stood hia Krossenum og sa vppa Jesu signada Andlaat/Snu þi- er til baka aptur fra þijnum vonda Veige og Jata DROTTne þijnar Synder / Eñ medkieñ ad hañ hafe saklaus fyrer þær lided Kuøl og Pij- nu. Ef ad þu so giorer/þa jdrast þu riettelega þiña Synda/og verdur Gu ds elskulegt Barn z Erfinge Himna rijkis. Huar til oss hialpe Gud Fad er/fyrer Kuøl /Pijnu og bytrañ Dau da vors Hiartans Endurlausnara Jesu Christi/Huorium med Fødurnum og heilogum Anda/ sie eilijft Lof/Dyrd/

Neidur og Vegsemd/nu hiedañ j frá og ad eilijfu/ A M E N.

A Upprisu Hatijd Endurlausnarans vors Jesu Christi/ Evangelium/ Marci. 16.

Og þa ed Huottdaguriñ var vmlidiñ/ Keyptu þær Maria Magdalena/ og Maria Jacobi og Salome/ dyrleg Smyrsl/ ad þær kiæme og smyrde Jesum. Og miög snema Morguns eirn Huottdagaña / komu þær til Grafar.

Grafareñar/ vm Soolar vpprruna. Og þær sögdu sijn a mille. Hvør mun velt ta fyrer oss Steinenum af Grafarmuñ- anum ? Og sem þær litu þangad/ sau þær ad Steirniñ var afvelltur. Enn hañ var ad sönu næsta mykell. Og þær geingu iñ j Grøfena/ og sau eitt Vng- meñe sitia til hægre Hlidar/ skryddañ sijdu Klæde huijtu/ z þær vrdu Ottaslegnar. Eñ hañ sagde til þeirra. Eige skulu þi er hrædast. Þier leited ad hinum Kross- festa Jesu af Nazareth/ Hañ er vpprisiñ og er ecke hier. Sioed þañ stad/ huar þeir lögdu hañ. Helldur fare þier bu rt/ og seiged hans Lærisueinum og Petre þad hañ mune ganga fyrer ydur j Gali- leam. Þar munu þier sia hañ/ so sem þad hañ sagde ydur.

VÆR lesum j Domaraboakareñ/ Þar 16. Cap. Ad þa Philistei villdu hafa vmkryngt/ Fangad og j Helsleigid hañ sterka og opluga Kappa Samson/ j Borgeñe Gaza/ Þa hafe hañ staded vpp vm Midnætte/ z

 teked

teked bæd" Hurdern" a Stadarportinu
ins Dyrastolpunū z lagt a sijn" Herd"/
z borid þar epst vppa Fiallid þ Hebron.
Nu vitum vær ad Samson var ein
Fyrermyndan vppa vorn Frelsara Je
sum Christum/ Einkaklega so myked
sem vidveik hans Sigursælu Vpprisu
fra Daudum. Þar pyrer/ so sem þ
ad Samson var vmsetiñ vppa Lijfed
af þeim Philisteis/So var z j sama
mata vor DROTTiñ Jesus/ecke ad
eins vmsetiñ og þaungadur af sijnu eig
iñ Folke Gydinga lijd/helldur z eirniñ
deyddur og j Grøfina nidurlagdur(so
sem vier heyrdum kient a Fostudagiñ
langa)þetta var Gydingum ein stoor
Glede/þui þeir meintu ad þar hañ væ
re einustñe dæeñ/ þa munde hañ ecke
vpp aptur rijsa/so sem David seiger/
Psalm. 41. Eñ giætum ad/ Vier
heyrum nu oñur langtū Gledelegre z
huggunarsamlegre Tijdende j Dag/
þar Eingelleñ talar so til Kueñaña z
seiger/ Hañ er Vpprisen/ og er ecke
hier

hier. Jaa/Nañ hefur a þessum blessada Vppriſu Deige ſijnum/broteſt ſo ſterklega j giegnum Daudans Port/ad hañ hefur vnder eins ad Velle lagt þau ſterku Neluſtaña Port/og brek ſad ſijna Hertekna vt af Grÿfiuñe þar eckert Vatn jñe er. Zach. 9.
Þeſſe Velgiorningur vors bleſsada Sigurvegara Jeſu Chriſti/er langtum meire og ſtærre/ helldur eñ Frelſe Iſraels Folks var fordum vr þeim Egyptſka Þrældome. Og ſo ſem þ ad Gud DROTTIñ ſkipade ad Iſraels Folk ſkyllde halldaeina Stoorhaatijd aarlega /j miñing ſijns Frelſis/ ſuo ſem leſa ma j Exodi B. 12. Cap.
Suo ber oſſ nu nyklu framar alldrei ad gleyma a medañ vier lifum / þeim ſtooru Velgiorningum ſem Herrann Chriſtur hefur oſs med ſinne Sigurſælu Vppriſu giefed og afrekad.
Þar fyrer med þui/ad vær hofum hingad til med ſtorre Hiarta ſorg orded ad heyra talad vm hñs beyſku Þijnu

 ng

og Dauda a Krossenum/so skulum vier nu aptur Hiartanlega glediast/ og med Fagnade syngia aþ Sigrenum i Tialldbwdum Riettferdugra/ Psalm. 118. Og seigia/ Beturinn er ymlidinn/ Regned er aþ og j burtu/af Lofkuæde Salomonis/ 2. Cap. Vor DROTTinn Jesus Christus er af Daudum vpp aptur risinn/ og talar Vingiarnlega til vor seigiande/ Jeg liþe/ Pier skulud og eirnenn lifa/ hia Joh. 14.

Til þessarar Paaskaglediinnar giefur oss framveigis Ordsok þetta H. Evangelium/ huort vær vilium oss nu fyrer Hendur taka/ og j tuær Smæægreiner sundurskipta.

Hinn fyrre skal vera vm Kuinnurnar sem geingu til þeirrar Heilogu Graþar Herrans Christi.

Annur vm þa merkelegu Paaska dags Predikun/ sem Eingellinn fram sette þyrer þær hia Grøfenne.

Vor Blessade Sigurhøþdinge Jesus Christus/ huør ad deyde vorra vegna/ Enn liþer nu aptur

kptur pra Eilijþd til Eilijþdar/og hepur Lik la Helvgtis z Daudans/Hañ sende oss øllum sijna Naad/so vær mættum nockud gott hier af nema/oss til Glede og Velþerdar/Amē.

I Vpphafe Textans stendur so. OG pa Þuottdagureñ var vmlidiñ/keyptu þær Maria Magdalena/ Maria Jacobi og Salome dyrleg Smyrsl/ad þær kiæme og smyrde Jesum. Lucas Gudspiallamadur seiger: Ad þegar Christur hafe allra sijdast þerdast þra Galilea til Jerusalem/þa häþe honum fylgt epter margar good ar og Gudhræddar Kuiñur/sem bæde hafe elskad hañ fyrer sijna Kiefiing/z mörg oñur Dasemdarverk sem hann hapde audsynt a þeim/j þui ad widru fa þra þeim Ohreina Anda/ so sem hañ giorde Mariu/af huørre hañ wk rak sio Dioþla/Og ad lækna þær aþ imisslegum Sottarferlū. Tueñt var þad sierdeilis sem kom Kuiñunum til þess ad epterfylgia Herranum Jesu.

Fyrst/ad þær syndu sig packlatar sij num Herra fyrer alla þa Velgiorni

 ings

ïnga/sem þær høfdu aþ hm̃ þeigedz
Þar næst/ med þui ad Pæska Nát-
tuden vár j nænd/þa villdu þær ecke
vid hañ skilia/þui þær háfa meint ad
þær munde meiga þeß ad heyra hann
þa predika sem vant var. Vel vissu
Kuiñur þessar áf Náttre þui/sem Gyd
ïngar høfdu á hönum/og þád þeir vi-
lldu fyrerkoma hönum huønær sem
þm̃ giæfest fære þar til. Eñ samt á-
setia þær sier ád þylgiá hönum so lei-
nge sem þær gieta/ og þo þád ætte ad
kosta þeirra eiged Blod/Lyf og Lime/
þa skule þær alldrei yþergiefa hann.
Þetta huxa þær nu og samtaka med
sier/ecke einungis med lausum Ordũ
huør vid adra/helldur fullkomna þær
þád med Verkunum/þui þá hañ vár
wtleiddur til Aptökustadarins/þa fyl-
gdu þær hönum epter. Þa hañ vár
festur á Krossiñ og hieck þár so sem
hiñ árgáste og veste Jllrædis madur/
þá voru sumar aþ þeim vnder Krosstr-
enu Grætande/sumar stodu þar skam̃

þre

þra. Þær lata ſier þetta ecke eñ þá
nægia/þui þa hañ er andadur og bw
ed er ad grafa hañ/þa fara þær þang
ad ſem hans bleſsade Lijkame liggur/
og hyxa eckert þar vm hueriu þad
lijkar vel eda jlla. Myckel er þeſse
Elſka. Skamaſt meigum vær
nu vor Chriſtner Meñ á þeſsum Do
gum/fyrer Elſkuleyſe vort. Vær vi
tum þ ad Jeſus Endurlauſnare vor
er af Dauda vpp aptur riſeñ/og lifer
nu j eilijfre Dyrd med Fødurnum og
þeim Heilaga Anda/og bidur fyrer oſſ
og giører oſſ Daglætañlega til goo
da/Eñ þo elſkum vær hñ ecke helfz
partañ ſo myked ſem Kuiñurnar elſku
du hañ/þa hañ var andadur/ og bw
ed var ad Jardá hañ. Ja/ huorn
eñ ad vær elſkum Jeſum og epterfylg
ium honum a þeſſum ſijduſtu Tijmū/
Þad er Gude ſialfum beſt kuñugaſt/og
er Sion Sogu lioſare. Æ Gud nade/
Gud næde. Dæme nu huør med ſialf
um ſier. Huad tregt komed er oſſ til
Þ þ viñ þeſſ

þeſſ/ad fylgia Jeſu vorum epter med
þeſſum heilogu Kuiñum? Til huørs
erum vier ſo Neñingarlauſer ſem ad
ganga þangad edur ferdaſt ſem Gu
ds Ord er kient/ og Predikad er wt af
Forþienuſtuñe Herrans vors Jeſu/ Piſ
nu hans og Dauda/ Vppriſu z Vpp-
ſtigning. Eñecke voru Kuiñurnar ſo/
Bæde komu þær til Aftokuſtadarins
a Foſtudageñ lánga þa hañ var Piñ
dur/ og ſo lyka til Grafarefiar a Paa-
ſkadags Morguñiñ þa hañ Vppreis:
Ecke ſtendur þad helldur/ ad þær hafe
þetta ſier fyrer Siñak taled/ Eñ huad
opt telium vier oſs tølur/ þa vier eig-
um ad ganga til Guds Hwſs/ og ſeig-
ium/ Nu er kallt Vedur/ nu er Storm
ur og Regn/ þad og þad geingur ad/
ſo ecke giet eg j Dag fared til Kyrkiuñ
ar. Muñ þetta ecke ſatt? Muñu ecke
marger ſo ſeigia/ og lata ſig af Dioſ
lenum fra Godu hindrada verda?
Eñ lyted Elſkunierke ſyna þeſſer og
huilyker Endurlauſnara ſynum Jeſu/
ſeñ

sem so giøra og tala/Enn ed giæta þeir
ad þeim hørdu og hrædelegu S. Paals
Ordum/sem þar standa 1 Cor 16.
Ad huør sem ecke elske DROTTinn
Jesum/hann skule vera Boluadur.

Læfum öss þui j Jesu Nafne vmm
flya þuilijka Bolvan/so vier meigum
fa ad hreppa þad sem Kuiñunum ve-
itteft/Þad er ad sia Jesum og heyra
hann vid öss tala gledelegum Ordum
so sem hann talade vid þær.

Nuønær komu Kuiñurnar þa til
Grafarennar/ Þad seiger Gudspiallä
madurinn/Ad verid hafe þegar Huött
Dagurinn var vmlidinn. Gydinga
Folk hafde þa Sidvenju/ad þad hie-
llt sijna Paaska j heila siø Daga/sam
fleitt/ epter Befalningu sialfs Guds
Enn af þessum siø Dogum var mest
halldid til þess fyrsta og sijdasta Dag
sins/þui þa var fyrerbödinn øll Vinna
og Erfide/Enn a hinum fim Døg-
unum sem þar a millie voru/ leyfdest
ad þiona nockud. Þar fyrer eru nu

Kuinurnar Fyrrar þan fyrsta stóra Sabbatsdagiñ/ sem er a Laugardag iñ/ Eñ a Suñudagiñ epter/ sem var añar Sabbatsdaguriñ/ þa haɓa þær sig þegar j Býtijd wt til Graɓareñar. Ja þm er so myked vmhugad ad forui tnast vm Grøɓena sijns Blessada. Ast vinar/ad þær giefa ecke lagt sig fyrer/ z ecke kiemur þeim Dwr a Auga alla Noottena/ Nelldur eru þær ad tilbwa Smyrsleñ og þad dyrlega Salue ad smyria Jesu Lykama med. Allt þt ta er Lofsvert j Fare þessara Kueñ.

Fyrst þad/ Ad þær hallda Sabbatsdageñ og eru heima epter Guds Bifalningu. Nø sum þtta pa epter þm/ z holldum nu j Dag Vpprisu hatijd ena Endurlausnarans vors/Sem og allar adrar Natijder med sannre Gud ræfne/ og latum þad vera Jdiu vora eñ ecke añad / ad tala og þeinkia vm þa Sigursælu Ueirans Christi Vpprisu fra Daudu/og þacka honum af Hiarta þar fyrer.

DG

OG MJøg snemma Morguns/ eirn Huotïdagaña komu þær til Grafar eñar vm Soolar Vppruna. Ecke hefur þessum godu Kuinnum þyrt vered fært ad ganga wt til Grafareñar Herrans Christi/ Eñ þær hafa þ giort/ þui þo þær hefdu fyrre wtgeingid/ þa hefdu þær (kañ skie) ecke ratad eda kuñad ad finna Grøfena vegna Natt myrkurs. Eñ siaum hier til huørn in Gud gløerer vel og Dasamlega vid þa sem snemma eru a fotle ad leita hans/ og giøra skilduliga sijna Kallan.

Vier lesum/ Ad þegar Hyrdarñer j Bethlehem geymdu og vøktu yfer Hiørdinne siñe/ Luc. 2. Capitula. Þa hafe þeim fyrst verid bodadur su glede lege Bodskapur / ad Endurlausnare alls Mañkynsins være j Heimiñ fædd ur. Eins skiedur þad hier/ þar Kuiñur þessar eru vakande og snemma a fotle/ þa er þeim fyrst af øllum bodadur Vpprisu Fognudurenn Herrans Christi. Eñ þar fyrer

 Sæla

Sœlet vorar ætsid vera vakande til DROTTins/Psalm. 63. Þui so seiger Spekenn sialf/ Eg elska þa sem mig Elska/Og þeir sem arla leita min / þinna mig / Orðskuiða. 8. Cap.

OG þær sogdu sijn a mille/Huor mun vellta fyrer oss Steinenū af Grafarmunanum? Og sem þær litu þa ngað/sau þær ad Steirnen vær apvellltur. Hier skulum vier athuga þad/ ad þessum Kuinnum veitest meir enn þær oskudu/ þær voru ad vandrædast alleina þar vm a Veigenum/ huort þær munndu fa til þess/ad vellta fyrer sig Steinenum af Grafarmunanum/ Enn þegar þær koma nær z nær /þa sia þær ecke alleinasta ad Steirnenn er burt velltur/helldur og so þær ins ad Strijdsmenerner sem vakta attu Grafena/eru aller j burt/og Einglar Guds kommer j þeirra stad/ Og þo þær þyndu ecke þann Framlidna Lijkamann Christi j Grofinne/þa fīna þær þo

þo ſamt Chriſtum ſialfañ lifande a
Veigenum j Heimreiſuñe/ huad þeim
var þuſundfallt gledelegra. So fell
ur þad jafnañ til þegar þeir bidia Gud
vm nockud ſem elſka Chriſtum. Jacob
Forbader oſkade ſier þeſſ ad eins/ ad
hann mætte ſia ad ſia Joſeph Son
ſiñ/ Eñ Gud veitte honum þad ad
auk / ad hañ fieck ad ſia hañ j myk-
ellre Tign j Egyptalande. Aña
Samuelis Moder/ ꝫ Eliſabeth Mod
er Johañis Skirara/ oſkudu ſier þeſs
af Gude/ ad þær mættu ſia ad eiga
Son/ eñ Gud hæfte þui vid Bon þeir
ra/ ad þær feingu ad eiga þuilijka Sy
ne/ ſem afbragdslega voru þecker Gu
de og Moñum. Maria Guds Mod-
er bad Gud þeſſ/ ad Heimſins Endur-
lauſnare mætte fædaſt j Heiminñ/ þar
vm vard hun ſo Bænheyrd/ ad Guds
Son kiore hana ſialfa ſier til Mod-
ur/ Elſkum þui Gud vorn ſem meira
vill giefa oſſ/ eñ vier kuñum ad oſka.

OG þær geingu iñ j Grofena og

 ſiau

ſiau eitt Vngmeñe til hægre Handar ſitiande/ ſem hafde ſijdt Klæde huitt/ z þar vrdu Ottaſlegnar. Margt he fur þeſſum goodu Kuiñum mætt til Hugar koma/ þegar þær ſiau Grøfe na opna og ad Steirnañ var burtvellt ur fra Grafarmuñanum/ Þær hafa mætt ſo þeinkia/ad Gydingar mundu eñ nu ad nyu hafa af Hatre ſijnu og Hreckvijſe/teked j burtu Lijkamañ Christi wr Grøfeñe/ſo ſem merkia ma af Ordum Mariu Magdalenu/ ſem ſag de til Christum / huor henne ſyndeſt ad vera munde eirn Garsgardsmadur Herrra(ſeiger hun) Sie ſo þu hafer te ked Lijkamañ mijns Herra j burt/ þa vijſa mier huar þu hefur lagt hann ſo eg meigie ſækia hañ/Joh. 20. Eñ þo þær mætte vera fullviſſar þar vm/ huort Christi Lijkame være j burt/ ed ur ecke/þa huxa þær med ſier/ ad þær ſkule trwa ſialþum ſier beſt/og ganga þui jñ i Grøfena/ Eñ ſem þær eru þar jñ kominar/ ſiña þær þar annad

eñn

ett þær ættu von a og epterleitudu/ þær ættu þar von a Framlidnum Christi Lijkama/ hafi piña þær þar huørge/ eñ sem þær sia sig betur vm/ sia þær eitt Vngmeñe sitia hægrameigiñ j Gr øpiñe. Mattheus seiger ad þetta Vngmeñe hafe verid Eingill DRO TTins/ huør ed vissulega hefur þess vegna syndt sig j Mynd eins Vppvaxt ar mans/ ad þeir heilögu Einglar ell dast alldrei/ helldur eru ætijd j sama Æskublome/ so sem vnger Meñ plaga ad vera a sijnum Vppvaxtar Alldre.

Þar næst er oss hier athugande/ ad Gudspiallameñerner seigia/ Ad Eing elliñ sem Kuiñur þessar sau j Grøf iñe Herrans Christi/ hafe verid sitiande/ eñ ecke standande edr fliugande/ hu ar med hañ mvndar/ ad oss sie fyrer Christum sem af Dauda er Vppris iñ/ ætvegud Nuñld og hægd/ Sess og Sæte a Himnum. Þegar Endur lausnariñ vor fæddist/ þa voru Eing larner ecke sitiande/ helldur so sem j añ

 ar

ære Strijds Fylkingu standande/ sug sem lesa ma j Fædingar Historiuñe Christi/ Enn þa hañ Vpprijs/þa sij na þeir sig sitiande/ huar med þeir N. Andar auijsa/ad þad Strijd sem var a millū Endurlausnara vors z Dioff ulsins/sie nu wte og endad. Eingell þesse hûs hier gietur /hñ situr til hæ gre Handar j Grøfiñe/eñ ecke til vin stre/ huggande oss þar med/ad vier erū nu ordner ꝥ Vppristuna Christi fra Daudum/ hægre Handar Børn Gu ds/ sm̄ ædur vorū Harmkuæla Børn og Sorgar Børn.

Þar næst vijsar Eingellinn oss til mz þessare sinne Setu til hægre handar j Grøfiñe/Huar vær eigum ad standa a epsta Deige hia Domara alls Ho lldz/sem er/ Ecke til vinstre / helldur til hægre Sijdu. Matth. 25. Þetta er eirn Gledelegur Paaska føgnudur.

J þridia lage seigia Gudspiallameñ erner ad Eingill þesse hafe verid ſkr yddur sijdu Klæde huijtu. Jesus End

laulnare

saufnare vor/ þa hañ byrtest Johañe Gudspiallamañe/ j Openbe. B.1 C.
Og sagde/ Jeg var Daudur/ og siaa/ Eg life vm̃ Allder allda/ þa var hañ eins Klæddur og Eingell þesse. So munum vier og eirneñ siidar meir j ellisfu Lÿfe/standa frame fyr' Lambsins Stoole jstrydder huijtum Skrwda/og Palmavidur j vorum Nondum/ hroosande oc aplaats þeim dyrmæta Vpprisu Sigrenum DROTTins vors Jesu Christi/þa er þad komed fr am̃ vid oss/sem DROTTin hefur heitid ollum jdrande og Trwudum Mønum/ad þo vorar Synder sieu rauudar sem Blood/þa skulu þær Sniooþuijtar verda/ og þo þær sieu Raudar sem Roos/þa skulu þær þo verda sem Vll. Esai. 1. Þa er heyrd Bæn Davids/þui þa hefur Gud so þueiged siina Vtvalda j Blode Lambsins/ ad þeir eru ordner huijtare eñ Snior/ Psalm. 51. Æ/Lofadur sie Gud fyrer slijka Huggun.

Framveigis stendur so j Textanum.
OG PAR urdu Ottaslegnar.

Vær lesum j Genesis Book/ ad þeg ar Joseph sende epter Brædrum sijnū og liet ransaka þeirra Secke/ og þar fundust Peningarner sem giefner hof du verid fyrer Korned/ og lijka vel Bikar ed ur Skæl Josephs/ þa stendur þar/ ad Brædur hans hafe vered Ottaslegn er/ þeir vissu sig eckert Illt hafa giort/ eñ væntu sier þo Dauda straffs. Eins foor þessum godu Kuiñum/ þær þottust j godre Meiningu hafa geing ed wt ad smyria Lijkamañ Christi/ eñ fundu þad j Grofeñe sem þær ætlu ec ke von a/ eñ Lijkamañ Christi finna þær þar ecke/ og þess vegna verda þær otta slegnar.

Vi af þessum fyrra Partenum skulum vier taka oss þad til Lærdoms og Huggunar. Fyrst / Ad med þui ad Kuiñurnar fundu Guds Eingla j Grofeñe Christi / þa eru Grafernar vorar eckert Diofla Bæle / Helldur Eingla

Eingla Borger/þar ed Guds Eingl
ar taka vara a Molldum vorum og
Beinum/ so eckert vort Bein brotne.
Psalm. 34.
Lærefaderiñ Gregorius reiknar vpp
epter Ritningareñar Avijsan/ sex Ein
gla/ sem verid hafe bæde j Grofeñe z
kryngum Grøpina Herrans Christi.
Eirn þeirra er sa sem Marcus Gud
spiallamadur gietur hier j Texkanum
ad setid hafe til hægre Handar j Gr-
øpiñe/ Tueir eru þr z Maria Magda
lena sa sitiäde/ añañ vid Hofdalægid/
eñ añañ vid Fotalægid j Grøpiñe/ Hiñ
fiorde er sa sem Steinenum vellte af
Grafarmuñanum og sat a honum/
Hiñ fimte og siotte eru þeir tueir Ei
nglar/ sem Kuiñurnar sau wte fyrer
Grøpiñe/og spurdu þar ad/ þui þar lei
tudu hins lifanda a medal Daudra.
So hefur þa fullt verid wti og iñe
af Guds Einglum vid Grøpina En
durlausnarans vors. Eins verda z
so Einglar Guds a sijdan all j kryng
 um

um Lÿkame vora sem Jesum Ottust-
um/ þegar þeir liggia j Grøfum sijn
um/ þui þeir vita/ ad vær munum ver
da j odru Lÿfe sier lÿker/ þar fyrer el
ska þeir oss og skilia ecke vid oss/ huor
kie a medan vier lifum hier / nie þa
þeg" vier erum sofnader j burt hiedan/
Latum oss þar fyrer alldrei vera vidbi
od a Grøfum vorum/ nie nockra Chri
stiña Maña/ helldur huggum oss vid
þad/ ad vier eigũ ecke einsamler j Grø
funum ad liggia/ helldur verdur Eing
la skare Drottins þar hia oss/ allt
þangad til þeir a þeim sijdasta Deige
leida oss jñ j Himnarÿke/ huar vær
munum sia Gud Fodur/ og vorn End
urlausnara Jesum Christum/ Auglite
til Auglitis.

NV kiemur a epter sa gledelegaste
Bodskapurin/ vm Christi Sigursæ
lu Vpprisu fra Daudum/ med einu Or-
de. OG Eingellin sagde til þeirra/
(stendur j Textanum) OTTest ecke/
þier leitid ad Jesu af Nazareth/ sem
Kross.

Krossfestur vár/ hañ er Vpprisiñ og er ecke hier.

Þetta eru Gledeleg Ord ȝ Eingillsiñ talar hier til Kueñaña/ þár hañ seiger/ OTTist ecke. Gud hefur j ond vórdu skapad Eingla sijna goda/ og j þeim sama Goda hafa þeir ætijd bli fid og staded/ þui er þad eingiñ furda/ þo þeir tale alldrei añad eñ gott/ sier deilis og einkum/ vid þa sem leita ad Endurlausnara sijnum/ og vilia kom̃ ast j þeirra Selskap / so sem Kuiñur þessar gyrntust. Eñ Diøfulsins Einglar og Arar hafa añad Natta lag og adferd/ þeir skielfa opt Mañ eskiuna/ bæde med siñe Diøfullegre ꝛ Ognarlegre asijnd/ og mórgu ódru mó te/ eñ ȝ þeir eru bwner ad skielfa hana þa hugga þeir hana alldrei apter/ Eñ ódruvijs er/ sem von er á/ þeim bless udu og godu Guds Einglum/ so sem sia ma a þessum Kuiñuin/ Ottest ecke/ seiger hañ/ og leggur strax til Ordsok ina seigiande/ Þui þier leitid ad Jesu

 ak

af Nazareth/ sem var Krossfestur.
Þad er sem hañ hefde so myked sagt og talad/ Eingiñ þarf ad ottast Jesu Dyrd/ nie Ljoma hans N. Einginn/ sem ad Jesu leitar/ Nu leite þid ad honum/ þui þurfe þid ecke ad ottast/ huort helldur þier siaed hañ eda mig.
So er þetta þa eitt dyrt og omissande Witnisburdur/ s Eingellin̄ ber Kuinnunum/ ad þær leite ad Jesu. En huad er þad ad leita ad Jesu? Þad er ad leita epter Guds Fødurs Þoendanlegre Raad og Myskunseme/ epter Timanlegre og eilijfre Velferd/ epter Himnarijke & allre þeirre Glede s̄m Gud nu sijnum utvoldum þar veita.
Lærum nu þar fyrer i Dag af Kuinnum þessum/ ad leita ad Endurlausnaranum vorum Herranum Jesu Christo/ Eñ sie so þier þike þu ecke so snøgt þinna hañ sem þu villt/ þa munndu þig og giefdu ecke vpp ad leita/ so framt sem þu villt hafa nockud gott af honum. Optar eñ einusiñe komu Kuinnurnar

ürnar til Grafarenat/ad leita epter sig
um Herra/ en so skiede/ ad hañ kom
sialfur vm sijder j Leiternar a moote
þeim / og heilsade þeim suo Bingi
arnlega og astsamlega/so sem þa eirn
godur Broder heilsar sijne elskulegre
Syster/edur so s þa eirn Astrijkur Br
üdgume heilsar sijne Hiartans elskule
gre Brwdur/ Þa hefur þad framkom
ed vid þær/ sem þar stendur j Lofkuæ
de Salomonis/Þu kysser mig med Ko
sse þijns Muns/ 1 Cap. Eins verd
ur þad og so fyrer oss/Ef vær preytust
um ecke ad leita Jesu vors/ þa verdur
þad vijst/ad hañ mun ecke sijdur koma
a moote oss/eñ hañ kom a moote þessu
Kuiñum/og þeim tueimur sem geingu
til Emaus/og seigia/vertu nu velkom
in miñ Broder/ Vertu velkomiñ miñ
Syster/ Þu hefur leinge leitad miñ.
Nu gief eg þier alla miña Forþienu
stu sem eg hefe afrekad j Pijnu mine/
Jeg gief þier nu allan Avoxt minn
ar Vppristu/og sialfann mig/suo þu

skallt hiedan afvera minn/ bæde á med an þu lifer hier/ og so lÿka a Andlaꝛ tsstunduñe þinne/ og epter Lÿfed eilÿꝼ lega med mier lifa. Æ/ Sæler eru þeir/ Jä/ Þüsundsiñum þusundsiñum sæler eru þeir sem so leita epter sÿnu Endurläusnara.

Nu kann einhuør ad seigia/ Christur er Vppstygiñ til Himins/ hann er nu ecke leingur hier á Jardrÿke eins ꝛ þa Kuinnurnar leitudu hans/ huørn enn kañ eg hañ þa ad finna/ eda huar skal eg ad hønum leita? Fyrst minn Broder og Syster/ skalltu leita epter hønum j hans heilaga Orde/ þar finnur þu vissulega einhuøria þa Grein fyrer þier/ sem syner þier Jesum riett so sem hañ er/ med allre sinne Nád ꝛ Forþienustu/ og ad hañ hafe bætt og borgad fyrer allar þÿnar Synder.

Þar næst skalltu leita ad hønum j Aflausniñe og Sacramentenu Alltaresins/ þar finnur þu hañ so nálægañ ad þu medtekur þar vnder Braude og

Vÿns

Bÿne hans eigid Hollð og Blood/ hū
ort að er eirn viss Pantur og Jnsigli
þar vppa/ að þu siert saññarlega Guds
Barn/ og Erfinge Himnarijkis.
J þridia lage/ Vilier þu piña Jes-
um þiñ/ þa leita þu að hönum Dag-
lega Dags j Bænum þijnum/ og bið
þu Gud af Hiarta j Jesu Nafne vm
Nad og Fyrergiefning allra þiña Sy
nda. Saññarlega/ saññarlega miñ
Broder og Syster/ ef þu leitar so að
þeim Krossfesta Jesu af Nazareth/
þa vertu okuñdiñ og oktast ecke/ þui
þu hefur þa funded Nad hiá Gude.
HANN er vpprisiñ og er ecke hier
(seiger Eingelliñ) Æ þetta eru god &
gledeleg Tijdinde/ Ad Jesus er Vpp-
risiñ fra Daudum/ og liggur nu ecke
leingur Andvaña j Gröfiñe/ Og til
meira Merkis og stadfestu þar vm/
þa syner hañ þeim Legstadiñ tomañ
og Lijkblæina sein epter var skiliñ.
Mun Kuiñunum hafa þetta rieff skil
ist? Mun Eingelliñ tala þetta ins
Bbb beruift

berum og liosum Ordum? Ja/med so berum Ordum talar hañ pad/ad Diøfulliñ kañ ecke sialfur ad færa þat Fijngur wtj. Jesus af Nazareth/ sa sem var Krossfestur/epter huørs Lijka ma þier leitid/ HANN er Vpprisiñ/ Skilianleg eru Ordeñ z skilmerkeleg. Huad er þa orded aþ þui Orde Diøþulsins sem hañ sagde vm Christum/ og David amiñest j Psalme sijnu 41. Ad þegar hañ fielle einusiñe j Dauđ añ þa munde hañ alldrei vpp aptur rijsa? Pad er orded ad Lygum/og til Skamar og Smænar er þad orded sem von er a.

Enn skulum vier framar taka ept er Ordum Eingelsins. HANN er VPPriseñ. Ecke seiger hñ ad Eñ durlausnareñ vor sie af ødrum vpprey stur/ Auijsande þar med / ad Jesus er fyrer sinn eigeñ Guddoms Krapt aþ Dauda vppriseñ.

Vær lesum þad bæde vm Spæmeñ ina og Postulana/ad þeir hafe gietad Vpp-

Uppvaked Menn af Dauda/ Enn eingenn þeirra gat sialfan sig Uppuak ed fra Daudum/ þad atte Endurlausnare Mannkynsins ad hafa framm yfer adra Menn.

Furdanlegt Dæme lesumm vier 2. Kóng. B. 13. Cap. Ad þa eirn framliden Madur var grafenn j Grøf Elisei Spamannsins/ og hann kom vid Bein Spamannsins/ þa lifnade sa hinn Daude aptur/ enn fyrr lau þo Bein Spamanns sins. Enn huor er so sem Endurlausnare vor/ huor ed ecke ad eins Lijfgar adra/ helldur og so sialfann sig/ Og þess vegna kallar S. Paull hann Frumgroda þeirra Daudu/ 1 Cor 15. J Ebreska Textanum stendur ad Eingellinn hafe sagt/ Siaed þann stad huar þeir løgdu Herran vorn/ ydar og minn. Þetta er ecke lijtel Huggun/ ad Einglarner taka sig sam ann vid oss auma og Syndugar Mann eskiur/ og þar sem vier vorum adur Dioflum lijker/ þar erum vier nu þ

 Jesu

Jesu Sigursælu Vpprisu ordner Ein glum lijker/ j þañ mäta/ ad vier eigu sama Herra a Himnum sem þeir.

Framveigis stendur j Textanum/ FARed og seigid Lærësueinum hans og Petre. Hiner adrer Gudspialla-meñerner komast hier nockud ødruvijs ad Orde/ og seigia/ SEigid Brædrū hans og Petre/ ad hañ mune ganga fyrer ydur j Galileam. etc. Hier læ tur nu Herrañ vor Jesus Christus oss kallast Brædur sijna/ huad oss er eiñ Hiartans Huggun. Christur var ad søñu Broder vor/ allra fyrst j Fædinguñe siñe/ Eñ a medan hañ var j siñe nidurlægingu j þessu Lijfe/ og hañ hafde ecke eñ nu yferstaded Kuøl sijna og Dauda/ þa kallar hañ sig ecke Broder vorn/ Eñ strax ad þessum Sigre viñum/ og hañ er fra Dauda vpp aptur risiñ/ þa kallar hañ oss Brædur/ hañ þikest þa nóog Ræd hafa feingid til þess/ ad veita oss Brodurleg añ Giorning. Joseph a medan hñ var

var j Myrkuastofuñe j Egyptalande opinberade hañ þad ecke hinum ødrum Jacobs Sonum/ ad hañ være Broder þeirra / Enn sem hann var j burt wr Myrkuastofuñe/ og settur til þess mykla Neidurs og Nerradoms ad rada yfer ølla Landinu/ Sie/ þa hid fyrsta liet hñ sig j liose/ z sagdist vera Broder þra/ z þ var þm langtū Huggunarsamara/ þui þeir sau þa/ad sier munde þar mykid gott af standa.

SEgid Brædrum hans og Petre (seiger Eingelliñ) Hier kañ einhuer ad spyria. Huørnin kiemur þad til/ad Eingilliñ kallar alla hñs Lærisueinana Brædur Jesu/ vtañ Petur eirn/ hañ kallar hañ sijnu nafni. Nafne? kañskie Herrañ hafe ecke viliad virda hañ þessa Titels/ad kalla hañ kall aff Broder siñ? Nei/ecke so/ helldur af þui ad Petur hafde meira Syndgad eñ hiner adrer Lærisueinarner/ j þui ad yfergiefa Christum/og afneita honum sijdañ med Eyde/ þa verdr

han hier a Nafn nefndur/so han mæ
tte vita/og hugga sig þar vid/ ad þott
han hefde einusinne falled og gleymt
Nafnenu Jesu / þa hefde þo ecke Je-
sus gleymt hans Nafne. Þar
fyrer minn Broder og Syster/ Hafer
þu afneytad þijnum Herra Jesu Chr
isto med S. Petre/j þui ad drygia þa
og þa Synd/ Hafer þu lifad j Ofæte
og Ofdryckiu/ j Munadarlijfe og Lo-
staseme/j Svalle og Saurlijfe/j Vn
derferle og Lygum/Ja/ Huør helldst
Synd sem þad vera kan þu þikiur þig
sekan j/Þa giør þu so sem S. Petur
giørde/Gack þu vt og græt beyskle-
ga þessa og allar adrar þijnar Synd-
er/og bid þu Gud vm Fyrergiefning a
þeim/ so mun han ecke gleyma þijnu
Nafne ad eilijfu.

Nu viliu vier framveigis skoda/
huørt Gagn og Nytseme vier høfum
af Jesu Christi Vpprisu fra Daud-
um. Otellanlega margar Nytsemd-
er høfum vier þar af/En ein er þesse

a medal

a medal aſtara/ ad vier hofum fulla z alla von Dyrdlegrar Vppriſu fra Daudum a Doma Deige/ þyrer Jeſu Sigurſælu Vppriſu. So er nu þa þeſſe Bodſkapur Eingelſins/ ad Jeſus af Nazareth/ ſem var Kroſſpeſtur/ hañ ſie Vppriſiñ/ Nañ er ad Reikna j allre vorre Trwarjatningu/ ſo ſem eirn Gymſteirn j eirnum Gullhryng/og eitt edla Riſte j eirnre Gullfeſte/ þui hañ er dyrmætaſtur af øllum Trwargreinum vorñ/og allar adrar vorar Trwargreiner eru vppa hañ Grundvalladar ſo ſem þar ſtendur 1 Cor. 15.

Eñ ef ad Chriſtur er ecke vpp aptur riſiñ/þa er vor Predikun oniſt/ þa er og ydar Trw oniſt. Eñ vier ꝼindunſt þa eirnen Liugvott Guds/mz þui vier hofum vitnad j giegn Gude/ þad hañ hefde Chriſtum vppvakid/huorn hañ hefde ecke vppvakid. Item j ſama Capitula litlu ſidar. Eñ ef Chriſtur er ei vpp aptur riſiñ/þa er ydar Trw Oniſt/ſo erud þier þa eñ j ydrum Synd-

 um

um/þa eru og hiner sem sofnader eru/ fortapader. Ecke rijdur lijted a þess um Trwar Articula/þui veikleſt hañ þa er allt Evangelium onytt/ og øll Trw Guds Barna/og allt añad sem oſs er ſkt og Dag Predikad wt af Gu ds Nad/være þa Lyge/ þa være ong- rar Fyrergiefningar Syndañа ad væn ta hier j Heime/og ongrar Salu hial par være þa ad vænta neinu Mans Barne j ødrum Heime. Eñ loþadur sie Gud sem heþur ecke ad eins lated siñ Son deya vorra vegna/helldr z so upp aptur rijsa/oſs til Riettlætis z Sa luhialpar. Og skal þad so stuttlega sa gt vera wt af þessu heilaga Evange lio. Þeim eilijþa Dyrdareñar Konun ge og Daudans Sigrara vorum Hiart ans Herra Jesu Christo/ asamt med Fodurnum og H. Anda/sie eilijft Lof/ Dyrd/ Heidur og Vegsemd af øllum/ Tungum Eingla og Mañа/sagd/ og sungiñ/nu hiedan j fra z ad eilijþu/ Amen/Amen.

A Añ

Evangelium Luc. 24.

G sia/Ad tueir af þeim geingu a þan̄ sama Dag til nockurs Kauptuns/þad ed var fra Jerusalem sextiju Skeida twm/ad Nafne Emaus. Og þeir voru ad tala vm alla þa Hlute sijn a millum/sem vid hefdu borid. Og þad skiede þa þeir rædduſt vid, og spurduſt a sijn j millū/ad sialfur Jesus nalægdeſt þa/og gieck ſaþꝛamt þeim. En̄ þeirra Augu voru ſo halldin̄ ad þeir þeckti han̄ eige. Og han̄ sagde til þeirra. Huad er þad fyrer Rædur sem þid hondlid yckar a mille reikande/og erud hryggner þar af? Þa ſuarade eirn er Cleophas var ad Nafne/og sagde til hans. Ertu alleina ſo okiendur til Jerusalem/ ad þu veiſt eige huad a þessum Dogum þar jn̄e gioꝛſt hefur? En̄ han̄ sagde til þeirra. Huad er þad? Þeir ſegdu til hans/þad/af Jesu hinum Nadverſka/huer ed var Spadoms madur/Mattugur j

ut j Verkum og Ordum/fyrer Gude og øllu Folke. Og huorneñ ad vorer Nofud Prestar og Noßdingiar/selldu hañ j Fyr erdæming Daudans/ og Krossfestu hañ. Eñ vier vonudum ad hañ munde endur leysa Jsrael. Og yfer allt þetta/er nú hiñ þridie Dagur j Dag/er þetta ski ede. Suo og hafa skielft oss. nockrar Kuinnur af oss til/ þær ed fyrer lysinge na høfdu hia Grøfenne vered/ og fundu ecke hans Lijkama/komu og sogdu sig ha fa sied Einglaña Sioner/þeir ed sogdu hañ lifa. Og nockrer vt af oss geingu til Grafareñar/ og fundu eins lijka sem Konurnar høfdu sagt/ enn hañ fundu þeir ecke. Og hann sagde til þeirra. O þier Neimsker ꝛ tregier j Hiartá/ad trua þui øllu ꝫ Spamieñerner hafa tal ad. Nlaut Christur ecke þetta ad lijda/ꝛ jnganga so j sijna Dyrd? Og hañ tok til fra Moyse og øllum Spamonñu/ꝛ lagde vt fyrer þeim allar Ritningar/ þær ed af honum voru. Og þeir toku ad nalg ast Kauptunid þad þeir geingu til/ Og hñ liet sem villde hañ leingra ganga/þeir
neyddu

neyddu hañ og ſogdu. Ver þu hia oſs Herra/ þuiad Kuollda tekur og a Daginñ lydur. Hañ gieck þa jñ og var hia þeim. Og þad ſkiede/ þa hañ ſat med þm til Bords/ Ad hañ took Braudid/ bleſs ade þad og braut/ og riette ad þeim/ Þa opnnduſt þeirra Augu/ ſo ad þeir þecktu hañ/ Og hañ huarþ ƀra þeirra Augum. Og þeir ſogdu ſyn a mille. Brañ ecke ockar Hiarta j ockur/ þa hañ talade vid ockur a Veigenum / og opnade ƀyrer ock ur Ritningarnar? Og þeir ſtoodu vpp a ſomu ſtundu/ og ſneru aptur til Jeruſalem/ og fundu þa elleƀu ſamanſaƀnada/ & þa ſem med þeim voru. Huorier ed ſogdu DROTTEiñ er ſañarlega vpprisiñ & heƀr ur ƀyrſt Simoni. Og þeir ſogdu huad gioꝛſt heƀde a Veigenum/ og huornenn þeir hañ þecktu hñ/ j þui hñ braut Braudid.

Ad er mikel og eptertakanleg Hiſtoria (a medal añara j þui Gamla Teſtamentenu) ſ Gud DROTTEiñ Allsheriar heƀur latid vppſkrifa vm Joſeph j Egyptalande.

 Huor

Huor Historia þo oss meige nooglega kuñug vera/ þui hun kiemur so vijda fram/ þa skulum vær þo ecke læta oss leidast ad heyra hana vpp aptur.

Vær hofum heyrt vm Joseph ad hañ hafe verid selldur af Brædrum syñu j Egyptaland /og þar settur verid j Fangelse/ecke fyrer Odygd/helldur f holla og trua Þienustu. Eins giør þu og Gydingar vid Christum/ fyrer allar þær godar Kieñingar & Dasemdarverk sem hañ giorde hia þeim/þa fieck hañ ecke añad til launa eñ Fangelse og adrar Naudungar. Joseph vard ad vera vm þriu Ar j Myrkuastofu/so hlaut og eirniñ vor Endurlausnare/so hañ fullkomnade vort Endurlausnarverk/ ad vera þria Daga og þriar Nætur j Filsnum Jardar.

Vær lesum eñ framar j Geneses Bok/ Ad Joseph hafe jñan þriggia Ara vr Fangelse og Myrkuastofu vtleiddur verid/epter Kong Pharaonis Befalningu og skipan/og sijdañ settur

til

til Høfdingia Egyptalands næst siat sum Kongenum. Sama Tign og Æra(þo med ødrum hætte)piell vorum blessada Endurlausnara til / og þessum Joseph/ Þui þa hañ hafþe leigid j Grøþiñe þriar Nætur og þria Daga/ so sem Joseph ad Aratolu ñe ; Fangelsenu/þa vppreis hañ med Dyrdlegum Sigre/Klæddur Kiettlæte sins z Odaudlegleikans Skrwda. Eñ eþ vær framveigis skodum Historiu Josephs/Þa þiñum vær j þeñe/huør niñ þad hañ hafe høndlad vid Bræd ur sijna/þa þeir til hans komu/sem er Ad hañ liet þa ecke þeckia sig/talade hardlega til þeirra og kallade þa Niosnarmeñ. Eins giørde og eirneñi vor liufe Lausnare Jesus/vid þessa tuo sijna Lærersueina/sem til Emaus geingu/Hañ liet þa j fyrstu ecke þeckia sig/helldur sette frañ fyrer þa skarpa Løgmaals Predikun/vid huoria ad þr so viknudu/og komust vid j sijnu Hiarta ad þeir vm sijder þecktu hñ j Gesta

 herberge

Herbergenu/mottøka og Jacobs Syni er þecktu Joseph Broder siñ ad lokum epter þad hañ hafde reint þa j marg añ Mata. Hier vm skulum vær nu fa ad heyra nockud framar talad med Hialp DROTTins j einfalldre wtleggingu Gudspiallsins. Eñ med þui ad þetta Heilaga Evangelium er miøg Lærdoms rijkt/ og þar mz j sialfu sier næsta laingt yþerferdar/ þa viliū vier ad þessu siñe allemasta taka oss tuent þyrer Hendur wt af þui ad skoda og yþervega hid allra stuttlegasta.

Þad fyrra skal vera vm Reisu þessara tueggia Herrans Christi Lærisueina til Emaus/og huad a þessare þeirra Reisu haþe vidborid.

Þad añad huad skied haþe þa þeir voru j Herbergenu til Emaus/ med þui þleira sem þar ad hnÿgur.

Sa ellyþe Dyrdarennar Kongur vor DROTTiñ Jesus Christus/virdest ad nalægiast oss med sinē Nad/so sem hañ nalægdest hier þessa tuo Læresueina/ So ad þesse vor

Jdid

Idia mætte verda hans allra Hellagasta Nafne til Lofs og Dyrdar/ Enn oss sialfum til Saluhialpar og Goda/ Amen/
J Jesu Nafne/ Amen.

OG Sia(seiger Gudspiallamadurinn) Ad tueir af þeim geingu þann sama Dag til nockurs Kauptuns/ þad ed var fra Jerusalem sextiju Skeidarwm Ad Nafne Emaus. Þesser tueir hu orra hier verdur gieted/skulum vier vi ta/ ad verid hafa af tølu þeirra sio tiju Herrans Christi Lærefueina/ vm huoria talad verdur hia Lucam 10. Cap. Annar þeirra nefnest Cleophas sem vered skal hafa Broder Josephs Fostur fodurs Christi. Enn ann ar meina sumer/ ad vered mune hafa Lucas Gudspiallamadur. Þesser bꝺꝺ er Lærefueinar Herrans Christi/ voru næsta miog angrader og Sorgbitner/ wtaf Pijnu og Dauda sijns Herra og Lausnarans/ Taka sig þui afsijdis i burt fra ødrum/ so þeir kunne ad fordrijfa Tijdena og sijna Sorgar þanka.
Hier af høyrum vier þann Lærdom/

Ad nær sem hellst oss ber nockud til Angurs og Sturlunar/ þa skulum vi er fordast ad vera einsamler/ helldur ta ka oss einhuørn frómañ og goodañ Stallbroder/ til ad vera hia oss/ og tel ia vm þyrer oss/ Þuiad eitn trwr Vin ur er Wrugg Vernd/ Huør hana hef ur/ sa hefur mykiñ Fiesiod. Trwr Vinur kañ ecke med nocktu Gotze eda Giallde / betaladur ad verda/ sa ed ottast Gud/ þær soddañ Vin/ seiger hiñ vijse Syrack j 6. Cap.

Þar hier verdur ecke gieted vtañ añars Herrans Christi Læresueins med Nafne/ sem var Cleophas. Þa hafa aller gooder og Gudhrædder Forelldrar sier þar af ad taka eina aa giæta Huggun/ sem er þesse/ ad ef suo kañ til ad falla/ ad þeir misse sijnar Barnakyndur fra sier/ ædur eñ þaug kuña ad ødlast Nafn j þeirre Heilogu Vatns Skijrn/ þa skulu þeir þo samt hugga sig þar vid/ ad þeirra er þar fyrer ecke gleymt af Gude/ helldur erú

þeirra

þeirra Ropii vppskrifud a Nimmum ?
Lijpsbokena/so sem Postulinn Pall ad
Orde kiemst j Pistlenum til Philipp.
4. Capitu.
Tymin a huörium ad þesser tueir
toku sier þessa Reisu þyter Hendur var
a sialfan Paskadagin/þa DROTT
in vor Jesus Christus Vppreis med
Dyrdlegum Sigre fra Dauda/ z þad
þo ecke fyrre en epter Middege / edur
a mote Kuollde/ epter þad ad Guds
Pionustugiörd var wte og endud.
Huar af vier höfum oss þad til
Lærdoms ad taka/ Ad ef vier villum
vppbyria nockud a Helgum Dogum/
Þa gaungum fyrst j Guds Hws og
hlijdum Guds Orde og stundum vppa
þa heilögu Pionustugiörd/ Þui so sem
þad ad Salen er meira verd en Lijk
amen/ so skulum vier og so yfer alla
Nlute fram Forsorga fyrst Salena
vora/og fæda hana a Guds Orde.
Vier sinnum hier og eirnen/þar Herr
ann Christur kiemur a sama Deige
Eee og ??

og hañ Vppreis/til þessara siña Lærefueina/huad Niartanlega hañ lætur sier vmhugad vera vm allar Angrad ar/Sorgfullar z Erfablandnar Mañeskiur/sem er/ ad hañ vill ecke leingur tefia so hañ kome þeim ecke til Hialpar/ og hugge þar med sijnu heilaga Orde og Nadar Fyrerheitum/ epter, þui sem þar stendr hia Esaiam. 66. Cap. Eg vil alijta þañ Fatæka/z þañ sem hefur sundurknosadañ Anda og hrædest mijn Ord.

Þar næst er oss hier athugande huad añ ad þesser tueir Herrans Lærefueinar hafe geingid/s er/vt af þui Mordings tabæle Jerusalem/ hüar jñe þeir vill du ecke leingur stadnæmast.

Vier eigum og eitniñ ad taka oss fra jllra og Oguðlegra Maña Selskap/so prämt sem vær vtlium ad Christur skule nalægiast oss/ þuiad Ver alldarenar Vinfeinge er Guds Oüin skapur seiger Postuliñ Jacob 4. Cap. Siaym til/Ef eitt gott Eple liggur

nærre

nærre ödru þui sem rotid og fwid er/ þa kañ pad ecke añars ad vera/ enn þad spillist af þui og fordiarfist. Sie so ad Lambid sie j nænd vid Ulpiñ/ huorniñ ma þad þa vera Uggalaust um sig. Ligge Nalmur eda Nor nærre Elldenum/ þa er þui huorutueggiu hætt vid ad breña. Eins er þui varid fyrer þeim godu og fromu/ sie so ad þeir giefe sig j Selskap med jll um og Oguðlegum Skalkum/ þa kun na þeir snarlega ad falla j Sid med þeim.

J þridia lage verdur hier j Gudspiã llenu gieted Stadarins/ sem þeir geingu til/ Huör ed var Emaus. Huad ad þyder so mykid sem eitt fast og Ram byggelegt Slot/ til huörs ad Menn meiga flya/ þa Neyd ꝫ þreyngingar ad Nondum kiema. Vier skulum ꝫ so taka oss Reisu a Nendur og ganga til Emaus/ þad er/ Nær sem hellst ad vier erum stadder j nockurskonar Raunum/ so vier vitum ecke huad vier

 skulū

skulum giøra og til Raads taka/ so sem Kong Josaphat sagde/ 2. Paral. 20. Þa skulum vier flya til þess sæta Nafnsins Jesu/ þad er þad allra sterkasta og fastasta Sloted/ þangad hleyp ur sa Riettlæte/ og verdur frelsadur/ Ordsk. B. 18. Cap.

Þad fiorda sem oss er athugande/ þa er þad/ huad þesser tueir Lærésueinar hafe haft sier til Skiemtunar a þessare sinne Vegferdar reisu. Gudspiallamadurinn seiger/ ad þeir hafe vered ad tala sijn a mille/ vm alla þa Hlute sem vid hofdu borid/ þad er/ huorninn þad ad Herrann Christur hafe verid tekinn j Grasgardenum/ Bundenn/ hrakinn og hrimdur/ Hwdstrykktur/ Þyrnekryndur/ Krossfestur/ og ad sijdustu j Grof inna lagdur/ Þetta allt vær nu samtals eptnid þessara tueggia Reisumanna/ huorra Dæme vær ættum ætijd epter ad fylgia/ þui þad er ecke noog/ ad vær heyrum ad eins Guds Ord kient og Predikad/ Helldur eigum vær og eirninn

eirnis ad hafa gott samtal vor a millum/og læta Rædu vora vera vm Jesum og hans blessudu Velgiørninga/ sē hn̄ hefur oss audsynt/ Pad er/Vær eigum Daglega ad Ransaka Ritningarnar/so sem ad giordu þeir Edalbornu Meñ til Berhoen/ j Postulanna Giør. 17. Cap. Þuiad sæll er sa Madur sem hefur sijna Lyst j Løgmale DROTTins / og talar vm, þad, Daga og Nætur/ seiger hin̄ heilage David/Psal. 1. Eñ huørnin̄ ad þetta tilgange þad er Gude sialfum best kuñugast. Þar piñast vel þeir sem læfast ganga med þessum tueimur Lærsueinum til Emaus/og tala vm Christi Pijnu og Dauda/ eñ er þo ecke vtañ Nræsnistal og Muñslapur/ Kañ vel vera ad sumum sie tamara ad læta ap sier heyra skamarleg Ord/Fyflslegt hial og Kiesktne/huad ecke hæfer / Eph. 5. O Gud giæfe ad þesse Dygd finnest ecke hia oss sem Christner eigum ad heita/Eñ þui

er midur/ ad annad vill reinast j Dag-
fare og Umgeingne margra. Þui so
sem þad ad Menn kunna ad þeckia eitt
Trie/ huort þad er gott eda jllt/ þa
þeir sia þess Avoxt/ So kunna Menn
og so af Mælenu ad merkia huernin
Hiarta Mannsins er vared/seiger sa vijs
se Syrach/27. Cap. Þuiad eirn Gud
hræddur Madur talar avallt þad sem
heilnæmt er/ Enn Fauvijsra Munnur
spijr eirnresamann Heimskunne/ stendur
þar j Ordsk, B. 15. Cap.

Nu sem þesser tueir Herrans Chri
sti Læresueinar voru sem mest og best
j Rædu til samans/ og toludu ecke ann
ad enn vm Jesum/ hans Forþienustu
Pijnu og Dauda/Þa seiger Gudspia-
llamadurinn ad hann sialfur blessadur
hafe nalægst þa/og geingid jafnfra
mt þeim. Þetta eru nu Launinn sem
þeir faa/sem opt lega þeinkia til sijns
Endurlausnara og lata sijna Rædu
vera vm hann. Vær siaum hier og eitt
mi.. Guds Sonar Elsku/ Godgyrnd
og

og Myskun/ sem hañ hefur til allra Fatækra Saudakynda siña/ eñ þo einkum til þeirra/ sem efablandner eru vm sijna Velferd og Sæluhialp. Þesser tveir hofdu tekid sig j burt vr Selskap Postulaña og aňara Heilagra Maña til Jerusalem/ fyrer þañ Skulld/ ad þeir meintu ad þar munde nu eingiñ von framar til vera/ ad þeir kyñe ad oðlast Sæluhialpena fyrer Christum/ so sem raada ma af þeirra samtale sem sijdar stendur j Textanum/ þar þeir seigia/ Ad þeir hafe vonad/ ad hañ munde Endurleysa Jsrael.

Eñ sem þesse hrædelega Freisting stryder sem mest a þa/ sie/ þa kiemur sialfur Jesus þeim til Hialpar og geingur med þeim. Sama giører hañ eñ nu j Dag vid allar Angradar og sturladar Mañeskiur/ Hañ er sa gode Hirdiriñ sem ecke lijdur/ ad sijnar Saudaskiepnur skule til leingdar villt fara fra Hiordiñe/ helldur yfergiefur hañ þa niju og nijutiju Saudena j Eydemorku

myrku/og fer epter þeim sem glatad; est þangad til hañ ꝼiñur hañ. Luc. 15. Og er þetta ein Hiartanleg Hu ggun ꝼyrer allar freistadar Manne eskiur.

Þñur Huggun sem oss stendur af Herrans Christi fylgd og Samreisu/ med þessum sijnum Læresueinum/ þa er su/ Ad aller þeir sem byria Reisu sijna j godum Guds Otta/ eru ecke Fylgdar lauser helldur reiser sialfur DRottiñ Jesus mz þm. Suod Hiartanlega gl adur ad sa unge Tobias hafe ordid/ þa hañ þieck þañ fylgiara med sier/ sem lofade ad reisa med honum til Rages j Meden/ eñ visse þo samt ecke ad þad var Eingill DROTTins/ þad ma sia af Tobiæ Bokar/5. Cap. Eñ Þusund sinnum gladare meigum vier christner Meñ vera/ þui vær hof um ecke ad eins eitt skapadañ Eing el j Fylgd og Forueyte med oss/ hell dur sialfs Guds Eingietiñ Son/ Eñ huar hellst Sonuriñ er/ þar er z. eirniñ

Fader

Faderiñ/epter þui sem sialfur Jesus seiger hia Johañem 10. Cap. En huar Faderiñ og Sonuriñ þeir eru/ þar er og sa goode Heilage Ande/ þui hñ framgeingur af Fodur og Syne. Huar heilagur Ande er/ þar er oll heilög Guddomsins Preñing/ En huar hellst sem su heilaga Guddomsins Preñing er/ þar eru og so Guds heilager Einglar. O Herra Gud kome til/ Huad Dyrdlegur Selskapur og Liste legt Compagni er þetta/ þuiad ef Gud er med oss/ j oss og hia oss/ huor kann þa ad vera a mote oss/ seiger Postuliñ Paall/ Rom. 8. Sæler og Blessader erum vær þar fyrer sem eigum þuilik̃ ka Fylgiara.

Framveigis stendur so j Textanum/ Ad þessara tueggia Lærisueina Augu hafe verid so halldiñ/ ad þeir hafe ecke þeckt Jesum. Ordsokina huar fyrer þeir þecktu hañ ecke/ leggur Marcus Gudspiallamadur til j 16. Cap. Se igiande/ Ad Herrañ hafe opinberad

Ccc v þeim

þeim sig i añarlegre Lÿkingu. Eins giorde hañ og so vid Mariu þa hann kom a mote heñe þar hun gieck fra Grøþeñe / þa visse hun ecke betur enn þad være Vrtagards Madureñ / sem hun mætte og vid hana talade. Og villde vor DROTTIñ Jesus Christus oppfylla hier med Figuru þess Gamla Testamentisins / Þui lÿkt so sem þad ad Moyses Guds-Madur / þa hñ villde tala vid Israels Folk Fordum / liet hñ skylu pyrer sÿna Asionu / Exodi / 34. Eins giorde og so vor Blessade Endurlausnare / þa hañ villde tala vid Lærefueinana a Veigenum / hulde hañ Vegsemd sÿns Forklarada Lÿkama / vnder Asynd eins Framande & Vegfarande Mañs. Huad kÿdt skied ur þad enn nu i Dag / ad þo Jesus sie hia Bornum sÿnum / þa meina þaug þo ad hann sie sier ecke nalægur / vegna þess hañ syner sig þeim i framande Mynd.

Þæme hier vppa høfum vier

a þm

a þeim Guds Manne David/ þui þa Herrañ byrgde ad nockru leite sitt Ra dar Andlit fyrer honum/ þa klagade hañ sꜳrgrꜳtelega þar yfer og sagde. Mun þa DROttiñ eilijflega fordriſ fa/og ongua Lijkn nu leingur audſyna Psalm. 77. Eins þotte og ſo Poſtulanum Pꜳle/ Ad Christur være ſier ecke nꜳlægur/ þa Andſkotiñ ſloo hañ med Knefum/ eñ þad var þo ecke/ þui Herrañ ſagde til hans/ Lꜳttu þier nꜳ gia mijna Nꜳd / þui minn Krapt ur er j breyſkum Mꜳttugur. 2. Cor. 12. Þar fyrer/ nær ſoddañ Freiſting ar koma oſs ad Hondum/ þa lꜳtum oſs hugga oſs vid Ord Spamañſins Davids/ þar hañ ſeiger/ DROTtiñ er ollum nꜳlægur/ þeim hañ akalla/ Ja/ ollum þeim ſem hañ med Alvo ru ꜳkalla/ Psalm. 145.

Framveigis ſeiger Gudſpiallamadu riñ/ ad Jeſus hafe talad til þeſſara tueggia Lꜳreſueina/ og ſagt/ Huad er þad fyrer Rædu/ ſem þid hondlid yck

 ar

yckar a mille reikande og erud hrygg
uer þar af. Ecke spyr Herran þa
hier ad fyrer þan skullo/ ad han visse
ecke vel huar vm þeir voru ad tala/
þui han er Alvitur / og veit huad j
Mañenum er/ Joh. 2. Helldur vppa
þad/ad þeir liete sialfer j liose/ huad
þeim bio j Hiarta.

Hier kuñum vær nu ad sia/ Elsku z
Hiartalag vors sæta Endurlausnara
Jesu Christi/ sem han hefur til all-
ra Syndugra Mana/ Eñ einkanlega
og sierdeilis/til þeirra sem angrader z
sturlader eru/sem er/ Ad han kieñer j
Briostе vm þa. So kiende han j Bri-
oste vm þa aumu z Sorgbitnu Eckiu
j Naim/ z Mariu Syster Lazari/ þa
hun og adrer heñar Viner grietu yf-
er hans Lijke/þa stendur þar/ ad han
hafe angrast þunglega og Tarfellt
sialfur/ Joh. 11. Lofadur sie nu þar-
fyrer lifande Gud/ sem hefur giefed
oss þuilikan Byskup/sem Sampijning
kan ad hafa med vorum Breiskleika
Heb. 5. Nu

Nu sem Herrañ leitast einvirdelegã
epter vid þa/ huør ad sie Ordsok til
þeirra Angurs/ þä ansar hønum añ
ar þeirra/ sem var Cleophas/og seig
er. ENu alleina ſo okiendur til Je
rusalem ad þu veist ecke huad à þess
um Døgum þar ïñe giørst hefur? ---
Sem villde hañ ſo sagt hafa/ Huada
Mañe ertu/ad þu veist ecke þad/ sem
huøriu Mañs Barne er kuñugt j Je
rusalem/sem er þad/ Af Jesu hinum
Nadverska/ Huør ed var Spamañs
madur mykell/mættugur j Verkum og
Ordum/ fyrer Gude og øllu Folke/
Og huørniñ ad vorer Høfudprestar
og Høfdingiar/selldu hañ j Fyrerdæm
ing Daudans og Krossfestu hañ/
etc. Hier lætur nu Cleophas j liose/
Huør ad sie Ordsok siñar Hrygdar/
sem er vm Jesum/ huørniñ þad / ad
hañ hafe verid wtleikiñ og jlla med
fariñ. Hañ giefur Herranum Chri
sto hier og suo vnder eins þañ Vi
tnisburd/ad hñ hafe verid Spamadr

 mikell

mykill/Pad seiger Hañ satt/ þui Hañ var sa/um huørn Þar stendur skrifad/ j Deut. B. 18. Eirn Spámañ mun DROTTiñ Gud uppveckia Þe im/ wt af Þeirra Brædrum/ lijka sem Þu ert. Þar næst jatar Hañ hier um Christum/ Ad Hañ sie mattugur j Verkum og Ordum/ Þetta er og ei eiñ satt/Þui sañarlega mætte Pad se igiast um Jesum/ad Hañ være j Verk unum Mattugur/ Þa Hañ gieck um kryng giørde gott og Græðde alla Þa sem af Dioflenum voru underÞryckt er. J Ordunum var Hñ z eirniñ mattugur/Þuiad Hañ Predikade Volldug lega/ og ei so sem Þeir Skriftlærdu/ Matt. 7. Ja/sialfer Þienarar Pha riseaña urdu ad jata z medkieña Pad um Hañ/ ad alldrei hefde Madur so talad sem Hañ/Joh. 7.

Hier af lærum vier Pad/ Ad tala alldrei añad eñ Pad sem gott og from legt er/um Framlidna Meñ/og adra wti fra Þa Þeir Heyra ecke til. Cleo

Phas

Cleophas og hiñ añar Lærefueirn sem med honum var/vissu ecke ad þad var Christus sem þeir toludu vid/samt sem mør toludu þeir ecke añad eñ allt gott vm hañ / og bæru honum goodann Vitnisburd.

Þar næst verda hier og eirniñ Kieñt meñerner Aminter/ Ad þeir sieu mætt uger ꝑ Ordum/ Þad er/ Kieñe Guds Ord hreint/klart og vmeingad/ fyrer vtan Ordsnillð og diwpfundna Visku/ epter þui sem Postuliñ seiger/1 Cor. 2. Þa eg kom til ydar/goder Brædur/ kom eg ecke med Ordahæd/ eda hærre Visku til ydar /ad boda ydur Gudlega Predikan/þui eg hiellt mig eckert vita ydar a mille/vtan alleina Jesum Chr istum þañ hiñ Krossfesta.

Þeir skylldu og eirniñ læra þad/ af Dæme Cleophæ/ Þar hañ avijtar Hofudprestana og Hofdingiana fyrer þ/huorsu ad þeir hafe farid jlla ꝛ Hæduglega med Christum/ Ad þeir sieu ecke hrædder ad seigia sijnum Til

 heyr

heyrendum til sina Synda/og strafa þa þar fyrer huort sem þeir eiga mei ra eda minna ad sier / sieu þeir Rijker eda Fatæker/ þui þar er eckert Man̄ greinar Alit hiä Gude/helldur a ollu Folke sem hañ ottast og Riettvijsina giörer/þa er hönum þocknan/ seiger Postulinn Petur j Giör. B. Post. 10.

Þa Cleophas er bwen̄ ad seiga fra Sorgar efne sijnu/þa suarar Nær ran̄ Christur honum þar vppa og seig er. O þier heimsker og treger j Ni arta ad trua þui ollu sem Spamenni erner hafa talad. Þad ma vijst þy kia vndarlegt/ad sa sem aldur hafde sagt/ad huor sa sem reiddest Brodur sijnum/og giæfe honum þung Ord/sa hin̄ same bryte a mote þui siñta Bod ordinu. Matth. 5. En̄ hier sijnest so sem Nerran̄ Christur awarpe stalf ur þessa tuo sijna Lærisueina med þuin gum Ordum/þar hañ kallar þa fyrst heimska/og þar med trega til ad trua. Enn vier skulum vita/ad Stroffunar ord

Ord þau sem þar standa hia Mark heum/Ahrœra alleinasta þa sem For ackta vijsvitande og viliande siñ Sam christiñ Naunga/ Eñ hier avijstar Ne rrañ Christur sijna Lœrësueina fyrer Trwarleyse/Huør Avijtan þeim kom til hins besta/epter þui sem þeir sijd ar meir medkieñdu.

Nier af hofum vier þad öss til Lær doms ad taka. Fyrst eiga Þr s Gu ds ord eiga ad kieña og Predika i Kyr kium og Skoolum ad avijta skarple ga Tit. 1. Lijka vel þo þad þike stun dum oþëntuglega vidkoma/ 2. Tim. 4. Þui þar Christur kallar þessa Lœrësueina heimska/ þa sioum vier/ ad sama hefur giort Postuliñ Pœll/ vid sijna Tilheyrendur/Gal. 3.

Þar næst lœrum vier þad af þess= um Emaus Ferdamoñi /ad lijda þol enmodlega og medtaka med Hoogvœ= rd Ord GUDS Tins sem öss er bod= ed/og giora öss ecke Stygd nie Stukl= an þar af/epter þui sem Postuliñ Jäg

 soh

Jacob Amiker j fyrsta Cap. Med tafed pad Ord med Nogucerd sem hid ydur er plantad.

Framueigis seiger Endurlausnar enn vor so til Lærésueinanna.

NEAVDT Christur ecke þetta ad lijda/ og jnn ganga so j sijna Dyrd? Sannarlega pa hlaut Christur vor ra vegna ad lijda Pijnu og Dauda/ so pramt sem vier skylldum hapa catt ad verda Endurleyster. Nañ hlaut z so ad lijda þessar sijnar Kualer/þui ad Gud Fader hafde pad suo æsett/. Ja/hñ hlaut pad ad lijda/ vppa pad ad Ritningarnar skylldu z eirniñ vpp fylldar verda. OG jñganga so j sijna Dyrd. Þad er/Ad verda so sijdann vpphafeñ j Eilijfa Dyrd/ Neidur og Vegsemd/z sitia til Guds Nægre Na ndar/so sm̃ David talar/Psalm.110. Og Postuleñ Petur 1.P.3.C. Seig iande. Jesus er j Nimeneñ vppfareñ til Guds hægre Nandar/og Einglar ner og hiner volldugu eru hønum vnd

ergiefner

giefnet. OG han took til frä Moyse og ollum Spámønnum/ og lagde wt fyrer þeim allar Ritningar/ þær aþ hønum voru. Oskande være ad Gudspiallamadurinn Lucas hefde vppskrifad Ord fyrer Ord þessa Gull vægu Herrans Christi Predikun/ Enn Heilagur Ande hefur þess vegna eckc læted þad skie / ad vær skylldum vera þess ástundunarsamare j þui/ ad lesa Heilaga Ritningu/ so oss skyllde verda þess kunnugra og Minnisstædara/ huad Moyses og Spámennerner hafa fyrer sagt og spád vm Herrans Christi Pijnu/ Dauda og Vpprisu. Aan efa mun Endurlausnarinn vor Jesus hafa j þessare sinne Predikun heimfært vppa sig þad fyrsta Evangelium sem wt var giefid j Paradijs vm Kuinnun ar Sæde / sem sundur skyllde Molva Hoggormsins Høfud. Hann hefur oc so mætt framsetia Hier allar þær Fyrermyndaner Gamla Testamentisins sem vppa hn hlyddu/ so s ad var Fyrer

myndan Josephs/ Gen. 41. Eyr ormsins/ Num. 21. Paskalambsins Exo. 12. Og peirrar raudu Kyrennar Num. 19. Og þetta allt so kropfug-lega og skilmerkelega wtþijdt vppa sijna Pijnu og Dauda/ ad eins Synd-ugs Mañs Hiarta hefur þar vid mätt þa eina nœkuœma Huggun og Hug suølun/ so sem rœda mœ af Ordum þessara tueggia Lœresueina/ hvøriet ed søgdu/ Brañ ecke ockar Hiarta j ock-ur þa hañ talade vid ockur a Veigen um. etc.

OG þeir toku ad nœlœgast Kaup-twnid þad þeir geingu til/og hañ liet þa sem villde hañ leingra ganga. So plagar Herrañ Christur ad giøra stundum/ hañ lœst ecke vilia vera hia Børnum sijnum. So giørde hann vid Jacob Forfødur þa hañ glijmde vid hañ/ Gen. 32. Eitniñ vid sijna Lœresueina/ þa hañ kom til þeirra a Sionum/og liet sem hañ villde ganga fram̃ hia þeim/ Marc. 6. Eñ huad eigum

eigum vær ad giora þa so tilfellur?
Vær skulum giora eins og Lærisuein-
arner giordu/huörier ad neiddu hañ z
sögdu/ Vertu hia oss Herra/þuiad Ku
vllda tekur/og a Daginñ lijdur/ z hañ
gieck jñ og var hia þeim. Hier af
siaum vier huad Kroptugur og Öfl-
ugur Hlutur ad Bæniñ er/þa hun wt
geingur af eins Christins Mañs aud
miuku og Jdrande Hiarta. Um Ez-
zechiam Kong lesum vier j añare Bok
Kongaña 20. Cap. Ad þa hañ lœ
Daudsiukur og atte ad skilia vid þet-
ta Lijf/þa hafe hañ bedid til Guds
og þeingid þad med siñe Bæn/ad hñs
Lijfdagar leingdust/so Skuggiñ a ha
ns Sigurverke gieck aptur til baka
vm tiju Lijnur.
Alvarleg Bæn og Jdran Manas
sis Kongs/ þegar hañ lœ saman Re
yrdur j Drooma j Fangelsenu j Ba
bilon/Olle þui/ ad hañ vard til siñar
fyrre Tignar og Regimentis aptur
Upphafiñ. Ja/Bæniñ er so Krop
Dd iij tug

kropfug ad hun bindur sialfañ Gud/ og so sem helldur hønum og hamlar/ so hañ wthellcr ecke til lokins siñe Reide yfer oss/ og sir affar oss ecke epter vorre Forþienan/ so sem þad ma liosslega sia af Dæme Moysis/Þui þa hñ bad Gud fordum fyrer Israels Folke/ þa talade Gud so til hans/ þa hann var enn nu ad bidia/og sagde/ Sleptu mier Moyses/so ad eg læte miña Reide vpptendrast yfer þm/so hun vppete þa/Exod. 32. Hier er eins ad heyra og Moyses hafe hallded Almættugum Gude med siñe Bæn. Eñ sia um til/Epter Almætte siñu þa heste Gud vel kuñad ad ackta Bæn Moysis einskis/og læta Grimd siñar Reide afinna Folkid/Eñ epter siñe mykellre Myskun/þa liet Gud sier hallda/ og gaf sig so sem fangiñ fyrer Audmiukre Bæn Moysis. Eitniñ lesum vær. vm Forfodurin Jacob j Gene. B. 32. Ad hañ hafe ecke viliad sleppa Syne Guds/vid huorn hañ glijmde/

fyrre

fyrre enn hann blessade hann mödur. Enn ecke a þetta so ad skiliast / ad Jacob hafe gietad hallded Guds Syne med Lijkamlegum styrk sijnum edur Afle/ Helldur hiellt hann honum med styrk og Afle Trwarennar/ so sem Hosias Spamadur seiger 12 Cap. Ad hann hafe glijmt vid Engelinn og Sigrad hann/ þui hann hafe bedid med Grmtan de Tarum. Med þui þa ad Bænin er soddann eirn Kroptugur og Oflugur Hlutur/ ad sialfur Gud giefur sig suo sem fangin fyrer henne/ Skylldum vær þa ecke vera þwser til ad bidia hann O aflatanlega/ af Hiarta med þessum tueimur Tæresueinum og seigia. Æ Vertu hia oss Hiartans Herra/ þui ad Kuollda tekur og a Daginn lijdur. Þad mæ vel seigiast ad þar take til ad Kuollda j ollum Stiettum nu a þe ssum sijdustu Heimsins Tijmum.

Þar Kuolldar j Soknudenum og þei rre Andlegu Stiettenne/ þuiad allvijda j Londum wtslokknar (þui midur) Þad

 skiarta

skiærq Lios Truarenar og sa hrein
Evangelij Lærdomz/ Enn vppkoma apt
ur Jmislegar Villur og rangar Ki-
enningar/ so Spadomur Herrans Ch-
risti tekur nu til ad rætast/ þar hann
spadde fyrer Vndrum þeim sin skie mu
ndu fyrer þan sijdasta Dag/ a þenan
hætt seigiande/ Þar munu Vpprijsa
Falsch kistar og Fals spamenn/ huort
er ad giora munu stor Tækn og Vnd
ur/ so ad j Villu munu leidast (ef skie
mætte) eirnin wtvalder/ Matth. 24.
Þar tekur til ad Kyollda j þeirre
Verallðlegu Stiettinne/ Þui huad er
nu tijdara ad heyra/ enn þar og þar sie
Strijd Orustur og Blods wthellingar.
Ja/ Þeir sem Logunum eiga ad
framfylgia/ Vinna þeir þad ecke stu
ndum fyrer Audvirdelega masynd og
Veslingsskap þeirra sem Mæled eiga
ad sækia/ stundum fyrer Hille Rijkis
manna/ Mwtur og Gæfur/ ad halla
Riette þess hins Fatæka/ so þar er so
sem adkomid (sie þar ecke alla reidu ad
komid

komid) ad lijtel Riettvijſe/ Jopnudur og goit Skyck er ad piña hia ſumum huorium Yfervallds Perſonum/ huad Gud virdiſt ad bæta/ og giepa þeim Leidtiettíng ad giora og ſiaꝛ ſig ad j Tijma/ ſem j ſoddañ mꝛta ſig miſ⸗ ſiaꝛ. Þar Kuolldar og eirninn j Hws ſtiornarſtiettene / Marger lijda Skort a þui ſem þeir eiga ad hafa ſier og ſijnum til Atviñu/ Einkum þa þeir eiga ad kaupa þad til af ød⸗ rum ſem þa Naudſyniar vm/ þa þaꝛ þeir þad ecke med ødru moote eñ þeir giepe þar pyrer tueñ z þreñ Verdiñ/ Jeg vil ecke tala vm Ohlijdne Bar⸗ naña/ Otruleika Hiwaña/ og añad þuivmlijkt huørniñ þad tilgange/ þui þad er huørium Mañe lioſara eñ þar þurpe mørgum Ordum til ad eida. Med þui ad vier vitum nu j Raun z Sañleika/ad allt þetta er ſo a ſig kom id ſem ſagt er/ Liggur oſſ þa ecke ſtor Makt a/ad vier j øllum Stiettum bid ium Gud j Jeſu Nafne/ad hañ vilie

ecke suipta oss sijnu Heilaga Orde/ sinne Nad og Blessan/ a medañ hañ lijdur oss j þessum Tarañа z Eymd aña Dal/ Seigiande med Læresuein unum. Vertu hia oss Herra/Þuiad Kuölld a tekur og a Dageñ lijdur.

Þad er vm þ þyrra.

NV er epter med einu Orde/ad miñ ast a þad añad / sem er/Nuad bor ed hafe til j Giesta herbergenu.

Hier vm talar so Gudspiallamadur eñ. OG Þad skiede þa hann sat hia þeim til Bords /ad hañ took Br auded/Blessade þad og braut/ og riet te ad þeim. Hier kiemur fram enn nu ad nyu Krapftur Bænarennar. Strax heyrdum vier sagt ad þa þess er Læresueinar hoꝼdu neidt og bedcd Jesum ad vera hia sier/ þa veitte hñ ecke einungis þeim þa Boon/ Helld ur var hñ z eirneigiñ til Bords mz þe im. Þad er halldiñ/ og er j Ra un z Sañleika stoor Virding/þa eirn myktls

mykilshattar Hofdinge lætur so lijt ed ad vilia þiggia lijtiñ Sualadruck hia einum Vmkomulausum Mañe/ Eñ langtum meire Æra og Virding veitest þessum tueimur Herrans Christi Lærefueinum. Þar fyrer sie so vær vilium hafa Jesum til Bords hia oss/ Og ad hañ blesse oss og vort Dag legt Braud/ Þa giætum ad j Herr ans Nafne/ Ad vær gleymum ecke ad bidia hañ Daglega Dags vm Naad og Blessun sijna/ Huad ef vær trulega og af Hiarta giorum/ þa mun vissu lega a oss framkoma Spaadomur Davids/ þar hañ seiger. Nalægur er DROTTInn øllum þeim sem hañ akalla /Ja/øllum þeim sem hañ j Anda og Sañleika akalla/Psalm.145. Og sem vier nu so giørum/ þa verum visser þar Vppa/ Ad hañ mun med sijnum Blessudu og Kraptarijku Hon dum riettа ad oss vort Daglegt Brauд og blessa þad/ þo vær sium hann ecke Personulega sittande hia oss til

Dd dvj Bords

Bords. Þar er margur so sævijs og heimskur/ad hañ meinar/ad allt þad hañ hefur/þa sie þad ad packa sijnum Handaþla/wtvegum og goodre Fyrerson/ eñ þar er lang fra. Añad seiger oss Postuliñ Pall/þar hañ so talar. Huad hefur þu Madur/þad þu hafer ecke þeiged og medtefed/Eñ fyrst þu hefur þad medtefed/ huad hrosar þu þier þa? J fyrra Sendebrefe til Cor. 4. Cap. Þesse Ord Postulans kieña oss ad apleggia allt Stærelæte/Hoþmood og Drambseme.

OG þa opnuduft þeirra Augu(seiger Textiñ)so ad þeir þecktu hann etc. O huad sæler eru þeir sem riettelega þeckia Jesum Endurlausnara siñ/þui þad er þad eilijfa Lijfed/ seiger hiñ sæle Johañes j 17. Cap. Ad þeir þecke þig sañañ Gud/og þañ þu sender Jesum Christum. Þesser tueir Emaus Reisumeñ sau ecke Herrañ Christum/vtañ j añarlegre Mynd/ so leinge sem þeir voru a Veigenum/ so

so sem vier hoͤfum heyrt aadur fyrrē sagt/ Eñ sem þeir komu j Giestaher-bergid/ þa vpplukust hid fyrsta þeirrā Augu/ so ad þeir þecktu hñ/ Eins skie dur þad fyrer oss/ so leingē sem vær erum a þessare vorre Vegferdarreisu hier j Lijfe/ þa kuñum vier ecke ad sia vorn Endurlausnara Jesum/ vtañ so sem j odrum Speigle og Raadgaatu/ Eñ nær vier faaum ad komast jñ j þad Himneska Giestaherberged/ sem þar er vppe/ og sitium þar til Bords med sialfum Gude/ þa munu vor Au-gu vpplukāst/ þa munum vær fullkom lega þeckia hañ og sia hañ Auglitē til Auglitis/ 1. Cor. 13.

Þegar nu þesser tueir Lærésueinar þeckia Christum/ þa seiger Gudspialla madurinn/ ad hañ hafe horfed fra þei tra Augum. Eñ þeir sogdu sijn a mil le/ Brañ ecke ockar Hiarta j ockur þa hañ talade vid ockur a Veigenum/ & opnade fyrer ockur Ritningarnar?
Hier siañ vier/ huorn Avoxt ad Guds

Ord færer hia øllum Kriettrwudum Guds Børnum/sem er/ Ad huør he-
llst sem heyrer vel og rækelega Guds Guddomlega Ord/ j þeim sama vpp-
tendrast z kueikest eirn andlegur Elld ur/so ad Hiartad tekur til ad breña af
Kiærleika til Guds og hans heilaga Ords. Eñ huør hellst sem ecke þiñ
ur til þuilijks Bruna j sijnu Hiarta þa hañ er vnder Guds Orda heyrn/
sa hefur ad soñu Eyru z heyrer þo ei med þeim/ Nañ hefur Hiarta/ eñ ecke
til ad medtaka Guds Ord riettelega. Þar fyr' verdū vær hier æminñter/ Ad
vær heyrum Guds Ord med stærstu Audmyke z Virdingu vel z rækelega/
z bevorum þ̄ so sijdañ j goodu og Sid-somu Hiarta. Huar til oss hialpe
Gud Fader j Nafne sijns sæla Son-ar Jesu Christi/huørium med Fodur-
num z þeim verduga heilaga Anda/sie Lof/Dyrd og Packar giørd/nu hiedan j fra/og
ad eilijfu/ Amen.

A þridia Dag Páska/ Ev-
vangelium/ Luc. 24.

Þañ Tijma. Þa Læresueiñ-
arner voru nu eñ ad tala
um þetta/ stie Jesus midt j
mille þeirra/og sagde til þe-
irra. Fridur sie med ydur.
Eñ þeir skielfdust og vrdu hræddir/ og
meintu ad þeir sæe Anda nockurn. Og
hañ sagde til þeirra. Hvar fyrer skielf-
ist þier/ ꝛ hui koma slijker Þankar j ydar
Hiørtu? Siaed mijnar Hendur og mijn-
ar Fætur/ad eg em þetta sialfur. Þreyf-
fid a mier og skodid/þuiad Ande hefur
ei Hold og Bein/so sem þier siaed mig
hafa. Og þa hañ sagde þetta/synde hañ
þeim Hendur og Fætur. Og er þeir tru-
du eñ ecke fyrer Fagnadar saker/og vnd-
rande þad/Þa sagde hañ til þeirra. Ha-
fe þier nockud Matarlegt? Og þeir leg-
du fyrer hañ Stycke af steyktum Fiske/
og Hunangs Seim/ Og hañ tok þad og
at fyrer þeirra Augum. Og hañ sag-
de til þeirra/Þetta eru þau Ord/huer eg

 talade

kalade til ydar/þa eg var eñ nu hia ydur þui þad hlaut allt ad Fullkomnast sem ap mier er skrifad j Moysis Logmaale / z j Spamañana Bookum og Psalmum. Þa opnade hañ þeirra Hugskot/so ad þeir skildu Ritningarnar/og sagde til þeirra. So er þad skrifad/ og so byriade Christo ad lijda/og vpp ad rijsa a þrid ia Deige fra Daudum/ og predikast læta j sijnu Nafne Jðran og Fyrergiefning Syndaña a medal allra Þioda/Vpphefiande j Jerusalem/Og þier erud Vottar allra þessara Hluta.

ÞAR lesum j heilagre Ritningu vm Spamañen Jonam/ Ad eitt stodr Hualfiskur hafe suelgt hañ nidur j siñ Maga/ þa hönum var vtkastad j Siöiñ/ Eñ jñañ þriggia Daga hafe saime Fiskur spyt hön um aptur vppa þurt Land.

Þetta er ein Merkeleg Figura og Fyrermyndan vppa vorn Frelsara Jesum Christum. Þui lijka so sem þad ad Spamañenum Jona var j Siöiñ

wtraftad/ so liet og eirnelgiñ Herran Christur/allar Bylgiur og Strauma Gudlegrar Reide ganga yfer sig j Pijnune sine/ so sem hiñ heilage David ad Orde kiemst j Psalm. 42.

Þar næst so sem þad/ad Jonas var þria Daga og þriar Nætur j Hvalfiskfins Kuide. So la og eirniñ Herran Christur allt til hins þridia Dags j Gröfiñe.

Jonas epter þad ad hañ var komiñ aptur Lifande og Oskaddadur wr Hvalfiskfins Kuide/ þa gieck hañ j þañ stora Stad Ninive/syunde sig þar/ og Predikade Jdran og Syndaña Fyrergiefning. Eins opinberade og sud Herrañ Christur sig sijnum Elskulegum Astvinum/ epter þad ad hañ var med Dyrdlegum Sigre wr Gröfiñe vpp aptur risiñ. Og bidium vier ad þessu sine ean feingra Jnganngs ta ka oss fuar Smagreiner fyrer Hendur ad yfervega wr þessu Heiloga Evangelio hid stuttlegasta.

Hin fyrre skal vera/Huørneñ og mz huorium Bevijsingum ad Herrañ Christur hafe opiñberad og bevijsad sig vera sañarlega fra Daudũ vpprisiñ.

Annur/Huørier ed vered hafe þr sierleguftu Paska Velgiørningar/sem vor Blessade Endurlausnare færde sijnum Læresueinum med sier/ og þærer enn nu j Dag øllum þeim sem hann elska.

Gud giefe ad vær mættum þetta yþeruega/ hans Heilagasta Nafne til Lofs/ Eñ oss til Sæluargagns j Jesu Nafne.

Þad er kuñugt ad Herrañ Christur openberade sig ecke øllum sijnum Astuinum j señ/edur sama stꝭ/ helldur giørde hñ Blessadur þ smæm samañ. Þui lijka suo sem þad væ siaum/ad þa Soleñ vpp reñur a Morgnana / þa skiedur þad ecke strax einu/ad hun sijner sig mz fullum Ljoma/helldur fara vndañ Soleñe/ Fyrst Liosaskipteñ/þar epter kiemur Solargeisteñ a Fiøllunum/ Eñ allra sijð

as

hæst reisur hun sialf upp med fullum Lioma / og wijstrælar sijnum fögru Geislum vm alla Verolldina. Alliꝛ ka gieck og til vm Jesum Riettlætis Soolina vora/þegar hañ uppreis af Dauda/þa liet hañ ecke strax sia sig j fyrstu/þa Kuiñurnar komu til Graf ariñar/Nelldur opiñberade hañ Upp risu sijna/ Fyrst þar med/ ad hañ liet Kuiñurnar fiña Gröfina tooma/ Og þesse Opiñberan Upprisuñar Christi var so til ad lijkial so sem hefde þad verid su fyrsta Byrta/sem fer vndann Soolarliomanum edur Upprunanum Þar eptera kiemur Muñleg Vottan Eingelsins sem seiger ad Christur sie Vpprisiñ/ og su Opiñberan lijkist vid þañ fagra Soolarroda. Siidañ sijn er Jesus sig sialfañ Upprisiñ/Fyrst/ Küiñunum/Þar eptera Læresueinunū Talar vid þa/Lætur þa þreifa a sier. Neiter Matar hia þeim. Huad allt er so til ad reikna sem skiæret Uppru na Geislar Riettlætis Solariñar vors

 DRott

DROTTins Jesu Christi. Enn so myked sem vidvijkur Bevijsingum þeim sem Herrañ Christur framsetur j þessa Dags Gudspialle/ þar vppa/ ad hañ sie sañarlega frä Daudum vpp apftur Risiñ/þa skulum vær vita/ ad þær eru fierdeilis þriar.

Hin fyrsta er su/ad hañ kiemur sialfur Personulega jñ til Lærefueinaña j Hwsid þar þeir vöru jñe og tälar vid þä. Ecke giörer Endurlausnariñ vor Lærefueinunum siñu böd med ødruñ og lætur seigia þeim ad hañ sie Vpprisiñ/so sem Eingelliñ skipade Kuinunum ad seigia/sem komu til Grafareñ ar hans/Helldur kiemur hañ hier sialfur j eigiñ Personu med Ønd og Fotklærudum Lykama jñ til þeirra.

Eñ Tijmiñ a huorium hañ so kom/ var Kuølldtijme/og þo helldur j seirna lage/ epter þui s Johañes Gudspialla madur vottar 20. Cap.

Hier af Lærum vier/hüør ad sie Vijsa og Vane Herrans Christi/sem er/Ad

er/ Ad koma þa hellst til siña Barn-
na/ þegar Kuollo Motlætingaña og
Daudans ad Nendum kiemur / og
vera þeim þa nælagur/ z sijna þm sijn
Saar/ so þaug meige j þeim Huggun
hafa/ og sætlega burtu sofna.

Adra Bevijsingena til siñar Sig-
ursælu Vpprisu fra Daudum/ fram-
setur hñ hier/ j þui ad hñ syner Lære
sueinunñ sijnar Hendur z Fætur/ og
skipar þeim ad þreifa a sier. Nu
orniñ kuñe nu Endurlausnareñ vor
Auglioslegar ad bevijsa þad hañ være
sañarlega Vpprisiñ/ Eñ med þessum
hætte. Vissulega hafa þeir Ve
ykkrwudu z sturludu Jesu Læresueinar
mætt fa eina ofeigianlega mykla Hu
ggun og Glede þar af/ þa þeir þein-
gu so ad sia og þreifa a sijnum Her-
ra. Huad og eirnin meda mæ af
þessum Textans ordum/ þar Gud-
spiallamaduriñ seiger/ Ad þeir hafe
ecke trwad fyrer Fagnadar saker.
Eñ længtum meire Fognud og Glede

Ee e iij munum

munum vær þo þaa sijdar meir i eilijfu Lijfe/ þa vær siaum Jesum so sem hañ er/ Auglite til Auglitis. Jaa/ Þad mun verda þuilijk Glede/ Huilijka ad alldrei hefur Auga sied/ og alldrei Eyra heyrt/ og alldrei hefur i nockurs Mañs Hiarta komid.

Þar fyrer(miñ Brooder og Syster)Nær sem hellst ad Diøfulliñ þreitar þijn/ og setur þier fyrer Sjooner Synder þijnar/|so seigiande. Skoda þu Hendur þijnar/z Hugleidtu huad mykid illt þu hefr mz þiñ giort. Giæt tu ad Footum þijnum/huørsu þu hefur geingid a Vegum mijnum og þeirra Oguðlegu huoria eg hefe ætlad mier / og hlaupid wr eirnre Synd i adra/Og meintu þad alldrei ad þu munner kuña Sæluholpiñ ad verda.
Þegar nu Diøfulliñ a þeñañ hætt þreistar eins og añars/ þa er gott ad kuña ad suara honum og seigia.
Nei Sathan/ecke so/þessum þijnum Raadum vil eg ecke fylgia/ þui þu villt

koma

koma mier j Orvænting/ helldur veit eg añad betra Rad huad eg skal gi ora. Eg vil giæta ad Hondum og Footum mijns Endurlausnara/og skoda med hans Lærefueinum þaug blessudu Sariñ sem hañ ber a sijnum allra heilagasta Lijkama miña vegna/ þad er mier lengtum heilnæmara eñ ad fylgia þijnum Radum/ Þui eg veit og true fullkomlega/ ad þad er satt og Obrygdanlegt Guds Ord/ sem þar stendur hia Esaiam Spamañe j 53. Cap. Ad Jesus er miña Synda vegna særdur og Lemstradur/ og Hegningiñ hefur a honum leiged/ vppa þad eg feinge Fridiñ.

Þridia og sijdasta Bevijsingiñ hans Vpprisu var su/ Ad þa Lærefueinarn er Trwdu eñ ecke fyrer Fagnadar sak er Vndrandist þ/ Þa seiger Gudspia llamaduriñ/ ad hañ hafe mællt til Matar/og sem hañ var framborinn þa hafe hañ teked hañ og eted pyrer þeirra Augum.

Hier kañ einhuør ad spyria, Hapz de Herran Christur nockud Þorf fyr er þad/ ad neyta Matar/ epter þad hañ var vpp aptur risiñ fra Dauda? Nei/ Onguañegiñ þurþte hañ þess vid sialfs siins vegna. Helldur neitte hañ hier Matar j Augsyn sitia Læ resueina/ so þeir trydu þess betur og stadþastlegar ad hañ være sañarlega Vpprisiñ/ þui þar kann eingiñ Be-vijsing vissare ad vera þar til/ ad ein Mañeskia sie med Lyfe eñ su/ þa hun gietur teked Fædunna til siin.

Þegar Jesus Vppvakte af Dauda Dootter Jairi/ þa vrdu þeir sem nære læger voru ommtanlega Felms fuller/ aþ þui ad þeir meintu ad omøgulegt munde vera/ vpp þra þui eirn være andadur/ ad hañ kyñe þa aptur Lif-ande ad verda/ þar fyrer skipade Hert añ þeim ad giefa henne ad eta/ so þeir skylldu vera visser þar vppa/ ad hun være sannarlega aptur Lifande ordin Marc. 5.

Sama

Sama lesum vær og so ad skied, hafþe þegar Jesus oppvakte Lazarum/ Þa liet hñ hñ strax þar epter sitia til Bords hia sier j Bethania/ Joh. 12.

Nier af Lærum vier þad/ Ad Forklarader Lijkamer Guds Barna/ giela ad soñu tekid Fædu til sijn / epter sijna Vpprisu a sijdasta Deige/ Enn þad po ecke fyrer Hungurs edur ann fra Naudsynia saker/ eins og j þessu Lijfe skiedur. Og þetta eru nu þær þriar Bevijsingar/ sem Herrann Christur framsetur fyrer sijna Lærefueina/ med huorium hañ styrker þeirra Trw/ þad hñ sie sañarlega fra Daudum vpp aptur risiñ.

NB. epterfylger med einu Orde/ Ad minast a Velgiorninga þa sem Herrañ Christur veitte sijnum Lærefueinum epter sijna Sigursælu Vpprisu fra Daudum / og veiter enn nu j Dag/ ollum þeim sem hañ elska og

Geev a hñ

a hañ treysta

Niñ fyrste er sa/ Ad hañ virder þa siñar Nærværu/ Og stendur j midiu hia þeim. Þetta eru Gledeleg Vmskipte/ þui fyrer þremur Døgum var Christur Andvana af Krossenum oþantekinn og nidurlagdur j Grøþiña/ Eñ nu stendur hañ hier midt a mille siña Læresueina/ æliika so sem þa eirn goodur Stryds herra stendur midt j bland sinna Strydsmanna og hrosar Sigre yþer synum Ovinum. Enn Ordsaker huar fyrer Herrann Christi stood helldur j Midiu hia syn um Læresueinum / enn annarstadar/ eru þessar.

Fyrst/Ad hann audsynde þar med/ huort ad sitt Embætte være/ Sem er/ Ad vera Medalgaungu Madur millum Guds og vor Mannanna/ 1. Tim. 2. Cap. Hann villde og eir neñ vppþylla hier med Figuru Aaron is/ huør ed stood midt j millum þeirra Daudu og Lifondu/ So sem lesa mã

Num.

Num. B. 16. Cap. Med þui vier høþum soddañ Medalgangara sem er bæde Gud og Madur/þa þurfum vær ecke j nockurn mata ad efa hans Nia rtalag/sem hañ heþur til vor.

Þar næst stod Nerrañ Christur j Mided hia Lærefueinum sijnum/ ad hann audsijnde þar med / ad aller þeir Velgiorningar sem hañ hafde oss afrekad med sinne Pijnu/Dauda/ z Sigursællre Vppriſu/ heyrde jaþnt øllum til. Petur Postule hafde ad soñu meir og framar Syndgad eñ hiner adrer Postularner/Þui hañ yþ ergaf ecke einungis eins og þeir siñn Nerra j Grasgardenum/ Nelldur og eir niñ aþneytade hñ honũ z so j heilar þriar reisur j Nwse Caiphæ. Sa mt sem ædur giorer vor liuþe Lausnare Jesus onguann Greinarmun a mille hans og añara sinna Lærefueina þui hann steñdur hier midt j midid hia þeim/og er ecke Þetre þiarlægare ẽ̃ hinum ødrum sem miña hofdu

Ee e vj Synd

Syndgad. Þar fyrer ſie ſo ad Samviſka vor ſeige oſſ/ Ad vær høfe um myklu meir og framar Syndgad. eñ adrer heilager Guds Meñ / Þa Nuggū oſſ þar vid/ Ad vær erū þo all er eitt j Chriſto vorum Endurlauſn- ara fyrer Tru̇na. Gal. 3.

Þad er ſkrifad vm þañ gooda Gu- ds Mañ og Lærefødur Lutherum/ Ad hañ hafe optlega plagad ad ſeig- ja. Þad veit eg fyrer vyſt/ad eg er ecke jafnheilagur ſem Maria/ Pæll og adrer fleire heilager. Eñ þar a moot veit eg og ſo þad/ Ad eg hefe jafnañ Riett til Chriſti Velgiørn- inga ſo ſem nockurn tijma þaug Ma- ria/Pæll og hiner adrer heilager.

J þridia lage villde Herrañ Chriſt- ur ſtanda i midid hia ſijnum Lære- ſueinum/vppa þad/ Ad hans Loford ſkyllde ecke bregdaſt/ helldur ſtadt og ſtødugt blijfa. Vær leſum hia Mattheum 18. Ad DROTTIñ vor Jeſus hafe lofad/Ad huar hellſt

ſem

sem tueir edá þryr være samankomn
er j synu Nafne/ þar villde hañ verá
midt á mille þeirra. Þetta sitt Loƒ-
ord/ender hañ hier vid syna Lærefuei-
ná/ og sáma mun hañ og so vid oss
endá. Þuiad so sem þad ad Læ-
resueinarner voru hier á allar Sijdur
vmkryngder / Eñ Herrañ Christur
Vardveitte þa þo Dásamlegá/ standz-
ande j midid hia þeim. Eins mun
þad og suo skie/ Ad þegar vær rötum
j nockur stonar Þreingingar/ Osoƒk-
ner edur Hörmungar þessa Heims
So vær sium onguañ Veg til þar
fra ad komast/ þa mun Christus ve-
ra j midid hia oss / og bæde vilia og
giete Vardveitt oss.

Dæmc hier vppá hofum vier á
Jsraels Folke/ Þegar Pharao veitte
þui Epterfor/ Þa sa þad sier eckert
Vndanfære/ Þui fyrer framañ þad
var þad mykla ꝛ breida Sioaar haf/
Eñ á badar Sijdur ofur hañ Fiöll/
A bake þess var Ofsiande Her/ sem

 sökte

sokte epter ad fyrerfara þui/Og ǡ Folk id var so Næſkaſamlega ſtadt/ þa liet Gud DROTTinn Eingil ſiñ (ſem þaangad til hafde geingid vndañ Iſraels Her) þara til baka vid þa/ ſuo hañ ſtod j millum Herlids þeirra Egyptſku og Iſraels Hers/ og dreckte ſo Pharaone med allre ſiñe Fylgd og Føruneyte j Sioonum/Eñ leidde Iſraels Folk þurrum Footum þar j gt egnum/ſo ſem þar vm maa leſa j Exo. Bok. 14. Cap. Sama giører Herrañ Chriſtur eñ nu j Dag / Hañ ſtendur midt a mille vor og vorra Ovina/ og hamlar þeim/ ſo ad þeir giera ecke giort oſſ nockurt Mein.
Jaa/ Vær erum hier j Heime eins til ad lijkia/ſo ſem Sauder a medal Vl þa / Matth. 10. Eñ Jeſus ſa goode Hyrdeꝛiñ/ giører ſo þeſſara ſiña Saudakynda/ Ad ſa Helvijſke Vlfur Dioꝑulliñ megnar eckert a moote oſſ/ og kañ oſs ønguañ Skada ad giøra. Samt ſem ædur ſkulum vær
vita

vilia / ad ſie ſo vær vilium ad Jeſus ſtande j midid hiá oſs/ ſuo ſem hañ ſtood hier hia ſijnum Lærefueinum/ þa verdum vier ad hafa nockrar þær Dygder og Maūkoſte til ad bera ſem Lærefueinarnér hoþdu / Nuøriar vær vilium hier af þeim læra.

Fyrſta Dygd Lærefueinaña var ſu/ Ad þeir voru ecke ſtollter og Dr ambſamer þegar Chriſtur kom til þeirra / Helldur audmiuker og Lijtelater/verkande ſijna Sæluhialp med Ugg og Otta/epter þui ſem Poſtul ñ amiñer til Philipp. 2. Cap. Sama eigum vær ad giøra/ þui ſuo eiger hiñ Heilage David j Pſalm. 51. Pad Offrid ſem Gude þock naſt/er Harmþrungiñ Ande/ Eitt Harmþrungid og ſundurkramid Hiarta ba muntu Gud ecke Forerlijta. Item ſeiger Poſtuliñ Petur/ 1 Piſt. 5. Cap. Lijtelæckid ydur vnder Voll duga Guds Hønd/ ſo hañ vpphefie ydur a Vitiunartijmanum.

Þar næst skulum vær Læra þad af þeim/ Ad vera Samlynder/ Elska ecke Agg eda Deilur/ so sem (þui mid ur) ad morgum huorium er miøg tamt/ einkanlega a þessum sijdustu Tij mum. Epterfylgium helldur Rad um Postulans Pauls/ þar hañ seiger j Pistlenum til Rom. 12. Ad vær skulum (so mykid sem mögulegt er) hafa Frid vid alla Meñ. Lat um oss koma til Hugar ad vær erum ecke sijdur Vegfarande og Reisumeñ eñ Josephs Brædur voru/ Huoriuñ hann bañade ad Deila a Veigenum/ Gen. 45. Þuiad sæler eru Fridsami er/ ap þui ad þeir munu Guds Bøn kalladir verda/ seiger sialfur Endur lausnariñ vor hia Matth. 5. Enn þar þuert a möote/ þeir sem sijþello lega eru wt vm Drööa/ Krackel og Klamakñ/ og villa Skada siñ Sam christiñ Nauunga Ordsakalaust vppa Lijf edur Æru. Huad eru þeir? Ecke eru þeir Guds Born/ Helldur ...

ku þeir (suo sem Jesus sagde vid Gyd inga) af Fødurnum Fianda. Bid ium þar fyrer Gud i Jesu Nafne med Kong Ezechia / Seigiande / Sie ad eins Fridur og Trygd / vm vdra Lijfdaga. Esa. 39.

J þridia lage skulum vier læra þad af Lærefueinunum Herrans Christi / Ad vera Polisimöder / og bijda epter hans Hialp / inn til og so leinge ad hönum sialfum þyker hentugur Tijme til vera / ad Hugga oss og gi ra til Gooda / Þui komande mun han koma / og ecke tefia / seiger Spamad urin Habachuc / 2 Cap.

Þesser Herrans Christi Postular hefdu fyrer laungu mätt slijta Sel skapin og fara huor til sijns Heim kynnis og goods Vinar / þar so langt var lidid fra hans Andlate / hefde þar ecke verid nockur Von epter hia þeim ad han munde Vpprijsa og lä ta þa sia sig aptur / epter þui sem hn hafde þeim lofad og fyrersagt hiä

Joh. 16. Cap. So skulum̄ vær og so jafnan̄ med Heilagre Þol ikimæde vænta epter Hialp vors Endurlausnara/ Seigiande so med glødu Hiarta. Þo Duøl su færest fram̄ a Nætt/ fra þui til Morguns sīg dan̄ / Mitt Hiarta a Guds Ast og Mætt/ epast skal ei nie kuijda. etc.

Vær skulum og eirnin̄ trwa stadfastlega hans Nædar Fyrerheitum/ sem han̄ giefur oss j sijnu heilaga Orde/ og hallda oss vid þaug bæde j Lijfe og i Dauda/ þui allt huad han̄ hefur oss lofad og Fyrerheited/ Þad ender han̄ vissulega/ Epter þui sem vær syngium j Psalmenum vorum/ Ord Guds og Beiger aller hans eru Myskun og San̄leike. etc.

Aññar Velgiorningurin̄ sem Her ran̄ Christur audsijnde sijnum Lærisueinum þa han̄ Vppreis af Dauda/ Var þesse/ Ad hann bodade þeim øll um Frid/ Seigiande. FRJDVR sie med ydur. A huøriu munde Lære-

suein

sueinunum Herrans Christi meg liggia enn a þessare Blessan? So arlega/ Þeim læ a onguo meir/ Þeir voru j Ofride vid Gud vegna þess/ad þeir hofdu yfergiefed og for suared hans Eingieten Son/ Þeir hofdu Ofrid j sine eigen Samvisku/ sem Predikade hid jnnra fyrer þeim/ Seigiande/ Þid vissud fyrer vïst/ ad Jesus var Sonur Guds Lifanda/ þo blygdudust þier ecke ad flija fra honum og seigia/ Jeg þecke ecke þann Mann. So hafa þa þesser goodu Herrans Christi Lære-sueinar mætt hafa eina hrædelega Samvisku epter ad bera. Enn Jesus kiemur hier til þeirra/ so sem hann er vanur ad koma til allra Angradra og sturladra Barna sina/ og bodar þeim þaug Huggunarsa-mu og Gledelegu Tijdendin ad Gud vilie nu vera til Frids vid þa. O Huad Hiartanlega glader munu Læresueinarner hafa ordid/ Einkan

Kkk leaa

lega sa Stoorsyndare Petur pa hann heyrde Jesum tala so til siin.

Nier aff hopum vier pad ofe til Huggunar ad taka/ Ad sa same Jesus sem lijste Frid yfer Lærisueinana/ Hann er enn nu i Dag midt a medal vor/ og bodar einum og sierhuorium aff oss/ sem hann elsk um/ Frid og Sætt vid Gud:

Æ / Lofadur sie Lifande Gud / fyrer þennann heilla Fridar Bodskapinn.

Sa þridie Paska velgiorning uriñ/ sem vor Blessade Endurlausnare veitte sijnum Lærisueinum/ var sa/ Ad hann opnade þeirra Hugskot suo ad þeir skilldu Ritningarnar. Þetta er og eitt stoor Velgiorningur. Herrann seiger suo sialfur hia Johañem j 15. Cap. Ad-vær þeim eckert aan sijn giort. Ia/ Vær kunnum ecke ad kalla Jesum riettelega eirn Herra utann fyrer heilagañ Anda. 1 Cor. 12.

Þar

Þar fyrer eß vær vilium ad Je
us skule opna vort Hiarta og Hug
kot/ suo vær gietum skiled hans Hei
aga Ord riettelega / og fært sijdann
Avoxt aß þui til Sæluhialpar /
ta lmtum ecke aß ad bidia Gud
id hann fyrer Kraptt og Verkan
Heilags Anda / vilie upplwka voru
Hiarta og Skilninge / So ad pad
Blessada Sædid Guds Heilagra
Orda /. mætte hia ofs Rootfestast
Vppa pad/ Ad vær mættum ad Eñ
dalokunum fa og vdlast pa eilijfu
Dyrdarennar Koronu/ sem Vtvold
um Guds Børnum er fyrerbwinn
Himnarijkis Dendanlegre Vist
og Glede.

Og vilium vier nu j Jesu Na
pne Alickta og Enda þann fyrra
Part þessarar Bookar/ sem og all
ar þær Predikaner/ sem hier haßa
jnnfærdar verid fyrer Heilags An
da Hialp og Verkan/ med audmiuk

re Bæn og Packsæte til Lifanda Guds/ So seigiande.

EJNasta Gude sie Æra og Dyrd/ Er siñ Son sende hingad a Jørd/ Nañ styre og stiorne oss øllum saman/ So vier hann Ottunst elskum/ AMEN.

Pryckt a Hoolum j Hiallta Dal Anno. 1567.

